

520

Besluit van 12 oktober 2006, houdende regels met betrekking tot het gedragstoezicht op financiële ondernemingen (Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van 12 juli 2006, nr. FM 2006-01681 M;

Gelet op richtlijn nr. 85/611/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 20 december 1985 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) (PbEG L 375), richtlijn nr. 87/102/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 22 december 1986 betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake het consumentenkrediet (PbEG 1987 L 42), richtlijn nr. 92/49/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 juni 1992 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche, en houdende wijziging van de richtlijnen 73/239/EEG en 88/357/EEG (PbEG L 228), richtlijn nr. 93/22/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten (PbEG L 141), richtlijn nr. 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en tot wijziging van de richtlijnen nr. 90/619/EEG, nr. 97/7/EG en nr. 98/27/EG (PbEG L 271), richtlijn nr. 2002/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 november 2002 betreffende levensverzekering (PbEG L 345) en richtlijn nr. 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 9 december 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling (PbEG L 9) en de artikelen 4:3, vierde lid, 4:5, derde lid, 4:9, derde lid, 4:10, derde lid, 4:11, derde en vierde lid, 4:14, tweede lid, 4:15, tweede lid, aanhef en onderdeel a en onderdeel b, onder 2°, 4:16, tweede en derde lid, 4:17, derde lid, 4:20, eerste lid, tweede lid, derde lid, aanhef en onderdeel b, vierde lid, en vijfde lid, 4:22, eerste lid, 4:25, eerste lid, 4:26, derde lid, 4:27, vierde lid, 4:30a, derde lid, 4:32, tweede lid, 4:33, derde en vierde lid, 4:34, derde lid, 4:43, tweede lid, 4:48, tweede lid, 4:49, tweede lid, aanhef en onderdeel e, 4:51, vierde lid, 4:52, derde lid, 4:56, eerste lid, 4:61, 4:71, vierde lid, 4:72, derde lid, aanhef en onderdeel a, 4:73, derde lid, aanhef en onderdelen a en c, 4:74, tweede lid, 4:75, tweede lid, 4:76, tweede lid, 4:78,

eerste lid, 4:85, derde lid, 4:86, 4:87, derde lid, 4:88, derde lid, en 4:89, tweede lid, van de Wet op het financieel toezicht;

De Raad van State gehoord (advies van 20 september 2006, nr. W06.06.0334/IV);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën van 9 oktober 2006 (nr. FM 2006-02268 M);

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK 1. INLEIDENDE BEPALINGEN

§ 1.1. Definities

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. *afsluitprovisie*: vergoeding of beloning, in welke vorm dan ook, die een bemiddelaar ter gelegenheid van de totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product tussen een aanbieder en een consument rechtstreeks of middellijk ontvangt van de aanbieder van het complexe product;

b. *bestuurder*: indien het een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder betreft, een ieder die krachtens wet een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder vertegenwoordigt of het beleid van een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder bepaalt;

c. *betalingstermijn*: tijdvak dat ligt tussen:

1°. het tijdstip waarop een aanbieder ter uitvoering van een overeenkomst inzake krediet een geldsom ter beschikking stelt, of aanvangt met het verschaffen van het genot van een roerende zaak, financieel instrument of beleggingsobject of met het verlenen van een dienst en het tijdstip waarop de consument gehouden is de eerste betaling ter zake daarvan te hebben gedaan: of

2°. twee opeenvolgende tijdstippen waarop een consument gehouden is ter zake van een overeenkomst inzake krediet een betaling te hebben gedaan;

d. *complex product*:

1°. combinatie van twee of meer financiële producten die ten minste een financieel product omvat waarvan de waarde afhankelijk is van de ontwikkelingen op financiële markten of andere markten;

2°. recht van deelneming in een beleggingsinstelling, niet zijnde een effect;

3°. levensverzekering, niet zijnde een natura-uitvaartverzekering of een andere verzekering die uitsluitend strekt tot het doen van geldelijke uitkeringen in verband met de verzorging van de uitvaart van een natuurlijke persoon of een verzekering waarbij de verplichting van de verzekeraar tot het doen van een uitkering of een reeks van uitkeringen alleen dan ontstaat, indien het overlijden van degene op wiens leven de verzekering betrekking heeft plaatsvindt voor de in de polis genoemde datum;

4°. combinatie van een hypothecair krediet met een levensverzekering als bedoeld onder 3°, of met een spaarrekening;

5°. beleggingsobject;

6°. ander financieel product dat bij ministeriële regeling kan worden aangewezen indien dit ten behoeve van de vergelijkbaarheid van de onder 2 tot en met 5 bedoelde complexe producten met dit financiële product in verband met de belangen die het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet beoogt te beschermen wenselijk is; of

7°. combinatie van een of meer onder 2° tot en met 6° bedoelde complexe producten met een of meer financiële producten;

e. *consumptief krediet*: krediet, niet zijnde hypothecair krediet;

f. *deposito*: tegoed bij een bank dat onmiddellijk kan worden opgevraagd en waarvan de rentetermijn ten hoogste twaalf maanden bedraagt;

g. *doorlopende provisie*: vergoeding of beloning, in welke vorm dan ook, niet zijnde afsluitprovisie, die een bemiddelaar na de totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product tussen een aanbieder en een consument rechtstreeks of middellijk ontvangt van de aanbieder van het complexe product;

h. *doorlopend krediet*: overeenkomst inzake:

1°. geldkrediet waarbij de consument op verschillende tijdstippen geldsommen kan opnemen, voorzover het uitstaande saldo de kredietlimiet niet overschrijdt; of

2°. goederenkrediet waarbij de aanbieder of een derde gehouden is aan een consument op verschillende tijdstippen het genot van een roerende zaak, financieel instrument of beleggingsobject te verschaffen of een dienst te verlenen, voorzover het uitstaande saldo de kredietlimiet niet overschrijdt;

i. *eindtermen*: normen met betrekking tot de vakbekwaamheid voor het verlenen van een bepaalde financiële dienst met betrekking tot een bepaald financieel product;

j. *financieel derivaat*: financieel instrument als bedoeld in artikel 4:60, eerste lid, onderdeel d, e, f of g, van de wet;

k. *financiële bijsluiter*: document waarin informatie over de in artikel 66, eerste of tweede lid, genoemde onderwerpen met betrekking tot een complex product is weergegeven op de ingevolge dat artikel voorgeschreven wijze;

l. *geldmarktinstrument*: financieel instrument als bedoeld in onderdeel c van de definitie van financieel instrument in artikel 1:1 van de wet;

m. *gelieerde partij*:

1°. persoon die met een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder of met een bestuurder van een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur is verbonden;

2°. persoon die direct of indirect stemrecht kan uitoefenen of anderszins bepaalde rechten kan uitoefenen waardoor invloed van betekenis kan worden uitgeoefend op het zakelijk of financieel beleid van een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder;

3°. natuurlijke persoon die in een familierechtelijke betrekking staat tot een bestuurder van een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder of tot een natuurlijke persoon als bedoeld onder 1° of 2°;

4°. natuurlijke persoon die een persoonlijke relatie heeft met een bestuurder van een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder of met een natuurlijke persoon als bedoeld onder 1° of 2°, in welke relatie hij het handelen van de bestuurder of de natuurlijke persoon met betrekking tot de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder kan beïnvloeden;

5°. rechtspersoon waarin een bestuurder van een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder of een natuurlijke persoon als bedoeld onder 3° of 4°, direct of indirect stemrecht kan uitoefenen of anderszins bepaalde rechten kan uitoefenen waardoor sprake is van invloed van betekenis op het zakelijk of financieel beleid van die rechtspersoon; of

6°. natuurlijke persoon die onderdeel is van een orgaan dat belast is met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder;

n. *hypothecair krediet*: overeenkomst inzake krediet met een consument, bij het aangaan waarvan een recht van hypotheek wordt gevestigd, strekkende tot verhaal bij voorrang van de vordering tot voldoening van de door de consument verschuldigde betaling, dan wel

met betrekking waartoe reeds een zodanig recht is gevestigd en waarbij het krediet wordt verleend tegen een voor hypothecaire financieringen van de aanbieder gebruikelijk effectief kredietvergoedingspercentage;

o. *incident*: gedraging of gebeurtenis die een ernstig gevaar vormt voor de integere uitoefening van het bedrijf van een financiële onderneming;

p. *integriteitgevoelige functie*:

1°. leidinggevende functie direct onder de personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen of mede bepalen; of

2°. functie waaraan een bevoegdheid is verbonden die een wezenlijk risico bevat voor de integere uitoefening van het bedrijf van een financiële onderneming;

q. *integriteitrisico*: gevaar voor de aantasting van de reputatie of bestaande of toekomstige bedreiging van vermogen of resultaat van een financiële onderneming als gevolg van een ontoereikende naleving van hetgeen bij of krachtens enig wettelijk voorschrift is voorgeschreven;

r. *internationale jaarrekeningstandaarden*: internationale standaarden voor jaarrekeningen die door de Commissie van de Europese Gemeenschappen van toepassing zijn verklaard overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 19 juli 2002 (PbEG L 243);

s. *kosten*: bedragen die een financiële onderneming in rekening brengt of ten laste laat komen van een cliënt, consument of deelnemer;

t. *kredietlimiet*:

1°. maximum bedrag van door een consument bij de aanbieder van krediet op te nemen geldsommen ter uitvoering van een overeenkomst inzake doorlopend geldkrediet; of

2°. maximumwaarde van door een aanbieder van krediet aan de consument te verschaffen genot van een zaak, financieel instrument of beleggingsobject, of te verlenen dienst ter uitvoering van een overeenkomst inzake doorlopend goederenkrediet;

u. *kredietsom*:

1°. geldsom die de consument in het kader van een overeenkomst inzake geldkrediet ter beschikking wordt gesteld, met dien verstande dat indien het doorlopend krediet betreft de kredietlimiet als die geldsom wordt aangemerkt; of

2°. verschil tussen het totaal van de contante waarde van de roerende zaken, financiële instrumenten, beleggingsobjecten of diensten, waarvan de consument het genot wordt verschaft, onderscheidenlijk welke aan de consument worden verleend, in het kader van een overeenkomst inzake goederenkrediet, en de door deze in dat kader gedane contante betalingen, met dien verstande dat indien het doorlopend krediet betreft de kredietlimiet als dat verschil wordt aangemerkt;

v. *kredietvergoeding*: kosten ter zake van een overeenkomst inzake krediet;

w. *maandlast*: bedrag dat een consument verschuldigd is aan betalingen ter zake van krediet, berekend voor één kalendermaand, met inbegrip van betalingen voor verzekeringen in verband met het krediet;

x. *op- en afslagen*: bedragen waarmee de door de deelnemers voor rechten van deelneming in een beleggingsinstelling betaalde of ontvangen prijs of terugbetaling worden verhoogd onderscheidenlijk verlaagd ten opzichte van de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming;

y. *provisie*: beloning of vergoeding, in welke vorm dan ook, voor het bemiddelen of adviseren ter zake van een financieel product;

z. *retourprovisie*: gedeelte van een door of ten laste van een beleggingsinstelling voor een dienst van een derde te betalen of betaalde vergoeding dat direct of indirect door de ontvanger wordt terugbetaald of doorbetaald;

aa. *risico-indicator*: weergave van het risiconiveau van een complex product;

bb. *serie van beleggingsobjecten*: verzameling van beleggingsobjecten waarvoor hetzelfde beleggingsobjectprospectus, bedoeld in artikel 4:30a, van de wet wordt opgesteld;

cc. *termijnbedrag*: bedrag van de betaling die een consument aan het einde van een betalingstermijn moet hebben gedaan;

dd. *theoretische looptijd*: lengte van de periode gedurende welke een consument ter zake van een doorlopend krediet gehouden is betalingen te doen berekend op de in bijlage A bij dit besluit aangegeven wijze;

ee. *toetstermen*: criteria waaraan de vakbekwaamheid van een persoon wordt getoetst om te kunnen vaststellen of deze voldoet aan de eindtermen;

ff. *totale prijs van het krediet*: maandlast vermenigvuldigd met de looptijd van de overeenkomst in kalendermaanden, dan wel, indien het doorlopend krediet betreft, maandlast vermenigvuldigd met de theoretische looptijd van de overeenkomst uitgedrukt in kalendermaanden;

gg. *uitstaand saldo*:

1°. indien het geldkrediet betreft: op enig tijdstip bestaand totaal van de tot en met dat tijdstip door de consument opgenomen geldsommen, vermeerderd met de tot en met dat tijdstip aan de consument in rekening gebrachte kredietvergoeding en verminderd met de tot en met dat tijdstip door de consument gedane betalingen;

2°. indien het goederenkrediet betreft: op enig tijdstip bestaand totaal van de contante waarde van de roerende zaken, financiële instrumenten, beleggingsobjecten of diensten waarvan tot en met dat tijdstip aan de consument het genot is verschaft, of welke tot en met dat tijdstip aan de consument zijn verleend, vermeerderd met het totaalbedrag van de tot en met dat tijdstip aan de consument in rekening gebrachte kredietvergoeding en verminderd met de tot en met dat tijdstip door de consument gedane betalingen;

hh. *de wet*: de Wet op het financieel toezicht.

§ 1.2. Bijzondere bepalingen

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:3, vierde lid, en 4:5, derde lid, van de wet

Artikel 2

1. Het beleid van een houder van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, van de wet wordt bepaald of mede bepaald door personen wier betrouwbaarheid buiten twijfel staat. Indien binnen de houder van een ontheffing een orgaan is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de houder van een ontheffing wordt dit toezicht gehouden door personen wier betrouwbaarheid buiten twijfel staat.

2. De aanvrager van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, van de wet toont aan dat zal worden voldaan aan het eerste lid en legt ten aanzien van de betrokken personen de volgende gegevens over:

- a. een opgave van de naam, de geboortedatum, de geboorteplaats, nationaliteit, het privé-adres, het telefoon- en faxnummer en de functie;
- b. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
- c. gegevens met betrekking tot de antecedenten, bedoeld in artikel 13;

en

- d. een opgave van referenten.

3. De betrouwbaarheid van een persoon als bedoeld in het eerste lid staat buiten twijfel wanneer dat eenmaal door een toezichthouder voor de toepassing van de wet is vastgesteld, zolang niet een wijziging in de relevante feiten of omstandigheden een redelijke aanleiding geeft tot een nieuwe beoordeling.

4. Op de vaststelling van de betrouwbaarheid van de personen, bedoeld in het eerste lid, zijn de artikelen 12 tot en met 16 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3

1. De houder van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, van de wet:

a. informeert, alvorens een overeenkomst aan te gaan terzake van het als tussenpersoon verrichten van werkzaamheden ten behoeve van het buiten besloten kring aantrekken of ter beschikking verkrijgen van opvorderbare gelden van anderen dan professionele marktpartijen zijn wederpartij duidelijk en volledig over diens rechten en plichten met betrekking tot de overeenkomst;

b. meldt aan de Autoriteit Financiële Markten iedere wijziging in de gegevens die eerder door hemzelf of door een financiële onderneming aan een toezichthouder zijn verstrekt ten behoeve van de beoordeling van de ingevolge de wet gestelde eisen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de personen, bedoeld in artikel 2, eerste lid. De houder meldt de wijziging schriftelijk en onverwijld nadat hij daarvan in het kader van de normale bedrijfsvoering kennis heeft genomen; en

c. meldt aan de Autoriteit Financiële Markten schriftelijk het voornemen tot wijziging van de personen, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

2. De houder van een ontheffing geeft geen uitvoering aan het voornemen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, voordat de Autoriteit Financiële Markten heeft vastgesteld dat de betrouwbaarheid van de betrokken persoon buiten twijfel staat. De Autoriteit Financiële Markten neemt een besluit omtrent de betrouwbaarheid:

a. binnen zes weken na ontvangst van de melding; of

b. indien de Autoriteit Financiële Markten binnen twee weken na ontvangst van de melding om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de melding.

3. Indien de Autoriteit Financiële Markten een derde verzoekt om nadere gegevens als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, doet zij daarvan mededeling aan de houder.

4. Bij de melding, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, legt de houder ten aanzien van de betrokken persoon de volgende gegevens over:

a. een opgave van de naam, de geboortedatum, de geboorteplaats, nationaliteit, het privé-adres, het telefoon- en faxnummer en de functie;

b. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;

c. gegevens met betrekking tot de antecedenten, bedoeld in artikel 13; en

d. een opgave van referenten.

5. Het tweede en vierde lid, onderdelen b, c en d, zijn niet van toepassing indien de wijziging een persoon betreft wiens betrouwbaarheid voor de toepassing van de wet door een toezichthouder reeds is vastgesteld.

Artikel 4

De rechtspersoon, bedoeld in artikel 4:5, tweede lid, van de wet verstrekt bij de in dat lid bedoelde melding aan de Autoriteit Financiële Markten de volgende gegevens over de betrokken onderneming:

a. een opgave van de naam en het adres;

b. een opgave van de rechtsvorm;

c. indien de onderneming een rechtspersoon is: een opgave van de statutaire zetel, de statutaire naam en de handelsnaam of handelsnamen; en

d. indien de onderneming is ingeschreven in het handelsregister: een opgave van het nummer van inschrijving.

HOOFDSTUK 2. VAKBEKWAAMHEID VAN MEDEWERKERS

§ 2.1. Eindtermen van vakbekwaamheid

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:9, derde lid, van de wet

Artikel 5

1. De personen, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet, zijn vakbekwaam, indien zij voldoen aan de in onderdeel 1 van bijlage B genoemde eindtermen alsmede, voorzover zij zich rechtstreeks bezighouden met het verlenen van financiële diensten met betrekking tot de hierna in de onderdelen a tot en met d genoemde onderwerpen, aan de eindtermen genoemd in het daarop betrekking hebbende onderdeel van bijlage B:

a. hypothecair krediet, al dan niet gecombineerd met opstal-, inboedel-, arbeidsongeschiktheids-, kapitaal- of overlijdensrisicoverzekeringen, waarbij de verplichting van de aanbieder tot het doen van een uitkering of een reeks van uitkeringen alleen dan ontstaat, indien het overlijden van degene op wiens leven de verzekering betrekking heeft plaatsvindt voor de in de polis genoemde datum: onderdeel 2 van bijlage B;

b. consumptief krediet, al dan niet gecombineerd met arbeidsongeschiktheidsverzekeringen: onderdeel 3 van bijlage B;

c. schadeverzekeringen: onderdeel 4 van bijlage B; of

d. levensverzekeringen, al dan niet gecombineerd met arbeidsongeschiktheidsverzekeringen: onderdeel 5 van bijlage B.

2. Indien de financiële dienstverlener, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet, optreedt als gevolmachtigde agent of als ondergevolmachtigde agent, zijn de in dat lid bedoelde personen vakbekwaam, indien zij voldoen aan de in onderdeel 6 van bijlage B genoemde eindtermen en de in het eerste lid bedoelde onderdelen van die bijlage, met betrekking tot het financiële product waarmee zij zich rechtstreeks bezighouden.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op het verlenen van financiële diensten met betrekking tot een arbeidsongeschiktheidsverzekeringverzekering als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, b of d, of een opstal-, inboedel-, of overlijdensrisicoverzekering als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, die wordt gecombineerd met het in het desbetreffende onderdeel genoemde onderwerp.

4. Het eerste lid is niet van toepassing op financiële dienstverleners die zich bezighouden met het verlenen van financiële diensten met betrekking tot financiële instrumenten, voorzover die financiële diensten geen betrekking hebben op een onderwerp als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a of d.

§ 2.2. Bewijs van vakbekwaamheid

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:9, derde lid, van de wet

Artikel 6

1. Een financiële dienstverlener voldoet aan artikel 4:9, tweede lid, eerste volzin, van de wet, indien:

a. zijn werknemers en andere personen die zich onder zijn verantwoordelijkheid rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening, met uitzondering van feitelijk leidinggevenden, allen beschikken over een

geldig diploma voor de in hun geval relevante eindtermen, bedoeld in artikel 5, afgegeven door een door Onze Minister erkend exameninstituut als bedoeld in artikel 9, eerste lid; of

b. hij zijn bedrijfsvoering zodanig heeft ingericht dat deze een vakbekwame financiële dienstverlening aan consumenten of, indien het verzekeringen betreft, cliënten voldoende waarborgt.

2. Een financiële dienstverlener voldoet aan artikel 4:9, tweede lid, tweede volzin, van de wet, indien:

a. de in die volzin bedoelde feitelijk leidinggevendenden beschikken over een geldig diploma voor de in hun geval relevante eindtermen, bedoeld in artikel 5, afgegeven door een door Onze Minister erkend exameninstituut; of

b. hij een financiële dienstverlener is met een op jaarbasis gemiddeld aantal voltijdse werknemers van meer dan 50 en hij zijn bedrijfsvoering zodanig heeft ingericht dat deze een vakbekwame financiële dienstverlening aan consumenten of, indien het verzekeringen betreft, cliënten, voldoende waarborgt.

3. In afwijking van het eerste en tweede lid, voldoet een financiële dienstverlener die zich bezighoudt met het verlenen van financiële diensten met betrekking tot financiële instrumenten, welke financiële diensten geen betrekking hebben op een onderwerp als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel a of d, met betrekking tot dat aspect van de financiële dienstverlening aan artikel 4:9, tweede lid, van de wet, indien hij zijn bedrijfsvoering zodanig inricht dat een vakbekwame financiële dienstverlening aan consumenten voldoende is gewaarborgd.

4. Onverminderd het eerste en tweede lid voldoet een bemiddelaar als bedoeld in artikel 2:81, tweede lid, van de wet aan het bepaalde in artikel 4:9, tweede lid, van de wet, indien zijn bedrijfsvoering onder de verantwoordelijkheid van de aanbieder voor welke hij bemiddelt zodanig is ingericht dat een vakbekwame financiële dienstverlening aan consumenten of, indien het verzekeringen betreft, cliënten voldoende is gewaarborgd.

5. Onverminderd het eerste en tweede lid voldoet een aangesloten onderneming als bedoeld in artikel 2:105, eerste lid, van de wet aan het bepaalde in artikel 4:9, tweede lid, van de wet, indien haar bedrijfsvoering onder de verantwoordelijkheid van de rechtspersoon waarbij zij is aangesloten zodanig is ingericht dat een vakbekwame financiële dienstverlening aan consumenten of, indien het verzekeringen betreft, cliënten voldoende is gewaarborgd.

Artikel 7

1. Een diploma is geldig, tenzij de houder ervan:

a. niet binnen achttien maanden na de openbaarmaking, bedoeld in artikel 8, derde lid, op de door Onze Minister vastgestelde wijze heeft voldaan aan de in zijn geval relevante toetstermen voor permanente educatie, bedoeld in artikel 8, tweede lid; of

b. niet binnen achttien maanden na de openbaarmaking, bedoeld in artikel 8, derde lid, van toetstermen voor permanente educatie met goed gevolg een examen heeft afgelegd van een door Onze Minister erkend exameninstituut dat voldoet aan de in zijn geval relevante toetstermen die tegelijkertijd met toetstermen voor permanente educatie openbaar zijn gemaakt.

2. Indien een houder van een diploma niet binnen de in het eerste lid bedoelde termijn heeft voldaan aan de in zijn geval relevante toetstermen voor permanente educatie, is het diploma ongeldig tot het moment dat hij alsnog daaraan voldoet.

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:9, derde lid, van de wet

Artikel 8

1. Bij ministeriële regeling worden toetstermen vastgesteld voor de examens die leiden tot afgifte van een diploma als bedoeld in artikel 10, eerste lid.

2. Indien ontwikkelingen op de financiële markten of relevante wettelijke voorschriften daartoe aanleiding geven worden bij ministeriële regeling toetstermen vastgesteld met betrekking tot permanente educatie, alsmede de wijze waarop aan deze toetstermen kan worden voldaan.

3. Onze Minister draagt er zorg voor dat de openbaarmaking van de toetstermen voor examens en de openbaarmaking van de daarbij aansluitende toetstermen voor permanente educatie gelijktijdig plaatsvinden.

§ 2.4. Exameninstututen

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:9, derde lid, van de wet

Artikel 9

1. Onze Minister erkent een exameninstituut op aanvraag, indien de aanvrager heeft aangetoond te kunnen voldoen aan artikel 10, tweede, derde, vijfde, zesde en zevende lid, voorzover het in die leden bepaalde op de aanvrager van toepassing is.

2. Onze Minister beslist op een aanvraag om erkenning binnen vier maanden nadat de aanvraag is ingediend. De beslissingstermijn kan ten hoogste tweemaal met twee maanden worden verlengd.

3. Onze Minister kan aan een erkenning voorschriften verbinden.

4. Onze Minister kan een erkenning intrekken:

- a. op verzoek van het erkende exameninstituut;
- b. indien de gegevens en bescheiden die zijn verstrekt ter verkrijging van de erkenning na de erkenning zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat de erkenning zou zijn geweigerd, dan wel niet zonder het verbinden van voorschriften zou zijn verleend, indien bij de behandeling van de aanvraag de juiste gegevens volledig bekend waren geweest; of
- c. indien het exameninstituut niet langer voldoet aan artikel 10 of 11 of aan een voorschrift, verbonden aan de erkenning.

5. Van een besluit tot erkenning of tot intrekking van de erkenning van een exameninstituut doet Onze Minister mededeling in de Staatscourant.

Artikel 10

1. Een erkend exameninstituut geeft een diploma af aan een kandidaat die een door het erkende exameninstituut afgenomen examen met goed gevolg heeft afgelegd.

2. Een erkend exameninstituut dat tevens opleidingen aanbiedt, brengt een zodanige scheiding aan in de bedrijfsvoering tussen het ontwikkelen en verzorgen van opleidingen en het afnemen van examens dat belangenverstremgeling tussen deze activiteiten wordt voorkomen. Daartoe treft een erkend exameninstituut in ieder geval adequate maatregelen, gericht op:

- a. het voeren van gescheiden administraties voor het ontwikkelen en verzorgen van opleidingen en voor het afnemen van examens; en
- b. het voorkomen van toegang tot examenmateriaal van werknemers die op enige wijze betrokken zijn bij de ontwikkeling of de verzorging van een opleiding, gericht op het desbetreffende examen.

3. Een erkend exameninstituut stelt de door hem aangeboden examens open voor een ieder.

4. Een door een erkend exameninstituut af te nemen examen voldoet binnen zes maanden na de openbaarmaking ervan aan de door Onze Minister vastgestelde toetstermen, bedoeld in artikel 8, eerste lid.

5. Een erkend exameninstituut neemt ten aanzien van de wijze van examinering de maatregelen die redelijkerwijs nodig zijn om te bevorderen dat examens op een correcte en eerlijke wijze worden afgelegd.

6. Een erkend exameninstituut draagt zorg voor een vakinhoudelijk juiste en objectieve beoordeling van afgenomen examens.

7. Een erkend exameninstituut beschikt over en handelt in overeenstemming met een examenreglement waarin ten minste de volgende onderwerpen adequaat zijn geregeld:

- a. de wijze van aanmelding van kandidaten;
- b. het aantal malen per jaar dat gelegenheid wordt gegeven tot het afleggen van de afzonderlijke examens;
- c. de wijze van kennisgeving van plaats, datum en tijdstip van aanvang der examens;
- d. de vaststelling van de identiteit van kandidaten;
- e. de duur en wijze van examineren;
- f. de maatregelen indien onregelmatigheden worden geconstateerd;
- g. de aanwijzing van de examinatoren bij de mondelinge examens;
- h. de beoordeling van de examens;
- i. de termijn waarbinnen de examenuitslagen worden bekendgemaakt, alsmede de termijn waarbinnen de diploma's worden uitgereikt;
- j. de aanwijzing van degene of degenen die de uitslag van het schriftelijk examen vaststelt onderscheidenlijk vaststellen;
- k. de wijze van vaststelling van de beoordelingsnormen en normen voor slagen en afwijzen;
- l. de wijze van verkrijgbaarstelling van de richtlijnantwoorden na afloop van een examen;
- m. de inzage in afgelegde examens;
- n. de bewaartermijnen voor de afgelegde examens; en
- o. de interne klachtenprocedure.

8. Een erkend exameninstituut verstrekt jaarlijks voor 1 juli aan Onze Minister een opgave van het aantal in het vorige kalenderjaar afgenomen en beoordeelde examens, alsmede een analyse van de resultaten van deze examens, de klachten die over de examinering en de resultaten zijn ingediend en de beslissingen hierop van het exameninstituut.

9. Het tweede en derde lid zijn niet van toepassing op uit 's rijks kas bekostigde opleidingen van instellingen voor hoger onderwijs als bedoeld in artikel 1.8, eerste lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Artikel 11

1. Een erkend exameninstituut verstrekt aan Onze Minister op diens verzoek de gegevens die Onze Minister nodig heeft voor de uitoefening van zijn in dit hoofdstuk omschreven taken.

2. Met het toezicht op de naleving van de artikelen 9 en 10 zijn belast de bij besluit van Onze Minister aangewezen personen.

3. Van een besluit als bedoeld in het tweede lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

HOOFDSTUK 3. BETROUWBAARHEID

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:10, derde lid, van de wet

Artikel 12

De Autoriteit Financiële Markten stelt vast of de betrouwbaarheid van een persoon als bedoeld in artikel 4:10, eerste lid, van de wet buiten twijfel staat op basis van diens voornemens, handelingen en antecedenten.

Artikel 13

De Autoriteit Financiële Markten neemt bij de vaststelling, bedoeld in artikel 12, in ieder geval de volgende antecedenten in aanmerking:

- a. de in de onderdelen 1 en 2 van bijlage C genoemde strafrechtelijke antecedenten;
- b. de in onderdeel 3 van bijlage C genoemde financiële antecedenten;
- c. de in onderdeel 4 van bijlage C genoemde toezichtantecedenten;
- d. de in onderdeel 5 van bijlage C genoemde fiscaal bestuursrechtelijke antecedenten; en
- e. de in onderdeel 6 van bijlage C genoemde overige antecedenten.

Artikel 14

1. De Autoriteit Financiële Markten verkrijgt inzicht in de in artikel 12 bedoelde voornemens, handelingen en antecedenten op grond van:

- a. door betrokkene verstrekte gegevens en inlichtingen;
- b. van de Landelijk Officier van Justitie verkregen gegevens uit de politieregisters;
- c. gegevens uit de registratie, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet documentatie vennootschappen;
- d. gegevens en inlichtingen, verkregen van de Belastingdienst;
- e. gegevens en inlichtingen, verkregen van Nederlandse of buitenlandse overheidsinstanties dan wel van Nederlandse of buitenlandse van overheidswege aangewezen instanties die belast zijn met het toezicht op financiële markten of op personen die op die markten werkzaam zijn;
- f. ambtsberichten van het Openbaar Ministerie;
- g. inlichtingen, verkregen van door betrokkenen opgegeven referenties;
- h. gegevens uit openbare bronnen;
- i. inlichtingen, verkregen van curatoren of bewindvoerders met betrekking tot faillissementen, surseances, schuldsaneringen, bewindvoeringen of noodregelingen waarbij de in artikel 12 bedoelde persoon betrokken is geweest;
- j. inlichtingen, verkregen van organisaties van huidige of voormalige beroepsgenoten van betrokkene; of
- k. gegevens en inlichtingen, verkregen uit andere bij ministeriële regeling aan te wijzen bronnen.

2. Indien de gegevens en inlichtingen, verkregen overeenkomstig het eerste lid, de Autoriteit Financiële Markten aanleiding geven tot nader onderzoek, kan de Autoriteit Financiële Markten ook inlichtingen inwinnen en gegevens opvragen bij andere personen of instanties dan genoemd in dat lid. De Autoriteit Financiële Markten stelt de betrokkene in dat geval schriftelijk vooraf in kennis van:

- a. de reden van het nadere onderzoek;
- b. de personen of instanties bij wie nadere gegevens of inlichtingen zullen worden ingewonnen; en
- c. de aard van de nadere gegevens of inlichtingen.

Artikel 15

De betrouwbaarheid van een persoon als bedoeld in artikel 12 staat niet buiten twijfel indien deze veroordeeld is terzake van een misdrijf, genoemd in onderdeel 1 van bijlage C, tenzij er sinds het onherroepelijk worden van de uitspraak acht jaren of meer zijn verstreken.

Artikel 16

De Autoriteit Financiële Markten neemt bij de vaststelling, bedoeld in artikel 12, in aanmerking:

- a. het onderlinge verband tussen de aan een antecedent ten grondslag liggende gedraging of gedragingen en de overige omstandigheden van het geval;
- b. de belangen die de wet beoogt te beschermen; en
- c. de overige belangen van de beheerder, beleggingsmaatschappij, beleggingsonderneming, bewaarder of financiële dienstverlener en de betrokkene.

HOOFDSTUK 4. INTEGERE UITOEFENING VAN HET BEDRIJF

§ 4.1. Beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:11, derde en vierde lid, en 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de wet

Artikel 17

1. Een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder als bedoeld in artikel 4:11, eerste lid, van de wet draagt zorg voor een systematische analyse van integriteitrisico's.
2. De beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder draagt er zorg voor dat het beleid, bedoeld in artikel 4:11, eerste lid, van de wet, zijn neerslag vindt in procedures en maatregelen.
3. De beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder stelt alle relevante bedrijfsonderdelen in kennis van het beleid en de procedures en maatregelen.
4. De beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder draagt zorg voor de uitvoering en de systematische toetsing van het beleid en de procedures en maatregelen.
5. De beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder draagt zorg voor onafhankelijk toezicht op de uitvoering van het beleid en de procedures en maatregelen.
6. De beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder beschikt over procedures die erin voorzien dat gesignaleerde tekortkomingen of gebreken met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf tot een gepaste bijstelling leiden.

Artikel 18

Een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot het tegengaan van verstrengeling van de privé-belangen van personen die het beleid van de financiële onderneming bepalen, personen die onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming, andere werknemers, of andere personen die in opdracht van de betrokken onderneming op structurele basis werkzaamheden voor haar verrichten met haar belangen of die van haar deelnemers.

Artikel 19

1. Een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot de omgang met en vastlegging van incidenten.

2. De beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder neemt naar aanleiding van een incident maatregelen die zijn gericht op het beheersen van de opgetreden risico's en het voorkomen van herhaling.

3. De beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder informeert de Autoriteit Financiële Markten onverwijld omtrent incidenten.

Artikel 20

1. Een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet maakt een onderbouwde beoordeling van de betrouwbaarheid van personen die hij onderscheidenlijk zij wil benoemen in een integriteitgevoelige functie.

2. De beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder draagt zorg voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van degenen die, anders dan op grond van een arbeidsovereenkomst, werkzaamheden in een integriteitgevoelige functie verrichten.

Artikel 21

1. Een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet beschikt ter bescherming van de integriteit van het bedrijf over procedures en maatregelen met betrekking tot de acceptatie van deelnemers.

2. Onverminderd het bepaalde ingevolge de Wet identificatie bij dienstverlening beschikt de beleggingsinstelling over procedures en maatregelen met betrekking tot de identificatie van deelnemers en de verificatie daarvan. De beleggingsinstelling accepteert een deelnemer niet indien zij de identiteit niet heeft vastgesteld overeenkomstig het daarvoor opgestelde beleid.

3. De beleggingsinstelling beschikt ter bescherming van de integriteit van het bedrijf over organisatorische en administratieve procedures en maatregelen die betrekking hebben op risicoclassificaties ten aanzien van cliënten, producten of diensten.

4. De beleggingsinstelling beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot de analyse van gegevens van deelnemers, mede in relatie tot de door de deelnemer afgenomen producten, en de detectie van afwijkende transactiepatronen. Aan de hand van deze procedures en maatregelen bepaalt de beleggingsinstelling tevens de risico's van bepaalde cliënten, producten of diensten voor de integere uitoefening van haar bedrijf.

5. De beleggingsinstelling draagt zorg voor de documentatie en vastlegging met betrekking tot de acceptatie en indeling naar risico van cliënten, de identificatie en verificatie van de gegevens van cliënten en de bewaking van transacties van cliënten. Dergelijke gegevens worden tot vijf jaar na de dienstverlening of het beëindigen van de relatie bewaard.

6. Het eerste tot en met vijfde lid zijn niet van toepassing voorzover de beleggingsinstelling niet voorafgaand aan het intreden of uittreden van deelnemers in de beleggingsinstelling beslist omtrent acceptatie van deelnemers.

Artikel 22

1. Een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet onderzoekt, op verzoek van de Autoriteit Financiële Markten, of in haar administratie bepaalde personen of instellingen voorkomen die naar

het oordeel van Onze Minister, in verband met vermoede terroristische activiteiten of daarmee verband houdende activiteiten, de integriteit van de financiële sector kunnen schaden.

2. De beleggingsinstelling verstrekt de uitkomst van het in het eerste lid bedoelde onderzoek, binnen een door de Autoriteit Financiële Markten vast te stellen termijn, aan de Autoriteit Financiële Markten.

§ 4.2. Beleggingsondernemingen

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:11, derde en vierde lid, en 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de wet

Artikel 23

Een beleggingsonderneming draagt er, met het oog op de integere uitoefening van haar bedrijf, zorg voor dat het beleid, bedoeld in artikel 4:11, eerste lid, van de wet, zijn neerslag vindt in procedures en maatregelen.

Artikel 24

1. Een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot de behandeling en administratieve vastlegging van incidenten.

2. De beleggingsonderneming neemt naar aanleiding van een incident maatregelen die zijn gericht op het beheersen van de opgetreden risico's en het voorkomen van herhaling.

3. De beleggingsonderneming informeert de Autoriteit Financiële Markten onverwijld omtrent incidenten.

Artikel 25

1. Een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet maakt een onderbouwde beoordeling van de betrouwbaarheid van een personeelslid dat zij wil benoemen in een integriteitgevoelige functie.

2. De beleggingsonderneming draagt zorg voor de beoordeling van degenen die, anders dan op grond van een arbeidsovereenkomst, werkzaamheden in een integriteitgevoelige functie verrichten

Artikel 26

1. Een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet beschikt over procedures en maatregelen met betrekking tot de acceptatie van cliënten. Deze procedures en maatregelen hebben betrekking op risicoclassificaties ten aanzien van cliënten, producten of diensten.

2. Onverminderd het bepaalde ingevolge de Wet identificatie bij dienstverlening beschikt de beleggingsonderneming over procedures en maatregelen met betrekking tot de identificatie van cliënten en de verificatie daarvan. De beleggingsonderneming accepteert een cliënt niet indien zij de identiteit niet heeft vastgesteld overeenkomstig het daarvoor opgestelde beleid.

3. De beleggingsonderneming beschikt over procedures met betrekking tot de analyse van gegevens van cliënten, mede in relatie tot de door de cliënt afgenomen producten en diensten, en de detectie van afwijkende transactiepatronen. Aan de hand van deze procedures en maatregelen worden tevens de risico's ten aanzien van bepaalde cliënten of producten bepaald.

4. De beleggingsonderneming draagt zorg voor de documentatie en vastlegging met betrekking tot de acceptatie en indeling van cliënten naar risico en de bewaking van het handelen van cliënten. Dergelijke gegevens worden tot vijf jaar na de dienstverlening of het beëindigen van de relatie bewaard.

Artikel 27

1. Een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet onderzoekt, op verzoek van de Autoriteit Financiële Markten, of in haar administratie bepaalde personen of instellingen voorkomen die naar het oordeel van Onze Minister, in verband met vermoede terroristische activiteiten of daarmee verband houdende activiteiten, de integriteit van de financiële sector kunnen schaden.

2. De beleggingsonderneming verstrekt de uitkomst van het in het eerste lid bedoelde onderzoek aan de Autoriteit Financiële Markten, binnen een door deze vast te stellen termijn.

§ 4.3. Financiëledienstverleners

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:11, derde en vierde lid, en 4:15, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet

Artikel 28

1. Een financiële dienstverlener als bedoeld in artikel 4:11, tweede lid, van de wet draagt er zorg voor dat de betrouwbaarheid van de werknemers en andere natuurlijke personen die zich onder zijn verantwoordelijkheid rechtstreeks bezighouden met het verlenen van financiële diensten, buiten twijfel staat.

2. Een persoon als bedoeld in het eerste lid is betrouwbaar, indien hij een verklaring omtrent het gedrag als bedoeld in de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens over kan leggen, en hij niet failliet is verklaard, tenzij rehabilitatie als bedoeld in artikel 212 van de Faillissementswet heeft plaatsgevonden.

Artikel 29

1. Een financiële dienstverlener als bedoeld in artikel 4:15, eerste lid, van de wet stelt procedures en maatregelen vast met betrekking tot de omgang met en vastlegging van incidenten.

2. De financiële dienstverlener neemt naar aanleiding van een incident passende maatregelen. Deze maatregelen zijn gericht op het beheersen van de opgetreden risico's en het voorkomen van herhaling.

3. De financiële dienstverlener informeert de Autoriteit Financiële Markten onverwijld omtrent incidenten.

HOOFDSTUK 5. BEHEERSTE UITOEFENING VAN HET BEDRIJF

§ 5.1. Algemene aspecten van de bedrijfsvoering

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet

Artikel 30

1. De bedrijfsvoering van een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet omvat ten minste procedures en maatregelen die waarborgen dat:

a. het besluitvormingsproces en de gemaakte afspraken binnen de bedrijfsvoering van de beheerder, beleggingsinstelling en bewaarder inzichtelijk zijn;

b. de bestuurders regelmatig, alsmede tussentijds in het geval zich bijzondere omstandigheden voordoen, worden geïnformeerd over de bedrijfsvoering;

c. de integriteit, voortdurende beschikbaarheid en beveiliging van de geautomatiseerde gegevens zijn gegarandeerd; en

d. nagegaan wordt in hoeverre overeenkomstig de beschreven procedures voor de bedrijfsvoering wordt gehandeld, gesignaleerd wordt wanneer en in hoeverre daarvan wordt afgeweken en aanpassing van het feitelijk handelen mogelijk is.

2. Een beheerder richt voor iedere beleggingsinstelling die hij beheert afzonderlijk een bedrijfsvoering als bedoeld in het eerste lid in.

3. De beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder legt zijn onderscheidenlijk haar bedrijfsvoering op een inzichtelijke wijze vast.

Artikel 31

De Autoriteit Financiële Markten stelt ten aanzien van beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet regels met betrekking tot de inrichting van de bedrijfsvoering, bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet die betrekking hebben op het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's.

§ 5.2. Gedragsaspecten van de bedrijfsvoering

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel c, en 4:15, tweede lid, aanhef en onderdeel b, onder 2°, van de wet

Artikel 32

1. Een aanbieder als bedoeld in artikel 4:15, eerste of derde lid, van de wet die een consument of, indien het een verzekering betreft, cliënt adviseert, bewaart, indien de advisering leidt tot het aangaan van een overeenkomst inzake het aanbevolen product met de consument onderscheidenlijk de cliënt, de informatie die hij overeenkomstig artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a, van de wet heeft ingewonnen, alsmede de gegevens betreffende het verkochte financiële product, gedurende ten minste één jaar vanaf het moment van advisering.

2. Een adviseur als bedoeld in artikel 4:15, eerste of derde lid, van de wet die een consument of, indien het een verzekering betreft, cliënt adviseert, en het aanbevolen financiële product niet tevens aanbiedt aan de consument of cliënt of met betrekking tot het aanbevolen financiële product niet tevens bemiddelt of optreedt als gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent, bewaart de informatie die hij overeenkomstig artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a, van de wet heeft ingewonnen, alsmede de gegevens betreffende het aanbevolen financiële product, gedurende ten minste één jaar vanaf het moment van advisering.

3. Een bemiddelaar, gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent als bedoeld in artikel 4:15, eerste of derde lid, van de wet die een consument of, indien het een verzekering betreft, cliënt adviseert bewaart, indien de advisering leidt tot het aangaan van een overeenkomst met de consument onderscheidenlijk de cliënt inzake het aanbevolen product, de informatie die hij overeenkomstig artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a, van de wet heeft ingewonnen, alsmede de gegevens betreffende het aanbevolen financiële product, gedurende ten minste één jaar vanaf het moment van advisering.

4. Het eerste, tweede en derde lid zijn niet van toepassing op financiële ondernemingen die bij de advisering uitsluitend te werk gaan volgens een gestandaardiseerde en gesystematiseerde procedure die voor de Autoriteit Financiële Markten verifieerbaar is, en die aan de hand van deze procedure aan de Autoriteit Financiële Markten kunnen aantonen welke informatie zij overeenkomstig artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a, van de wet over consumenten onderscheidenlijk cliënten inwinnen en welke adviezen consumenten onderscheidenlijk cliënten op basis van de aldus ingewonnen informatie worden gegeven.

5. Een aanbieder, bemiddelaar, gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent als bedoeld in artikel 4:15, eerste of derde lid, van de wet die in het kader van een door hem verstrekt advies met een consument of, indien het een verzekering betreft, cliënt een overeenkomst aangaat onderscheidenlijk bemiddelt bij de totstandkoming van een overeenkomst inzake een ander financieel product dan waarover hij de consument onderscheidenlijk de cliënt heeft geadviseerd, is gedurende ten minste één jaar na de totstandkoming van de overeenkomst in staat om aan de Autoriteit Financiële Markten aan te tonen dat de consument onderscheidenlijk de cliënt in weerwil van het advies de keuze heeft gemaakt voor het aangaan van die overeenkomst.

Artikel 33

Een aanbieder van krediet als bedoeld in artikel 4:15, eerste of derde lid, van de wet bewaart de informatie die hij ingevolge de artikelen 4:34, eerste lid, van de wet en 113 en 114 heeft ingewonnen, alsmede de door hem aangeboden overeenkomst inzake krediet, indien die overeenkomst tot stand is gekomen, ten minste gedurende vijf jaren na de dag waarop die overeenkomst is afgewikkeld.

Artikel 34

1. De bedrijfsvoering van een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet omvat ten minste procedures en maatregelen die waarborgen dat:

a. elke transactie waarbij de beleggingsinstelling is betrokken, kan worden gereconstrueerd;

b. het beheerde vermogen van de beleggingsinstelling overeenkomstig het beleggingsbeleid en de bij of krachtens de wet gestelde regels wordt belegd;

c. een functiescheiding bestaat tussen het verrichten van rechtshandelingen met betrekking tot het vermogen van de beleggingsinstelling en het controleren en administreren van deze handelingen;

d. een betrouwbare, juiste en consistente intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling wordt bepaald;

e. het proces van intrinsieke waardebepaling binnen de beheerder of de beleggingsmaatschappij wordt gescheiden van de overige activiteiten van de beheerder of de beleggingsmaatschappij;

f. de berekening van de intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling aansluit bij de financiële administratie;

g. de risico's die samenhangen met het beleggingsproces op een systematische wijze worden beheerst en geanalyseerd; en

h. er, voorzover mogelijk, een systematische, toegankelijke en actuele administratie van deelnemers in de beleggingsinstelling is waarin, voorzover van toepassing, de met de deelnemers gemaakte afspraken inzichtelijk worden gemaakt.

2. De maatregelen en procedures, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdeel f, voorzien er in ieder geval in dat de voor de intrinsieke waardebepaling gebruikte subadministraties ten minste een keer per

maand worden aangesloten met de saldibalans en dat de daaruit voortvloeiende verschillen worden geanalyseerd en gecorrigeerd.

3. De procedures en maatregelen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel g, van een instelling voor collectieve belegging in effecten omvatten in ieder geval een procedure voor de waardevaststelling van financiële derivaten die niet op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten worden verhandeld.

4. Een beheerder richt voor iedere beleggingsinstelling die hij beheert afzonderlijk een bedrijfsvoering als bedoeld in het eerste lid in.

Artikel 35

1. De Autoriteit Financiële Markten stelt ten aanzien van beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet regels met betrekking tot de inrichting van de bedrijfsvoering, bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet, die betrekking hebben op:

- a. het waarborgen van informatieverstrekking aan cliënten;
- b. het waarborgen van de vastlegging van de relatie met de cliënten;
- c. het waarborgen van de zorgvuldige behandeling van cliënten;
- d. het tegengaan van belangenconflicten tussen de beleggingsonderneming en cliënten en tussen cliënten onderling; en
- e. het waarborgen van de rechten van cliënten.

2. Een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 4:14, eerste lid, van de wet bewaart alle gegevens die betrekking hebben op haar bedrijfsvoering, waaronder de gegevens die betrekking hebben op door haar verrichte transacties in financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de notering aan een gereguleerde markt, ten minste vijf jaren op systematische en overzichtelijke wijze.

HOOFDSTUK 6. UITBESTEDEN VAN WERKZAAMHEDEN

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:16, tweede en derde lid, van de wet

Artikel 36

Dit hoofdstuk is niet van toepassing op:

- a. beheerders van instellingen voor collectieve belegging in effecten met zetel in een andere lidstaat, instellingen voor collectieve belegging in effecten met zetel in een andere lidstaat en de eventueel aan die instellingen verbonden bewaarders; en
- b. beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat, beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat en de eventueel aan die beleggingsinstellingen verbonden bewaarders.

Artikel 37

Een financiële onderneming gaat niet over tot het uitbesteden van werkzaamheden indien dat een belemmering vormt voor een adequaat toezicht op de naleving van het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet.

Artikel 38

1. Indien een beheerder of bewaarder in het kader van het beheer van een beleggingsinstelling onderscheidenlijk in het kader van de bewaring van de activa van een beleggingsinstelling een of meer werkzaamheden uitbesteedt:

- a. is de derde op ieder door de beheerder, de door de beheerder beheerde beleggingmaatschappij of de bewaarder gewenst moment in staat verantwoording af te leggen over de door hem uitgevoerde werkzaamheden en de beheerder, de door de beheerder beheerde beleggingsmaatschappij of de bewaarder daar inzicht in te bieden;
 - b. kan de beheerder of de bewaarder te allen tijde instructies omtrent de uitvoering van de werkzaamheden geven aan de derde en kan hij de uitbesteding met onmiddellijke ingang beëindigen indien dit in het belang van de beleggers is;
 - c. is de derde, gelet op de aard van de opdracht, aantoonbaar in staat om de opdracht in overeenstemming met de wet te vervullen; en
 - d. indien het werkzaamheden in het kader van het beheer van een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft:
 - 1°. geschiedt uitbesteding van het uitvoeren van het beleggingsbeleid uitsluitend aan een derde waaraan voor het beheer van beleggingsinstellingen of het beheren van individuele vermogens een vergunning of erkenning is verleend en die aan prudentieel toezicht is onderworpen;
 - 2°. is bij uitbesteding aan een derde uit een staat die geen lidstaat of aangewezen staat is, de samenwerking tussen de toezichthouders en het bevoegde gezag in de staat van de zetel van de derde op grond van een overeenkomst gewaarborgd; en
 - 3°. zijn de belangen van de derde niet strijdig met die van de beheerder, de bewaarder of de deelnemers in de beleggingsinstelling.
2. Een beheerder besteedt het bepalen van het beleggingsbeleid van een beleggingsinstelling niet uit.
3. Iedere overeenkomst die een beheerder of een bewaarder aangaat in het kader van het uitbesteden van het beheer van de beleggingsinstelling onderscheidenlijk in het kader van de bewaring van de activa van de beleggingsinstelling, wordt schriftelijk vastgelegd.

HOOFDSTUK 7. KLACHTENAFHANDELING

§ 7.1. Interne klachtenprocedure

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:17, derde lid, van de wet

Artikel 39

Een beleggingsonderneming of financiële dienstverlener als bedoeld in artikel 4:17, eerste lid, van de wet stelt aan alle personen die binnen haar onderscheidenlijk zijn onderneming betrokken zijn bij de afhandeling van klachten van cliënten of consumenten over financiële diensten of financiële producten van de financiële onderneming, een beschrijving beschikbaar van de te volgen procedure voor de afhandeling van die klachten.

Artikel 40

Met het oog op een adequate behandeling van klachten van cliënten of consumenten over financiële diensten of financiële producten van een beleggingsonderneming of financiële dienstverlener als bedoeld in artikel 4:17, eerste lid, van de wet, beschikt de beleggingsonderneming of de financiële dienstverlener over een behoorlijke administratie van die klachten, waarin ten minste worden vastgelegd:

- a. de naam en het adres van de cliënt of consument die een klacht heeft ingediend;
- b. de klacht, met de daarbij behorende dagtekening van ontvangst;
- c. een omschrijving van de klacht; en

d. een beschrijving van de wijze waarop de financiële onderneming de klacht heeft behandeld.

Artikel 41

Een beleggingsonderneming of financiële dienstverlener bewaart de gegevens, bedoeld in artikel 40, gedurende een periode van ten minste een jaar nadat de klacht door haar onderscheidenlijk hem is afgehandeld.

Artikel 42

Een beheerder als bedoeld in artikel 4:17, eerste lid, van de wet voorziet in procedures en maatregelen die waarborgen dat klachten van deelnemers in door hem beheerde beleggingsinstellingen zorgvuldig, verifieerbaar, consistent en binnen een redelijke termijn worden afgehandeld.

§ 7.2. Erkende geschilleninstantie

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:17, derde lid, van de wet

Artikel 43

1. Onze Minister erkent een geschilleninstantie als bedoeld in artikel 4:17, eerste lid, onderdeel b, van de wet op aanvraag, indien de aanvrager heeft aangetoond te kunnen voldoen aan de artikelen 44 tot en met 48.

2. Onze Minister beslist op een aanvraag om erkenning binnen vier maanden nadat de aanvraag is ingediend. De beslissingstermijn kan ten hoogste tweemaal met twee maanden worden verlengd.

3. Onze Minister kan aan een erkenning voorschriften verbinden.

4. Een erkende geschilleninstantie verstrekt aan Onze Minister binnen een half jaar na afloop van elk kalenderjaar een opgave van:

a. de in het afgelopen kalenderjaar bij de geschilleninstantie aangesloten financiële dienstverleners; en

b. een opgave van het aantal in het afgelopen kalenderjaar ingediende en behandelde geschillen, alsmede een algemene weergave van de aard van de geschillen en de uitkomst van de geschillenbeslechting.

5. Een erkende geschilleninstantie informeert Onze Minister onverwijld over wijzigingen in het reglement, bedoeld in artikel 45, eerste lid, en van de samenstelling van het orgaan, bedoeld in artikel 44. Bij wijzigingen van de samenstelling van dit orgaan vermeldt de geschilleninstantie de leeftijd, genoten opleiding en professionele achtergrond van het betrokken lid.

6. Een erkende geschilleninstantie verstrekt aan Onze Minister op diens verzoek de gegevens die Onze Minister nodig heeft voor de uitoefening van diens in deze paragraaf omschreven taken.

7. Onze Minister kan een erkenning intrekken:

a. op verzoek van de geschilleninstantie;

b. indien de gegevens en bescheiden die zijn verstrekt ter verkrijging van de erkenning zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat de erkenning zou zijn geweigerd, dan wel niet zonder het verbinden van voorschriften zou zijn verleend, indien bij de behandeling van de aanvraag de juiste gegevens volledig bekend waren geweest;

c. indien de geschilleninstantie niet voldoet aan het vierde of zesde lid, artikel 44, 45, 46, 47 of 48 of een voorschrift, verbonden aan de erkenning.

8. Van een beslissing tot erkenning of tot intrekking van de erkenning van een geschilleninstantie wordt door Onze Minister mededeling gedaan in de Staatscourant.

Artikel 44

1. Een erkende geschilleninstantie draagt zorg voor de onafhankelijkheid en deskundigheid van het orgaan dat binnen haar organisatie verantwoordelijk is voor de behandeling van het geschil.

2. De onafhankelijkheid van het orgaan wordt voldoende gewaarborgd indien de leden:

a. gedurende een jaar voorafgaande aan de aanvaarding van hun functie niet gewerkt hebben voor of enige functie bekleed hebben bij een beroepsorganisatie voor financiële dienstverleners of voor, onderscheidenlijk bij een financiële dienstverlener, ten aanzien van wiens financiële producten en financiële diensten geschillen ter behandeling aan de geschilleninstantie kunnen worden voorgelegd; en

b. vanaf de aanvaarding van hun functie niet werkzaam zijn voor of enige functie bekleeden bij een beroepsorganisatie voor financiële dienstverleners, of voor, onderscheidenlijk bij een financiële dienstverlener, ten aanzien van wiens financiële producten en financiële diensten geschillen ter behandeling aan de geschilleninstantie kunnen worden voorgelegd.

3. Ter waarborging van de deskundigheid van het orgaan bezit in ieder geval de voorzitter van het orgaan de hoedanigheid van meester in de rechten.

4. De bij de benoeming van een lid van het orgaan te volgen procedure is schriftelijk vastgelegd.

Artikel 45

1. Een erkende geschilleninstantie beschikt over en handelt in overeenstemming met een reglement voor de behandeling van geschillen dat ten minste omvat:

a. een duidelijke omschrijving van de geschillen die ter behandeling aan de geschilleninstantie kunnen worden voorgelegd;

b. regels met betrekking tot het aanhangig maken van een geschil en een duidelijke omschrijving van de partijen die een geschil aanhangig kunnen maken;

c. indien de mogelijkheid daartoe wordt geboden: de regels met betrekking tot wraking van een lid van het orgaan, bedoeld in artikel 44, eerste lid, door partijen, op grond van feiten of omstandigheden die een onpartijdig of onafhankelijk oordeel van dat lid zouden bemoeilijken;

d. regels met betrekking tot de behandeling van een geschil door de geschilleninstantie;

e. regels met betrekking tot het op voet van gelijkheid bieden van gelegenheid aan partijen om mondeling en schriftelijk, desgewenst met bijstand van derden, hun mening aan de geschilleninstantie kenbaar te maken;

f. regels met betrekking tot de voorwaarden waaronder een deskundige kan worden verzocht een advies uit te brengen;

g. regels met betrekking tot de voorwaarden waaronder getuigen en deskundigen kunnen worden gehoord, dan wel inlichtingen van hen kunnen worden ingewonnen;

h. regels met betrekking tot de mogelijkheid voor partijen om van alle door hen naar voren gebrachte feiten en stellingen, alsmede van verklaringen van getuigen en deskundigen, over en weer kennis te nemen en daarop te reageren;

i. regels met betrekking tot de voorwaarden waaronder een geschil door middel van een verkorte schriftelijke procedure of een voorlopig oordeel kan worden afgedaan;

j. regels met betrekking tot het soort regels waarop de geschilleninstantie haar beslissingen baseert;

k. regels met betrekking tot de mogelijkheid dat de beslechting van een geschil resulteert in een niet-bindend advies;

l. de bepaling dat de beslechting van een geschil slechts resulteert in een bindend advies indien de financiële dienstverlener daarmee uitdrukkelijk vooraf heeft ingestemd;

m. regels met betrekking tot de vaststelling van de hoogte van het bedrag dat, zo dit verschuldigd is, bij het aanhangig maken van het geschil dient te worden voldaan;

n. regels met betrekking tot de mogelijkheid om partijen in de kosten van de behandeling van een geschil te veroordelen en vaststelling van een hierbij geldend maximumbedrag;

o. regels met betrekking tot de vorm, inhoud en bekendmaking van de uitkomst van het advies, bedoeld in de onderdelen k en l, waarbij in ieder geval is bepaald dat deze uitkomst, met redenen omkleed, ondertekend en schriftelijk aan partijen wordt medegedeeld; en

p. indien beroep tegen een uitspraak mogelijk is, de regels met betrekking tot het mededelen van de mogelijkheid van beroep, de wijze en termijn van het instellen, alsmede de behandeling van dit beroep.

2. Een erkende geschilleninstantie houdt het reglement, bedoeld in het eerste lid, beschikbaar en verstrekt het kosteloos op verzoek aan iedere belanghebbende.

Artikel 46

Een erkende geschilleninstantie draagt er zorg voor dat de kosten voor het aanhangig maken van een geschil zodanig beperkt blijven dat de toegang tot de geschilleninstantie niet onredelijk wordt belemmerd.

Artikel 47

Een erkende geschilleninstantie draagt er zorg voor dat de behandeling van een geschil binnen een redelijke termijn wordt voltooid.

Artikel 48

Een erkende geschilleninstantie stelt aan een financiële dienstverlener die zich bij haar wil aansluiten niet als voorwaarde voor aansluiting dat de financiële dienstverlener andere regels naleeft dan die welke betrekking hebben op het aanhangig maken van een geschil bij de geschilleninstantie of de verdere behandeling van een geschil door de geschilleninstantie.

HOOFDSTUK 8. ZORGVULDIGE DIENSTVERLENING

Afdeling 8.1. Informatieverstrekking

§ 8.1.1. Inleidende bepaling

Bepaling ter uitvoering van de artikelen 4:22, eerste lid, 4:72, derde lid, aanhef en onderdeel a, en 4:73, derde lid, aanhef en onderdeel a, van de wet

Artikel 49

1. Een financiële onderneming verstrekt de ingevolge deze afdeling en de artikelen 4:72, eerste lid, en 4:73, eerste lid, van de wet aan de consument of cliënt te verstrekken informatie schriftelijk, tenzij in deze afdeling anders wordt bepaald. De financiële onderneming kan de informatie via een andere duurzame drager verstrekken, indien zij zich ervan heeft vergewist dat de consument onderscheidenlijk cliënt over de benodigde middelen beschikt om kennis te nemen van de aldus te verstrekken informatie.

2. De financiële onderneming verstrekt de informatie, bedoeld in het eerste lid, in de Nederlandse taal. De informatie kan in een andere taal worden verstrekt:

- a. indien de consument of cliënt daarom verzoekt en de financiële onderneming hiermee heeft ingestemd;
- b. indien partijen een keuze hebben gemaakt voor de toepasselijkheid van het recht van een andere staat op de overeenkomst inzake een financieel product; of
- c. indien het een financiële bijsluiter met betrekking tot rechten van deelneming in een beleggingsinstelling betreft en de Autoriteit Financiële Markten op verzoek van de beheerder daarmee heeft ingestemd.

3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op het verstrekken van informatie met betrekking tot het verlenen van beleggingsdiensten en het in het kader daarvan adviseren over financiële instrumenten.

§ 8.1.2. Algemene informatie over beheerders, beleggingsinstellingen, bewaarders, beleggingsondernemingen en kredietinstellingen

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:22, eerste lid, van de wet

Artikel 50

1. Een beheerder houdt de volgende gegevens beschikbaar op zijn website:

- a. de gegevens omtrent hemzelf, de door hem beheerde beleggingsinstellingen en de bewaarders die aan de beleggingsinstellingen zijn verbonden welke ingevolge enig wettelijk voorschrift in het handelsregister moeten worden opgenomen;
- b. de overeenkomst, bedoeld in artikel 4:43, eerste lid, van de wet;
- c. zijn vergunning; en
- d. elk door de Autoriteit Financiële Markten genomen geldend besluit tot ontheffing van het ingevolge deze wet bepaalde met betrekking tot hemzelf, de door hem beheerde beleggingsinstellingen en de eventueel daaraan verbonden bewaarder.

De beheerder verstrekt deze gegevens desgevraagd tegen ten hoogste de kostprijs aan een ieder.

2. Een beheerder publiceert ten behoeve van de deelnemers in een door hem beheerde beleggingsinstelling maandelijks een opgave met toelichting van de hierna te noemen gegevens op zijn website, waarbij tussen de tijdstippen van opstelling een periode van ten minste een week ligt. De opgave is, indien van toepassing, mede door de bewaarder ondertekend en bevat ten minste de volgende gegevens:

- a. de totale waarde van de beleggingen van de beleggingsinstelling;
- b. een overzicht van de samenstelling van de beleggingen;
- c. het aantal uitstaande rechten van deelneming; en
- d. voorzover het betreft een beleggingsinstelling waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald: de meest recente bepaalde intrinsieke waarde van de rechten van deelneming, onder vermelding van het moment waarop de bepaling van de intrinsieke waarde plaatsvond.

De beheerder verstrekt deze opgave desgevraagd tegen ten hoogste de kostprijs aan de deelnemers in de beleggingsinstelling.

3. Een beleggingsinstelling met zetel in een aangewezen staat waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald, deelt desgevraagd aan ieder de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming mee. De intrinsieke waarde wordt bepaald op het meest recente moment van in- en uittreden van deelnemers in de beleggingsinstelling.

4. Het eerste tot en met derde lid zijn niet van toepassing op beheerders van instellingen voor collectieve belegging in effecten met zetel in een andere lidstaat.

Artikel 51

1. Een beleggingsonderneming of kredietinstelling deelt aan een ieder die een gerechtvaardigd belang heeft op verzoek mede aan welke systemen als bedoeld in artikel 212a van de Faillissementswet de beleggingsonderneming onderscheidenlijk de kredietinstelling deelneemt.

2. Een beleggingsonderneming of kredietinstelling verstrekt aan een ieder die een gerechtvaardigd belang heeft op verzoek informatie over de belangrijkste regels die gelden voor de werking van de systemen bedoeld in artikel 212a van de Faillissementswet, waaraan de beleggingsonderneming onderscheidenlijk de kredietinstelling deelneemt.

3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat.

§ 8.1.3. Reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:22, eerste lid, van de wet

Artikel 52

1. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting, anders dan via de televisie of de radio, informatie verstrekt over een complex product, verstrekt zij daarbij informatie over de belangrijkste financiële risico's van dat product, die onder meer inzichtelijk worden gemaakt door een risico-indicator en, indien het een beleggingsobject betreft, de belangrijkste overige risico's die samenhangen met dat product.

2. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting via de televisie informatie verstrekt over een complex product, verstrekt zij daarbij informatie over de belangrijkste financiële risico's van dat product door het weergeven van een risico-indicator en, indien het een beleggingsobject betreft, de belangrijkste overige risico's die samenhangen met dat product.

3. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting via de radio informatie verstrekt over een complex product, verstrekt zij daarbij informatie over de belangrijkste financiële risico's van dat product en, indien het een beleggingsobject betreft, de belangrijkste overige risico's die samenhangen met dat product.

4. Indien een financiële onderneming voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product informatie verstrekt over dat product, verwijst zij daarbij naar de financiële bijsluiter of, indien het rechten van deelneming in een instelling voor collectieve belegging in effecten met zetel in een andere lidstaat betreft, naar het vereenvoudigd prospectus, bedoeld in artikel 27, eerste lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

5. Indien een financiële onderneming voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product, anders dan in een reclame-uiting via de televisie of de radio, informatie verstrekt over een historisch of toekomstig rendement, verstrekt zij daarbij informatie over de belangrijkste kosten en de belangrijkste financiële risico's van dat product en, indien het een beleggingsobject betreft, over de belangrijkste overige risico's die samenhangen met dat product.

6. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting via de televisie of de radio informatie verstrekt over een historisch of toekomstig rendement van een complex product, verstrekt zij daarbij of op enig ander moment voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst

inzake dat product informatie over de belangrijkste kosten van dat product.

7. Indien een financiële onderneming voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product informatie verstrekt over een gegarandeerd rendement, verstrekt zij daarbij of, indien de informatie wordt verstrekt in een reclame-uiting, op enig ander moment voorafgaande aan de totstandkoming van de overeenkomst inzake dat product, informatie over de belangrijkste voorwaarden van die garantie.

8. Artikel 49, eerste lid, eerste volzin, is niet van toepassing op het verstrekken van informatie in een reclame-uiting als bedoeld in dit artikel.

9. Het eerste tot en met achtste lid zijn niet van toepassing indien het een complex product betreft, niet zijnde een recht van deelneming in een beleggingsinstelling, ten aanzien waarvan uitsluitend financiële diensten worden verleend aan personen die handelen in de uitoefening van hun bedrijf of beroep.

Artikel 53

1. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting over krediet, anders dan via de televisie of de radio, informatie verstrekt over een effectief kredietvergoedingspercentage of een maandlast van een krediet, verstrekt zij daarbij, naast het effectief kredietvergoedingspercentage en de maandlast, tevens informatie over:

a. de voor de berekening van dat percentage of die maandlast gehanteerde kredietssom of kredietlimiet;

b. de voor de berekening van dat percentage of die maandlast gehanteerde looptijd of theoretische looptijd;

c. de voor de berekening van dat percentage of die maandlast gehanteerde totale prijs van het krediet;

d. het feit dat het een krediet, niet zijnde een doorlopend krediet, of een doorlopend krediet betreft; en

e. indien van toepassing, de om in aanmerking te komen voor het krediet af te sluiten verzekeringen en ten behoeve van de aanbieder te vestigen zekerheidsrechten.

2. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting over krediet via de televisie of radio informatie verstrekt over een effectief kredietvergoedingspercentage dan wel een maandlast van een krediet in combinatie met een kredietssom of kredietlimiet, verstrekt zij:

a. in die reclame-uiting informatie over de voor de berekening van dat percentage of die maandlast gehanteerde totale prijs van het krediet en de voor de berekening van dat percentage of die maandlast gehanteerde kredietssom of kredietlimiet; en

b. op enig ander moment voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake het krediet waarop de reclame-uiting betrekking heeft, naast het effectief kredietvergoedingspercentage, de maandlast, de voor de berekening van dat percentage of die maandlast gehanteerde kredietssom of kredietlimiet en de voor de berekening van dat percentage of die maandlast gehanteerde totale prijs van het krediet, informatie over:

1°. de voor de berekening van dat percentage of die maandlast gehanteerde looptijd of de theoretische looptijd;

2°. het feit dat het een krediet, niet zijnde een doorlopend krediet, of een doorlopend krediet betreft; en

3°. indien van toepassing, de om in aanmerking te komen voor het aangeboden krediet af te sluiten verzekeringen en ten behoeve van de aanbieder te vestigen zekerheidsrechten.

3. In een reclame-uiting over consumptief krediet wordt de maandlast, bedoeld in het eerste en tweede lid, in geval van doorlopend krediet, niet lager weergegeven dan twee procent van de betrokken kredietlimiet of, in

geval van niet-doorlopend krediet, niet lager dan twee procent van de betrokken kredietssom.

4. Een financiële onderneming geeft de informatie, bedoeld in het eerste lid, aanhef en de onderdelen a tot en met c, het tweede lid, onderdeel b, aanhef en onder 1°, en, indien van toepassing, het zesde en zevende lid, indien deze wordt verstrekt in een reclame-uiting over krediet, anders dan via de televisie of radio, gecombineerd weer in een tabel waarin geen andere informatie wordt opgenomen.

5. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting over krediet reclame maakt voor met krediet aan te schaffen goederen of diensten, verstrekt zij daarbij informatie over het effectief kredietvergoedingspercentage.

6. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting over krediet informatie verstrekt over een effectief kredietvergoedingspercentage of over een kredietvergoeding die voor een beperkte duur geldt, dan wel in een reclame-uiting over krediet informatie verstrekt over een variabele kredietvergoeding die voor een beperkte duur afwijkt van de variabele kredietvergoeding die op het moment van het doen van de reclame-uiting geldt voor overeenkomsten over krediet van gelijke soort, omvang en duur:

a. verstrekt zij daarbij informatie over de periode waarin het aangeboden effectief kredietvergoedingspercentage of de kredietvergoeding geldt;

b. verstrekt zij daarbij informatie over de hoogte van het effectief kredietvergoedingspercentage of de kredietvergoeding na afloop van deze periode en, indien de hoogte van het effectief kredietvergoedingspercentage of de kredietvergoeding variabel is, over de op het moment van het doen van de reclame-uiting geldende variabele kredietvergoeding voor overeenkomsten over krediet van gelijke soort, omvang en duur; en

c. baseert zij de overige op grond van het eerste of het tweede lid te verstrekken informatie over de kenmerken van het krediet op het effectief kredietvergoedingspercentage of op de kredietvergoeding na afloop van deze periode met dien verstande dat de informatie over de totale prijs van het krediet wordt gebaseerd op de gehele looptijd van het krediet.

7. Als maandlast als bedoeld in dit artikel wordt in de reclame-uiting de gewogen gemiddelde maandlast die op het krediet van toepassing is of, indien het krediet aflossingsvrij is of een aflossingsvrije periode kent, de aflossingsvrije maandlast en de bij de aflossing te betalen maandlast genoemd.

8. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting over krediet informatie verstrekt over de hoogte van de kredietvergoeding, verstrekt zij daarbij informatie over het effectief kredietvergoedingspercentage.

9. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting over krediet informatie verstrekt over de hoogte van een korting op een effectief kredietvergoedingspercentage of op een kredietvergoeding, verstrekt zij daarbij informatie over het effectief kredietvergoedingspercentage, dan wel de kredietvergoeding waarop de korting van toepassing is.

10. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting over krediet informatie verstrekt over het effectief kredietvergoedingspercentage, duidt zij deze aan als «effectieve rente op jaarbasis».

11. Een financiële onderneming:

a. neemt in een reclame-uiting over krediet geen mededelingen op aangaande de termijn waarbinnen of het tijdstip waarop over een kredietaanvraag wordt beslist, de overeenkomst inzake krediet tot stand kan komen of de consument over het krediet kan beschikken;

b. brengt in een reclame-uiting over krediet niet tot uiting dat lopende overeenkomsten inzake krediet bij de beoordeling van een kredietaanvraag geen of een ondergeschikte rol spelen; en

c. geeft in een reclame-uiting over krediet geen kenmerken van het krediet weer waarin fiscale voordelen zijn verwerkt.

12. Indien een financiële onderneming in een reclame-uiting informatie verstrekt over een krediet, verstrekt zij daarbij informatie over de verkrijgbaarheid van het kredietprospectus, bedoeld in artikel 4:33, eerste lid, van de wet. De eerste volzin is niet van toepassing op reclame-uitingen over krediet, voorzover het krediet onderdeel uitmaakt van een complex product.

13. Indien een financiële onderneming informatie verstrekt over de kenmerken van het krediet, bedoeld in het eerste lid en tweede lid, aanhef en onderdeel b, aanhef en onder 1°, zijn het derde en vierde lid van overeenkomstige toepassing.

14. Artikel 49, eerste lid, eerste volzin, is niet van toepassing op het verstrekken van informatie in een reclame-uiting als bedoeld in dit artikel.

Artikel 54

De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de informatie, bedoeld in de artikelen 52 en 53, wordt gepresenteerd of geformuleerd alsmede met betrekking tot de wijze van berekening van historische of toekomstige rendementen, kosten en risico's als bedoeld in artikel 52, eerste, tweede, derde, vijfde en zesde lid.

Artikel 55

1. In een reclame-uiting over een beheerder of beleggingsinstelling worden in ieder geval vermeld:

- a. de naam van de beheerder of beleggingsinstelling;
- b. het feit dat het een beheerder of beleggingsinstelling betreft;
- c. dat de beheerder of de beleggingsinstelling is opgenomen in het register dat wordt gehouden door de Autoriteit Financiële Markten; en
- d. indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft: waar het prospectus, bedoeld in artikel 4:49, eerste lid, van de wet, verkrijgbaar is.

2. Het eerste lid, onderdelen c en d, is niet van toepassing op reclame-uitingen op radio en televisie.

3. Onverminderd artikel 52 wordt in een reclame-uiting anders dan via de televisie of radio over een instelling voor collectieve belegging in effecten, indien van toepassing, duidelijk de aandacht gevestigd op het feit dat:

- a. de instelling voor collectieve belegging in effecten voornamelijk belegt in financiële derivaten;
- b. de instelling voor collectieve belegging in effecten een aandelen- of obligatie-index volgt;
- c. de waarde van de activa van de instelling voor collectieve belegging in effecten als gevolg van het beleggingsbeleid sterk kan fluctueren; of
- d. aan de instelling voor collectieve belegging in effecten een ontheffing als bedoeld in artikel 136, tweede lid, is verleend onder vermelding van de staat, het openbaar lichaam of de internationale organisatie die de financiële instrumenten, bedoeld in het artikel 136, tweede lid, uitgeeft of garandeert waarin de instelling voor collectieve belegging in effecten beleggingsinstelling voor meer dan vijfendertig procent van het beheerde vermogen belegt.

Artikel 56

De Autoriteit Financiële Markten kan nadere regels stellen met betrekking tot reclame-uitingen van beleggingsondernemingen.

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:20, eerste en tweede lid, en 4:73, derde lid, aanhef en onderdeel a, van de wet

Artikel 57

1. Een financiële dienstverlener verstrekt een consument of, indien het een verzekering betreft, cliënt, voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een financieel product of financiële dienst ten minste de volgende informatie:

- a. zijn naam en adres en, indien de financiële dienstverlener een rechtspersoon is, de statutaire naam en handelsnaam of handelsnamen;
- b. de aard van zijn financiële dienstverlening;
- c. voorzover artikel 4:17 van de wet van toepassing is: zijn interne klachtenprocedure, bedoeld in artikel 4:17, eerste lid, onderdeel a, van de wet, en de erkende geschilleninstantie waarbij hij is aangesloten; en
- d. zijn inschrijving in het door de toezichthouder gehouden register.

2. In afwijking van artikel 49, eerste lid, kan de informatie, bedoeld in het eerste lid, en in artikel 4:73, eerste lid, van de wet, op verzoek van de cliënt mondeling worden verstrekt, indien het financiële product een verzekering is en onmiddellijke dekking noodzakelijk is. In dat geval verstrekt de financiële dienstverlener de informatie tevens onmiddellijk na de totstandkoming van de overeenkomst overeenkomstig artikel 49, eerste lid, aan de cliënt.

3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op financiële dienstverleners voorzover zij in het kader van het verlenen van beleggingsdiensten adviseren over financiële instrumenten.

Artikel 58

1. Voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product verstrekt een aanbieder of bemiddelaar als bedoeld in artikel 4:20, eerste lid, van de wet een consument informatie over het feit dat hij kosten maakt ten behoeve van de distributie van het complexe product en dat deze kosten onderdeel uitmaken van de prijs van het complexe product.

2. Voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product verstrekt de bemiddelaar een consument informatie over:

- a. de hoogte van de afsluitprovisie, het jaarlijkse bedrag aan doorlopende provisie en het aantal termijnen daarvan die hij rechtstreeks of middellijk zou ontvangen voor dat complexe product van de desbetreffende aanbieder, berekend op grond van de uitgangspunten voor de berekening van rendementen, kosten en risico's, die de Autoriteit Financiële Markten op grond van artikel 66, vierde lid, voorschrijft; en
- b. de aard van een eventuele andere beloning die hij rechtstreeks of middellijk van desbetreffende aanbieder zal ontvangen en de hoogte daarvan.

3. De bemiddelaar verstrekt op verzoek van de consument informatie over de werkelijke hoogte van de afsluitprovisie en het jaarlijkse bedrag aan doorlopende provisie die hij in het kader van de overeenkomst inzake het complexe product rechtstreeks of middellijk zal ontvangen van de aanbieder.

4. De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de informatie, bedoeld in het eerste lid, wordt geformuleerd of gepresenteerd.

Artikel 59

De Autoriteit Financiële Markten stelt nadere regels met betrekking tot de door een beleggingsonderneming voorafgaand aan het totstandkomen van een overeenkomst aan haar cliënten te verstrekken gegevens en bescheiden die nodig zijn voor de beoordeling van haar financiële diensten en de financiële instrumenten waarop die diensten betrekking hebben.

Artikel 60

1. Onverminderd de artikelen 57 en 58 verstrekt een levensverzekeraar een cliënt voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een levensverzekering, voorzover van toepassing, ten minste de volgende informatie:

- a. zijn rechtsvorm;
- b. het bedrag van de uitkering of uitkeringen waartoe hij zich verplicht of, voorzover dit bedrag niet op voorhand nauwkeurig kan worden bepaald, een nauwkeurige omschrijving van die uitkering of uitkeringen, alsmede van de factoren waarvan de hoogte van de uitkering of uitkeringen afhankelijk is;
- c. een omschrijving van de keuzemogelijkheden die de cliënt of de gerechtigde op een uitkering heeft ingevolge de overeenkomst;
- d. een nauwkeurige omschrijving van de valuta waarin de premie of de uitkering is uitgedrukt, indien dit een andere valuta is dan de euro, of van de units, eenheden of datgene waar de premie of de uitkering anderszins in is uitgedrukt, of, indien de uitkering strekt tot het verrichten van andere dan geldelijke prestaties, van die prestatie;
- e. een nauwkeurige omschrijving van de omzettingmethode indien bij een uitkering omzetting plaatsvindt in euro's of een andere valuta;
- f. de aard van de waarden, waaronder aandelen of andersoortige rechten van deelneming in een beleggingsinstelling, indien de uitkering daarin wordt uitgedrukt;
- g. de wijze van berekening en toewijzing van de winstdeling, indien de overeenkomst een recht op winstdeling omvat;
- h. de looptijd van de overeenkomst;
- i. de premie verschuldigd voor de hoofdekking en, indien de overeenkomst voorziet in een of meer nevenuitkeringen, de premies die voor elk van de nevenuitkeringen zijn verschuldigd dan wel, indien de exacte premie niet kan worden gegeven, de wijze waarop deze premie wordt berekend;
- j. een opgave of de premie eenmalig is verschuldigd dan wel periodiek;
- k. de periode gedurende welke premie verschuldigd is;
- l. een opgave van de afkoop- of premievrije waarde indien de overeenkomst in een dergelijke waarde voorziet of een opgave van de wijze waarop deze waarde wordt berekend;
- m. de wijze waarop de cliënt gebruik kan maken van zijn recht, bedoeld in artikel 4:63 van de wet, om de overeenkomst op te zeggen;
- n. de wijze waarop de overeenkomst kan worden beëindigd en de termijn die daarbij in acht wordt genomen;
- o. een globale indicatie van de fiscale behandeling van overeenkomsten van het desbetreffende type, waaronder begrepen de fiscale behandeling van premies, uitkeringen en de fiscale consequenties van afkoop;
- p. het op de overeenkomst toe te passen recht, of de door de aanbieder voorgestelde rechtskeuze;
- q. de invloed van kosten ten laste van de cliënt op het rendement en de uitkering verbonden aan de overeenkomst;
- r. de kosten die naast de brutopremie in rekening worden gebracht;
- s. het aan de overeenkomst verbonden financiële risico en de mate waarin dit risico voor rekening is van de cliënt; en

t. de overige polisvoorwaarden.

2. In afwijking van het eerste lid kan de in dat lid bedoelde informatie onmiddellijk na de totstandkoming van de overeenkomst worden verstrekt of uiterlijk tegelijk met het afgeven van de polis, indien de cliënt het recht heeft zonder een boete verschuldigd te zijn en zonder opgave van redenen de overeenkomst binnen dertig kalenderdagen na de dag waarop hij de informatie heeft ontvangen, terugwerkend tot de datum van de totstandkoming van de overeenkomst, te ontbinden en de cliënt is geïnformeerd over de wijze waarop hij gebruik kan maken van dat recht.

3. Voorzover het financiële risico ingevolge een overeenkomst inzake een levensverzekering voor rekening van de cliënt is, kan de levensverzekeraar met de cliënt overeenkomen dat de eventueel na de totstandkoming van de overeenkomst opgetreden waardevermeerdering of -vermindering van de beleggingen voor rekening van de cliënt blijft indien deze overeenkomstig het tweede lid de overeenkomst, terugwerkend tot de datum van de totstandkoming van de overeenkomst, ontbindt.

4. Indien een uitkering op grond van een overeenkomst inzake een levensverzekering wordt uitgedrukt in rechten van deelneming in een beleggingsinstelling stelt de levensverzekeraar aan de cliënt op diens verzoek informatie ter hand over het beleggingsbeleid van de beleggingsinstelling, waarin aandacht wordt besteed aan de volgende aspecten:

a. de doelstelling van het beleggingsbeleid, alsmede de voor het beheer gehanteerde referentieportefeuille;

b. aan het beleggingsbeleid gestelde restricties; en

c. de beleggingstitels die zijn toegestaan alsmede de afgeleide instrumenten die kunnen worden gebruikt.

Artikel 61

1. Onverminderd artikel 57 verstrekt een schadeverzekeraar een cliënt voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een schadeverzekering, voorzover van toepassing, ten minste de volgende informatie:

a. zijn rechtsvorm;

b. het recht dat op de overeenkomst van toepassing is, of de door de schadeverzekeraar voorgestelde rechtskeuze; en

c. de naam en het adres van de schade-afhandelaar, bedoeld in artikel 4:71, eerste lid, onderdeel e, van de wet.

2. In afwijking van het eerste lid kan de in dat lid bedoelde informatie onmiddellijk na de totstandkoming van de overeenkomst worden verstrekt, of uiterlijk tegelijk met het afgeven van de polis, indien de cliënt het recht heeft zonder een boete verschuldigd te zijn en zonder opgave van redenen de overeenkomst binnen veertien kalenderdagen na de dag waarop hij de informatie heeft ontvangen te ontbinden en de cliënt is geïnformeerd over de wijze waarop hij gebruik kan maken van dat recht.

Artikel 62

Indien in geval van een overeenkomst inzake een schadeverzekering een risico is gelegen in een andere lidstaat wordt de aan de cliënt te verstrekken informatie gegeven volgens de in die andere lidstaat vastgestelde regels ter uitvoering van de artikelen 31 en 43 van richtlijn nr. 92/49/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 juni 1992 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche, en houdende wijziging van de richtlijnen 73/239/EEG en 88/357/EEG (PbEG L 228).

Artikel 63

1. Onverminderd artikel 57 verstrekt een natura-uitvaartverzekeraar voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een natura-uitvaartverzekering of een overeenkomst die strekt tot fondsvorming ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van een natuurlijke persoon, voorzover van toepassing, ten minste de volgende informatie:

- a. zijn rechtsvorm;
- b. een omschrijving van de prestatie waartoe de natura-uitvaartverzekeraar zich verplicht;
- c. een omschrijving van de keuzemogelijkheden die de cliënt of de verzekerde ingevolge de overeenkomst heeft;
- d. een opgave of de premie eenmalig is verschuldigd dan wel periodiek;
- e. de periode gedurende welke premie verschuldigd is;
- f. een opgave van de indexering die wordt toegepast op de verzekerde prestatie of op de premie;
- g. de overige mogelijkheden die de aanbieder heeft om de verzekerde prestatie of de premie aan te passen;
- h. een opgave of indicatie van de afkoop- of premievrije waarde of een opgave van de wijze waarop deze waarden worden berekend;
- i. de wijze waarop de cliënt gebruik kan maken van zijn recht, bedoeld in artikel 4:63 van de wet, om de overeenkomst op te zeggen;
- j. de wijze waarop de overeenkomst kan worden beëindigd en de termijn die daarbij in acht wordt genomen;
- k. het op de overeenkomst toe te passen recht, of de door de natura-uitvaartverzekeraar voorgestelde rechtskeuze;
- l. een opgave van de uitvaartonderneming die de uitvaart zal verzorgen, dan wel van de wijze waarop wordt bepaald welke uitvaartonderneming de uitvaart zal verzorgen;
- m. de overige polisvoorwaarden, en
- n. indien het een overeenkomst betreft die strekt fondsvorming als bedoeld in artikel 4:18, tweede lid, van de wet: informatie over de wijze waarop de ingelegde gelden worden belegd.

2. Indien de termijn van beëindiging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel j, langer is dan een jaar, maakt de natura-uitvaartverzekeraar dit op een opvallende wijze uitdrukkelijk kenbaar aan de cliënt, bij gebreke waarvan een opzegtermijn van een jaar geldt ongeacht het in de overeenkomst bepaalde.

3. In afwijking van het eerste lid kan de in dat lid bedoelde informatie onmiddellijk na de totstandkoming van de overeenkomst worden verstrekt, of uiterlijk tegelijk met het afgeven van de polis, indien de cliënt het recht heeft zonder een boete verschuldigd te zijn en zonder opgave van redenen de overeenkomst binnen dertig kalenderdagen na de dag waarop hij de informatie heeft ontvangen, terugwerkend tot de datum van de totstandkoming van de overeenkomst, te ontbinden en de cliënt is geïnformeerd over de wijze waarop hij gebruik kan maken van dat recht.

4. Indien een natura-uitvaartverzekeraar bij de totstandkoming van een overeenkomst die strekt tot fondsvorming als bedoeld in 4:18, tweede lid, van de wet in afwijking van het eerste lid, de in dat lid bedoelde informatie onmiddellijk na de totstandkoming van een overeenkomst of uiterlijk tegelijk met het afgeven van de polis verstrekt in overeenstemming met het derde lid, komt de natura-uitvaartverzekeraar met de cliënt overeen dat de eventueel na de totstandkoming van de overeenkomst opgetreden waardevermeerdering of -vermindering van de beleggingen voor rekening van de cliënt blijft, indien deze overeenkomstig het derde lid de overeenkomst, terugwerkend tot de datum van de totstandkoming van de overeenkomst, ontbindt.

Artikel 64

1. Deze paragraaf is niet van toepassing op beheerders van instellingen voor collectieve belegging in effecten met zetel in een andere lidstaat.

2. Deze paragraaf is niet van toepassing op financiële ondernemingen voorzover zij overeenkomsten inzake complexe producten beheren of uitvoeren dan wel daarbij assisteren.

Artikel 65

1. Een aanbieder van een complex product houdt een financiële bijsluiter beschikbaar op zijn website en verstrekt de financiële bijsluiter onverwijld kosteloos op verzoek van een consument of, indien het een recht van deelneming in een beleggingsinstelling betreft, cliënt.

2. Indien een complex product wordt aangeboden door tussenkomst van een bemiddelaar, gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent, wordt een financiële bijsluiter door deze bemiddelaar, gevolmachtigde agent onderscheidenlijk ondergevolmachtigde agent onverwijld kosteloos op verzoek van de consument onderscheidenlijk cliënt verstrekt, tenzij de aanbieder en de bemiddelaar, gevolmachtigde agent onderscheidenlijk ondergevolmachtigde agent zijn overeengekomen dat de aanbieder zelf aan deze verplichting voldoet.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op complexe producten, met uitzondering van rechten van deelneming in een beleggingsinstelling, ten aanzien waarvan uitsluitend financiële diensten worden verleend aan consumenten.

4. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op financiële ondernemingen die een complex product als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, onder 1°, 4° of 7°, samenstellen en dat product algemeen in de markt verkrijgbaar stellen voor consumenten of, indien een recht van deelneming in een beleggingsinstelling betreft, cliënten.

Artikel 66

1. In een financiële bijsluiter wordt informatie over de volgende onderwerpen opgenomen:

- a. het doel van de financiële bijsluiter;
- b. de aard en het doel van het complexe product;
- c. de financiële risico's van het complexe product die onder meer inzichtelijk worden gemaakt door een risico-indicator en, indien het een beleggingsobject betreft, de overige risico's die samenhangen met dat product;
- d. de verplichtingen voor de consument;
- e. het al dan niet bestaan van een contractueel recht om de overeenkomst inzake het complexe product tussentijds op te zeggen, de daaraan verbonden kosten en de overige gevolgen;
- f. de gevolgen bij overlijden van de consument;
- g. voorbeeldrendementen en de kosten van het complexe product; en
- h. bij ministeriële regeling aan te wijzen andere onderwerpen.

2. In afwijking van het eerste lid wordt in een financiële bijsluiter die betrekking heeft op een recht van deelneming in een beleggingsinstelling, informatie over de volgende onderwerpen opgenomen:

- a. de vermelding dat het een financiële bijsluiter betreft, welke beleggingsinstelling het betreft en een korte omschrijving van de beleggingsinstelling;

b. het doel van de financiële bijsluiter en de inschrijving van de beleggingsinstelling in het register dat wordt gehouden door de Autoriteit Financiële Markten;

c. de aard en het doel van de beleggingsinstelling;

d. de financiële risico's van het recht van deelneming in een beleggingsinstelling die onder meer inzichtelijk worden gemaakt door een risico-indicator;

e. de verplichtingen voor de deelnemer;

f. de kosten en, indien beschikbaar, het historisch rendement van het recht van deelneming;

g. het al dan niet bestaan van een contractueel recht om de overeenkomst inzake het complexe product tussentijds op te zeggen, de daaraan verbonden kosten en de overige gevolgen;

h. fiscale aspecten van de rechten van deelneming in de beleggingsinstelling;

i. het adres waar het prospectus, bedoeld in artikel 4:49, eerste lid, van de wet en de jaarrekening van de beleggingsinstelling kosteloos op aanvraag verkrijgbaar zijn;

j. een contactpersoon tot wie een deelnemer zich met eventuele vragen kan richten;

k. het feit dat de Autoriteit Financiële Markten de toezichthouder op de financiële bijsluiter is;

l. de datum waarop de financiële bijsluiter is geactualiseerd; en

m. bij ministeriële regeling aan te wijzen andere onderwerpen.

3. Een financiële bijsluiter bevat geen informatie over andere onderwerpen dan bedoeld in het eerste of tweede lid.

4. De Autoriteit Financiële Markten stelt regels met betrekking tot de wijze waarop de informatie over de onderwerpen, bedoeld in het eerste en tweede lid, in de financiële bijsluiter wordt opgenomen, alsmede met betrekking tot de wijze van berekening van de rendementen, kosten en risico's als bedoeld in het eerste lid, onderdelen c en g, en het tweede lid, onderdelen d en f.

5. De Autoriteit Financiële Markten stelt met betrekking tot een financiële bijsluiter die betrekking heeft op rechten van deelneming in een instelling voor collectieve belegging in effecten nadere regels ter uitvoering van de richtlijn beleggingsinstellingen.

§ 8.1.6. Informatie gedurende de looptijd van een overeenkomst

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, vierde en vijfde lid, van de wet

Artikel 67

1. Gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake een beleggingsobject verstrekt de aanbieder de consument ten minste de volgende informatie:

a. een door een accountant dan wel een deskundige die ingevolge het recht van de staat waar de aanbieder zijn zetel heeft, bevoegd is de jaarrekening te onderzoeken, gecontroleerde jaarrekening, waarvan de toelichting ten minste een opsplitsing bevat van de totale verkoopkosten, de productiekosten, de beheerkosten en de administratieve kosten van de aanbieder, een opsplitsing van deze kosten per serie van beleggingsobjecten waartoe het beleggingsobject behoort, alsmede het totaal van de door consumenten ingelegde gelden in de serie van beleggingsobjecten. De opstelling van de jaarrekening geschiedt door een aanbieder met een zetel in Nederland zoveel mogelijk overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek of de internationale jaarrekeningstandaarden. De opstelling van de jaarrekening van een aanbieder met een zetel in een andere lidstaat geschiedt overeenkomstig de voorschriften van de vierde

Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen op de grondslag van artikel 54, lid 3 sub g van het Verdrag betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen (richtlijn nr. 78/660/EEG van 25 juli 1978) (PbEG L 222) en van de richtlijn geconsolideerde jaarrekening of overeenkomstig de internationale jaarrekeningstandaarden. Voor de overige aanbieders geschiedt de opstelling op gelijkwaardige wijze. In de jaarrekening wordt meegedeeld overeenkomstig welke voorschriften de opstelling geschiedt;

b. ten minste een maal per jaar een door een onafhankelijke deskundige in dat jaar opgestelde waardering van de serie van beleggingsobjecten waartoe het beleggingsobject behoort; en

c. bij ministeriële regeling aan te wijzen andere onderwerpen.

2. De aanbieder houdt de informatie, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, gedurende ten minste drie jaar beschikbaar op zijn website.

3. De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de informatie, bedoeld in het eerste lid, wordt gepresenteerd of geformuleerd alsmede met betrekking tot de wijze van berekening van de kosten, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a.

Artikel 68

1. Gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake krediet met een variabele kredietvergoeding informeert de aanbieder de consument over elke wijziging van de kredietvergoeding op het eerstvolgende rekeningafschrift, waarbij hij de consument tevens informeert over het gewijzigde effectieve kredietvergoedingspercentage op jaarbasis.

2. Gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake krediet verstrekt de aanbieder de consument op diens verzoek een gespecificeerd overzicht van het uitstaand saldo. Hij kan daarbij een vergoeding in rekening brengen van ten hoogste het bedrag van de werkelijke kosten.

3. Tot een jaar na de afwikkeling van een overeenkomst inzake krediet verstrekt de aanbieder van krediet aan de consument op diens verzoek kosteloos een gespecificeerde afrekening.

Artikel 69

Een beleggingsonderneming die transacties in financiële instrumenten en andere daarmee verband houdende handelingen verricht voor rekening van een cliënt, verstrekt aan die cliënt onverwijld een nota die voldoet aan door de Autoriteit Financiële Markten te stellen regels met betrekking tot op de nota te vermelden gegevens.

Artikel 70

1. Een beleggingsonderneming stelt regelmatig aan iedere cliënt met wie zij een overeenkomst inzake vermogensbeheer heeft gesloten een opgave beschikbaar die een getrouw en volledig overzicht geeft van de samenstelling van het door de beleggingsonderneming voor die cliënt beheerde vermogen. Deze opgave bevat ten minste de volgende gegevens:

a. de samenstelling naar soort financieel instrument en de marktwaarde van het onder beheer zijnde vermogen; en

b. de aan de cliënt in rekening gebrachte onderscheidenlijk te brengen kosten van beheer en overige kosten.

2. De Autoriteit Financiële Markten kan nadere regels stellen met betrekking tot de frequentie waarmee en de wijze waarop de opgave, bedoeld in het eerste lid, wordt gedaan.

Artikel 71

De Autoriteit Financiële Markten stelt nadere regels met betrekking tot het verstrekken van informatie door een beleggingsonderneming aan haar cliënten gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake het verlenen van beleggingsdiensten.

Artikel 72

1. Een gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent die voor rekening van een verzekeraar een verzekering heeft gesloten, vermeldt in de polis dan wel in een daaraan toegevoegd aanhangsel de naam van de verzekeraar en, in geval van co-assurantie, het aandeel dat hij namens de verzekeraar heeft geaccepteerd. In geval van een schadeverzekering vermeldt hij tevens elke wijziging in het door hem namens de verzekeraar geaccepteerde aandeel in een aanhangsel.

2. Wordt, nadat de gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent de verzekering heeft gesloten of, in geval van een schadeverzekering, het door de gevolmachtigde agent onderscheidenlijk ondergevolmachtigde agent geaccepteerde aandeel in de verzekering is gewijzigd, niet of niet onverwijld aan de cliënt een polis of aanhangsel gegeven, dan verstrekt de gevolmachtigde agent onderscheidenlijk de ondergevolmachtigde agent de in het eerste lid bedoelde gegevens aan de cliënt binnen vier weken na het sluiten van de verzekering of na het aanbrengen van de wijziging. Behoort de verzekering evenwel tot de portefeuille van een bemiddelaar, dan verstrekt de gevolmachtigde agent onderscheidenlijk de ondergevolmachtigde agent deze gegevens binnen twee weken aan deze bemiddelaar.

3. Wordt, nadat een verzekering is gesloten of, in geval van een schadeverzekering, het door de verzekeraar geaccepteerde aandeel in de overeenkomst is gewijzigd, niet of niet onverwijld aan de cliënt een polis of aanhangsel afgegeven waarin de naam van de verzekeraar en, in geval van co-assurantie, diens aandeel of daarin aangebrachte wijziging is vermeld, dan verstrekt de bemiddelaar tot wiens portefeuille de verzekering behoort deze gegevens binnen vier weken na het sluiten van de overeenkomst of na het aanbrengen van de wijziging aan de cliënt.

4. Het tweede en derde lid zijn niet van toepassing indien binnen de desbetreffende termijn de verzekering is tenietgegaan en daaraan door de cliënt of andere belanghebbenden geen rechten meer kunnen worden ontleend.

5. De gevolmachtigde agent onderscheidenlijk ondergevolmachtigde agent of de betrokken bemiddelaar stelt de cliënt desgevraagd onverwijld in kennis van de naam van de verzekeraar en, in geval van co-assurantie, van de aandelen die de verzekeraars hebben geaccepteerd of van wijzigingen die daarin zijn aangebracht.

Artikel 73

Gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake een levensverzekering verstrekt een levensverzekeraar de cliënt, voorzover van toepassing, ten minste de volgende informatie:

- a. iedere wijziging van zijn handelsnaam of handelsnamen, statutaire naam, rechtsvorm of adres;
- b. iedere wijziging van de polisvoorwaarden;
- c. voorzover zulks niet blijkt uit een wijziging van de polisvoorwaarden: iedere wijziging van de overeenkomst met betrekking tot de in de artikelen 57, eerste lid, onderdeel c, en 61, eerste lid, onderdelen b tot en met l en n tot en met s, bedoelde onderwerpen of van de op die onderdelen van toepassing zijnde regelgeving;
- d. de jaarlijkse winstdeling;

e. de actuele afkoop- of premievrije waarde, bedoeld in artikel 61, eerste lid, onderdeel l, indien de cliënt daarom verzoekt; en

f. indien de uitkering wordt uitgedrukt in rechten van deelneming in een beleggingsinstelling: het gevoerde beheer van de beleggingsinstelling.

Artikel 74

Gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake een natura-uitvaartverzekering of een overeenkomst die strekt tot fondsvorming ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van een natuurlijke persoon verstrekt een natura-uitvaartverzekeraar de cliënt, voorzover van toepassing, ten minste de volgende informatie:

a. iedere wijziging van zijn handelsnaam of handelsnamen, statutaire naam, rechtsvorm of adres;

b. iedere wijziging van de polisvoorwaarden; en

c. voorzover zulks niet blijkt uit een wijziging van de polisvoorwaarden: iedere wijziging van de overeenkomst ten aanzien van de in de artikelen 57, eerste lid, onderdeel c, en 63, eerste lid, onderdelen b tot en met h, j en l bedoelde onderwerpen of van de op die onderdelen van toepassing zijnde regelgeving.

Artikel 75

Gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake een schadeverzekering stelt een schadeverzekeraar met zetel buiten Nederland die de branche Aansprakelijkheid Motorrijtuigen uitoefent door middel van het verrichten van diensten naar Nederland de cliënt binnen twee weken in kennis van een wijziging in de naam of het adres van de schadeafhandelaar, bedoeld in artikel 4:71, eerste lid, onderdeel e, van de wet.

§ 8.1.7. Informatieverstrekking in het kader van een overeenkomst op afstand

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:20, eerste lid, tweede lid, derde lid, aanhef en onderdeel b, vierde lid, en vijfde lid, van de wet

Artikel 76

Deze paragraaf is niet van toepassing op financiële dienstverleners voorzover zij het in het kader van het verlenen van beleggingsdiensten adviseren over financiële instrumenten.

Artikel 77

1. In afwijking van artikel 57 en onverminderd de artikelen 60 tot en met 63 verstrekt een financiële dienstverlener een consument voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst op afstand, voorzover van toepassing, ten minste de volgende informatie:

a. zijn naam en adres en, indien de financiële dienstverlener een rechtspersoon is, de statutaire naam en handelsnaam of handelsnamen;

b. de aard van zijn financiële dienstverlening;

c. voorzover artikel 4:17 van de wet van toepassing is: zijn interne klachtenprocedure, bedoeld in artikel 4:17, eerste lid, onderdeel a, van de wet en de erkende geschilleninstantie waarbij hij is aangesloten;

d. zijn inschrijving in het door de toezichthouder gehouden register;

e. de naam van de Kamer van Koophandel en Fabrieken in het handelsregister waarvan hij is ingeschreven en het nummer van de inschrijving;

f. de belangrijkste kenmerken van het financiële product;

g. de risico's die met het financiële product samenhangen;

- h. de totale kosten of, wanneer de exacte kosten niet kunnen worden genoemd, de grondslag voor de berekening van de kosten, zodat de consument de kosten kan verifiëren;
 - i. de omstandigheid dat de consument andere bedragen verschuldigd kan zijn die niet via de financiële dienstverlener worden betaald of door hem worden opgelegd;
 - j. de extra kosten voor het gebruik van een techniek voor communicatie op afstand;
 - k. de wijze van betaling door de consument en de wijze van uitvoering van de overeenkomst op afstand;
 - l. beperkingen in de geldigheidsduur van de verstrekte informatie;
 - m. de minimale looptijd van de overeenkomst op afstand;
 - n. het contractuele recht op tussentijdse beëindiging van de overeenkomst op afstand en de eventuele boete verbonden aan de uitoefening van dat recht;
 - o. het feit dat het in artikel 4:28, eerste en tweede lid, van de wet bedoelde recht wel of niet van toepassing is, de duur van en de voorwaarden voor de uitoefening van dat recht, met inbegrip van informatie over het bedrag dat de consument gehouden kan zijn te betalen, de gevolgen van niet-uitoefening van dat recht en de wijze waarop dat recht kan worden uitgeoefend;
 - p. het bestaan van op de overeenkomst op afstand toepasselijke garantiefondsen of andere compensatieregelingen die niet vallen onder richtlijn nr. 1994/19/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 30 mei 1994 inzake de depositogarantiestelsels (PbEG L 135) en richtlijn nr. 1997/9/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 3 maart 1997 inzake de beleggerscompensatiestelsels (PbEG L 084);
 - q. de taal of de talen waarin de voorwaarden van de overeenkomst op afstand en de in dit artikel bedoelde informatie worden verstrekt, alsmede de taal of talen waarin de financiële dienstverlener zal communiceren gedurende de looptijd van de overeenkomst op afstand;
 - r. het op de totstandbrenging van betrekkingen met de consument voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst op afstand toe te passen recht, het op die overeenkomst toe te passen recht en de bevoegde rechter; en
 - s. de overige voorwaarden van de overeenkomst op afstand.
2. Een financiële dienstverlener die financiële diensten verleent met betrekking tot levensverzekeringen voldoet aan het eerste lid, aanhef en onderdelen f, g, h, m, n en s, door het verstrekken van de informatie, bedoeld in artikel 60, eerste lid, onderdelen h, i, l, m, n, o, r, s en t.
3. Een financiële dienstverlener die financiële diensten verleent met betrekking tot natura-uitvaartverzekeringen voldoet aan het eerste lid, aanhef en onderdeel n, door het verstrekken van de informatie, bedoeld in artikel 63, eerste lid, onderdelen h, i, en j.

Artikel 78

1. Indien een overeenkomst op afstand op verzoek van de consument tot stand is gekomen met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand waarmee de in artikel 77 bedoelde informatie niet schriftelijk of via een andere duurzame drager als bedoeld in artikel 49, eerste lid, voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst kan worden verstrekt, kan de financiële dienstverlener onderneming de informatie onmiddellijk na de totstandkoming van de overeenkomst op afstand aan de consument verstrekken.
2. In afwijking van artikel 77, eerste lid, aanhef, verstrekt de financiële dienstverlener een consument de in dat artikel bedoelde informatie:
- a. indien het een overeenkomst op afstand inzake een schadeverzekering betreft, uiterlijk tegelijk met het afgeven van de polis;

b. indien het een overeenkomst op afstand inzake een levensverzekering, inzake een natura-uitvaartverzekering of een overeenkomst op afstand die strekt tot fondsvorming ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van een natuurlijke persoon betreft, uiterlijk tegelijk met het afgeven van de polis. Indien het een overeenkomst op afstand inzake een levensverzekering of een overeenkomst op afstand die strekt tot fondsvorming ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van een natuurlijke persoon waarvan de waarde afhankelijk is van de ontwikkeling op financiële markten betreft, heeft de consument het recht zonder een boete verschuldigd te zijn en zonder opgave van redenen de overeenkomst binnen dertig kalenderdagen na de dag waarop hij de informatie heeft ontvangen, terugwerkend tot de datum van het tot stand komen van de overeenkomst, te ontbinden en wordt de consument door de financiële dienstverlener geïnformeerd over de wijze waarop hij gebruik kan maken van dat recht.

3. Voorzover het financiële risico ingevolge een overeenkomst op afstand inzake een levensverzekering voor rekening van de consument is, kan de financiële dienstverlener met de consument overeenkomen dat de eventueel na de totstandkoming van de overeenkomst opgetreden waardevermeerdering of -vermindering van de beleggingen voor rekening van de consument blijft indien deze de overeenkomst terugwerkend tot de datum van de totstandkoming van de overeenkomst ontbindt.

4. Natura-uitvaartverzekeraars die overeenkomsten op afstand aangaan die strekken tot fondsvorming ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van de mens en die overeenkomstig het tweede lid, onderdeel b, de in dat lid bedoelde informatie uiterlijk tegelijk met het afgeven van de polis verstrekken, komen met de consument overeen dat de eventueel na de totstandkoming van de overeenkomst opgetreden waardevermeerdering of -vermindering van de beleggingen voor rekening van de consument blijft, indien deze ingevolge het tweede lid, onderdeel b, de overeenkomst terugwerkend tot de datum van de totstandkoming van de overeenkomst ontbindt.

Artikel 79

1. Een financiële dienstverlener deelt aan een consument bij het gebruik van de telefoon voor het doen van ongevraagde oproepen ter bevordering van de totstandkoming van een overeenkomst op afstand, aan het begin van elk gesprek duidelijk de identiteit van de financiële dienstverlener, alsmede het commerciële oogmerk van de oproep mee. In afwijking van artikel 77, kan de financiële dienstverlener in dergelijke oproepen, indien de consument daarmee uitdrukkelijk instemt, volstaan met het informeren van de consument over:

a. de identiteit van de persoon die in contact staat met de consument en de relatie van deze persoon met de financiële dienstverlener;

b. de belangrijkste kenmerken van het financiële product of de financiële dienst;

c. de totale kosten, of, wanneer de exacte kosten niet kunnen worden genoemd, de grondslag voor de berekening van de kosten, zodat de consument de kosten kan verifiëren;

d. de omstandigheid dat de consument andere bedragen verschuldigd kan zijn die niet via de financiële dienstverlener worden betaald of door hem worden opgelegd;

e. de toepasselijkheid van het in artikel 4:28, eerste en tweede lid, van de wet bedoelde recht, de duur van en de voorwaarden voor de uitoefening van dat recht, met inbegrip van informatie over het bedrag dat de consument gehouden kan zijn te betalen, de gevolgen van niet-uitoefening van dat recht; en

f. de omstandigheid dat op verzoek van de consument andere informatie beschikbaar is, waarbij de aard van die informatie aan de consument wordt medegedeeld.

2. Indien een overeenkomst op afstand tot stand komt via spraak-telefonie, verstrekt een financiële dienstverlener de in artikel 77, eerste lid, bedoelde informatie onmiddellijk na de totstandkoming van de overeenkomst op afstand aan de consument. Voorzover het een overeenkomst inzake een levensverzekering, natura-uitvaartverzekering of schadeverzekering betreft, is artikel 78, tweede lid, aanhef en onderdeel a, onderscheidenlijk het tweede lid, aanhef en onderdeel b, of het derde lid van overeenkomstige toepassing.

3. Artikel 49, eerste lid, eerste volzin, is niet van toepassing op het verstrekken van informatie als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 80

Gedurende de looptijd van een overeenkomst op afstand verstrekt een financiële dienstverlener aan de consument op diens verzoek de voorwaarden van de overeenkomst. Voorts kan de consument het gebruik van een ander middel van communicatie op afstand verlangen, tenzij dat niet met de tot stand gekomen overeenkomst op afstand te verenigen is.

Afdeling 8.2. Overige bepalingen met betrekking tot zorgvuldige dienstverlening

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:25, eerste lid, van de wet

Artikel 81

1. Het gebruik van automatische oproepsystemen zonder menselijke tussenkomst, faxen of elektronische berichten voor het overbrengen van ongevraagde informatie aan een consument, ter bevordering van de totstandkoming van een overeenkomst op afstand, is uitsluitend toegestaan indien de consument daarvoor voorafgaand toestemming heeft verleend. Er zijn voor de consument geen kosten verbonden aan het verlenen van deze toestemming.

2. Het gebruik van andere dan de in het eerste lid genoemde technieken voor communicatie op afstand voor het overbrengen van ongevraagde informatie of het doen van ongevraagde mededelingen aan een consument, ter bevordering van de totstandkoming van een overeenkomst op afstand, is toegestaan, tenzij de desbetreffende consument te kennen heeft gegeven dat hij informatie of mededelingen waarbij van deze technieken gebruik wordt gemaakt, niet wenst te ontvangen. Er zijn voor de consument geen kosten verbonden aan voorzieningen waarmee wordt voorkomen dat aan een consument ongevraagde informatie wordt overgebracht.

3. Een financiële onderneming die elektronische contactgegevens voor elektronische berichten heeft verkregen in het kader van de verkoop van een financieel product of het verlenen van een financiële dienst mag deze gegevens gebruiken voor het overbrengen van informatie ter bevordering van de totstandkoming van een overeenkomst op afstand met betrekking tot eigen gelijksoortige financiële producten of financiële diensten, indien bij de verkrijging van de contactgegevens aan de consument duidelijk en uitdrukkelijk de gelegenheid is geboden om kosteloos en op gemakkelijke wijze verzet aan te tekenen tegen het gebruik van die elektronische contactgegevens, en, indien de consument hiervan geen gebruik heeft gemaakt, hem bij elke tot stand gebrachte communicatie de mogelijkheid wordt geboden om onder dezelfde voorwaarden verzet aan te tekenen tegen het verdere gebruik van zijn elektronische contactgegevens. Artikel

41, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens is van overeenkomstige toepassing.

4. Bij het gebruik van elektronische berichten ter bevordering van de totstandkoming van een overeenkomst op afstand dienen telkens de volgende gegevens te worden vermeld:

a. de werkelijke identiteit van degene namens wie de communicatie wordt overgebracht, en

b. een geldig postadres of nummer waaraan de ontvanger een verzoek tot beëindiging van dergelijke communicatie kan richten.

Artikel 82

1. Een beheerder, beleggingsmaatschappij of beleggingsonderneming benadert personen die geen professionele belegger zijn, die geen deelnemer zijn in de beleggingsinstelling of aan wie de beleggingsonderneming nog geen beleggingsdienst heeft verleend, direct noch indirect in persoon, anders dan door middel van een techniek voor communicatie op afstand als bedoeld in artikel 81, tenzij:

a. de betrokkene daarmee vooraf uitdrukkelijk schriftelijk dan wel elektronisch mee heeft ingestemd; of

b. de betrokkene in het contact slechts informatiemateriaal wordt aangeboden.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op:

a. beheerders van instellingen voor collectieve beleggingen in effecten met zetel in een andere lidstaat, instellingen voor collectieve beleggingen in effecten met zetel in effecten met zetel in een ander lidstaat en de eventueel aan die instellingen verbonden bewaarders; en

b. beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat, beleggingsinstellingen met zetel in effecten met zetel in een aangewezen staat en de eventueel aan die beleggingsinstellingen verbonden bewaarders.

Artikel 83

1. Een beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder handelt in het belang van de deelnemers in de beleggingsinstelling.

2. Een beheerder of beleggingsmaatschappij behandelt deelnemers onder vergelijkbare omstandigheden op gelijke wijze.

3. Door of namens een beleggingsinstelling worden geen transacties uitgevoerd voor haar rekening met een zodanige frequentie of van een zodanige omvang dat dit gezien de omstandigheden kennelijk slechts strekt tot bevoordeling van de beheerder, de beleggingsinstelling of met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen.

4. Het eerste tot en met derde lid zijn niet van toepassing op:

a. beheerders van instellingen voor collectieve beleggingen in effecten met zetel in een andere lidstaat, instellingen voor collectieve beleggingen in effecten met zetel in effecten met zetel in een ander lidstaat en de eventueel aan die instellingen verbonden bewaarders; en

b. beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat, beleggingsinstellingen met zetel in effecten met zetel in een aangewezen staat en de eventueel aan die beleggingsinstellingen verbonden bewaarders.

Artikel 84

De Autoriteit Financiële Markten stelt regels die ertoe strekken dat een beleggingsonderneming handelt in het belang van haar cliënten.

Artikel 85

Een beleggingsonderneming verricht geen transactie voor rekening van een cliënt, indien de op naam van de cliënt aanwezige saldi ontoereikend zijn om aan de verplichtingen te voldoen die voortvloeien uit die transactie.

Artikel 86

1. Een beleggingsonderneming ziet er op toe dat cliënten die posities hebben in financiële instrumenten waaruit verplichtingen kunnen voortvloeien voortdurend over voldoende saldi beschikken om aan de actuele verplichtingen die uit die posities voortvloeien te voldoen.

2. Indien een cliënt als bedoeld in het eerste lid over onvoldoende saldi beschikt om te voldoen aan de actuele verplichtingen die voortvloeien uit posities in financiële instrumenten, ziet de beleggingsonderneming er op toe dat deze cliënt zekerheden stelt waaruit die verplichtingen kunnen worden voldaan. Indien de cliënt geen zekerheden kan stellen, sluit de beleggingsonderneming de posities zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen vijf werkdagen tenzij er zich bijzondere omstandigheden voordoen.

HOOFDSTUK 9. MELDINGSPLICHTEN

Afdeling 9.1. Melding wijzigingen door financiële ondernemingen

§ 9.1.1. Beheerders

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:26, derde lid, van de wet

Artikel 87

Deze paragraaf is niet van toepassing op beheerders van instellingen voor collectieve belegging in effecten met zetel in een andere lidstaat en op beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat.

Artikel 88

1. Een beheerder meldt aan de Autoriteit Financiële Markten een wijziging in de gegevens die eerder door hemzelf of door een andere financiële onderneming aan een toezichthouder zijn verstrekt ten behoeve van de beoordeling van de ingevolge de wet gestelde eisen met betrekking tot de betrouwbaarheid van:

a. de personen die het beleid van de beheerder, van een door hem beheerde beleggingsmaatschappij of van een bewaarder die is verbonden aan een door hem beheerde beleggingsinstelling bepalen of mede bepalen; of

b. de personen die onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder, van een door hem beheerde beleggingsmaatschappij of van een bewaarder die is verbonden aan een door hem beheerde beleggingsinstelling.

2. De beheerder meldt de wijziging schriftelijk en onverwijld nadat hij daarvan in het kader van de normale bedrijfsvoering kennis heeft genomen.

Artikel 89

1. Een beheerder meldt aan de Autoriteit Financiële Markten schriftelijk het voornemen tot wijziging van het registratiedocument, bedoeld in artikel 4:48, eerste lid, van de wet, voorzover het betreft gegevens over:
 - a. de activiteiten van de beheerder en de soorten beleggingsinstellingen die hij beheert of voornemens is te beheren, bedoeld in onderdeel 1.b. van bijlage D;
 - b. de personen die het dagelijks beleid van de beheerder of van een bewaarder die is verbonden aan een door hem beheerde beleggingsinstelling bepalen, bedoeld in onderdeel 2.1.a van bijlage D;
 - c. de personen die het beleid van de beheerder of van een bewaarder die is verbonden aan een door hem beheerde beleggingsinstelling bepalen of mede bepalen, bedoeld in onderdeel 2.1.b. van bijlage D;
 - d. de personen die onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder of van een bewaarder die is verbonden aan een door hem beheerde beleggingsinstelling, bedoeld in onderdeel 2.1.c van bijlage D; of
 - e. de algemene gegevens betreffende de beheerder en de bewaarders, bedoeld in onderdeel 3 van bijlage D.
2. De beheerder geeft geen uitvoering aan het voornemen, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdeel a, voordat de Autoriteit Financiële Markten heeft ingestemd met de wijziging. De Autoriteit Financiële Markten neemt een besluit omtrent de instemming binnen vier weken na ontvangst van de melding.
3. De beheerder geeft geen uitvoering aan het voornemen, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdeel b, c of d, voordat de Autoriteit Financiële Markten heeft ingestemd met de wijziging. De Autoriteit Financiële Markten neemt een besluit omtrent de instemming:
 - a. binnen zes weken na ontvangst van de melding; of
 - b. indien de Autoriteit Financiële Markten binnen twee weken na ontvangst van de melding de beheerder of een derde om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de melding.
4. Indien de Autoriteit Financiële Markten een derde verzoekt om nadere gegevens als bedoeld in het derde lid, onderdeel b, doet zij daarvan mededeling aan de beheerder.
5. Bij de melding, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdeel b, legt de beheerder ten aanzien van te benoemen personen die het dagelijks beleid zullen bepalen de volgende gegevens over:
 - a. een opgave van de naam, het privé-adres en de functie;
 - b. een curriculum vitae;
 - c. een opgave van de geldige relevante diploma's;
 - d. een kopie van een geldig identiteitsbewijs; en
 - e. een opgave van referenten.
6. Bij de melding, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onderdelen c en d, legt de beheerder ten aanzien van te benoemen personen die het beleid zullen bepalen of mede bepalen of die onderdeel zullen zijn van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken de volgende gegevens over:
 - a. een opgave van de naam, de geboortedatum, de geboorteplaats, nationaliteit, het privé-adres, het telefoon- en faxnummer en de functie;
 - b. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
 - c. gegevens met betrekking tot de antecedenten, bedoeld in artikel 13; en
 - d. een opgave van referenten.
7. Het zesde lid, onderdelen b, c en d, is niet van toepassing indien de voorgenomen wijziging een persoon betreft wiens betrouwbaarheid voor de toepassing van de wet door een toezichthouder reeds is vastgesteld.

Artikel 90

Een beheerder zendt een afschrift van elke met een bewaarder gesloten overeenkomst alsmede van wijzigingen van een met een bewaarder gesloten overeenkomst binnen twee weken na ondertekening of wijziging van de overeenkomst aan de Autoriteit Financiële Markten.

Artikel 91

1. Een beheerder meldt een wijziging van de gegevens, bedoeld in artikel 4:50, eerste lid, met uitzondering van onderdeel g, van de wet, van een door hem beheerde beleggingsinstelling ten minste twee weken voorafgaand aan de wijziging schriftelijk aan de Autoriteit Financiële Markten.

2. Een beheerder meldt een wijziging in de statuten van een door hem beheerde instelling voor collectieve belegging in effecten die een beleggingsmaatschappij is ten minste twee weken voorafgaand aan de wijziging schriftelijk aan de Autoriteit Financiële Markten.

Artikel 92

1. Een beheerder die vanuit een in een andere lidstaat gelegen bijkantoor rechten van deelneming in door hem beheerde instellingen voor collectieve belegging in effecten met zetel in Nederland aanbiedt, meldt aan de Autoriteit Financiële Markten en de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat schriftelijk ten minste een maand tevoren:

- a. een wijziging in het adres in de lidstaat waar documenten kunnen worden opgevraagd;
- b. een wijziging in de identiteit van de personen die het dagelijks beleid van het bijkantoor bepalen; of
- c. het voornemen om het aanbieden van rechten van deelneming in door hem beheerde instellingen voor collectieve belegging in effecten vanuit het in de andere lidstaat gelegen bijkantoor te staken.

2. Een beheerder die vanuit een in een andere lidstaat gelegen bijkantoor rechten van deelneming in door hem beheerde instellingen voor collectieve belegging in effecten met zetel in Nederland aanbiedt, meldt aan de Autoriteit Financiële Markten schriftelijk het voornemen tot wijziging van de financiële diensten die hij vanuit het bijkantoor verleent. De beheerder meldt de wijziging ten minste een maand tevoren schriftelijk aan de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat.

3. De beheerder geeft geen uitvoering aan het voornemen, bedoeld in het tweede lid, voordat de Autoriteit Financiële Markten heeft ingestemd met de wijziging. De Autoriteit Financiële Markten neemt een besluit omtrent instemming binnen twee maanden na ontvangst van de melding en stemt in met de wijziging, tenzij de bedrijfsvoering of de financiële positie van de beheerder gelet op de voorgenomen wijziging niet toereikend is.

§ 9.1.2. Beleggingsondernemingen

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:26, derde lid, van de wet

Artikel 93

Deze paragraaf is niet van toepassing op beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat.

Artikel 94

1. Een beleggingsonderneming meldt aan de Autoriteit Financiële Markten een wijziging in de gegevens die eerder door haarzelf of door een andere financiële onderneming aan een toezichthouder zijn verstrekt ten behoeve van de beoordeling van de ingevolge de wet gestelde eisen met betrekking tot de betrouwbaarheid van:

- a. de personen die het beleid van de beleggingsonderneming bepalen of mede bepalen; of
- b. de personen die onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beleggingsonderneming.

2. De beleggingsonderneming meldt de wijziging schriftelijk en onverwijld nadat zij daarvan in het kader van de normale bedrijfsvoering kennis heeft genomen.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op:

- a. beleggingsondernemingen die voor de uitoefening van het bedrijf van bank een door de Nederlandsche Bank verleende vergunning hebben of voor de uitoefening van het bedrijf van financiële instelling een door de Nederlandsche Bank verleende verklaring van ondertoezichtstelling hebben; en
- b. beleggingsondernemingen die voor het beheren van een instelling voor collectieve belegging in effecten een door de Autoriteit Financiële Markten verleende vergunning hebben.

Artikel 95

1. Een beleggingsonderneming meldt aan de Autoriteit Financiële Markten schriftelijk het voornemen tot wijziging van:

- a. de personen die het dagelijks beleid van de beleggingsonderneming bepalen;
- b. de personen die het beleid van de beleggingsonderneming bepalen of mede bepalen; of
- c. de personen die onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beleggingsonderneming.

2. Een beleggingsonderneming geeft geen uitvoering aan het voornemen, bedoeld in het eerste lid, voordat de Autoriteit Financiële Markten heeft ingestemd met de wijziging. De Autoriteit Financiële Markten neemt een besluit omtrent de instemming:

- a. binnen zes weken na ontvangst van de melding; of
- b. indien de Autoriteit Financiële Markten binnen twee weken na ontvangst van de melding de beleggingsonderneming of een derde om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de melding.

3. Indien de Autoriteit Financiële Markten een derde verzoekt om nadere gegevens als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, doet zij daarvan mededeling aan de beleggingsonderneming.

4. Bij de melding, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, legt de beleggingsonderneming ten aanzien van te benoemen personen die het dagelijks beleid zullen bepalen de volgende gegevens over:

- a. een opgave van de naam, het privé-adres en de functie;
- b. een curriculum vitae;
- c. een opgave van de relevante geldige diploma's;
- d. een kopie van een geldig identiteitsbewijs; en
- e. een opgave van referenten.

5. Bij de melding, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b en c, legt de beleggingsonderneming ten aanzien van te benoemen personen die het beleid zullen bepalen of mede bepalen of die onderdeel zullen zijn van een

orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken de volgende gegevens over:

- a. een opgave van de naam, de geboortedatum, de geboorteplaats, nationaliteit, het privé-adres, het telefoon- en faxnummer en de functie;
- b. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
- c. gegevens met betrekking tot de antecedenten, bedoeld in artikel 13; en
- d. een opgave van referenten.

6. Het vijfde lid, onderdelen b, c en d, is niet van toepassing indien de wijziging een persoon betreft wiens betrouwbaarheid voor de toepassing van de wet door een toezichthouder reeds is vastgesteld.

7. Het eerste tot en met vijfde lid zijn niet van toepassing op:

- a. beleggingsondernemingen die voor de uitoefening van het bedrijf van bank een door de Nederlandsche Bank verleende vergunning hebben of voor de uitoefening van het bedrijf van financiële instelling een door de Nederlandsche Bank verleende verklaring van ondertoezichtstelling hebben; en
- b. beleggingsondernemingen die voor het beheren van een instelling voor collectieve belegging in effecten een door de Autoriteit Financiële Markten verleende vergunning hebben.

Artikel 96

1. Een beleggingsonderneming meldt aan de Autoriteit Financiële Markten ten minste twee weken tevoren schriftelijk een wijziging in:

- a. de maatregelen, bedoeld in artikel 4:83, tweede lid, van de wet;
- b. de maatregelen, bedoeld in artikel 4:87, eerste en tweede lid, van de wet;
- c. de onderdelen van de bedrijfsvoering met betrekking waartoe ingevolge artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdelen a en b, regels zijn gesteld, voorzover het een significante wijziging betreft;
- d. de onderdelen van de bedrijfsvoering waarover ingevolge artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel c, regels zijn gesteld, voorzover het een significante wijziging betreft;
- e. de naam en het adres van het hoofdkantoor van de beleggingsonderneming, en, indien zij haar zetel niet in Nederland heeft, het adres van het bijkantoor, alsmede, in voorkomend geval, de plaats van haar zetel;
- f. indien zij met personen in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur is verbonden: de samenstelling daarvan; of
- g. de financiële diensten die de beleggingsonderneming verleent of de financiële producten waarop deze diensten betrekking hebben.

2. Het eerste lid, met uitzondering van de onderdelen b en d, is niet van toepassing op:

- a. beleggingsondernemingen die voor de uitoefening van het bedrijf van bank een door de Nederlandsche Bank verleende vergunning hebben of voor de uitoefening van het bedrijf van financiële instelling een door de Nederlandsche Bank verleende verklaring van ondertoezichtstelling hebben; en
- b. beleggingsondernemingen die voor het beheren van een instelling voor collectieve belegging in effecten een door de Autoriteit Financiële Markten verleende vergunning hebben.

Artikel 97

1. Een beleggingsonderneming met zetel in Nederland die vanuit een in een andere lidstaat gelegen bijkantoor beleggingsdiensten verleent, meldt aan de Autoriteit Financiële Markten en de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat schriftelijk ten minste een maand tevoren:

- a. een wijziging van de financiële diensten die zij vanuit het bijkantoor verleent;
 - b. een wijziging in het adres in de lidstaat waar documenten kunnen worden opgevraagd;
 - c. een wijziging in de identiteit van de personen die het dagelijks beleid bepalen van het bijkantoor; of
 - d. het voornemen om het verlenen van beleggingsdiensten vanuit het bijkantoor te staken.
2. Het eerste lid, aanhef en onderdelen b en c, is niet van toepassing op beleggingsondernemingen die hebben voldaan aan artikel 92.

Artikel 98

Een beleggingsonderneming met zetel in Nederland die door middel van het verrichten van diensten naar een andere lidstaat beleggingsdiensten verleent, meldt aan de Autoriteit Financiële Markten en de toezichthoudende instantie van de andere lidstaat schriftelijk ten minste een maand tevoren:

- a. een wijziging van de financiële diensten die de beleggingsonderneming in de andere lidstaat verleent; en
- b. het voornemen om het verlenen van beleggingsdiensten door middel van het verrichten van diensten naar de andere lidstaat te staken.

Artikel 99

1. Een beleggingsonderneming met zetel in Nederland die vanuit een in een staat die geen lidstaat is gelegen bijkantoor beleggingsdiensten verleent, meldt aan de Autoriteit Financiële Markten schriftelijk ten minste een maand tevoren:

- a. een wijziging in het adres van het bijkantoor;
- b. een wijziging in de identiteit van de personen die het dagelijks beleid bepalen van het bijkantoor; of
- c. het voornemen om het verlenen van beleggingsdiensten vanuit het bijkantoor te staken.

2. Een beleggingsonderneming met zetel in Nederland die vanuit een in een staat die geen lidstaat is gelegen bijkantoor beleggingsdiensten verleent, meldt aan de Autoriteit Financiële Markten schriftelijk het voornemen tot wijziging van:

- a. de financiële diensten die zij vanuit het bijkantoor verleent; of
- b. de maatregelen gericht op het bevorderen en handhaven van een integere bedrijfsvoering.

3. De beleggingsonderneming geeft geen uitvoering aan het voornemen, bedoeld in het tweede lid, voordat de Autoriteit Financiële Markten heeft ingestemd met de wijziging. De Autoriteit Financiële Markten neemt een besluit omtrent instemming binnen twee maanden na ontvangst van de melding en stemt in met de wijziging, tenzij de bedrijfsvoering of de financiële positie van de beleggingsonderneming gelet op de voorgenomen wijziging niet toereikend is.

4. Zodra de beleggingsonderneming het voornemen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, uitvoert, meldt zij dit onverwijld aan de Autoriteit Financiële Markten.

5. De melding, bedoeld in het eerste en tweede lid, gaat vergezeld van een vertaling van de desbetreffende gegevens, voorzover de Autoriteit Financiële Markten dat verlangt.

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:26, derde lid, van de wet

Artikel 100

Een rechtspersoon als bedoeld in artikel 2:105, eerste lid, van de wet meldt aan de Autoriteit Financiële Markten binnen twee weken schriftelijk een wijziging in:

- a. de naam en het adres van een aangesloten onderneming;
- b. de rechtsvorm van een aangesloten onderneming;
- c. indien een aangesloten onderneming een rechtspersoon is: de statutaire zetel, de statutaire naam en de handelsnaam of handelsnamen; of
- d. indien een aangesloten onderneming is ingeschreven in het handelsregister: het nummer van de inschrijving.

§ 9.1.4. Financiële dienstverleners

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:26, derde lid, van de wet

Artikel 101

Deze paragraaf is niet van toepassing op:

- a. bemiddelaars in verzekeringen met zetel in een andere lidstaat;
- b. financiële dienstverleners die voor de uitoefening van het bedrijf van kredietinstelling of verzekeraar een door de Nederlandsche Bank verleende vergunning hebben of voor de uitoefening van het bedrijf van financiële instelling een door de Nederlandsche Bank verleende verklaring van ondertoezichtstelling hebben;
- c. financiële dienstverleners met zetel in een andere lidstaat of een aangewezen staat die het bedrijf van financiële instelling, kredietinstelling of verzekeraar uitoefenen; en
- d. herverzekeringsbemiddelaars met zetel in een andere lidstaat.

Artikel 102

1. Een financiële dienstverlener meldt aan de Autoriteit Financiële Markten een wijziging in de gegevens die eerder door hemzelf of een andere financiële onderneming aan een toezichthouder zijn verstrekt ten behoeve van de beoordeling van de ingevolge de wet gestelde eisen met betrekking tot de betrouwbaarheid van:

- a. de personen die het beleid van de financiële dienstverlener bepalen of mede bepalen; of
- b. de personen die onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële dienstverlener.

2. De financiële dienstverlener meldt de wijziging schriftelijk en onverwijld nadat hij daarvan in het kader van de normale bedrijfsvoering kennis heeft genomen.

3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op financiële dienstverleners die tevens beheerder of beleggingsonderneming zijn.

Artikel 103

1. Een financiële dienstverlener meldt aan de Autoriteit Financiële Markten schriftelijk het voornemen tot benoeming van:

- a. een persoon die het beleid van de financiële dienstverlener bepaalt of mede bepaalt; of

b. een persoon die onderdeel is van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële-dienstverlener.

2. Een financiële dienstverlener geeft geen uitvoering aan het voornemen, bedoeld in het eerste lid, voordat de Autoriteit Financiële Markten heeft vastgesteld dat de betrouwbaarheid van de betrokken persoon buiten twijfel staat. De Autoriteit Financiële Markten neemt een besluit omtrent de betrouwbaarheid:

a. binnen zes weken na ontvangst van de melding; of
b. indien de Autoriteit Financiële Markten binnen twee weken na ontvangst van de melding de financiële dienstverlener of een derde om nadere gegevens heeft verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens, doch uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de melding.

3. Indien de Autoriteit Financiële Markten een derde verzoekt om nadere gegevens als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, doet zij daarvan mededeling aan de financiële dienstverlener.

4. Bij de melding legt de financiële dienstverlener ten aanzien van de betrokken persoon de volgende gegevens over:

a. een opgave van de naam, de geboortedatum, de geboorteplaats, nationaliteit, het privé-adres, het telefoon- en faxnummer en de functie;
b. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
c. gegevens met betrekking tot de antecedenten, bedoeld in artikel 13; en
d. een opgave van referenten.

5. Het tweede en vierde lid, onderdelen b, c en d, zijn niet van toepassing indien de voorgenomen benoeming een persoon betreft wiens betrouwbaarheid voor de toepassing van de wet reeds is vastgesteld.

Artikel 104

Een financiële dienstverlener meldt aan de Autoriteit Financiële Markten binnen twee weken schriftelijk een wijziging in:

a. zijn naam en adres;
b. zijn rechtsvorm;
c. indien hij een rechtspersoon is: zijn statutaire zetel, statutaire naam en handelsnaam of handelsnamen;
d. indien hij is ingeschreven in het handelsregister: het nummer van de inschrijving;
e. de financiële diensten die hij verleent of de financiële producten waarop deze diensten betrekking hebben;
f. indien hij een bemiddelaar in verzekeringen is: de natuurlijke personen die zijn beleid bepalen; of
g. indien hij een gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent is: de verzekeraar voor wie zijn volmacht geldt of de natuurlijke personen die zijn beleid bepalen.

§ 9.1.5. Verzekeraars

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:26, derde lid, van de wet

Artikel 105

Een schadeverzekeraar met zetel in Nederland die de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen uitoefent of een schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is die de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen uitoefent vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor, meldt een wijziging in de naam of het adres van een door hem in een andere lidstaat aangestelde schaderegelaar als bedoeld in artikel 4:70, tweede lid, van de wet binnen twee weken schriftelijk aan de Autoriteit Financiële Markten.

Artikel 106

Een schadeverzekeraar met zetel buiten Nederland die de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen uitoefent door middel van het verrichten van diensten naar Nederland meldt een wijziging in de akte van aanstelling van de schade-afhandelaar, bedoeld in artikel 4:71, derde lid, van de wet binnen twee weken schriftelijk aan de Autoriteit Financiële Markten.

Afdeling 9.2. Meldingsplicht accountant

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:27, vierde lid, van de wet

Artikel 107

1. De door een accountant als bedoeld in artikel 4:27, tweede lid, van de wet op grond van artikel 4:27, vierde lid, van de wet te verstrekken gegevens zijn:

- a. het accountantsverslag aan de bestuurders en de raad van commissarissen;
- b. de directiebrieven; en
- c. correspondentie tussen de accountant en de financiële onderneming die rechtstreeks betrekking heeft op de verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening van de financiële onderneming.

2. De directiebrieven, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, met betrekking tot een beheerder en een beleggingsinstelling bevatten in ieder geval een verklaring van de accountant of en zo ja, in hoeverre hij de inrichting van de bedrijfsvoering heeft beoordeeld.

Artikel 108

1. Een accountant die voornemens is gegevens als bedoeld in artikel 107 te verstrekken, stelt de financiële onderneming daarvan in kennis.

2. Indien de financiële onderneming dat wenst, kan zij zelf de gegevens aan de Autoriteit Financiële Markten verstrekken. In dat geval stelt zij de accountant daarvan in kennis. De accountant vergewist zich ervan dat de Autoriteit Financiële Markten de gegevens heeft ontvangen en dat de inhoud van de gegevens hem geen aanleiding geeft alsnog gegevens aan de Autoriteit Financiële Markten te verstrekken.

3. Indien de accountant schriftelijk gegevens verstrekt aan de Autoriteit Financiële Markten, zendt hij onverwijld aan de financiële onderneming een afschrift van de gegevens en, indien van toepassing, van de begeleidende brief.

HOOFDSTUK 10. AANVULLENDE REGELS BETREFFENDE AANBIEDEN

Afdeling 10.1. Beleggingsobjecten

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:30a, derde lid, van de wet

Artikel 109

In deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt in afwijking van artikel 1, onderdeel m, verstaan onder gelieerde partij:

- a. persoon die met een aanbieder van beleggingsobjecten in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur is verbonden;

b. persoon die direct of indirect stemrecht kan uitoefenen of anderszins bepaalde rechten kan uitoefenen in een aanbieder van beleggingsobjecten waardoor invloed van betekenis kan worden uitgeoefend op diens zakelijk of financieel beleid;

c. natuurlijke persoon die in een familierechtelijke betrekking staat of een persoonlijke relatie heeft met een bestuurder van een aanbieder van beleggingsobjecten of met een natuurlijke persoon als bedoeld in onderdeel a of b, op grond van welke relatie hij het handelen van de bestuurder of de natuurlijke persoon met betrekking tot de aanbieder van beleggingsobjecten kan beïnvloeden; of

d. rechtspersoon waarin een bestuurder van een aanbieder van beleggingsobjecten of een natuurlijke persoon als bedoeld in onderdeel c direct of indirect stemrecht kan uitoefenen of anderszins bepaalde rechten kan uitoefenen waardoor sprake is van invloed van betekenis op het zakelijk of financieel beleid van die rechtspersoon.

Artikel 110

1. In het beleggingsobjectprospectus, bedoeld in artikel 4:30a, eerste lid, van de wet worden, voorzover van toepassing, de volgende gegevens opgenomen:

a. de naam, rechtsvorm, datum van oprichting, zetel en de plaats van het hoofdkantoor van de aanbieder;

b. een beschrijving van de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur waarin de aanbieder met andere personen is verbonden en de met hem gelieerde partijen;

c. de voorwaarden, alsmede de wijze waarop deze voorwaarden kunnen worden gewijzigd en de wijze van bekendmaking van een wijziging aan de consument;

d. een beschrijving van de belangrijkste kenmerken van de serie van beleggingsobjecten waarvan het beleggingsobject deel uitmaakt, waaronder in ieder geval de aard, de bestaansduur en de risico's, die onder meer inzichtelijk worden gemaakt door een risico-indicator, alsmede de effecten van die risico's op het door de consument te realiseren rendement;

e. een beschrijving van de activiteiten van de aanbieder met betrekking tot de serie van beleggingsobjecten waarvan het beleggingsobject deel uitmaakt, voorzover mogelijk te onderscheiden in:

1°. operationele activiteiten, onder vermelding van de plaats waar deze plaatsvinden;

2°. financieringsactiviteiten, voorzover mogelijk te onderscheiden in het als kredietnemer aangaan van overeenkomsten inzake krediet en het als crediteur uitzetten van gelden; en

3°. uitbestedingsactiviteiten onder vermelding van het beleid inzake het uitbesteden van werkzaamheden, waaronder ten minste een beschrijving van de werkzaamheden die zijn uitbesteed, de naam en de plaats van de zetel van de derde waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed, alsmede de vermelding, indien van toepassing, dat de derde een gelieerde partij is;

f. een beschrijving van de wijze waarop wordt bepaald of de opbrengsten door de aanbieder aan de consument worden uitgekeerd;

g. een beschrijving van de door de aanbieder te verstrekken garanties die aan de consument in het vooruitzicht worden gesteld;

h. een beschrijving van de transacties die worden verricht met gelieerde partijen, waaronder:

1°. de vermelding of een transactie onder marktconforme voorwaarden plaatsvindt, dan wel, indien dat niet het geval is, wat de reden daarvoor is; en

2°. indien een transactie niet plaatsvindt op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten: de vermelding of aan de transactie een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag ligt of

dat de waarde kan worden bepaald door een of meer bij de transactie betrokken partijen;

i. de kosten op jaarbasis per serie van beleggingsobjecten waarvan het beleggingsobject deel uitmaakt, en de relevante aannames die daaraan ten grondslag liggen; en

j. de gegevens op jaarbasis per serie van beleggingsobjecten waarvan het beleggingsobject deel uitmaakt, betreffende de brutowaarde, de financieringen, de prestatievergoedingen, en de rentebaten, met inbegrip van de daarbij gehanteerde waarderingsgrondslagen, waarbij als uitgangspunt geldt dat de brutowaarde wordt gebaseerd op de vrije verkoopwaarde per serie van beleggingsobjecten.

2. Artikel 49 is van overeenkomstige toepassing op het verstrekken van het beleggingsobjectprospectus door de aanbieder van het beleggingsobject onderscheidenlijk de bemiddelaar.

3. De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de gegevens, bedoeld in het eerste lid, in het beleggingsobjectprospectus worden opgenomen alsmede met betrekking tot de wijze van berekening van de kosten, risico's en opbrengsten, bedoeld in het eerste lid.

Afdeling 10.2. Krediet

§ 10.2.1. Kredietprospectus

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:33, derde en vierde lid, van de wet

Artikel 111

Artikel 4:33, eerste lid, van de wet is niet van toepassing op:

- a. aanbieders van hypothecair krediet;
- b. aanbieders van krediet, voorzover het krediet onderdeel uitmaakt van een complex product;
- c. aanbieders van krediet voorzover zij overeenkomsten inzake krediet beheren of uitvoeren; en
- d. aanbieders van krediet voorzover zij krediet aanbieden tegen onderpand van effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, die tot zekerheid dienen voor de terugbetaling van het krediet aan een consument die reeds op het moment van aangaan van de overeenkomst inzake krediet bezitter is van de te verpanden effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, van welk krediet de kredietstom of de kredietlimiet gedurende de looptijd van de overeenkomst inzake het krediet niet hoger is dan zeventig procent van de waarde van de te verpanden effecten, indien het effecten betreffen als bedoeld in onderdeel a van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, dan wel niet hoger is dan tachtig procent van de waarde van de te verpanden effecten, indien het effecten betreffen als bedoeld in onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, en:
 - 1°. die effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt; of
 - 2°. de waarde van die effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, door middel van een openbare prijsaanduiding voor een ieder kenbaar is.

Artikel 112

1. In het kredietprospectus, bedoeld in artikel 4:33, eerste lid, van de wet worden de volgende gegevens opgenomen:

- a. een beschrijving van de bij een kredietaanvraag te volgen procedure;

b. een globale beschrijving van de criteria die ten grondslag liggen aan de beoordeling van de kredietwaardigheid van de consument, waarin ten minste twee representatieve voorbeelden van toepassing van die criteria zijn opgenomen;

c. de vermelding van:

1°. het feit dat de aanbieder van krediet deelneemt aan een stelsel van kredietregistratie;

2°. de naam en de plaats van de zetel van de instelling die dat stelsel in stand houdt; en

3°. het doel en de werkwijze van dat stelsel, waaruit in ieder geval blijkt in welke gevallen gegevens betreffende de kredietwaardigheid van de consument door de aanbieder kunnen worden opgevraagd, en dat gegevens met betrekking tot een verleend krediet door de aanbieder worden verstrekt aan en worden geregistreerd door de instelling die dat stelsel in stand houdt;

d. zodanige aanduidingen of omschrijvingen van het aangeboden krediet, dat daaruit blijkt of het een doorlopend krediet of een ander krediet betreft;

e. een beschrijving van de algemene voorwaarden waaronder de aanbieder bereid is overeenkomsten inzake krediet aan te gaan, waaronder in ieder geval, indien van toepassing, de voorwaarden inzake:

1°. ten behoeve van de aanbieder te vestigen zekerheidsrechten;

2°. vervroegde opeisbaarheid van het door de consument verschuldigde; en

3°. de bevoegdheid van de consument tot volledige of gedeeltelijke vervroegde aflossing;

f. indien de consument zich bij de totstandkoming van een overeenkomst inzake krediet verplicht tot het aangaan van een andere overeenkomst:

1°. een beschrijving van het daartoe strekkende beding; en

2°. de vermelding dat de consument het recht heeft te bepalen met welke wederpartij die andere overeenkomst zal worden aangegaan, tenzij artikel 33, onderdeel b, onder 1°, van de Wet op het consumentenkrediet niet op het krediet van toepassing is;

g. de vermelding dat de consument eerst na ingebrekestelling een vergoeding verschuldigd wordt indien hij nalatig blijft in zijn verplichting tot betaling, tenzij artikel 34, onderdeel b, van de Wet op het consumentenkrediet niet op het krediet van toepassing is; en

h. een toelichting met betrekking tot de op grond van artikel 53, tiende lid, te bezigen aanduiding in de volgende bewoordingen: «De effectieve rente op jaarbasis is een prijsaanduiding voor het krediet. Hierin komen alle kosten van het krediet tot uitdrukking».

2. Het eerste lid, onderdeel f, aanhef en onder 2°, is niet van toepassing op een beding als bedoeld in artikel 33, onderdeel b, onder 2°, van de Wet op het consumentenkrediet.

3. Een aanbieder van doorlopend krediet neemt in het kredietprospectus tevens de volgende gegevens op:

a. vier representatieve kredietlimieten met daarbij de overige kenmerken van het krediet, bedoeld in artikel 53, eerste en tweede lid;

b. de uitgangspunten bij de berekening van de theoretische looptijd;

c. indien van toepassing: de hoogte van de vergoeding die verschuldigd wordt indien de consument, na ingebrekestelling, nalatig blijft in zijn verplichting tot betaling;

d. indien van toepassing: de hoogte van de vergoeding die verschuldigd wordt indien de consument vervroegd aflost.

4. Een aanbieder van krediet, niet zijnde doorlopend krediet, neemt in het kredietprospectus tevens de volgende gegevens op:

a. vier representatieve kredietssommen met daarbij de overige kenmerken van het krediet, bedoeld in artikel 53, eerste en tweede lid;

b. ten minste één voorbeeld van een berekening waaruit blijkt op welke wijze met behulp van de kredietsom, de maandlast en de looptijd het bedrag kan worden bepaald van het totaal aan kredietvergoeding dat de consument verschuldigd is bij een regelmatige afwikkeling van de overeenkomst;

c. indien van toepassing: de hoogte van de vergoeding die verschuldigd wordt indien de consument, na ingebrekestelling, nalatig blijft in zijn verplichting tot betaling; en

d. indien van toepassing: de hoogte van de vergoeding die verschuldigd wordt indien de consument vervroegd aflost, en ten minste één voorbeeld van een berekening waaruit blijkt op welke wijze het bedrag van deze vergoeding wordt bepaald.

5. Artikel 49 is van overeenkomstige toepassing op het kredietprospectus.

6. De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de gegevens, bedoeld in het eerste, derde en vierde lid, in het kredietprospectus worden opgenomen.

§ 10.2.2. Verplichting tot inwinnen van informatie

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:32, tweede lid, en 4:34, derde lid, van de wet

Artikel 113

1. Een aanbieder van krediet gaat met een consument geen overeenkomst inzake krediet aan waarvan de kredietsom of de kredietlimiet ten minste € 1000 bedraagt, indien hij niet beschikt over voldoende schriftelijke of op een andere duurzame drager vastgelegde informatie aangaande de financiële positie van de consument om, ter voorkoming van overkreditering, te kunnen beoordelen of het aangaan van de overeenkomst verantwoord is.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op aanbieders van krediet voorzover zij krediet aanbieden tegen onderpand van effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, die tot zekerheid dienen voor de terugbetaling van het krediet aan een consument die reeds op het moment van aangaan van de overeenkomst inzake krediet bezitter is van de te verpanden effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, van welk krediet de kredietsom of de kredietlimiet gedurende de looptijd van de overeenkomst inzake het krediet niet hoger is dan zeventig procent van de waarde van de te verpanden effecten, indien het effecten betreffen als bedoeld in onderdeel a van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, dan wel niet hoger is dan tachtig procent van de waarde van de te verpanden effecten, indien het effecten betreffen als bedoeld in onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, en:

1°. die effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt; of

2°. de waarde van die effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, door middel van een openbare prijsaanduiding voor een ieder kenbaar is.

Artikel 114

1. Alvorens met een consument een overeenkomst inzake krediet aan te gaan waarvan de kredietsom of kredietlimiet meer dan € 250 bedraagt, raadpleegt een aanbieder van krediet de bij het stelsel van krediet-

registratie waaraan hij deelneemt geregistreerde gegevens over reeds aan de consument verleende kredieten.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op aanbieders van krediet als bedoeld in artikel 113, tweede lid.

3. Artikel 4:32, eerste lid, van de wet is niet van toepassing op aanbieders van krediet als bedoeld in artikel 113, tweede lid.

Artikel 115

1. Ter voorkoming van overkreditering legt een aanbieder van krediet de criteria vast die hij ten grondslag legt aan de beoordeling van een kredietaanvraag van een consument en past hij deze criteria toe bij de beoordeling van een kredietaanvraag.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op aanbieders van krediet als bedoeld in artikel 113, tweede lid.

Afdeling 10.3. Rechten van deelneming in een beleggingsinstelling

§ 10.3.1. Regels voor alle beheerders, belegginginstellingen en bewaarders

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:43, tweede lid, 4:48, tweede lid, 4:49, tweede lid, aanhef en onderdeel e, 4:51, vierde lid, en 4:52, derde lid, van de wet

Artikel 116

De tussen een beheerder en een bewaarder te sluiten overeenkomst, bedoeld in artikel 4:43, eerste lid, van de wet, bepaalt in ieder geval dat:

a. de bewaarder bij het bewaren in het belang van de deelnemers in de beleggingsinstelling optreedt;

b. de bewaring ten name van de beleggingsinstelling op een zodanige wijze geschiedt dat over de in bewaring gegeven activa slechts kan worden beschikt door de beheerder en de bewaarder tezamen;

c. de bewaarder de in bewaring gegeven activa slechts afgeeft tegen ontvangst van een verklaring van de beheerder waaruit blijkt dat afgifte wordt verlangd in verband met de regelmatige uitoefening van de beheerfunctie;

d. de bewaarder volgens het recht van de staat waar de beheerder zijn zetel heeft jegens de beleggingsinstelling en de deelnemers aansprakelijk is voor door hen geleden schade voorzover de schade het gevolg is van verwijtbare niet-nakoming of gebrekkige nakoming van zijn verplichtingen, ook indien de bewaarder de bij hem in bewaring gegeven activa geheel of gedeeltelijk aan een derde heeft toevertrouwd;

e. indien bewijzen van rechten van deelneming worden afgegeven, deze bewijzen door de bewaarder worden ondertekend;

f. een voorstel door de beheerder tot wijziging van de tussen de beleggingsinstelling en de deelnemers geldende voorwaarden tezamen met de bewaarder wordt gedaan; en

g. indien de overeenkomst de activa van een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft, dat de bewaarder:

1°. zich ervan vergewist dat het aanbieden, verkoop, inkoop en intrekking van alsmede terugbetaling op rechten van deelneming voor rekening van de beleggingsinstelling, overeenkomstig de wet of de statuten onderscheidenlijk het fondsreglement van de beleggingsinstelling geschieden;

2°. zich ervan vergewist dat bij transacties met betrekking tot de activa van de beleggingsinstelling de tegenprestatie binnen de gebruikelijke termijnen wordt voldaan;

3°. zich ervan vergewist dat de opbrengsten van de beleggingsinstelling een bestemming krijgen in overeenstemming met de wet of de statuten onderscheidenlijk het fondsreglement van de beleggingsinstelling;

4°. zich ervan vergewist dat de waarde van de rechten van deelneming wordt berekend overeenkomstig de statuten onderscheidenlijk het fondsreglement van de beleggingsinstelling; en

5°. de aanwijzingen van de beheerder dient uit te voeren, tenzij deze in strijd zijn met de wet of de statuten onderscheidenlijk het fondsreglement van de beleggingsinstelling.

Artikel 117

Het registratiedocument, bedoeld in artikel 4:48, eerste lid, van de wet, bevat ten minste de gegevens, genoemd in bijlage D.

Artikel 118

1. Onverminderd artikel 4:49, tweede lid, aanhef en onderdelen a tot en met d, van de wet bevat het prospectus, bedoeld in artikel 4:49, eerste lid, van de wet, de gegevens, genoemd in bijlage E.

2. In het prospectus worden in afzonderlijke paragrafen de gegevens opgenomen over:

a. de kosten van de beleggingsinstelling en de wijze waarop zij ten laste komen van het resultaat van de beleggingsinstelling, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins direct of indirect ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling; en

b. de aan de beleggingsinstelling verbonden risico's.

3. De Autoriteit Financiële Markten stelt regels met betrekking tot de wijze waarop in het prospectus inzicht wordt verschaft in het niveau van de kosten van de beleggingsinstelling en de daaraan ten grondslag liggende berekening. Voorts kan de Autoriteit Financiële Markten nadere regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de gegevens, bedoeld in bijlage E, worden opgenomen in het prospectus.

Artikel 119

Een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder verstrekt de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 4:51, eerste lid, van de wet, wat de indeling en inhoud betreft, onverminderd de artikelen 121 tot en met 124 en 146, in de vorm waarin deze zijn opgemaakt krachtens Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek of de internationale jaarrekeningstandaarden.

Artikel 120

1. Een beheerder stelt de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 4:52, eerste lid, van de wet en de halfjaarcijfers, bedoeld in artikel 4:52, tweede lid, kosteloos verkrijgbaar voor deelnemers in de beleggingsinstelling.

2. De openbaarmaking van de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 4:52, eerste lid, van de wet, geschiedt door publicatie op de website van de beheerder. Gelijktijdig met de publicatie op de website deelt de beheerder in een landelijk verspreid Nederlands dagblad dan wel aan het adres van iedere deelnemer, mee dat voor deelnemers op verzoek bij de beheerder een afschrift van de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens van de beheerder, de beleggingsinstelling of de bewaarder voor de deelnemers in de beleggingsinstelling kosteloos verkrijgbaar is.

3. De openbaarmaking van de halfjaarcijfers, bedoeld in artikel 4:52, tweede lid, van de wet geschiedt overeenkomstig het tweede lid.

4. De beheerder houdt de informatie, bedoeld in het tweede en derde lid, gedurende ten minste drie jaar beschikbaar op zijn website.

Artikel 121

1. Het jaarverslag van een beleggingsinstelling, bedoeld in artikel 4:51, eerste lid, van de wet, bevat een verklaring van de beheerder dat hij voor de beleggingsinstelling beschikt over een beschrijving van de inrichting van de bedrijfsvoering die voldoet aan het bepaalde ingevolge de artikelen 3:17, tweede lid, onderdeel c, en 4:14, eerste lid, van de wet, en dat de bedrijfsvoering van de beleggingsinstelling effectief en overeenkomstig de beschrijving functioneert.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op het jaarverslag van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat.

Artikel 122

1. De toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening van een beleggingsinstelling bevat ten minste de volgende gegevens:

a. een sluitend overzicht van het verloop gedurende het boekjaar van de beleggingen waarbij de beleggingen worden onderscheiden naar soort;

b. een overzicht van de samenstelling van de activa aan het einde van het boekjaar;

c. een vergelijkend overzicht over de laatste drie jaren van de intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling, het aantal uitstaande rechten van deelneming en de intrinsieke waarde per recht van deelneming, een en ander per het einde van het boekjaar;

d. een mededeling in hoeverre activa die geen financiële instrumenten zijn die zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten door een onafhankelijke deskundige zijn gewaardeerd, volgens welke methode de waardering heeft plaatsgevonden, alsmede de regelmaat waarmee deze waardering plaatsvindt;

e. het bedrag der verplichtingen, onderscheiden naar soort aan het einde van het boekjaar, die voortvloeien uit dekkingstransacties met betrekking tot koers- en wisselkoersrisico in verband met de beleggingen, voorzover een en ander niet reeds in de balans en winst- en verliesrekening is begrepen;

f. een gespecificeerde opgave van de activa van de beleggingsinstelling die deelnemingen zijn in de zin van artikel 389, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek; en

g. indien de beleggingsinstelling 95 procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling: de gegevens, bedoeld in de onderdelen a, b, c, d en e, met betrekking tot de andere beleggingsinstelling.

2. Onverminderd artikel 379, derde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vermeldt de beleggingsinstelling onder de overige gegevens, bedoeld in artikel 4:51, eerste lid, van de wet, het totale persoonlijke belang dat de bestuurders van de beheerder of de beleggingsmaatschappij bij iedere belegging van de beleggingsinstelling aan het begin en het einde van het boekjaar hebben gehad.

Artikel 123

1. De toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening van een beleggingsinstelling bevat de volgende gegevens:

a. voorzover van toepassing: de kosten van oprichting van de beleggingsinstelling, de wijze waarop deze kosten ten laste zijn gekomen van het resultaat, in mindering zijn gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste zijn gekomen van de deelnemers in de beleggingsin-

stelling en welk gedeelte ten goede is gekomen aan de beheerder, de bewaarder, de bestuurders van de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder, of aan met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen;

b. de naar soort onderscheiden kosten, gemoeid met het beheer van de beleggingsinstelling, de bewaring van activa van de beleggingsinstelling, de accountant, het toezicht op de beleggingsinstelling en de marketing, met inbegrip van de berekeningsgrondslag en de wijze waarop deze kosten ten laste zijn gekomen van het resultaat, in mindering zijn gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste zijn gekomen van de deelnemers in de beleggingsinstelling;

c. de transactiekosten die geïdentificeerd en gekwantificeerd kunnen worden en de wijze waarop deze kosten ten laste zijn gekomen van het resultaat, in mindering zijn gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste zijn gekomen van de deelnemers in de beleggingsinstelling;

d. indien van toepassing: de kosten die zijn gemaakt of vergoedingen die zijn gevraagd in verband met het in- en uitlenen van financiële instrumenten en de wijze waarop deze kosten ten laste zijn gekomen van het resultaat, in mindering zijn gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste zijn gekomen van de deelnemers in de beleggingsinstelling onderscheidenlijk aan wie deze vergoedingen ten goede zijn gekomen;

e. indien van toepassing: de kosten voor het uitbesteden van werkzaamheden in het kader van het beheer van de beleggingsinstelling of de bewaring van de activa van de beleggingsinstelling en de wijze waarop deze kosten ten laste zijn gekomen van het resultaat, in mindering zijn gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste zijn gekomen van de deelnemers in de beleggingsinstelling;

f. het totaal betaalde bedrag aan vergoedingen voor het aanbrengen van deelnemers indien dit bedrag hoger is dan één tiende procent van het gemiddelde beheerde vermogen van de beleggingsinstelling, de wijze waarop dit bedrag ten laste is gekomen van het resultaat, in mindering is gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste is gekomen van de deelnemers in de beleggingsinstelling en, indien van toepassing, de namen van met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen aan wie deze aanbrengprovisies ten goede zijn gekomen;

g. alle andere dan in onderdeel a tot en met f bedoelde naar soort onderscheiden kosten die hoger zijn dan tien procent van de totale kosten, inclusief de berekeningsgrondslag, en de wijze waarop deze kosten ten laste zijn gekomen van het resultaat, in mindering zijn gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste zijn gekomen van de deelnemers in de beleggingsinstelling;

h. de wijze waarop de op- en afslagen zijn berekend, aan wie de op- en afslagen ten goede zijn gekomen en, voor zover van toepassing, de wijze waarop zij zijn verwerkt in de jaarrekening;

i. de overige eenmalige kosten die deelnemers in de beleggingsinstelling betalen bij in- en uittreding, inclusief de berekeningsgrondslag;

j. een vergelijkend overzicht van de naar soort onderscheiden volgens het prospectus, bedoeld in artikel 4:49, eerste lid, van de wet, te maken kosten en de daadwerkelijk gemaakte kosten;

k. de naar soort onderscheiden kosten die voortvloeien uit directe of indirecte beleggingen in andere beleggingsinstellingen;

l. het niveau van de kosten van de beleggingsinstelling gerelateerd aan haar gemiddelde intrinsieke waarde, onder vermelding van de kosten die daarbij buiten beschouwing zijn gelaten; indien de beleggingsinstelling gemiddeld tien procent of meer van haar vermogen direct of indirect in andere beleggingsinstellingen belegt, worden de kosten van de andere beleggingsinstellingen meegenomen bij het bepalen van het niveau van

de kosten van de beleggingsinstelling of wordt vermeld dat en waarom het niet mogelijk is de kosten van een andere beleggingsinstelling mee te nemen, alsmede dat de kosten van de betreffende andere beleggingsinstelling van invloed zijn op het resultaat van de beleggingsinstelling;

m. indien de beleggingsinstelling 95 procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling: het niveau van de kosten van de andere beleggingsinstelling gerelateerd aan de gemiddelde intrinsieke waarde van de andere beleggingstelling, onder vermelding van de kosten die daarbij buiten beschouwing zijn gelaten;

n. indien van toepassing: de retourprovisies die niet ten goede zijn gekomen aan de beleggingsinstelling en aan wie deze retourprovisies ten goede zijn gekomen;

o. indien van toepassing: de door de beheerder, de bestuurders van de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder, de bewaarder, de met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen of derden voor het uitvoeren van opdrachten ten behoeve van de beleggingsinstelling ontvangen of in het vooruitzicht gestelde goederen; en

p. de omloopsnelheid van de beleggingen en een vergelijking met de in het voorgaande boekjaar gerealiseerde omloopsnelheid van de beleggingen.

2. Het eerste lid, onderdeel p, is niet van toepassing op beleggingsinstellingen die uitsluitend of vrijwel uitsluitend beleggen in onroerende zaken.

3. De Autoriteit Financiële Markten stelt regels met betrekking tot de wijze waarop inzicht wordt verschaft in het niveau van de kosten van de beleggingsinstelling, bedoeld in het eerste lid, onderdelen l en m, en de daaraan ten grondslag liggende berekening en de wijze van berekening van de omloopsnelheid van de activa, bedoeld in het eerste lid, onderdeel p.

4. De toelichting op de balans en de winst en verliesrekening van een beheerder bevat ten minste de volgende gegevens:

a. indien van toepassing: de door de beheerder of diens bestuurders ontvangen retourprovisies;

b. indien van toepassing: de door de beheerder of diens bestuurders voor het uitvoeren van opdrachten ten behoeve van de beheerder of de door de beheerder beheerde beleggingsinstellingen ontvangen of in het vooruitzicht gestelde goederen; en

c. de vergoedingen die zijn ontvangen in verband met het in- en uitlenen van financiële instrumenten van de door de beheerder beheerde beleggingsinstellingen.

5. De in het eerste en vierde lid bedoelde gegevens worden cijfermatig en tekstueel toegelicht.

6. In de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening van de beheerder en de beleggingsinstelling worden de in het vierde onderscheidenlijk het eerste lid bedoelde gegevens in één paragraaf opgenomen.

Artikel 124

1. Een beleggingsinstelling vermeldt in de toelichting op de balans en de winst en verliesrekening:

a. indien van toepassing: de met de met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen aangegane overeenkomsten en een beschrijving van de hoofdlijnen van die overeenkomsten;

b. welk percentage van het totale transactievolume van de beleggingsinstelling is uitgevoerd via de met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen;

c. indien van toepassing: een opsomming van de soorten transacties die via de met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen zijn uitgevoerd en de voorwaarden waaronder die transacties plaatsvinden. Indien een transactie met een gelieerde partij niet tegen

marktconforme voorwaarden heeft plaatsgevonden wordt tevens de naam van de gelieerde partij, de prijs, de relevante voorwaarden, de getaxeerde waarde en de reden voor niet marktconform handelen vermeld;

d. indien van toepassing: het totaalbedrag gemoeid met transacties met de met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen die niet op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten worden verricht;

e. indien van toepassing: dat de beleggingsinstelling direct of indirect belegt in een andere beleggingsmaatschappij die een met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partij is of in een andere beleggingsinstelling die beheerd wordt door een met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partij en onder welke voorwaarden verkoop of inkoop van, alsmede terugbetaling op de rechten van deelneming in de andere beleggingsinstelling plaatsvindt;

f. indien van toepassing: beleggingen in met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen, niet zijnde beleggingsinstellingen, die meer dan tien procent van het vermogen van de gelieerde partij of van het beheerde vermogen van de beleggingsinstelling uitmaken, met een uiteenzetting van de relatie met de gelieerde partijen en het land van vestiging van de betreffende gelieerde partijen indien dit niet Nederland is;

g. indien de beheerder of bewaarder in het kader van het beheer van de beleggingsinstelling onderscheidenlijk de bewaring van de activa van de beleggingsinstelling werkzaamheden heeft uitbesteed: de naam van degene aan wie werkzaamheden zijn uitbesteed en een beschrijving van de werkzaamheden die zijn uitbesteed;

h. indien financiële instrumenten worden in- of uitgeleend:

1°. de waarde van de in- en uitgeleende financiële instrumenten; deze informatie dient in de toelichting op de balans onder de balanspost financiële instrumenten te worden vermeld; en

2°. de zekerheden die de beleggingsinstelling heeft verkregen;

i. indien de beleggingsinstelling gemiddeld twintig procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling:

1°. waar de meest recente jaarrekening en het meest recente jaarverslag van de andere beleggingsinstelling verkrijgbaar zijn;

2°. of en, zo ja, waar de andere beleggingsinstelling onder toezicht staat;

3°. het relatieve belang van de beleggingsinstelling in de andere beleggingsinstelling aan het begin en het einde van het boekjaar van de beleggingsinstelling;

4°. de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming in de andere beleggingsinstelling aan het einde van het meest recente boekjaar van die andere beleggingsinstelling;

5°. de samenstelling van de beleggingsportefeuille van de andere beleggingsinstelling aan het begin en het einde van het meest recente boekjaar van die andere beleggingsinstelling;

6°. een beschrijving van het beleggingsresultaat van de andere beleggingsinstelling aan de hand van de meest recente jaarrekening van die andere beleggingsinstelling; en

7°. indien van toepassing: de afspraken tussen de beleggingsinstelling en de andere beleggingsinstelling over de verdeling van kosten en aan wie het voordeel ten goede komt; en

j. indien de beleggingsinstelling 95 procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling: het beleggingsbeleid van de andere beleggingsinstelling.

2. De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de informatie, bedoeld in het eerste lid, wordt opgenomen in de jaarrekening.

Artikel 125

1. De halfjaarcijfers van een beleggingsinstelling bevatten ten minste de volgende gegevens:

a. de balans en winst- en verliesrekening, alsmede een mutatieoverzicht van het eigen vermogen van de beleggingsmaatschappij of van het beheerde vermogen van het beleggingsfonds met inachtneming, voorzover de aard van deze stukken dat toelaat, van de bepalingen van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek of de internationale jaarrekeningstandaarden;

b. een overzicht van de samenstelling van de activa van de beleggingsinstelling;

c. een opgave van de intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling en het aantal uitstaande rechten van deelneming en de intrinsieke waarde per recht van deelneming;

d. indien van toepassing: de vermelding, bedoeld in artikel 122, tweede lid; en

e. indien van toepassing: een mededeling dat de beleggingsinstelling interimdividend heeft uitgekeerd of voornemens is dat te doen.

2. De halfjaarcijfers van een beheerder bevatten ten minste de balans en winst- en verliesrekening, alsmede een mutatieoverzicht van het eigen vermogen met inachtneming, voorzover de aard van deze stukken dat toelaat, van de bepalingen van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, met uitzondering van artikel 403, of de internationale jaarrekeningstandaarden.

3. Indien de halfjaarcijfers van de beheerder of de beleggingsinstelling door een accountant zijn onderzocht, wordt diens verklaring gevoegd bij de stukken die ingevolge artikel 4:51, tweede lid, van de wet aan de Autoriteit Financiële Markten worden verstrekt.

§ 10.3.2. Aanvullende regels voor instellingen voor collectieve belegging in effecten

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:51, vierde lid, 4:56, eerste lid, en 4:61 van de wet

Artikel 126

1. Artikel 4:56, eerste lid, eerste volzin, van de wet is niet van toepassing op instellingen voor collectieve belegging in effecten die beleggingsmaatschappij zijn waarvan de rechten van deelneming zijn toegelaten tot de notering op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten en die uitsluitend op die gereguleerde markt of andere markt in financiële instrumenten worden verhandeld. De statuten van de beleggingsmaatschappij vermelden in dat geval de methoden voor de berekening van de intrinsieke waarde van die rechten.

2. Artikel 4:56, eerste lid, eerste volzin, van de wet is tevens niet van toepassing op instellingen voor collectieve beleggingen in effecten die beleggingsmaatschappij zijn waarvan de rechten van deelneming voor ten minste tachtig procent op een in de statuten vermelde gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten worden verhandeld, indien:

a. de belangen van de deelnemers in de beleggingsmaatschappij worden beschermd op een wijze die gelijkwaardig is aan de bescherming uit hoofde van de wet en dit besluit;

b. de rechten van deelneming zijn toegelaten tot de notering op een markt in financiële instrumenten van de lidstaat waar zij verhandeld worden;

- c. de door de beleggingsmaatschappij niet op de gereglementeerde markt of een andere markt in financiële instrumenten verrichte transacties in haar rechten van deelneming slechts tegen beurskoers plaatsvinden;
- d. de statuten de gereglementeerde markt of de andere markt in financiële instrumenten vermelden waarvan de notering de prijs bepaalt voor de transacties die door de beleggingsmaatschappij in de staat waar die gereglementeerde markt of de andere markt in financiële instrumenten gelegen is, niet op de gereglementeerde markt of de andere markt in financiële instrumenten worden verricht; en
- e. de statuten de methoden voor de berekening van de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming vermelden.

Artikel 127

1. Een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 126 draagt een accountant op om zich ten minste eenmaal per kwartaal ervan te vergewissen dat de berekening van de waarde van rechten van deelneming plaatsvindt overeenkomstig haar statuten en dit besluit en dat de activa van de beleggingsmaatschappij zijn belegd in overeenstemming met haar statuten en met de artikelen 130 tot en met 143, waarbij tussen elk van de tijdstippen van vergewissing een periode van ten minste een week ligt.

2. Een instelling voor collectieve beleggingen in effecten als bedoeld in artikel 126 koopt of verkoopt al dan niet door tussenkomst van een derde haar rechten van deelneming dan wel geeft deze uit, om te voorkomen dat de waarde van haar rechten van deelneming op de gereglementeerde markt of andere markt in financiële instrumenten meer dan vijf procent afwijkt van de intrinsieke waarde.

Artikel 128

De statuten of het fondsreglement van een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet vermelden:

- a. de wijze waarop de bepaling plaatsvindt van de prijs bij het aanbieden, de verkoop- of inkoopprijs, en het bedrag bij terugbetaling van de waarde van de rechten van deelneming; en
- b. de aard van de kosten die ten laste komen van het resultaat, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling.

Artikel 129

Een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet die belegt in rechten van deelneming in andere beleggingsinstellingen die door haar beheerder worden beheerd of die worden beheerd door een beheerder waarmee haar beheerder in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur is verbonden, brengt geen kosten in rekening voor inschrijving of aflossing ten aanzien van de rechten van deelneming in die andere beleggingsinstellingen.

Artikel 130

Het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet wordt uitsluitend belegd in:

- a. effecten en geldmarktinstrumenten die zijn toegelaten tot de notering of worden verhandeld op een markt in financiële instrumenten in een lidstaat;

- b. effecten en geldmarktinstrumenten die zijn toegelaten tot de notering of worden verhandeld op een markt in financiële instrumenten in een staat die geen lidstaat is, voorzover de statuten of het fondsreglement van de instelling voor collectieve belegging in effecten voorzien in belegging in deze financiële instrumenten;
- c. effecten waarvan het aannemelijk is dat zij binnen een jaar na emissie zullen worden toegelaten tot de notering of ter verhandeling zullen worden aangeboden op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten voorzover de statuten of het fondsreglement van de instelling voor collectieve belegging in effecten voorzien in belegging in deze financiële instrumenten;
- d. rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging in effecten voor het aanbieden waarvan op grond van artikel 2:65 van de wet een vergunning is verleend of in instellingen voor collectieve belegging in effecten die overeenkomstig de richtlijn beleggingsinstellingen in een andere lidstaat zijn toegelaten, indien de betreffende instellingen voor collectieve belegging in effecten volgens hun statuten of fondsreglementen niet meer dan tien procent van hun beheerde vermogen beleggen in rechten van deelneming in andere beleggingsinstellingen;
- e. rechten van deelneming in beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat of in beleggingsinstellingen waarop het toezicht naar het oordeel van de toezichthoudende instanties in andere lidstaten gelijkwaardig is aan de richtlijn beleggingsinstellingen en ten aanzien waarvan de samenwerking tussen de toezichthouders en de toezichthoudende instanties genoegzaam is gewaarborgd, indien:
- 1°. de rechten van deelneming in de beleggingsinstellingen op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald;
 - 2°. het reglementaire of statutaire doel van de beleggingsinstellingen uitsluitend is het beleggen in effecten, geldmarktinstrumenten, deposito's of financiële derivaten met toepassing van het beginsel van risicospreiding;
 - 3°. de op de beleggingsinstellingen toepasselijke regels inzake scheiding van het vermogen, opnemen en verstreken van leningen en verkopen van effecten en geldmarktinstrumenten vanuit een ongedekte positie gelijkwaardig zijn aan de voorschriften van de richtlijn beleggingsinstellingen; en
 - 4°. de beleggingsinstellingen volgens hun statuten of fondsreglementen niet meer dan tien procent van hun beheerde vermogen beleggen in rechten van deelneming in andere beleggingsinstellingen;
- f. deposito's;
- g. financiële derivaten die zijn toegelaten tot de notering of worden verhandeld op een markt in financiële instrumenten, voorzover de waarde afhankelijk is van de in dit artikel genoemde financiële instrumenten en deposito's, financiële indices, rentetarieven, wisselkoersen of valuta's waarin de instelling voor collectieve belegging in effecten krachtens haar statuten of reglementen mag beleggen;
- h. financiële derivaten die niet op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten worden verhandeld, indien:
- 1°. de waarde afhankelijk is van de in dit artikel genoemde financiële instrumenten en deposito's, financiële indices, rentetarieven, wisselkoersen of valuta's waarin instellingen voor collectieve belegging in effecten krachtens haar statuten of reglementen mag beleggen;
 - 2°. de tegenpartij een aan prudentieel toezicht onderworpen instelling is en behoort tot de categorieën die erkend zijn door de Autoriteit Financiële Markten of een toezichthoudende instantie in een andere lidstaat; en
 - 3°. zij aan betrouwbare en verifieerbare dagelijkse waardering onderworpen zijn en te allen tijde tegen hun waarde in het economisch verkeer op initiatief van de instelling voor collectieve belegging in effecten kunnen

worden verkocht, te gelde gemaakt of afgesloten door een compenserende transactie; of

i. geldmarktinstrumenten die niet op een gereguleerde markt of andere markt in financiële instrumenten worden verhandeld, indien de emissie of de emittent van deze instrumenten zelf aan regelgeving is onderworpen met het oog op de bescherming van beleggers en spaargelden, en deze instrumenten:

1°. worden uitgegeven of gegarandeerd door een centrale, regionale of plaatselijke overheid, de centrale bank van een lidstaat, de Europese Centrale Bank, de Europese Unie of de Europese Investeringsbank, een staat die geen lidstaat is, een deelstaat van een federale staat of een internationale publiekrechtelijke instelling waarin een of meer lidstaten deelnemen;

2°. worden uitgegeven door een onderneming waarvan effecten worden verhandeld op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten;

3°. worden uitgegeven of gegarandeerd door een instelling die in een lidstaat aan prudentieel toezicht is onderworpen of door een instelling die onderworpen is aan prudentieel toezicht dat in ieder geval gelijkwaardig is aan het ingevolge het gemeenschapsrecht geldende prudentieel toezicht; of

4°. worden uitgegeven door andere instellingen waarvoor een gelijkwaardige bescherming van de belegger geldt als is vastgelegd in dit onderdeel, aanhef en onder 1°, 2° en 3°, indien de uitgevende instelling een onderneming is waarvan het kapitaal en de reserves in totaal ten minste € 10.000.000 bedragen en die haar jaarrekeningen presenteert en publiceert overeenkomstig de Vierde richtlijn nr. 78/660/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 25 juli 1978 op de grondslag van artikel 54, lid 3 sub g) van het Verdrag betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschappen (PbEG L 222), of een rechtspersoon is die binnen een groep waartoe een of meer ondernemingen waarvan de aandelen zijn toegelaten tot notering aan een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten behoren, specifiek gericht is op de financiering van de groep, of een rechtspersoon is specifiek gericht op de financiering van effectieeringsinstrumenten waarvoor een bankliquiditeitslijn bestaat.

Artikel 131

In afwijking van artikel 130 kan het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten:

a. voor ten hoogste tien procent worden belegd in effecten en geldmarktinstrumenten die niet zijn toegelaten tot of worden verhandeld op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten;

b. indien het een beleggingsmaatschappij betreft: worden belegd in zaken die rechtstreeks noodzakelijk zijn voor de uitoefening van haar werkzaamheid; of

c. worden aangehouden in accessoir liquide middelen.

Artikel 132

Het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet wordt niet belegd in edele metalen of in certificaten die deze metalen vertegenwoordigen.

Artikel 133

1. De instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet doet de Autoriteit Financiële Markten regelmatig mededeling van de tot haar activa behorende soorten financiële derivaten, de onderliggende risico's, de kwantitatieve begrenzingsen en de methodes die zijn gekozen om de aan transacties in deze financiële instrumenten verbonden risico's te ramen.

2. Het totale risico van de instelling voor collectieve belegging in effecten bedraagt niet meer dan tweemaal de totale nettowaarde van de activa. Het totale risico van een beleggingsinstelling wordt met niet meer dan tien procent van de totale nettowaarde van haar portefeuille vergroot door het aangaan van kortlopende leningen, in welk geval het totale risico van de instelling voor collectieve belegging in effecten niet meer dan 210 procent bedraagt van de totale nettowaarde van haar portefeuille.

3. Het totale risico van de instelling voor collectieve belegging in effecten in financiële derivaten overschrijdt niet de totale nettowaarde van de activa. Voor de berekening van het risico worden de dagwaarde van de onderliggende activa, het tegenpartijrisico, toekomstige marktbevingen en de voor de liquidatie van de posities beschikbare tijd in aanmerking genomen.

4. Het beheerde vermogen van de instelling voor collectieve belegging in effecten kan in het kader van het beleggingsbeleid en binnen de in artikel 137 gestelde begrenzingsen worden belegd in financiële derivaten voorzover het risico met betrekking tot de onderliggende activa in totaal niet de in de artikelen 134, 135, 136, eerste lid, en 137 gestelde begrenzingsen overschrijdt. Indien het beheerde vermogen van de instelling voor collectieve belegging in effecten in op een index gebaseerde financiële derivaten wordt belegd, worden die beleggingen voor de toepassing van de in de artikelen 134, 135, 136, eerste lid, en 137 gestelde begrenzingsen bepaalde bovengrens niet samengeteld.

5. De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot de berekening van het risico, de wijze van vaststelling van de dagwaarde van de onderliggende activa, de soorten verplichtingen die leiden tot een tegenpartijrisico, het meewegen van toekomstige marktbevingen bij de vaststelling en de methodes die mede afhankelijk van de aard van het financiële instrument waarin wordt belegd, voor berekening van de risico's kunnen worden gehanteerd.

Artikel 134

1. Het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet wordt tot ten hoogste tien procent belegd in effecten en geldmarktinstrumenten die zijn uitgegeven door dezelfde instelling. Een instelling voor collectieve belegging in effecten belegt niet meer dan twintig procent van het beheerde vermogen in deposito's bij één bank.

2. Het tegenpartijrisico van de instelling voor collectieve belegging in effecten bij een transactie in financiële derivaten die niet op een gereglementeerde markt of een andere markt in financiële instrumenten worden verhandeld, bedraagt niet meer dan:

- a. tien procent van haar vermogen wanneer de tegenpartij een kredietinstelling is; of
- b. vijf procent van haar vermogen, in andere gevallen.

3. De totale waarde van de effecten en de geldmarktinstrumenten die de instelling voor collectieve belegging in effecten houdt in uitgevende instellingen waarin zij per instelling voor meer dan vijf procent belegt, bedraagt niet meer dan veertig procent van het beheerde vermogen van de instelling voor collectieve belegging in effecten. Deze begrenzing is niet van toepassing op deposito's en transacties in financiële derivaten die

niet op een gereglementeerde markt of een andere markt in financiële instrumenten worden verhandeld, bij onderscheidenlijk met instellingen die aan prudentieel toezicht onderworpen zijn.

4. Onverminderd de in het eerste en tweede lid bepaalde individuele begrenzingsen wordt het beheerde vermogen van de instelling voor collectieve belegging in effecten tot ten hoogste twintig procent belegd in één instelling in een combinatie van:

- a. effecten en geldmarktinstrumenten die door die instelling zijn uitgegeven;
- b. deposito's bij die instelling; of
- c. risico's ten gevolge van transacties in financiële derivaten die niet op een gereglementeerde markt of een andere markt in financiële instrumenten worden verhandeld, met betrekking tot die instelling.

5. Bij de berekening van de door de instelling voor collectieve belegging in effecten gelopen risico's bij beleggingen als bedoeld in het eerste tot en met vierde lid, wordt het risico bepaald aan de hand van het maximale verlies voor de instelling voor collectieve belegging in effecten wanneer een tegenpartij in gebreke blijft. De Autoriteit Financiële Markten kan nadere regels stellen met betrekking tot de berekening van het tegenpartijrisico en de daarbij in aanmerking te nemen zekerheden als beperking van het door de instelling voor collectieve belegging in effecten gelopen tegenpartijrisico.

Artikel 135

1. In afwijking van artikel 134 kan het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten tot ten hoogste vijftien procent worden belegd in obligaties die worden uitgegeven door een kredietinstelling met zetel in een andere lidstaat en die ingevolge de wet van die lidstaat is onderworpen aan een bijzonder overheidstoezicht met het oog op de bescherming van de houders van deze obligaties voor zover de opbrengst van die obligaties overeenkomstig de wet van die lidstaat belegd wordt in activa die gedurende de gehele looptijd van de obligaties voldoende dekking bieden voor de daaruit voortvloeiende verplichtingen en die bij een in gebreke blijven van de uitgevende instelling bij voorrang bestemd zijn voor de aflossing van de hoofdsom en betaling van de opgebouwde rente.

2. Indien het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten voor meer dan vijf procent wordt belegd in obligaties als bedoeld in het eerste lid die door één instelling zijn uitgegeven, bedraagt de totale waarde van deze beleggingen niet meer dan tachtig procent van de activa van die uitgevende instelling.

Artikel 136

1. In afwijking van artikel 134, eerste lid, kan het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten tot ten hoogste vijftien procent worden belegd in effecten en geldmarktinstrumenten die zijn uitgegeven of gegarandeerd door een lidstaat, een openbaar lichaam met verordenende bevoegdheid in een lidstaat, een staat die geen lidstaat is, of een internationale organisatie waarin een of meer lidstaten deelnemen.

2. De Autoriteit Financiële Markten kan een instelling voor collectieve belegging in effecten op aanvraag ontheffing verlenen van het eerste lid indien:

- a. zij effecten en geldmarktinstrumenten van ten minste zes verschillende emissies van een in het eerste lid bedoelde uitgevende staat, openbaar lichaam of internationale organisatie in portefeuille heeft;

b. de financiële instrumenten van een zelfde emissie niet meer bedragen dan dertig procent van het beheerde vermogen van de instelling voor collectieve belegging in effecten;

c. de uitgevende staat, het openbaar lichaam of de internationale organisatie in de statuten of het fondsreglement van de instelling voor collectieve belegging in effecten wordt genoemd; en

d. de deelnemers in de instelling voor collectieve belegging in effecten bescherming genieten die gelijkwaardig is aan de bescherming die voortvloeit uit het eerste lid en de artikelen 134, 135 en 137.

Artikel 137

1. De in de artikelen 135 en 136, eerste lid, bedoelde financiële instrumenten worden niet in aanmerking genomen voor de toepassing van de in artikel 134, derde lid, bedoelde begrenzing van veertig procent.

2. De overeenkomstig de artikelen 134, 135, en 136, eerste lid, verrichte beleggingen in door één instelling uitgegeven effecten en geldmarkt-instrumenten dan wel in deposito's bij of financiële derivaten van die instelling, bedragen samen in geen geval meer dan vijfendertig procent van het beheerde vermogen van de instelling voor collectieve belegging in effecten.

3. Voor de berekening van de in de artikelen 134, 135, en 136, eerste lid, gestelde begrenzingen worden ondernemingen die tot een groep worden gerekend voor de opstelling van geconsolideerde jaarrekeningen, overeenkomstig de richtlijn geconsolideerde jaarrekening of andere erkende internationale financiële verslagleggingsregels, tezamen als een instelling beschouwd, met dien verstande dat de beleggingen, bedoeld in artikel 134, eerste lid, eerste volzin, in de afzonderlijke ondernemingen die tot die groep behoren ten hoogste twintig procent van het beheerde vermogen van de instelling voor collectieve belegging in effecten kunnen bedragen.

4. De activa van beleggingsinstellingen in wier rechten van deelneming de instelling voor collectieve belegging in effecten belegt worden voor het vaststellen van de in artikelen 134, 135, 136, eerste lid, en 137 bedoelde begrenzingen niet opgeteld bij de beleggingen van de instelling voor collectieve belegging in effecten.

Artikel 138

1. In afwijking van artikel 134, eerste lid, kan het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten tot ten hoogste twintig procent worden belegd in aandelen en obligaties van dezelfde uitgevende instelling indien in het fondsreglement of de statuten van de instelling voor collectieve belegging in effecten is bepaald dat het beleggingsbeleid van de instelling voor collectieve belegging in effecten erop is gericht de samenstelling van een bepaalde aandelen- of obligatie-index te volgen, en deze index voldoet aan de volgende voorwaarden:

a. de samenstelling van de index is gediversifieerd;

b. de index is representatief voor de markt waarop hij betrekking heeft; en

c. de index wordt op passende wijze bekendgemaakt.

2. De Autoriteit Financiële Markten kan op aanvraag ontheffing verlenen van het eerste lid indien uitzonderlijke marktomstandigheden daartoe aanleiding geven. In dat geval kan het beheerde vermogen van de instelling voor collectieve belegging in effecten tot ten hoogste vijfendertig procent worden belegd in aandelen en obligaties van dezelfde uitgevende instelling.

Artikel 139

1. Het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet wordt tot ten hoogste twintig procent belegd in rechten van deelneming in beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 130, onderdeel d of e, die zijn uitgegeven door dezelfde beleggingsinstelling.

2. De beleggingen in rechten van deelneming in beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 130, onderdeel e, bedragen in totaal niet meer dan dertig procent van het beheerde vermogen van de instelling voor collectieve belegging in effecten.

Artikel 140

1. Een beheerder verwerft, voor de door hem beheerde instellingen voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet gezamenlijk, niet meer dan twintig procent van de aandelen met stemrecht in dezelfde uitgevende instelling.

2. Het beheerde vermogen van een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet wordt niet belegd in meer dan:

- a. tien procent van de aandelen zonder stemrecht van dezelfde uitgevende instelling;
- b. tien procent van de obligaties van dezelfde uitgevende instelling;
- c. vijftientwintig procent van de rechten van deelneming in een beleggingsinstelling waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald van dezelfde beleggingsinstelling; of
- d. tien procent van de geldmarktinstrumenten van dezelfde uitgevende instelling.

3. De begrenzingsen, bedoeld in het tweede lid, aanhef en onderdelen b, c en d, hoeven niet in acht te worden genomen indien de bruto waarde van de obligaties of geldmarktinstrumenten of de nettowaarde van de rechten van deelneming in een beleggingsinstelling op het tijdstip van verwerving niet kan worden berekend.

Artikel 141

Artikel 140, eerste en tweede lid, is niet van toepassing op het verwerven van onderscheidenlijk het beleggen in:

- a. effecten en geldmarktinstrumenten die zijn uitgegeven of worden gegarandeerd door een lidstaat, een openbaar lichaam met verordenende bevoegdheid in een lidstaat, een staat die geen lidstaat is of een internationale organisatie waarin een of meer lidstaten deelnemen;
- b. aandelen in het kapitaal van een rechtspersoon, gevestigd in een staat die geen lidstaat is, die met inachtneming van de begrenzingsen, bedoeld in de artikelen 134, 135, 136, eerste lid, 137, 139 en 140 zijn vermogen in hoofdzaak belegt in effecten van uitgevende instellingen, gevestigd in die staat, wanneer krachtens de wet van die staat een dergelijke deelneming voor de instelling voor collectieve belegging in effecten de enige mogelijkheid is om in effecten van uitgevende instellingen in die staat te beleggen; of
- c. aandelen in het kapitaal van een dochteronderneming van de beleggingsmaatschappij die uitsluitend ten behoeve van de beleggingsmaatschappij bepaalde beheers-, advies- of verhandelingswerkzaamheden verricht in de staat waar de dochteronderneming is gevestigd, met het oog op de inkoop van rechten van deelneming op verzoek van deelnemers.

Artikel 142

De artikelen 134 tot en met 139 zijn gedurende zes maanden na het eerste aanbod van de rechten van deelneming in een instelling voor collectieve belegging in effecten niet van toepassing. De instelling voor collectieve belegging in effecten neemt gedurende die periode de beginselen van risicospreiding in haar beleggingen in acht.

Artikel 143

1. De in deze paragraaf gestelde begrenzings gelden niet bij de uitoefening van voorkeurrechten die zijn verbonden aan effecten en geldmarktinstrumenten die deel uitmaken van de activa van de instelling voor collectieve belegging in effecten.

2. Wanneer de in deze paragraaf gestelde begrenzings buiten de wil van de instelling voor collectieve belegging in effecten of ten gevolge van de uitoefening van voorkeurrechten worden overschreden, treft de instelling voor collectieve belegging in effecten, met inachtneming van de belangen van de deelnemers, de nodige maatregelen opdat deze overschrijding zo snel mogelijk ongedaan wordt gemaakt.

Artikel 144

Een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet legt binnen vier weken na een verzoek daartoe van de Autoriteit Financiële Markten, dan wel binnen vier weken na afloop van het boekjaar, een mededeling van een accountant over aan de Autoriteit Financiële Markten waaruit blijkt dat de instelling voor collectieve belegging in effecten in overeenstemming heeft gehandeld met de artikelen 130 tot en met 143.

Artikel 145

Gelijktijdig met de verkrijgbaarstelling van het prospectus, bedoeld in artikel 4:50, tweede lid, van de wet, zendt de beheerder een afschrift van het prospectus en van de financiële bijsluiter van de instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet aan de Autoriteit Financiële Markten.

Artikel 146

1. De balans en winst- en verliesrekening van een instelling voor collectieve belegging in effecten of de toelichtingen daarop bevatten de volgende gegevens:

- a. tegoeden bij banken;
- b. een onderscheid in de overzichten van de beleggingen, bedoeld in artikel 122, eerste lid, onderdelen a en b, naar:
 - 1°. financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de notering op een gereguleerde markt;
 - 2°. financiële instrumenten die op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten worden verhandeld;
 - 3°. effecten als bedoeld in artikel 130, onderdeel c; en
 - 4°. financiële instrumenten als bedoeld in artikel 131, onderdeel a;
- c. een sluitend overzicht van de gesaldeerde mutaties in de verslagperiode in het eigen vermogen van de beleggingsmaatschappij of het beheerde vermogen van het beleggingsfonds ten gevolge van en uitgesplitst naar:
 - 1°. inkomsten uit beleggingen;
 - 2°. overige inkomsten;
 - 3°. belastingen;

4°. de bestemming, of voorgestelde bestemming, van het nettoresultaat;

5°. de vermeerdering of vermindering van het eigen vermogen van de beleggingsmaatschappij of van het beheerde vermogen van het beleggingsfonds;

6°. meer- en minderwaarde op beleggingen; en

7°. overige mutaties van de activa en passiva; en

d. het bedrag van de verplichtingen onderscheiden naar soort aan het einde van het boekjaar die voortvloeien uit verrichtingen met betrekking tot financiële derivaten en voorzover deze niet reeds in de balans en de winst- en verliesrekening zijn opgenomen.

2. Onverminderd artikel 125, eerste lid, neemt een instelling voor collectieve belegging in effecten in de halfjaarcijfers de gegevens op, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en b, zoals deze luidden aan het einde van de eerste helft van het boekjaar.

Artikel 147

1. Een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet publiceert telkens wanneer zij of haar beheerder rechten van deelneming aanbiedt, verkoopt, inkoopt, of daarop terugbetaalt de koers, de verkoop- onderscheidenlijk inkoopprijs en het bedrag van de terugbetaling op de website van haar beheerder. De Autoriteit Financiële Markten kan op verzoek besluiten dat de instelling voor collectieve belegging in effecten deze bekendmaking eenmaal per maand doet, indien de belangen van de deelnemers daardoor niet worden geschaad.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op instellingen voor collectieve beleggingen in effecten als bedoeld in artikel 126, eerste lid.

3. Onverminderd artikel 4:46a van de wet brengt een instelling voor collectieve beleggingen in effecten als bedoeld in artikel 126 de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming ten minste tweemaal per week ter kennis van de Autoriteit Financiële Markten en publiceert zij de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming tweemaal per maand op de website van haar beheerder waarbij tussen elk van de tijdstippen van publicatie een periode van ten minste een week ligt.

4. Een instelling voor collectieve belegging in effecten als bedoeld in artikel 4:61, eerste lid, van de wet verschaft desgevraagd aan een deelnemer gegevens betreffende kwantitatieve begrenzingsen die van toepassing zijn op het risicobeheer, de daartoe gekozen methodes en de recente ontwikkeling van de risico's en rendementen van de voornaamste categorie financiële instrumenten.

Afdeling 10.4. Verzekeringen

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:71, vierde lid, van de wet

Artikel 148

1. De aanstelling van een schade-afhandelaar als bedoeld in artikel 4:71, eerste lid, onderdeel e, van de wet wordt niet beëindigd, tenzij de beëindiging gepaard gaat met de aanstelling van een opvolger.

2. De schadeverzekeraar meldt de beëindiging van de aanstelling van de schade-afhandelaar binnen twee weken aan de Autoriteit Financiële Markten, onder overlegging van de akte van aanstelling van de opvolger van de schade-afhandelaar, waaruit diens naam, adres en bevoegdheden blijken.

Artikel 149

1. De schade-afhandelaar houdt van rechtswege op schade-afhandelaar te zijn vanaf de dag van het van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, de verlening van surséance van betaling, de faillietverklaring, de ontbinding, bedoeld in artikel 19 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de onderbewindstelling van één of meer goederen, bedoeld in Titel 19 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, of de ondercuratelestelling.

2. De schadeverzekeraar meldt het overlijden, het van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, de surséance van betaling, de faillietverklaring, de ontbinding, bedoeld in artikel 19 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de onderbewindstelling van één of meer van de goederen, bedoeld in Titel 19 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, of de ondercuratelestelling van de schade-afhandelaar binnen twee weken aan de Autoriteit Financiële Markten, onder overlegging van de akte van aanstelling van de opvolger van de schade-afhandelaar met ingang van de dag van het overlijden, het van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, de surséance van betaling, de faillietverklaring, de ontbinding, bedoeld in artikel 19 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de onderbewindstelling van één of meer van de goederen, bedoeld in Titel 19 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, of de ondercuratelestelling. Uit de akte van aanstelling blijken de naam, het adres en de bevoegdheden van de opvolger van de schade-afhandelaar.

HOOFDSTUK 11. AANVULLENDE REGELS BETREFFENDE BEMIDDELEN

Afdeling 11.1. Algemeen

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:73, derde lid, aanhef en onderdeel c, van de wet

Artikel 150

1. Een aanbieder betaalt aan een bemiddelaar als bedoeld in artikel 4:73, eerste lid, van de wet geen afsluitprovisie die meer bedraagt dan de helft van de som van die afsluitprovisie en de totale doorlopende provisie terzake van de desbetreffende overeenkomst.

2. Een aanbieder betaalt aan een bemiddelaar als bedoeld in het eerste lid de doorlopende provisie evenredig uit gedurende ten minste tien jaar na totstandkoming van de desbetreffende overeenkomst. Indien de looptijd van de overeenkomst korter is dan tien jaar, betaalt de aanbieder de doorlopende provisie evenredig uit gedurende die looptijd.

Artikel 151

Indien een overeenkomst inzake een complex product tijdens de eerste vijf jaar na de totstandkoming vroegtijdig wordt beëindigd, anders dan door overlijden van de verzekerde of anders dan door verkoop van de onroerende zaak waarop het complexe product betrekking heeft, wordt de afsluitprovisie evenredig verminderd.

Afdeling 11.2. Krediet

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:74, tweede en derde lid, van de wet

Artikel 152

Artikel 4:74, eerste lid, van de wet, is niet van toepassing op:

a. overeenkomsten inzake krediet waarvoor bij het aangaan hypothe-caire zekerheid wordt verleend of inzake krediet waarvoor reeds hypothe-caire zekerheid bestaat, indien het krediet wordt verleend tegen een voor hypothecaire kredieten van de betrokken aanbieder gebruikelijk effectief kredietvergoedingspercentage;

b. overeenkomsten inzake krediet, voorzover het krediet wordt aangeboden tegen onderpand van effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, die tot zekerheid dienen voor de terugbetaling van het krediet aan een consument die reeds op het moment van aangaan van de overeenkomst inzake krediet bezitter is van de te verpanden effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, van welk krediet de kredietsom of de kredietlimiet gedurende de looptijd van de overeenkomst inzake het krediet niet hoger is dan zeventig procent van de waarde van de te verpanden effecten, indien het effecten betreffen als bedoeld in onderdeel a van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, dan wel niet hoger is dan tachtig procent van de waarde van de te verpanden effecten, indien het effecten betreffen als bedoeld in onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, en:

1°. die effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt; of

2°. de waarde van die effecten als bedoeld in onderdeel a, dan wel onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet, door middel van een openbare prijsaanduiding voor een ieder kenbaar is.

Artikel 153

1. De artikelen 154 tot en met 158 zijn uitsluitend van toepassing op het verlenen van financiële diensten met betrekking tot consumptief krediet.

2. Het in deze afdeling bepaalde met betrekking tot de verhouding tussen een aanbieder en een bemiddelaar is van overeenkomstige toepassing op de verhouding tussen een bemiddelaar en een onderbemiddelaar.

Artikel 154

Een bemiddelaar heeft slechts aanspraak op provisie ter zake van tot stand gekomen overeenkomsten.

Artikel 155

1. Een bemiddelaar heeft alleen per maand gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake krediet welke door zijn bemiddeling tot stand is gekomen aanspraak op provisie ten bedrage van een percentage van het uitstaand saldo ter zake van die overeenkomst, zoals dat saldo luidt op de laatste dag van de desbetreffende maand.

2. De aanbieder en bemiddelaar kunnen het ter zake van de bemid-deling overeengekomen provisiepercentage, met uitzondering van het provisiepercentage voor reeds tot stand gekomen overeenkomsten inzake krediet, niet zijnde doorlopend krediet, wijzigen, met dien verstande dat:

- a. een percentage telkens voor een aaneengesloten tijdvak van ten minste een maand wordt overeengekomen; en
- b. ten aanzien van reeds tot stand gekomen overeenkomsten het percentage telkens eerst na 24 maanden kan worden gewijzigd uitsluitend in het percentage dat tussen de aanbieder en de bemiddelaar voor nieuw af te sluiten overeenkomsten geldt op het tijdstip waarop de wijziging plaatsvindt.

Artikel 156

Een bemiddelaar heeft over de periode waarin een consument ten minste twee maanden achterstallig is in de betaling van een vervallen termijnbedrag, geen aanspraak op provisie ter zake van de desbetreffende overeenkomst.

Artikel 157

1. Met ingang van het tijdstip waarop een aanbieder het door een consument verschuldigde vervroegd opeist in een geval als bedoeld in artikel 33, aanhef en onderdeel c, van de Wet op het consumentenkrediet, heeft de bemiddelaar geen aanspraak meer op provisie ter zake van de desbetreffende overeenkomst.

2. Met ingang van het tijdstip waarop een overeenkomst van rechtswege wordt ontbonden op grond van artikel 41, derde lid, van de Wet op het consumentenkrediet, heeft de bemiddelaar geen aanspraak meer op provisie ter zake van de desbetreffende overeenkomst, met dien verstande dat indien de ontbinding ongedaan wordt gemaakt op grond van artikel 42, tweede lid, van de Wet op het consumentenkrediet, hij weer aanspraak heeft op provisie over de periode gerekend vanaf het tijdstip waarop de ontbinding ongedaan is gemaakt.

Artikel 158

1. Een bemiddelaar krijgt geen provisie uitbetaald indien hij uit hoofde van dit besluit geen aanspraak heeft op provisie.
2. Provizie wordt uitsluitend betaald in giraal geld.

Afdeling 11.3. Verzekeringen

Bepalingen ter uitvoering van artikel 4:75, tweede lid, van de wet

Artikel 159

1. De beroepsaansprakelijkheidsverzekering, bedoeld in artikel 4:75, eerste lid, van de wet, dekt de aansprakelijkheid van de bemiddelaar wegens fouten, verzuimen of nalatigheden begaan in de uitoefening van diens beroep en voorgevallen op het grondgebied waarop de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van toepassing is.

2. De beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt gesloten bij:

- a. een financiële onderneming die voor het uitoefenen van het bedrijf van schadeverzekeraar een door de Nederlandsche Bank verleende vergunning heeft voor de branche Algemene aansprakelijkheid; of
- b. een financiële onderneming met zetel in een andere lidstaat die als schadeverzekeraar haar bedrijf mag uitoefenen vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor of door middel van het verrichten van diensten naar Nederland.

Artikel 160

1. Onder een vergelijkbare voorziening als bedoeld in artikel 4:75, eerste lid, van de wet wordt verstaan een onvoorwaardelijke garantstelling voor alle verplichtingen voortvloeiend uit aansprakelijkheid van de bemiddelaar wegens fouten, verzuimen of nalatigheden, begaan in de uitoefening van diens beroep en voorgevallen op het grondgebied waarop de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte van toepassing is.

2. De onvoorwaardelijke garantstelling wordt verstrekt door:

- a. een financiële onderneming die voor het uitoefenen van het bedrijf van bank een door de Nederlandsche Bank verleende vergunning heeft;
- b. een financiële onderneming met zetel in een andere lidstaat die als bank haar bedrijf mag uitoefenen vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor of door middel van het verrichten van diensten naar Nederland; of
- c. een bank met zetel in de Verenigde Staten van Amerika, Japan, Australië, Canada of Zwitserland die in de staat van haar zetel onder toezicht staat.

HOOFDSTUK 12. AANVULLENDE REGELS BETREFFENDE HERVERZEKERINGSBEMIDDELEN

Bepaling ter uitvoering van artikel 4:76, tweede lid, van de wet

Artikel 161

De artikelen 159 en 160 zijn van overeenkomstige toepassing op de beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de vergelijkbare voorziening, bedoeld in artikel 4:76, eerste lid, van de wet.

HOOFDSTUK 13. AANVULLENDE REGELS BETREFFENDE OPTREDEN ALS CLEARINGINSTELLING

Bepaling ter uitvoering van artikel 4:78, eerste lid, van de wet

Artikel 162

1. Een clearinginstelling stelt een cliënt na afloop van elke handelsdag schriftelijk of langs elektronische weg in kennis van de aantallen en waarden van de financiële instrumenten die op zijn naam staan.

2. Indien de waarde van de verplichtingen worden berekend overeenkomstig tussen de clearinginstelling en een cliënt overeengekomen parameters en de waarde van de financiële instrumenten van de cliënt onvoldoende dekking bieden ten opzichte van de door de cliënt aangegane verplichtingen, stelt de clearinginstelling de cliënt daar onverwijld van in kennis.

HOOFDSTUK 14. AANVULLENDE REGELS BETREFFENDE VERLENEN VAN BELEGGINGSDIENSTEN

Bepalingen ter uitvoering van de artikelen 4:85, derde lid, 4:86, 4:87, derde lid, 4:88, derde lid, en 4:89, tweede lid, van de wet

Artikel 163

1. Een beleggingsonderneming met zetel in Nederland verstrekt de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens, bedoeld in artikel 4:85, eerste lid, van de wet, wat de indeling en inhoud betreft in de vorm waarin deze zijn opgemaakt krachtens Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek of de internationale jaarrekeningstandaarden.

2. Een beleggingsonderneming met zetel in een staat die geen lidstaat is verstrekt de jaarrekening en het jaarverslag, bedoeld in artikel 4:85, vierde lid, wat de indeling en inhoud betreft in de vorm waarin deze zijn opgemaakt ingevolge het recht van de staat waar de beleggingsonderneming haar zetel heeft of de internationale jaarrekeningstandaarden.

Artikel 164

1. De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot door een beleggingsonderneming te rapporteren gegevens over door haar verrichte transacties in financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de notering aan een markt in financiële instrumenten.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat.

Artikel 165

De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot:

a. de maatregelen ter bescherming van de rechten van de cliënt en ter voorkoming van het gebruik van financiële instrumenten of gelden van de cliënt, bedoeld in artikel 4:87, eerste en tweede lid, van de wet; en

b. de wijze waarop de instemming, bedoeld in artikel 4:87, eerste lid, onderdeel b, van de cliënt kan worden verkregen voor gebruik van diens financiële instrumenten voor eigen rekening door de beleggingsonderneming.

Artikel 166

Een vermogensbeheerder die tevens beheerder van een instelling voor collectieve belegging in effecten met zetel in Nederland is, belegt in het kader van het beheer van een individueel vermogen de gelden van de cliënt niet geheel of gedeeltelijk in door hem beheerde beleggingsinstellingen zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de cliënt.

Artikel 167

De Autoriteit Financiële Markten kan regels stellen met betrekking tot het in artikel 4:88, eerste lid, van de wet bedoelde beleid.

Artikel 168

1. In een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:89, eerste lid, van de wet zijn ten minste bepaald:

a. de naar soort onderscheiden diensten die de beleggingsonderneming in het kader van de overeenkomst voor de cliënt zal verrichten;

- b. een specificatie van de eventuele beperkingen met betrekking tot de markten waarop transacties in financiële instrumenten ten behoeve van de cliënt zullen worden afgewikkeld;
 - c. de naar soort onderscheiden kosten, anders dan de kosten ter zake van een aanbieding van effecten als bedoeld in hoofdstuk 5.1 van de wet, die aan de cliënt in rekening worden gebracht alsmede de aan die kosten ten grondslag liggende berekening;
 - d. de wijze waarop instructies van de cliënt en berichten van de beleggingsonderneming worden verstrekt en geadministreerd;
 - e. de wijze waarop gelden of financiële instrumenten van de cliënt worden verrekend, gedeponereerd en geadministreerd;
 - f. de wijze waarop over de rekeningen van de cliënt kan worden beschikt;
 - g. de regeling van de aansprakelijkheid van de beleggingsonderneming onderscheidenlijk de cliënt uit hoofde van de overeenkomst;
 - h. een verklaring van de cliënt dat hij heeft kennis genomen van de informatie die de beleggingsonderneming krachtens dit besluit aan hem dient te verstrekken en dat hij zich bewust is van de risico's die aan de belegging zijn verbonden;
 - i. het toepasselijke recht en de wijze van beslechting van geschillen; en
 - j. de omstandigheden waaronder de overeenkomst tussen de beleggingsonderneming en de cliënt een einde neemt, de omstandigheden waaronder de overeenkomst kan worden ontbonden en de wijze waarop op of na de datum van beëindiging nog lopende transacties worden afgewikkeld.
2. Indien de overeenkomst betrekking heeft op individueel vermogensbeheer is daarin tevens bepaald:
- a. de samenstelling van het beheerde vermogen naar soort financieel instrument en de waarde van het te beheren vermogen ten tijde van het sluiten van de overeenkomst;
 - b. de doelstellingen van de cliënt ter zake van het vermogensbeheer;
 - c. een specificatie van de eventuele kwalitatieve en kwantitatieve beperkingen ten aanzien van de financiële instrumenten of categorieën van financiële instrumenten waarin mag worden belegd;
 - d. de wijze waarop het beheer wordt gevoerd alsmede de betrokkenheid van de cliënt daarbij, daaronder een regeling van de machtiging aan de beleggingsonderneming; en
 - e. de frequentie van rapportage aan de cliënt.

HOOFDSTUK 15. SLOTBEPALINGEN

Artikel 169

Artikel 3, eerste lid, aanhef en onderdeel a, is niet van toepassing op houders van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3, vierde lid, van de wet die is verleend voor 15 september 2004.

Artikel 170

Tot 1 oktober 2007 is artikel 6 niet van toepassing op financiële dienstverleners die niet bemiddelen in verzekeringen, optreden als gevolmachtigde agent of optreden als ondergevolmachtigde agent, voorzover zij op 1 januari 2006 niet voldeden aan artikel 17 van het Besluit financiële dienstverlening en aannemelijk kunnen maken dat zij vanaf 1 oktober 2007 wel zullen voldoen aan artikel 6.

Artikel 171

1. Een diploma is voor de toepassing van artikel 6, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a, geldig, indien het diploma:

- a. tussen 1 januari 2000 en 1 oktober 2007 is behaald; en
- b. wordt genoemd in de eerste kolom van bijlage F, en is afgegeven door een in de tweede kolom genoemde instelling, voor de eindtermen, bedoeld in de derde kolom van de tabel.

2. Een diploma is voor de toepassing van artikel 6, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a, geldig, indien het diploma:

- a. vóór 1 januari 2000 is behaald;
- b. wordt genoemd in de eerste kolom van bijlage F, en is afgegeven door een in de tweede kolom genoemde instelling, voor de eindtermen, bedoeld in de derde kolom van de tabel; en
- c. wordt gehouden door een persoon die in de periode van 1 januari 2000 tot 1 januari 2006 ten minste drie jaar relevante werkervaring heeft opgedaan.

3. Indien het diploma, bedoeld in het eerste of tweede lid, een diploma betreft voor hypothecair krediet of levensverzekering, voldoet de houder van het diploma vanaf 1 oktober 2007 tevens op de door Onze Minister bij ministeriële regeling vast te stellen wijze aan de eindtermen, opgenomen in de onderdelen 2.5 tot en met 2.7 onderscheidenlijk 5.6 tot en met 5.8 van bijlage B.

4. Onze Minister kan in aanvulling op het eerste en tweede lid bij ministeriële regeling een ander diploma aanwijzen als geldig diploma, bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a. Indien een op grond van de vorige volzin aangewezen diploma is behaald voor 1 januari 2000 is het slechts geldig indien de houder van het diploma in de periode van 1 januari 2000 tot 1 januari 2006 ten minste drie jaar relevante werkervaring heeft opgedaan.

5. De instellingen, genoemd in de tweede kolom van bijlage F beschikken van rechtswege over een erkenning als bedoeld in artikel 9 voor het afgeven van diploma's genoemd in de eerste kolom. Onverminderd het eerste en tweede lid, is een diploma als genoemd in de eerste kolom van bijlage F dat wordt afgegeven na 1 januari 2006, slechts geldig voor de toepassing van 6, eerste lid, onderdeel a, en tweede lid, onderdeel a, indien de in de tweede kolom genoemde instelling op het moment van het afgeven van het diploma over een erkenning beschikt.

Artikel 172

Artikel 28, tweede lid, is niet van toepassing ten aanzien van personen die zich op 1 januari 2006 reeds onder de verantwoordelijkheid van de financiële dienstverlener, bedoeld in het eerste lid van dat artikel, rechtstreeks bezighielden met het verlenen van financiële diensten.

Artikel 173

Tot 1 april 2007 is artikel 52, vijfde lid, niet van toepassing op financiële ondernemingen voorzover zij:

- a. onverminderd artikel 65, eerste lid, aan de consument of, indien het een recht van deelneming in een beleggingsinstelling betreft, cliënt een financiële bijsluiter verstrekken voorafgaande aan de totstandkoming van de overeenkomst;
- b. in de informatie die zij aan de consument of, indien het een recht van deelneming in een beleggingsinstelling betreft, cliënt verstrekken over het complexe product geen financiële bijsluiter opnemen die is opgesteld op grond van het Besluit financiële bijsluiter, zoals dat gold voor het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit financiële dienstverlening; en

c. de consument adequaat schriftelijk informeren over de verschillen tussen de berekening van de rendementen, kosten en risico's ten behoeve van de financiële bijsluiter, bedoeld in artikel 66, eerste lid, onderdelen c en g, onderscheidenlijk tweede lid, onderdelen d en f, en de berekeningen die ten grondslag liggen aan de overige informatie die zij aan de consument of, indien het een recht van deelneming in een belegging-instelling betreft, cliënt verstrekken.

Artikel 174

1. De artikelen 150 en 151 zijn uitsluitend van toepassing op overeenkomsten aangegaan na inwerkingtreding van dit besluit.

2. In afwijking van artikel 150, eerste lid, betaalt een aanbieder aan bemiddelaar ter zake van overeenkomsten die voor 1 januari 2008 zijn aangegaan geen afsluitprovisie die meer bedraagt dan tachtig procent van de som van die afsluitprovisie en de doorlopende provisie ter zake van de desbetreffende overeenkomst. Voor overeenkomsten die vanaf 1 januari 2008 tot 1 januari 2009 en vanaf 1 januari 2009 tot 31 december 2009 worden aangegaan bedraagt het in de vorige volzin benoemde percentage zeventig onderscheidenlijk zestig.

3. Artikel 150, tweede lid, is uitsluitend van toepassing op overeenkomsten aangegaan voor 1 januari 2010.

Artikel 175

De artikelen 153 tot en met 157 zijn niet van toepassing op overeenkomsten inzake krediet, niet zijnde doorlopend krediet, die zijn afgesloten voor 1 januari 1992.

Artikel 176

De artikelen 122, eerste lid, aanhef en onderdeel g, 123, eerste lid, aanhef en onderdeel m, en 124, eerste lid, aanhef en onderdeel j, zijn van toepassing met ingang van het boekjaar dat aanvangt op of na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 177

De artikelen van dit besluit treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 178

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 12 oktober 2006

Beatrix

De Minister van Financiën,
G. Zalm

Uitgegeven de *tweede* november 2006

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Financiën. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Staatscourant van 12 december 2006, nr. 242.

1. Bij de berekening van de theoretische looptijd van doorlopend krediet wordt ervan uitgegaan dat:

a. de overeenkomst inzake krediet overeenkomstig de bij het aangaan van de overeenkomst inzake het krediet vastgestelde hoogte en lengte van het termijnbedrag wordt afgewikkeld;

b. geen wijzigingen optreden in de kredietvergoeding, tenzij het wijzigingen betreft waarvan de omvang bij het aangaan van de overeenkomst inzake krediet is vastgesteld;

c. het uitstaand saldo op het tijdstip waarop door de aanbieder van krediet een geldsom ter beschikking wordt gesteld onderscheidenlijk met het verschaffen van het genot van een roerende zaak of een effect of het verlenen van een dienst een aanvang wordt gemaakt, gelijk is aan de kredietlimiet; en

d. het uitstaand saldo niet toeneemt anders dan uit hoofde van het in rekening brengen van kredietvergoeding.

2. Bij overeenkomsten inzake doorlopend krediet waarbij het kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn, de betalingstermijn en het termijnbedrag, met uitzondering van het laatste termijnbedrag, gelijk blijven, bedraagt de theoretische looptijd n betalingstermijnen, waarbij n de uitkomst is van de volgende formule:

$$(\log T - \log (T - im.K)) / \log (1 + im)$$

In deze formule is:

T: het termijnbedrag;

im: het honderdste deel van het kredietvergoedingspercentage per betalingstermijn;

m: het aantal betalingstermijnen per jaar;

K: de kredietlimiet.

3. Bij overeenkomsten inzake doorlopend krediet die niet voldoen aan de in het tweede lid genoemde kenmerken wordt de theoretische looptijd berekend als de som van de lengten van de betalingstermijnen die verstrijken alvorens het uitstaand saldo tot nihil is teruggebracht.

4. Bij de bepaling van de theoretische looptijd wordt het aantal betalingstermijnen op een geheel getal naar boven afgerond.

1. Basismodule vakbekwaamheid

1.1. Voor de vaststelling van de vakbekwaamheid, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet, gelden de eindtermen genoemd in de onderdelen 1.2 tot en met 1.7.

1.2. De personen zijn in staat:

- a. de begrippen consument, cliënt, producent, sparen, ontsparen en lenen aan de hand van een eenvoudige economische kringloop uit te leggen;
- b. eenvoudige financiële overzichten (opbrengsten/uitgaven en bezittingen/schulden) voor een consumentenhuishouding op te stellen;
- c. eenvoudige financiële overzichten (opbrengsten/uitgaven en bezittingen/schulden) voor een consumentenhuishouding voor een moment in de toekomst, rekening houdend met het levensfasemodel op te stellen;
- d. een eenvoudig vermogensplan voor een consument of cliënt op basis van de huidige en toekomstige financiële positie op te stellen;
- e. aan te geven welke risico's de consument of cliënt loopt ten aanzien van bezit, vermogen, inkomen en overlijden en welke maatregelen hiervoor getroffen moeten worden;
- f. informatiebronnen die gericht zijn op de consument of cliënt te noemen;
- g. uit te leggen waarom prudentieel toezicht en gedragstoezicht op de financiële markten nodig is om de consument of cliënt te beschermen en vertrouwen in de financiële sector te geven;
- h. aan te geven welke klachtenregelingen en buitengerechtelijke geschillenbeslechtingregelingen voor de consument of cliënt van toepassing zijn;
- i. de juridische positie van een consument of cliënt te inventariseren en omschrijven; en
- j. de fiscale positie van een consument of cliënt te inventariseren en omschrijven.

1.3. De personen zijn in staat met betrekking tot het aanbieden van:

- a. betaal- en spaarrekeningen met inbegrip van de daaraan verbonden betaal- en spaarfaciliteiten:
 - 1°. de rol en de taken van de aanbieder in het chartale en girale betalingsverkeer te beschrijven; en
 - 2°. de rol en de taken van de aanbieder bij het aantrekken van spaargeld te beschrijven;
- b. krediet:
 - 1°. de rol en de taken van de aanbieder bij het verstrekken van consumptief en hypothecair krediet te beschrijven;
 - 2°. de advies- en bemiddelingstaken van de aanbieder van krediet te beschrijven; en
 - 3°. aan te geven waar de aanbieder van krediet voor eigen rekening en risico opereert en welke risico's de aanbieder van krediet daarbij loopt;
- c. verzekeringen:
 - 1°. de risico's vast te stellen die de cliënt kan lopen;
 - 2°. de rol en taken van de aanbieder te beschrijven met betrekking tot het afdekken van de financiële gevolgen van risico's die de cliënt kan lopen;
 - 3°. het principe van verzekeren uit te leggen;
 - 4°. uit te leggen hoe de verzekeringsovereenkomst tot stand komt;
 - 5°. de hoofdlijnen van het verzekeringsrecht te beschrijven;
 - 6°. de structuur van de verzekeringssector uit te leggen; en

7°. uit te leggen wanneer de verzekeringsovereenkomst wordt beëindigd; en

d. effecten, de rechten van deelneming in beleggingsinstellingen en beleggingsobjecten:

1°. de rol van beleggingsinstellingen te beschrijven;

2°. de kenmerken van beleggingsmaatschappijen en beleggingsfondsen te noemen;

3°. vijf beleggingscategorieën te noemen en toe te lichten;

4°. te motiveren waarom beleggen in een beleggingsinstelling voor de consument geschikter kan zijn dan beleggen in afzonderlijke fondsen; en

5°. de kenmerken van giraal beleggen (beleggingsrekening) te benoemen en aan te geven welk verschil er is met beleggen via / in een beleggingsmaatschappij en een beleggingsfonds.

1.4. De personen zijn in staat met betrekking tot het bemiddelen in financiële producten:

a. het verschil tussen rechtstreekse verkoop door de aanbieder en verkoop via een onafhankelijk distributiekanaal uit te leggen;

b. de werkzaamheden die de bemiddelaar kan verrichten voor de consument of cliënt, te beschrijven;

c. de gebieden waarop bemiddelaars actief zijn voor producten van een bank, verzekeraar, pensioenfonds en institutionele beleggers te noemen;

d. de verschillende soorten bemiddelaars te omschrijven; en

e. de activiteiten van andere bemiddelaars te beschrijven.

1.5. De personen zijn in staat de schakels tussen uitgevende instellingen en eindbelegger in het kader van het verlenen van beleggingsdiensten te beschrijven.

1.6. De personen zijn in staat met betrekking tot het verlenen van financiële diensten inzake:

a. betaalrekeningen met inbegrip van de daaraan verbonden betaal-faciliteiten:

1°. te beschrijven hoe een betaalrekening geopend wordt en waarop in het bijzonder gelet moet worden;

2°. aan te geven hoe geld omgezet wordt in een andere vorm en waarop in het bijzonder gelet moet worden;

3°. producten voor toonbankbetaling en girale betalingen te beschrijven;

4°. toe te lichten op welke punten de koop op afstand afwijkt van koop in de directe aanwezigheid van de financiële onderneming; en

5°. uit te leggen wat een money transfer is en waarom het ministerie van Justitie dit product nauwlettend observeert;

b. krediet:

1°. uit te leggen wat een consumptief krediet is, in welke situaties het product geschikt is en welke factoren een rol spelen bij het verlenen van het krediet;

2°. uit te leggen wat een hypothecair krediet is, in welke situaties het geschikt is en welke factoren een rol spelen bij het verlenen van het krediet; en

3°. de belangrijkste hypotheekvormen en rentecondities te omschrijven;

c. spaarrekeningen met inbegrip van daaraan verbonden spaar-faciliteiten, financiële instrumenten en beleggingsobjecten:

1°. spaarproducten waarbij het tegoed direct opneembaar is te beschrijven;

2°. spaarproducten waarbij een looptijd wordt afgesproken te beschrijven; en

3°. de meest gangbare beleggingsobjecten te beschrijven; en

d. verzekeringen:

1°. de producten waarmee de risico's kunnen worden verzekerd die betrekking hebben op het bezit te beschrijven;

2°. de producten waarmee de risico's kunnen worden verzekerd die betrekking hebben op verkeer, aansprakelijkheid en rechtsbijstand, inkomen en arbeidsongeschiktheid te beschrijven; en

3°. de producten waarmee de risico's kunnen worden verzekerd die betrekking hebben op het leven, de dood en de gezondheid en zorg te beschrijven.

1.7. De personen zijn in staat met betrekking tot:

a. de regulering van de financiële sector in algemene zin:

1°. de voorwaarden voor een rechtsgeldige financiële overeenkomst te noemen;

2°. toe te lichten waarom de overheid zorgplichten wettelijk regelt, welk type regels hierbij gebruikt worden en op wie deze van toepassing zijn;

3°. de inhoud van de verschillende type regels te schetsen;

4°. het werkgebied en de taken van de financiële toezichthouders te omschrijven; en

5°. de collectieve garantieregeling te omschrijven;

b. het Deel Gedragtoezicht financiële ondernemingen van de wet:

1°. de doelstelling en werkwijze weer te geven;

2°. de terminologie van toe te lichten;

3°. de reikwijdte aan te geven;

4°. uit te leggen waarom het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen kiest voor consistente regels voor alle distributiekanaalen en branches;

5°. de kwaliteitskenmerken van het distributiekanaal te noemen;

6°. aan te geven waar en waarom de het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen ruimte laat voor zelfregulering;

7°. uit te leggen waarom een vergunningstelsel nodig is en hoe dit functioneert; en

8°. uit te leggen waar het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen past in de internationale ontwikkelingen; en

c. het toezicht op gedragsaspecten:

1°. de eisen waaraan financiële ondernemingen moeten voldoen te noemen; en

2°. te beschrijven hoe en op welke punten de Autoriteit Financiële Markten toezicht uitoefent op financiële ondernemingen.

2. Hypothecair krediet

2.1. Voor de vaststelling van de vakbekwaamheid, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet gelden, met betrekking tot hypothecair krediet, de eindtermen genoemd in de onderdelen 2.2 tot en met 2.4.

2.2. De personen zijn in staat met betrekking tot hypothecair krediet:

a. ten behoeve van een juist en verantwoord advies de kredietbehoefte van de consument vast te stellen in termen van wensen en mogelijkheden, mede op basis van diens toekomstige situatie;

b. de benodigde informatie te verzamelen en te beschrijven zodat alle relevante aspecten mee kunnen worden genomen in het advies;

c. (globaal) de structuur en werking van de woning- en hypotheekmarkt te verduidelijken, inclusief de afweging kopen versus huren; en

d. rekening te houden met de rol en functie van overige partijen die bij het koopproces van de woning betrokken kunnen zijn (makelaar, notaris), teneinde de consument hieromtrent duidelijkheid te kunnen verschaffen.

2.3. De personen zijn in staat met betrekking tot het bemiddelen in en adviseren over hypothecair krediet:

a. de consument te informeren over het juridisch kader van koop en eigendomsverkrijging met betrekking tot onroerende zaken en de regelgeving terzake correct toe te passen;

- b. de wettelijke regels rondom de meest relevante zakelijke zekerheids- en genotsrechten toe te passen en de consument dienovereenkomstig te informeren en adviseren;
- c. de wettelijke regels met betrekking tot de financiële dienst alsmede de voorschriften ingevolge zelfregulering toe te passen zodat voldaan wordt aan deze eisen;
- d. de normen en voorwaarden van de Nationale Hypotheek Garantie in een concrete situatie correct toe te passen zodat de consument van deze mogelijkheid gebruik kan maken;
- e. op basis van de beschikbare informatie te bepalen welke aflossingsconstructie aansluit op de gegeven situatie zodat de consument tot een gerichte keuze kan komen;
- f. het beleggingsrisico bij de voor aflossing bestemde vermogensopbouw in kaart te brengen zodat een juiste afstemming op het cliëntenprofiel wordt bereikt;
- g. het overlijdensrisico te vertalen in een correct advies over de aan het krediet gekoppelde overlijdensrisicoverzekering(en);
- h. het aspect van kapitaalverzekering in de voor de aflossing bestemde vermogensopbouw en cliëntenprofiel in kaart te brengen en in een correct advies over het krediet te betrekken;
- i. de betekenis van de relevante schadeverzekeringen (opstal, inboedel) aan de consument duidelijk te maken en deze eventueel in het hypotheekadvies meenemen;
- j. de betekenis van het arbeidsongeschiktheidsrisico in het kader van de hypothecaire financiering uit te leggen en het risico te vertalen in een correct advies over de aan het krediet gekoppelde arbeidsongeschiktheidsverzekering;
- k. de betekenis van de relevante kapitaalverzekeringen aan de consument duidelijk te maken en deze eventueel in het hypotheekadvies mee te nemen;
- l. bijzondere hypotheekconstructies (overbrugging, depot, bankgarantie) aan de consument toe te lichten en in voorkomende gevallen toe te passen;
- m. te bepalen welke (extra) zekerheden vereist zijn teneinde de gevolgen hiervan voor de consument duidelijk te maken;
- n. de fiscale gevolgen van de aankoop van de (eigen) woning of ander bestedingsobject, alsmede van de hypothecaire financiering daarvan, te berekenen zodat de bruto en netto (woon)lasten kunnen worden vastgesteld;
- o. het verloop van de bruto- en nettolasten in de tijd weer te geven zodat deze voor de consument inzichtelijk worden;
- p. op hoofdlijnen de consument te informeren over de schenkings- en successierechtelijke gevolgen van de voorgenomen financiering;
- q. het rentetarief te verklaren opdat consument dit kan plaatsen ten opzichte van andere hypotheekvormen;
- r. een aanvraag vooraf te beoordelen zodat een inschatting terzake acceptatie kan worden gemaakt;
- s. met de consument een aanvraagformulier voor een hypotheekofferte in te vullen, danwel een reeds ingevuld formulier te controleren;
- t. de consument duidelijk te maken hoe het aanvraagproces verloopt;
- u. de door de aanbieder uitgebrachte hypotheekofferte te interpreteren en de consument dienovereenkomstig te informeren zodat deze de juiste afweging kan maken bij het accepteren van de offerte; en
- v. de hypotheekakte en andere relevante stukken te interpreteren en vragen van de consument hierover te beantwoorden.

2.4. De personen zijn in staat met betrekking tot het beheer en mutatie van de overeenkomst inzake hypothecair krediet:

- a. in een situatie van extra aflossing, op basis van de beschikbare gegevens, de te betalen kredietvergoeding te berekenen;

- b. op grond van signalen of periodieke revisie in te schatten of aanpassing van het krediet wenselijk is;
- c. de belangrijkste begrippen uit het kredietbeheer te benoemen zodat in voorkomende gevallen de consument hierover kan worden geïnformeerd; en
- d. de mogelijke consequenties van non-betaling te benoemen en de consument daarover te informeren.

2.5. De personen zijn in staat met betrekking tot financiële instrumenten:

- a. uit te leggen aan de consument waarom het voor een goed beleggingsadvies belangrijk is een risicoprofiel te maken;
- b. de voor het risicoprofiel benodigde informatie over de financiële positie, ervaring en doelstellingen van de consument te verzamelen;
- c. de risicotolerantie van de consument in kaart te brengen;
- d. op basis van de verzamelde informatie vast te stellen welk risicoprofiel op dit moment past bij de consument en te onderbouwen waarom hij tot dit profiel gekomen is; en
- e. vast te stellen welke vorm van dienstverlening past bij het profiel en de wensen van de consument, en indien van toepassing door te verwijzen naar een ander type adviseur.

2.6. De personen zijn in staat met betrekking tot de totstandkoming van transacties van financiële instrumenten:

- a. overeenstemming te bereiken met de consument, inclusief ondertekening door de consument, over het risicoprofiel;
- b. aan de consument uit te leggen wat wordt bedoeld met de risico- en rendementinformatie die wordt gegeven bij de strategische asset allocaties en wat dat voor hem betekent;
- c. uit te leggen op welke veronderstellingen de strategische asset allocaties zijn gebaseerd en kanttekeningen te plaatsen bij de gehanteerde risico- en rendementinformatie;
- d. in overleg met de consument vast te stellen welke strategische asset allocatie die de diverse aanbieders hanteren, past bij het gekozen risicoprofiel;
- e. uit te leggen waarom de gemaakte keuze een momentopname is en waarom het belangrijk is periodiek deze keuze te heroverwegen;
- f. uit te leggen op welke wijze spreiding in de portefeuille kan worden gerealiseerd;
- g. de voor- en nadelen te beschrijven van een belegging in beleggingsinstellingen;
- h. uit te leggen wat de meest voorkomende vormen van beleggingsbeleid van beleggingsinstellingen inhouden en wat de kenmerken en risico's van deze vormen zijn;
- i. uit te leggen in welke objecten of financiële instrumenten beleggingsinstellingen beleggen, en wat de kenmerken en risico's zijn van deze producten;
- j. de informatie over de invloed van de economische omgeving op de beleggingsportefeuille, die de beleggingsinstellingen bij deze producten geven, aan de consument uit te leggen;
- k. een concreet advies te geven over welke modelportefeuille (al dan niet in combinatie met andere producten) het beste aansluit bij het risicoprofiel en de wensen van de consument;
- l. de kenmerken en risico's van financiële producten uit te leggen, waaronder, doch niet uitsluitend, het risico dat de consument tijdens of aan het einde van de looptijd een bijstorting moet doen of een restschuld overhoudt;
- m. financiële producten met elkaar te vergelijken en bepalen of deze producten geschikt zijn voor een specifieke consument.

2.7. De personen zijn in staat met betrekking tot het beheer en mutatie van de overeenkomst inzake financiële instrumenten:

- a. alle vereiste gegevens op de juiste manier vast te leggen in het klantdossier zodat ten minste aan de regels van de externe toezichthouder is voldaan;
- b. vast te stellen of bijsturing van de portefeuille nodig is, gegeven het eerder vastgestelde risicoprofiel;
- c. (tijdens mutatiemomenten) te signaleren of er wijzigingen in het risicoprofiel of in de omgeving zijn waardoor bijstelling van de strategische asset allocatie wenselijk is; en
- d. deze benodigde wijzigingen te vertalen in een concreet advies over aanpassing van de strategische asset allocatie.

3. Consumptief krediet

3.1. Voor de vaststelling van de vakbekwaamheid, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet, gelden met betrekking tot consumptief krediet de eindtermen genoemd in de onderdelen 3.2 tot en met 3.4.

3.2. De personen zijn in staat met betrekking tot consumptief krediet:

- a. ten behoeve van een juist en verantwoord advies de kredietbehoefte van de consument vast te stellen in termen van wensen en mogelijkheden, mede op basis van diens toekomstige situatie;
- b. te bepalen of voor het realiseren van het financieringsdoel alternatieve oplossingen mogelijk zijn; en
- c. de benodigde informatie te verzamelen om alle relevante aspecten te kunnen meenemen in het advies.

3.3. De personen zijn in staat met betrekking tot het bemiddelen in en adviseren over consumptief krediet:

- a. de wettelijke regels met betrekking tot de financiële dienst alsmede de voorschriften ingevolge zelfregulering toe te passen;
- b. op basis van de beschikbare informatie te bepalen welke kredietvorm aansluit op de gegeven situatie;
- c. te bepalen welke (extra) zekerheden vereist en de gevolgen hiervan voor de consument duidelijk maken;
- d. de regels ten aanzien van beschikkingsbevoegdheid toe te passen;
- e. invulling te geven aan de variabele looptijd en het termijnbedrag zodat de (maand)lasten bij de gevraagde krediet som voor de consument inzichtelijk worden;
- f. de fiscale gevolgen van het kredietvoorstel in te schatten zodat de bruto- en nettolasten op de juiste wijze kunnen worden berekend, ook in geval van een krediet bestemd voor de eigen woning;
- g. de consument te informeren over de relevante krediettechnische aspecten;
- h. het rentetarief en eventuele andere kosten te verklaren zodat de consument dit kan plaatsen ten opzichte van andere kredietproducten;
- i. een aanvraag vooraf te beoordelen zodat een inschatting ter zake de acceptatie kan worden gemaakt;
- j. met de consument een aanvraagformulier voor een consumptief krediet in te vullen, dan wel een reeds ingevuld formulier te controleren;
- k. de consument duidelijk te maken hoe het aanvraagproces verloopt;
- l. het resultaat van de kredietaanvraag naar de consument terug te koppelen waarbij inzicht wordt verschaft in de afwegingen die bij de beoordeling een rol hebben gespeeld;
- m. de kredietovereenkomst en andere relevante stukken te interpreteren en vragen van de consument hierover te beantwoorden; en

n. de betekenis van het arbeidsongeschiktheidsrisico in het kader van de kredietovereenkomst uit te leggen en het risico te vertalen in een correct advies over de aan het krediet gekoppelde arbeidsongeschiktheidsverzekering.

3.4. De personen zijn in staat met betrekking tot het beheer en mutatie van de overeenkomst inzake consumptief krediet:

- a. op grond van signalen of periodieke revisie in te schatten of aanpassing van het krediet wenselijk is zodat de verstrekking ook op langere termijn passend is;
- b. de belangrijkste begrippen uit het kredietbeheer toe te lichten zodat in voorkomende gevallen de consument hierover kan worden geïnformeerd;
- c. in een situatie van extra aflossing op basis van de beschikbare gegevens de renterestitutie en administratiekosten voor de consument te berekenen;
- d. de consument duidelijk te maken hoe en wanneer verpagingsrente in rekening wordt gebracht; en
- e. de consument te informeren over de mogelijke consequenties van non-betaling.

4. Schadeverzekeringen

4.1. Voor de vaststelling van de vakbekwaamheid, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet gelden met betrekking tot schadeverzekeringen de eindtermen genoemd in de onderdelen 4.2 tot en met 4.5.

4.2. De personen zijn in staat met betrekking tot schadeverzekeringen inzake bezit, verkeer, transport, aansprakelijkheid en rechtsbijstand, inkomen en arbeidsongeschiktheid en gezondheid en zorg, hierna te noemen: «de schadeverzekeringen»:

- a. de behoefte en risico's te inventariseren en interpreteren ten behoeve van de advisering van de cliënt;
- b. de preventiemaatregelen te inventariseren en interpreteren ten behoeve van de advisering van de cliënt;
- c. de mogelijke preventiemaatregelen te verduidelijken, ten behoeve van de advisering van de cliënt;
- d. de meest geschikte verzekeringsvoorwaarden te selecteren ten behoeve van de advisering van de cliënt; en
- e. de geselecteerde verzekeringsvoorwaarden te vergelijken ten behoeve van de advisering van de cliënt.

4.3. De personen zijn in staat, met betrekking tot het bemiddelen in en adviseren over de schadeverzekeringen:

- a. de mogelijke risico's en verzekeringsvormen te verduidelijken;
- b. de premie te berekenen met behulp van de beschikbare informatie;
- c. met de cliënt op correcte wijze een aanvraagformulier in te vullen;
- d. een ingevuld aanvraagformulier op juistheid te controleren; en
- e. op correcte wijze een aanvraag te verzenden.

4.4. De personen zijn in staat, met betrekking tot beheer en mutatie van de overeenkomst inzake de schadeverzekeringen:

- a. de cliënt tijdig te informeren over de acceptatiebeslissing en deze, en overige informatie vast te leggen;
- b. de polisdocumenten en overige informatie op juistheid te controleren, te verzenden aan de cliënt en vast te leggen;
- c. het advies te wijzigen, om aan te sluiten bij de gewijzigde persoonlijke situatie van de cliënt; en

d. de gewenste wijzigingen op een bestaande schadeverzekering te verzenden aan de verzekeraar en deze na acceptatie en ontvangst op juistheid te controleren en vast te leggen.

4.5. De personen zijn in staat, met betrekking tot schadeverzekeringen bij een mogelijke aanspraak/vordering:

- a. de cliënt te adviseren en diens belangen te bewaken in de contacten met de verzekeraar;
- b. de cliënt te informeren over de mogelijke aanspraak op vergoeding en de benodigde gegevens te verwerken om;
- c. eventueel een onafhankelijke deskundige in te schakelen;
- d. eventuele gedekte en niet-gedekte aanspraken te verduidelijken aan de cliënt;
- e. met de cliënt op correcte wijze een meldingsformulier in te vullen;
- f. een ingevuld meldingsformulier op juistheid te controleren; en
- g. op correcte wijze het meldingsformulier en overige informatie te verzenden aan de verzekeraar.

5. Levensverzekeringen

5.1. Voor de vaststelling van de vakbekwaamheid, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet gelden met betrekking tot levensverzekeringen de eindtermen genoemd in de onderdelen 5.2 tot en met 5.8.

5.2. De personen zijn in staat:

- a. de behoefte, risico's en (toekomstige) aanspraken op het gebied van levensverzekeringen te inventariseren en interpreteren;
- b. de (toekomstige) financiële positie van de cliënt te inventariseren;
- c. alternatieve oplossingen te inventariseren voor het realiseren van de zekerheidsbehoefte; en
- d. de meest geschikte verzekeringsvoorwaarden te selecteren en te vergelijken.

5.3. De personen zijn in staat met betrekking tot bemiddelen in en adviseren over levensverzekeringen:

- a. een (aanvullende) levensverzekering te adviseren, om te komen tot een gerichte keuze en aanvraag;
- b. de mogelijke vormen en wettelijke (fiscale) gevolgen te verduidelijken, ten behoeve van de advisering van de cliënt;
- c. de mogelijke voorwaarden en risico's van deze verzekeringen te verduidelijken
- d. de mogelijkheden op een (aanvullende) levensverzekeringen te verduidelijken bij een minder goede gezondheid;
- e. de premie of koopsom voor een (aanvullende) verzekering te berekenen en te verduidelijken met behulp van de beschikbare informatie;
- f. met de cliënt op correcte wijze een aanvraagformulier inclusief overige bescheiden voor een (aanvullende) verzekering in te vullen;
- g. een ingevuld aanvraagformulier inclusief overige bescheiden op juistheid te controleren;
- h. op correcte wijze een aanvraag inclusief overige bescheiden te verzenden;
- i. de cliënt te informeren over de mogelijkheid dat een aanvraag voor een (aanvullende) verzekering niet (zonder beperkingen) zal worden geaccepteerd; en
- j. de betekenis van het arbeidsongeschiktheidsrisico uit te leggen en het risico te vertalen in een correct advies over de aan levensverzekering gekoppelde arbeidsongeschiktheidsverzekering.

5.4. De personen zijn in staat met betrekking beheer en mutatie van de overeenkomst inzake levensverzekeringen:

- a. de cliënt tijdig te informeren over de acceptatiebeslissing voor een (aanvullende) levensverzekering en deze en overige informatie te vast te leggen;
- b. de polisdocumenten en overige informatie op juistheid te controleren, te verzenden aan de cliënt, en te vast te leggen;
- c. het advies voor een bestaande (aanvullende) verzekering te wijzigen, om aan te sluiten bij de gewijzigde persoonlijke situatie van de cliënt en te komen tot een aanpassing van de verzekering;
- d. de consument te informeren over wijzigingen, wijzigingsmogelijkheden en hun gevolgen voor een bestaande verzekering; en
- e. de gewenste wijzigingen van een bestaande (aanvullende) verzekering te verzenden aan de verzekeraar en na acceptatie en ontvangst te controleren en vast te leggen.

5.5. De personen zijn in staat bij een mogelijke aanspraak/vordering op een bestaande (aanvullende) levensverzekering:

- a. de cliënt te adviseren en diens belangen te bewaken in de contacten met de verzekeraar;
- b. de cliënt te informeren over de mogelijke aanspraak op vergoeding en de benodigde gegevens te verwerken;
- c. eventueel een onafhankelijke deskundige in te schakelen;
- d. de gevolgen van niet-premiebetaling en eventuele niet-toegestane aanspraken te verduidelijken aan de cliënt;
- e. met de cliënt op correcte wijze een meldingsformulier in te vullen;
- f. een ingevuld meldingsformulier op juistheid te controleren; en
- g. op correcte wijze het meldingsformulier en overige informatie te verzenden.

5.6. De personen zijn in staat met betrekking tot financiële instrumenten:

- a. uit te leggen aan de consument waarom het voor een goed beleggingsadvies belangrijk is een risicoprofiel te maken;
- b. de voor het risicoprofiel benodigde informatie over de financiële positie, ervaring en doelstellingen van de consument te verzamelen;
- c. de risicotolerantie van de consument in kaart te brengen;
- d. op basis van de verzamelde informatie vast te stellen welk risicoprofiel op dit moment past bij de consument en te onderbouwen waarom hij tot dit profiel gekomen is; en
- e. vast te stellen welke vorm van dienstverlening past bij het profiel en de wensen van de consument, en indien van toepassing door te verwijzen naar een ander type adviseur.

5.7. De personen zijn in staat met betrekking tot de totstandkoming van transacties van financiële instrumenten:

- a. overeenstemming te bereiken met de consument, inclusief ondertekening door de consument, over het risicoprofiel;
- b. aan de consument uit te kunnen leggen wat wordt bedoeld met de risico- en rendementinformatie die wordt gegeven bij de strategische asset allocaties en wat dat voor hem betekent;
- c. uit te kunnen leggen op welke veronderstellingen de strategische asset allocaties zijn gebaseerd en kanttekeningen te plaatsen bij de gehanteerde risico- en rendementinformatie;
- d. in overleg met de consument vast te stellen welke strategische asset allocatie die de diverse aanbieders hanteren, past bij het gekozen risicoprofiel;
- e. uit te kunnen leggen waarom de gemaakte keuze een momentopname is en waarom het belangrijk is periodiek deze keuze te heroverwegen;
- f. uit te leggen op welke wijze spreiding in de portefeuille kan worden gerealiseerd;

g. de voor- en nadelen te beschrijven van een belegging in beleggingsinstellingen;

h. uit te leggen wat de meest voorkomende vormen van beleggingsbeleid van beleggingsinstellingen inhouden en wat de kenmerken en risico's van deze vormen zijn;

i. uit te leggen in welke objecten of financiële instrumenten beleggingsinstellingen beleggen, en wat de kenmerken en risico's zijn van deze producten;

j. de informatie over de invloed van de economische omgeving op de beleggingsportefeuille, die de beleggingsinstellingen bij deze producten geven, aan de consument uit te leggen;

k. een concreet advies te geven over welke modelportefeuille (al dan niet in combinatie met andere producten) het beste aansluit bij het risicoprofiel en de wensen van de consument;

l. de kenmerken en risico's van financiële producten uit te leggen, waaronder, doch niet uitsluitend, het risico dat de consument tijdens of aan het einde van de looptijd een bijstorting moet doen of een restschuld overhoudt;

m. financiële producten met elkaar te vergelijken en bepalen of deze producten geschikt zijn voor een specifieke consument.

5.8. De personen zijn in staat met betrekking tot het beheer en mutatie van de overeenkomst inzake financiële instrumenten:

a. alle vereiste gegevens op de juiste manier vast te leggen in het klantdossier zodat ten minste aan de regels van de externe toezichthouder is voldaan;

b. vast te stellen of bijsturing van de portefeuille nodig is, gegeven het eerder vastgestelde risicoprofiel;

c. (tijdens mutatiemomenten) te signaleren of er wijzigingen in het risicoprofiel of in de omgeving zijn waardoor bijstelling van de strategische asset allocatie wenselijk is; en

d. deze benodigde wijzigingen te vertalen in een concreet advies over aanpassing van de strategische asset allocatie.

6. Volmacht

6.1.1. Voor de vaststelling van de vakbekwaamheid, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet, gelden voor de personen, werkzaam bij een gevolmachtigde agent inzake schadeverzekeringen de eindtermen genoemd in 6.2 tot en met 6.5 en 6.7 tot en met 6.9.

6.1.2. Voor de vaststelling van de vakbekwaamheid, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, van de wet, gelden voor de personen, werkzaam bij een gevolmachtigde agent inzake levensverzekeringen de eindtermen genoemd in 6.2, 6.6 en 6.7 tot en met 6.9.

6.2. De personen beschikken over:

a. grondige kennis van het algemene verzekeringsrecht en de toepassing daarvan;

b. grondige kennis van algemene verzekeringstechniek en algemene polisbepalingen en de toepassing daarvan;

c. kennis van het stelsel van sociale zekerheid;

d. kennis van het algemeen burgerlijk recht en de wijze waarop een civiele procedure en een strafproces verlopen;

e. kennis van het verbintenissenrecht;

f. globale kennis van de belastingwetgeving;

g. globale kennis van herverzekering en reserveren;

h. globale kennis van preventiemaatregelen;

i. grondige kennis van de bedrijfsorganisaties, de belangenverenigingen en de samenwerkingsverbanden;

j. kennis van het wettelijk toezicht en eventuele zelfregulering;

- k. kennis van de rechtspositie van de bemiddelaar; en
- l. kennis van gedragsregels voor verzekeraars en bemiddelaars.

6.3. De personen beschikken met betrekking tot brandverzekeringen over:

- a. globale kennis van de brandverzekeringmarkt;
- b. grondige kennis van de verschillende vormen van brandverzekering en de toepassing daarvan;
- c. grondige kennis van de uitgebreide gevarenverzekeringen en de toepassing daarvan;
- d. kennis van risicofactoren en preventiemaatregelen;
- e. kennis van de belangrijkste tariefovereenkomsten en calculatiemodellen; en
- f. kennis van de wijze van schaderegeling.

6.4. De personen beschikken met betrekking tot transportverzekeringen over:

- a. kennis van leverings- en vervoerscondities;
- b. globale kennis van het vervoersrecht;
- c. grondige kennis van de verschillende vormen van goederentransportverzekering en de toepassing daarvan;
- d. grondige kennis van de verzekering van landmateriaal;
- e. globale kennis van transportverzekeringen op andere dan Nederlandse condities;
- f. grondige kennis van de pleziervaartverzekering; en
- g. kennis van de wijze van schaderegeling.

6.5. De personen beschikken met betrekking tot variaverzekeringen over:

- a. kennis van de sociale verzekeringen voor zover relevant voor de particuliere medische variaverzekering;
- b. grondige kennis van de ziektekosten-, de ongevallen- en de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de toepassing daarvan;
- c. grondige kennis van het aansprakelijkheidsrecht en wettelijke verplichtingen voor aansprakelijkheidsverzekeringen;
- d. grondige kennis van de aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren en bedrijven en de toepassing daarvan;
- e. kennis van andere algemene aansprakelijkheidsverzekeringen;
- f. grondige kennis van motorrijtuigverzekeringen en de toepassing daarvan;
- g. kennis van andere vormen van variaverzekering; en
- h. kennis van de wijze van schaderegeling.

6.6. De personen beschikken met betrekking tot levensverzekeringen over:

- a. kennis van de sociale verzekeringen voorzover relevant voor de levensverzekering;
- b. kennis van de grondslagen en begrippen bij levensverzekering;
- c. grondige kennis van de belangrijkste vormen van levensverzekering en de toepassing daarvan;
- d. grondige kennis van de uit een levensverzekeringsovereenkomst voortvloeiende rechten;
- e. kennis van de belastingwetgeving voorzover relevant voor de levensverzekering;
- f. kennis van de wet en regelgeving ten aanzien van pensioenen; en
- g. kennis van het huwelijksvermogensrecht, het erfrecht en het faillissementsrecht voorzover relevant voor de levensverzekering.

6.7. De personen beschikken over:

- a. grondige kennis van de structuur van het verzekeringsbedrijf en de bedrijfskolom;
- b. grondige kennis van de verschillende organisaties en samenwerkingsvormen in het provinciale bedrijf en het beursbedrijf;
- c. globale kennis van de interne organisatie van het bedrijf van de verzekeraar;
- d. globale kennis van het financiële beheer en de opbouw en betekenis van de jaarrekening; en
- e. kennis van de verschillende rechtsvormen en de belangrijkste juridische en fiscale consequenties daarvan.

6.8. De personen beschikken met betrekking tot verzekeringstechniek over:

- a. grondige kennis van algemene aspecten van risicobeoordeling en acceptatietechniek bij schade- en levensverzekering;
- b. grondige kennis van het redigeren van polisvoorwaarden en clausules en het kunnen toepassen daarvan;
- c. grondige kennis van algemene aspecten van schaderegeling en van de regeling van uitkeringen bij levensverzekering en het kunnen toepassing daarvan;
- d. kennis van de verschillende vormen van reserves en de wijze waarop deze moeten worden berekend;
- e. grondige kennis van de verschillende soorten herverzekering; en
- f. grondige kennis van de gedragsregels die gelden voor verzekeraars en het kunnen toepassen daarvan.

6.9. De personen beschikken over:

- a. kennis van de wet in het algemeen en grondige kennis van die bepalingen gericht op de gevolmachtigde agent;
- b. kennis van de juridische positie van de gevolmachtigde agent en de vertegenwoordiger volgens het Burgerlijk Wetboek;
- c. kennis van de toezichtwetgeving op het verzekeringsbedrijf; en
- d. globale kennis van andere nationale en Europese wetgeving voorzover deze gevolgen voor de verzekering of de verkoop daarvan heeft.

1. Strafrechtelijke antecedenten als bedoeld in artikel 13, onderdeel a*1.1. Veroordelingen*

Bij onherroepelijk vonnis is betrokkene in Nederland of in het buitenland veroordeeld terzake van een poging tot, voorbereiding van, doen plegen van, uitlokking van, medeplegen van, medeplichtigheid aan of plegen van:

- het in of vanuit Nederland, beschikkende over voorwetenschap, verrichten of bewerkstelligen van transacties in bepaalde effecten (artikelen 5:53 en 5:56 van de wet);
- het doorgeven van voorwetenschap als bedoeld in artikelen 5:53 en 5:56 van de wet of de nadrukkelijke aanbeveling bepaalde transacties te doen zonder daarbij de voorwetenschap door te geven (artikel 5:57 van de wet);
- deelneming aan een criminele en of terroristische organisatie (artikelen 140 tot en met 140a van het Wetboek van Strafrecht (WvSr));
- valsheid in geschrifte (artikel 225 van het WvSr);
- opzettelijk verstrekken van onware gegevens (artikel 227a van het WvSr);
- opzettelijk schenden van de verplichting gegevens te verstrekken (artikel 227b van het WvSr);
- diefstal onder verzwarende omstandigheden (artikelen 311 en 312 van het WvSr);
- verduistering (artikelen 321 tot en met 323 van het WvSr);
- benadeling van schuldeisers of rechthebbenden (artikelen 340 tot en met 348 van het WvSr);
- opzetheling (artikel 416 van het WvSr);
- witwassen (artikelen 420bis tot en met 420ter van het WvSr);
- overtreding van een bepaling uit de financiële toezichtswetgeving, als misdrijf strafbaar gesteld in artikel 2 juncto 6 van de Wet op de economische delicten en waarvoor betrokkene is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf of een geldboete van ten minste de vierde categorie; of
- overtreding van een of meer in het buitenland geldende strafbepalingen, vergelijkbaar met de hierboven genoemde.

2. Overige strafrechtelijke antecedenten als bedoeld in artikel 13, onderdeel a*2.1. Veroordelingen*

Bij vonnis is betrokkene in Nederland of in het buitenland veroordeeld terzake van poging tot, voorbereiding van, doen plegen van, uitlokken van, mislukte uitlokking van, medeplegen van, medeplichtigheid aan of plegen van:

Wetboek van Strafrecht:

- openbare orde en discriminatie (artikelen 131 tot en met 151a);
- gemeengevaarlijke misdrijven (artikelen 157 tot en met 175);
- openbaar gezag (artikelen 177 tot en met 207a);
- muntmisdrijven (artikelen 208 tot en met 215);
- andere valsheidsdelicten dan muntmisdrijven (artikelen 216 tot en met 235);
- opzettelijk verstrekken van onware gegevens (artikel 227a);

- opzettelijk schenden van de verplichting gegevens te verstrekken (artikel 227b);
- misdrijven tegen de zeden (artikelen 242, 246, 243 tot en met 245, 247 tot en met 250, 250ter);
- bedreiging met geweld of misdrijf (artikel 285);
- geweldsmisdrijven tegen het leven (artikelen 287 tot en met 294);
- mishandeling (artikelen 300 tot en met 306);
- dood en lichamelijk letsel door schuld (artikelen 307 tot en met 309);
- eenvoudige diefstal (artikel 310);
- diefstal onder verzwarende omstandigheden (artikel 311);
- diefstal met geweld (artikel 312);
- afpersing (artikel 317);
- verduistering (artikelen 321 tot en met 323);
- bedrog (artikelen 326 tot en met 337);
- benadeling van schuldeisers of rechthebbenden (artikelen 340 tot en met 348);
- vernieling (artikelen 350 tot en met 354);
- ambtsmisdrijven (artikelen 355 tot en met 380);
- heling en schuldheling (artikelen 416 tot en met 417bis);
- witwassen (artikelen 420bis tot en met 420quinquies);
- opgave van valse naam, academische titel etc. (artikel 435);
- onbevoegd uitoefenen makelaardij (artikel 436a);
- indruk wekken van officieel gesteund of erkend optreden (artikel 435b);
- eigenmachtig handelen tijdens surséance (artikel 442);
- verstrekken van onware gegevens (artikel 447c); of
- schenden van de verplichting gegevens te verstrekken (artikel 447d).

Algemene wet inzake de rijksbelastingen (AWR):

- overtreding fiscale wetgeving (artikelen 68 en 69).

Opiumwet:

- met opzet smokkelen, bereiden, verkopen, afleveren, aanwezig hebben, etc. van harddrugs (artikel 2, eerste lid);
- met opzet smokkelen, bereiden, verkopen, afleveren, aanwezig hebben en vervaardigen softdrugs (artikel 3, eerste lid); of
- voorbereidingshandelingen met betrekking tot bereiden, verkopen, afleveren etc. en smokkelen van harddrugs (artikel 10a, eerste lid).

Wet op de economische delicten (WED):

Door de WED strafbaar gestelde gedragingen, met name verbodsbepalingen uit de financiële toezichtswetgeving, artikel 9 van de Wet melding ongebruikelijke transacties en de artikelen 2, eerste, tweede en zesde lid, 5, 6, 7, 8 van de Wet identificatie bij dienstverlening 1993.

Wet wapens en munitie:

- zonder erkenning wapen of munitie vervaardigen etc. (artikel 9, eerste lid), vervaardigen, voorhanden hebben etc. bepaalde wapens (artikel 13, eerste lid);
- zonder consent bepaalde wapens of munitie doen binnenkomen of uitgaan etc. (artikel 14, eerste lid);
- zonder vergunning of verlof vervoeren bepaalde wapens of munitie (artikel 22, eerste lid);
- verboden voorhanden hebben van bepaalde wapens of munitie (artikel 26, eerste lid); of

– verboden overdragen van bepaalde wapens of munitie (artikel 31, eerste lid).

Wegenverkeerswet 1994:

- dood of letsel door schuld (artikel 6);
- doorrijden na ongeval (artikel 7);
- rijden onder invloed (artikel 8);
- motorvoertuig besturen na ontzegging (artikel 9);
- joyriding (artikel 11); of
- medewerking weigeren aan onderzoek (artikel 163).

Buitenlandse strafbepalingen

Onder veroordelingen worden ook verstaan veroordelingen in het buitenland wegens overtreding van een of meer in het buitenland geldende strafbepalingen, vergelijkbaar met de hierboven genoemde.

2.2. Transacties met de Officier van Justitie

Betrokkene heeft een transactie als bedoeld in artikel 74 van het WvSr gedaan ter zake van een of meer van de hiervoor onder 2.1 genoemde strafbare feiten. Onder transacties worden ook verstaan transacties in het buitenland met de terzake bevoegde autoriteiten ter zake van overtreding van een of meer daar geldende strafbepalingen vergelijkbaar met de hiervoor genoemde.

2.3. (Voorwaardelijk) sepot, vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging

Betrokkene wordt ter zake van een of meer van de hiervoor onder 2.1 genoemde strafbare feiten niet of niet verder vervolgd of voorwaardelijk niet of niet verder vervolgd, of is vrijgesproken of ontslagen van rechtsvervolging.

Onder al dan niet voorwaardelijk sepot, niet verdere vervolging, vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging worden ook verstaan soortgelijke uitspraken en maatregelen in het buitenland ter zake van overtreding van een of meer daar geldende strafbepalingen vergelijkbaar met de hiervoor genoemde.

2.4. Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden die redelijkerwijs voor de Autoriteit Financiële Markten van belang kunnen zijn voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van betrokkene, zoals blijkend uit door tot de opsporing van strafbare feiten bevoegde ambtenaren opgemaakte processen-verbaal of rapporten die erop wijzen dat betrokkene betrokken is (geweest) bij een of meer van de onder 2.1 genoemde strafbare feiten. Onder processen-verbaal of rapporten wordt ook verstaan soortgelijke documenten met gelijke bewijskracht, opgemaakt door tot de opsporing van strafbare feiten bevoegde ambtenaren in het buitenland ter zake van daar geldende strafbepalingen, vergelijkbaar met de onder 2.1 genoemde.

3. Financiële antecedenten als bedoeld in artikel 13, onderdeel b

3.1. Persoonlijk

- betrokkene heeft belangrijke persoonlijke financiële problemen gehad en deze hebben tot juridische, invorderings- of incassoprocedures geleid;
- ten aanzien van betrokkene is surséance van betaling, faillissement, schuldsanering of schuldeisersakkoord aangevraagd of uitgesproken;

- betrokkene is thans in Nederland of elders verwickeld in één of meer juridische procedures naar aanleiding van persoonlijke financiële problemen, dan wel verwacht daarin betrokken te raken; of
- de persoonlijke financiële verplichtingen van betrokkene staan naar algemene maatstaven niet in een gezonde verhouding tot diens inkomsten of vermogen.

3.2. Zakelijk

- de huidige of één van de voormalige werkgever(s) van betrokkene of enige vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie bekleedt of bekleedde als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon, feitelijke zeggenschap over het beleid uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, heeft belangrijke financiële problemen gehad en deze hebben tot juridische procedures in Nederland of elders geleid;
- met betrekking tot de huidige of één van de voormalige werkgevers of enige vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap over het beleid uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, is surséance van betaling of faillissement aangevraagd of uitgesproken; of
- betrokkene is veroordeeld tot voldoen van openstaande schulden wegens aansprakelijkheid voor het faillissement van een vennootschap of rechtspersoon op grond van de toepasselijke bepalingen van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (artikelen 50a, 138, 149, 248, 259 en 300a).

3.3. Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden die wijzen op betrokkenheid van betrokkene bij één of meer financiële gedragingen, voor zover die redelijkerwijs voor de Autoriteit Financiële Markten van belang kunnen zijn voor de beoordeling van diens betrouwbaarheid.

4. Toezichtantecedenten als bedoeld in artikel 13, onderdeel c

4.1. Toezichtantecedenten

- het onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens aan een toezichthouder of toezichthoudende instantie;
- betrokkene of een vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, is een toelating, vergunning of ontheffing geweigerd door een toezichthouder of toezichthoudende instantie;
- een aan betrokkene of een vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, verleende toelating, vergunning of ontheffing is ingetrokken door een toezichthouder of toezichthoudende instantie;
- betrokkene, of zijn huidige of één van zijn voormalige werkgevers of een vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede-)verantwoordelijk is of was voor het beleid, is in conflict geweest met een toezichthouder of toezichthoudende instantie en dit conflict heeft geleid tot enige maatregel jegens betrokkene dan wel jegens de vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als

beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijk zeggenschap over het beleid uitoefent of uitoefende of anderszins verantwoordelijk is of was voor het beleid;

– aan betrokkene of aan een vennootschap of rechtspersoon waarbij betrokkene een functie als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon bekleedt of bekleedde, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, een verklaring door de Minister van Justitie ter zake van de oprichting van dan wel van de wijziging van de statuten van een vennootschap geweigerd op gronden genoemd in de artikelen 68, tweede lid, 179, tweede lid, 125, tweede lid, onderscheidenlijk 235, tweede lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

4.2. Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden die wijzen op betrokkenheid van betrokkene bij één of meer gedragingen ter zake waarvan in Nederlandse of buitenlandse financiële toezichtswetgeving regels zijn gesteld, welke gedraging of gedragingen die redelijkerwijs voor de Autoriteit Financiële Markten van belang kunnen zijn voor de beoordeling van diens betrouwbaarheid.

5. Fiscaal bestuursrechtelijke antecedenten als bedoeld in artikel 13, onderdeel d

5.1. Persoonlijk

Aan betrokkene is op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen een vergrijpboete opgelegd ter zake van één of meer van de hieronder genoemde strafbare feiten:

- opzettelijk een onjuiste of onvolledige belastingaangifte doen (artikel 67d);
- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige te wijten dat een belastingaanslag tot een te laag bedrag is vastgesteld of anderszins te weinig belasting is geheven (artikel 67e); of
- het aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige of inhoudingsplichtige te wijten is dat belasting niet, gedeeltelijk niet, dan wel niet binnen de termijn is betaald (artikel 67f).

5.2. Zakelijk

Aan de huidige of één van de voormalige werkgevers of enige vennootschap of rechtspersoon, waarbij betrokkene een functie bekleedt of bekleedde als beleidsbepalende of medebeleidsbepalende persoon, feitelijke zeggenschap in het bestuur uitoefent of uitoefende of anderszins (mede)verantwoordelijk is of was voor het beleid, is op grond van de Algemene wet inzake rijksbelastingen een vergrijpboete opgelegd ter zake van één of meer van de hieronder genoemde strafbare feiten:

- opzettelijk een onjuiste of onvolledige belastingaangifte doen (artikel 67d);
- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige te wijten dat een belastingaanslag tot een te laag bedrag is vastgesteld of anderszins te weinig belasting is geheven (artikel 67e); of
- het is aan opzet of grove schuld van de belastingplichtige of inhoudingsplichtige te wijten is dat belasting niet, gedeeltelijk niet, dan wel niet binnen de termijn is betaald (artikel 67f van de AWR).

5.3. Andere feiten of omstandigheden

Andere feiten of omstandigheden die wijzen op betrokkenheid van betrokkene bij één of meer gedragingen op fiscaal gebied die redelijkerwijs voor de Autoriteit Financiële Markten van belang kunnen zijn voor de beoordeling van diens betrouwbaarheid.

6. Overige antecedenten als bedoeld in artikel 13, onderdeel e

- de inschrijving van betrokkene bij het Dutch Securities Institute is door die instelling beëindigd;
- betrokkene is onderworpen of onderworpen geweest aan een procedure tot het treffen van tuchtrechtelijke, disciplinaire of andere vergelijkbare maatregelen door of vanwege een organisatie van zijn beroepsgenoten in of buiten Nederland en deze procedure heeft jegens betrokkene tot maatregelen geleid; of
- betrokkene is betrokken of betrokken geweest bij enig conflict met zijn huidige dan wel een vorige werkgever aangaande de correcte vervulling van zijn functie of naleving van gedragsnormen in verband met die taakvervulling en dit conflict heeft geleid tot het opleggen van een arbeidsrechtelijke sanctie aan betrokkene (zoals bijvoorbeeld in de vorm van een waarschuwing, berisping, schorsing of ontslag).

1. Gegevens over de werkzaamheden van de beheerder

De werkzaamheden van de beheerder, te onderscheiden in:

- a. de activiteiten van de beheerder; en
- b. de soorten beleggingsinstellingen die de beheerder beheert of voornemens is te beheren.

2. Gegevens over de personen die het (dagelijks) beleid van de beheerder en iedere bewaarder (mede) bepalen of onderdeel zijn van een toezichthoudend orgaan van de beheerder en iedere bewaarder

2.1. De namen van:

- a. de personen die het dagelijks beleid van de beheerder en van iedere bewaarder bepalen;
- b. de personen die het beleid van de beheerder en van iedere bewaarder bepalen of mede bepalen; en
- c. de personen die onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder en van iedere bewaarder.

2.2. Vermelding van de voornaamste door de personen, bedoeld onder 2.1, buiten de beheerder, de door hem beheerde beleggingsinstellingen en iedere bewaarder uitgeoefende activiteiten voor zover deze activiteiten verband houden met de werkzaamheden van de beheerder, de door hem beheerde beleggingsinstellingen en iedere bewaarder.

3. Algemene gegevens over de beheerder en de bewaarders

3.1. De naam en rechtsvorm van de beheerder, de statutaire zetel en plaats van het hoofdkantoor van de beheerder indien deze plaats afwijkt van die van de statutaire zetel alsmede de oprichtingsdatum en de tijd waarvoor de rechtspersoon is opgericht die de functie van beheerder vervult indien deze niet voor onbepaalde tijd is aangegaan.

3.2. Het nummer van inschrijving van de beheerder in het handelsregister en de plaats van inschrijving.

3.3. Een beschrijving van de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur waarin de beheerder met andere personen is verbonden.

3.4. Indien van toepassing: de naam en rechtsvorm van iedere bewaarder, de statutaire zetel en plaats van het hoofdkantoor van iedere bewaarder indien deze plaats afwijkt van die van de statutaire zetel alsmede de oprichtingsdatum en de tijd waarvoor de rechtspersonen zijn opgericht die de functie van bewaarder vervullen indien deze niet voor onbepaalde tijd zijn aangegaan.

3.5. Indien van toepassing: het nummer van inschrijving van iedere bewaarder in het handelsregister en de plaats van inschrijving.

3.6. Indien van toepassing: een beschrijving van de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur waarin iedere bewaarder met andere personen is verbonden.

3.7. Indien van toepassing: de organisatiestructuur van iedere bewaarder die de activa van meer dan een beleggingsinstelling bewaart.

4. Financiële gegevens over de beheerder en de bewaarders

4.1. Een verklaring van een accountant dat aan het bepaalde ingevolge de artikelen 3:53 en 3:57 van de wet is voldaan.

4.2. Indien beschikbaar: een verklaring van een accountant dat de jaarrekening van de beheerder en iedere bewaarder is onderzocht. Indien de verklaring voorbehouden bevat dan wel een oordeelonthouding worden de redenen daarvan in de tekst van de verklaring vermeld.

5. Gegevens over informatieverstrekking

5.1. De wijze waarop de beheerder periodiek informatie verschaft.

5.2. De datum waarop de jaarrekening en de halfjaarcijfers van de beheerder op grond van zijn statuten of Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek moeten zijn afgesloten.

5.3. De datum waarop de jaarrekening van iedere bewaarder op grond van zijn statuten of Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek moet zijn afgesloten.

5.4. Vermelding van het feit dat de statuten, de jaarrekeningen en jaarverslagen van de beheerder en iedere bewaarder en de halfjaarcijfers van de beheerder op de website beschikbaar zijn en dat deze stukken voor de deelnemers bij de beheerder kosteloos verkrijgbaar zijn.

6. Gegevens over vervanging van de beheerder of de bewaarder

6.1. De regels en voorwaarden die gelden bij een vervanging van de beheerder of de bewaarder.

6.2. Een verklaring dat een verzoek aan de Autoriteit Financiële Markten ingevolge artikel 1:104, eerste lid, onderdeel a, van de wet tot intrekking van de vergunning bekend wordt gemaakt in een landelijk verspreid Nederlands dagblad dan wel aan het adres van iedere deelnemer alsmede op de website van de beheerder.

1. Algemene gegevens over de beleggingsinstelling

1.1. De rechtsvorm van de beleggingsinstelling.

1.2. De naam van de beleggingsinstelling, de statutaire zetel en plaats van het hoofdkantoor van de beleggingsinstelling, de oprichtingsdatum, de tijd waarvoor de beleggingsinstelling is opgericht indien deze niet voor onbepaalde tijd is aangegaan, en, indien van toepassing, het nummer van de inschrijving van de beleggingsinstelling in het handelsregister en de plaats van de inschrijving.

1.3. Indien in het kader van het beheer of de bewaring van de activa van de beleggingsinstelling werkzaamheden zijn of worden uitbesteed ten minste de volgende gegevens:

a. een beschrijving van de werkzaamheden die zijn of worden uitbesteed; en

b. de naam van de derde(n).

1.4. De naam van adviseurs en adviesbureaus van wier diensten de beleggingsinstelling ter zake van haar beleggingen gebruik maakt. Indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft: de werkzaamheden van de adviseurs en adviesbureaus, voor zover het beroep op hun diensten bij overeenkomst is vastgelegd, en op welke wijze de kosten van de werkzaamheden ten laste komen van het resultaat van de beleggingsinstelling, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins direct of indirect ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling, en de vermelding van belang kan zijn voor de deelnemers.

1.5. Indien van toepassing: de naam en het kantooradres van de accountant die de jaarrekening van de beleggingsinstelling over het laatste boekjaar heeft gecontroleerd.

1.6. Indien van toepassing: de naam van de bewaarder die de activa van de beleggingsinstelling bewaart.

1.7. Indien van toepassing: een beschrijving van de hoofdlijnen van de overeenkomst ter zake van beheer en bewaring tussen de beheerder en de bewaarder van de beleggingsinstelling en mededeling dat op verzoek een afschrift van de overeenkomst kan worden verkregen tegen ten hoogste de kostprijs.

1.8. Een verklaring dat de bewaarder volgens het recht van de staat waar de beleggingsinstelling haar zetel heeft jegens de beleggingsinstelling en de deelnemers aansprakelijk is voor door hen geleden schade voorzover de schade het gevolg is van verwijtbare niet-nakoming of gebrekkige nakoming van zijn verplichtingen, ook wanneer de bewaarder de bij hem in bewaring gegeven activa geheel of ten dele aan een derde heeft toevertrouwd.

1.9. Een beschrijving van de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur waarin de beleggingsmaatschappij met andere personen is verbonden.

1.10. De namen van eventuele andere beleggingsinstellingen die worden beheerd door de beheerder van de beleggingsinstelling.

1.11. De wijze waarop deelnemers klachten over de belegginginstelling kunnen indienen bij de beheerder.

2. Gegevens over de personen die het (dagelijks) beleid van de beleggingsmaatschappij (mede) bepalen of onderdeel zijn van een toezichthoudend orgaan van de beleggingsmaatschappij

De namen van de personen die het beleid van de beleggingsmaatschappij bepalen of mede bepalen of die onderdeel zijn van een orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beleggingsmaatschappij, vermelding van de voornaamste door deze personen buiten de beleggingsmaatschappij

uitgeoefende activiteiten voor zover deze activiteiten verband houden met de werkzaamheden van de beleggingsmaatschappij.

3. Gegevens over wijzigingen in de voorwaarden

3.1. De wijze waarop de voorwaarden die gelden tussen de beleggingsinstelling en de deelnemers kunnen worden gewijzigd.

3.2. Vermelding van het feit dat een voorstel tot wijziging van de voorwaarden die gelden tussen de beleggingsinstelling en de deelnemers bekend wordt gemaakt in een advertentie in een landelijk verspreid Nederlands dagblad dan wel aan het adres van iedere deelnemer alsmede op de website van de beheerder en dat het voorstel tot wijziging op de website van de beheerder wordt toegelicht.

3.3. Vermelding van het feit dat een wijziging van de voorwaarden die gelden tussen de beleggingsinstelling en de deelnemers bekend wordt gemaakt in een advertentie in een landelijk verspreid Nederlands dagblad dan wel aan het adres van iedere deelnemer alsmede op de website van de beheerder, en dat de wijziging op de website van de beheerder wordt toegelicht.

3.4. Dat een wijziging van de voorwaarden die gelden tussen de beleggingsinstelling en de deelnemers waardoor rechten of zekerheden van de deelnemers worden verminderd of lasten aan de deelnemers worden opgelegd tegenover de deelnemers niet wordt ingeroepen voordat drie maanden zijn verstreken na bekendmaking van de wijziging als bedoeld onder 3.3 en dat deelnemers binnen deze periode onder de gebruikelijke voorwaarden kunnen uittreden.

3.5. Vermelding van het feit dat een wijziging van de voorwaarden die gelden tussen de beleggingsinstelling en de deelnemers waardoor het beleggingsbeleid wordt gewijzigd niet wordt ingevoerd voordat drie maanden zijn verstreken na bekendmaking van de wijziging als bedoeld onder 3.3 en dat deelnemers binnen deze periode onder de gebruikelijke voorwaarden kunnen uittreden.

4. Gegevens over informatieverstrekking

4.1. De wijze waarop de beleggingsinstelling periodiek informatie verstrekt.

4.2. De datum waarop de jaarrekening en de halfjaarcijfers van de beleggingsinstelling op grond van haar voorwaarden of Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek moeten zijn afgesloten, vermelding van het feit dat deze stukken op de website van de beheerder beschikbaar zijn en dat deze stukken voor de deelnemers bij de beheerder kosteloos verkrijgbaar zijn.

4.3. De plaatsen waar de vergunning van de beheerder van de beleggingsinstelling en het fondsreglement of de statuten van de beleggingsinstelling verkrijgbaar zijn.

4.4. Vermelding van het feit dat aan een ieder op verzoek kosteloos een afschrift van het fondsreglement of de statuten wordt verstrekt.

4.5. Vermelding van het feit dat aan ieder op verzoek tegen ten hoogste de kostprijs de gegevens omtrent de beheerder, de beleggingsinstelling en, indien van toepassing, de bewaarder welke ingevolge enig wettelijk voorschrift in het handelsregister moeten worden opgenomen, worden verstrekt.

4.6. Vermelding van het feit dat aan de deelnemers in de beleggingsinstelling op verzoek tegen ten hoogste de kostprijs de volgende gegevens worden verstrekt:

- a. een afschrift van de vergunning van de beheerder;

b. een afschrift van een door de Autoriteit Financiële Markten genomen besluit tot ontheffing van het ingevolge deze wet bepaalde met betrekking tot de beheerder, de door hem beheerde beleggingsinstelling en de eventueel daaraan verbonden bewaarder; of

c. een afschrift van de opgave, bedoeld in artikel 50, tweede lid.

4.7. Vermelding van het feit dat de betaalbaarstelling van uitkeringen aan deelnemers in de beleggingsinstelling, de samenstelling van de uitkeringen alsmede de wijze van betaalbaarstelling worden bekendgemaakt per advertentie in een landelijk verspreid Nederlands dagblad dan wel aan het adres van iedere deelnemer alsmede op de website van de beheerder.

5. Gegevens over de activiteiten en het beleggingsbeleid

5.1. Een beschrijving van de beleggingsdoeleinden met inbegrip van de financiële doelstellingen, zoals kapitaalgroei of inkomsten, de beleggingsportefeuille en het beleggingsbeleid, zoveel mogelijk onderverdeeld naar economische sector en geografische spreiding, de aard van de goederen waarin wordt belegd en de aan het beleggingsbeleid en de aard van de goederen waarin wordt belegd, verbonden risico's.

5.2. De wijze waarop wordt bepaald of de opbrengsten van de beleggingsinstelling worden uitgekeerd of herbelegd.

5.3. De eventueel aan de beleggingsactiviteiten gestelde grenzen en de wijze waarop hierin wijziging kan worden aangebracht.

5.4. Indien van toepassing: de bevoegdheid om als debiteur leningen aan te gaan of financiële instrumenten uit te lenen.

5.5. Indien van toepassing: een beschrijving van de hoofdlijnen van overeenkomsten met de met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen.

5.6. Indien transacties worden verricht met de met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen:

a. een beschrijving van de desbetreffende transactiesoorten;

b. vermelding of de transacties met de gelieerde partijen onder marktconforme voorwaarden plaatsvinden en zo niet, de reden daarvoor; en

c. bij transacties met gelieerde partijen niet op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten plaatsvinden: een verklaring dat in alle gevallen een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag ligt aan de transactie of dat een waardebeoordeling door een of meer bij de transactie betrokken partijen ook mogelijk is.

5.7. Indien van toepassing: een verklaring dat de beleggingsinstelling in met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen kan beleggen.

5.8. Indien van toepassing: een verklaring dat de beleggingsinstelling direct of indirect kan beleggen in andere beleggingsinstellingen.

5.9. Indien de beleggingsinstelling twintig procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling:

a. een beschrijving van de wijze waarop informatie wordt verschaft over de andere beleggingsinstelling; en

b. indien van toepassing: de afspraken tussen de beleggingsinstelling en de andere beleggingsinstelling over de verdeling van kosten en aan wie het voordeel ten goede komt.

5.10. Indien van toepassing: een verklaring dat de beleggingsinstelling belegt in een andere beleggingsmaatschappij die een met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partij is of in een andere beleggingsinstelling die beheerd wordt door een met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partij en de voorwaarden waaronder verkoop of inkoop van, alsmede terugbetaling op de rechten van deelneming in de andere beleggingsinstelling plaatsvindt.

5.11. Indien de beleggingsinstelling 95 procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling: een beschrijving van het beleggingsbeleid van de andere beleggingsinstelling.

5.12. Indien de beleggingsinstelling 95 procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling:

a. het feit dat de beheerder van de andere beleggingsinstelling een vergunning als bedoeld in artikel 2:65 van de wet heeft en in Nederland onder toezicht staat;

b. vermelding van het feit dat de andere beleggingsinstelling:

1°. overeenkomstig de richtlijn beleggingsinstellingen in een andere lidstaat is toegelaten;

2°. in die lidstaat onder toezicht staat;

3°. indien van toepassing: een mededeling als bedoeld in artikel 2:72 van de wet heeft gedaan en in het register, bedoeld in artikel 1:108 van de wet van de wet, is opgenomen; en

4°. niet onder Nederlands toezicht staat;

c. het feit dat de andere beleggingsinstelling:

1°. haar zetel heeft in een aangewezen staat;

2°. al dan niet in die staat een vergunning heeft en onder toezicht staat of beheerd wordt door een beheerder die in een derde land al dan niet een vergunning heeft en onder toezicht staat van een met name genoemde toezichthouder;

3°. indien van toepassing: een mededeling als bedoeld in artikel 2:73 van de wet heeft gedaan; en

4°. niet onder Nederlands toezicht staat; of

d. het feit dat de andere beleggingsinstelling:

1°. haar zetel heeft in een staat die niet ingevolge artikel 2:66 van de wet is aangewezen;

2°. al dan niet een vergunning heeft en onder toezicht staat van een met name genoemde buitenlandse toezichthouder of beheerd wordt door een of beheerder die al dan niet een vergunning heeft en onder toezicht staat van een met name genoemde buitenlandse toezichthouder; en

3°. niet onder Nederlands toezicht staat.

5.13. Indien van toepassing: de gereguleerde markt en de andere markten in financiële instrumenten waar de financiële instrumenten worden verhandeld waarin de beleggingsinstelling belegt.

5.14. Indien van toepassing: de wijze waarop en de voorwaarden waaronder derden in opdracht van de beleggingsmaatschappij of in opdracht van haar beheerder de markt in deelnemingsrechten onderhouden.

5.15. Indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft: het profiel van het type belegger tot wie de beleggingsinstelling zich richt.

5.16. Indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft en indien van toepassing: de staat, het openbaar lichaam met verordende bevoegdheid of de internationale organisatie waarin een of meer lidstaten deelnemen, die effecten of geldmarktinstrumenten uitgeeft of garandeert waarin de beleggingsinstelling voor meer dan vijfendertig procent van het beheerde vermogen belegt alsmede van de ontheffing daartoe ingevolge artikel 136, tweede lid.

5.17. Indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft: de categorieën effecten, geldmarktinstrumenten of financiële derivaten waarin de beleggingsinstelling mag beleggen; een verklaring of de beleggingsinstelling transacties met betrekking tot financiële derivaten mag verrichten en zo ja, dan wordt duidelijk vermeld of dat gebruik van de financiële derivaten mag dienen voor risicodeking dan wel ter verwezenlijking van beleggingsdoelstellingen, alsmede het mogelijke effect van het

gebruik van deze effecten, geldmarktinstrumenten of financiële derivaten op het risicoprofiel.

5.18. Indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft en indien van toepassing: vermelding van het feit dat de beleggingsinstelling voornamelijk in financiële derivaten belegt of een aandelen- of obligatie-index als bedoeld in artikel 138, eerste lid, volgt.

5.19. Indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft en indien van toepassing: vermelding van het feit dat de waarde van de activa als gevolg van het beleggingsbeleid sterk kan fluctueren.

6. Gegevens over kosten en vergoedingen

6.1. De kosten van oprichting van de beleggingsinstelling en de wijze waarop deze kosten ten laste komen van het resultaat van de beleggingsinstelling, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling en welk gedeelte ten goede komt aan de beheerder, de bewaarder, de bestuurders van de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder, de bewaarder of aan met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen.

6.2. De kosten gemoeid met het beheer van de beleggingsinstelling, de bewaring van de activa van de beleggingsinstelling, de accountant, het toezicht en de marketing, inclusief de berekeningsgrondslag, en de wijze waarop deze kosten ten laste komen van het resultaat van de beleggingsinstelling, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling.

6.3. De transactiekosten die geïdentificeerd en gekwantificeerd kunnen worden en de wijze waarop deze kosten ten laste komen van het resultaat van de beleggingsinstelling, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling.

6.4. Indien van toepassing: de kosten die worden gemaakt of vergoedingen die worden gevraagd in verband met het in- en uitlenen van financiële instrumenten, en de wijze waarop deze kosten ten laste komen van het resultaat, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling, onderscheidenlijk aan wie deze vergoedingen ten goede komen.

6.5. Indien van toepassing: de kosten van het verlenen van opdrachten aan derden om een of meer werkzaamheden in het kader van het beheer van de beleggingsinstelling of de bewaring van de activa van de beleggingsinstelling te verrichten en de wijze waarop deze kosten ten laste komen van het resultaat, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling.

6.6. Alle andere dan onder 6.1 tot en met 6.5 bedoelde naar soort onderscheiden kosten die hoger zijn dan tien procent van de totale kosten, inclusief de berekeningsgrondslag, en de wijze waarop deze kosten ten laste komen van het resultaat van de beleggingsinstelling, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling.

6.7. Indien de hoogte van de in 6.1 tot en met 6.6 bedoelde kosten nog niet bekend is: het maximum van deze kosten.

6.8. De som van de in 6.1 tot en met 6.6 bedoelde kosten.

6.9. De naar soort onderscheiden kosten die voortvloeien uit directe of indirecte beleggingen in andere beleggingsinstellingen.

6.10. Indien de bestaansduur van de beleggingsinstelling dat mogelijk maakt: het niveau van de kosten van de beleggingsinstelling per boekjaar, gerelateerd aan haar gemiddelde intrinsieke waarde in dat boekjaar, onder vermelding van de kosten die bij de berekening daarvan buiten

beschouwing zijn gelaten. Indien de beleggingsinstelling tien procent of meer van haar vermogen direct of indirect belegt in andere beleggingsinstellingen, worden de kosten van de andere beleggingsinstellingen meegenomen bij het bepalen van het niveau van de kosten van de beleggingsinstelling of wordt vermeld dat en waarom het niet mogelijk is de kosten van een andere beleggingsinstelling mee te nemen, alsmede dat de kosten van de betreffende andere beleggingsinstelling van invloed zijn op het resultaat van de beleggingsinstelling.

6.11. Indien de beleggingsinstelling 95 procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect belegt in een andere beleggingsinstelling en de bestaansduur van de andere beleggingsinstelling dat mogelijk maakt: het niveau van de kosten van de andere beleggingsinstelling per boekjaar, gerelateerd aan de gemiddelde intrinsieke waarde van de andere beleggingsinstelling in dat boekjaar, onder vermelding van de kosten die bij de berekening daarvan buiten beschouwing zijn gelaten.

6.12. De wijze waarop de op- en afslagen worden berekend en aan wie de op- en afslagen ten goede komen, alsmede alle overige eenmalige bedragen die de deelnemers in de beleggingsinstelling betalen bij toe- en uittreding, inclusief de berekeningsgrondslag.

6.13. Indien van toepassing: beschrijving van afspraken over retourprovisies met vermelding van degenen aan wie de retourprovisies ten goede komen.

6.14. Indien van toepassing: beschrijving van afspraken over goederen die de beheerder, de bewaarder, de bestuurders van de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder, met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen of derden voor het uitvoeren van opdrachten ten behoeve van de beheerder of de beleggingsinstelling ontvangen of in het vooruitzicht worden gesteld.

7. Gegevens over de rechten van deelneming

7.1. De wijze waarop en voorwaarden waaronder het aanbieden van de rechten van deelneming plaatsvindt.

7.2. De aard en de voornaamste kenmerken van de rechten van deelneming in de beleggingsinstelling, waaronder een beschrijving van het eventuele aan de rechten van deelneming verbonden stemrecht alsmede van de vorm waarin en de eventuele beperkingen waaronder zij verhandeld kunnen worden.

7.3. Een verklaring omtrent een eventuele notering van de beleggingsinstelling op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten.

7.4. De wijze waarop en voorwaarden waaronder verkoop of inkoop van, alsmede terugbetaling op de rechten van deelneming plaatsvindt.

7.5. Indien van toepassing: de wijze waarop de bepaling plaatsvindt van de prijs bij het aanbieden, de verkoop- of inkoopprijs, alsmede van het bedrag bij terugbetaling van de waarde van de rechten van deelneming, in het bijzonder:

a. de wijze waarop en regelmaat waarmee deze prijzen worden berekend; en

b. hoe, waar en met welke regelmaat deze prijzen worden gepubliceerd.

Deze verplichting is niet van toepassing op beleggingsinstellingen waarvan de rechten van deelneming zijn toegelaten tot de notering op een door de Autoriteit Financiële Markten aangewezen gereguleerde markt of andere markt in financiële instrumenten of waarvan aannemelijk is dat die rechten van deelneming daartoe spoedig zullen worden toegelaten; deze verplichting is evenmin van toepassing op de in artikel 126, eerste lid, bedoelde beleggingsmaatschappijen.

7.6. Een beschrijving van de voorschriften waaraan de winstbepaling en -bestemming is onderworpen, alsmede van de wijze waarop en de frequentie waarmee winstuitkering zal geschieden.

7.7. Een verklaring dat elk recht van deelneming van dezelfde soort recht geeft op een evenredig aandeel in het vermogen van de beleggingsinstelling voor zover dit aan de deelgerechtigden toekomt.

7.8. Een verklaring dat behalve ingeval van gratis verstrekking, rechten van deelneming slechts worden aangeboden indien de nettoprijs binnen de vastgestelde termijnen in het vermogen van de beleggingsinstelling is gestort.

7.9. Indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft: een verklaring dat de beleggingsinstelling gehouden is om, op verzoek van de deelnemers, haar rechten van deelneming ten laste van de activa direct of indirect in te kopen of de waarde van de rechten van deelneming terug te betalen. Deze verplichting geldt niet voor de beleggingsmaatschappij, bedoeld in artikel 126, eerste lid.

7.10. Indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft: de plaatsen in elke lidstaat waar de beleggingsinstelling haar rechten van deelneming in de handel brengt dan wel doet brengen.

7.11. Indien het een instelling voor collectieve belegging in effecten betreft die rechten van deelneming aanbiedt met een verschillend risicoprofiel:

a. de soorten van rechten van deelneming; en

b. wijze waarop een deelnemer in de beleggingsinstelling een belegging in een soort van deelneming kan omzetten naar een andere aangeboden soort van deelneming in de beleggingsinstelling en de kosten die daaraan voor de deelnemer zijn verbonden.

7.12. Indien het een beleggingsinstelling betreft waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald, voorzover redelijkerwijs voorzienbaar: de gevallen waarin in het belang van de deelnemers de inkoop van de rechten van deelneming of de terugbetaling van de waarde van de rechten van deelneming kunnen worden opgeschort, alsmede de wijze waarop onderscheidenlijk inkoop en terugbetaling kan worden opgeschort.

7.13. Indien het een beleggingsinstelling betreft waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald: een verklaring dat er voldoende waarborgen aanwezig zijn opdat, behoudens wettelijke bepalingen en de in 7.12 bedoelde gevallen, aan de verplichting om in te kopen en terug te betalen kan worden voldaan.

7.14. Indien het een beleggingsmaatschappij als bedoeld in artikel 126, tweede lid, betreft: de gereguleerde markt of de andere markt in financiële instrumenten in de staat van verhandeling waarvan de notering de prijs bepaalt voor de transacties die door de beleggingsmaatschappij in die staat buiten de gereguleerde markt of de markt in financiële instrumenten om worden verricht.

8. Gegevens over het risicoprofiel van de beleggingsinstelling

8.1. De mededeling dat de waarde van de beleggingen zowel kan stijgen als kan dalen en dat de beleggers mogelijk minder terugkrijgen dan zij hebben ingelegd.

8.2. Een beschrijving van elk risico dat beleggers kunnen lopen met hun deelneming, voor zover dit risico van betekenis en relevant is in het licht van de gevolgen en de waarschijnlijkheid ervan. Deze beschrijving dient een korte en begrijpelijke uitleg te bevatten over ieder specifiek risico dat voortvloeit uit een gegeven beleggingsbeleid of dat verband houdt met specifieke voor de beleggingsinstelling relevante markten of beleggingen, waaronder:

a. het risico dat de hele markt of een categorie van beleggingen daalt, waardoor de prijs en de waarde van de beleggingen worden beïnvloed;

b. het risico dat een uitgevende instelling of een tegenpartij in gebreke blijft;

c. indien van toepassing: het risico dat een afwikkeling via een betalingssysteem niet plaatsvindt zoals verwacht, omdat de betaling of levering van de financiële instrumenten door een tegenpartij niet of niet op tijd of zoals verwacht plaatsvindt;

d. het risico dat een positie niet tijdig tegen een redelijke prijs kan worden geliquideerd;

e. het risico dat de waarde van een belegging wordt beïnvloed door wisselkoersschommelingen;

f. indien van toepassing: het risico van verlies van in bewaring gegeven activa als gevolg van insolvabiliteit, nalatigheid of frauduleuze handelingen van de bewaarnemer of van een onderbewaarnemer; en

g. het risico dat is verbonden aan een grote concentratie van de beleggingen in bepaalde soorten of op bepaalde markten.

8.3. De in 8.2 bedoelde beschrijving besteedt, voorzover van toepassing, ook aandacht aan de volgende factoren die van invloed kunnen zijn op de beleggingsinstelling:

a. het rendementsrisico, met inbegrip van het feit dat het risico kan variëren op grond van de keuzes die mogelijk zijn op grond van het beleggingsbeleid, alsmede het bestaan of ontbreken van, dan wel de beperkingen op eventuele waarborgen van derden;

b. risico's voor het vermogen, met inbegrip van het potentiële risico van erosie als gevolg van intrekkingen van rechten van deelneming en winstuitkeringen die hoger zijn dan het beleggingsrendement;

c. de afhankelijkheid van de prestaties van een aanbieder of een garantiegever, indien de belegging in het product een rechtstreekse belegging bij een aanbieder inhoudt in plaats van een belegging die door de aanbieder worden aangehouden;

d. de uit het product zelf voortvloeiende inflexibiliteit met inbegrip van het risico van voortijdige afkoop en beperkingen op het overschakelen op andere aanbieders;

e. het inflatierisico;

f. het risico van onzekerheid over externe factoren zoals het toepasselijke belastingregime.

8.4. De informatie, bedoeld in 8.1 tot en met 8.3 wordt geordend volgens de belangrijkheid ervan, welke wordt bepaald op basis van de omvang en relevantie van de risico's.

8.5. Indien van toepassing: een afzonderlijke en herkenbare melding dat een beleggingsinstelling is onderverdeeld in te onderscheiden categorieën van deelnemers, waarbij voor de categorieën een afzonderlijk beleggingsbeleid geldt en een of meerdere categorieën van deelnemers op grond van het beleggingsbeleid financiële risico's lopen die verder gaan dan het door hen ter belegging in de beleggingsinstelling bijeengebrachte vermogen.

8.6. Indien de beleggingsinstelling financiële instrumenten in- of uitleent:

a. tot welk percentage ten opzichte van de beleggingsportefeuille financiële instrumenten maximaal in- of uitgeleend mogen worden;

b. beschrijving van de zekerheden die de beleggingsinstelling verkrijgt;

c. beschrijving van de soorten instellingen waarvan of waaraan financiële instrumenten mogen worden in- onderscheidenlijk uitgeleend; en

d. de risico's verbonden aan het in- of uitlenen van effecten.

8.7. Indien de beleggingsinstelling belegt met namens of voor rekening en risico van de deelnemers geleend geld:

a. de risico's verbonden aan het beleggen met namens of voor rekening en risico van de deelnemers in de beleggingsinstelling geleend geld;

b. vermelding van een eventuele verplichting voor de deelnemers in de beleggingsinstelling om mogelijke tekorten van de beleggingsinstelling aan te zuiveren wanneer de verliezen de inleg overstijgen; en

c. vermelding van de maximale omvang van de beleggingen die met geleend geld kunnen worden aankocht. Deze maximale omvang kan als absolute waarde worden omschreven of als percentage van het beheerde vermogen.

9. Gegevens over het behaalde rendement van de beleggingsinstelling

9.1. Indien de bestaansduur van de beleggingsinstelling dat mogelijk maakt: het behaalde rendement van de beleggingsinstelling.

9.2. Indien de bestaansduur van de beleggingsinstelling dat mogelijk maakt: een vergelijkend overzicht van de ontwikkeling van het vermogen van de beleggingsinstelling alsmede van de baten en lasten van de beleggingsinstelling over de afgelopen drie jaar, de jaarrekeningen over de laatste drie boekjaren, en voor zover op grond van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist, de op die jaarrekeningen betrekking hebbende verklaringen, bedoeld in artikel 393, vijfde lid, van dat boek, en de laatste halfjaarcijfers.

10. Gegevens over opheffing van de beleggingsinstelling

Een beschrijving van de wijze waarop en de voorwaarden waaronder opheffing en vereffening van de beleggingsinstelling plaatsvindt, in het bijzonder ten aanzien van de rechten van de deelnemers in de beleggingsinstelling.

11. Gegevens over de vergadering van deelnemers

11.1. De gevallen waarin vergaderingen van deelnemers in de beleggingsinstelling worden gehouden, de regelingen voor het oproepen van deze vergaderingen en de wijze waarop het stemrecht is geregeld.

11.2. Een verklaring dat een oproeping voor een vergadering van deelnemers in de beleggingsinstelling ten minste veertien dagen voor de aanvang van die vergadering, per advertentie in een landelijk verspreid Nederlands dagblad dan wel aan het adres van iedere deelnemer, alsmede op de website van de beheerder, geschiedt.

12. Gegevens over waardering activa

12.1. Een beschrijving van de intrinsieke waardebeoordeling van de beleggingsinstelling met een opgave van de regelmaat waarmee deze waardebeoordeling plaatsvindt alsmede de valuta waarin de intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling wordt berekend. De waardering van de activa en passiva geschiedt naar maatstaven die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd.

12.2. Vermelding van het feit dat de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming in de beleggingsinstelling bekend wordt gemaakt op de website van de beheerder.

12.3. Vermelding van de omstandigheden waaronder en wijze waarop deelnemers gecompenseerd worden voor een onjuist berekende intrinsieke waarde, in het bijzonder het eventuele maximale afwijkingpercentage ten opzichte van de juist berekende intrinsieke waarde dat gecompenseerd wordt.

13. Gegevens over het belastingstelsel

13.1. Een beknopte beschrijving van het op de beleggingsinstelling toepasselijke belastingstelsel met, voor zover van toepassing, vermelding van inhouding van bronbelasting op inkomsten en kapitaalwinsten welke door de beleggingsinstelling aan houders van rechten van deelneming worden uitgekeerd.

13.2. Officieel bekend gemaakte aanpassingen in het toepasselijke belastingstelsel waarvan vaststaat dat zij ongewijzigd qua vorm en inhoud in werking zullen treden, een en ander voor zover deze voor de deelnemers in de beleggingsinstelling van rechtstreeks belang zijn.

14. Gegevens over het beleid ten aanzien van stemrechten en -gedrag

Een beschrijving van het beleid met betrekking tot stemrechten en -gedrag op aandelen in andere ondernemingen door de beleggingsinstelling.

Diploma	Instelling	Eindtermen
Algemeen		
Oriëntatie Financiële instellingen	NIBE-SVV	Onderdeel 1 van bijlage B
Algemene Opleiding Bankbedrijf	NIBE-SVV	Onderdeel 1 van bijlage B
Oriëntatie Bankbedrijf	NIBE-SVV	Onderdeel 1 van bijlage B
Inleiding verzekeringsbedrijf	SEA/SEFD	Onderdeel 1 van bijlage B
Basiscursus Intermediair	SEA/SEFD	Onderdeel 1 van bijlage B
A-Algemeen	SEA/SEFD	Onderdeel 1 van bijlage B
Financiële planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Onderdeel 1 van bijlage B
FFP diploma ¹ en aansluitende ononderbroken FFP PE	FFP	Onderdeel 1 van bijlage B
Consumptief krediet		
Consumentenkrediet	NIBE-SVV	Onderdelen 1 en 3 van bijlage B
Financiering	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 3 van bijlage B
FFP diploma ¹ en aansluitende ononderbroken FFP PE	FFP	Onderdelen 1 en 3 van bijlage B
Financiële planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Onderdelen 1 en 3 van bijlage B
Consumptief krediet	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 3 van bijlage B
Consumentenkrediet	Innovam	Onderdelen 1 en 3 van bijlage B
Hypothecair krediet		
Erkend hypotheekadviseur ²	SEH	Onderdelen 1 en 2 van bijlage B. Onderdeel 3 van bijlage B voor zover de houder van het diploma vanaf 1/10/07 tevens op de door Onze Minister vast te stellen wijze voldoet aan eindtermen, opgenomen in onderdeel 3 van bijlage B.
FFP diploma ¹ en aansluitende ononderbroken FFP PE	FFP	Onderdelen 1 en 2 van bijlage B. Onderdeel 3 van bijlage B voor zover de houder van het diploma vanaf 1/10/07 tevens op de door Onze Minister vast te stellen wijze voldoet aan eindtermen, opgenomen in onderdeel 3 van bijlage B.
Hypotheekadviseur en Assurantiebemiddeling B	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 2 van bijlage B. Onderdeel 3 van bijlage B voor zover de houder van het diploma vanaf 1/10/07 tevens op de door Onze Minister vast te stellen wijze voldoet aan eindtermen, opgenomen in onderdeel 3 van bijlage B.
Financiële Planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Onderdelen 1 en 2 van bijlage B. Onderdeel 3 van bijlage B voor zover de houder van het diploma vanaf 1/10/07 tevens op de door Onze Minister vast te stellen wijze voldoet aan eindtermen, opgenomen in onderdeel 3 van bijlage B.
Woningfinanciering 2 en Assurantiebemiddeling B	NIBE-SVV/ SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 2, voorzover dit onderdeel geen betrekking heeft op kapitaalverzekeringen, van bijlage B. Onderdeel 3 van bijlage B voor zover de houder van het diploma vanaf 1/10/07 tevens op de door Onze Minister vast te stellen wijze voldoet aan eindtermen, opgenomen in onderdeel 3 van bijlage B.
Beleggingsproducten (variant b)		
DSI-registratie als (senior) Beleggingsadviseur	(DSI)	Onderdeel 1 van bijlage B
DSI-registratie als (senior) Vermogensbeheerder	(DSI)	Onderdeel 1 van bijlage B
Beleggingsproducten (variant a)		
DSI-registratie als (senior) Beleggingsadviseur	(DSI)	Onderdelen 1 en 5.6 tot en met 5.8 van bijlage B

Diploma	Instelling	Eindtermen
DSI-registratie als (senior) Vermogensbeheerder	(DSI)	Onderdelen 1 en 5.6 tot en met 5.8 van bijlage B
FFP diploma ¹ en aansluitende ononderbroken FFP PE	FFP	Onderdelen 1 en 5.6 tot en met 5.8 van bijlage B
Financiële Planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Onderdelen 1 en 5.6 tot en met 5.8 van bijlage B
Vermogensplanning	NIBE-SVV	Onderdelen 1 en 5.6 tot en met 5.8 van bijlage B
Gevolmachtigd agent		
Assurantiebemiddeling A en Gevolmachtigde Agent	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 6 van bijlage B
Schadeverzekeringen		
Assurantiebemiddeling B	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 4 van bijlage B
Erkend Assurantieagent (B)	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 4 van bijlage B
Assurantiebemiddeling A	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 4 van bijlage B
Verklaring bedoeld in artikel 4, achtste lid, tweede volzin, Wabb	Sociaal-Economische Raad	Onderdelen 1 en 4 van bijlage B
A-modules: Algemeen, Brand, Transport en Varia	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 4 van bijlage B
Branchediploma's: Brand, Transport, M&S en Varia	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 4 van bijlage B
Levensverzekeringen		
Assurantiebemiddeling B	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 5 van bijlage B
Erkend assurantieagent (B)	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 5 van bijlage B
Assurantiebemiddeling A	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 5 van bijlage B
Verklaring bedoeld in artikel 4, achtste lid, tweede volzin, van de Wet assurantiebemiddelingsbedrijf	Sociaal-Economische Raad	Onderdelen 1 en 5 van bijlage B
A-modules: Algemeen en Leven	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 5 van bijlage B
Branche diploma Leven	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 5 van bijlage B
FFP diploma ¹ en aansluitende ononderbroken FFP PE	FFP	Onderdelen 1 en 5 van bijlage B
Financiële Planning (IFAP1 en IFAP2)	NIBE-SVV	Onderdelen 1 en 5 van bijlage B
VP-leven en Pensioenpraktijk	SEA/SEFD	Onderdelen 1 en 5 van bijlage B

¹ Of daaraan door de FFP tot en met 2002 gelijk gestelde diplomavereisten.

² Of anderszins bij de SEH geregistreerd als Erkend Hypotheekadviseur.

Algemeen

1. Inleiding

Het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft of de wet) voorziet in een aantal artikelen in de mogelijkheid tot (nadere) uitwerking bij of krachtens algemene maatregel van bestuur. Er is voor gekozen de regels ter uitwerking van de wettelijke bepalingen in het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen onder te brengen in één algemene maatregel van bestuur, dit besluit. Dit besluit komt in de plaats van het Besluit financiële dienstverlening (Bfd), het Besluit informatieverstrekking kredietinstellingen, het Besluit toezicht beleggingsinstellingen 2005 (Btb 2005), het Besluit toezicht effectenverkeer 1995 (Bte 1995) en (een gedeelte van) het Ontheffingsbesluit Wtk 1992.¹ Daarnaast zijn in dit besluit enkele bepalingen uit de Wet financiële dienstverlening (Wfd), Wet toezicht beleggingsinstellingen (Wtb), de Wet toezicht effectenverkeer 1995 (Wte 1995), de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 (Wtv 1993) en de nadere regelingen van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) opgenomen.

2. Uitgangspunten

Het eerste uitgangspunt van dit besluit is dat bij overname van de bestaande regelgeving de verplichtingen voor de ondertoezichtstaande financiële ondernemingen zoveel mogelijk ongewijzigd blijven. Gelet op dit uitgangspunt bevat dit besluit op slechts twee onderdelen nieuwe verplichtingen. Ten eerste wordt in dit besluit een (beperkte) uitwerking gegeven aan het gedragstoezicht op clearinginstellingen dat in de wet is geïntroduceerd. Dit wordt hierna, onder 5, toegelicht. Ten tweede bevat dit besluit bepalingen over de wijze waarop provisie wordt betaald en beloningstransparantie. Dit wordt hierna, onder 6, toegelicht.

In een aantal bestaande bepalingen zijn aanpassingen aangebracht ter wille van administratieve lastenvermindering, harmonisering van verschillende regelingen, de correcte implementatie van richtlijnen, herstel van fouten en het aanpassen van bestaande verplichtingen aan de elektronische mogelijkheden voor informatieverstrekking. Deze overige vernieuwingen worden hierna, onder 7, toegelicht.

Het tweede uitgangspunt van dit besluit betreft het niveau van regelgeving. Zoals in de memorie van toelichting op het Algemeen deel van de wet is aangegeven, wordt de regelgevende bevoegdheid van de toezichthouders beperkt tot onderwerpen die organisatorisch of technisch van aard zijn of samenhangen met de uitoefening van het toezicht.² Een belangrijke uitzondering hierop wordt besproken bij het derde uitgangspunt van dit besluit.

Met inachtneming van dit uitgangspunt zijn enkele bepalingen uit de nadere regelingen van de AFM in dit besluit opgenomen. Daarnaast bieden geclausuleerde regelgevende bevoegdheden de AFM de mogelijkheid bepaalde normen van het besluit technisch uit te werken in nadere regels. Deze aan de AFM toegekende regelgevende bevoegdheden hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

– uitwerking van informatieverplichtingen met betrekking tot complexe producten en krediet. Verwezen wordt naar de artikelen 54, 58, vierde lid, 66, vierde en vijfde lid, 67, derde lid, 110, derde lid, 112, zesde lid, 118, derde lid, 123, derde lid, en 124, tweede lid. Hierbij kan worden gedacht aan voorschriften over de wijze waarop een risico(indicator) moet worden gepresenteerd in een reclame-uiting, eisen aan de wijze waarop

¹ Besluit van 13 augustus 2004, houdende vaststelling van het begrip liquide middelen, bedoeld in artikel 23, zesdelid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992 en houdende regels betreffende de verlening van een ontheffing alsbedoeld in artikel 82, vierde lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992, alsmede tot wijziging van artikel 5 van het Besluit solvabiliteitsmarge verzekeringsbedrijf 1994 (Stb. 2004, 442).

² Kamerstukken II 2004/05, 29 708, nr. 3, blz. 14.

(voorbeeld)rendementen en kosten worden berekend en aan de wijze waarop de verplicht te verstrekken informatie dient te worden gepresenteerd (bijvoorbeeld in de financiële bijsluiter of in een prospectus); en

- uitwerking van de berekening van de risico's van instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) op grond van de artikelen 133, vijfde lid, en 134, vijfde lid.

Deze regelgevende bevoegdheden zijn toegekend aan de AFM omdat deze organisatie beschikt over relevante marktkennis en technische kennis op het gebied van complexe producten, krediet en beleggingsinstellingen. De AFM is in staat om relevante marktontwikkelingen nauwlettender te volgen dan de Minister van Financiën. Door het toekennen van regelgevende bevoegdheden aan de AFM kan direct worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen op de financiële markten.

Het derde uitgangspunt is dat voor beleggingsondernemingen zoveel mogelijk voorkomen moet worden dat zij hun bedrijfsvoering in korte tijd tweemaal moeten aanpassen aan nieuwe regelgeving, te weten de wet en dit besluit en vervolgens de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten (ook wel bekend als: MiFID).¹ Dit uitgangspunt heeft er ten eerste toe geleid dat de regels van het Bte 1995 in dit besluit zoveel mogelijk inhoudelijk ongewijzigd zijn overgenomen. Aanpassingen in de regels voor beleggingsondernemingen ten behoeve van harmonisatie of administratieve lastenverlichting hebben alleen plaatsgevonden indien vaststaat dat de MiFID daarvoor ruimte laat zodat de desbetreffende regels bij implementatie van de richtlijn niet nogmaals gewijzigd hoeven te worden. Deze vernieuwingen worden hierna, onder 7.1 en 7.4 toegelicht.

Ten tweede is er voor gekozen om het overgrote deel van de regels over het verlenen van beleggingsdiensten uit de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 nu nog niet in dit besluit over te nemen. Ten behoeve van de herkenbaarheid voor de financiële sector blijven de regels van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 (grotendeels) op dat niveau gehandhaafd. Deze regels wijzigen bovendien inhoudelijk niet. Daar zal ook op worden toegezien. Hierbij wordt aangetekend dat het handhaven van inhoudelijke normen in de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 een tijdelijke situatie betreft. Bij implementatie van de MiFID zal ook wat het verlenen van beleggingsdiensten betreft volledig recht worden gedaan aan het hiervoor genoemde tweede uitgangspunt met betrekking tot het niveau van regelgeving en zullen er geen inhoudelijke normen meer op lager niveau worden opgenomen. Tevens zal in dat kader verdere stroomlijning van de regels voor beleggingsondernemingen met de regels voor de andere financiële ondernemingen worden gezien. Waar de MiFID de ruimte biedt, zal de mogelijkheid tot stroomlijning zo veel mogelijk worden benut.

3. Indeling van het besluit

Bij de indeling van het besluit is zo veel mogelijk de volgorde van de grondslagen in het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen aangehouden. De regels in het besluit zijn per onderwerp in dezelfde volgorde opgenomen als in het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen. Een uitzondering betreft de nadere regels over de wijze van informatieverstrekking door bemiddelaars en adviseurs op grond van de artikelen 4:72 en 4:73 van de wet. Deze regels zijn op een vergelijkbare plaats geregeld als voorheen in het Bfd, te weten in de afdeling met bepalingen over informatieverstrekking. Dit gelet op de samenhang tussen de artikelen over informatieverstrekking.

¹ Richtlijn nr. 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 april 2004 betreffende markten in financiële instrumenten, tot wijziging van de richtlijnen nr. 85/611/EEG en nr. 93/6/EEG van de Raad en van richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van richtlijn nr. 93/22/EEG van de Raad (PbEU L 145).

In hoofdstuk 1 zijn de definities opgenomen die voor het gehele besluit gelden. Ook bevat dit hoofdstuk regels voor houders van een ontheffing als bedoeld in artikel 4:3 van de wet en een artikel over de melding van aansluiting van ondernemingen bij een houder van een collectieve vergunning. In de hoofdstukken 2 tot en met 9 zijn regels opgenomen ter uitwerking van bepalingen in hoofdstuk 4.2 van de wet. Deze regels gelden voor alle financiële diensten.

De hoofdstukken 10 tot en met 14 bevatten regels die zijn gebaseerd op bepalingen in hoofdstuk 4.3 van de wet en bevatten aanvullende regels voor bepaalde financiële diensten. Hoofdstuk 15 bevat de slotbepalingen. De zes bijlagen bij het besluit bevatten de technische uitwerking van enkele artikelen.

Hoofdstukindeling Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

- § 1.1. Definities
- § 1.2. Bijzondere bepalingen

Hoofdstuk 2. Vakbekwaamheid van medewerkers

- § 2.1. Eindtermen van vakbekwaamheid
- § 2.2. Bewijs van vakbekwaamheid
- § 2.3. Vaststellen toetstermen
- § 2.4. Exameninstututen

Hoofdstuk 3. Betrouwbaarheid

Hoofdstuk 4. Integere uitoefening van het bedrijf

- § 4.1. Beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders
- § 4.2. Beleggingsondernemingen
- § 4.3. Financiële dienstverleners

Hoofdstuk 5. Beheerste uitoefening van het bedrijf

- § 5.1. Algemene aspecten van de bedrijfsvoering
- § 5.2. Gedragsaspecten van de bedrijfsvoering

Hoofdstuk 6. Uitbesteden van werkzaamheden

Hoofdstuk 7. Klachtenafhandeling

- § 7.1. Interne klachtenprocedure
- § 7.2. Erkende geschilleninstantie

Hoofdstuk 8. Zorgvuldige dienstverlening

- Afdeling 8.1. Informatieverstrekking
 - § 8.1.1. Inleidende bepaling
 - § 8.1.2. Algemene informatie over beheerders, beleggingsinstellingen, bewaarders, beleggingsondernemingen, en kredietinstellingen
 - § 8.1.3. Reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie
 - § 8.1.4. Verplichte precontractuele informatie
 - § 8.1.5. Financiële bijsluiter
 - § 8.1.6. Informatie gedurende de looptijd van een overeenkomst
 - § 8.1.7. Informatieverstrekking in het kader van een overeenkomst op afstand

Afdeling 8.2. Overige bepalingen met betrekking tot zorgvuldige dienstverlening

Hoofdstuk 9. Meldingsplichten

Afdeling 9.1. Melding wijzigingen door financiële ondernemingen

§ 9.1.1. Beheerders

§ 9.1.2. Beleggingsondernemingen

§ 9.1.3. Collectieve vergunninghouders

§ 9.1.4. Financiële dienstverleners

§ 9.1.5. Verzekeraars

Afdeling 9.2. Meldingsplicht accountant

Hoofdstuk 10. Aanvullende regels betreffende aanbieden

Afdeling 10.1. Beleggingsobjecten

Afdeling 10.2. Krediet

§ 10.2.1. Kredietprospectus

§ 10.2.2. Verplichting tot inwinnen van informatie

Afdeling 10.3. Rechten van deelneming in een beleggingsinstelling

§ 10.3.1. Regels voor alle beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders

§ 10.3.2. Aanvullende regels voor instellingen voor collectieve belegging in effecten

Afdeling 10.4. Verzekeringen

Hoofdstuk 11. Aanvullende regels betreffende bemiddelen

Afdeling 11.1. Algemeen

Afdeling 11.2. Krediet

Afdeling 11.3. Verzekeringen

Hoofdstuk 12. Aanvullende regels betreffende herverzekeringsbemiddelen

Hoofdstuk 13. Aanvullende regels betreffende optreden als clearinginstelling

Hoofdstuk 14. Aanvullende regels betreffende verlenen van beleggingsdiensten

Hoofdstuk 15. Slotbepalingen

Bijlagen

A. Theoretische looptijd

B. Eindtermen vakbekwaamheid

C. Betrouwbaarheid

D. Registratiedocument beheerders

E. Prospectus beleggingsinstellingen

F. Geldigheid diploma's

4. Hoofdpijnen van het besluit

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

In paragraaf 1.1 zijn definities opgenomen. Dit zijn de (voor dit besluit relevante) definities uit het Bfd, het Btb 2005 en het Bte 1995 die nog niet in artikel 1:1 van de wet zijn opgenomen en enkele nieuwe definities ten behoeve van de bepalingen over provisiebetaling en belonings-

transparantie. In paragraaf 1.2 zijn de regels opgenomen waar een houder van een ontheffing het verbod van artikel 4:3, eerste lid, van de wet aan moet voldoen. Daarnaast is in deze paragraaf op grond van artikel 4:5, derde lid, van de wet bepaald welke gegevens een houder van een collectieve vergunning als bedoeld in artikel 2:105 van de wet over moet leggen aan de AFM indien een onderneming zich na vergunningverlening bij hem aansluit.

Hoofdstuk 2. Vakbekwaamheid van medewerkers

De regels in dit hoofdstuk betreffen de uitwerking van het in artikel 4:9, tweede lid, van de wet opgenomen vereiste dat een financiële onderneming zorg draagt voor de vakbekwaamheid van werknemers en andere natuurlijke personen die zich onder verantwoordelijkheid van de financiële onderneming rechtstreeks bezig houden met het verlenen van bepaalde financiële diensten aan consumenten of, indien het financiële diensten met betrekking tot verzekeringen of herverzekeringsbemiddelen betreft, cliënten. Dit zijn de personen die het contact met «de klant» hebben, voorzover daarbij informatie wordt uitgewisseld die ziet op de inhoud van de financiële dienst (de zogenaamde «klantmedewerkers»). Daartoe behoort in ieder geval degene die een klant adviseert over een financieel product. Maar ook medewerkers die een klant, al dan niet op diens verzoek, informeren over bijvoorbeeld de samenstelling of de werking van een financieel product, zonder dat de klant daarbij wordt geadviseerd, hebben inhoudelijk klantencontact. De telefoniste die klanten uitsluitend telefonisch doorverwijst naar een bepaalde afdeling heeft geen klantcontact in de hiervoor bedoelde zin en is geen medewerker die zich rechtstreeks bezighoudt met het verlenen van financiële diensten.

De bepalingen in hoofdstuk 2 zien uitsluitend op de uitwerking van het vakbekwaamheidsvereiste neergelegd in artikel 4:9, tweede lid, van de wet. In dit besluit wordt geen uitwerking gegeven aan de deskundigheid van de personen die het dagelijks beleid bepalen van een financiële onderneming, bedoeld in artikel 4:9, eerste lid, van de wet. De eisen aan de deskundigheid van die personen zijn ten opzichte van de Wfd, Wtb en Wte 1995 niet gewijzigd.¹ Voor personen die het dagelijks beleid van een beheerder, beleggingsmaatschappij, beleggingsonderneming en bewaarder bepalen is de deskundigheid uitgewerkt in de Beleidsregel deskundigheid Wte en Wtb, die gehandhaafd wordt.²

Hoofdstuk 3. Betrouwbaarheid

Dit hoofdstuk is gebaseerd op artikel 4:10, derde lid, van de wet bevat de feiten en omstandigheden die in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van de betrouwbaarheid van de personen die het beleid bepalen van een beheerder, beleggingsmaatschappij, beleggingsonderneming, bewaarder of financiële dienstverlener en van de personen die onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van een dergelijke financiële onderneming.

Hoofdstuk 4. Integere uitoefening van het bedrijf

Beheerders, beleggingsinstellingen, beleggingsondernemingen en financiële dienstverleners moeten op grond van de artikelen 4:11, eerste en tweede lid, 4:14, eerste lid, en 4:15, eerste lid, van de wet door middel van beleid en inrichting van de bedrijfsvoering (maatregelen en procedures) een integere uitoefening van hun bedrijf waarborgen. Hoofdstuk 4 bevat hiertoe (nadere) regels.

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 498.

² Beleidsregel Wet toezicht effectenverkeer 1995 en Wet toezicht beleggingsinstellingen 05-06 van de Stichting Autoriteit Financiële Markten van 12 september 2005 inzake de deskundigheid van dagelijks beleidsbepalers van effecteninstellingen, beheerders van beleggingsinstellingen, beleggingsmaatschappijen met een aparte beheerder en bewaarders (Stcrt. 2005, 176).

Hoofdstuk 5. Beheerste uitoefening van het bedrijf

In de artikelen 4:14, eerste lid, en 4:15, eerste lid, van de wet is bepaald dat beheerders, beleggingsinstellingen, beleggingsondernemingen, bewaarders en financiële dienstverleners hun bedrijfsvoering zodanig moeten inrichten dat een beheerste uitoefening van het bedrijf wordt gewaarborgd. Hoofdstuk 5 bevat regels met betrekking tot de algemene aspecten en gedragsaspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering. De regels met betrekking tot de gedragsaspecten die uit het Bfd zijn overgenomen gelden op grond van artikel 4:15, derde lid, van de wet ook voor financiële dienstverleners die het bedrijf van financiële instelling, kredietinstelling of verzekeraar uitoefenen indien zij adviseren of krediet aanbieden. Daarnaast dienen de zogenaamde bankbeleggingsondernemingen en financiële instellingen met verklaring van ondertoezichtstelling die beleggingsdiensten verlenen aan regels over de gedragsaspecten van de inrichting van beleggingsondernemingen te voldoen. Voor de gedragsaspecten van de inrichting van het bedrijf van clearinginstellingen worden in dit besluit geen regels gesteld.

Hoofdstuk 6. Uitbesteden van werkzaamheden

De hoofdregel voor het uitbesteden van werkzaamheden is opgenomen in de artikelen 3:18, eerste lid, en 4:16, eerste lid, van de wet. Indien een financiële onderneming werkzaamheden uitbesteedt aan een derde, draagt zij er zorg voor dat die derde de ingevolge de wet met betrekking tot die werkzaamheden op haar van toepassing zijnde regels naleeft. Dit hoofdstuk geeft op grond van artikel 4:16, tweede en derde lid, van de wet nadere regels over het uitbesteden van werkzaamheden door een financiële onderneming.

Hoofdstuk 7. Klachtenafhandeling

Op grond van artikel 4:17, aanhef en onderdeel a, van de wet moeten financiële ondernemingen beschikken over een interne klachtenafhandeling. Wat betreft de interne afhandeling van klachten heeft de uitwerking in paragraaf 7.1 van dit besluit vooral betrekking op de wijze waarop de financiële onderneming een klacht van een consument of cliënt dient te administreren, zonder dat nadere inhoudelijke eisen worden gesteld aan de klachtenafhandeling. Daarnaast moeten financiële dienstverleners op grond van artikel 4:17, eerste lid, aanhef en onderdeel b, en tweede lid, van de wet voor de behandeling van klachten over bepaalde financiële diensten zijn aangesloten bij een erkende geschilleninstantie. Met betrekking tot de erkenning van geschilleninstanties zijn in paragraaf 7.2 van dit besluit de vereisten uitgewerkt waaraan een geschilleninstantie dient te voldoen om voor een erkenning door de Minister van Financiën in aanmerking te komen. Daarnaast stelt dit besluit regels voor de behandeling van geschillen door een erkende geschilleninstantie en zijn de gronden voor intrekking van een erkenning nader uitgewerkt.

Hoofdstuk 8. Zorgvuldige dienstverlening

De (nadere) regels met betrekking tot zorgvuldige dienstverlening zijn opgenomen in twee afdelingen. Afdeling 8.1 gaat over informatieverstrekking. Deze afdeling bevat een uitwerking van de informatieverplichtingen in de artikelen 4:20, 4:22, 4:72 en 4:73 van de wet. Naast algemene regels over informatieverstrekking zijn regels over reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie, verplichte precontractuele informatie (waaronder de nieuwe bepalingen over belonings transparantie), de financiële bijsluiter, informatieverstrekking gedurende

de looptijd van een overeenkomst en informatieverstrekking in het kader van een overeenkomst op afstand opgenomen.

Afdeling 8.2 bevat overige regels over zorgvuldige dienstverlening op grond van artikel 4:25, eerste lid, van de wet. Dit betreft een bepaling over «cold calling» die voor alle financiële ondernemingen geldt en enkele specifieke bepalingen voor beheerders, beleggingsmaatschappijen, bewaarders en beleggingsondernemingen.

Hoofdstuk 9. Meldingsplichten

In artikel 4:26, eerste en tweede lid, van de wet is bepaald dat financiële ondernemingen aan de AFM en – in voorkomend geval – de toezichhoudende instantie van een andere lidstaat wijzigingen melden met betrekking tot onderwerpen waarover verstrekking van gegevens is voorgeschreven (kort gezegd) bij vergunningverlening, bij notificatie, voorafgaand aan het aanbieden van deelnemingsrechten of na aanvang van werkzaamheden in de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen. Afdeling 9.1 werkt deze meldingsplichten volledig uit: welke wijzigingen gemeld moeten worden, welke procedure gevolgd moet worden en welke gegevens daarbij moeten worden verstrekt en (in enkele gevallen) onder welke voorwaarden de wijzigingen ten uitvoer mogen worden gelegd.

In afdeling 9.2 is de verplichting van de accountant van artikel 4:27, vierde lid, van de wet om inlichtingen te verstrekken uitgewerkt.

Hoofdstuk 10. Aanvullende regels betreffende aanbieden

Het hoofdstuk over aanbieden bevat specifieke bepalingen voor het aanbieden van beleggingsobjecten, krediet, deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen en verzekeringen.

Afdeling 10.1 bevat nadere regels over de inhoud en de wijze van verstrekking van het beleggingsobjectprospectus, bedoeld in artikel 4:30a van de wet.

In afdeling 10.2 zijn nadere regels opgenomen over de inhoud en de wijze van verstrekking van het kredietprospectus, bedoeld in artikel 4:33 van de wet, en het voorkomen van overkreditering bij het aangaan van een kredietovereenkomst, bedoeld in artikel 4:34 van de wet.

In afdeling 10.3 zijn op grond van paragraaf 4.3.1.4 van de wet nadere regels opgenomen voor beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders. Paragraaf 10.3.2 bevat regels over het registratiedocument, het prospectus en de jaarstukken. Deze regels gelden voor alle beleggingsinstellingen en de daaraan verbonden beheerders en bewaarders, dat wil zeggen ongeacht de vraag of het een «gewone» beleggingsinstelling betreft dan wel een icbe. Paragraaf 10.3.3 bevat regels die alleen gelden voor icbe's en de daaraan verbonden beheerders en bewaarders. Dit zijn (aanvullende) regels over de bedrijfsvoering, het beleggingsbeleid en de informatieverstrekking aan deelnemers en de AFM.

Afdeling 10.4 regelt de beëindiging van de aanstelling en de opvolging van de schade-afhandelaar die een schadeverzekeraar die de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen uitoefent door middel van het verrichten van diensten naar Nederland op grond van artikel 4:71, eerste lid, onderdeel e, van de wet, in Nederland moet aanstellen.

Hoofdstuk 11. Aanvullende regels betreffende bemiddelen

In hoofdstuk 11 zijn bepalingen opgenomen over de betaling van provisie aan een bemiddelaar bij complexe producten, het bemiddelen in krediet en verzekeringen.

In afdeling 11.1 zijn op grond van artikel 4:73, derde lid, aanhef en onderdeel c, van de wet bepalingen opgenomen over de beloning van de bemiddelaar bij een complex product en de wijze van uitbetaling daarvan door een aanbieder.

De bepalingen in afdeling 11.2 hebben betrekking op de beloning of vergoeding van (onder)bemiddelaars in krediet ter bevordering van een zorgvuldige bemiddeling in krediet.

Afdeling 11.3 bevat nadere regels over de beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de daarmee vergelijkbare voorziening waarover bemiddelaars in verzekeringen op grond van artikel 4:75, eerste lid, van de wet moeten beschikken.

Hoofdstuk 12. Aanvullende regels betreffende herverzekeringsbemiddelen

In hoofdstuk 12 zijn de nadere regels opgenomen over de beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de daarmee vergelijkbare voorziening waarover herverzekeringsbemiddelaars op grond van artikel 4:76, eerste lid, van de wet moeten beschikken.

Hoofdstuk 13. Aanvullende regels betreffende optreden als clearinginstelling

Dit hoofdstuk bevat een bepaling op grond van artikel 4:78, eerste lid, van de wet over de informatie die een clearinginstelling gedurende de looptijd van een overeenkomst aan haar cliënt moet verstrekken.

Hoofdstuk 14. Aanvullende regels betreffende verlenen van beleggingsdiensten

In hoofdstuk 14 zijn op grond van afdeling 4.3.7 van de wet voor beleggingsondernemingen bepalingen opgenomen over het verstrekken van de jaarstukken aan de AFM, rapportage aan de AFM, vermogensscheiding, het voorkomen van belangenconflicten en de cliëntenovereenkomst.

Hoofdstuk 15. Slotbepalingen

Dit hoofdstuk bevat overgangsbepalingen, een inwerkingtredingbepaling en de citeertitel.

Bijlagen

Bijlage A hoort bij artikel 1, onderdeel dd, en ziet op de berekening van de theoretische looptijd van doorlopend krediet.

Bijlage B hoort bij artikel 5 en bevat de eindtermen van de vakbekwaamheid van klantmedewerkers.

Bijlage C hoort bij artikel 13 en bevat de antecedenten die in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van de betrouwbaarheid van de personen, bedoeld in artikel 4:10, eerste lid, van de wet.

Bijlage D hoort bij artikel 117 en bevat de gegevens die in het registratiedocument van de beheerder, bedoeld in artikel 4:48, eerste lid, van de wet, moeten worden opgenomen. Het registratiedocument dient door de beheerder aan de AFM te worden overgelegd bij de aanvraag tot vergunningverlening. Het registratiedocument maakt vervolgens ook onderdeel uit van het prospectus van een door de beheerder beheerde beleggingsinstelling.

Bijlage E hoort bij artikel 118, eerste lid, en geeft aan welke gegevens moeten worden opgenomen in het prospectus van een beleggingsinstelling naast het registratiedocument en de andere gegevens, bedoeld in artikel 4:49, tweede lid, van de wet.

Bijlage F hoort bij artikel 171 en bevat een overzicht van de geldigheid van eerder behaalde diploma's voor de toepassing van de eindtermen, bedoeld in artikel 5.

5. Clearinginstellingen

In de wet wordt het toezicht op clearinginstellingen geïntroduceerd. In hoofdstuk 6.1 van het algemeen deel van de toelichting bij de vierde nota van wijziging van de Wft worden enkele aspecten van gedragstoezicht genoemd die gelden voor clearinginstellingen.¹ Hieronder wordt aangegeven op welke wijze aan deze aspecten invulling wordt gegeven en in welk geval nadere voorschriften in dit besluit noodzakelijk worden geacht. Van belang is dat clearinginstellingen alleen professionele cliënten hebben (beleggingsondernemingen). Van beleggingsondernemingen kan worden verwacht dat zij voldoende in staat zijn hun eigen belangen te behartigen. Uitgebreide gedragsvoorschriften ten aanzien van clearinginstellingen worden daarom niet nodig geacht.

- **Bedrijfsvoering**

Op basis van artikel 3:17 van de wet gelden er al diverse bepalingen met betrekking tot de inrichting van de bedrijfsvoering van clearinginstellingen. Nadere bepalingen op basis van artikel 4:14, derde lid, van de wet ter ondersteuning van de gedragsregels zijn niet nodig. De gedragsregels die hun weerslag moeten vinden in de inrichting van de bedrijfsvoering, hebben zelf al voldoende normerende werking.

- **Toegankelijkheid en transparantie**

Artikel 4:77, eerste lid, van de wet eist dat voorwaarden voor toelating van cliënten objectief en openbaar moet zijn. In artikel 4:77, vierde lid, van de wet is de mogelijkheid opgenomen om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen. Van deze mogelijkheid is geen gebruik gemaakt omdat de wet zelf al voldoende duidelijkheid biedt.

- **Informatieverstrekking**

In het algemeen hoeven de uitgebreide informatieverplichtingen die gelden tussen financiële ondernemingen en cliënten/consumenten niet van toepassing te zijn op de verhouding tussen clearinginstellingen en hun professionele cliënten. De enige informatieverplichting die wel wordt geregeld betreft het tijdig informeren van cliënten over hun posities. Deze verplichting is opgenomen in hoofdstuk 14.

- **Overige bepalingen met betrekking tot zorgvuldige dienstverlening**

Naast informatieverstrekking bestaat de zorgvuldige dienstverlening van clearinginstellingen uit een drietal aspecten, waarvoor bij algemene maatregel van bestuur geen nadere voorschriften gesteld hoeven te worden.

- Handelen in belang van cliënt: artikel 4:77, tweede lid, van de wet legt clearinginstellingen de verplichting op een adequaat beleid te voeren ter voorkoming van belangenconflicten tussen de clearinginstelling en haar cliënten en tussen cliënten onderling. Op basis van artikel 4:88 van de wet gelden er ook uitgebreidere bepalingen voor beleggingsondernemingen ter voorkoming van belangenconflicten. Deze bepaling is dan ook van toepassing op clearinginstellingen die tevens het bedrijf van beleggingsonderneming uitoefenen. Nadere uitwerking wordt niet nodig geacht.

- Cliënten gelijk behandelen: dit vloeit al voort uit artikel 4:77, tweede en derde lid, van de wet.

- Adequate klachtenafhandeling: de bepaling over interne klachtenafhandeling van artikel 4:17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de wet is van toepassing op clearinginstellingen. Voor clearinginstellingen

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 318 en 319.

worden geen nadere regels gesteld over deze klachtenafhandeling. Gelet op de professionaliteit van de cliënten van clearinginstellingen wordt de wettelijke regeling afdoende geacht.

6. Provisiebetaling en beloningstransparantie

In dit besluit is een aantal maatregelen genomen teneinde de risico's van beloningsgedreven «kleuring» van advies met betrekking tot complexe financiële producten te verminderen. In een drietal brieven aan de Tweede Kamer is dit vraagstuk beschreven.¹ Aanleiding van de discussie is het onderzoek van Ecorys naar de markt voor hypothecaire kredietverlening, waarin wordt geconcludeerd dat de vormgeving van de provisiestructuur prikkels oplevert die ertoe kunnen leiden dat er niet in het belang van de klant wordt geadviseerd.² Er is met betrekking tot deze problematiek overlegd met betrokken belanghebbenden uit de sector en met consumentenorganisaties.

De kern van het probleem is dat er sprake is van informatieasymmetrie tussen aanbieders en bemiddelaars enerzijds en afnemers van financiële producten anderzijds. Beloningsprikkels kunnen ertoe leiden dat de afnemer niet altijd het voor hem optimale product geadviseerd krijgt. Afnemers kunnen echter niet goed bepalen of en in welke mate dergelijke prikkels een rol spelen bij de afwegingen die een bemiddelaar maakt bij het adviseren over een product, en daardoor kunnen zij dit niet verdisconteren in hun appreciatie van het advies. Dit kan er met name toe leiden dat als gevolg van sterke beloningsprikkels een bepaald product wordt geadviseerd terwijl er een ander vergelijkbaar product voorhanden was waarbij de consument goedkoper uit zou zijn geweest, dan wel een ander product beter bij de situatie van die consument zou hebben gepast. Uitgangspunt van deze maatregelen is dus een verdere optimalisering van het advies door het tegengaan van eventuele beloningsgedreven «mis-selling».

De maatregelen die zijn genomen bestaan uit het creëren van een meer evenwichtige verhouding tussen afsluit- en doorlopende provisie en het transparant maken van de beloning die wordt ontvangen naar aanleiding van de verkoop van complexe financiële producten. Deze maatregelen zijn gericht op de deelmarkten waar de informatieasymmetrie dermate groot is dat het risico op beloningsgedreven sturing van advies bestaat. Dat is vooral het geval op deelmarkten waar complexe financiële producten worden aangeboden. Complexe producten zijn financiële producten waarvoor geldt dat de aard, de gevolgen en de risico's van het product niet goed te overzien en te waarderen zijn voor de gemiddelde consument. De in dit besluit als complex aangewezen producten komen overeen met de complexe producten in artikel 1, onderdeel d, van het Bfd. Overigens zijn aanbieders en bemiddelaars uiteraard vrij om de maatregelen eveneens toe te passen op niet-complexe producten.

Het is van belang op te merken dat een aanbieder die ook bemiddelt in producten van andere aanbieders, een bemiddelaar is, zodat de voor bemiddelaars geldende bepalingen over de te verstrekken informatie en de balans tussen afsluit- en doorlopende provisie van toepassing zijn.

6.1. Provisiebetaling

Ten eerste wordt er stapsgewijs een maximumverhouding tussen afsluit- en doorlopende provisie ingevoerd, eindigend bij een verhouding van vijftig procent – vijftig procent voor de betaling van provisie ter zake van overeenkomsten die vanaf 31 december 2009 worden aangegaan. Dit is geregeld in artikel 150. Doel van deze maatregel is te zorgen dat de beloning en het moment van uitbetaling van de bemiddelaar beter

¹ Kamerstukken II 2003/04, 29 629, nr. 1, en Kamerstukken II 2004/05, 29 629, nrs. 2 en 4.

² Ecorys-NEI, Marktwerking op de markt voor hypothecaire dienstverlening. Analyse van de markt voor hypotheekverstrekking en de markt voor advies door tussenpersonen, Rotterdam 2004.

aansluit bij zijn inspanningen. Dit betekent dat de initiële beloning in de meeste gevallen zal worden verlaagd en de doorlopende beloning zal worden verhoogd. Tevens zal deze maatregel leiden tot een meer gelijkmatige onttrekking van de kosten aan de premie die door de consument wordt betaald. Dit in tegenstelling tot de huidige situatie waarbij veelal alle kosten bij aanvang van de overeenkomst ten laste van de premie worden gebracht, zodat de waardeopbouw in het begin van de overeenkomst zeer laag is.

Zoals gezegd betreft het een maximumpercentage aan afsluitprovisie. Aanbieders of bemiddelaars zijn vrij afsluitprovisie verder te verlagen ten gunste van doorlopende provisie. Deze maatregel vermindert de prikkel op het advies die uitgaat van hogere afsluitprovisie en versterkt daardoor het belang van een duurzame relatie van de aanbieder of bemiddelaar met de consument hetgeen de kwaliteit van het advies voor de consument zal bevorderen. De verschuiving van afsluit- naar doorlopende provisie verlaagt bovendien de overstapkosten voor de klant, vermindert prikkels om onnodig oversluiten van een overeenkomst te adviseren en beloont de bemiddelaar ook voor nazorg. Het is noodzakelijk deze maatregel wettelijk te verplichten omdat de markt kampt met een «*first mover*» probleem; de marktpartijen die als eerste overgaan naar deze verhouding verliezen marktaandeel als een substantieel deel van de markt niet meegaat en hoge afsluitprovisies blijft hanteren. Een nieuw evenwicht (bij 50/50) is alleen stabiel als de hele markt overgaat op deze verhouding. Daarom is het nodig deze verhouding wettelijk af te dwingen.

De overgang naar de verhouding van maximaal vijftig procent afsluitprovisie en vijftig procent doorlopende provisie, waar de huidige praktijk over het algemeen een verhouding 100/0 kent, kan leiden tot aanzienlijke liquiditeitsproblemen bij bemiddelaars. Dit probleem wordt op een aantal manieren verzacht. Ten eerste door een geleidelijke overgang naar de nieuwe verhouding toe te staan (naar 80/20 per 1 januari 2007, 70/30 per 1 januari 2008, 60/40 per 1 januari 2009 en 50/50 op 31 december 2009). Ten tweede bedraagt de uitbetalingsperiode van de doorlopende provisie gedurende de overgangperiode ten minste tien jaar (of korter indien de looptijd van de overeenkomst korter is), waardoor de doorlopende provisie tijdelijk hoger wordt. Ten derde geldt dat aanvullende bedrijfsfinancieringsfaciliteiten van aanbieders aan bemiddelaars kunnen plaatsvinden. Hierbij moet worden bedacht dat indien deze financiering gekoppeld wordt aan individuele posten, dit gezien moet worden als provisie waarop dus de bepalingen over de verhouding tussen afsluit- en doorlopende provisie en de bepaling met betrekking tot beloningstransparantie van overeenkomstige toepassing zijn.

6.2. Beloningstransparantie

Ten tweede wordt beloningstransparantie ingevoerd. Dit is geregeld in artikel 58. Transparantie van de beloning die ontvangen wordt door de verkoop van een specifiek product biedt de consument inzicht in het belang dat de bemiddelaar heeft bij totstandkoming van de overeenkomst. Hierdoor kan de consument zich een beter oordeel vormen met betrekking tot (het advies over) het product. De transparantie moet worden geboden door de bemiddelaar. Net zoals voor andere verplichte precontractuele informatie geldt dat de informatie schriftelijk of via een andere duurzame drager aan de consument verstrekt moet worden. De hoogte van provisie en de aard van andere beloningen kan verschillen per product en productgroep. Bovendien is de hoogte van de provisie afhankelijk van specifieke afspraken tussen aanbieders en de desbetreffende bemiddelaar. Daarom kan de hoogte van de provisie op zijn vroegst kenbaar worden gemaakt op het moment dat een specifiek product wordt

geadviseerd aan de consument. Het aangrijpingspunt van informatieverstrekking is dan ook voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst.

Beloningstransparantie door bemiddelaars heeft meerdere aspecten. Ten eerste zal een bemiddelaar voorafgaand aan totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product moeten aangeven welk bedrag hij aan afsluitprovisie en jaarlijks aan doorlopende provisie, gebaseerd op gestandaardiseerde product- en persoonskenmerken, zou ontvangen bij totstandkoming van de overeenkomst inzake het desbetreffende complexe product bij de desbetreffende aanbieder. Hierbij geeft de bemiddelaar tevens aan van hoeveel termijnen doorlopende provisie wordt uitgegaan. Voor de gestandaardiseerde product en persoonskenmerken wordt aangesloten bij de regels die de AFM stelt in het kader van de financiële bijsluiter.

Ten tweede zal aan de consument duidelijkheid moeten worden geboden met betrekking tot het bestaan van mogelijke bonusregelingen of omzetprovisies. Hierbij gaat het om beloningen aan bemiddelaars die bijvoorbeeld ingaan als een bepaalde omzet bij de aanbieder is bereikt of een bepaald aantal producten is afgenomen bij de aanbieder. Aangezien deze beloning niet is toe te schrijven aan de verkoop van een specifiek product, is het niet doenlijk aan de consument of cliënt meer kenbaar te maken dan het feit dat een dergelijk beloningsstelsel bestaat en daarbij aan te geven wat de hoogte van die bonus kan zijn. Aan consumenten moet informatie over de aard van het niet-product gebonden beloningsstelsel worden verstrekt. Dit betekent dat de consument op basis van de geboden informatie moet begrijpen dat een (aanvullende) beloning kan worden ontvangen indien aan de daaraan gestelde criteria wordt voldaan (bijvoorbeeld het behalen van een bepaalde omzetrempel in een jaar). Tevens moet de consument kunnen zien wat de hoogte van deze bonus kan zijn. Omdat de hoogte van de bonus niet op voorhand vastligt, zal aan de consument veelal de hoogte die de bonus maximaal kan bedragen moeten worden weergegeven. Voor de hand ligt dat dit door middel van een percentage gebeurt, bijvoorbeeld dat een aanvullende beloning maximaal 1 procent van de hypotheeksom kan worden ontvangen afhankelijk van de omzet van de bemiddelaar bij de aanbieder.

Het betreft hier bonus- of omzetprovisiestelsels die vastgesteld zijn voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst. Als dit niet het geval is, kan er namelijk geen sprake zijn van invloed van een dergelijk stelsel op het advies. Het betreft dus uitsluitend aangekondigde beloningen. Het zou een ongewenste ontwikkeling zijn indien ten gevolge van deze regelgeving beloningsstructuren qua aard ten opzichte van de huidige situatie verschuiven van afsluit- en doorlopende provisie naar andere beloningsstructuren. De marktontwikkelingen zullen in dit kader de aankomende jaren worden gevolgd. Indien marktontwikkelingen daartoe aanleiding geven, kunnen aanvullende maatregelen overwogen worden.

Ten derde zal de bemiddelaar op verzoek van de consument het werkelijke bedrag aan afsluitprovisie, het jaarlijkse bedrag aan doorlopende provisie en het aantal termijn daarvan schriftelijk moeten verstrekken. Hier gaat het dus om het exacte bedrag aan provisie dat de bemiddelaar zal ontvangen bij totstandkoming van de overeenkomst inzake het desbetreffende complexe product bij de desbetreffende aanbieder.

Bij deze maatregelen is rekening gehouden met de gevolgen die de maatregelen zouden kunnen hebben op de concurrentieverhoudingen tussen verschillende verkoopkanalen. Complexe producten kunnen rechtstreeks bij de aanbieder of via een bemiddelaar aangeschaft worden.

Beide kanalen zullen kosten moeten maken voor de distributie van deze producten. Hierbij kan gedacht worden aan kosten voor advies, marketing en verkoop. Voor bemiddelaars zijn deze kosten verwerkt in de provisie en kunnen op die wijze toegerekend worden aan een specifiek product. In de kostenadministratie van aanbidders zijn echter geen duidelijk identificeerbare geldstromen die geassocieerd kunnen worden als advies- en verkoopkosten ten behoeve van een specifiek product.

Teneinde duidelijk te maken dat bij beide verkoopkanalen sprake is van kosten voor distributie en dat deze kosten verwerkt zijn in de eindprijs van het product, zal dit ook expliciet aan de consument kenbaar moeten worden gemaakt. Dit voorkomt dat een onjuist of onvolledig beeld bij de consument wordt geschapen over de hoogte van de provisie in relatie tot de totale kosten van het product.

De maatregelen treden niet onmiddellijk in werking. De bepalingen over beloningstransparantie zullen op grond van artikel 177 op 1 oktober 2009 in werking treden omdat een overgangstermijn noodzakelijk wordt geacht. Een eerste overweging bij het vaststellen van een overgangstermijn is dat beloningstransparantie in potentie sterke effecten heeft op de werking van de adviesmarkt en de beloning van de bemiddelaar. Deze effecten zullen beter opgevangen kunnen worden naarmate de beloning van bemiddelaars beter aansluit bij de inspanningen die zij leveren; de aanpassingen van de beloningsstructuur en -hoogte onder invloed van de grotere concurrentie als gevolg van transparantie zijn dan immers minder omvangrijk. Aanbidders en bemiddelaars zijn uiteraard vrij om eerder over te gaan tot beloningstransparantie en kunnen daarmee in de overgangperiode een concurrentievoordeel behalen ten opzichte van andere marktpartijen. Het is dan ook te verwachten dat het aantal bemiddelaars dat transparant is over de hoogte van de beloning verder zal toenemen in de overgangperiode. Sinds inwerkingtreding van de Wfd rust op bemiddelaars al de plicht transparant te zijn over de wijze waarop zij worden beloond. Deze regels bewerkstelligen dat ook de hoogte van deze beloning transparant wordt. Daarnaast geldt dat de gewijzigde financiële bijsluiter tot meer transparantie over de kosten van complexe financiële producten leidt.

Een tweede overweging bij de overgangstermijn is dat invoering van de Wfd grote gevolgen in de sector teweeg heeft gebracht, onder andere met betrekking tot kosten die gemaakt zijn om aan de nieuwe regels te voldoen. Door de invoeringstermijn krijgen aanbidders en intermediairs de tijd om beloningstransparantie te implementeren in hun systemen waarbij kan worden aangesloten bij reguliere investeringscycli. Hierdoor worden de administratieve lasten en nalevingskosten sterk beperkt ten opzichte van onmiddellijke invoering van beloningstransparantie.

Op de naleving van deze maatregelen wordt toezicht gehouden door de AFM. Dit toezicht zal niet afwijken van het overige toezicht.

7. Overige vernieuwingen

7.1. Algemene, terminologische en redactionele vernieuwingen

Collectieve vergunninghouders (paragraaf 1.2)

Een collectieve vergunninghouder moet op grond van artikel 4:5, tweede lid, van de wet de aansluiting van een nieuwe onderneming onverwijld melden bij de AFM. In artikel 4 is geregeld welke gegevens bij deze melding verstrekt moeten worden aan de AFM. In de Wfd en het Bfd was niet expliciet geregeld welke gegevens verstrekt moeten worden, doch gelet op artikel 5, eerste lid, onderdelen a tot en met d, van het Bfd

kon de AFM verlangen dat deze gegevens worden verstrekt. Voor beleggingsondernemingen is de mogelijkheid om een collectieve vergunning te verkrijgen in de wet geïntroduceerd.¹ De Wte 1995 en het Bte 1995 kenden een dergelijke vergunning niet zodat ook de wijze van aanmelding van nieuwe ondernemingen een vernieuwing is ten opzichte van de Wte 1995 en het Bte 1995.

Betrouwbaarheidstoetsing (hoofdstuk 3)

De wijze waarop de betrouwbaarheid in de zin van artikel 4:10 van de wet wordt vastgesteld is grotendeels ongewijzigd overgenomen uit de Beleidsregel Betrouwbaarheidstoetsing van de toezichthouders.² Anders dan voorheen in de beleidsregel zijn de eigenschappen die blijken geven van gedragingen die in strijd worden geacht met de betrouwbaarheid, alleen in de toelichting opgenomen. Daarnaast heeft er een redactionele wijziging plaatsgevonden ten aanzien van de weging van strafrechtelijke antecedenten, waaruit duidelijker blijkt dat het onherroepelijk worden van het rechterlijk vonnis met betrekking tot de in bijlage C, onderdeel 1, genoemde strafrechtelijke antecedenten dwingend leidt tot het niet langer buiten twijfel staan van de betrouwbaarheid van de te toetsen persoon.

Integere uitoefening van het bedrijf (hoofdstuk 4)

In hoofdstuk 4 zijn bepalingen opgenomen over een integere uitoefening van het bedrijf. Deze bepalingen zijn grotendeels overgenomen uit regelingen die al bestonden. De vernieuwing bestaat er voornamelijk uit dat de regels die voorheen op toezichthouderniveau waren vastgesteld, nu bij algemene maatregel van bestuur worden vastgesteld. Een andere verandering is dat de bepalingen in plaats van «rule based» nu meer «principle based» van aard zijn. Het voordeel hiervan is dat financiële ondernemingen de vrijheid krijgen om de eisen die gesteld worden zo te implementeren dat deze zo goed mogelijk aansluitend bij de bestaande bedrijfsvoering. De materiële vernieuwingen met betrekking tot de integere bedrijfsvoering hebben betrekking op de onderstaande onderwerpen:

- Incidenten

Met betrekking tot het melden van incidenten heeft er enige stroomlijning plaatsgevonden. In de Nadere Regeling gedragstoezicht beleggingsinstellingen 2005, de Nadere Regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 en het Bfd stonden verschillende situaties beschreven wanneer een incident gemeld diende te worden aan de toezichthouder. Op grond van dit besluit hoeven alleen de incidenten die een ernstig gevaar vormen voor de integere uitoefening van het bedrijf aan de AFM gemeld te worden.

- Integriteitgevoelige functies

Het besluit Integere bedrijfsvoering³ bepaalde dat bij het beoordelen van personen die een integriteitgevoelige functie gaan bekleden, de betrouwbaarheid van deze personen «buiten twijfel staat». Deze eis is aangepast: een financiële onderneming maakt op basis van dit besluit een onderbouwde beoordeling van de betrouwbaarheid van personen die zij wil benoemen in een integriteitgevoelige functie. Voor financiële dienstverleners geldt een andere benadering; alle medewerkers van een financiële dienstverlener die zich rechtstreeks met het verlenen van financiële diensten bezighouden dienen door de financiële dienstverlener op betrouwbaarheid te worden getoetst. Zie ook hierna, onder 7.3.

¹ Zie de toelichting op artikel 2:105 (1a:102) van de wet, Kamerstukken II 2005/06, 29 708, blz. 469 tot en met 471.

² Beleidsregel inzake de betrouwbaarheid van (kandidaat)(mede)beleidsbepalers van en houders van gekwalificeerde deelnemingen in onder toezicht staande instellingen (Stcrt. 2005, 20).

³ Stb 2003, 396.

- Beleggingsondernemingen

In afwijking van het hiervoor, onder 2, geformuleerde uitgangspunt dat in afwachting van de implementatie van de MiFID de regels voor beleggingsondernemingen ongewijzigd worden overgenomen, zijn de bepalingen met betrekking tot de integere uitoefening van het bedrijf door beleggingsondernemingen niet onverkort overgenomen van het Bte 1995 en de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002. Beleggingsondernemingen die aan de bepalingen van het Bte 1995 en Nadere Regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 voldeden, zullen hun beleid ter zake van een integere bedrijfsvoering echter niet behoeven aan te passen en hoeven geen materiële wijzigingen aan te brengen omdat de in dit besluit opgenomen regeling feitelijk op hetzelfde neerkomt.

Jaarstukken en internationale jaarrekeningstandaarden (paragrafen 8.1.6, 10.3.1 en hoofdstuk 14)

Sinds juli 2005 biedt Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) aan ondernemingen de mogelijkheid om de jaarrekening op te stellen volgens International Accounting Standards (IAS, deze omvatten ook de International Financial Reporting Standard, of IFRS) die op grond van Verordening (EG) Nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen (PbEG L 243) door de Europese Commissie zijn goedgekeurd voor gebruik in de Europese Unie. In verband daarmee is in de artikelen 67, 119 en 163 bepaald dat de jaarstukken van aanbieders van beleggingsobjecten, beheerders, beleggingsinstellingen, bewaarders en beleggingsondernemingen moeten worden ingericht conform in Titel 9 van Boek 2 van het BW óf de internationale jaarrekeningstandaarden.

«Cold calling» (afdeling 8.2)

Artikel 10 van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten¹ regelt het verstrekken van ongevraagde informatie aan consumenten met behulp van een techniek voor communicatie op afstand. Dit wordt ook wel aangeduid als «cold calling». De richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten is ook van toepassing op het aanbieden van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen en het verlenen van beleggingsdiensten. Artikel 81 waarin artikel 10 van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten wordt geïmplementeerd conform artikel 44 van het Bfd, is daarom ook van toepassing op het aanbieden van deelnemingsrechten en het verlenen van beleggingsdiensten. De MiFID bevat hierover geen bepalingen. Artikel 81 komt in de plaats van de in de artikelen 26, vierde lid, van het Btb 2005 en 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 opgenomen regeling voor het telefonisch benaderen van personen. De reikwijdte van artikel 81 is enerzijds ruimer omdat het ook van toepassing is op deelnemingsrechten in icbe's met zetel in een andere lidstaat en beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat, het niet alleen telefonische benadering maar ook de gebruikmaking van andere technieken voor communicatie op afstand omvat en ook van toepassing is ten aanzien van deelnemers en bestaande klanten van de beleggingsonderneming. Anderzijds is de reikwijdte van artikel 81 ten opzichte van de artikelen 26, vierde en vijfde lid, van het Btb 2005 en 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer beperkt doordat in artikel 81 verwezen wordt naar consumenten.

Accountants en verstrekking gegevens aan AFM (afdeling 9.2)

Op grond van artikel 107 is de accountant van beleggingsinstellingen met zetel in Nederland en de daaraan verbonden beheerders en van beleggingsondernemingen met zetel in Nederland verplicht bepaalde stukken aan de AFM te verstrekken. In artikel 108 is de nieuwe

¹ Richtlijn nr. 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en tot wijziging van de richtlijnen nr. 90/619/EEG, nr. 97/7/EG en nr. 98/27/EG (PbEG L 271).

mogelijkheid opgenomen dat de betrokken financiële onderneming de gegevens zelf aan de AFM verstrekt.

Terminologische en redactionele vernieuwingen

Integratie van de bepalingen uit de diverse toezichtwetten in de Wft heeft tot terminologische aanpassingen geleid. Deze aanpassingen zijn bij artikel 1:1 van de wet toegelicht. Deze aanpassingen werken uiteraard ook door in dit besluit. In dit besluit worden onder andere de in de wet gedefinieerde begrippen adviseur, cliënt, consument, beleggingsonderneming, effect, financieel instrument, financieel product, financiële dienst, financiële dienstverlener, gereguleerde markt en markt in financiële instrumenten gehanteerd.¹ Daarnaast zijn in dit besluit enkele begrippen uit de bestaande besluiten aangepast. Dit is bij de desbetreffende begrippen in artikel 1 van dit besluit toegelicht.

Daarnaast hebben in diverse artikelen redactionele wijzigingen plaatsgevonden die bij het desbetreffende artikel zijn toegelicht.

7.2. Vernieuwingen ten opzichte van het Bfd en de Vrijstellingsregeling Wfd

Vakbekwaamheid klantmedewerkers hypothecair krediet en beleggen (hoofdstuk 2)

In het Bfd strekte de vakbekwaamheidsmodule hypothecair krediet zich uit tot diverse soorten verzekeringen die dikwijls in combinatie met een hypotheek worden aangeboden. In dit besluit worden deze verzekeringen nog uitgebreid met kapitaalverzekeringen. Kapitaalverzekeringen vormen immers een zodanig belangrijk onderdeel van de financiële dienstverlening ten aanzien van hypotheeklen dat zij een standaardonderdeel van de examinering moeten worden.

Voorts waren in het Bfd voor het verlenen van financiële diensten met betrekking tot beleggen de vakbekwaamheidsmodules beleggen a en b opgenomen. Deze modules zijn als zelfstandige modules komen te vervallen. De eindtermen van beleggen a zijn ondergebracht bij de modules hypothecair krediet en levensverzekeringen. De eindtermen voor beleggen b worden niet in dit besluit opgenomen. Wel wordt er voor financiële dienstverlening met betrekking tot financiële instrumenten een verplichting opgenomen een vakbekwame financiële dienstverlening middels de bedrijfsvoering te waarborgen.

Betrouwbaarheid medewerkers onderdeel van integere uitoefening van het bedrijf (hoofdstuk 4)

In het Bfd was de verplichting van een financiële dienstverlener om zorg te dragen voor de betrouwbaarheid van werknemers en andere medewerkers (artikel 6 van het Bfd) opgenomen in het hoofdstuk over betrouwbaarheid. Een soortgelijke verplichting ten aanzien van «sleutelfiguren» is in het Btb 2005 en het Bte 1995 echter geregeld in het kader van het integriteitbeleid. Uit oogpunt van consistentie is ervoor gekozen om deze verplichting van financiële dienstverleners anders dan voorheen in de Wfd en het Bfd ook te plaatsen in het kader van het integriteitbeleid. De grondslag voor deze verplichting is vervat in artikel 4:11, tweede lid, van de wet (vergelijk artikel 26 van de Wfd) en de verplichting zelf is als artikel 28 in het hoofdstuk over de integere uitoefening van het bedrijf opgenomen. Inhoudelijk is de norm niet gewijzigd.

Reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie over deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen (paragraaf 8.1.3)

Artikel 52 dat regels stelt voor reclame-uitingen en andere informatie over complexe producten die een financiële onderneming onverplicht verstrekt en artikel 54 op grond waarvan de AFM nadere regels kan stellen (artikelen 27 en 29 van het Bfd), zijn volledig van toepassing op

¹ Zie de toelichting op deze definities in artikel 1:1 van de wet, Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 20, blz. 359, 362, 365 tot en met 370, en 373.

aanbieders van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen. Dit is een uitbreiding van de reikwijdte ten opzichte van het Bfd. Op grond van artikel 2 van het Bfd was immers alleen het vierde lid van artikel 27 van het Bfd van toepassing op beheerders en beleggingsinstellingen. Deze uitbreiding zorgt ervoor dat voor alle complexe producten dezelfde regels (kunnen) worden gesteld voor onverplichte precontractuele informatie.

Verstreking financiële bijsluiter door beheerders (paragraaf 8.1.5)

Voor het aanbieden van deelnemingsrechten in icbe's geldt in artikel 65 geen actieve plicht tot verstreking van de financiële bijsluiter. Hiermee wordt conform artikel 26e van de Vrijstellingsregeling Wfd afgeweken van artikel 38, eerste lid, van het Bfd. Bij nadere bestudering van artikelen 27 en 33 van de richtlijn beleggingsinstellingen¹ in de Engelse taalversie blijkt de richtlijn beleggingsinstellingen toch ruimte te laten om af te zien van de verplichting om altijd (dus ook ongevraagd) een financiële bijsluiter aan een cliënt te verstrekken. Door het beschikbaar houden van de financiële bijsluiter op de website en verstreking op verzoek kan ook aan de richtlijn beleggingsinstellingen worden voldaan.

Explicitering procedure melding voorgenomen benoemingen (paragraaf 9.1.4)

Op grond van artikel 7 van het Bfd kon een financiële dienstverlener niet overgaan tot benoeming van een persoon in een functie waarin hij het beleid van de financiële dienstverlener bepaalt of mede bepaalt totdat de AFM diens betrouwbaarheid heeft beoordeeld en heeft medegedeeld dat deze buiten twijfel staat. Deze bepaling is in essentie overgenomen in artikel 103 waarbij is verduidelijkt welke procedure gevolgd moet worden, welke gegevens moeten worden overgelegd en binnen welke termijn de AFM een besluit moet nemen. Deze procedurele verduidelijking is consistent met de wijze waarop de melding van wijzigingen door andere financiële ondernemingen is geregeld.

Reikwijdte uitzondering effectenkrediet (paragrafen 10.2.1 en 10.2.2 en afdeling 11.2)

In het Bfd en de Vrijstellingsregeling Wfd waren aanbieders van het zogenaamde effectenkrediet en bemiddelaars in effectenkrediet onder bepaalde voorwaarden uitgezonderd van een aantal specifieke kredietbepalingen (kredietprospectus, voorkoming overkreditering en provisie). Deze uitzonderingen zijn overgenomen in dit besluit, echter met aanpassing van de reikwijdte. Door de aanbieder van krediet worden bij deze vorm van krediet doorgaans veiligheidsmarges ingebouwd door middel van een toegestane verhouding tussen de waarde van de effecten en de hoogte van de kredietsom of kredietlimiet. Veelal betreft dit waar het effecten betreft als bedoeld in onderdeel a van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet (aandelen), een verhouding van 100:70. Waar het effecten als bedoeld in onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet betreft (obligaties) wordt echter doorgaans een verhouding van 100:80 gehanteerd. Anders dan in het Bfd is in dit besluit rekening gehouden met dit verschil.

Afhankelijk van de liquiditeit van de effecten kan een goede bewaking plaatsvinden van de veiligheidsmarge en kan snel worden ingesprongen indien de waarde van de betrokken effecten onder de zeventig, dan wel tachtig procent dreigt te raken. Juist gezien het belang van de liquiditeit van de betrokken effecten gelden deze uitzonderingen, in afwijking van het bepaalde in het Bfd, enkel in het geval van verpanding van aandelen dan wel obligaties en dus niet effecten in de ruime zin van de Wfd en Wte 1995.

¹ Richtlijn nr. 85/611/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Gemeenschappen van 20 december 1985 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (PbEG L 375).

Hoogte beroepsaansprakelijkheidsverzekering en vergelijkbare voorziening (afdeling 11.2 en hoofdstuk 12)

Anders dan in de artikelen 23 en 24 van het Bfd wordt minimale dekking van de voor bemiddelaars in verzekeringen en herverzekering-bemiddelaars verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de daarmee vergelijkbare voorziening apart geregeld in een ministeriële regeling. De grondslag voor die regeling is opgenomen in de artikelen 4:75, derde lid, en 4:76, derde lid, van de wet.

7.3. Vernieuwingen ten opzichte van de Wtb en het Btb 2005

Meedelen intrinsieke waarde deelnemingsrechten (paragraaf 8.1.2)

De verplichting van artikel 49, vierde lid, van het Btb 2005 om de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming op verzoek aan een ieder mee te delen, is vervallen voor beleggingsinstellingen met zetel in Nederland of in een niet-aangewezen staat. Voor hen geldt op grond van artikel 4:46a van de wet immers al dat de intrinsieke waarde moet worden gepubliceerd op de website van de beheerder, zodat deze voor een ieder beschikbaar is. Voor beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat wordt de verplichting van de artikelen 49, vierde lid, en 82 van het Btb 2005 in artikel 50, derde lid, gehandhaafd omdat artikel 4:46a van de wet niet op hen van toepassing is.

Reclame-uitingen over beheerders en beleggingsinstellingen (paragraaf 8.1.3)

De verplichting van artikel 36, tweede lid, onderdeel d, van het Btb 2005 om in reclame-uitingen over beheerders en beleggingsinstellingen, niet zijnde icbe's, te verwijzen naar het prospectus is vervallen. Op grond van artikel 52, vierde lid, moet in onverplichte precontractuele informatie, waaronder reclame-uitingen, over deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen worden verwezen naar de financiële bijsluiter. In de financiële bijsluiter moet worden verwezen naar het prospectus van de beleggingsinstelling, zodat bekendheid met de verkrijgbaarheid van het prospectus op deze wijze voldoende gewaarborgd is. Voor icbe's volgt de verplichting om in reclame-uitingen naar het prospectus te verwijzen uit artikel 35 van de richtlijn beleggingsinstellingen, zodat het niet mogelijk is om voor deze beleggingsinstellingen de verplichting om te verwijzen naar het prospectus te laten vervallen. Daarnaast zijn de extra eisen aan reclame-uitingen over icbe's in artikel 55, derde lid, ten opzichte van de artikelen 60, vijfde lid, 63, derde lid, en 65, derde lid, van het Btb 2005 beperkt tot reclame-uitingen anders dan via de televisie of radio, hetgeen op grond van de richtlijn beleggingsinstellingen is toegestaan.

Melding wijzigingen (paragraaf 9.1.1)

De meldingsplichten voor beheerders van beleggingsinstellingen zijn grotendeels ongewijzigd overgenomen uit de Wtb en het Btb 2005. De belangrijkste verandering betreft de wijze waarop wijzigingen van bepaalde gegevens in het registratiedocument worden gemeld (artikel 89) en het melden van wijzigingen in de statuten van instellingen voor collectieve belegging in effecten die een beleggingsmaatschappij zijn (artikel 91, tweede lid).

Ten opzichte van artikel 38 Btb 2005 is in artikel 89 het aantal onderdelen waarvoor de meldingsplicht bij wijziging van het registratiedocument geldt, beperkt. Wijzigingen in het registratiedocument van de gegevens, bedoeld in de onderdelen 4, 5 en 6 van bijlage D (onderdelen 3.8, 3.9, IV en V van bijlage A bij het Btb 2005), hoeven niet meer gemeld te worden.¹

Daarnaast is in artikel 89, eerste lid, onderdelen a tot en met d, tweede en derde lid, het aantal wijzigingen waarvoor een voorafgaande instemming van de AFM is vereist, beperkt ten opzichte van artikel 38 van

¹ Opgemerkt wordt dat wijzigingen die samenhangen met de onderwerpen, bedoeld in onderdeel 4 van bijlage C (de verklaring omtrent het eigen vermogen en accountantsverklaring bij de jaarrekening), al op grond van de wet gemeld moeten worden. Het niet voldoen aan de regels met betrekking tot het eigen vermogen dient op grond van de artikelen 3:53, vijfde lid, en 3:55, eerste lid, van de wet aan DNB te worden gemeld (vergelijk de artikelen 21, tweede lid, en 52, tweede lid, van het Btb 2005). Een icbe-beheerder dient het niet voldoen aan de solvabiliteits-eisen op grond van artikel 3:57, vijfde lid, van de wet aan DNB te melden. De accountantsverklaring met betrekking tot de jaarrekening van de beheerder en de bewaarders moet op grond van artikel 4:51, eerste lid, van de wet als onderdeel van de overige gegevens, bedoeld in artikel 2:392, eerste lid, onderdeel a, van het Burgerlijk Wetboek aan de AFM worden overgelegd (vergelijk de artikelen 43, eerste lid, en 44, derde lid, van het Btb 2005). Bovendien is de accountant op grond van artikel 4:27, tweede lid, van de wet verplicht om omstandigheden die leiden tot het maken van voorbehouden of het weigeren van een verklaring omtrent de getrouwheid aan de AFM te melden (vergelijk artikel 12, vijfde lid, onderdeel a, van de Wtb).

het Btb 2005. Alleen de wijzigingen in de gegevens in het registratiedocument die betrekking hebben op de activiteiten van de beheerder en de soorten beleggingsinstelling die hij beheert of voornemens is te beheren en de personen die het (dagelijks) beleid van de beheerder of een bewaarder bepalen of onderdeel zijn van een toezichthoudend orgaan zijn aan voorafgaande instemming onderworpen. Wijzigingen in algemene gegevens over de beheerder en de bewaarders hoeven alleen te worden gemeld bij de AFM.

Op grond van artikel 91, tweede lid, moet een wijziging van de statuten van een beleggingsmaatschappij die een icbe is (icbe-maatschappij) ten minste twee weken voorafgaand aan de wijziging worden gemeld aan de AFM. Deze verplichting vloeit voort uit artikel 4, vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen en was abusievelijk niet opgenomen in het Btb 2005.

In artikel 92 is geregeld dat een beheerder die vanuit een bijkantoor in een andere lidstaat deelnemingsrechten aanbiedt, wijzigingen zelf doorgeeft aan de toezichthoudende instantie van de lidstaat waar het bijkantoor gelegen is. Deze afwijking ten opzichte van artikel 13b, vijfde lid, van de Wtb vloeit voort uit artikel 6bis, zesde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Daarnaast is op grond van artikel 92, tweede en derde lid, alleen een voorgenoemde wijziging in de financiële diensten van de beheerder (in artikel 13b, eerste lid, onderdeel a, en vijfde lid, van de Wtb aangeduid als «activiteiten en diensten van de beheerder») in het bijkantoor aan instemming van de AFM onderworpen.

Inhoud prospectus beleggingsinstellingen (paragraaf 10.3.1)

Zoals hiervoor al is aangegeven, geldt de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten ook voor overeenkomsten op afstand inzake deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen. De informatie die op grond van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten moet worden verstrekt, komt echter grotendeels overeen met het verplichte prospectus dat bij het aanbieden van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen beschikbaar moet worden gesteld op grond van de artikelen 4:49 en 4:50, tweede lid, van de wet. Wel dient de inhoud van het prospectus in verband met de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten op twee punten te worden aangepast. Op grond van bijlage E, onderdeel 1.2 moet (indien van toepassing) het nummer van de inschrijving van de beleggingsinstelling in het handelsregister en de plaats van de inschrijving in het prospectus worden opgenomen. Op grond van onderdeel 1.11 van bijlage E moet in het prospectus worden opgenomen op welke wijze deelnemers klachten over de beleggingsinstelling kunnen indienen bij de beheerder. In bestaande (papier)prospectussen kan deze informatie bijvoorbeeld door middel van een inlegvel worden opgenomen.

Publicatie jaarstukken en halfjaarcijfers (paragraaf 10.3.1)

De verplichting tot publicatie van de jaarstukken en de halfjaarcijfers is vereenvoudigd ten opzichte van het Btb 2005. Het Btb 2005 gaat uit van openbaarmaking door alle beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders conform de artikelen 2:394 en 2:395 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Voor de toepassing van de wet en dit besluit kan op grond van artikel 120 worden volstaan met publicatie op de website van de beheerder. Daarbij is bepaald dat de stukken ten minste drie jaar op de website beschikbaar moeten blijven. In verband hiermee hoeft in het registratiedocument van de beheerder en prospectus van de beleggingsinstelling ook niet meer te worden opgenomen waar de jaarstukken en

halfjaarcijfers ter inzage liggen. Het staat de beheerder overigens vrij om dit wel te doen.

Deze wijziging heeft wat de jaarstukken betreft alleen gevolgen voor die beleggingsfondsen met zetel in Nederland en beheerders, beleggingsinstellingen of bewaarders met zetel buiten Nederland die niet onder Titel 9 van Boek 2 van het BW vallen. Beleggingsinstellingen, beheerders en bewaarders die onder Titel 9 van Boek 2 van het BW vallen zijn op grond daarvan immers gehouden tevens te voldoen aan de openbaarmakingsregels van de artikelen 2:394 en 2:395 van het BW.

Verklaring van de beheerder omtrent het functioneren van de bedrijfsvoering van de beleggingsinstelling (paragraaf 10.3.1)

Op grond van artikel 47, eerste lid, aanhef en onderdeel k, van het Btb 2005 moesten in de jaarrekening van een beleggingsinstelling een verklaring van de beheerder worden opgenomen over het functioneren van de bedrijfsvoering van de beleggingsinstelling. De accountant diende bij de controle van de jaarrekening slechts na te gaan of deze verklaring aanwezig is en niet of de verklaring inhoudelijk juist is. In de praktijk is hier verwarring over ontstaan omdat volgens accountants bij de controle van de jaarrekening een verplichting bestaat om de verklaring inhoudelijk te controleren. Aangezien het niet de bedoeling is dat de accountant deze verklaring inhoudelijk controleert, is besloten om de verklaring van de beheerder over de bedrijfsvoering op grond van artikel 121 in het jaarverslag te laten opnemen en niet, zoals in artikel 47 van het Btb 2005, in de jaarrekening.

Jaarrekening en beleggingen in andere beleggingstellingen (paragraaf 10.3.1)

Indien een beleggingsinstelling gedurende het boekjaar gemiddeld twintig procent of meer van het beheerde vermogen belegt in een andere beleggingsinstelling, dient op grond van artikel 124, eerste lid, onderdeel i, de samenstelling van de beleggingsportefeuille van de andere beleggingsinstelling aan het begin en het einde van het meest recente boekjaar van die andere beleggingsinstelling te worden opgenomen in de toelichting op de balans en de winst- of verliesrekening. Opname van deze informatie werd voor de inwerkingtreding van het Btb 2005 vereist op grond van Wtb-circulaire «8025 Transparantie van indirecte beleggingen».¹ In artikel 47, eerste lid, onderdeel i, van het Btb 2005, waarin deze beleidsregels waren verwerkt, was deze verplichting abusievelijk niet overgenomen. Dit is nu hersteld.

De in artikel 47, derde lid, van het Btb 2005 opgenomen ontheffingsmogelijkheid voor het geval de informatie over een andere beleggingsinstelling waarin voor twintig procent of meer van het beheerde vermogen wordt belegd niet tijdig beschikbaar is, is komen te vervallen. In plaats daarvan is artikel 124, eerste lid, onderdeel i, opgenomen dat informatie moet worden verstrekt aan de hand van de meest recente jaarstukken van de andere beleggingsinstelling. Op deze manier wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat de boekjaren van de verschillende beleggingsinstellingen waarin wordt belegd niet gelijk lopen en hoeft de beheerder geen ontheffing aan te vragen.

«Master feeder» constructies en vermelding in jaarrekening en prospectus (paragraaf 10.3.1)

In dit besluit gelden de transparantieregels over de zogenaamde «master feeder»-constructie indien een beleggingsinstelling 95 procent of meer van het beheerde vermogen direct belegt in een andere beleggingsinstelling. De drempel is ten opzichte van het Btb 2005 verlaagd van 99 procent naar 95 procent omdat in de praktijk bleek dat de 99 procent-drempel te hoog was. Hierdoor konden de transparantieregels eenvoudig worden ontdoken (door bijvoorbeeld een deel van het beheerde

¹ Circulaire van 5 juli 2002. Zie ook Beleidsregel Wet toezicht beleggingsinstellingen (Stcr. 2002, 165).

vermogen in liquiditeiten aan te houden). Deze wijziging komt ten eerste tot uitdrukking in de gegevens die in het prospectus van een beleggingsinstelling moet worden opgenomen op grond van de onderdelen 5.11, 5.12 en 6.11 van bijlage E. In bestaande (papieren) prospectussen kan deze informatie zonnodig door middel van een inlegvel worden opgenomen of aangepast. Ten tweede komt deze wijziging tot uitdrukking in eisen die worden gesteld aan de jaarrekening van beleggingsinstellingen in de artikelen 122, eerste lid, onderdeel g, 123, eerste lid, onderdeel m, en 124, eerste lid, onderdeel j. Voor deze artikelen is in artikel 176 een uitgestelde werking geregeld tot het eerste volledige boekjaar van de beleggingsinstelling vanaf de inwerkingtreding van dit besluit.

Jaarrekeningen, halfjaarcijfers en mededeling over inkoop en terugbetaling van deelnemingsrechten (paragraaf 10.3.1)

De verplichting van de artikelen 45, eerste lid, onderdeel i, en 48, eerste lid, onderdeel e, van het Btb 2005 voor een open-end beleggingsinstelling om in de jaarrekening en de halfjaarcijfers de mededeling op te nemen dat deelnemingsrechten op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald en onder welke omstandigheden de beleggingsinstelling dat kan opschorten, is komen te vervallen. De opname van deze mededeling in het prospectus (bijlage E, onder 7.12) wordt afdoende geacht.

Beleggingsbeleid nieuwe icbe's (paragraaf 10.3.2)

Voor icbe's gelden op grond van de richtlijn beleggingsinstellingen regels over het beleggen. Dit betreft onder andere kwantitatieve begrenzingsen aan de beleggingen van de icbe. Artikel 26, eerste lid, tweede alinea, van de richtlijn beleggingsinstellingen staat echter toe dat icbe's zich gedurende de eerste zes maanden niet houden aan de begrenzingsen van de artikelen 22, 22bis, 23 en 24 van de richtlijn beleggingsinstellingen (de artikelen 134 tot en met 139), mits zij bij hun beleggingen het beginsel van risicospreiding in acht nemen. Op grond van artikel 69 van het Btb 2005 diende een icbe daartoe een ontheffing aan te vragen. In artikel 142 is dit ontheffingsvereiste komen te vervallen. De mogelijkheid tot afwijking van de begrenzingsen volgt uit het artikel zelf.

7.4. Vernieuwingen ten opzichte van de Wte 1995 en het Bte 1995

Interne klachtenafhandeling (hoofdstuk 7)

Voor de interne afhandeling van klachten door beleggingsondernemingen wordt aangesloten bij de formulering van de bepalingen die afkomstig zijn uit het Bfd. Reden daarvoor is dat de regels over klachtenafhandeling van het Bte 1995 en de (bijlage bij de) Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 feitelijk al dezelfde eisen stelden aan de interne klachtenafhandeling door een beleggingsonderneming en dat de uit het Bfd afkomstige regels passen binnen de regeling die op grond van de MiFID voor beleggingsondernemingen zal gaan gelden.

Saldibewakingsplicht en liquidatieplicht (afdeling 8.2)

In de kabinetsreactie op het eindrapport van de Commissie Geschillen Aandelenlease is toegezegd dat in het kader van de nadere invulling van het Deel gedragstoezicht (financiële ondernemingen) bij algemene maatregel van bestuur de reikwijdte van de saldibewakingsplicht wordt gepreciseerd.¹ Daarom zijn in afwijking van het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 ongewijzigd blijven, de saldibewakingsplicht en de liquidatieplicht uit artikel 28, derde en vierde lid, van de Nadere regeling

¹ Kamerstukken II 2003/04, 28 965, nr. 12, blz. 5 en 12.

gedragstoezicht effectenverkeer 2002 in het besluit opgenomen. De reikwijdte van deze bepalingen is daarbij gepreciseerd waardoor met inwerkingtreding van dit besluit de saldibewakingsplicht en liquidatieplicht alleen betrekking hebben op financiële verplichtingen die direct voortvloeien uit posities in financiële instrumenten. Dit sluit verplichtingen die alleen voortvloeien uit krediet uit.

Melding wijzigingen (paragraaf 9.1.2)

Ten opzichte van de meldingsplichten uit de Wte 1995 en het Bte 1995 is een aantal procedures verduidelijkt en is de wijze waarop bepaalde wijzigingen moeten worden gemeld verlicht.

De procedure voor het melden van wijzigingen ten aanzien van de personen die het (dagelijks) beleid van een beleggingsonderneming (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beleggingsonderneming is in artikel 95 ten opzichte van artikel 22, eerste lid, onderdeel a, tweede en vierde lid, van het Bte 1995 verduidelijkt. Artikel 9 van de MiFID, dat ziet op de deskundigheid, de betrouwbaarheid en het aantal van de personen die het beleid bepalen van een beleggingsonderneming, laat ruimte om het melden van wijzigingen op deze manier te regelen.

Anders dan voorheen op grond van artikel 22, eerste en derde lid, van het Bte 1995 hoeft voor het doorvoeren van wijzigingen van de maatregelen bij de ontheffing van het vier-ogenbeginsel (artikel 4:83 van de wet), de vermogensscheiding, de inrichting van de bedrijfsvoering, de naam en adresgegevens, de samenstelling van de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur waarin de beleggingsonderneming met andere personen is verbonden, de financiële diensten die de beleggingsonderneming verleent en de financiële producten waarop deze diensten betrekking hebben («programma van werkzaamheden») geen instemming van de AFM te worden verkregen. De wijziging moet op grond van artikel 96 wel ten minste twee weken tevoren worden gemeld. Daarnaast is in lijn met artikel 24, derde lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 geregeld dat alleen significante wijzigingen in de inrichting van de bedrijfsvoering gemeld moeten worden.

Anders dan voorheen op grond van artikel 15b van de Wte 1995 is op grond van artikel 99, derde en vierde lid, alleen een voorgenomen wijziging in de financiële diensten die de beleggingsonderneming verleent vanuit een in een niet-lidstaat gelegen bijkantoor («het programma van werkzaamheden») en in de maatregelen gericht op het bevorderen en handhaven van een integere bedrijfsvoering aan voorafgaande instemming van de AFM onderworpen. Deze afwijking ten opzichte van artikel 15b van de Wte 1995 hangt samen met het feit dat het beoordelingskader in artikel 2:130 van de wet de toereikendheid van de bedrijfsvoering en financiële positie van de beleggingsonderneming is. Dit beoordelingskader is alleen relevant voor wijzigingen in de financiële diensten en de maatregelen gericht op het bevorderen en handhaven van een integere bedrijfsvoering.

7.5. Vernieuwingen ten opzichte van de Wtv 1993

Vermelding risicodragers door gevolmachtigde agent (paragraaf 8.1.6.)

Een (onder)gevolmachtigde agent dient er op grond van artikel 72 voor te zorgen dat de verzekeringnemer weet wie de verzekeraar is. Dit artikel komt in de plaats van artikel 181, eerste tot en met vierde lid en zevende lid, van de Wtv 1993. Het vijfde en zesde lid van artikel 181 van de Wtv 1993 zijn niet overgenomen. Deze leden regelden dat de gevolmachtigde

agent ingeval van schadeverzekeringen onder bepaalde voorwaarden de vermelding van de naam van de verzekeraar, en ingeval van co-assurantie, de participaties van de door hem vertegenwoordigde verzekeraars in de totale verzekering op de polis of in een aanhangsel achterwege mocht laten. Van deze regeling werd in de praktijk al bijna geen gebruik meer gemaakt. Bovendien hanteerde DNB een zeer restrictief beleid, mede naar aanleiding van opmerkingen van de Ombudsman Schadeverzekeringen waarin het belang voor cliënten wordt benadrukt om te weten wie de risicodragers zijn. Tot slot was een belangrijke reden om het vijfde en zesde lid niet over te nemen dat ICT-toepassingen goede mogelijkheden bieden om de cliënten te informeren, zonder dat hier hoge administratieve lasten aan verbonden zijn.

8. Gevolgen voor het bedrijfsleven

Hiervoor, onder 5, 6 en 7, is een overzicht gegeven van de vernieuwingen in het besluit ten opzichte van de bestaande regelgeving waarvoor dit besluit in de plaats komt. In het navolgende overzicht van de gevolgen van die vernieuwingen voor de administratieve lasten en de overige nalevingskosten wordt de volgorde van die paragrafen aangehouden.

8.1. Clearinginstellingen

Het in de Wft geïntroduceerde toezicht op clearinginstellingen is als zodanig nieuw. Dat geldt ook voor het gedragstoezicht op deze instellingen en meer in het bijzonder voor de in dit besluit opgenomen verplichting cliënten na afloop van elke handelsdag te informeren over hun posities (artikel 162). Wel is van belang dat het steeds op de hoogte houden van cliënten over hun posities al voortvloeit uit de aard van het bedrijf van clearinginstelling. De informatieplichting van artikel 162 noodzaakt daarom niet tot nieuwe investeringen.

Artikel 162 leidt voor circa 44 clearinginstellingen tot extra administratieve lasten: 18 instellingen met zetel in Nederland en 26 buitenlandse clearinginstellingen. De aan dit besluit toe te rekenen lasten bestaan uit de kosten die verbonden zijn aan het op dagelijkse basis informeren van cliënten over hun posities. In de praktijk zal deze informatieverstrekking geheel of grotendeels langs elektronische weg plaatsvinden. Wanneer het aantal measuren per clearinginstelling wordt gesteld op 52 per jaar (1 uur per week) en de uurkosten op € 95, komt deze berekening uit op $44 \times 52 \times € 95 = € 217.360$.

8.2. Provisiebetaling en beloningstransparantie

Algemeen

De in het besluit neergelegde regels ten aanzien van belonings transparantie en provisiebetaling vormen de uitwerking van de eerder in twee brieven aan de Tweede Kamer aangekondigde maatregelen om provisiegedreven «mis-selling» bij complexe financiële producten tegen te gaan.¹ Uit deze brieven blijkt dat in dat kader een veelheid aan opties is onderzocht. Intensief en constructief overleg met alle betrokkenen heeft zowel met betrekking tot de maatregelen zelf als de wijze van invoering ervan geleid tot evenwichtige en adequate maatregelen, waarbij veel aandacht is besteed aan het zo beperkt mogelijk houden van de daaraan verbonden administratieve lasten en overige nalevingskosten. Belonings transparantie houdt in dat de afnemer van een complex financieel product wordt geïnformeerd over de beloning die gekoppeld is aan de verkoop van het product. Deze norm leidt tot administratieve lasten voor de partij die het contact met de klant heeft.

¹ Kamerstukken II 2004/05, 29 629, nrs. 2 en 4.

Ten aanzien van provisiebetaling bepaalt het besluit dat afsluitprovisie maximaal de helft van de totale provisie mag bedragen. Deze norm leidt tot nalevingskosten in de verhouding tussen de aanbieders van complexe financiële producten en bemiddelaars en adviseurs van die producten.

De lasten zijn beperkt door een aantal factoren. Ten eerste geldt dat de maatregelen alleen betrekking hebben op complexe producten. Ten tweede geldt dat de informatie die aan afnemers van deze complexe producten moet worden verstrekt al bekend is bij de aanbieders en bemiddelaars. De beloningen ten aanzien van de verschillende complexe producten zijn immers in de contractuele relatie tussen aanbieders enerzijds en bemiddelaars anderzijds vastgelegd.

Daarnaast zijn aanvullende maatregelen getroffen om de effecten voor de marktpartijen zoveel mogelijk te beperken. De belangrijkste hiervan is de ruime overgangstermijn. Een eerste overweging bij het vaststellen van een overgangstermijn is dat potentiële effecten van de maatregelen door de marktpartijen beter opgevangen kunnen worden naarmate de beloning van de bemiddelaar beter aansluit bij de inspanningen die hij levert. Een tweede punt van overweging bij het vaststellen van de overgangstermijn is dat de Wfd op 1 januari 2006 van kracht is geworden waardoor er in de afgelopen jaren veel kosten gemaakt zijn om aan de nieuwe regels te voldoen. Een laatste argument voor de invoeringstermijn is dat aanbieders en het intermediair de tijd krijgen om beloningstransparantie te implementeren in hun systemen. Dankzij deze invoeringstermijn kan aangesloten worden bij reguliere investeringscycli, waardoor de administratieve lasten en nalevingskosten sterk beperkt worden ten opzichte van onmiddellijke invoering van beloningstransparantie.

Administratieve lasten beloningstransparantie

De administratieve lasten van deze maatregelen zullen vanaf oktober 2009 intrede doen aangezien beloningstransparantie vanaf dat moment vereist wordt. De administratieve lasten van de maatregelen bedragen eenmalig € 2,7 miljoen. De berekening is als volgt: eenmalig zullen de aanbieders en bemiddelaars een standaardformulering opstellen waarin wordt opgenomen dat zij kosten maken voor de distributie van complexe producten en dat deze kosten deel uitmaken van de prijs van het complexe product. Het opstellen van deze formulering zal gebeuren door een senior (juridisch) medewerker en zal naar verwachting één uur in beslag nemen. Dit levert een lastenpost op van € 150 per instelling. Dit bedrag moet worden vermenigvuldigd met het aantal marktpartijen waarop deze norm van toepassing is, namelijk 157 aanbieders (108 levensverzekeraars en 49 banken) en 9000 bemiddelaars (1373550). Deze verklaring wordt door bemiddelaars aangevuld met een standaardformulering waarin de transparantie van de provisie per overeenkomst zal worden opgenomen. Het opstellen van deze formulering zal gebeuren door een senior (juridisch) medewerker en zal naar verwachting eveneens één uur in beslag nemen. Dit levert een lastenpost op van € 150 per instelling. Dit bedrag moet worden vermenigvuldigd met het aantal marktpartijen waarop dit onderdeel van de regelgeving van toepassing is, namelijk 9000 intermediairs (1350000). De gehele berekening levert een eenmalige lastenpost op van € 2,7 miljoen.

De administratieve lasten van de maatregelen bedragen doorlopend € 2,3 miljoen. De berekening is als volgt: per overeenkomst zal de hoogte van de beloning met betrekking tot het specifieke product moeten worden ingevuld in de standaardformulering. De hoogte van de beloning zal daartoe moeten worden opgezocht in de beloningstabellen die worden gehanteerd door de betreffende marktpartij. Deze actie zal twee minuten in beslag nemen. Uitgaande van een uurloon van € 55¹ levert dit een lastendruk per overeenkomst op van € 1,83. Deze kosten per overeen-

¹ Bron: lastenberekening bij het Bfd (Stb. 2005, 676).

komst moeten worden vermenigvuldigd met het aantal overeenkomsten. Dit betreft voor het intermediair 1,26 miljoen adviezen.¹ De totale doorlopende lasten van de beloningstransparantie bedragen aldus € 2,3 miljoen.

Nalevingskosten provisiebalans

De nalevingskosten van de maatregelen komen voort uit de maximering van het percentage van de totale provisie dat als afsluitprovisie mag worden uitgekeerd. Deze maatregel leidt tot aanpassingen in de contractuele relatie van aanbieders met het intermediair. Aanbieders zullen hun ICT systemen, die worden gebruikt voor de betaling van afsluit- en doorlopende provisie aan het intermediair, zodanig moeten aanpassen dat eind 2009 maximaal de helft van de totale provisie in de vorm van afsluitprovisie wordt betaald. De andere helft aan provisie wordt als doorlopende provisie aan het intermediair betaald. Deze wijziging zal in vier wettelijke stappen van tien procent plaatsvinden.

Zoals gezegd zullen de ICT systemen die door aanbieders worden gebruikt moeten worden aangepast om deze wijziging te accommoderen. Het betreft evenals bij de bovenstaande administratieve-lastenbepaling 157 aanbieders. De ICT investering die wordt vereist zal naar verwachting € 50.000 per aanbieder bedragen.² De totale nalevingslasten van deze maatregelen bedragen daarom € 7,85 miljoen.

Overige gevolgen voor het intermediair

Ten gevolge van de nieuwe regelgeving wordt de hoogte van de afsluitprovisie verlaagd ten gunste van doorlopende provisie. Uit overleg met de marktpartijen en een onderzoek van PricewaterhouseCoopers blijkt dat de overgang naar een verhouding van 50 procent afsluitprovisie en 50 procent doorlopende provisie, waar in de huidige praktijk veel meer de nadruk op afsluitprovisie ligt, tot liquiditeitsproblemen bij het intermediair kan leiden. Dit probleem wordt door een drietal maatregelen gecompenseerd.

Ten eerste wordt een geleidelijke overgang naar de nieuwe verhouding in de wet opgenomen (naar 80/20 per 1 januari 2007, 70/30 per 1 januari 2008, 60/40 per 1 januari 2009 en 50/50 op 31 december 2009). De koepels van intermediairs en aanbieders hebben hun achterban geadviseerd om vanaf 1 oktober 2005 al geleidelijk toe te werken naar een verhouding van 80/20. Ten tweede wordt de uitbetalingsperiode van de doorlopende provisie gedurende de overgangperiode verkort naar tien jaar, waardoor de doorlopende provisie tijdelijk hoger wordt. Ten derde kunnen aanvullende bedrijfsfinancieringsfaciliteiten van aanbieders aan het intermediair beschikbaar komen, mits deze niet gekoppeld wordt aan individuele overeenkomsten. Overigens kan het intermediair ook een beroep doen op de markt voor bedrijfsfinanciering. Onder deze voorwaarden is een overgang naar de voorgestelde provisieverhouding mogelijk.

8.3. Overige vernieuwingen

Dit besluit wijkt op een aantal plaatsen af van de bestaande regelgeving. In de meeste gevallen gaat het om kleine verschillen die terug te voeren zijn op overwegingen van harmonisatie, wetstechniek, herstel van omissies, wenselijkheid van verduidelijking en dergelijke. Sommige vernieuwingen leiden tot enige lastenvermindering, andere tot enige lastenverzwaring. De gevolgen voor de administratieve lasten zijn in de onderstaande tabel in kaart gebracht. Daarbij is aangegeven wat er verandert, welke categorieën ondernemingen daardoor geraakt worden, of er wel of geen gevolgen voor de administratieve lasten zijn, en zo ja, of het een verlichting of een verzwaring betreft. Het exact kwantificeren van de administratieve lasten is in de meeste gevallen niet mogelijk noch zinvol. Duidelijk is wel dat het om relatief geringe bedragen gaat, die niet van wezenlijke invloed zijn op de totaaltelling bij dit besluit.

¹ Bron: bij de lastenberekening bij het Bfd is uitgegaan van 1,4 miljoen adviezen van het intermediair. De adviezen betroffen aldaar impactvolle producten. De definitie impactvol product is ruimer dan de definitie van complex product zoals blijkt uit artikel 21, lid 2, van de Vrijstellingsregeling Wfd. Geschat wordt hier dat 90% van de impactvolle producten eveneens complexe producten zijn. Dat levert 1.260.000 adviezen van het intermediair op.

² Het bedrag van € 50.000 betreft een schatting. Deze schatting is gebaseerd op gegevens van het Verbond van Verzekeraars inzake de aanpassingen van de ICT met betrekking tot de financiële bijsluiter. Aanpassingen van de financiële bijsluiter kost verzekeraars € 6,3 miljoen. Per verzekeraar (108) is dat ongeveer € 58.000. Aanpassing van de programmatuur van provisiebetaling is hiermee vergelijkbaar.

Gevolgen van de overige vernieuwingen voor de administratieve lasten

Onderwerp	Betreft	Verlichting	Verzwarend	Opmerkingen
<i>Algemene, terminologische en redactionele vernieuwingen</i>				
Collectieve vergunninghouders (paragraaf 1.2, artikel 4)	Collectieve vergunninghouders	x		Voor financiële ondernemingen die ook onder de Wfd vielen, verandert er niets. Voor beleggingsondernemingen is sprake van enige lastenverlichting, aangezien voorheen elke beleggingsonderneming een eigen vergunning moest hebben, terwijl in het geval van aansluiting bij een houder van een collectieve vergunning met een simpele melding kan worden volstaan.
Betrouwbaarheidstoetsing (hoofdstuk 3)	Alle AFM-vergunninghouders	–	–	De hier bedoelde vernieuwing is van formele aard en heeft betrekking op het niveau van regelgeving. Geen gevolgen voor de administratieve lasten.
Integere bedrijfsuitoefening	Alle AFM-vergunninghouders	–	–	Vernieuwing betreft het niveau van regelgeving en het meer principle-based maken van de regels. Geen gevolgen voor de administratieve lasten.
Jaarstukken en jaarrekeningstandaarden	Aanbieders van beleggingsobjecten, beheerders, beleggingsinstellingen, bewaarders en beleggingsondernemingen	–	–	Betreft aansluiting van de regels over de jaarstukken op de eisen van het BW resp. internationale jaarrekeningstandaarden. Geen gevolgen voor de administratieve lasten.
«Cold calling» (afdeling 8.2, artikel 81)	Beheerders, beleggingsinstellingen en beleggingsondernemingen	x	x	De reikwijdte van de regels over cold calling wordt enerzijds verruimd, anderzijds ingeperkt. Ten opzichte van het Btb 2005 resp de Nadere regeling toezicht effectenverkeer 2002 leidt het eerste tot een lastenverzwarend, het laatste tot een lastenverlichting.
Accountants en verstrekking gegevens aan de AFM (paragraaf 9.2, artikel 108)	Beheerders, beleggingsinstellingen, beleggingsondernemingen en bewaarders met zetel in Nederland resp. hun accountant	–	–	Deze vernieuwing ziet niet op de te verstrekken informatie, maar op wie die informatie verstrekt. Geen gevolgen voor de administratieve lasten.
<i>Vernieuwingen ten opzichte van het Bfd en de Vrijstellingsregeling Wfd</i>				
Betrouwbaarheid medewerkers (hoofdstuk 4, artikel 28)	Financiëledienstverleners	–	–	De hier bedoelde vernieuwing is niet inhoudelijk van aard en heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten.
Reclameregels en informatieverstrekking over complexe producten (paragraaf 8.1.3, artikelen 52, 54 en 55)	Beheerders en beleggingsinstellingen	–	–	In het besluit worden de regels ten aanzien van reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie voor alle complexe producten geüniformeerd. Per saldo heeft dat geen gevolgen voor de administratieve lasten.
Financiële bijsluiters voor deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen (paragraaf 8.1.5, artikel 65)	Beheerders van icbe's	€ 0,2 mln		Verstrekking van de financiële bijsluiters heeft (ook) bij deelnemingsrechten in icbe's alleen op verzoek te geschieden. Dit betekent in die gevallen een lastenverlichting. ¹
Voorgenomen bestuursbenoemingen (paragraaf 9.1.4, artikel 103)	Financiëledienstverleners	–	–	In artikel 103 is de te volgen procedure geëxpliciteerd. Geen gevolgen voor de administratieve lasten.
Uitzonderingen effectenkrediet (paragrafen 10.2.1 en 10.2.2 en afdeling 11.2)	Aanbieders en bemiddelaars effectenkrediet	x	x	De administratieve lasten voortvloeiend uit het gebruik van een enger begrip «effecten» worden geacht te worden gecompenseerd door de verruiming van veiligheidsmarge naar 100:80 waar het de verpanding van obligaties betreft.
<i>Vernieuwingen ten opzichte van de Wtb en het Btb 2005</i>				
Intrinsieke waarde deelnemingsrechten (paragraaf 8.1.2)	Beheerders van beleggingsinstellingen (AFM-vergunninghouders)	x		Het vervallen van de verplichting voor beheerders de intrinsieke waarde op verzoek aan de deelnemers mee te delen levert een geringe lastenreductie op.
Reclame-uitingen over beheerders en beleggingsinstellingen (paragraaf 8.1.3)	Beheerders en beleggingsinstellingen	–	–	Betreft kleine aanpassingen in de in reclame-uitingen verplicht op te nemen verwijzingen. Geen gevolgen voor de administratieve lasten.

Onderwerp	Betreft	Verlichting	Verzwarend	Opmerkingen
Melding van wijzigingen (afdeling 9.1)	Beheerders (AFM-vergunninghouders)	x		In vergelijking tot de bestaande regelingen voor beheerders zijn minder meldingen nodig en is in minder gevallen voorafgaande instemming van de AFM vereist. Dit brengt enige lastenverlichting mee.
Melding statutenwijziging (afdeling 9.1, artikel 91)	Beheerders van icbe-maatschappijen met zetel in Nederland (AFM-vergunninghouders)		x	Een beheerder van een icbe-maatschappij moet een statutenwijziging vooraf melden aan de AFM. Dit is een richtlijnbeeping die abusievelijk niet was geïmplementeerd. Dit brengt in voorkomend geval enige lastenverzwarend mee.
Inhoud prospectus beleggingsinstellingen (paragraaf 10.3.1, artikel 118 en bijlage E)	Beheerders van beleggingsinstellingen (met uitzondering van icbe's)		x	De richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten noopt tot enkele kleine aanpassingen in de inhoud van het prospectus. Voor bestaande prospectussen brengt dit enige lasten mee vanwege toe te voegen inlegvel.
Publicatie jaarstukken en halfjaarcijfers (paragraaf 10.3.1, artikel 120)	Beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders (met uitzondering van icbe's en de daaraan verbonden beheerders en bewaarders)	x		De voorgestelde bepaling leidt tot enige lastenverlichting doordat de publicatie op grond van het besluit kan plaatsvinden op de website van de beheerder.
Verklaring van de beheerder (paragraaf 10.3.1, artikel 121)	Beheerders (AFM-vergunninghouders)	-	-	Het betreft hier een formele wijziging die geen gevolgen heeft voor de administratieve lasten.
Beleggingen in andere beleggingsinstellingen (paragraaf 10.3.1, artikel 124)	Beleggingsinstellingen (met uitzondering van icbe's) die meer dan 20% van hun belegd vermogen hebben belegd in een andere beleggingsinstelling	-	-	In de tweede kolom genoemde beleggingsinstellingen dienen informatie over de samenstelling van de beleggingsportefeuille van die andere beleggingsinstelling te vermelden in de toelichting op hun balans en verlies- en winstrekening. Het betreft het herstellen van een omissie bij de modernisering van de Wtb. Geen gevolgen voor de administratieve lasten.
Beleggingen in andere beleggingsinstellingen (paragraaf 10.3.1, artikel 124)	Beleggingsinstellingen (met uitzondering van icbe's) die meer dan 20% van hun belegd vermogen hebben belegd in een andere beleggingsinstelling	x		In de tweede kolom genoemde beleggingsinstellingen dienen bepaalde informatie over die andere beleggingsinstelling te vermelden in de toelichting op hun balans en verlies- en winstrekening. In artikel 124, eerste lid, onderdeel i, is rekening gehouden met de mogelijkheid dat boekjaren niet gelijk lopen, zodat geen ontheffing meer hoeft te worden aangevraagd. Dit brengt enige lastenverlichting mee.
«Master feeder» constructies (paragraaf 10.3.1 en bijlage E)	Beleggingsinstellingen (met uitzondering van icbe's) die 95% of meer van hun beheerd vermogen beleggen in een andere beleggingsinstelling	-	-	In de tweede kolom genoemde beleggingsinstellingen moeten voldoen aan bepaalde transparantieregels. De verlaging van het toetsingspercentage van 99% naar 95% dient ertoe ontduiking van die regels te voorkomen en heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten.
Mededeling over inkoop en terugbetaling van deelnemingsrechten (paragraaf 10.3.1)	Open-end beleggingsinstellingen	x		Bedoelde mededeling behoeft alleen in het prospectus te worden opgenomen.
Beleggingsbeleid nieuwe icbe's (paragraaf 10.3.2, artikel 142)	Icbe's met zetel in Nederland	x		Icbe's mogen in de eerste zes maanden afwijken van enkele in het besluit opgenomen kwantitatieve begrenzings van het beleggingsbeleid. Hiertoe behoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Dit levert in een voorkomen geval enige lastenverlichting op.
<i>Vernieuwingen ten opzichte van de Wte 1995 en het Bte 1995</i> Interne klachtenafhandeling (hoofdstuk 7, artikelen 39 tot en met 41)	Beleggingsondernemingen (met uitzondering van beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat)	-	-	In het besluit worden de regels ten aanzien van interne klachtenafhandeling geüniformeerd. Per saldo heeft dat geen gevolgen voor de administratieve lasten.

Onderwerp	Betreft	Verlichting	Verzwarend	Opmerkingen
Saldibewakingsplicht (afdeling 8.2, artikel 86)	Beleggingsondernemingen	-	-	Met dit onderdeel is beoogd meer duidelijkheid te verschaffen over de reikwijdte van de saldibewakingsplicht. Er zijn geen gevolgen voor de administratieve lasten.
Melding van wijzigingen (afdeling 9.1)	Beleggingsondernemingen (met uitzondering van beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat)	x		Net als voor beheerders zijn ook voor beleggingsondernemingen minder meldingen nodig en is in minder gevallen voorafgaande instemming van de AFM vereist. Dit betekent enige lastenverlichting.
<i>Vernieuwingen ten opzichte van de Wtv 1993</i>				
Vermelding risicodragers door (onder)gevolmachtigde agenten (paragraaf 8.1.6, artikel 72)	(Onder)Gevolmachtigde agenten	-	-	Afwijkingsmogelijkheid vervallen. In de praktijk sporadisch gebruikt en ICT-toepassingen bieden goed alternatief. Per saldo geen gevolgen voor de administratieve lasten.

¹ De meerkosten van actieve verstrekking van de financiële bijsluiter door icbe's, boven verstrekking op verzoek, zijn in de nota van toelichting bij het Bfd geraamd op € 0,2 mln. (Stb. 2005, 676, blz. 84, voetnoot 2).

Uit de tabel blijkt dat de weergegeven (overige) vernieuwingen in de helft van de gevallen geen gevolgen hebben voor de administratieve lasten. Bij één onderdeel is sprake van een substantiële lastenverlichting. Deze is een gevolg van het feit dat beheerders van icbe's de financiële bijsluiter alleen op verzoek behoeven te verstrekken. De meerkosten van actieve verstrekking waren eerder al geraamd op € 0,2 mln., zodat thans sprake is van een lastenverlichting van dezelfde omvang. In negen andere gevallen treedt een (bescheiden) lastenverlichting op, op drie onderdelen is er een geringe lastenverzwaring.

8.4. Samenvatting

De berekeningen in deze paragraaf kunnen als volgt worden samengevat.

Gevolgen van het besluit voor de administratieve lasten en overige nalevingskosten

Onderwerp	2007	2008	2009	2010
Clearinginstellingen	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,2
Beloningstransparantie (eenmalige administratieve lasten)	-	-	+ 2,7	-
Beloningstransparantie (doorlopende administratieve lasten)	-	-	+ 2,3	+ 2,3
Provisiebetaling (eenmalige nalevingskosten)	+ 7,85	-	-	-
Overige vernieuwingen	-/- 0,2	-/- 0,2	-/- 0,2	-/- 0,2
Totaal	+ 7,85	-	+ 5,0	+ 2,3

Per saldo levert het besluit in de komende jaren, met uitzondering van 2008, een lastenverzwaring op die ligt tussen € 2,3 mln. en € 5,0 mln. per jaar. In 2007 en 2009 is sprake van eenmalige lasten als gevolg van de in het kader van de beloningstransparantie en provisiebetaling benodigde investeringen. Gegeven de nagestreefde lastenverlichting voor de Wft als geheel, leidt het bovenstaande tot een verhoging van de taakstelling met betrekking tot de administratieve lasten voor de andere onderdelen van de Wft.

9. Ontvangen adviezen

9.1. Toezichthouders en marktpartijen

Het ontwerpbesluit is ter formele consultatie voorgelegd aan representatieve organisaties van marktpartijen en consumentenorganisaties. Ook is advies gevraagd aan de toezichthouders. Daarnaast is het ontwerpbesluit op de website van het Ministerie van Financiën geplaatst waarbij een ieder is uitgenodigd tot het geven van een reactie. Er zijn reacties ontvangen van AFM, DNB, de heer C.A. de Bruin, Commissie Wfd Nee, de Consumentenbond, Dutch Fund and Asset Management Association (Dufas), Experian Information Services Nederland B.V. (Experian), de Federatie van koepelorganisaties financiële dienstverlening (FKO), FINENZO, het Klachteninstituut Verzekeringen (KV), Legal & General, de NBVA, de Nederlandse vereniging van assurantieadviseurs en financiële dienstverleners (NVA), de Nederlandse Vereniging van Gevolmachtigde Assurantiebedrijven, de Nederlandse Vereniging van Handelsinformatiebureau's (NVH), de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet, de Raad van de Effectenbranche en Euronext Amsterdam N.V. (REB/Euronext), het Verbond van Verzekeraars, de Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen mede namens de Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen en de Unie van Beroepspensioenfondsen, de Vereniging Eigen Huis, het Verzekeringsblad en een gezamenlijke reactie van de NBVA, NVA, NVB, het Verbond van Verzekeraars en de Vereniging van Hypotheekadviseurs in Nederland (VvHN) op de bepalingen over provisiebetaling en beloningstransparantie.

De hoofdpunten van de ontvangen reacties worden hieronder besproken. Daarbij blijven de (talrijke) opmerkingen van de marktpartijen over de wet (het toezicht op (closed-end) beleggingsinstellingen, de beroepsaansprakelijkheidsverzekering, verplichte aansluiting bij een erkende geschilleninstantie, de territoriale reikwijdte van de wet, uitzondering voor verzekeraars op de vergunningplicht voor bemiddelen en vermogensscheiding door beleggingsondernemingen), de vrijstellingsregeling (lokale ondernemingen) of (de totstandkoming van) de Wfd buiten beschouwing. De technische opmerkingen zijn grotendeels overgenomen. Verder heeft naar aanleiding van de ontvangen reacties een verdere stroomlijning plaatsgevonden en is de toelichting op het besluit op enkele punten aangevuld.

Provisiebetaling en beloningstransparantie

De NBVA, NVA, NVB, het Verbond van Verzekeraars en de VvHN stelden in hun gezamenlijke reactie voor om bij beloningstransparantie aan te sluiten bij de systematiek van de financiële bijsluiter. Dit voorstel houdt in dat de bemiddelaar transparantie biedt over de hoogte van de provisie die hij ontvangt bij totstandkoming van de overeenkomst inzake het desbetreffende product van de desbetreffende aanbieder, waarbij wordt uitgegaan van gestandaardiseerde product- en persoonskenmerken. Transparantie over de hoogte van een eventuele beloning van adviseerende klantmedewerkers van aanbieders kan hiermee komen te vervallen. Op verzoek van de consument wordt informatie over de concrete hoogte van de afsluitprovisie en de doorlopende provisie verstrekt. Deze wijze van het bieden van transparantie sluit beter aan bij de informatievoorziening aan de consument inzake de kosten, risico's en rendementen van complexe producten zoals dit in de financiële bijsluiter is vormgegeven. Tevens doet deze wijze van het bieden van transparantie beter recht aan de concurrentieverhoudingen tussen het intermediair enerzijds en aanbieders anderzijds.

Ook de FKO en het Verzekeringsblad gaven aan dat de concurrentieverhouding tussen het intermediair en aanbieders beter gediend kan worden.

Het gezamenlijke voorstel van de NBVA, NVA, NVB, het Verbond van Verzekeraars en de VvHN is overgenomen om aan de bovengenoemde bezwaren tegemoet te komen.

Legal & General stelde voor om een verplichte keus voor de consument te introduceren tussen een aanbod waarbij de bemiddelaar door de consument wordt betaald op basis van een uurtarief en een aanbod waarbij de bemiddelaar door middel van provisie wordt betaald. Dit voorstel is niet overgenomen. Beide mogelijkheden van financiering van de bemiddelaar zijn toegestaan. Het is aan de economische actoren om te bepalen welke van de mogelijkheden wordt gehanteerd.

De Consumentenbond en de Vereniging Eigen Huis drongen aan op een nadere regulering van beloning door middel van bonusstructuren. Dit voorstel is overgenomen door naast de kwalitatieve omschrijving van dergelijke beloningsstructuren ook informatie over de procentuele minimum- en maximumbeloning aan consumenten te verstrekken.

FINENZO en FKO merkten op dat de verhouding tussen afsluitprovisie en doorlopende provisie tot financiële problemen van het intermediair kan leiden. In het besluit zijn verschillende maatregelen genomen eventuele liquiditeitsproblemen bij bemiddelaars te verzachten. Er is voorzien in een geleidelijke overgang naar de nieuwe verhouding, de uitbetalingsperiode van de doorlopende provisie wordt gedurende de overgangperiode verkort en er geldt dat aanvullende bedrijfsfinancieringsfaciliteiten van aanbieders aan bemiddelaars kunnen plaatsvinden.

Niveau van regelgeving

De NVB, REB/Euronext en het Verbond van Verzekeraars vroegen aandacht voor het niveau van regelgeving.

In overeenstemming met het uitgangspunt van de Wft en dit besluit over het niveau van regelgeving heeft de AFM ten eerste de mogelijkheid bepaalde normen van het besluit technisch uit te werken in nadere regels. Dit betreft geclausuleerde bevoegdheden tot uitwerking van informatieverplichtingen met betrekking tot complexe producten en krediet en de uitwerking van de berekening van de risico's van icbe's. Deze regelgevende bevoegdheden zijn toegekend aan de AFM omdat zij beschikt over relevante marktkennis en technische kennis op het gebied van complexe producten, krediet en beleggingsinstellingen en in staat is om relevante marktontwikkelingen nauwlettender te volgen dan de Minister van Financiën. Door het toekennen van regelgevende bevoegdheden aan de AFM kan direct worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen op de financiële markten.

Ten tweede zijn in afwachting van de implementatie van MiFID tijdelijk de regelgevende bevoegdheden van de AFM met betrekking tot beleggingsondernemingen uit het Bte 1995 gehandhaafd. REB/Euronext stonden positief tegenover het uitgangspunt dat beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID niet tweemaal met substantiële wijzigingen moeten worden geconfronteerd. Zij meenden echter dat dit ook kan worden gerealiseerd door het omzetten van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 in een separate ministeriële regeling. De NVB pleitte er in dit verband voor om de reikwijdte van de door de AFM te stellen regels te beperken tot de huidige regels en geen nieuwe regels te laten opstellen die bij implementatie van de MiFID wegens gebrek aan grondslag komen te vervallen.

Doordat de regels op het niveau van nadere regeling gehandhaafd blijven, zijn zij voor de sector als vanouds vindbaar en herkenbaar. Zoals hierboven onder 2 is aangegeven, wijzigen de desbetreffende regels van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 inhoudelijk niet.

Normadressaten

De NVB merkte ten aanzien van meerdere bepalingen op dat «beleggingsinstelling» moet worden vervangen door «beleggingsmaatschappij» omdat op grond van artikel 1:13 van de wet voor beleggingsinstelling die een fonds is toch al «beheerder» moet worden gelezen. Daarnaast merkte de NVB op dat ingeval een beleggingsmaatschappij een aparte beheerder heeft in de bepalingen duidelijk moet worden gemaakt dat óf de beleggingsmaatschappij zelf óf de beheerder aan de desbetreffende verplichting moet voldoen.

Ten aanzien van beleggingsfondsen is het systeem van normadressering – in lijn met de Wtb en het Btb 2005 – als volgt. Indien een bepaling is gericht tot de beheerder (uitdrukkelijk of als onderdeel van het begrip «financiële onderneming»), geldt de betreffende norm of verplichting voor de beheerder zelf. De beheerder dient de bepaling na te leven en kan daarop worden aangesproken door de toezichthouder. Indien een bepaling is gericht tot een beleggingsfonds of een beleggingsinstelling (uitdrukkelijk of als onderdeel van het begrip «financiële onderneming») geldt de norm of verplichting voor een beleggingsfonds doch is het op grond van artikel 1:13, eerste lid, van de wet de beheerder van het beleggingsfonds die ervoor dient te zorgen dat het door hem beheerde fonds aan de betreffende norm of verplichting voldoet. Een beleggingsfonds is immers geen (rechts)persoon die zelfstandig aan regels kan voldoen. Dit is toegelicht bij artikel 1:13, eerste lid, van de wet. Anders dan de NVB lijkt te veronderstellen, betekent artikel 1:13, eerste lid, van de wet niet dat waar de term «beheerder» wordt gebruikt maar niet de term «beleggingsinstelling» of «beleggingsfonds» de betreffende norm of verplichting ook geldt voor een door de beheerder beheerd beleggingsfonds. Alleen indien een beleggingsfonds wordt genoemd in een bepaling dient de beheerder op grond van artikel 1:13, eerste lid, van de wet ervoor te zorgen dat het beleggingsfonds voldoet aan de bepaling. Voor beleggingsmaatschappijen die een aparte beheerder hebben geldt op grond van artikel 1:13, eerste lid, van de wet dat ook op de beheerder de verplichting rust ervoor zorg te dragen dat de beleggingsmaatschappij aan de voor haar geldende normen en verplichtingen voldoet. Het is derhalve niet nodig om dat in de bepalingen tot uitdrukking te brengen.¹

Reikwijdte

Meerdere partijen stelden vragen over de reikwijdte van bepalingen. Opgemerkt wordt dat de reikwijdte van een bepaling in het besluit allereerst wordt bepaald door de grondslag van het betreffende artikel in de wet. In artikelen waar verwarring over de reikwijdte zou kunnen ontstaan, is een verwijzing naar de grondslag in de wet opgenomen. De grondslag is bovendien kenbaar uit het onderschrift van het hoofdstuk, de paragraaf of afdeling waarin het artikel is opgenomen en uit de artikelsgewijze toelichting. Daarnaast wordt de reikwijdte zoveel mogelijk toegelicht. Ter illustratie kan worden gewezen op artikel 58 over de belonings transparantie. De grondslag van dit artikel is artikel 4:20, eerste lid, van de wet zodat onder «aanbieder» niet wordt verstaan een aanbieder van deelnemingsrechten in een beleggingsinstelling. Artikel 4:20 van de wet is immers niet van toepassing op aanbieders van deelnemingsrechten. Dit is ook toegelicht in de inleiding op paragraaf 8.1.4. Een ander voorbeeld betreft artikel 31. Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet. Zoals is toegelicht bij artikel 31 volgt uit artikel 4:12, vierde lid, van de wet dat artikel 31 niet van toepassing is op beleggingsondernemingen die een door DNB verleende bankvergunning of een verklaring van ondertoezichtstelling als financiële instelling hebben.

In enkele gevallen bevat de wettelijke grondslag geen beperking van de reikwijdte doch is in het besluit zelf een reikwijdtebeperking opgenomen, bijvoorbeeld in de artikelen 87, 93 en 101.

¹ Zie ook de toelichting op artikel 1:13 (1:6f) van de wet, kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 384 en 385.

Intrinsieke waarde

Dufas en de NVB merkten met betrekking tot artikel 50, tweede lid, onderdeel d (artikel 8:2, tweede lid, onderdeel d, van de consultatietekst), op dat het niet altijd mogelijk is de intrinsieke waarde nauwkeurig te berekenen. Daarnaast wezen zij op de omstandigheid dat naar aanleiding van aanbevelingen van de Commissie Winter een nieuwe handels-systematiek zal worden ingevoerd en dat het onnodige nalevingslasten veroorzaakt als beheerders van beleggingsinstellingen voor de tussenliggende periode verplicht zouden zijn om hun website aan te passen aan een andere berekeningssystematiek van de intrinsieke waarde. Ten slotte vroegen zij hoe met artikel 50, derde lid (artikel 8:2, derde lid, van de consultatietekst), moet worden omgegaan indien de beleggingsinstelling zelf geen transacties verricht maar gebruik maakt van een liquidity provider of een beursagent.

Artikel 50, tweede lid, onderdeel d, betreft de maandelijkse opgave. Dit betreft een momentopname en de beleggingsinstelling is binnen de grenzen van de aanhef van het tweede lid vrij in haar keuze van het moment waarop de opgave van de stand van zaken wordt gedaan. Deze verplichting staat derhalve los van de gekozen handelssystematiek. Om dit te verduidelijken is in de tekst van artikel 50, tweede lid, onderdeel d, opgenomen dat het moet gaan om de meest recent bepaalde intrinsieke waarde en dat moet worden aangegeven op welk moment deze waarde is bepaald. Het besluit schrijft overigens evenmin als het Btb 2005 voor op welke wijze de intrinsieke waarde moet worden bepaald. De beleggingsinstelling zal zelf in het prospectus moeten aangeven op welke wijze de intrinsieke waarde wordt bepaald en moeten vermelden onder welke omstandigheden deelnemers gecompenseerd worden voor een onverhoopt onjuist berekende intrinsieke waarde (onderdelen 12.1 en 12.3 van bijlage E). Met betrekking tot het derde lid van artikel 50 wordt opgemerkt dat een beleggingsinstelling een intrinsieke waarde zal bepalen om de prijs van de deelnemingsrechten te kunnen bepalen en die waarde aan de liquidity provider of een beursagent zal meedelen. Dat is vervolgens ook de prijs die de basis vormt voor de prijs waartegen (potentiële) deelnemers deelnemingsrechten kunnen verkrijgen of verkopen en die aan hen op grond van het derde lid desgevraagd moet worden meegegeeld.

Vakbekwaamheid

De meeste opmerkingen over hoofdstuk 2 Vakbekwaamheid («Deskundigheid van medewerkers» in de consultatietekst) betroffen gesignaleerde onduidelijkheden of onjuistheden in de bepalingen of de toelichting. In een aantal gevallen heeft dit aanleiding gegeven tot aanpassingen. Zo was er, zoals de NBVA en het Verbond van Verzekeraars opmerkten, ten onrechte in de consultatietekst opgenomen dat de module hypothecair krediet ook voorziet in de vakbekwaamheid voor consumptief krediet en dat houders van een oud diploma met betrekking tot hypothecair krediet ook aan de permanente educatieverplichting voor beleggen A moeten voldoen. Deze onjuistheden zijn rechtgezet.

Opmerkingen van inhoudelijke aard, waarover al bij het Bfd op goede gronden een beslissing is genomen, leiden in dit traject niet tot aanpassingen. De opmerkingen van REB/Euronext en de NVA waarbij het aantal van vijftig medewerkers in artikel 6, tweede lid, onderdeel b (artikel 2:2, tweede lid, onderdeel b, van de consultatietekst), en de extra mogelijkheid voor verbonden bemiddelaars om aan de vakbekwaamheidseis te voldoen artikel 6, derde lid (artikel 2:2, derde lid, van de consultatietekst), ter discussie worden gesteld, zijn daarom voor kennisneming aangenomen.

Uit de consultatie is ook gebleken dat er op sommige onderdelen nog vragen zijn over de gevolgen die de implementatie van de MiFID heeft en zal hebben voor de vakbekwaamheid. In de huidige situatie is de module beleggen B die in het Bfd was opgenomen niet meer van toepassing op adviseren over financiële instrumenten. De module beleggen A is van toepassing op alle financiële dienstverlening met betrekking tot levensverzekeringen, niet zijnde eenvoudige levensverzekeringen waarbij het recht van uitkering ontstaat bij overlijden. In de toelichting is toegevoegd dat indien de vakbekwaamheid van medewerkers niet is uitgewerkt in regelgeving of vrijgesteld is, zoals bijvoorbeeld het geval is voor het adviseren over financiële instrumenten, van de personen die het dagelijks beleid bepalen de benodigde kennis van dat bedrijf zal mogen worden verwacht. In het kader van de implementatie van MiFID zal op een uniforme wijze invulling worden gegeven aan de vakbekwaamheid voor alle beleggingsdiensten.

Betrouwbaarheid

Naar aanleiding van het commentaar van de NVB en Euronext/REB dat er voor de betrouwbaarheidstoets qua strafrechtelijke antecedenten geen onderscheid gemaakt wordt tussen een onherroepelijke veroordeling ter zake van de in onderdeel 1 dan wel 2 van bijlage C opgenomen strafrechtelijke antecedenten, is artikel 15 (artikel 3:4 van de consultatietekst) zodanig aangepast, dat alleen antecedenten opgenomen in onderdeel 1 van bijlage C, tenzij er sinds het onherroepelijk worden van de uitspraak ten minste acht jaren zijn verstreken, automatisch er toe leiden dat de betrouwbaarheid niet buiten twijfel staat.

Ofschoon Euronext/REB bij de betrouwbaarheidstoetsing een ruimere toepassing bepleitten van het gebruik van het betrouwbaarheidsoordeel van een toezichthouder uit een andere lidstaat, is artikel 16 (artikel 3:5 van de consultatietekst) aangepast. Uit jurisprudentie blijkt dat de toezichthouder niet op het oordeel van anderen mag afgaan, doch een eigen oordeel dient te vormen.

Integere uitoefening van het bedrijf

Naar aanleiding van de opmerkingen van de NVB over de bepalingen met betrekking tot Customer Due Dilligence (CDD) wordt het volgende opgemerkt. De hoofdregel van de derde richtlijn witwassen¹ is dat de identificatie plaatsvindt voor het aangaan van de zakelijke relatie of het uitvoeren van de transactie. Artikelen 21 en 26 zijn daarmee in overeenstemming met de derde richtlijn (vergelijk artikel 9, vijfde lid, van de derde richtlijn).

Ten overvloede wordt hierbij opgemerkt dat het niet de bedoeling is om enige materiële verandering aan te brengen. Dit zal plaatsvinden bij implementatie van de derde richtlijn witwassen waarbij tevens alle bepalingen met betrekking tot CDD naar de Wet identificatie dienstverlening (Wid) verhuizen.

De NVB maakte voorts een aantal opmerkingen ten aanzien van de normen die zich richten tot de bewaarder, beleggingsinstelling en beheerder. Zoals hierboven is aangegeven, bepaalt artikel 1:13 van de wet dat de bepalingen uit de wet ten aanzien van een beleggingsinstelling gericht zijn tot haar beheerder. Als gevolg hiervan moet de beheerder zorgdragen voor een integere uitoefening van het bedrijf door de door hem beheerde beleggingsinstelling(en), daarnaast blijft hij echter ook verantwoordelijk voor een integere uitoefening van zijn eigen functie. Het advies om bewaarders niet te belasten met de verplichtingen ten aanzien van een integere bedrijfsuitoefening is opgevolgd. De herziening is

¹ Richtlijn nr. 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (PbEU L 309).

gebaseerd op de passieve aard van de rol van de bewaarder en de neutraliteit van de handelingen die hij kan uitvoeren.

Daarnaast vroeg de NVB om een herziening van artikel 28 met betrekking tot de betrouwbaarheid van werknemers van een financiële dienstverlener. Hieraan is geen gevolg gegeven. Deze bepaling vloeit voort uit de richtlijn verzekeringsbemiddeling¹ en ziet niet alleen op de aanvang van de arbeidsrelatie, maar betreft ook doorlopend toezicht. Overigens is deze bepaling op grond van artikel 4:8, derde lid, van de wet niet van toepassing op financiële dienstverleners die een door DNB verleende vergunning of verklaring van ondertoezichtstelling hebben, zoals banken en verzekeraars.

Beheerste uitoefening van het bedrijf

De NVB wees op een onduidelijkheid met betrekking tot de reikwijdte van de bewaarplicht voor adviseurs in artikel 32 (artikel 5:2 van de consultatietekst). Terecht merkte zij op dat niet duidelijk is of de onder de Wfd geldende uitzondering op de bewaarplicht voor beleggingsadviseurs werkzaam bij een vergunninghoudende beleggingsonderneming, blijft gelden. In een ministeriële regeling op grond van artikel 4:7 van de wet wordt een vrijstelling van artikel 4:15, eerste en derde lid, van de wet opgenomen voor het adviseren over financiële instrumenten door beleggingsondernemingen.

Uitbesteding

DNB merkte op dat voor kredietinstellingen, verzekeraars en clearinginstellingen in de algemene maatregel van bestuur die op grond van artikel 3:18, tweede lid, van de wet wordt vastgesteld een verbod geldt op het uitbesteden van de onafhankelijke interne controlefunctie. Zij sprak de wens uit om een dergelijk verbod ook op te nemen voor AFM-vergunninghouders. Deze suggestie is niet overgenomen. Een dergelijk verbod geldt op dit moment niet voor AFM-vergunninghouders en de introductie ervan zou in strijd zijn met het beleidsarme karakter van de Wft-wetgevingsoperatie.

Dufas en REB/Euronext merkten op dat onvoldoende duidelijk was welke werkzaamheden onder de bepalingen over uitbesteding kunnen vallen. Naar aanleiding van deze opmerking is de toelichting op hoofdstuk 6 van het besluit verduidelijkt. Van uitbesteden is sprake indien werkzaamheden die deel uitmaken van of voortvloeien uit het uitoefenen van het bedrijf of het verlenen van financiële diensten van de desbetreffende financiële onderneming – en waarvoor ingevolge het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen regels zijn gesteld – worden uitbesteed aan een derde. Daarbij wordt evenals in de huidige regelgeving geen onderscheid gemaakt naar uitbesteding binnen of buiten de groep waartoe de opdrachtgever behoort noch tussen incidentele en structurele uitbesteding.

De REB/Euronext vroegen of er gelet op de eisen die in artikel 38 (artikel 6:2 in de consultatietekst) aan uitbesteding worden gesteld voor bestaande uitbestedingsovereenkomsten geen overgangsbepaling zou moeten worden opgenomen. Artikel 38 is inhoudelijk gelijk aan artikel 27 van het Btb 2005. Een overgangsbepaling is derhalve niet nodig.

Erkende geschilleninstantie

Een groot aantal marktpartijen spant zich in om het in oprichting zijnde Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD) een succes te laten worden. In het kader van de consultatie zijn geen opmerkingen gemaakt die strekken tot aanpassingen van de op grond van paragraaf 7.2 geldende procedure en criteria. Het Klachteninstituut Verzekeringen bracht wel de wens naar voren dat er een regeling in het besluit wordt

¹ Richtlijn nr. 2002/92/EG van het Europese Parlement en de Raad van de Europese Unie van 9 december 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling (PbEG L9).

opgenomen voor een Ombudsman en een semi-bindend advies. De regelgeving laat de ruimte voor dergelijke voorzieningen. Ten aanzien van het semi-bindend advies is de toelichting aangescherpt.

Aanbieden van krediet

NVH uitte de zorg dat alleen het BKR als stelsel van kredietregistratie wordt genoemd. Deze zorg is ongegrond. Uit de bewoordingen van artikelen 4:32 van de wet en 112, eerste lid, onderdeel c van het besluit en de bijbehorende toelichtingen blijkt duidelijk dat niet één bepaald stelsel is beoogd.

Experian suggereerde om de toetsing aan een stelsel van kredietregistratie op een aantal punten uit te breiden. Deze suggesties zijn niet overgenomen mede gelet op het lopende marktinitiatief om tot een uitbreiding van schuldenregistratie te komen.

Jaarrekening beleggingsinstellingen

De AFM merkte ten aanzien van de voorgestelde mogelijkheid voor beleggingsinstellingen met zetel buiten Nederland om hun jaarverslag op te maken overeenkomstig de regels van het land van de zetel op dat hierdoor de informatievoorziening aan beleggers onvoldoende gewaarborgd wordt. Zo is het mogelijk dat voor beleggingsfondsen in een andere lidstaat minder verslaggevingvereisten gelden dan in Nederland op grond van Titel 9 van Boek 2 van het BW en zijn de verslaggevingvereisten in derde landen niet altijd vergelijkbaar met Titel 9 van Boek 2 van het BW. Gelet op het belang van een goede informatievoorziening aan (potentiële) deelnemers is besloten om de bestaande regels uit het Btb 2005 op dit punt te handhaven zodat beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders hun jaarstukken dienen op te stellen conform Titel 9 van Boek 2 van het BW. Hierbij wordt opgemerkt dat op grond van artikel 4:51, vijfde lid, van de wet uiteraard de mogelijkheid bestaat om ontheffing te vragen van de verplichting om Titel 9 van Boek 2 van het BW toe te passen, zoals ook op grond van de artikelen 17c, tweede lid, juncto 12, eerste lid, onderdeel d, en vierde lid, van de Wtb mogelijk was. Beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders (al dan niet met zetel buiten Nederland) die hun jaarstukken conform de internationale jaarrekeningstandaarden opstellen hoeven overigens geen ontheffing te vragen omdat op grond van artikel 2:362, achtste lid, van het BW de jaarstukken ook volgens deze standaarden kunnen worden opgesteld.

9.2. Adviescollege toetsing administratieve lasten

Het ontwerpbesluit is ter toetsing voorgelegd aan het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal). Actal heeft geadviseerd om de uit het besluit voortvloeiende structurele toename van de administratieve lastendruk vanaf 2009 nog in de huidige kabinetsperiode te compenseren.

De invoering van de Wft zal de administratieve lasten voor het bedrijfsleven met circa € 38 miljoen verminderen. De gevolgen van het onderhavige besluit en de overige algemene maatregelen van bestuur zijn daarbij inbegrepen. Dit blijkt uit het overzicht dat de minister van Financiën op 17 mei 2006 aan de Tweede Kamer heeft gestuurd.¹ De Wft draagt aldus bij aan de doelstelling van het kabinet om de administratieve lasten in zijn kabinetsperiode met 25 procent te verminderen. Deze doelstelling heeft geen betrekking op de jaren na 2007. Compensatie van verhogingen van de administratieve lasten die na 2007 worden voorzien is in dat kader dan ook niet aan de orde.

Daarnaast adviseerde Actal om er op toe te zien dat de door de AFM op grond van dit besluit te stellen regels niet tot hogere administratieve lasten zullen leiden als gevolg van extra toezicht.

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 42.

De bevoegdheid van de AFM om op grond van dit besluit regels te stellen gaat niet verder dan de bevoegdheid die zij op grond van het Bfd, Btb 2005 en Bte 1995 heeft. Er zal derhalve geen sprake zijn van extra toezicht. De regels van de AFM zullen overigens ter toetsing aan Actal worden voorgelegd.

Ten slotte merkte Actal op dat het besluit vooruitloopt op de formele bekrachtiging van de MiFID en dat terughoudendheid geboden is. Kort op elkaar volgende wetwijzigingen verhogen de administratieve lasten van kennisneming en voldoen aan nieuwe regelgeving. Actal adviseert om de gevolgen van het vooruitlopen op de MiFID en de gevolgen van het wachten op de definitieve vaststelling van deze richtlijn tegen elkaar af te wegen.

Anders dan Actal veronderstelt, wordt in dit besluit niet vooruitgelopen op de MiFID. Zoals onder 2 is toegelicht, worden in afwachting van de implementatie van de MiFID de voor beleggingsondernemingen geldende regels wat inhoud en niveau van regelgeving zoveel mogelijk ongewijzigd overgenomen. Ten eerste wordt hiermee voorkomen dat beleggingsondernemingen hun bedrijfsvoering in korte tijd tweemaal moeten aanpassen aan nieuwe regelgeving. Ten tweede komt de (tijdelijke) handhaving van het niveau van regelgeving de herkenbaarheid en vindbaarheid van de regels door de financiële sector ten goede. Aanpassingen in de regels voor beleggingsondernemingen ten behoeve van harmonisatie of administratieve lastenverlichting hebben alleen plaatsgevonden indien vaststaat dat de MiFID daarvoor ruimte laat zodat de desbetreffende regels bij implementatie van de richtlijn niet nogmaals gewijzigd hoeven te worden.

Artikelsgewijs

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

§ 1.1. Definities

Artikel 1

a. afsluitprovisie

Deze definitie is opgenomen in verband met de bepalingen over beloningstransparantie in paragraaf 8.1.4 en over de wijze van betaling van provisie in afdeling 11.1.

Afsluitprovisie en doorlopende provisie (onderdeel g) worden gedefinieerd omdat de verhouding tussen en de transparantie over de twee soorten provisie wordt gereguleerd. Afsluitprovisie is de beloning of vergoeding voor het sluiten van een specifieke overeenkomst inzake een complex product.

b. bestuurder

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel b, van het Besluit toezicht beleggingsinstellingen 2005 (Btb 2005). In de bepalingen ten aanzien van beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders wordt een begrip «bestuurder» gehanteerd dat afwijkt van het gebruikelijke begrip uit het Burgerlijk Wetboek (BW). Daarom definieert onderdeel b het begrip bestuurder indien het een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder betreft. De definitie omvat zowel de wettelijke vertegenwoordigers als degenen die (daadwerkelijk) het beleid van een beheerder, beleggingsmaatschappij en bewaarder bepalen.

Indien in een bepaling die geen betrekking heeft op een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder het begrip bestuurder wordt gebruikt wordt hiermee de bestuurder in de zin van het BW bedoeld.

c. betalingstermijn

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel c, van het Besluit financiële dienstverlening (Bfd). De verwijzing naar een dienst «als bedoeld in artikel 4» van het Bfd is komen te vervallen omdat de inhoud van dat artikel is opgenomen in onderdeel b, onder 2°, van de definitie van krediet in artikel 1:1 van de wet.

d. complex product

Dit onderdeel komt in de plaats van de artikelen 1, onderdeel d, en 38, vierde lid, van het Bfd en 26c van de Vrijstellingsregeling Wfd.

Met de term «complex product» wordt een groep van financiële producten aangeduid waarover informatie gestandaardiseerd en vereenvoudigd moet worden aangeboden om tegemoet te komen aan twee belangrijke doelstellingen van informatieverstrekking over financiële producten; het verschaffen van inzicht in de wezenlijke kenmerken van het aangeboden product en mogelijkheid tot vergelijking van de informatie over verschillende (soortgelijke) producten. In de paragrafen 8.1.3 en 8.1.5 worden daarom met betrekking tot deze complexe producten regels gesteld over reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie en de financiële bijsluiter.

Vanwege de grote verscheidenheid aan producten die worden aangeboden, de snelheid waarmee nieuwe producten op de markt worden geïntroduceerd en veranderende opvattingen over de wenselijkheid om voor bepaalde typen producten een financiële bijsluiter verplicht te stellen is een «waterdichte» definitie van complex product niet mogelijk. Evenals in het Bfd is daarom de mogelijkheid opgenomen om bij ministeriële regeling andere complexe producten dan bedoeld in dit onderdeel aan te wijzen als complex product, indien dit ten behoeve van de vergelijkbaarheid van complexe producten met dit financiële product in verband met de belangen die het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet beoogt te beschermen wenselijk is. Zie hiervoor subonderdeel 6°. Indien de reikwijdte van «complex product» te ruim mocht blijken te zijn bestaat de mogelijkheid om vrijstelling te regelen op grond van artikel 4:7 van de wet.

Een product wordt onder 1° als «complex» aangemerkt wanneer het voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. Het product moest allereerst zijn opgebouwd uit ten minste twee verschillende financiële producten. Bovendien moet een van de productsoorten een beleggingskarakter hebben. Dat wil zeggen dat de waarde van een van de productsoorten afhankelijk is van de ontwikkelingen op de financiële markten – bijvoorbeeld de aandelenmarkt of de valutamarkt – of andere markten. Dit is ten opzichte van artikel 1, onderdeel c, onder 1°, van het Bfd verduidelijkt door opname van «*waarvan de waarde* afhankelijk is van de ontwikkeling op de financiële markten of andere markten». In plaats van de in het Bfd gehanteerde formulering «een financieel product als bedoeld in artikel 1, onderdeel m, onder 9°, van de wet» is de formulering «een combinatie van twee of meer financiële producten» gebruikt. Dit betreft geen inhoudelijke wijziging.

Onder 2° worden rechten van deelneming in een beleggingsinstelling aangewezen. Het betreft hier zowel rechten van deelneming in een open-end beleggingsinstelling als niet-verhandelbare rechten van deelneming in een closed-end beleggingsinstelling. Hieronder vallen dus ook de rechten van deelneming in een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe's). Daarbij maakt het niet uit of het een icbe met zetel in Nederland of met zetel in een andere lidstaat betreft. Dat onderscheid is wel van belang in het kader van de financiële bijsluiter. Zie artikel 64 en de toelichting op paragraaf 8.1.5.

Uit het feit dat slechts die rechten van deelneming die geen effect zijn als complex product zijn aangewezen volgt dat verhandelbare rechten van deelneming in een closed-end beleggingsinstelling niet kwalificeren als complex product. Dit volgde in artikel 1, onderdeel d, onder 2°, van het Bfd uit de zinsnede «en geen effect is als bedoeld in artikel 1a, onderdeel d, van het Besluit toezicht effectenverkeer 1995». Dergelijke rechten van deelneming zijn uitgezonderd van de definitie van complex product omdat zij onder de reikwijdte van de prospectusrichtlijn¹ vallen en voor dergelijke deelnemingsrechten een uitgebreid prospectus dient te worden opgesteld ingevolge artikel 5:2 van de wet.

Onder 3° en 4° worden producten aangewezen waarbij kapitaal wordt opgebouwd of renten worden uitgesteld of uitgekeerd: spaar-, kapitaal- en (kapitaal opbouwende) lijfrenteverzekeringen, uitgestelde en direct ingaande lijfrenteverzekeringen, ongeacht de wijze van opbouw op basis van garantie, winstdeling of beleggingen (dus alle levensverzekeringen met uitzondering van de (natura-)uitvaartverzekeringen en overlijdensrisicoverzekeringen) en spaarhypotheek. Onder 3° wordt de term «verzekeraar» gebruikt waar het Bfd de term «aanbieder» gebruikte. In de wet worden de financiële ondernemingen immers ook met de specifieke term (zoals verzekeraar) aangeduid indien een bepaling zich tot die specifieke financiële onderneming richt. Inhoudelijk is echter geen verschil met het Bfd beoogd. Daarnaast wordt door opname van de term «natura-uitvaartverzekering» bewerkstelligd dat de regels met betrekking tot complexe producten niet van toepassing zijn op natura-uitvaartverzekeringen. Dit volgde voor het Bfd uit artikel 26c van de Vrijstellingsregeling Wfd.

Onder 5° worden beleggingsobjecten aangemerkt als complex product. Ten aanzien van deze financiële producten is gebleken dat het inzicht van de consument in de wezenlijke kenmerken van deze producten tekortschiet en dit de vergelijking van deze producten met andere producten die, mede gelet op de door hem gestelde doelen, geschikt zijn voor de consument, hindert.

Aangezien de opsomming van producten in deze definitie van complex product niet volledig kan zijn, is onder 6° de mogelijkheid om bij ministeriële regeling andere financiële producten aan te wijzen als complex product uit artikel 38, vierde lid, van het Bfd overgenomen. Aanwijzing is mogelijk indien dit ten behoeve van de vergelijkbaarheid van complexe producten met dit financiële product in verband met de belangen die het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet beoogt te beschermen wenselijk is. De zinsnede «het adequaat functioneren van de financiële markten of de positie van de consumenten op die markten» uit artikel 38, vierde lid, van het Bfd is vervangen door de formulering «belangen die het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet beoogt te beschermen». Hiermee is aangesloten bij de formulering die ook in de wet wordt gebruikt.²

Subonderdeel 7° heeft tot gevolg dat ook een combinatie van een van de onder 2° tot en met 6° genoemde producten met een financieel product wordt gezien als een complex product. Anders dan in onderdeel c, onder 7°, van het Bfd wordt een combinatie van een van de onder 1° genoemde producten met een ander financieel product hier niet meer genoemd. Subonderdeel 1° ziet immers al op een combinatie van twee of meer producten. De financiële onderneming die dergelijke samengestelde complexe producten aanbiedt of beschikbaar stelt, moet voor het gehele gecombineerde product aan de regels over reclame-uitingen en andere

¹ Richtlijn nr. 2003/71/EG van het Europees parlement en de Raad van de Europese Unie van 4 november 2003 betreffende het prospectus dat gepubliceerd moet worden wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel worden toegelaten en tot wijziging van richtlijn 2001/34/EG (PbEU L 345).

² Zie ook Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 20, blz. 31 tot en met 34.

onverplichte informatie houden en moet een financiële bijsluiter beschikbaar houden.

e. consumptief krediet

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel e, van het Bfd.

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt uitgegaan van twee vormen van krediet: consumptief krediet en hypothecair krediet. Krediet wordt als consumptief aangemerkt als het geen hypothecair krediet is. Of een krediet een consumptief krediet is of een hypothecair krediet is afhankelijk van de zekerheidsrechten die ter zake van het krediet worden gevestigd. Aangezien het zogenaamde effectenkrediet geen hypothecair krediet is wordt het aangemerkt als consumptief krediet.

f. deposito

Deze definitie is overgenomen uit artikel 1, onderdeel h, van de Wet toezicht beleggingsinstellingen (Wtb) en sluit aan bij artikel 19, eerste lid, onderdeel f, van de richtlijn beleggingsinstellingen.¹ Voor de goede orde wordt opgemerkt dat deze definitie afwijkt van de definitie van deposito in artikel 1:1 van de wet. Dat begrip wordt in dit besluit niet gebruikt.

Het begrip deposito zoals gedefinieerd in dit onderdeel wordt gebruikt in de bepalingen over de beleggingsvoorschriften voor icbe's die voortvloeien uit de richtlijn beleggingsinstellingen.

g. doorlopende provisie

Deze definitie is opgenomen in verband met de bepalingen over provisietransparantie in paragraaf 8.1.4 en over de wijze van uitkering van provisie in afdeling 11.1.

Doorlopende provisie is de beloning die wordt ontvangen na totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product. Doorlopende provisie kan gezien worden als een beloning voor werkzaamheden voor het beheer van de overeenkomst.

h. doorlopend krediet

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel f, van het Bfd.

De definitie van doorlopend krediet valt in twee onderdelen uiteen. Subonderdeel 1° ziet op doorlopend geldkrediet en subonderdeel 2° ziet op doorlopend goederenkrediet. In de definitie van doorlopend goederenkrediet is de term «effect» vervangen door «financieel instrument of beleggingsobject» vanwege de gewijzigde terminologie die in de definitie van krediet in artikel 1:1 van de wet wordt gehanteerd.²

i. eindtermen

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel g, van het Bfd. De formulering is aangepast, een inhoudelijke wijziging is niet beoogd.

In verband met de vakbekwaamheidsvereisten van – kort gezegd – klantmedewerkers van financiële ondernemingen is gekozen voor een modulair systeem van eindtermen. Dit systeem bevat de relevante eindtermen voor vakbekwaamheid. De in bijlage B opgenomen eindtermen zijn te beschouwen als normen waarin is vastgelegd over welke vakbekwaamheid iemand dient te beschikken.

j. financieel derivaat

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel c, onder 6° tot en met 9°, van het Btb 2005 en sluit aan bij artikel 19, eerste lid, onderdeel g, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Het begrip financieel derivaat wordt gebruikt in de bepalingen over de beleggingsvoorschriften voor icbe's die voortvloeien uit de richtlijn beleggingsinstellingen. In artikel 4:60, eerste lid, van de wet is in de onderdelen a tot en met g een materiële omschrijving opgenomen van de financiële instrumenten waar een icbe in mag beleggen. Om een onderscheid aan te brengen binnen

¹ Richtlijn nr. 85/611/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Gemeenschappen van 20 december 1985 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (PbEG L 375).

² Zie Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 372.

die financiële instrumenten», wordt in paragraaf 10.3.2 naast de begrippen «effecten» en «geldmarktinstrumenten» de term «financiële derivaten» gehanteerd.

k. financiële bijsluiter

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel h, van het Bfd. De financiële bijsluiter is een document dat informatie bevat over een complex product. Zie voor een verdere toelichting paragraaf 8.1.5.

l. geldmarktinstrument

De definitie van geldmarktinstrument knoopt aan bij onderdeel c van de definitie van financieel instrument in artikel 1:1 van de wet en komt in plaats van artikel 1, onderdeel c, onder 4°, van het Btb 2005. Deze definitie komt overeen met de definitie van geldmarktinstrumenten in artikel 1, negende lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

m. gelieerde partij

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel e, van het Btb 2005.

De definitie is inhoudelijk ongewijzigd gebleven. Wel hebben enkele terminologische aanpassingen aan de wet plaatsgevonden. Zo is «rechtspersoon of natuurlijke persoon» vervangen door «persoon», dat in artikel 1:1 van de wet is gedefinieerd als natuurlijke persoon of rechtspersoon. Daarnaast is onder 1° het begrip «groep» vervangen door de formulering «formele of feitelijke zeggenschapsstructuur». Zie in dit verband ook de toelichting op artikel 4:13 van de wet.¹

Het tweede subonderdeel ziet op (rechts)personen die door het uitoefenen van (stem)rechten invloed van betekenis kunnen uitoefenen op een beheerder, een beleggingsmaatschappij of een bewaarder. Invloed van betekenis is een begrip dat uit het jaarrekeningenrecht afkomstig is en kan bijvoorbeeld worden verkregen door een statutaire regeling, door middel van een overeenkomst of door aandelenbezit. Op grond van artikel 2:389, eerste lid, van het BW bestaat het vermoeden van invloed van betekenis indien de (rechts)persoon naar eigen inzicht kan beschikken over ten minste 20 procent van de aan de aandelen verbonden stemrechten.

Het derde subonderdeel omvat natuurlijke personen die een familiere-latie hebben met de bestuurders van een beheerder, beleggingsmaat-schappij of bewaarder, dan wel met andere natuurlijke personen die tot de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur behoren of die invloed van betekenis kunnen uitoefenen op de beheerder of de beleggingsmaatschappij.

Het vierde onderdeel ziet op natuurlijke personen die een persoonlijke relatie hebben met de bestuurders van een beheerder, beleggingsmaat-schappij of bewaarder, dan wel met andere natuurlijke personen die tot de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur behoren of die invloed van betekenis kunnen uitoefenen op de beheerder of de beleggingsmaat-schappij. Die natuurlijke persoon is een gelieerde partij als hij in de relatie invloed kan uitoefenen op het handelen van de ander met betrekking tot de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder. Hierbij kan worden gedacht aan een persoonlijke relatie van dien aard dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat door die relatie daadwerkelijk invloed kan worden uitgeoefend.

In het vijfde subonderdeel zijn de rechtspersonen opgenomen waarin bestuurders of de natuurlijke personen, bedoeld in het derde en vierde subonderdeel, door het uitoefenen van (stem)rechten invloed van betekenis kunnen uitoefenen.

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 503.

In het zesde subonderdeel worden de leden van eventueel aanwezige raden van commissarissen en raden van toezicht van de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder genoemd als gelieerde partijen.

Voorbeelden van gelieerde partijen zijn:

- beleggers/aandeelhouders die door het stemrecht op de door hen gehouden aandelen invloed van betekenis kunnen uitoefenen op het beleid of de gang van zaken binnen de beheerder of de beleggingsmaatschappij;
- de natuurlijke personen in eventueel aan de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder verbonden toezichthoudende of adviserende organen, zoals een Raad van Commissarissen, een raad van advies of een raad van toezicht;
- adviserende en dienstverlenende partijen, indien er sprake is van verbondenheid of invloed. Hierbij valt te denken aan organisatorische eenheden binnen hetzelfde financiële conglomeraat of partijen die verbonden zijn aan natuurlijke personen of rechtspersonen in de bestuurslaag;
- liquiditeitsverschaffers en marktonderhoudende partijen die diensten verlenen aan beursgenoteerde beleggingsmaatschappijen.

Ook adviserende en dienstverlenende partijen waarop de bestuurders van de beheerder of de beleggingsmaatschappij invloed van betekenis kunnen uitoefenen zijn gelet op het vijfde subonderdeel gelieerde partijen.

n. hypothecair krediet

De definitie van hypothecair krediet is ongewijzigd overgenomen uit artikel 1, onderdeel j, van het Bfd en is gebaseerd op de omschrijving van hypothecair krediet uit artikel 4, eerste lid, van de Wet op het consumentenkrediet (Wck). De definitie wordt gebruikt om onderscheid te maken tussen hypothecair krediet en consumptief krediet.¹

q. integriteitrisico

De definitie van integriteitrisico is grotendeels overgenomen uit de Regeling Organisatie en Beheersing (Rob) van de Nederlandsche Bank (DNB). In tegenstelling tot de voornoemde regeling wordt in dit besluit gesproken over de ontoereikende naleving van *wettelijke normen* waar er voorheen ontoereikende naleving van *privaat-, bestuurs-, fiscaal-, of strafrechtelijke verplichtingen* stond. Materieel is er echter geen wijziging. Hierbij dient wel aangetekend te worden dat alleen de overtredingen die gevolgen kunnen hebben voor (toekomstig) vermogen of resultaat als risico worden gezien. Privaatrechtelijke geschillen met bijvoorbeeld de cateraar of een andere leverancier vallen hier niet onder.

r. internationale jaarrekeningstandaarden

Deze definitie is opgenomen ten behoeve van de artikelen over de jaarstukken van aanbieders van beleggingsobjecten, beheerders, beleggingsinstellingen, beleggingsondernemingen en bewaarders. De internationale jaarrekeningstandaarden of International Accounting Standards (IAS, deze omvatten ook de International Financial Reporting Standard, of IFRS) worden vastgesteld door de *International Accounting Standards Board* (IASB). Vervolgens worden zij volgens de comitologieprocedure die is beschreven in Verordening (EG) Nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen (PbEG L 243) (IAS-verordening) goedgekeurd door de Europese Commissie voor gebruik in de Europese Unie. Beursgenoteerde financiële ondernemingen zijn ingevolge deze IAS-verordening vanaf het boekjaar 2005 verplicht hun geconsolideerde jaarrekening volgens deze internationale jaarrekeningstandaarden op te stellen. In hun enkelvoudige jaarrekening mogen zij deze internationale jaarrekeningstandaarden toepassen.

¹ Zie ook de Nota van toelichting op het Bfd, Stb. 2005, 676, blz. 103.

Niet-beursgenoteerde financiële ondernemingen mogen de internationale jaarrekeningstandaarden toepassen in hun geconsolideerde jaarrekening en, indien zij dit doen, ook in hun enkelvoudige jaarrekening. Dit is via de Wet uitvoering IAS-verordening, IAS 39-richtlijn en moderniseringsrichtlijn¹ geregeld in artikel 2:362, achtste lid, van het BW. Deze wet heeft tegelijkertijd Titel 9 van Boek 2 van het BW meer in lijn gebracht met de IAS/IFRS.

s. kosten

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel k, van het Bfd.

Kosten zijn alle bedragen die op direct of indirect voor van de cliënt, consument of deelnemer worden gebracht. Onder kosten worden bijvoorbeeld verstaan de opbrengsten uit een beleggingsportefeuille (zoals rente en dividend) die als vergoeding voor de activiteiten van de financiële onderneming in rekening worden gebracht bij de cliënt, consument of deelnemer, of die anderszins aan de cliënt, consument of deelnemer worden onthouden.

t. kredietlimiet

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel l, van het Bfd.

De definitie valt in twee onderdelen uiteen, waarbij het eerste onderdeel ziet op de kredietlimiet in geval van doorlopend geldkrediet en het tweede onderdeel ziet op de kredietlimiet in geval van doorlopend goederenkrediet. In de definitie van kredietlimiet in geval van doorlopend goederenkrediet is de term «effect» vervangen door «financieel instrument of beleggingsobject» vanwege de gewijzigde terminologie die in de definitie van krediet in artikel 1:1 van de wet wordt gehanteerd.² Daarnaast is bij doorlopend goederenkrediet de formulering «maximum bedrag aan» van artikel 1, onderdeel l, van het Bfd vervangen door «maximumwaarde van». Dit betreft een redactionele aanpassing, geen inhoudelijke wijziging.

u. kredietsom

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel m, van het Bfd.

In subonderdeel 2 is de term «effecten» vervangen door «financiële instrumenten of beleggingsobjecten» vanwege de gewijzigde terminologie die in de definitie van krediet in artikel 1:1 van de wet wordt gehanteerd.³

De kredietsom is materieel het bedrag ter grootte waarvan de kredietnemer krediet wordt verleend. Bij doorlopend krediet is dit uit de aard van die kredietvorm niet op voorhand vast te stellen. Met het oog op de toepassing van de bepalingen van dit besluit waarin de kredietsom een rol speelt wordt bij die vorm van krediet de kredietlimiet aangemerkt als kredietsom. De woorden «aangemerkt als» illustreren dat het gaat om ongelijke begrippen. Onder 1° en 2° blijkt wat onder kredietlimiet als zodanig wordt verstaan: het contractueel hoogst uitstaande saldo. Het gaat hier dus niet om een bedrag dat steeds ook feitelijk ter beschikking wordt gesteld aan de kredietnemer, maar om het bedrag tot het beschikbaar stellen waarvan de kredietgever zich bereid heeft verklaard.

v. kredietvergoeding

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel n, van het Bfd.

In de definitie van kredietvergoeding wordt verband gelegd met het begrip «kosten» in onderdeel q. Het begrip «kredietvergoeding» heeft dezelfde strekking als het begrip kosten, maar richt zich specifiek op overeenkomsten van krediet. Er is voor gekozen het begrip «kredietvergoeding» evenals in het Bfd te blijven hanteren aangezien het in de branche een veel gebruikte term is die bovendien nog in de Wck voorkomt in de privaatrechtelijke bepalingen die ook na inwerkingtreding van de wet zijn blijven bestaan.

¹ Zie Kamerstukken II 2003/04, 29 737.

² Zie Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 372.

³ Zie Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 372.

Onder het begrip kredietvergoeding vallen verschillende soorten van vergoedingen. Er zijn drie soorten van kredietvergoeding die de aanbieder van krediet kan bedingen. Het betreft ten eerste de vergoeding verschuldigd bij de afwikkeling van de overeenkomst, ten tweede de vergoeding verschuldigd ingeval de consument na ingebrekestelling nalatig blijft in zijn verplichting tot betaling en ten derde de vergoeding verschuldigd bij vervroegde aflossing. De vergoedingen verschuldigd bij de afwikkeling zijn de kosten die bij een regelmatige afwikkeling moeten worden betaald. Dit zijn vergoedingen als: de kosten voor het aantrekken van gelden door de aanbieder van krediet, de bedrijfsvoeringskosten, kosten voor tussenpersonen en incassokosten. Zoals aangegeven vallen ook kosten die niet «puur» uit het verlenen van krediet voortvloeien maar voortvloeien uit dienstverlening die verder gaat dan het aanbieden van krediet (bijvoorbeeld kosten voortvloeiend uit een overlijdensrisicoverzekering) hieronder. De vergoeding voor vervroegde aflossing treedt in de plaats van de vergoeding bij regelmatige afwikkeling en wordt ook wel aangeduid als «boeterente». Zowel artikel 1, onderdeel j, van de Wck als artikel 34 van de Wck en de daarbij behorende toelichting geven richting aan de invulling van het begrip kredietvergoeding.

Het totaal van de contante waarde van de roerende zaken, financiële instrumenten, beleggingsobjecten of diensten, waarvan de consument het genot wordt verschaft onderscheidenlijk welke aan de consument worden verleend, wordt niet als kredietvergoeding aangemerkt.

w. maandlast

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel o, van het Bfd. De maandlast omvat de te betalen kredietvergoeding en aflossing van het krediet.

x. op- en afslagen

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel h, van het Btb 2005.

Op- en afslagen zijn de bedragen waarmee het door een in- of uittrekkende deelnemer te betalen of te ontvangen bedrag wordt verhoogd of verlaagd ten opzichte van de intrinsieke waarde van het deelnemingsrecht. Het is van belang dat de deelnemer niet alleen weet hoe de op- en afslagen worden berekend maar ook waarvoor de op- en afslagen worden gebruikt. Op- en afslagen kunnen bijvoorbeeld door beleggingstellingen gebruikt worden ter dekking van transactiekosten veroorzaakt door de toef of afname van het aantal deelnemingsrechten of van kosten die de beheerder maakt voor toegang tot distributiekanaalen.

y. provisie

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel r, van het Bfd. De beloning voor het bemiddelen in een financieel product wordt provisie genoemd. De bepalingen over provisie zijn opgenomen in paragraaf 8.1.4, afdeling 11.1 (Bemiddelen algemeen) en afdeling 11.2 (Bemiddelen in krediet).

Provisie betreft de beloning van een aanbieder aan een bemiddelaar. Dit betekent dat bemiddelaar die beloond wordt door de afnemer van het (complexe) financiële product, bijvoorbeeld op basis van een uurtarief, daarvoor niet onder de provisieregels valt. Zijn beloning zal namelijk al voorafgaand aan de dienstverlening voor de afnemer kenbaar zijn. De bewoording «in welke vorm dan ook» houdt in dat alle vergoedingen, waaronder bijvoorbeeld incassoprovisie, onder de definitie provisie worden begrepen.

z. retourprovisies

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel i, van het Btb 2005.

Het komt voor dat bij het uitvoeren van transacties voor beleggingsinstellingen door degenen die de transactie uitvoeren retourprovisies worden verleend aan een andere partij dan de beleggingsinstelling. Bij retourprovisies wordt een deel van de provisie of van de transactiekosten terugbetaald. Retourprovisies kunnen een nadelige invloed op de keuze voor de uitvoerder van een transactie hebben omdat het risico bestaat dat niet degene die objectief gezien de transactie het best kan uitvoeren wordt gekozen, maar degene die bijvoorbeeld de beheerder de aantrekkelijkste retourprovisie of ander goed kan leveren.

aa. risico-indicator

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel s, van het Bfd.

De risico-indicator is een element in de risicobeschrijving van het complexe product. De risico-indicator beoogt de consument of cliënt snel inzicht te verschaffen in het risiconiveau dat bij het desbetreffende complexe product hoort door middel van een eenduidige weergave van dat risiconiveau. Deze indicator vormt een afgeleide van de volledige beschrijving van de risico's die bij het desbetreffende product horen. De wijze waarop de risico-indicator moet worden berekend zal worden uitgeschreven in de nadere regels van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) op basis van de artikelen 54 en 66, vierde lid.

bb. serie van beleggingsobjecten

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel u, van het Bfd. Ten opzichte van het Bfd is verduidelijkt dat het gaat om beleggingsobjecten waarvoor de aanbieder hetzelfde beleggingsobjectprospectus, bedoeld in artikel 4:30a, van de wet, opstelt. Een inhoudelijke wijziging is niet beoogd.

cc. termijnbedrag

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel v, van het Bfd.

Het termijnbedrag kan worden uitgedrukt in een concreet bedrag of in een percentage van de kredietlimiet of uitstaand saldo. Het termijnbedrag is het bedrag dat de consument aan het eind van elke betalingstermijn moet hebben betaald.

dd. theoretische looptijd

Dit onderdeel komt in de plaats van de artikelen 1, onderdeel w, en 37 van het Bfd. Bij de theoretische looptijd gaat het om een op bepaalde veronderstellingen gebaseerde berekening van de lengte van de periode waarin bij een doorlopend krediet door de consument betalingen moeten worden gedaan. Dit dient de consument inzicht te geven in de duur van de betalingsverplichtingen die voortvloeien uit een overeenkomst inzake doorlopend krediet.

Dit onderdeel geeft tevens aan dat in bijlage A de berekeningswijze van de theoretische looptijd wordt voorgeschreven. Omdat bij een doorlopend krediet de duur van de overeenkomst in beginsel niet bekend is, moet, om toch inzicht te krijgen in de verplichting die de consument aangaat, bij de berekening van de theoretische looptijd een aantal veronderstellingen worden gemaakt. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in bijlage A. Zij komen erop neer dat met wijzigingen van de betalingsregeling (de afgesproken hoogte, lengte en het aantal termijnbedragen), van de kredietvergoeding of van het uitstaande saldo slechts rekening wordt gehouden voorzover deze wijzigingen bij het aangaan van de overeenkomst inzake krediet zijn te voorzien of in omvang vast staan. Met wijzigingen die niet zijn te voorzien of waarvan de omvang niet vaststaat wordt bij de berekening geen rekening gehouden.

ee. toetstermen

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel x, van het Bfd. In plaats van de formulering «normen waarin is vastgelegd waarop een persoon wordt getoetst» in artikel 1, onderdeel x, van het Bfd wordt in dit onderdeel de formulering «criteria waaraan de vakbekwaamheid van een persoon wordt getoetst» gebruikt. Dit betreft een redactionele aanpassing, geen inhoudelijke wijziging.

ff. totale prijs van het krediet

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel y, van het Bfd. Het weergeven van de totale prijs dient ter verduidelijking aan de consument hoeveel hij uiteindelijk na volledige afwikkeling van de overeenkomst concreet wordt geacht te hebben betaald, met name in vergelijking met de krediet som, dan wel kredietlimiet.

gg. uitstaand saldo

Dit onderdeel komt in de plaats van artikel 1, onderdeel z, van het Bfd. De beide definities van uitstaand saldo zijn opgenomen ter verduidelijking van de definitie van doorlopend krediet, waarin het begrip «uitstaand saldo» wordt gebruikt. In de definitie van uitstaand saldo met betrekking tot doorlopend goederenkrediet is de term «effecten» vervangen door «financiële instrumenten of beleggingsobjecten» vanwege de gewijzigde terminologie die in de definitie van krediet in artikel 1:1 van de wet wordt gehanteerd.¹

§ 1.2. Bijzondere bepalingen

Artikelen 2 en 3

Op grond van artikel 4:3, vierde lid, van de wet worden in de artikelen 2 en 3 regels gesteld met betrekking tot het verlenen van ontheffing van het verbod van artikel 4:3, eerste lid, van de wet en regels waaraan de houder van een ontheffing dient te voldoen. Deze regels zijn erop gericht het toetsingskader voor de AFM voor het verlenen van een ontheffing in te kaderen en de eisen die aan ontheffinghouders worden gesteld te uniformeren. Het betreft echter minimumvoorschriften; de AFM is op grond van de artikelen 1:102, tweede lid, en 1:105, eerste lid, onderdeel d, van de wet bevoegd aanvullende voorschriften te verbinden aan een ontheffing, indien deze nodig zijn met het oog op de bescherming van de belangen die het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet beoogt te beschermen.

Artikel 2

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:3, vierde lid, van de wet. Het eerste en tweede lid komen in de plaats van artikel 3 van het Ontheffingsbesluit Wtk 1992.² Evenals in de artikelen 3:9, eerste lid, en 4:10, eerste lid, van de wet zijn in het eerste lid de leden van toezichthoudende organen uitdrukkelijk genoemd.³ Het betreft geen inhoudelijke wijziging. Deze personen worden in artikel 3 van het Ontheffingsbesluit Wtk 1992 begrepen onder degenen die het beleid mede bepalen. In het tweede lid is verduidelijkt welke gegevens de aanvrager bij de aanvraag tot ontheffing over moet leggen.

Het derde lid is opgenomen ter voorkoming van een dubbele toetsing door een toezichthouder van de betrouwbaarheid van personen van wie al eerder in het kader van de wet is vastgesteld dat hun betrouwbaarheid buiten twijfel staat. De betrouwbaarheid van een persoon wordt dus in principe slechts eenmaal getoetst. Dit uitgangspunt is ook neergelegd in de artikelen 3:9, tweede lid, en 4:10, tweede lid, van de wet. Daarnaast volgt uit artikel 18 van de Invoerings- en aanpassingswet Wet op het

¹ Zie Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 372.

² Besluit van 13 augustus 2004, houdende vaststelling van het begrip liquide middelen, bedoeld in artikel 23, zesde lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992 en houdende regels betreffende de verlening van een ontheffing als bedoeld in artikel 82, vierde lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992, alsmede tot wijziging van artikel 5 van het Besluit solvabiliteitsmarge verzekeringsbedrijf 1994 (Stb. 442).

³ Zie kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 500.

financieel toezicht dat de personen wier betrouwbaarheid voor de toepassing van de Wtk 1992 (en daarmee het Ontheffingsbesluit Wtk 1992) al is vastgesteld niet opnieuw beoordeeld hoeven te worden.

Van het uitgangspunt dat de betrouwbaarheid van een persoon eenmaal wordt getoetst, wordt slechts afgeweken indien de AFM aanleiding heeft om te veronderstellen dat zich sinds de toetsing wijzigingen in de antecedenten hebben voorgedaan of na een melding van de ontheffinghouder (zie artikel 3, eerste lid, onderdeel b).

Op grond van het vierde lid vindt de vaststelling van de betrouwbaarheid plaats overeenkomstig de artikelen 12 tot en met 16. Het vierde lid komt daarmee in de plaats van de artikelen 2 en 3 van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing.¹

Artikel 3

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:3, vierde lid, van de wet. Het eerste en tweede lid komen in de plaats van artikel 4 van het Ontheffingsbesluit Wtk 1992.

In het eerste lid, onderdeel a, is de verplichting opgenomen een wederpartij met wie een overeenkomst wordt aangegaan vooraf duidelijk en volledig over diens rechten en plichten te informeren. De verplichting is vormvrij – het is derhalve aan de ontheffinghouder zelf om te beslissen op welke wijze hij het beste aan deze verplichting kan voldoen. In artikel 169 is met betrekking tot deze verplichting een overgangsbepaling opgenomen.

Het eerste lid, onderdeel b, betreft wijzigingen in gegevens die aan een toezichthouder zijn verstrekt in het kader van de beoordeling van de betrouwbaarheid van de personen die het beleid van de ontheffinghouder (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de ontheffinghouder. Deze meldingsplicht is niet beperkt tot wijzigingen in de gegevens die de ontheffinghouder zelf eerder aan de AFM heeft verstrekt. Het is immers mogelijk dat DNB de betrouwbaarheid van een persoon die het beleid van de ontheffinghouder (mede) bepaalt of onderdeel is van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de ontheffinghouder in het kader van een eerder vervulde functie bij een financiële onderneming (bijvoorbeeld een kredietinstelling) heeft beoordeeld en vastgesteld dat die buiten twijfel staat. Gelet op artikel 2, derde lid, hoeft de betrouwbaarheid van die persoon in beginsel niet nogmaals te worden beoordeeld zodat de ontheffinghouder ook geen gegevens zal verstrekken voor de beoordeling. Indien zich in een later stadium echter een wijziging voordoet in de eerder aan (bijvoorbeeld) DNB verstrekte gegevens, moet de ontheffinghouder dat op grond van deze bepaling wel aan de AFM melden. Opgemerkt wordt dat er geen onderzoeksplicht op de ontheffinghouder rust. Om die reden zijn in de tweede volzin van onderdeel b de woorden in «het kader van zijn normale bedrijfsvoering» opgenomen. De AFM zal op basis van deze melding moeten beoordelen of de betrouwbaarheid van betrokkene (nog steeds) buiten twijfel staat.

Op grond van het eerste lid, onderdeel c, dient de ontheffinghouder aan de AFM wijzigingen van de personen die het beleid van de ontheffinghouder (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de ontheffinghouder. Het tweede lid voorziet in de betrouwbaarheidstoetsing door de AFM van deze personen. Na het melden van de voorgenomen wijziging dient de AFM op grond van het tweede lid binnen zes weken of, indien nadere gegevens zijn verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens een besluit te nemen over de betrouwbaarheid. De AFM

¹ Beleidsregel van de Nederlandsche Bank N.V., de Stichting Autoriteit Financiële Markten en de Minister van Financiën voor het beoordelen van de betrouwbaarheid van personen ingevolge de Wet toezicht kredietwezen 1992, de Wet toezicht beleggingsinstellingen, het Besluit toezicht beleggingsinstellingen, de Wet toezicht effectenverkeer 1995, het Besluit toezicht effectenverkeer 1995, de Vrijstellingsregeling Wet toezicht effectenverkeer 1995, de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993, de Wet toezicht natura-uitvaartverzekeringsbedrijf, de Wet inzake de geldtransactiekantoren, de Wet toezicht trustkantoren, de Pensioen- en spaarfondsenwet en het Besluit vrijgestelde onderlinge waarborgmaatschappijen 1994 (Stcr. 2005, 20).

heeft twee weken na de melding de tijd om nadere gegevens te vragen. Het is mogelijk dat AFM aan een ander dan de houder van de ontheffing om nadere gegevens vraagt, bijvoorbeeld aan de Landelijk Officier van Justitie. Het is voorstelbaar dat deze derde eerst na lange tijd de nadere gegevens verstrekt. Aangezien de ontheffinghouder geen invloed heeft op het tijdstip waarop deze derde de nadere gegevens verstrekt en dus ook niet op het tijdstip waarop de beslistermijn voor de AFM aanvangt, zou zonder nadere bepaling de situatie kunnen ontstaan waarin de ontheffinghouder buiten zijn toedoen zeer lang op een besluit van de AFM moet wachten. Dat is ongewenst. Daarom is bepaald dat de AFM in ieder geval binnen dertien weken na de melding een besluit neemt. In het vierde lid is opgenomen welke gegevens bij de melding moeten worden overgelegd.

Het vijfde lid hangt samen met artikel 2, derde lid, dat bepaalt dat de betrouwbaarheid van een persoon buiten twijfel staat indien dat door een toezichthouder voor de toepassing van de wet is vastgesteld. De voorgenomen benoeming van een dergelijke persoon hoeft alleen aan de AFM te worden gemeld. De AFM hoeft de betrouwbaarheid niet opnieuw vast te stellen. Uiteraard heeft de AFM op grond van artikel 2, derde lid, de mogelijkheid om een nieuwe beoordeling uit te voeren als daar een redelijke aanleiding toe bestaat.

Artikel 4

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:5, derde lid, van de wet. Een houder van een collectieve vergunning als bedoeld in artikel 2:105, van de wet is op grond van artikel 4:5, tweede lid, van de wet verplicht om de aansluiting van een nieuwe onderneming onverwijld te melden bij de AFM. Dit artikel regelt welke gegevens daarbij verstrekt moeten worden ten behoeve van opname in het register. Deze gegevens zijn ontleend aan artikel 5, eerste lid, onderdelen a tot en met d, van het Bfd.

Hoofdstuk 2. Vakbekwaamheid van medewerkers

Dit hoofdstuk is gebaseerd op artikel 4:9, derde lid, van de wet en komt in de plaats van hoofdstuk 5 van het Bfd. In dit hoofdstuk worden voorschriften gesteld voor de vakbekwaamheid van werknemers en van andere personen die zich onder de verantwoordelijkheid van een financiële dienstverlener rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening.

Tussen de van medewerkers vereiste vakbekwaamheid en de deskundigheid die van de personen die het dagelijkse beleid bepalen van financiële dienstverleners wordt verlangd, bestaat een zekere wisselwerking. Naarmate de vakbekwaamheid van medewerkers gedetailleerder is voorgeschreven in regelgeving zal van de persoon die het dagelijks beleid bepaalt, voorzover hij zich niet zelf rechtstreeks bezighoudt met financiële dienstverlening, een beperktere mate van vakinhoudelijke kennis van de financiële dienstverlening kunnen worden verlangd. Is daarentegen de vakbekwaamheid van medewerkers niet uitgewerkt (of vrijgesteld) in regelgeving, zoals bijvoorbeeld het geval is voor het adviseren over financiële instrumenten, dan zal van de personen die het dagelijks beleid bepalen de benodigde kennis van dat bedrijf mogen worden verwacht.

Het in het Bfd gekozen modulaire systeem van eindtermen is gehandhaafd. Het modulaire systeem is opgebouwd uit een basismodule (onderdeel 1 van bijlage B), daarnaast vier productspecifieke modules (onderdelen 2 tot en met 5 van bijlage B) en een module voor het optreden als gevolmachtigde agent (onderdeel 6 van bijlage B). Deze

modules bevatten de relevante eindtermen voor vakbekwaamheid. Bovenop het modulaire systeem kan de markt zich verder specialiseren door middel van eigen initiatieven. De modules beleggen a en b uit het Bfd zijn niet als zelfstandige modules in dit besluit gehandhaafd.

De uitwerking van eindtermen naar meer praktijkgerichte toetstermen voor examens waarin is vastgelegd op welke wijze de vakbekwaamheid van een persoon wordt getoetst om vast te stellen of hij voldoet aan de eindtermen, vindt plaats door de Minister van Financiën. Aan de hand van de toetstermen kunnen exameninstellingen examens opstellen en afnemen en, indien de examens met goed gevolg worden afgelegd, diploma's afgeven. Een examen kan zowel collectief (bij meerdere personen op hetzelfde moment) als individueel worden afgenomen. In het laatste geval kan worden gedacht aan een zogenaamde assessment, waarbij een persoon op individuele basis wordt getoetst of hij voldoet aan de voor hem relevante eindtermen.

Een exameninstituut dient als zodanig te zijn erkend door de Minister van Financiën. De voorwaarden waaraan een exameninstituut moet voldoen om voor erkenning in aanmerking te komen zijn opgenomen in artikel 10. Deze regels zien met name op de inhoud van de af te nemen examens en de wijze van examinering.

Op grond van dit besluit kan een financiële dienstverlener om de vakbekwaamheid van zijn werknemers behalve door middel van diploma's ook aantonen door te beschikken over een bedrijfsvoering die een vakbekwame financiële dienstverlening aan consumenten of cliënten voldoende waarborgt (zie de artikelsgewijze toelichting op artikel 6, eerste lid, onderdeel b, tweede lid, onderdeel b, en derde en vierde lid).

Ten slotte heeft de minister de bevoegdheid om relevante ontwikkelingen in de financiële markten of daarop betrekking hebbende regelgeving te vertalen naar toetstermen voor permanente educatie. Daarbij kan de minister tevens vaststellen op welke wijze aan deze toetstermen voor permanente educatie kan worden voldaan (daarbij kan worden gedacht aan het bijwonen van bepaalde congressen of workshops).

In verband met de taken en bevoegdheden die de minister in dit besluit krijgt op het gebied van vakbekwaamheid heeft de minister een college in het leven geroepen bestaande uit een aantal deskundigen op het gebied van vakkennis in relatie tot financiële dienstverlening, opleiding en examinering.¹ Dit is het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening. De minister wint bij dit college advies in over de uitwerking van eindtermen in toetstermen, de vaststelling van toetstermen voor permanente educatie en de wijze waarop aan deze toetstermen kan worden voldaan. Daarnaast heeft het College adviserende en ondersteunende taken bij de erkenning van exameninstellingen en de mogelijke intrekking van een erkenning.

§ 2.1. Eindtermen van vakbekwaamheid

Artikel 5

Dit artikel komt in de plaats van artikel 16 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:9, derde lid, van de wet. De basis voor de uitwerking van de wettelijk vereiste vakbekwaamheid wordt gevormd door een modulaire systeem bestaande uit een algemene basismodule, vier modules die betrekking hebben op bepaalde financiële producten (hypotheken, consumptief krediet en schade- en levensverzekeringen) en een module die betrekking heeft op de gevolmachtigde en de ondergevolmachtigde agent. Voor iedere module zijn eindtermen vastgesteld. Deze eindtermen, opgenomen in bijlage B, geven in feite inhoud aan het begrip «vakbe-

¹ Zie het Instellingsbesluit College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (Stcr. 2006, 63) en het Mandaatbesluit deskundigheid financiële dienstverlening (Stcr. 2006, 63).

kwaamheid». Met «vakbekwaamheid» wordt bedoeld op de kennis en vaardigheden waarop artikel 4:9, tweede lid, van de wet betrekking heeft. De eindtermen die zijn opgenomen in bijlage B zijn gebaseerd op de in het kader van het Bfd gegeven adviezen van het Platform Financiële Dienstverlening.¹

De in bijlage B opgenomen eindtermen zijn te beschouwen als normen waarin is vastgelegd over welke vakbekwaamheid iemand dient te beschikken om een bepaalde financiële dienst te mogen verlenen. De in de eindtermen omschreven vakbekwaamheid moet geïnterpreteerd worden als de vaardigheid om verworven kennis en inzicht in concrete situaties toe te kunnen passen (bijvoorbeeld maken van berekeningen). Het gaat dus niet om sociale en communicatieve vaardigheden.

De modules beleggen a en b zijn niet overgenomen van het Bfd. Dit houdt verband met het feit dat er in het kader van de implementatie van de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten (ook wel bekend als: MiFID)² voorschriften worden gesteld voor het verlenen van beleggingsdiensten (inclusief beleggingsadvies) en het onderwerp deskundigheid op basis daarvan zal worden geregeld. Om die reden is ten aanzien van hypothecair krediet de verplichting vervallen om aan een aparte module beleggen a te voldoen. Ook indien in combinatie met andere financiële producten beleggingsdiensten worden verricht (bijvoorbeeld incidenteel bij consumentenkrediet) hoeft niet aan beleggen a te worden voldaan. De inhoud van de module beleggen a is geplaatst binnen de module hypotheek en levensverzekeringen. De MiFID ziet niet op hypotheek en (levens)verzekeringen en laat daarom ruimte voor het voorschrijven van concrete vakbekwaamheidstermen voor de dienstverlening met betrekking tot deze producten, ook als deze producten een beleggingselement kennen. In geval van een gecombineerd financieel product – bijvoorbeeld bestaande uit een verzekering en een transactie in financiële instrumenten – is de MiFID alleen van toepassing indien de financiële transactie daadwerkelijk voor rekening van de cliënt wordt aangegaan. In het geval van een «unit linked»-verzekering of beleggingsverzekering (een combinatieproduct van een levensverzekering die recht geeft op een uitkering, waarvan de waarde afhankelijk is gesteld van het rendement op achterliggende (transacties in) financiële instrumenten) worden de transacties in financiële instrumenten door de verzekeraar voor eigen rekening aangegaan. De MiFID en de daarin opgenomen organisatorische eis die verplicht tot het in dienst hebben van personeel dat voldoende vakbekwaam is om de aan hen toevertrouwde verantwoordelijkheden uit te oefenen, is in dit laatste geval niet van toepassing omdat de dienstverlening in verband met beleggingsverzekeringen niet leidt tot een rechtstreekse transactie in financiële instrumenten met een consument. Dit betekent dat MiFID ruimte biedt om eindtermen opgenomen in de module beleggen a te handhaven binnen de module hypotheek en levensverzekeringen.

Onder de Wfd heeft ten aanzien van hypotheek tijdelijk een vrijstelling bestaan ten aanzien van beleggen a op basis van Vrijstellingsregeling Wfd. De eindtermen van beleggen a komen nu dus weer terug binnen de module hypotheek.

Indien er in bijlagen met de eindtermen van de modules over «levensverzekeringen» wordt gesproken, worden hieronder, conform de wettelijke definitie, ook pensioenverzekeringen verstaan. Er is hier dus, hoewel pensioenverzekeringen niet meer expliciet worden genoemd, geen beperking van de reikwijdte ten opzichte van het Bfd.

Uit het eerste lid volgt dat financiële dienstverleners er allereerst zorg voor dienen te dragen dat hun medewerkers beschikken over de kennis en vaardigheden die zijn neergelegd in onderdeel 1 van bijlage B. De

¹ Zie de nota van toelichting op het Bfd, Stb. 2005, 676, blz. 65

² Richtlijn nr. 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 april 2004 betreffende markten in financiële instrumenten, tot wijziging van de richtlijnen nr. 85/611/EEG en nr. 93/6/EEG van de Raad en van richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van richtlijn nr. 93/22/EEG van de Raad (PbEU L 145).

eindtermen van deze module vormen de basisopleiding voor financiële dienstverlening, waaraan iedere persoon die onder de reikwijdte van het deskundigheidsvereiste in artikel 4:9, tweede lid, van de wet valt, dient te voldoen. Dit zijn niet alleen de feitelijk leidinggevendenden, maar alle personen die zich onder de verantwoordelijkheid van de betreffende financiële dienstverlener rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening en uit dien hoofde contact met de klant hebben. Voor een nadere toelichting op de samenstelling van deze groep van klant-medewerkers wordt verwezen naar de beschrijving van de hoofdlijnen van het besluit in het algemeen deel van de toelichting, onder 4, bij hoofdstuk 2.

De personen die zich onder de verantwoordelijkheid van de betreffende financiële dienstverlener rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening met betrekking tot een of meer van de in de onderdelen a tot en met d genoemde financiële producten, dienen naast de basis-module ook te beschikken over de vakbekwaamheid die is neergelegd in de bij die financiële producten behorende onderdelen 2 tot en met 5 van bijlage B (modules hypotheckair krediet, consumptief krediet, schadeverzekeringen en levensverzekeringen). Of een bepaalde persoon dient te beschikken over de vakbekwaamheid van een van deze product-gerelateerde modules is dus afhankelijk van zijn werkgebied: indien deze persoon zich uitsluitend rechtstreeks bezighoudt met financiële dienstverlening met betrekking tot hypotheckair krediet, dient hij te beschikken over de vakbekwaamheid opgenomen in de basismodule en de module hypotheckair krediet. Een medewerker van een financiële dienstverlener die optreedt als (onder)gevolmachtigde agent, dient behalve de basismodule ook de daarbij behorende module (onderdeel 6 van bijlage B) voor het optreden als (onder)gevolmachtigde agent te beheersen.

In de praktijk wordt een hypotheckair krediet veelal in combinatie met een inboedel- en een opstalverzekering, een overlijdensrisicoverzekering, een arbeidsongeschiktheidsverzekering en/of een kapitaalverzekering aangeboden. Om die reden zijn in de module hypotheckair krediet ook de relevante eindtermen opgenomen voor deze «aanverwante» verzekeringsproducten. Deze eindtermen zitten ook in de module schadeverzekeringen, maar deze module bevat daarnaast ook andere eindtermen die voor een financiële dienstverlener ten aanzien van hypotheckair krediet, niet relevant zijn. Door de in het eerste en derde lid gekozen constructie kan een klantmedewerker met betrekking tot hypotheckair krediet volstaan met de module hypotheckair krediet, ook al wordt het hypotheckaire krediet verkocht in combinatie met een inboedel-, een opstal-, een overlijdensrisico-, een arbeidsongeschiktheidsverzekering en/of een kapitaalverzekering. Indien een dergelijke verzekering niet in combinatie met een hypotheckair krediet wordt verkocht, maar als afzonderlijk financieel product, dient de betreffende klantmedewerker wel te voldoen aan de – brede – module schadeverzekeringen.

Het hiervoor opgemerkte ten aanzien van de arbeidsongeschiktheidsverzekering geldt ook voor de modules consumptief krediet en levensverzekeringen. De financiële dienstverlener die een consumptief krediet of een levensverzekering aanbiedt in combinatie met een arbeidsongeschiktheidsverzekering kan volstaan met de modules consumptief krediet respectievelijk levensverzekeringen. In het Bfd werden kapitaalverzekeringen nog niet genoemd als onderdeel van de module hypothecken. Deze uitbreiding wordt thans in de module hypothecken opgenomen, omdat kapitaalverzekeringen een onmisbaar element zijn bij financiële dienstverlening ten aanzien van hypothecken (bijvoorbeeld bij beleggings- en spaarhypothecken).

Het derde lid betreft een aanvulling ten opzichte van artikel 16 van het Bfd. Toevoeging van dit lid in dit besluit brengt geen inhoudelijke wijzigingen met zich mee, maar is van technische aard. Strekking van het

artikel is dat in bepaalde gevallen waarin de inhoud van de modules hypothecair krediet, consumptief krediet en levensverzekeringen ook bepaalde soorten verzekeringen bevatten die onder een andere module vallen, voor die verzekeringen niet ook nog aan die andere module hoeft te worden voldaan.

Ingevolge artikel 1:107 van de wet dient het register van financiële ondernemingen gegevens te bevatten over de financiële producten ten aanzien waarvan een financiële onderneming een vergunning heeft om bepaalde financiële diensten te verlenen. Dit betekent dat uit het register zal moeten blijken dat financiële dienstverleners van wie de klant-medewerkers of adviseurs kennis dragen van de modules hypothecair krediet, consumptief krediet of levensverzekeringen, ook daadwerkelijk financiële diensten mogen verlenen ten aanzien van hypothecair krediet, consumptief krediet of levensverzekeringen die in combinatie met een arbeidsongeschiktheidsverzekering worden aangeboden. Dit geldt ook voor de module hypothecair krediet die automatisch recht geeft op het aanbieden (of adviseren) van een opstal- of inboedelverzekering ter afdekking van risico's die verband houden met de nakoming van betalingsverplichtingen uit hoofde van de overeenkomst inzake het hypothecair krediet.

De artikelen 6 en 7 werken uit op welke wijze financiële dienstverleners kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten inzake vakbekwaamheid van hun medewerkers, waarbij artikel 7 betrekking heeft op permanente educatie.

§ 2.2. Bewijs van vakbekwaamheid

Artikel 6

Dit artikel komt in de plaats van artikel 17 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:9, derde lid, van de wet. In plaats van het begrip «consument» in het Bfd wordt in dit artikel het begrip «cliënt» gebruikt als het verzekeringen betreft. Dit hangt samen met het feit dat de bepalingen over verzekeringen zich uitstrekken tot alle personen en niet beperkt zijn tot de natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. In het Bfd volgde dit wat verzekeringen betreft uit het gebruik van de term «consument» in samenhang met artikel 6 van de Wfd. In de wet en dit besluit wordt in plaats daarvan de term «cliënt» gebruikt.¹

Artikel 6, eerste lid, bepaalt dat een financiële dienstverlener op twee manieren kan voldoen aan het vereiste dat een klantmedewerker inhoudelijk vakbekwaam dient te zijn:

- a. door middel van een geldig diploma, afgegeven door een erkend exameninstituut (zie de toelichting op artikel 10, eerste lid); of
- b. door te beschikken over een zodanige bedrijfsvoering dat een vakbekwame financiële dienstverlening aan de consument of cliënt voldoende is gewaarborgd.

Deze bepaling biedt bijvoorbeeld uitkomst aan financiële dienstverleners die beschikken over een adequaat systeem van interne opleidings-trajecten. Ook kan worden gedacht aan financiële dienstverleners met een bedrijfsvoering waarbij wordt voorzien in een systeem waarbij vakbekwame personen binnen de organisatie hun vakbekwaamheid voor klantmedewerkers toegankelijk maken door middel van bijvoorbeeld computersystemen of handleidingen. Onderdeel b biedt ook uitkomst aan veelal «grotere» financiële dienstverleners waarvan klantmedewerkers uitsluitend werkzaam zijn op specifieke deelgebieden, zoals bemiddeling in brandverzekeringen. Voorop staat dat de een vakbekwame financiële

¹ Zie ook de toelichting op onderdeel a van de definitie van aanbieden in artikel 1:1 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 356) en op artikel 4:20 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 509).

dienstverlening aan de consument of cliënt in de bedrijfsvoering voldoende moet zijn gewaarborgd.

Op welke wijze een financiële dienstverlener kan voldoen aan het vereiste dat haar feitelijk leidinggevend, bedoeld in artikel 4:9, tweede lid, tweede volzin, van de wet, vakbekwaam zijn, wordt nader uitgewerkt in artikel 6, tweede lid.

Feitelijk leidinggevenden zijn degenen die het verkoopproces (het klantencontact) inhoudelijk effectief kunnen sturen of beïnvloeden. In de praktijk hoeft dit niet in alle gevallen de hiërarchisch leidinggevende van een klantmedewerker te zijn. Indien een klantmedewerker met betrekking tot het aanbieden van een financieel product inhoudelijk wordt gestuurd door de productspecialist binnen de organisatie (van wie hij bijvoorbeeld de inhoudelijke instructies voor de verkoop van het product ontvangt en bij wie hij terecht kan voor nadere vragen ten aanzien van een bepaald product) en niet door zijn eigen directe leidinggevende, dient de desbetreffende productspecialist te worden aangemerkt als de feitelijk leidinggevende in de zin van artikel 4:9, tweede lid, tweede volzin, van de wet.

De eigen direct leidinggevende is in dit voorbeeld weliswaar aan te merken als de manager van de klantmedewerker, maar niet als feitelijk leidinggevende in de zin van dit besluit. Ook kan de situatie zich voordoen dat een team van klantmedewerkers in het verkooptraject inhoudelijk wordt aangestuurd door een andere ervaren en gespecialiseerde klantmedewerker uit het team. In dit geval wordt de ervaren en gespecialiseerde klantmedewerker aangemerkt als de feitelijk leidinggevende in de zin van dit besluit. De manager van het desbetreffende verkoopteam is geen feitelijk leidinggevende indien hij zich niet inhoudelijk bemoeit met het aanbieden van het product.

Voorop staat dat niet alle feitelijke leidinggevenden van een financiële dienstverlener vallen onder de reikwijdte van artikel 6, tweede lid. Slechts «een zodanig aantal» feitelijke leidinggevenden dat de kwaliteit van de financiële dienstverlening aan de consument of cliënt kan worden gewaarborgd, zoals bepaald in artikel 4:9, tweede lid, tweede volzin, van de wet. Met andere woorden, bepalend voor het aantal feitelijke leidinggevenden waarvan de vakbekwaamheid op grond van artikel 6, tweede lid, dient te worden aangetoond, is het aantal feitelijke leidinggevenden dat binnen de organisatie van een financiële dienstverlener nodig is om de vakbekwaamheid van de klantmedewerkers voldoende te kunnen waarborgen.

Bij de vraag hoeveel klantmedewerkers een feitelijk leidinggevende inhoudelijk kan aansturen kunnen verschillende factoren een rol spelen: in hoeverre wordt de feitelijk leidinggevende ondersteund door protocollen, hebben de klantmedewerkers zelf diploma's etc.

De regeling in het tweede lid ten aanzien van feitelijke leidinggevenden is vergelijkbaar met het eerste lid. Feitelijke leidinggevenden dienen te beschikken over:

- a. een geldig diploma, afgegeven door een erkend exameninstituut als bedoeld in artikel 4:9, derde lid, van de wet; of
- b. een zodanige bedrijfsvoering dat een vakbekwame financiële dienstverlening aan de consument of cliënt voldoende is gewaarborgd.

Van de tweede mogelijkheid kan alleen gebruik worden gemaakt, indien het een financiële dienstverlener betreft met een gemiddeld aantal werknemers van meer dan 50. De mogelijkheid staat hiermee alleen open voor financiële dienstverleners met een substantiële omvang.

Het derde lid is nieuw ten opzichte van het Bfd. De bepaling hangt samen met het vervallen van de modules beleggen a en b (hierboven al genoemd). Daar waar dit ertoe leidt dat er geen specifieke eindtermen meer gelden ten aanzien van beleggen (dat wil zeggen financiële

dienstverlening met betrekking tot financiële instrumenten) wordt aangesloten bij de norm die op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel d, van richtlijn nr. 2006/73/EG van de Europese Commissie van 10 augustus 2006 tot uitvoering van richtlijn nr. 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie wat betreft de door beleggingsondernemingen in acht te nemen organisatorische eisen en voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening en wat betreft de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde richtlijn (PbEG L 241) zal gaan gelden. Op grond van deze eis kan een financiële dienstverlener zelf bepalen op welke wijze de vakbekwaamheid ten aanzien van beleggen binnen de organisatie wordt ingevuld. De AFM toetst of die vakbekwaamheid hiermee ook voldoende wordt geborgd.

Het vierde lid bepaalt dat de zogenaamde verbonden bemiddelaar de vakbekwaamheid van zijn eigen werknemers (inclusief feitelijk leidinggevenden) behalve door middel van diploma's en te beschikken over een eigen bedrijfsvoering die een vakbekwame financiële dienstverlening aan de consument of cliënt voldoende waarborgt, ook kan aantonen door zijn bedrijfsvoering zo in te richten dat de aanbieder voor welke hij bemiddelt een deskundige financiële dienstverlening (van de verbonden bemiddelaar) richting de consument of cliënt voldoende waarborgt. Deze regeling voor de verbonden bemiddelaar is vergelijkbaar met de wijze waarop een financiële dienstverlener de vakbekwaamheid van eigen werknemers kan aantonen (eerste lid). Reden hiervoor is de bijzondere relatie tussen de verbonden bemiddelaar en de aanbieder die de verantwoordelijkheid neemt voor het handelen van de verbonden bemiddelaar via welke hij overeenkomsten met consumenten of cliënten aangaat. Omdat deze verantwoordelijkheid van de aanbieder voor een verbonden bemiddelaar vergelijkbaar is met de verantwoordelijkheid die de aanbieder draagt voor zijn eigen werknemers, is gekozen voor een vergelijkbare regeling.

Het vijfde lid bevat voor de aangesloten onderneming (die onderdeel uitmaakt van een groep van ondernemingen waarvan de centrale rechtspersoon op grond van artikel 2:105, eerste lid, van de wet over een collectieve groepsvergunning beschikt) een zelfde extra mogelijkheid om de vakbekwaamheid van zijn eigen werknemers (inclusief feitelijk leidinggevenden) aan te tonen, vergelijkbaar als hiervoor toegelicht met betrekking tot de verbonden bemiddelaar.

§ 2.3. Vaststellen toetstermen

Artikel 7

Dit artikel komt in de plaats van artikel 18 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:9, derde lid, van de wet. In dit artikel is de verplichting tot permanente educatie geregeld. Dit artikel dient te worden gelezen in samenhang met artikel 6. Daar waar artikel 6 bepaalt dat de vakbekwaamheid kan worden aangetoond door een *geldig* diploma, regelt artikel 7 in welke gevallen er sprake is van een *geldig* diploma. Door aan deze geldigheid in onderdeel a van het eerste lid de verplichting te koppelen dat binnen achttien maanden op de door de minister vastgestelde wijze moet zijn voldaan aan de openbaar gemaakte toetstermen voor permanente educatie (zie de toelichting op artikel 8), ontstaat een systeem van verplichte permanente educatie.

Onderdeel b vormt een alternatief op de verplichting om binnen achttien maanden te voldoen aan de nieuw vastgestelde toetstermen voor permanente educatie. Dit alternatief heeft betrekking op een persoon die binnen dezelfde periode van achttien maanden met goed gevolg een examen heeft afgelegd, dat voldoet aan de meest recente door de minister openbaar gemaakte toetstermen voor examens. In die

toetstermen voor examens zullen immers de nieuwe toetstermen voor permanente educatie zijn verwerkt.

Stel dat op 1 januari 2008 nieuwe toetstermen voor zowel examens als permanente educatie openbaar worden gemaakt. In de nieuwe toetstermen voor examens zullen de nieuwe eisen in het kader van permanente educatie zijn verwerkt. Op grond van artikel 10, vierde lid, dient een door een erkend exameninstituut af te nemen examen binnen zes maanden na openbaarmaking te voldoen aan de nieuwe toetstermen voor examens. Indien het exameninstituut vanaf maart 2008 het nieuwe aangepaste examen aanbiedt en een persoon kiest er voor om het nieuwe examen in augustus af te leggen, dan hoeft hij daarnaast niet ook nog aan de nieuwe verplichtingen in het kader van permanente educatie te voldoen (mits hij het examen met goed gevolg aflegt). Indien een persoon er voor kiest om vóór maart 2008 het «oude» examen te doen, zal hij daarnaast vóór 1 juni 2009 ook aan de op 1 januari 2008 openbaar gemaakte toetstermen voor permanente educatie moeten voldoen.

Het tweede lid is opgenomen, omdat zonder deze bepaling onduidelijkheid zou kunnen ontstaan over de wijze waarop een financiële onderneming wiens werknemer(s) niet tijdig heeft of hebben voldaan aan de verplichting tot permanente educatie, deze situatie zou kunnen herstellen. Het tweede lid maakt duidelijk dat «alleen» de achterstallige permanente educatie dient te worden ingehaald en dat de desbetreffende personen niet opnieuw een diploma hoeven te behalen.

Artikel 8

Dit artikel komt in de plaats van artikel 19 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:9, vierde lid, van de wet.

Op grond van het eerste lid stelt de minister de toetstermen vast voor examens. Dit ter uitwerking van de eindtermen, bedoeld in artikel 5. De examens die door de erkende exameninstellingen worden afgenomen dienen op grond van artikel 10, vierde lid, aan deze toetstermen te voldoen. Aldus zijn de toetstermen in belangrijke mate bepalend voor de inhoud van een af te nemen examen.

Het vaststellen van toetstermen voor examens is een doorlopende taak. Indien de minister nieuwe toetstermen voor permanente educatie vaststelt, zullen betreffende vernieuwingen ook moeten worden doorgevoerd in de toetstermen voor examens.

Op grond van het tweede lid stelt de minister toetstermen vast in het kader van permanente educatie. Dit omvat ook de wijze waarop aan deze toetstermen kan worden voldaan. Naast het afleggen van een examen, kan de minister op grond van deze bepaling ook vaststellen dat aan de PE-toetstermen kan worden voldaan door bijvoorbeeld het volgen van bepaalde andere vakbekwaamheidsbevorderende activiteiten. De bepaling is zo geformuleerd dat het vaststellen van toetstermen in het kader van permanente educatie geen periodieke verplichting is. Alleen indien relevante ontwikkelingen in de financiële markten of daarop betrekking hebbende regelgeving daartoe aanleiding geven, kan de minister tot het vaststellen van nieuwe toetstermen in het kader van permanente educatie overgaan.

De eis dat de voorgenomen toetstermen in het kader van een openbare consultatie worden voorgelegd aan belanghebbenden is niet overgenomen van artikel 19, derde lid, van het Bfd. Dit neemt niet weg dat de minister de markt kan blijven consulteren waar dit nodig is en tot een betere kwaliteit van de toetstermen kan leiden. Zoals hierboven al is opgemerkt laat de minister zich met betrekking tot het vaststellen van toetstermen van examens en permanente educatie adviseren door het

College Deskundigheid Financiële Dienstverlening, waarin de markt ook vertegenwoordigd is.

In verband met artikel 7, eerste lid, onderdeel b, is het van belang dat ingeval de minister in een bepaalde periode nieuwe toetstermen vaststelt voor examens én voor permanente educatie, beide categorieën van toetstermen op hetzelfde moment openbaar worden gemaakt. Dit is vastgelegd in het derde lid. De eis dat de toetstermen voor een bepaald jaar moeten worden vastgesteld is niet overgenomen uit het Bfd. Hierdoor ontstaat er meer flexibiliteit om de toetstermen te laten aansluiten op ontwikkelingen in de markt.

§ 2.4. Exameninstituten

Artikel 9

Dit artikel komt in de plaats van artikel 20 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:9, derde lid, van de wet. In dit artikel zijn de regels neergelegd voor de erkenning van een exameninstituut en de intrekking van een dergelijke erkenning door de minister. Om voor een erkenning in aanmerking te komen dient het exameninstituut te voldoen aan het bepaalde in artikel 10, tweede, derde, vijfde, zesde en zevende lid.

Op grond van het tweede lid van dit artikel dient de minister binnen vier maanden te beslissen op de aanvraag om erkenning. Gezien de complexiteit (mede vanwege de advisering door het College van Deskundigen) van het door de minister te nemen besluit wordt een kortere termijn niet redelijk geacht. Omdat de mogelijkheid bestaat dat een termijn van vier maanden te kort is, kan deze termijn nog tweemaal met twee maanden worden verlengd.

In het derde lid wordt de mogelijkheid vastgelegd voorschriften te verbinden aan de erkenning. Deze voorschriften vormen geen aanvullende voorwaarde voor het verkrijgen van een erkenning en kunnen in die zin het verlenen van een erkenning niet blokkeren. De voorschriften kunnen worden verbonden aan een te verlenen of al verleende erkenning. Het betreffen geen nieuwe inhoudelijke voorschriften aan de erkenning.

Op grond van het vierde lid kan de erkenning op een beperkt aantal gronden worden ingetrokken. Ten eerste is dat op verzoek van een exameninstituut zelf. Ten tweede, zoals vastgelegd in onderdeel b van dit lid, indien op grond van onjuiste of onvolledige gegevens erkenning is verleend terwijl, waren de juiste of volledige gegevens ten tijde van de behandeling van de aanvraag om erkenning bekend geweest, deze erkenning nooit zou hebben plaatsgevonden. Daarnaast kan de erkenning worden ingetrokken indien een exameninstituut niet (meer) voldoet aan de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

Dit artikel komt in de plaats van artikel 21 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:9, derde lid, van de wet. Artikel 10 bevat de «spelregels» die een erkend exameninstituut in acht dient te nemen bij het opstellen en afnemen van examens, al dan niet in de vorm van zogenaamde «examenbanken» waarin examenvragen zijn opgenomen en waarbij de examinering digitaal op afstand kan plaatsvinden.

Opleiden en examineren maken beide weliswaar onderdeel uit van dezelfde kennisketen, een opleider heeft echter een ander belang en een andere verantwoordelijkheid dan degene die examineert. Het tweede lid is

opgenomen om te voorkomen dat deze belangen met elkaar verstrengelen. Indien een erkend exameninstituut beide activiteiten uitvoert, dient een zodanige scheiding tussen deze activiteiten te worden aangebracht in de bedrijfsvoering dat eventuele belangenverstrengeling wordt voorkomen. Van belangenverstrengeling is bijvoorbeeld sprake indien de ene activiteit geheel of gedeeltelijk wordt gefinancierd door de andere activiteit (kruissubsidiëring). Om die reden is in onderdeel a opgenomen dat een erkend exameninstituut voor beide activiteiten een eigen administratie moet voeren. Uit deze administraties zal blijken of er sprake is van enige vorm van (kruis)subsidiëring tussen de activiteiten examinering en opleiding.

Een andere vorm van belangenverstrengeling betreft bijvoorbeeld de situatie waarin personen die zich binnen een erkend exameninstituut bezighouden met de ontwikkeling of verzorging van opleidingen op de hoogte zijn van de af te nemen examens of onderdelen daarvan. Om deze vorm van belangenverstrengeling tegen te gaan zal een erkend exameninstituut er voor moeten zorgen dat het aanwezige examenmateriaal niet toegankelijk is voor medewerkers die op enigerlei wijze betrokken zijn bij de ontwikkeling van de opleiding gericht op het betreffende examen (onderdeel b).

Het vijfde lid is opgenomen om tegen te gaan dat examenkandidaten frauderen, door bijvoorbeeld tijdens een examen antwoorden op examenvragen op ongeoorloofde wijze door te spelen aan andere examenkandidaten. Van een erkend exameninstituut wordt verwacht dat het maatregelen neemt die redelijkerwijs nodig zijn om dergelijke situaties te voorkomen.

Het ligt in de rede dat een erkend exameninstituut in eerste instantie zelf op een verantwoorde wijze invulling geeft aan de eis dat voor een vakinhoudelijk juiste en objectieve beoordeling van afgenomen examens wordt zorggedragen (zesde lid). De minister zal ingrijpen als bijvoorbeeld blijkt dat examens onjuist zijn of op een willekeurige wijze worden beoordeeld.

Het zevende lid bevat de onderwerpen die moeten zijn geregeld in een examenreglement dat door een erkend exameninstituut moet worden opgesteld en nageleefd.

De informatie die op basis van het achtste lid aan de minister dient te worden verstrekt kan in het kader van het toezicht een aanwijzing zijn of processen op exameninstellingen goed verlopen. Indien er bijvoorbeeld sprake is van een groot aantal klachten kan dit voor de minister aanleiding zijn om nader toezicht uit te oefenen. Hiervoor bestaan op grond van artikel 11 bevoegdheden.

In het negende lid is een uitzondering opgenomen voor de toepasselijkheid van de regels opgenomen in het tweede en derde lid voor door het Rijk bekostigde instellingen voor hoger onderwijs als bedoeld in artikel 1.8, eerste lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Het op grond van deze wet toe te passen systeem van onderwijs maakt het voor bekostigde onderwijsinstellingen onmogelijk om tegelijkertijd aan de regels opgenomen in het tweede en derde lid te voldoen. Dit zou betekenen dat bekostigde instellingen voor hoger onderwijs niet in aanmerking zouden kunnen komen voor een erkenning door de minister als exameninstituut. Omdat de kwaliteit van het onderwijs door bekostigde instellingen (waartoe ook examinering behoort), voldoende wordt gewaarborgd door de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, is er voor gekozen voor deze instellingen een uitzondering op te nemen voor de toepasselijkheid van de

regels opgenomen in het tweede en derde lid. Indien een bekostigde onderwijsinstelling naast het bekostigde onderwijs ook commerciële activiteiten op het gebied van onderwijs verricht die niet vallen onder het regime van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, geldt de uitzondering niet ten aanzien van deze commerciële activiteiten.

Artikel 11

Dit artikel komt in de plaats van artikel 22 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:9, derde lid, van de wet. Artikel 11 heeft betrekking op het toezicht dat de minister uitoefent op erkende exameninstututen. Het verzoeken om gegevens van het exameninstituut is de belangrijkste bevoegdheid die de minister in dit kader heeft. Het betreft dan gegevens die in aanvulling op de op grond van artikel 10, achtste lid, verstrekte opgave noodzakelijk zijn voor een adequaat toezicht.

Het tweede lid is niet overgenomen van het Bfd. Het betreft een bevoegdheid van de minister om personen als toezichthouder aan te wijzen. Aan een dergelijke aanwijzing verbindt hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht verschillende toezichtbevoegdheden, zoals de mogelijkheid om plaatsen te betreden. Van een dergelijke bevoegdheid zal bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt als er behoefte bestaat aan visitaties aan exameninstututen om te kunnen aanschouwen hoe het examineringsproces verloopt.

In deze bepaling zijn toezichtbevoegdheden aan de minister toegekend, omdat de AFM geen toezichthoudende taak ten aanzien van exameninstututen heeft.

Hoofdstuk 3. Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid van personen die het beleid van een financiële onderneming bepalen of mede bepalen of toezicht houden op de algemene gang van zaken van de financiële onderneming moet buiten twijfel staan. In het kader daarvan wordt de betrouwbaarheid van deze personen beoordeeld door de AFM, voordat zij hun functie mogen uitoefenen.

Het doel van de beoordeling van de betrouwbaarheid van deze personen is borging van de integriteit van en het maatschappelijke vertrouwen in de financiële markten. Er mag geen twijfel bestaan over de betrouwbaarheid van financiële ondernemingen en personen die op deze markten actief zijn. De betrouwbaarheid van de top van een onderneming, namelijk de bestuurders, vertegenwoordigers, leden van de raad van commissarissen en raad van toezicht, of van een ander orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming, moet daarom buiten twijfel staan. Artikel 4:10 van de wet is bewust zodanig geformuleerd dat het ook personen kan betreffen die feitelijk substantiële invloed uitoefenen op het beleid of de besluitvorming gericht op de langetermijnstrategie van de financiële onderneming. De aansturing en beheersing van een organisatie kan zodanig zijn ingericht dat een persoon die geen formele bestuurder is het beleid van de onderneming toch feitelijk bepaalt. In een dergelijk geval heeft AFM de mogelijkheid om de betrouwbaarheid van deze persoon te beoordelen. De ruime formulering in de wet is er niet op gericht dat de AFM een ieder die buiten de gebruikelijke kring van beleidsbepalers valt, zekerheidshalve toetst.

De artikelen van deze afdeling zien op de feiten en omstandigheden die in aanmerking worden genomen bij de beoordeling en de wijze waarop AFM inzicht hierin verkrijgt. De beoordeling van de betrouwbaarheid richt zich op feiten en omstandigheden, waaruit blijkt dat het vertoonde gedrag van betrokkene niet in overeenstemming is met een integere invulling en uitoefening van de functie van een persoon als bedoeld in artikel 4:10, eerste lid, van de wet. Voorbeelden van dergelijke feiten en omstandigheden zijn: niet de waarheid spreken, geen openheid geven over voor het toezicht relevante onderwerpen, niet discreet is omgaan met vertrouwelijke informatie, zich niet houden aan afspraken of op een onverantwoordelijke wijze optreden in de beroepsuitoefening.

In het geval de AFM tot het oordeel is gekomen dat de betrouwbaarheid van een kandidaat-(mede)beleidsbepaler niet buiten twijfel staat, is de vervolgvraag welke consequenties vervolgens aan dat negatieve betrouwbaarheidsoordeel moeten worden verbonden. Bij de beantwoording van die vraag moet de AFM in beginsel alle betrokken belangen afwegen, tenzij het gaat om dermate ernstige antecedenten dat een belangenafweging achterwege kan blijven. Bij die belangenafweging moeten zowel de belangen worden afgewogen die de wet beoogt te beschermen (zoals de stabiliteit en de integriteit van het financiële stelsel en een zorgvuldige behandeling van cliënten), als de overige belangen van de financiële onderneming (zoals de continuïteit van de onderneming) en van de betrokken kandidaat (zoals het verwerven van inkomen en andere persoonlijke belangen). Bij de vraag welke consequenties een negatief betrouwbaarheidsoordeel moet hebben, kunnen voorts de aan een antecedent ten grondslag liggende gedraging en de overige omstandigheden van het geval relevant zijn. Hierdoor zal een gedraging die geen direct verband houdt met de financiële sector in het algemeen minder verstrekkende consequenties hebben dan een financieel relevant antecedent zoals een verdenking van handel met voorkennis.

Ter uitvoering van artikel 4:10, derde lid, van de wet is in deze afdeling aansluiting gezocht bij de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing. Anders dan voorheen in de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing zijn de antecedenten die zonder nadere afweging leiden tot het oordeel dat de betrouwbaarheid van een persoon niet buiten twijfel staat, in het eerste onderdeel van bijlage C genoemd. Voorts is vanwege het zwaarwegend karakter nu ook deelneming aan een criminele of terroristische organisatie (artikelen 140 tot en met 140a van het Wetboek van Strafrecht (WvSr)) als antecedent opgenomen.

Artikel 12

Dit artikel bevat de inhoud van artikel 2, eerste lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing. De aan een handeling of antecedent ten grondslag liggende gedraging is bepalend voor het oordeel over de betrouwbaarheid van betrokkene. Onder gedragingen worden zowel een doen als nalaten begrepen. Ook een voorgenomen gedraging kan een inzicht geven in de betrouwbaarheid van de betrokkene. Een voorbeeld van een voorgenomen gedraging is dat uit onderzoek blijkt dat een voorgenomen aandelentransactie van de te toetsen kandidaat in het verlenen is afgekeurd in verband met de mogelijke voorkennis of de (schijn van) belangenverstrengeling. Vanzelfsprekend dient de AFM relevante voornemens op objectief verifieerbare wijze vast te stellen.

Artikel 13

In dit artikel is artikel 2, tweede lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing opgenomen. In bijlage C zijn de antecedenten opgenomen die voor de betrouwbaarheidsbeoordeling van belang zijn. Onderdeel 1

van bijlage C bevat een limitatieve opsomming van antecedenten; de opsomming in de overige onderdelen is niet limitatief.

Naast de nadrukkelijk omschreven antecedenten kan AFM ook andere feiten en omstandigheden die redelijkerwijs van belang kunnen zijn, in haar overwegingen betrekken. Hierbij kan worden gedacht aan feiten en omstandigheden die naar hun aard vergelijkbaar zijn met de in de bijlage genoemde antecedenten.

Artikel 14

Dit artikel vloeit voort uit artikel 2, derde lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing. Om inzicht in de voornemens, handelingen en antecedenten te verkrijgen die van belang zijn voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van betrokkene, kan AFM bij verschillende personen en instellingen om informatie verzoeken. Anders dan de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing bevat dit artikel een limitatieve lijst van bronnen die de AFM kan raadplegen.

In de eerste plaats betreft het hier informatie die door de financiële onderneming wordt verkregen van de betrokkene en die zij aan de AFM verschaft. Dit is de situatie, bedoeld in onderdeel a. In de tweede plaats betreft het gegevens die afkomstig zijn van derden.

Zo kan AFM op grond van onderdeel b de registratie bedoeld in de Wet documentatie vennootschappen raadplegen. Dit is het geautomatiseerde gegevensbestand Vennoot '98 van het Ministerie van Justitie. Vennoot '98 bevat gegevens op basis waarvan de Minister van Justitie kan toetsen of de akte van oprichting van vennootschappen in strijd is met de openbare orde of de wet en of er, gelet op de voornemens of antecedenten van de personen die het beleid van de vennootschap zullen bepalen dan wel mede bepalen, het gevaar bestaat dat de vennootschap voor ongeoorloofde doeleinden zal worden gebruikt of dat haar schuldeisers zullen worden benadeeld. Op grond van het Besluit documentatie vennootschappen van 21 oktober 2004 kan informatie uit dit systeem aan AFM worden verstrekt in het kader van haar toezichtstaken.

Op grond van onderdeel d kan de AFM informatie vragen aan de Belastingdienst. De Belastingdienst is ontheven van haar geheimhoudingsverplichting, als bedoeld in artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.¹ Op basis van deze ontheffing zijn DNB, AFM en de Belastingdienst een convenant overeengekomen over de informatieverstrekking ten behoeve van betrouwbaarheidstoetsingen van kandidaat (mede) beleidsbepalers in de financiële sector.

Voorts kan de AFM op basis van ambtsberichten van het Openbaar Ministerie kennismaken van het feit dat een kandidaat (mede-)beleidsbepaler als verdachte wordt aangemerkt of – indien het een afgesloten strafzaak betreft – informatie verkrijgen over het achterliggende feitencomplex. Vanwege het limitatieve karakter zijn ook bronnen opgenomen die in de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing niet geëxpliciteerd waren (gegevens en inlichtingen uit openbare bronnen, van curatoren of bewindvoerders, organisaties van beroepsgenoten). Voor gegevens uit openbare bronnen moet bijvoorbeeld gedacht worden aan gegevens uit het handelsregister of het Kadaster. De gegevens en inlichtingen van organisaties van huidige of voormalige beroepsgenoten (zoals het Dutch Securities Institute (DSI)) kunnen van belang zijn vanwege mogelijke tuchtrechtelijke of disciplinaire maatregelen tegen betrokkene. Ook is de mogelijkheid opgenomen om bij ministeriële regeling andere bronnen aan te wijzen die de AFM voor de betrouwbaarheidstoetsing kan raadplegen.

¹ Ontheffing is verleend op 13 september 2004, kenmerk DGB 2004-04599U, overeenkomstig het in paragraaf 2.2 van het Voorschrift informatieverstrekking 1993 (Stcr. 1998, 243) bepaalde.

Het tweede lid regelt dat wanneer de AFM op basis van gegevens of inlichtingen uit de in het eerste lid genoemde bronnen aanleiding heeft tot nader onderzoek, de AFM aanvullende bronnen kan betrekken bij de toetsing van de betrouwbaarheid. De betrokkene krijgt hierover voorafgaand aan het nadere onderzoek een met redenen omklede kennisgeving.

Artikel 15

Dit artikel verwerkt de inhoud van artikel 3, derde lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing en bepaalt dat een onherroepelijke rechtelijke veroordeling terzake van een antecedent bedoeld in onderdeel 1 van bijlage C leidt tot de vaststelling dat de betrouwbaarheid van betrokkene niet (langer) buiten twijfel staat. Gelet op de aard en ernst van de misdrijven bedoeld in dit onderdeel, worden de aan het misdrijf ten grondslag liggende gedragingen op voorhand geacht onverenigbaar te zijn met de belangen die de wet beoogt te beschermen.

De dwingende consequentie voor het oordeel over de betrouwbaarheid die verbonden is aan de onherroepelijke veroordeling terzake van strafrechtelijke antecedenten als bedoeld in onderdeel 1 van bijlage C is begrensd tot een termijn van acht jaar vanaf de datum van het onherroepelijk worden van de rechterlijke uitspraak. Deze begrenzing geldt niet voor andere antecedenten. Echter, AFM kan antecedenten, voorzover zij zich hebben voorgedaan voorafgaande aan een termijn van acht jaar, minder zwaar laten wegen dan antecedenten die zich binnen die termijn hebben voorgedaan.

Artikel 16

In het eerste lid van dit artikel wordt artikel 3, tweede lid, van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing verwerkt. Met betrekking tot de in de bijlagen opgesomde antecedenten geldt dat het bestaan van een enkel antecedent, met uitzondering van de antecedenten bedoeld in onderdeel 1 van bijlage C, op zichzelf niet maatgevend is voor het oordeel van AFM over de betrouwbaarheid van betrokkene. AFM zal zich een eigen oordeel moeten vormen over een antecedent. Bovendien dient het onderlinge verband van voornemens, handelingen en de aan een antecedent ten grondslag liggende gedraging van betrokkene in ogenschouw te worden genomen. Dit betekent bijvoorbeeld dat een vrijspraak door de strafrechter of het anderszins uitblijven van een strafrechtelijke reactie niet op voorhand betekent dat er geen twijfel zou kunnen bestaan over de betrouwbaarheid van betrokkene. Omgekeerd is het in beginsel mogelijk dat AFM tot de conclusie komt dat het bestaan van een antecedent, met uitzondering van de antecedenten genoemd in onderdeel 1 van bijlage C, niet leidt tot twijfel over de betrouwbaarheid van betrokkene.

Hoofdstuk 4. Integere uitoefening van het bedrijf

In dit hoofdstuk zijn bepalingen opgenomen over een integere uitoefening van het bedrijf. Deze bepalingen zijn grotendeels overgenomen uit regelingen die al bestonden. De vernieuwing bestaat er voornamelijk uit dat de meeste regels die voorheen op toezichthouder-niveau waren vastgesteld, nu bij algemene maatregel van bestuur zijn vastgesteld. De bepalingen in dit hoofdstuk komen, waar mogelijk, overeen met de oude regelingen. De belangrijkste verandering is dat de bepalingen in plaats van «rule based» nu meer «principle based» van aard zijn. Het voordeel hiervan is dat financiële ondernemingen zo de vrijheid krijgen om de regels zo te implementeren dat deze zo goed mogelijk aansluiten bij de bestaande bedrijfsvoering. Ten aanzien van incidenten heeft er een materiële vernieuwing plaatsgevonden. Alleen incidenten die

een ernstig gevaar vormen voor de integere uitoefening van het bedrijf gemeld te worden. Zoals in de artikelsgewijze toelichting ook is aangegeven, zijn dit de incidenten die het vertrouwen in de betreffende financiële onderneming of de financiële markten als geheel schaden.

Ook voor wat betreft integriteitgevoelige functies heeft er een verandering plaats gevonden. De artikelen 31, tweede lid, onderdeel a, van het Btb 2005 en 24c, onderdeel b, van het Bte 1995 bepalen ten aanzien van de betrouwbaarheid van personen die een integriteitgevoelige functie gaan bekleden, dat deze «buiten twijfel staat». Deze regel is aangepast: een beheerder, beleggingsinstelling, bewaarder of beleggingsonderneming dient op basis van dit besluit een onderbouwde beoordeling uit te voeren van de betrouwbaarheid van personen die zij wil benoemen in een integriteitgevoelige functie. Dit geldt niet voor financiële dienstverleners; Europese richtlijnen staan hieraan in de weg (zie hiervoor de toelichting op artikel 28).

De verantwoordelijkheid voor het integer handelen ligt in de eerste plaats bij de financiële onderneming zelf. Deze dient zelf een beleid te formuleren en zorg te dragen voor de bewustwording, de bevordering en de handhaving van de in dit beleid neergelegde principes.

De waarborgen voor een integere uitoefening van het bedrijf vinden voornamelijk neerslag in de administratieve organisatie en interne controle van de financiële ondernemingen. Financiële ondernemingen dienen te beschikken over beleid dat ertoe strekt dat er binnen alle geledingen van de organisatie integer gehandeld wordt. Daarnaast dienen financiële ondernemingen beleid vast te stellen met betrekking tot een integere uitoefening van het bedrijf: het tegengaan van belangenverstrengeling, betrokkenheid bij strafbare feiten en handelingen die het vertrouwen in de financiële onderneming of de financiële markten als geheel kunnen schaden.

Net als de bepalingen over integriteit in het Btb 2005, het Bte 1995 en nadere regelingen van de AFM, ziet dit hoofdstuk op (i) het tegengaan van belangenverstrengeling; (ii) de omgang met incidenten die een gevaar vormen voor een integere uitoefening van het bedrijf van een financiële onderneming; (iii) personen die een integriteitgevoelige functie bekleden; (iv) het vaststellen van de identiteit, aard en achtergrond van cliënten. Verder dient de financiële onderneming op verzoek van de AFM de administratie te onderzoeken op personen die in verband met terroristische activiteiten de integriteit van de financiële sector kunnen schaden.

De uitvoering van dit hoofdstuk brengt met zich mee dat er in bepaalde gevallen verwerking van persoonsgegevens in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) zal plaatsvinden door de betrokken ondernemingen. De verwerking van persoonsgegevens op grond van dit hoofdstuk door een financiële onderneming vindt haar wettelijke rechtvaardiging in artikel 8, sub c, van de Wbp. Het is de verantwoordelijkheid van de betrokken onderneming om bij de uitoefening van de verplichtingen uit dit besluit aan de vereisten van de Wbp te voldoen.

§ 4.1. Beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders

Artikel 17

Beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders beschikken op grond van artikel 4:11 van de wet over helder geformuleerde beleidsuitgangspunten ter beheersing van integriteitrisico's.

Dit artikel beschrijft de stappen (risico's analyseren, beleid maken, beleid toetsen en eventueel bijstellen) die beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders moeten «doorlopen» om de omstandigheden en gebeurtenissen die gevolgen kunnen hebben voor de integere uitoefening van het bedrijf van de financiële onderneming te herkennen en te beheersen. Hierbij is het allereerst van het belang dat de financiële onderneming zelf op systematische wijze een analyse maakt van de integriteitrisico's. Hiertoe lichten beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders de eigen organisatie door om te bezien bij welke bedrijfs-onderdelen er gevaar op integriteitrisico's bestaat. Naar aanleiding van deze analyse formuleert de financiële onderneming haar beleid en past dit indien nodig aan om de integere uitoefening van het bedrijf blijvend te waarborgen.

In het tweede lid wordt bepaald dat de beheerder, beleggings-onderneming of bewaarder het beleid met betrekking tot de onderwerpen die in de wet genoemd worden, vertaalt in procedures en maatregelen. Verder is het van belang dat het beleid en de procedures en maatregelen ten aanzien van integriteit geïntegreerd worden in de bedrijfsprocessen en op die manier bijdragen aan een integriteitsbewuste bedrijfscultuur.

In het algemeen deel van deze toelichting is verduidelijkt hoe de doelstellingen uit de wet in dit besluit zijn verwerkt.

Integriteitrisico's kunnen voortvloeien uit activiteiten, relaties en handelingen van bijna alle geledingen van financiële ondernemingen. Het is daarom van belang dat de bepalingen uit deze paragraaf aan alle relevante afdelingen binnen de beheerder, beleggingsinstelling en bewaarder bekend worden gemaakt. Hierbij wordt overigens wel erkend dat het ene onderdeel van een onderneming wellicht een groter risico vormt dan het andere; het is aan de instelling zelf om hier een juiste inschatting van te maken. Hierbij wordt nog opgemerkt dat scholing of opleiding belangrijke instrumenten zijn om het bewustzijn met betrekking tot het integer handelen binnen de onderneming te vergroten.

Beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders zijn primair verantwoordelijk voor de bevordering en handhaving van het integer handelen. Voorts dienen zij toe te zien op de realisatie van het geformuleerde beleid en de naleving van interne richtlijnen en gedragscodes door hun medewerkers.

De financiële onderneming dient het beleid en de procedures en maatregelen met betrekking tot de integere bedrijfsvoering doorlopend te toetsen aan de vigerende wet- en regelgeving. Daarbij houdt de financiële onderneming tevens rekening met de interne richtlijnen ten aanzien van integer handelen.

Uit een dergelijke analyse moet blijken dat de betreffende onderneming (a) zodanig georganiseerd is dat de integriteitrisico's zoveel mogelijk beperkt zijn en (b) dat de onderneming adequaat kan optreden tegen eventuele incidenten.

Wanneer er zich toch handelingen voordoen die de integere uitoefening van het bedrijf in gevaar zou kunnen brengen, of uit de voornoemde toetsing blijkt dat de procedures en maatregelen niet voldoen, dient de financiële onderneming deze aan te passen.

Artikel 18

Belangenverstremgeling, of de schijn daarvan, kan negatieve gevolgen hebben voor zowel de deelnemers als de beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder zelf. Ook kan belangenverstremgeling, of de schijn daarvan,

het vertrouwen in de financiële markten als geheel schaden. Het is daarom van belang dat financiële ondernemingen over beleid beschikken om belangenverstremgeling tegen te gaan.

Het beleid van een financiële onderneming ten aanzien van belangenverstremgeling moet duidelijk maken hoe er bijvoorbeeld dient te worden omgegaan met persoonlijke, professionele en financiële belangen in relatie tot het omgaan met deelnemers en andere relaties, het omgaan met (vertrouwelijke) informatie, het aangaan van cliëntrelaties, het verrichten van transacties in de privé-sfeer en het uitoefenen van nevenactiviteiten.

Artikel 19

Zoals ook in de inleidende toelichting op dit hoofdstuk is aangegeven, maakt de behandeling en vastlegging van incidenten die een gevaar vormen voor de integere uitoefening van het bedrijf deel uit van het beleid met betrekking tot integriteit. Dit houdt onder meer in dat voorkomen wordt dat financiële ondernemingen betrokken raken bij strafbare feiten of anderszins handelingen verrichten die ingaan tegen hetgeen in het maatschappelijk verkeer betamelijk wordt geacht. Het maakt hierbij niet uit door wie een dergelijke handeling wordt verricht. Het kan hierbij gaan om gedragingen van personeelsleden, bestuurders, personen die onderdeel zijn van het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming of van natuurlijke of rechtspersonen die werkzaamheden verrichten ten behoeve van de betrokken onderneming. Zoals ook uit de definitie van het begrip «incident» blijkt, zijn bovengenoemde gedragingen echter alleen incidenten indien zij ernstige gevolgen hebben voor de integere uitoefening van het bedrijf en daarmee voor het vertrouwen in de financiële onderneming of de financiële markten als geheel schaden. Onder gedragingen wordt zowel een doen als nalaten verstaan.

Vanwege de invloed die incidenten kunnen hebben op een beheerder, beleggingsinstelling of bewaarder is het van belang dat deze ondernemingen de bedrijfsvoering zo inrichten dat het risico op incidenten zoveel mogelijk wordt beperkt. Daarom wordt van de financiële onderneming verwacht dat zij systematisch voorziet in de omgang met incidenten. Het is echter niet uit te sluiten dat ondanks voorzorgsmaatregelen zich toch incidenten voordoen.

Het is van belang dat financiële ondernemingen voor dergelijke situaties over procedures en maatregelen beschikken om op een adequate wijze om te gaan met incidenten. De procedures en maatregelen dienen in elk geval te zien op (i) de vastlegging van incidenten (ii) de wijze van afhandeling van incidenten en (iii) informatieverstrekking aan de toezichthouder.

De administratieve vastlegging stelt de AFM in staat om te beoordelen of de betrokken onderneming op een juiste manier omgaat met eventuele incidenten.

Artikel 20

Van de personen die het beleid van financiële ondernemingen bepalen wordt door de toezichthouders een onderbouwde beoordeling gemaakt of «de betrouwbaarheid al dan niet buiten twijfel staat» (heeft betrokkene gedragingen vertoond die naar het oordeel van de toezichthouder in de weg staan aan het vervullen van de functie). Deze beoordeling geldt alleen voor bestuurders en personen die onderdeel zijn van het orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële onderneming. Er zijn echter binnen een beheerder, beleg-

gingsmaatschappij of bewaarder buiten de functie van bestuurder of personen die onderdeel zijn van het orgaan dat belast is met het toezicht op het beleid van de algemene gang van zaken van de financiële onderneming, meerdere functies aan te wijzen die van invloed kunnen zijn op de integere uitoefening van het bedrijf. Dit zijn (i) degenen die hiërarchisch dicht onder «de top» zitten, het zogeheten tweede echelon en (ii) andere personen die, hoewel niet horend tot het (hogere) management, werkzaamheden verrichten die van invloed kunnen zijn op de integere bedrijfsvoering.

Om een beoordeling met betrekking tot de betrouwbaarheid te maken, zal de onderneming onder andere de identiteit van de betrokkenen dienen vast te stellen en eventuele referenties dienen te controleren op juistheid en volledigheid. Bij deze beoordeling zal in veel gevallen het recente arbeidsverleden een belangrijke rol spelen, zeker indien de betrokkene werkzaam is geweest bij een andere financiële onderneming.

De financiële onderneming is verder verantwoordelijk voor de beoordeling van de betrouwbaarheid van externe personeelsleden, indien deze werkzaamheden verrichten in integriteitgevoelige functies. De financiële onderneming kan deze beoordeling overlaten aan de officiële werkgever van het externe personeelslid, maar de financiële onderneming blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de beoordeling.

Artikel 21

De normen met betrekking tot *Customer Due Diligence* («ken uw cliënt» hierna: CDD) hangen nauw samen met de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering. De normen zijn echter ook relevant voor de integere bedrijfsvoering van beleggingsinstellingen; door een goed zicht op de eigen deelnemers te houden kan voorkomen worden dat de integriteit van een financiële onderneming in gevaar komt. Verder is CDD een belangrijk onderdeel van het risicomanagement.

De derde richtlijn witwassen is in werking getreden.¹ Deze richtlijn bevat enkele belangrijke wijzigingen op het gebied van CDD. Naast de implementatie van deze richtlijn worden de Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet MOT) en de Wet identificatie bij dienstverlening (WID) geïntegreerd. Bij deze integratie zullen de bepalingen met betrekking tot CDD naar laatstgenoemde wetten en bijbehorende regelgeving worden verplaatst. Tot die tijd zijn de bepalingen in dit besluit opgenomen. Hoewel de formulering is aangepast, beogen de huidige artikelen met betrekking tot CDD materieel geen wijziging ten opzichte van de bepalingen uit de Nadere regeling gedragstoezicht beleggingsinstellingen.²

CDD valt uiteen in vier belangrijke onderdelen: (i) de acceptatie van deelnemers; (ii) de identificatie en verificatie van deelnemers; (iii) monitoring en review van deelnemers, rekeningen en transacties en (iv) risicomanagement. Onderdeel (iv) is niet in artikel 21 verwerkt aangezien een bepaling met een dergelijke strekking al in artikel 17, vierde lid, is opgenomen.

Het eerste lid van dit artikel heeft betrekking op de acceptatie van deelnemers. Beleggingsinstellingen dienen ten aanzien van de acceptatie van cliënten te beschikken over een adequaat beleid. Belangrijk hierbij is dat de beleggingsinstelling een verdeling maakt van het cliëntenbestand in verscheidene risicocategorieën op basis van risico's die met de deelnemer in kwestie samenhangen en risico's die met de producten of diensten samenhangen. Voor de verschillende risicocategorieën gelden verschillende procedures met betrekking tot de acceptatie.

¹ Richtlijn nr. 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme (PbEU L 309).

² Stcrt. 2003, nr. 243.

Bij de feitelijke beoordeling of een bepaalde cliënt wel of niet geaccepteerd wordt, spelen de bovengenoemde elementen uiteraard een rol bij de risico-inschatting. Een beleggingsinstelling gaat in ieder geval niet over tot acceptatie van een deelnemer indien de identiteit, aard en achtergrond van de deelnemer niet afdoende zijn vastgesteld conform de procedures en maatregelen.

Echter een beleggingsinstelling die geen deelnemers accepteert is op basis van het vijfde lid niet onderhevig aan de normen van dit artikel. Een beursgenoteerde beleggingsinstelling zal immers geen deelnemer accepteren indien via de beurs een participatie in die instelling verworven wordt.

Identificatie en verificatie van deelnemers is geregeld in het tweede lid. Identificatie is de eerste stap om de deelnemer te leren kennen. In het kader van de strijd tegen witwassen en terrorismefinanciering, én ter bevordering van de integere uitoefening van het bedrijf wordt het wenselijk geacht verder te gaan dan het vaststellen en verifiëren van de identiteit van de betrokkenen.

Afhankelijk van het risico moeten de gegevens en achtergrond van meer personen of entiteiten worden geverifieerd. Bij het witwassen van geld wordt vaak gebruik gemaakt van allerlei constructies om de ware herkomst van het geld (of andere waarden) te verhullen. Voor een correct beeld en een goed begrip van een transactie is het daarom van belang dat de financiële onderneming weet wie de uiteindelijk belanghebbende is van de transactie in kwestie.

De procedures en maatregelen, bedoeld in het derde lid, dienen toegesneden te zijn op de onderscheiden risicogroepen: cliënten, producten of diensten met een hoger risico zullen eerder aanvullende procedures en maatregelen vergen.

Het in het vierde lid bepaalde betreft het monitoren en *review* van deelnemers. Het is van belang dat de beleggingsinstelling toetst of de situatie en het risicoprofiel van de deelnemer na het moment van acceptatie veranderd is, aan de hand van analyse van gegevens van deelnemers en detectie van afwijkende transactiepatronen. Een integraal inzicht in de situatie van een deelnemer is noodzakelijk voor het opmerken van afwijkend (transactie)gedrag.

De frequentie en diepgang van het bovengenoemde hangt af van de risicosituatie van de deelnemer.

In het beleid betreffende CDD dient de beleggingsinstelling de nodige aandacht te besteden aan het vastleggen van het besluitvormingsproces aangaande acceptatie van deelnemers, identificatie en voortdurende monitoring en review. Dergelijke gegevens dienen, net als op basis van de Wid, vijf jaar bewaard te worden na de dienstverlening of beëindiging van de relatie.

Artikel 22

In het kader van de bestrijding van financiering van het terrorisme is het noodzakelijk gebleken dat financiële ondernemingen tijdig nagaan of bepaalde van terrorisme verdachte personen en organisaties in het klantenbestand van die financiële ondernemingen voorkomen. Zo moet, om ervoor te zorgen dat de tegoeden van deze personen en organisaties op een snelle en doeltreffende manier kunnen worden bevroren zodra daarvoor een grondslag bestaat, de toezichthouder tijdig op de hoogte zijn van de aanwezigheid van dergelijke tegoeden. Dit artikel biedt een grondslag voor dergelijke onderzoeken, voorzover deze door de toezichthouder worden opgedragen op basis van informatie die daar naar het

oordeel van de Minister van Financiën voldoende aanleiding toe geeft, met het oog op de bevordering en handhaving van de integriteit van de financiële sector. Het betreft hier informatie verkregen in het kader van de internationale samenwerking tussen staten op het gebied van terrorismebestrijding of informatie verkregen door bijvoorbeeld inlichtingendiensten.

§ 4.2. Beleggingsondernemingen

Artikelen 23 tot en met 27

De artikelen 23 tot en met 27 treden in de plaats van de artikelen 24, onderdeel d, 24a, 24b en 24c van het Bte 1995 en 26a, 39, 42a van de Nadere Regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002. Hierbij is getracht aansluiting te zoeken bij de bepalingen van artikel 17 tot met 22 die betrekking hebben op beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders.

De gevolgen voor beleggingsondernemingen zijn beperkt. De bepalingen zijn ten opzichte van het Bte 1995 en de Nadere Regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 meer «principle-based» geworden, waardoor beleggingsondernemingen meer ruimte krijgen om hieraan op eigen wijze invulling te geven. Beleggingsondernemingen die aan de bepalingen van het Bte 1995 en Nadere Regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 voldeden, zullen hun beleid ter zake van een integrale bedrijfsvoering niet behoeven aan te passen. De bepalingen van dit besluit brengen dus geen materiële wijzigingen met zich. Dit betekent dat beleggingsonderneming niet twee keer in korte tijd worden geconfronteerd met wijzigingen op dit terrein met het oog op de implementatie van de MiFID.

§ 4.3. Financiële dienstverleners

Artikel 28

Het artikel over de betrouwbaarheid van werknemers en andere personen onder verantwoordelijkheid van de financiële dienstverlener treedt in de plaats van artikel 6 van het Bfd. Waar voor beleggingsinstellingen, beheerders en beleggingsondernemingen bepalingen over integriteitgevoelige functies (artikelen 20 en 25) gelden, is voor financiële dienstverleners vanwege de richtlijn verzekeringsbemiddeling een ruimere benadering vereist. Op grond van deze richtlijn dienen namelijk niet alleen de personen die het beleid van een bemiddelaar in verzekeringen of herverzekeringsbemiddelaar (mede) bepalen betrouwbaar te zijn, maar ook medewerkers die zich, al dan niet als uitzendkracht of gedetacheerde, rechtstreeks bezighouden met financiële dienstverlening. Bedoeld worden de personen die het contact met de klant hebben, voorzover daarbij informatie wordt uitgewisseld die ziet op de inhoud van de financiële dienstverlening. Daartoe behoort in ieder geval degene die een klant adviseert over een financieel product. Maar ook medewerkers die een klant, al dan niet op diens verzoek, informeren over bijvoorbeeld de samenstelling of de werking van een financieel product, zonder dat de klant daadwerkelijk wordt geadviseerd, hebben inhoudelijk klantcontact. Zie ook de beschrijving van de hoofdlijnen van het besluit in het algemeen deel van de toelichting, onder 4, bij hoofdstuk 2.

Overigens volgt uit artikel 4:8, derde lid, van de wet dat dit artikel niet van toepassing is op financiële dienstverleners die een door DNB verleende vergunning of verklaring van ondertoezichtstelling hebben, omdat zij reeds onder toezicht van DNB staan wat betreft de betrouwbaarheid en integriteit.

De bepalingen betreffende het te volgen beleid van de financiële dienstverlener met betrekking tot incidenten en het vastleggen van incidenten, zijn gelijkgetrokken met de bepalingen voor beleggingsinstellingen, beheerders en beleggingsondernemingen. Hiermee worden de bepalingen ten opzichte van de artikelen 10, 11 en 12 van het Bfd meer principe-georiënteerd.

Hoofdstuk 5. Beheerste uitoefening van het bedrijf

Dit hoofdstuk bevat regels over de beheerste uitoefening van het bedrijf en geeft uitvoering aan de artikelen 4:14, tweede lid, aanhef en onderdelen a en c, en 4:15, tweede lid, aanhef en onderdeel b, onder 2°, van de wet.

Voor beheerders, beleggingsinstellingen, bewaarders en beleggingsondernemingen (met AFM-vergunning) is de verplichting om een beheerste uitoefening van het bedrijf te waarborgen op grond van artikel 4:14, tweede lid, van de wet wat betreft de algemene en gedragsaspecten geheel ingevuld in dit besluit en wat betreft de prudentiële aspecten in de algemene maatregel van bestuur die op grond van artikel 3:17 van de wet is vastgesteld.

Voor beleggingsondernemingen die een door DNB verleende bankvergunning of verklaring van ondertoezichtstelling hebben zijn in de algemene maatregel van bestuur die op grond van artikel 3:17 van de wet is vastgesteld regels gesteld over de algemene aspecten, integriteitsaspecten en prudentiële aspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering. Daarnaast dienen deze beleggingsondernemingen te voldoen aan de op grond van artikel 35 vastgestelde regels met betrekking tot de gedragsaspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering.

Voor financiële dienstverleners die niet het bedrijf van financiële instelling, kredietinstelling of verzekeraar uitoefenen, is in artikel 4:15, eerste lid, van de wet een zelfstandige norm voor de inrichting van de bedrijfsvoering opgenomen. De bedrijfsvoering van een dergelijke financiële dienstverlener moet een beheerste uitoefening van het bedrijf waarborgen en dient zodanig te zijn ingericht dat de AFM in staat is om toezicht te houden op de naleving van de regels van de Wft en de daarop gebaseerde regels. Voor deze financiële dienstverleners is hiermee het «vormvrije» toezichtmodel van de Wfd en het Bfd gehandhaafd. In dit model kan de financiële dienstverlener grotendeels zelf bepalen op welke wijze hij zijn bedrijfsvoering inricht en dus op welke wijze hij de naleving van de Wft en de daarop gebaseerde regels aantoonst aan de AFM.¹ De verplichting van artikel 4:15, eerste lid, van de wet is slechts op twee punten uitgewerkt. Dit betreft de bewaarplicht in geval van advies en het aanbieden van krediet in de artikelen 32 en 33. Als het voor de AFM tijdens een controle in het kader van het lopende toezicht niet onmiddellijk duidelijk is hoe door de bedrijfsprocessen wordt gegarandeerd dat de Wft-regels worden nageleefd, zal de financiële dienstverlener daarover uiteraard uitleg verschuldigd zijn.

Voor de overige financiële dienstverleners zijn in de algemene maatregel van bestuur die op grond van artikel 3:17 van de wet is vastgesteld regels gesteld over de algemene aspecten, integriteitsaspecten en prudentiële aspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering. Indien zij adviseren of krediet aanbieden vallen zij op grond van artikel 4:15, derde lid, van de wet onder de regels met betrekking tot de gedragsaspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering in de artikelen 32 en 33.

¹ Kamerstukken II 2003/04, 29 507, nr. 9, blz. 37.

Aan de gedragsaspecten van de inrichting van het bedrijf van clearing-instellingen worden in dit besluit geen eisen gesteld.

§ 5.1. Algemene aspecten van de bedrijfsvoering

Artikel 30

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 8, eerste en tweede lid, en derde lid, aanhef en onderdelen c, k, m en n, en 29, eerste lid, van het Btb 2005 en artikel 2, aanhef en onderdeel a, van de Nadere regeling gedragstoezicht beleggingsinstellingen 2005. Opgemerkt wordt dat de verplichting om voortdurend over procedures en maatregelen te beschikken die een beheerste uitoefening van het bedrijf waarborgen de verplichting met zich brengt om de inrichting van de bedrijfsvoering te evalueren en actualiseren (artikel 29, tweede lid, van het Btb 2005).

Het eerste lid vloeit voort uit de artikelen 5septies, eerste lid, onderdeel a, 13quater, tweede alinea, en 21, eerste lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen. In het eerste lid is aangegeven tot welke waarborgen de procedures en maatregelen die deel uitmaken van de algemene aspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering van een beheerder, belegging-instelling en bewaarder moeten leiden.

De inzichtelijkheid van het besluitvormingsproces en de gemaakte afspraken, bedoeld in onderdeel a, kan onder andere worden gewaarborgd door het vastleggen van een heldere verdeling van taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, rapportagelijnen en notulen van bestuursvergaderingen.

Ingevolge onderdeel b zal de wijze waarop en regelmaat waarmee bestuurders worden geïnformeerd over de bedrijfsvoering moeten worden geregeld en worden voorzien in procedures voor informatievoorziening aan de bestuurders in bijzondere omstandigheden.

Het gebruik van informatietechnologie brengt specifieke risico's met zich. Onderdeel c bepaalt daarom dat voorzien moet worden in maatregelen om de integriteit, continue beschikbaarheid en beveiliging van geautomatiseerde gegevens te garanderen.

Ingevolge onderdeel d moet worden voorzien in interne controle op de naleving van de beschreven procedures, de signalering van afwijkingen en de mogelijkheid tot aanpassing van het feitelijk handelen.

Het tweede lid bevat het vereiste dat de beheerder moet voorzien in een afzonderlijke bedrijfsvoering voor iedere door hem beheerde beleggingsinstelling. In de bedrijfsvoering van de beheerder moet een scheiding worden aangebracht tussen de administratie van de beheerder zelf en van de diverse beleggingsinstellingen die hij beheert. Hiermee wordt voorkomen dat de administraties van de verschillende beleggingsinstellingen ondoorzichtig worden.

Artikel 31

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet en komt in de plaats van de delegatiegrondslag in artikel 17, tweede lid, van het Bte 1995.

In lijn met het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit het Bte 1995 en de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 zowel wat de inhoud als het niveau van regelgeving betreft zoveel mogelijk ongewijzigd blijven¹, is in dit artikel de bevoegdheid voor de AFM opgenomen om voor beleggingsondernemingen regels te stellen met betrekking tot de inrichting van de bedrijfsvoering. Dit biedt de grondslag voor artikel 24, tweede lid, en bijlage 4 van de Nadere Regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 voorzover het de algemene aspecten van de beheerste uitoefening van het bedrijf betreft.

Uit artikel 4:12, vierde lid, van de wet volgt dat de AFM geen regels kan stellen met betrekking tot het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's door beleggingsondernemingen die voor de uitoefening van het bedrijf van bank over een door DNB verleende vergunning beschikken (bankbeleggingsondernemingen), dan wel voor de uitoefening van het bedrijf van financiële instelling een door DNB verleende verklaring van onder toezichtstelling hebben. Deze financiële ondernemingen vallen voor de algemene aspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering onder de bepalingen opgenomen in de algemene maatregel van bestuur die op grond van artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de wet is vastgesteld.

§ 5.2. Gedragsaspecten van de bedrijfsvoering

Artikel 32

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:15, tweede lid, aanhef en onderdeel b, onder 2°, van de wet en neemt met enkele terminologische en redactionele aanpassingen artikel 14 van het Bfd over. De toevoeging van de term «cliënt» voor verzekeringen is gebaseerd op artikel 6 van de Wfd. Opgemerkt wordt dat onder «aanbieder» niet wordt verstaan de aanbieder van deelnemingsrechten. Dat volgt uit artikel 4:15, eerste lid, van de wet.

In het tweede lid is door middel van de formulering «Een adviseur die (...) het aanbevolen financiële product niet tevens aanbiedt aan de consument of cliënt of met betrekking tot het aanbevolen financiële product niet tevens bemiddelt of optreedt als gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent» materieel het begrip adviseur uit artikel 1, onderdeel c, van de Wfd overgenomen.

Dit artikel betreft de vastlegging (en daarmee de reconstrueerbaarheid) van een verstrekt advies. Het artikel schrijft concreet voor hoe een financiële dienstverlener zijn bedrijfsvoering dient in te richten indien hij consumenten of, indien het een verzekering betreft, cliënten adviseert over financiële producten. Om aan te kunnen tonen dat hij heeft voldaan aan het bepaalde in artikel 4:23 van de wet – namelijk dat een door hem geadviseerd financieel product past bij de informatie die hij op grond van artikel 4:23 van de wet over de consument of cliënt moet hebben ingewonnen – dient de financiële dienstverlener de bij de consument onderscheidenlijk cliënt ingewonnen informatie over diens financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid (tezamen genoemd het klantprofiel), en de gegevens omtrent het door hem *verkochte* product gedurende een jaar vanaf het moment van advisering te bewaren. In het tweede lid gesproken van het *aanbevolen* product, omdat de eventuele verkoop van een product zich buiten de in het tweede lid bedoelde adviseur om afspeelt. In het derde lid is verduidelijkt dat de bewaarplicht tevens geldt voor de gevolmachtigde- en ondergevolmachtigde agent.

¹ Zie het algemeen deel van de nota van toelichting, onder 2.

Het klantprofiel moet zo duidelijk zijn dat de financiële dienstverlener aan de hand van die informatie aannemelijk kan maken dat het verkochte product (of, in geval van een adviseur, het aanbevolen product) past bij de consument of de cliënt. Met de «gegevens omtrent het verkochte product» (of, in geval van een adviseur, het aanbevolen product) worden de gegevens bedoeld aan de hand waarvan kan worden vastgesteld welk financieel product aan de consument is geadviseerd.

Gekozen is voor een bewaartermijn van een jaar omdat deze termijn de AFM in staat stelt zich een redelijk beeld te vormen van de algemene kwaliteit van advisering door een financiële dienstverlener.

In het vierde lid wordt tot uitdrukking gebracht dat de financiële dienstverlener mag afwijken van de bewaarplicht indien hij aan de AFM kan aantonen dat de wijze waarop het adviesproces door hem is geprotocolleerd waarborgt dat aan een consument of cliënt altijd de relevante vragen worden gesteld en dat er altijd sprake is van een logisch verband tussen de antwoorden op die vragen en het geadviseerde product. Van de uitzondering opgenomen in het vierde lid kan alleen gebruik worden gemaakt indien toepassing van de gestandaardiseerde en gesystematiseerde procedure uitsluit dat financiële producten worden aanbevolen die onvoldoende passen bij de kenmerken van de consument onderscheidenlijk cliënt. Bovendien dient te zijn gewaarborgd dat de adviezen die door (klant)medewerkers van een financiële dienstverlener worden verstrekt, altijd de uitkomst zijn van de toegepaste gestandaardiseerde en gesystematiseerde procedure.

Er zijn situaties denkbaar waarin een aan een consument onderscheidenlijk cliënt verkocht financieel product niet past bij het door de financiële dienstverlener opgestelde klantprofiel van die consument of cliënt. Dit betekent niet per definitie dat de financiële dienstverlener de adviesregels niet heeft nageleefd. Gedacht kan worden aan de situatie waarin een consument of cliënt besluit om in weerwil van een door een aanbieder of bemiddelaar verstrekt advies, bij deze financiële dienstverlener een ander financieel product te kopen dan hem is aanbevolen. De desbetreffende aanbieder of bemiddelaar is op grond van het vijfde lid verplicht om ten minste gedurende een jaar aan de AFM aan te kunnen tonen dat de consument of cliënt zelf de keuze heeft gemaakt om dit andere – niet aanbevolen – financiële product te kopen.

Indien de consument of cliënt na afloop van een advies buiten medeweten van de financiële dienstverlener die hem heeft geadviseerd, besluit tot het aanschaffen van een ander financieel product afkomstig van of via een andere financiële onderneming, kan van de adviserende financiële dienstverlener niet worden verlangd dat hij dit signaleert. Dat kan evenmin indien een financiële dienstverlener verschillende «eigen» verkoopkanalen heeft die geheel zelfstandig en onafhankelijk van elkaar functioneren. In dat geval kan de situatie ontstaan dat een consument of cliënt bijvoorbeeld eerst een bepaald financieel product wordt geadviseerd ten kantore van een bepaald bankfiliaal, waarna hij terugkeert naar huis om vervolgens zelf via de website van de bank toch een ander financieel product te kopen dan hem door de adviseur van diezelfde bank was geadviseerd. Ook in dat geval kan van de bank niet worden verlangd dat zij signaleert dat de consument een ander financieel product koopt dan hem is aanbevolen. In een dergelijke situatie kan van de financiële dienstverlener evenmin worden verlangd dat hij aan de AFM moet kunnen laten zien dat de consument onderscheidenlijk cliënt zelf er voor gekozen heeft om dat andere (niet aanbevolen) product te kopen. Dit wordt tot uitdrukking gebracht door het vijfde lid waarin wordt bepaald dat alleen die aanbieder of bemiddelaar, gevolmachtigde of ondergevolmachtigde agent die *in het kader van een door hem verstrekt advies* een ander product verkoopt dan hij had geadviseerd, een en ander aan de AFM moet

kunnen aantonen. Ter verduidelijking is in de tekst van het artikel de zinsnede «in weerwil van het advies» opgenomen.

Artikel 33

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:15, tweede lid, aanhef en onderdeel b, onder 2°, van de wet. In dit artikel is de bewaarplicht van artikel 15 van het Bfd overgenomen. Deze bewaarplicht strekt zich uit tot de informatie met betrekking tot de kredietwaardigheidstoets, namelijk de informatie die is verzameld op grond van het bepaalde in de artikelen 4:34, eerste lid, van de wet en 113 en 114 van dit besluit, en de aangeboden overeenkomst zelf. Nadrukkelijk is gekozen voor het bewaren van de *aangeboden* overeenkomst, zodat het overdragen van een portefeuille niet kan leiden tot het verloren gaan van de administratie, aangezien onder het aanbieden op grond van onderdeel a van de definitie van aanbieden in artikel 1:1 van de wet ook wordt verstaan het als wederpartij beheren dan wel uitvoeren van de overeenkomst. De bewaarplicht ziet niet op een eventueel verstrekt advies. Daarvoor geldt artikel 32.

De termijn van vijf jaar begint te lopen vanaf het moment dat de overeenkomst inzake krediet volledig is afgewikkeld en partijen over en weer niets meer van elkaar te vorderen hebben. In het geval dat er wel een aanbod voor het sluiten van een overeenkomst wordt gedaan, maar geen overeenkomst wordt aangegaan geldt de bewaarplicht zodoende niet.

Artikel 34

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 8, tweede lid, en derde lid, aanhef en onderdelen a, b, d tot en met g, i en l, 29, eerste lid, en 60, eerste lid, eerste volzin van het Btb 2005 en 2, onderdeel b, van de Nadere Regeling gedragstoezicht beleggingsinstellingen 2005. Opgemerkt wordt dat de verplichting om voortdurend over procedures en maatregelen te beschikken die een beheerste uitoefening van het bedrijf waarborgen de verplichting met zich brengt om de inrichting van de bedrijfsvoering te evalueren en actualiseren (artikel 29, tweede lid, van het Btb 2005).

Het eerste lid vloeit voort uit de artikelen 5septies, eerste lid, onderdeel a, 13quater, tweede alinea, en 21, eerste lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen. In het eerste lid is aangegeven waartoe de procedures en maatregelen, die deel uitmaken van de gedragsaspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering van de beheerder, beleggingsinstelling en bewaarder, moeten waarborgen.

Bij onderdeel a kan worden gedacht aan het administreren van de oorsprong van de transacties, betrokken partijen, aard, tijdstip, plaats, management informatie, inrichting van een participantenregister, de administratie van overeenkomsten en notulen van (bestuurs-)vergaderingen en de uitbesteding van diensten.

Uitgangspunt voor de maatregelen, bedoeld in onderdeel b, is het beleggingsbeleid zoals beschreven in het prospectus van de beleggingsinstelling en de vertaling hiervan in interne instructies en richtlijnen.

De in onderdeel c bedoelde functiescheidingen zien op:

- een scheiding tussen het commerciële gedeelte waarin de contacten met de beleggers in de beleggingsinstelling zijn ondergebracht (front office) en het administratieve gedeelte (back office) van de beheerder;
- een scheiding binnen de administratieve organisatie tussen het gedeelte dat de transacties afwikkelt en verwerkt en het gedeelte dat de controle daarop uitvoert;

- een scheiding tussen het administratieve gedeelte van de beheerder en de procuratie; en
- een scheiding tussen de berekening van de intrinsieke waarde en de overige activiteiten.

Indien het aantal medewerkers niet toereikend is om functiescheiding te realiseren kan gedacht worden aan het inschakelen van een raad van commissarissen, de externe accountant, het uitbesteden van taken of, bij een beleggingsmaatschappij, het benoemen van een bewaarder met de functie en de taken zoals de wet die voorschrijft voor beleggingsfondsen. In alle gevallen is een goede beschrijving van de procedures verplicht op grond van het vijfde lid.

De onderdelen d, e en f zien op de bepaling van de intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling. Daarbij is onder andere van belang dat er een functiescheiding bestaat; degene(n) die zich met de bepaling van de intrinsieke waarde bezig houdt (houden) dient (dienen) zich niet met het beleggingsbeleid, de uitvoering van het beleggingsbeleid en de controle daarop bezig te houden. In het tweede lid wordt een nadere invulling gegeven aan onderdeel f.

Onderdeel g betreft de beheersing en de analyse van risico's voortvloeiend uit het beleggingsproces, waaronder de risico's verbonden aan het gebruik van (afgeleide) financiële instrumenten. De gelopen risico's moeten op inzichtelijke wijze geanalyseerd worden. Daartoe behoort dat de beheerder een methode kiest voor de analyse of berekening van het totale risico die in overeenstemming is met de aard van het financiële instrument. Ten aanzien van icbe's geldt een aantal daarbij in acht te nemen voorschriften (zie het derde lid).

Op grond van onderdeel h zal voorzover mogelijk een deugdelijke administratie van de deelnemers moeten worden gevoerd. Het zal niet altijd mogelijk zijn een dergelijke administratie te voeren, vooral niet indien sprake is van een aan een gereguleerde markt genoteerde beleggingsinstelling.

In het tweede lid is artikel 2, onderdeel b, van de Nadere Regeling gedragstoezicht beleggingsinstellingen 2005 opgenomen. Dit lid geeft nadere invulling aan onderdeel f van het eerste lid. De subadministraties dienen minimaal een maal per maand aan te worden gesloten met de saldibalans. Hierdoor wordt het risico van verschillen tussen de gebruikte subsystemen en de grootboekadministraties verkleind. Onder subadministraties wordt verstaan: administraties waarbij veelal op dagbasis mutaties worden doorgevoerd. Daarbij kan gedacht worden aan de effectenadministratie, de derivatenadministratie en de deelnemersadministratie.

Het derde lid bepaalt dat een risicobeheersingsprocedure wordt gehanteerd die is toegesneden op het risicoprofiel van de icbe om te garanderen dat alle aan de icbe verbonden risico's van betekenis op adequate wijze worden gemeten en beheerd. Deze procedure heeft tot doel om ervoor te zorgen dat de icbe zicht heeft op de uit de derivaten-transacties voortvloeiende risico's en verplichtingen en de naleving van de beleggingsbegrenzingsen kan toetsen.

Het vierde lid bevat het vereiste dat de beheerder ook wat de gedragsaspecten betreft moet voorzien in een afzonderlijke inrichting van de bedrijfsvoering voor iedere door hem beheerde beleggingsinstelling. In de bedrijfsvoering van de beheerder moet een scheiding worden aangebracht tussen de administratie van de beheerder zelf en van de diverse

beleggingsinstellingen die hij beheert. Hiermee wordt voorkomen dat de administraties van de verschillende beleggingsinstellingen ondoorzichtig worden.

Artikel 35

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:14, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de wet en komt in de plaats van de delegatiegrondslag in de artikelen 17, tweede lid, 30, tweede lid, 34, eerste lid, en 40, tweede lid, van het Bte 1995. Dit artikel is van toepassing op alle beleggingsondernemingen, dus ook op de zogenaamde bankbeleggingsondernemingen en financiële instellingen met verklaring van ondertoezichtstelling die beleggingsdiensten verlenen.

In lijn met het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit het Bte 1995 en de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 zowel wat de inhoud als het niveau van regelgeving betreft zoveel mogelijk ongewijzigd blijven¹, is in het eerste lid de bevoegdheid voor de AFM opgenomen om voor beleggingsondernemingen regels te stellen met betrekking tot de gedragsaspecten van de inrichting van de bedrijfsvoering. Dit biedt de grondslag voor artikel 24, tweede lid, en bijlage 4 van de Nadere Regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 voorzover het de gedragsaspecten van de beheerste uitoefening van het bedrijf betreft.

In het tweede lid wordt uitvoering gegeven aan artikel 20 van de richtlijn beleggingsdiensten. Een beleggingsonderneming dient gegevens over door haar verrichte transacties met op een gereguleerde markt genoteerde financiële instrumenten te bewaren. Het tweede lid van dit artikel houdt overigens evenmin als de artikelen 30, tweede lid, en 40, tweede lid, van het Bte 1995 een van het BW afwijkende regeling in, maar moet worden gezien als een aanvulling daarop. De gegevens waarop het BW ziet, betreffen namelijk maar voor een gedeelte de gegevens waarop dit artikel ziet. Bovendien schrijft het BW geen bewaring voor «op systematische en overzichtelijke wijze». Voor zover het BW verdergaande voorschriften bevat, zijn die uiteraard onverminderd van toepassing.

Hoofdstuk 6. Uitbesteden van werkzaamheden

Van uitbesteden is sprake indien werkzaamheden die deel uitmaken van of voortvloeien uit het uitoefenen van het bedrijf of het verlenen van financiële diensten van de desbetreffende financiële onderneming of de wezenlijke bedrijfsprocessen ter ondersteuning daarvan – en waarvoor ingevolge het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen van de wet regels zijn gesteld – worden opgedragen aan een derde. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt naar uitbesteding binnen of buiten de groep waartoe de opdrachtgever behoort. Catering, schoonmaakwerkzaamheden en de aanschaf van kantoorinventaris worden niet door de bepalingen van het Deel gedragstoezicht financiële ondernemingen gereguleerd en behoren niet tot de uitoefening van het bedrijf. Het laten uitvoeren van dergelijke werkzaamheden wordt niet beheerst door de bepalingen inzake uitbesteding.

Artikel 36

Dit hoofdstuk is niet van toepassing op icbe's met zetel in een andere lidstaat en beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat en de daaraan verbonden beheerders en bewaarders. De beperking van de reikwijdte is overgenomen uit de artikelen 19 en 51 van het Btb 2005.

¹ Zie het algemeen deel van de nota van toelichting, onder 2.

Artikel 37

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:16, derde lid, onderdeel a, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 39, tweede volzin, van de Wfd en 27, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van het Btb 2005. De bepaling is deels afkomstig uit de artikelen 5octies en 13ter, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Voor beleggingsondernemingen was dit voorheen geregeld in een beleidsregel van de AFM. Uitbesteding is toegestaan maar mag onder geen enkel beding ertoe leiden dat het toezicht door de AFM wordt bemoeilijkt of dat het ingevolge het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen bepaalde kan worden ontdoken.

Artikel 38

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:16, tweede en derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 27, eerste lid, aanhef en onderdelen c tot en met e, tweede en derde lid, en artikel 76 van het Btb 2005. Deze regels vloeien voort uit de artikelen 5octies, 5nonies en 13ter, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

In dit artikel zijn in aanvulling op artikel 4:16, eerste lid, van de wet en artikel 37 regels opgenomen voor het uitbesteden van werkzaamheden in het kader van het beheer van een beleggingsinstelling en de bewaring van de activa van een beleggingsinstelling.

In het tweede lid worden op grond van artikel 4:16, tweede lid, van de wet de werkzaamheden aangewezen die een beheerder niet mag uitbesteden, nl. het bepalen van het beleggingsbeleid van de door hem beheerde beleggingsinstellingen. Dit verbod vloeit voort uit artikel 5octies, eerste lid, onderdeel c, en tweede lid, tweede volzin, van de richtlijn beleggingsinstellingen.¹ Eenmaal genomen besluiten ten aanzien van het beleggingsbeleid kunnen wel in opdracht van de beheerder ten uitvoer worden gelegd door derden. Dit is in lijn met artikel 5octies, eerste lid, onderdeel c, van de richtlijn beleggingsinstellingen dat bepaalt dat bij delegatie de criteria voor de beleggingsspreiding door de beheerder moeten worden vastgesteld.

Indien werkzaamheden aan een derde worden uitbesteed, moet ook de daaraan ten grondslag liggende overeenkomst aan dit artikel voldoen. De beheerder en bewaarder blijven, gelet op artikel 4:16, eerste lid, van de wet, te allen tijde verantwoordelijk voor de door derden uitgevoerde werkzaamheden. Dat houdt onder meer in dat de beheerder en bewaarder primair aanspreekpunt blijven voor de AFM en dat de beheerder en de bewaarder zich tegenover deelnemers noch tegenover de AFM, kunnen beroepen op tekortkomingen in de uitvoering van de opdracht door de derde.

Het derde lid bepaalt dat alle overeenkomsten met derden die betrekking hebben op het beheer van de beleggingsinstelling of het bewaren van de activa schriftelijk vastgelegd moeten zijn. Onder «derden» worden mede begrepen liquiditeitsverschaffers en marktonderhoudende partijen van aan de beurs genoteerde beleggingsmaatschappijen.

Hoofdstuk 7. Klachtenafhandeling

In dit hoofdstuk worden regels gesteld met betrekking tot de interne afhandeling van klachten en de erkenning van geschilleninstanties. Gelet op artikel 4:12, eerste en tweede lid, van de wet is dit hoofdstuk niet van toepassing op de daar genoemde financiële ondernemingen met zetel in een andere lidstaat of aangewezen staat. Op bewaarders en beleggingsin-

¹ Zie ook Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 34, blz. 38 en 39, en nr. 37, blz. 37 en 38.

stellingen is de verplichting om te voorzien in een adequate behandeling van klachten evenmin van toepassing. Klachten van deelnemers in een beleggingsinstelling worden behandeld door de beheerder van de beleggingsinstelling.

§ 7.1. Interne klachtenafhandeling

Deze paragraaf bevat nadere regels voor de interne klachtenafhandeling, bedoeld in artikel 4:17, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de wet. Daarbij zijn de uit het Bfd afkomstige regels voor klachtenafhandeling gehandhaafd, met dien verstande dat de reikwijdte van deze regels is uitgebreid tot het verlenen van beleggingsdiensten. De regeling voor beleggingsondernemingen in onderdeel 4.14 van bijlage 4 bij de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 van de AFM is daarmee vervallen. Reden voor aansluiting bij de Bfd-regels is dat de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 inhoudelijk dezelfde eisen stelde aan de klachtenafhandeling door beleggingsondernemingen en dat het uit het Bfd-regime afkomstige regime past binnen de regeling die op grond van de MiFID voor beleggingsondernemingen zal gaan gelden.

Voor beheerders is de sinds 1 september 2005 bestaande regeling uit het Btb 2005 gehandhaafd.

Voor clearinginstellingen zijn geen nadere regels gesteld. Gelet op de professionaliteit van de cliënten van clearinginstellingen wordt de wettelijke regeling afdoende geacht.

Artikel 39

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 50 van het Bfd, 17, tweede lid, en 34, eerste lid, van het Bte 1995 en 24 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 en onderdeel 4.14 van bijlage 4 bij de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002. Het gebruik van het begrip «cliënten» in dit artikel vloeit voort uit artikel 6 van de Wfd en wat de klachtenafhandeling door beleggingsondernemingen betreft, uit het Bte 1995.

Om te waarborgen dat binnen de beleggingsonderneming of financiële dienstverlener alle personen die betrokken zijn bij de behandeling van klachten op de hoogte zijn van de wijze waarop deze klachtbehandeling dient plaats te vinden, verplicht dit artikel tot het beschikbaar stellen van een beschrijving van de bij de klachtbehandeling te volgen procedure.

Artikel 40

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 51 van het Bfd, 17, tweede lid, en 34, eerste lid, van het Bte 1995 en 24 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 en onderdeel 4.14 van bijlage 4 bij de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002. Het gebruik van het begrip «cliënten» in dit artikel vloeit voort uit artikel 6 van de Wfd en wat de klachtenafhandeling door beleggingsondernemingen betreft, uit het Bte 1995.

Beleggingsondernemingen en financiële dienstverleners zijn verplicht tot het houden van een behoorlijke administratie van klachten die betrekking hebben op de door hen verleende financiële diensten en geleverde financiële producten, zoals onder andere de door hen verstrekte adviezen en de overige verstrekte informatie en de deskundigheid van hun klantmedewerkers. Het artikel verplicht niet tot het houden van een centrale administratie.

De klachtenadministratie dient onder andere de van een consument of, indien het een financieel instrument of verzekering betreft, cliënt ontvangen klacht te bevatten. Indien de klacht schriftelijk is ontvangen bevat de klachtbrief zelf meestal ook al een omschrijving van die klacht (onderdeel c). Indien een klacht telefonisch is gemeld, kan de financiële onderneming voldoen aan onderdeel c door een telefoonnotitie in de administratie op te nemen met een korte adequate omschrijving van de klacht.

De beschrijving bedoeld in onderdeel d ziet zowel op de inhoud als op de doorlooptijd van de behandeling van de klacht. Uit de administratie moet blijken hoe en wanneer inhoudelijk op een klacht is gereageerd en wat het eventuele verdere gevolg is geweest. Dit gaat zowel om schriftelijke reacties van de financiële onderneming als om aantekeningen van eventuele telefonische contacten met de cliënt of consument waarin inhoudelijk is ingegaan op de klachtafhandeling. Indien dezelfde soort klachten veelvuldig voorkomt en telkens op gelijke wijze door de financiële onderneming wordt behandeld volstaat het in de administratie deze standaard klachten naar soort klacht te rangschikken en het aantal van de op deze manier behandelde klachten aan te geven.

De beschrijving van de klachtbehandeling ziet niet op het aanhangig maken van een klacht bij een erkende geschilleninstantie en de verdere behandeling van dat geschil door deze instantie.

Artikel 41

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, en komt in de plaats van de artikelen 52 van het Bfd en 30, tweede lid, en 40, tweede lid, van het Bte 1995. De in dit artikel opgenomen bewaarplicht moet de AFM in staat stellen zich een redelijk beeld te vormen over de algemene kwaliteit van de klachtbehandeling. Dit omvat ook de doorlooptijd en de betrachte mate van zorgvuldigheid bij de behandeling van klachten door een beleggingsonderneming of financiële dienstverlener.

Artikel 42

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 8, derde lid, onderdeel h, van het Btb 2005.

In dit artikel wordt op de beheerder de verplichting gelegd om te zorgen voor de benodigde procedures en maatregelen om klachten spoedig en zorgvuldig af te handelen.

Dit betekent dat de beheerder binnen de organisatie dient te regelen wie welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft in het totale proces van de klachtenafhandeling. Het proces van klachtenafhandeling begint op het moment van binnenkomst van de klacht en eindigt met de uiteindelijke afhandeling van de klacht. Het voorschrift is ook van toepassing op correspondentie in het kader van civiele procedures. Tevens dient sprake te zijn van een adequate vastlegging van de klacht en de afhandeling daarvan. Dit is van belang voor een goede interne bewaking en beheersing van het klachtenproces en de klachten zelf en voor interne en externe controledoelinden. Dit voorschrift ziet niet alleen op klachten die schriftelijk bij de beheerder worden ingediend, maar tevens op klachten die bijvoorbeeld tijdens een algemene vergadering van aandeelhouders worden geuit.

Deze paragraaf bevat regels voor erkende geschilleninstanties. Artikel 4:17, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de wet, verplicht financiële-dienstverleners om zich aan te sluiten bij een erkende geschilleninstantie. Deze verplichting geldt op grond van artikel 4:17, tweede lid, niet in geval van het aanbieden van rechten van deelneming in een beleggingsinstelling, het optreden als clearinginstelling, het verlenen van beleggingsdiensten en het in het kader daarvan adviseren over financiële instrumenten.

Artikel 43

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 53 van het Bfd. Aan dit artikel zijn twee leden toegevoegd op basis waarvan de minister over meer informatie kan beschikken om erop toe te zien dat de geschilleninstanties aan de voorwaarden voldoen. In dit artikel zijn de regels neergelegd voor de erkenning van een geschilleninstantie door de Minister van Financiën. Om voor een erkenning in aanmerking te komen dient de geschilleninstantie te voldoen aan de artikelen 44 tot en met 48.

Om strijd met artikel 17 van de Grondwet¹ te voorkomen dient een geschilleninstantie te voorzien in de mogelijkheid dat de beslechting van een geschil resulteert in een niet-bindend advies. Dit is vastgelegd in artikel 45, eerste lid, onderdeel k. Mede gelet op dit specifieke vereiste aan het reglement moet de erkenning door de Minister van Financiën los worden gezien van een erkenning door de Minister van Justitie op basis van de Erkenningsregeling geschillencommissies consumentenklachten 1997.²

Op grond van het tweede lid van dit artikel dient de minister binnen vier maanden te beslissen op de aanvraag om erkenning. Gezien de complexiteit van het door de minister te nemen besluit wordt een kortere termijn niet redelijk geacht. Omdat de situatie zich kan voordoen dat een periode van vier maanden te kort is, kan deze termijn ten hoogste tweemaal met twee maanden worden verlengd.

In het derde lid wordt de mogelijkheid vastgelegd nadere voorschriften te verbinden aan de erkenning. Deze voorschriften vormen geen aanvullende voorwaarde voor het verkrijgen van een erkenning en kunnen in die zin het verlenen van een erkenning niet blokkeren. De voorschriften kunnen zowel aan een te verlenen of al verleende erkenning worden gesteld. Het betreffen geen nieuwe inhoudelijke voorschriften aan een erkenning.

Aan de verplichting gegevens te verstrekken aan de minister op grond van het vierde lid kan worden voldaan door het opnemen van deze gegevens in een openbaar jaarverslag. In dat geval dient slechts dit jaarverslag aan de minister te worden gezonden. De geschilleninstantie dient op grond van onderdeel b van dit lid een algemeen beeld te geven van de werkzaamheden met betrekking tot de in het voorgaande kalenderjaar ingediende en behandelde geschillen. Deze verplichting ziet niet op het per geschil uiteenzetten van de wijze van behandeling en de uitkomst daarvan.

Het ten opzichte van artikel 53 van het Bfd nieuwe vijfde lid voorziet in de verplichting om over wijzigingen in het reglement onverwijld de minister te informeren. Hierdoor kan worden gezien of de geschilleninstantie ook na de reglementswijziging aan de voorschriften voldoet. De eis dat de nieuwe leden van het orgaan van geschillenbeslechting worden gemeld, biedt de minister de gelegenheid te toetsen of deze leden voldoen aan de voorschriften die de deskundigheid en onafhankelijkheid borgen. Van de bevoegdheid van de minister, op basis van het nieuwe zesde lid, om nadere informatie te vragen zal gebruik worden gemaakt

¹ Artikel 17 van de Grondwet bepaalt dat niemand tegen zijn wil kan worden afgehouden van de rechter die de wet hem toekent.

² Stcrt. 1996, 248.

indien er indicaties zijn dat er zich bij een geschilleninstantie feiten voordoen die in strijd zijn met de voorschriften.

De minister kan op grond van het zevende lid de erkenning op een beperkt aantal gronden intrekken.

Artikel 44

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 54 van het Bfd. De onafhankelijkheid en deskundigheid van de leden van het geschilbehandelende orgaan binnen de geschilleninstantie moeten door de geschilleninstantie worden gewaarborgd.

Het onafhankelijkheidsvereiste is nader uitgewerkt in het tweede lid. Het onafhankelijkheidsvereiste dient ter voorkoming van belangenverstrengeling. Leden van het geschilbehandelende orgaan mogen geen banden hebben met de branche van financiële diensten en financiële producten ten aanzien waarvan zij in hun functie in bovengenoemd orgaan geschillen behandelen. Daarom mogen zij in het jaar voorafgaande aan de aanvaarding van hun functie en tijdens hun werkzaamheden als lid van een geschilbehandelend orgaan niet werkzaam zijn in de branche zelf of bij een daarbij betrokken brancheorganisatie.

In het derde lid is het deskundigheidsvereiste nader uitgewerkt ten aanzien van de voorzitter van het geschilbehandelende orgaan. Deze dient de hoedanigheid van meester in de rechten te bezitten.

Artikel 45

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 55 van het Bfd. Op grond van dit artikel dient de geschilleninstantie een reglement vast te stellen voor de behandeling van geschillen. De inhoud van dit reglement is voor een belangrijk deel gebaseerd op de Aanbeveling van de Europese Commissie van 30 maart 1998 betreffende de principes die van toepassing zijn op de organen die verantwoordelijk zijn voor de buitengerechtelijke beslechting van consumentengeschillen¹ en de Erkenningsregeling geschillencommissies consumentenklachten 1997. De uitgangspunten neergelegd in de hiervoor genoemde Aanbeveling van de Europese Commissie komen alle terug in de artikelen 44 tot en met 47, zodat het voldoen aan het bepaalde in dit besluit een geschilleninstantie niet in de weg zal staan zich aan te sluiten bij een Europees netwerk van buitengerechtelijke geschilleninstanties, zoals FIN-NET, het netwerk van buitengerechtelijke geschilleninstanties voor geschillen inzake financiële diensten. Indien het reglement van een geschilleninstantie niet voldoet aan de minimum vereisten die zijn neergelegd in artikel 45, zal de Minister van Financiën niet overgaan tot erkenning van de desbetreffende geschilleninstantie. Bovendien kan de erkenning van een geschilleninstantie worden ingetrokken indien de geschilleninstantie het reglement niet (langer) naleeft (artikel 43, vijfde lid, onderdeel c, juncto 45, eerste lid, aanhef). Een geschilleninstantie die op grond van de Erkenningsregeling geschillencommissies consumentenklachten 1997 is erkend door de Minister van Justitie, wordt niet zonder meer erkend door de Minister van Financiën op grond van de Wft en andersom. Zo bevat dit besluit erkenningsvoorwaarden die niet voorkomen in de erkenningsregeling die onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie vallen (zie bijvoorbeeld de artikelen 43 juncto 47 en 48 en 45, eerste lid, onderdeel I), terwijl laatstgenoemde erkenningsregeling bepaalde eisen stelt ten aanzien van erkenning, die dit besluit niet kent. Te denken valt aan bijvoorbeeld de artikelen 3 en 4, eerste lid, onderdelen a en d, van de Erkenningsregeling geschillencommissies consumentenklachten 1997. Ook ten aanzien van de intrekking van een erkenning bevatten de twee regelingen niet exact dezelfde voorwaarden.

¹ Aanbeveling nr. 98/257/EG van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 30 maart 1998 (PbEG L 115).

a. een duidelijke omschrijving van de geschillen die ter behandeling aan de geschilleninstantie kunnen worden voorgelegd

Hierbij dient te worden gedacht aan een beschrijving van de soorten geschillen die aan de geschilleninstantie kunnen worden voorgelegd, alsmede de eventueel bestaande grenzen ten aanzien van het geografisch gebied waarvoor het orgaan bevoegd is en van de waarde van het onderwerp van het geschil.

b. regels met betrekking tot het aanhangig maken van een geschil

Hieronder vallen ook de stappen die de cliënt of consument eventueel vooraf moet nemen, alsmede regels betreffende de termijn binnen welke geschillen aanhangig moeten worden gemaakt.

c. indien de mogelijkheid wordt geboden, regels met betrekking tot de mogelijkheid van wraking

De formulering van dit onderdeel is ten opzichte van artikel 55 van het Bfd verduidelijkt. De toevoeging «indien de mogelijkheid daartoe wordt geboden» is opgenomen om tot uitdrukking te brengen dat de geschilleninstantie niet verplicht is om wraking mogelijk te maken. De bepaling houdt in dat indien de mogelijkheid van wraking wel wordt geboden, dit uit het reglement dient te blijken.

e. regels met betrekking tot het op voet van gelijkheid bieden van gelegenheid aan partijen om mondeling en schriftelijk, desgewenst met bijstand van derden, hun mening aan de geschilleninstantie kenbaar te maken

Op grond van dit onderdeel dient het reglement regels te bevatten met betrekking tot de wijze waarop partijen hun mening, op voet van gelijkheid, kenbaar kunnen maken aan de geschilleninstantie. Dit onderdeel verplicht de geschilleninstantie niet om partijen in alle gevallen de gelegenheid te bieden een mondelinge toelichting te geven. Dit zou immers een belasting kunnen vormen voor de geschilleninstantie en zou belemmerend kunnen werken op de snelheid van de procedure. Zo kan een geschilleninstantie regels stellen op grond waarvan partijen alleen in bepaalde omstandigheden de gelegenheid krijgen mondeling hun mening kenbaar te maken.

i. regels met betrekking tot de voorwaarden waaronder een geschil door middel van een verkorte schriftelijke procedure of een voorlopig oordeel kan worden afgedaan

Geschilleninstanties kunnen er voor kiezen om bepaalde geschillen door middel van een verkorte schriftelijke procedure af te doen. Bij een verkorte schriftelijke procedure kan worden gedacht aan geschillen die vergelijkbaar zijn met geschillen die de geschilleninstantie al heeft behandeld en ten aanzien waarvan vaste jurisprudentie is ontstaan, met andere woorden de geschillen die als standaardgeschillen kunnen worden aangemerkt.

Ook kunnen geschilleninstanties er voor kiezen om bepaalde geschillen af te doen door middel van een voorlopig oordeel. Daarbij kan worden gedacht aan spoedeisende situaties, zoals in geval van een dreigend faillissement. In dergelijke gevallen kan de mogelijkheid van een voorlopig oordeel waarbij tot een ordemaatregel kan worden besloten, wenselijk zijn.

Van belang is dat betrokken partijen ook in een verkorte procedure of in geval van een voorlopig oordeel bij spoedeisende gevallen, ten minste eenmaal hun standpunt kenbaar moeten kunnen maken. Indien een geschilleninstantie er voor kiest om bepaalde geschillen door middel van een verkorte schriftelijke procedure of een voorlopig oordeel af te doen, dient de instantie in het reglement duidelijk weer te geven onder welke

voorwaarden een geschil door middel van een dergelijke afwijkende procedure wordt afgedaan.

j. regels met betrekking tot het soort regels waarop de geschilleninstantie haar beslissingen baseert

Hierbij kan worden gedacht aan wettelijke bepalingen, gedragscodes, uitgangspunten als redelijkheid en billijkheid etc. Indien gedragscodes onderdeel uitmaken van het toetsingskader kunnen op grond van artikel 48 deze enkel dienen als toets voor die instellingen die deze gedragscode hebben ondertekend.

k. regels met betrekking tot de mogelijkheid dat de beslechting van een geschil resulteert in een niet-bindend advies

Een geschilleninstantie dient aan de financiële dienstverlener de mogelijkheid te bieden om geschillen die op hem betrekking hebben alleen te beslechten door middel van een niet-bindend advies. Een geschilleninstantie die aan partijen uitsluitend de mogelijkheid biedt om een minnelijke schikking te beproeven komt niet voor een erkenning door de Minister van Financiën in aanmerking. Dit geldt ook indien de geschilleninstantie uitsluitend de mogelijkheid zou bieden om bindende uitspraken te doen (al dan niet in combinatie met de mogelijkheid om een minnelijke schikking te beproeven). Omdat artikel 4:17, eerste lid, onderdeel b, van de wet, financiële dienstverleners verplicht om zich aan te sluiten bij een erkende geschilleninstantie, zou een verplichting in dit besluit om in het reglement op te nemen dat geschillen door de geschilleninstantie worden beslecht door middel van bindend advies, in strijd zijn met artikel 17 van de Grondwet.¹ Om die reden dient het reglement van een geschilleninstantie te voorzien in de mogelijkheid dat de beslechting van een geschil resulteert in een niet-bindend advies. Dit laat onverlet dat een geschilleninstantie die in overeenstemming met onderdeel k de mogelijkheid biedt om een geschil te beslechten door middel van een niet-bindend advies, *daarnaast* ook de mogelijkheid biedt om een minnelijke schikking te beproeven en of een geschil te beslechten door middel van een bindend advies, mits daarbij wordt voldaan aan onderdeel l. Een consument die zich wil niet binden aan een bindend advies van een geschillencommissie of juist een niet-bindend advies te vrijblijvend vindt, heeft de mogelijkheid geen gebruik te maken van de geschilleninstantie en direct naar de rechter te gaan.

m. regels omtrent de vaststelling van de hoogte van het bedrag dat, zo dit verschuldigd is, bij het aanhangig maken van het geschil dient te worden voldaan

Deze bepaling dient te worden gelezen in samenhang met artikel 46.

Artikel 46

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 56 van het Bfd. De buitengerechtelijke geschillenbeslechting heeft onder andere tot doel de cliënt of consument een laagdrempelig alternatief te bieden voor de gang naar de rechter. Daartoe dienen de kosten voor het aanhangig maken van het geschil beperkt te blijven. Op grond van dit artikel dient de erkende geschilleninstantie daarvoor zorg te dragen.

Artikel 47

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 57 van het Bfd. Naast het beperken van de kosten voor het aanhangig maken van het geschil wordt ook het op korte termijn behandelen van een geschil gezien als wezenlijk voordeel voor de

¹ Artikel 17 Grondwet bepaalt dat niemand tegen zijn wil kan worden afgehouden van de rechter die de wet hem toekent.

betrokken partijen van het aanhangig maken van een geschil bij een buitengerechtelijke geschilleninstantie ten opzichte van het aanhangig maken van een geschil bij de burgerlijke rechter. Ter bevordering van een vlotte behandeling van aan de geschilleninstantie voorgelegde geschillen dient de geschilleninstantie op grond van dit artikel ervoor zorg te dragen dat de behandeling van een geschil niet onredelijk lang duurt. Om in aanmerking te komen voor een erkenning dient een geschilleninstantie ingevolge artikel 43, eerste lid, onder meer aan te kunnen tonen dat hij kan voldoen aan de verplichting om de behandeling van een geschil binnen een redelijke termijn te beëindigen.

Artikel 48

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:17, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 58 van het Bfd. Op grond van artikel 45, eerste lid, onderdeel j, moet in het reglement worden aangegeven op grond van welke soort regels de geschilleninstantie haar beslissingen baseert. Wanneer een niet uit de wet voortvloeiende regel, bijvoorbeeld neergelegd in een gedragscode, tot het toetsingkader van de geschilleninstantie behoort, kan deze niet worden opgelegd aan die financiële dienstverleners die zich niet vrijwillig hebben toegelegd op het naleven van deze regel. Artikel 48 sluit niet uit dat die financiële dienstverleners die zich wel vrijwillig hebben toegelegd op het naleven van niet uit de wet voortvloeiende regels, indien het reglement van de geschilleninstantie dit bepaalt, wel aan deze regels kunnen worden getoetst.

Hoofdstuk 8. Zorgvuldige dienstverlening

Afdeling 8.1. Informatieverstrekking

Adequate informatieverstrekking is een basisvoorwaarde voor de consument en cliënt om invulling te kunnen geven aan zijn eigen verantwoordelijkheid bij de aanschaf van een financieel product of het aangaan van een overeenkomst inzake een financiële dienst. Om een financiële dienst of financieel product op zijn waarde te kunnen schatten en zo een goed geïnformeerde keuze te kunnen maken uit het aanbod, zal de consument dan wel cliënt vóór het sluiten van de overeenkomst over de nodige informatie moeten kunnen beschikken. De informatieverplichtingen hebben als doel de informatieachterstand van de consument en cliënt ten opzichte van de financiële onderneming te verminderen. Deze regels hebben dan ook als doel te garanderen dat de consument onderscheidenlijk cliënt tijdig informatie ter beschikking wordt gesteld over de belangrijke kenmerken van een financieel product of financiële dienst. Met behulp van deze informatie kan de consument dan wel cliënt de aangeboden producten of diensten op waarde schatten, vergelijken en eventueel een (professionele) derde om advies vragen bij zijn keuze. Tevens zal als gevolg van de ten opzichte van voorheen vergrote transparantie over onder meer de prijs van financiële producten en diensten, het prijsmechanisme op de markt voor financiële producten en financiële diensten beter kunnen werken.

In deze afdeling zijn regels opgenomen met betrekking tot de inhoud van informatie over financiële producten en diensten, de wijze waarop informatie ter beschikking moet komen aan de consument dan wel cliënt en normen betreffende het moment waarop informatie ter beschikking moet staan aan de consument dan wel cliënt. Als uitgangspunt gelden de basisnormen voor informatieverstrekking die in de artikelen 4:19 tot en met 4:22 van de wet zijn vastgelegd. Door een financiële onderneming verstrekte informatie over financiële producten en diensten dient feitelijk juist, begrijpelijk en niet misleidend te zijn. Informatie die vrijwillig wordt

verstrekkt door een financiële onderneming mag geen afbreuk doen aan informatie die de financiële onderneming verplicht moet verstrekken op grond van de wet en onderliggende regelgeving. Een ander voorbeeld van een in de wet neergelegde basisnorm is dat de consument dan wel cliënt voordat deze tot aanschaf van een product over gaat alle informatie moet ontvangen van de financiële onderneming die voor de consument redelijkerwijs relevant is voor een adequate beoordeling van dat product.

Deze basisnormen worden in het besluit geconcretiseerd. Met deze concretisering is overigens niet beoogd de reikwijdte van de basisnormen in de wet te beperken.

§ 8.1.1. Inleidende bepaling

Artikel 49

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 4:22, eerste lid, 4:72, derde lid, aanhef en onderdeel a, en 4:73, derde lid, aanhef en onderdeel a, van de wet en komt in de plaats van artikel 26 van het Bfd.

Anders dan in artikel 26 van het Bfd wordt in dit artikel niet alleen de «consument», maar ook de «cliënt» genoemd. Dit hangt samen met het feit dat de bepalingen over informatieverstrekking bij verzekeringen en de bepalingen met betrekking tot de financiële bijsluiter voor deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen zich uitstrekken tot alle personen en niet beperkt zijn tot de natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. In het Bfd volgde dit wat verzekeringen betreft uit het gebruik van de term «consument» in samenhang met artikel 6 van de Wfd. In de wet en dit besluit wordt in plaats daarvan de term «cliënt» gebruikt.¹ Daarnaast is in het tweede lid, onderdeel c, de beleggingsinstelling komen te vervallen. De verplichting om een financiële bijsluiter te verstrekken rust gelet op artikel 65, eerste lid, immers op de aanbieder, dat wil zeggen de beheerder. Op grond van artikel 1:13, tweede lid, van de wet wordt onder beheerder tevens begrepen een beleggingsmaatschappij die geen aparte beheerder heeft.

De informatie die op grond van deze afdeling moet worden *verstrekkt* dient op papier of via een andere duurzame drager te worden overgedragen en daarmee blijvend ter beschikking te komen aan de consument of cliënt. Deze verplichting geldt bijvoorbeeld wanneer een aanbieder van complexe producten (artikel 65) gehouden is op verzoek van de consument of cliënt een financiële bijsluiter te verstrekken. De verplichting geldt uiteraard niet wanneer een aanbieder van complexe producten gehouden is bepaalde informatie *beschikbaar te houden* op zijn website.

In de artikelen 52, achtste lid, 53, dertiende lid, en 79, derde lid, is een uitzondering opgenomen van de reikwijdte van artikel 49. Op grond van deze uitzondering geldt de verplichting van de eerste volzin van het eerste lid van artikel 49 niet voor informatie die door een financiële onderneming wordt verstrekt in reclame-uitingen over complexe producten en kredieten, en informatie die via spraaktelefonie wordt uitgewisseld.

Op grond van het derde lid geldt dit artikel niet voor het verstrekken van informatie bij het verlenen van beleggingsdiensten en het als nevenactiviteit daarbij adviseren over financiële instrumenten. Voor beleggingsondernemingen worden de bestaande eisen aan informatie van artikel 38 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 gehandhaafd. Degenen die alleen adviseren over financiële instrumenten en niet tevens beleggingsdiensten verlenen, vallen evenals onder het Bfd wel onder dit artikel.

¹ Zie ook de toelichting op onderdeel a van de definitie van aanbieder in artikel 1:1 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 356) en op artikel 4:20 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 509).

Onder een duurzame drager dient op grond van artikel 1:1 van de wet te worden verstaan: ieder hulpmiddel dat de consument of cliënt in staat stelt persoonlijk aan hem gerichte informatie op te slaan op een wijze die deze informatie toegankelijk maakt voor toekomstig gebruik gedurende een periode die is afgestemd op het doel waarvoor de informatie kan dienen, en die een ongewijzigde reproductie van de opgeslagen informatie mogelijk maakt. Hierbij moet volgens overweging 20 bij de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten² vooral worden gedacht aan computerdiskettes, cd-roms en de harde schijf van de computer (voor de opslag van elektronische boodschappen³). De computerdiskettes of cd-roms moeten aan de consument of cliënt worden toegestuurd. Het gegeven dat de harde schijf van een computer (voor de opslag van elektronische boodschappen) eveneens als duurzame drager wordt beschouwd heeft tot gevolg dat de leverancier de voorgeschreven informatie ook per elektronische post kan toesturen aan de consument of cliënt. Dit opdat de consument of cliënt het elektronische bericht kan opslaan op de harde schijf van zijn computer.² Of de consument of cliënt het elektronische bericht na ontvangst daadwerkelijk opslaat op de harde schijf, komt overigens niet voor risico van de financiële onderneming.

Internetsites worden in beginsel niet als duurzame drager beschouwd, tenzij deze voldoen aan bovengenoemde in de definitie van duurzame drager opgenomen criteria. Aannemelijk is dat hetzelfde geldt voor ruimte die door een derde (provider) op zijn netwerk of computer ter beschikking wordt gesteld aan de consument voor de opslag van elektronische boodschappen.

Omdat artikel 5, eerste lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten de eis stelt dat de duurzame drager beschikbaar en toegankelijk is voor de consument, zal de financiële onderneming zich ervan moeten vergewissen dat dit het geval is. Is de duurzame drager niet beschikbaar of toegankelijk voor de consument of cliënt, dan mag de financiële onderneming de duurzame drager niet gebruiken en zal hij de desbetreffende informatie op papier moeten verschaffen aan de consument of cliënt. De financiële onderneming zal alleen kunnen weten of een duurzame gegevensdrager beschikbaar en toegankelijk is voor de consument of cliënt indien zij is nagegaan of de desbetreffende consument of cliënt over middelen beschikt om kennis te kunnen nemen van informatie die hem via een duurzame drager wordt aangeboden.

Het gegeven dat een consument of cliënt recentelijk een emailadres heeft verstrekt aan een financiële onderneming kan voor deze een belangrijke aanwijzing zijn dat het verstrekken van informatie per elektronische post mogelijk zal zijn, in die zin dat de informatie beschikbaar zal zijn voor de consument of cliënt wanneer deze hem per elektronische post wordt toegestuurd. Dit betekent niet per se dat de informatie ook toegankelijk voor de consument of cliënt zal zijn. Voor het openen van elektronische berichten kan het bijvoorbeeld nodig zijn om bepaalde software te gebruiken. Om zich ervan te verzekeren dat de consument over deze software beschikt, zal de financiële onderneming de consument of cliënt bijvoorbeeld in het elektronische bericht een automatische toepassing kunnen meezenden die er voor zorgt dat de benodigde software (gratis) wordt verstrekt, wanneer blijkt dat deze niet aanwezig is op computer van de consument of cliënt.

² Richtlijn nr. 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en tot wijziging van de richtlijnen nr. 90/619/EEG, nr. 97/7/EG en nr. 98/27/EG (PbEG L 271).

³ Dat de harde schijf van de computer dient voor de opslag van elektronische boodschappen blijkt uit de totstandkoming-geschiedenis van de richtlijn (COM(98) 468 def, 14 oktober 1998).

Artikel 50

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 40, eerste lid, en 49 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit deels voort uit artikel 33, derde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Het eerste en tweede lid bepaalt welke de informatie de beheerder op zijn website moet plaatsen. De beheerder moet niet alleen zijn eigen gegevens maar ook de gegevens van de door hem beheerde beleggingsinstellingen en de eventueel daaraan verbonden bewaarders op zijn website plaatsen. De informatieverschaffing waarop het eerste lid betrekking heeft, dient als een aanvulling op de informatie die in het prospectus wordt gegeven. Veelal zal een deel van deze informatie, zij het in beknopte vorm, in het prospectus opgenomen zijn. Onderdeel d van het tweede lid is uitsluitend op open-end beleggingsinstellingen van toepassing. Voor beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat geldt uiteraard dat de informatie alleen op de website beschikbaar moet zijn indien de onderliggende verplichting van toepassing is. Zo zal de overeenkomst tussen de beheerder en de bewaarder (onderdeel b) niet op de website hoeven te worden gezet omdat artikel 4:43, eerste lid, van de wet niet van toepassing is op beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat.

De beheerder moet de informatie desgevraagd aan een ieder (eerste lid) en aan de deelnemers (tweede lid) verstrekken en wel op papier of andere duurzame drager (zie artikel 49, eerste lid).

Het derde lid van dit artikel neemt artikel 49, vierde lid, van het Btb 2005 gedeeltelijk over. Voor beleggingsinstellingen met zetel in Nederland of in een niet-aangewezen staat is de verplichting die in van artikel 49, vierde lid, van het Btb 2005 was opgenomen overbodig. Voor hen geldt op grond van artikel 4:46a van de wet immers al dat de intrinsieke waarde moet worden gepubliceerd op de website van de beheerder, zodat deze voor een ieder beschikbaar is. Artikel 4:46a van de wet komt in de plaats van artikel 35 van het Btb 2005, welk artikel niet van toepassing was op beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat (zie ook artikel 4:38, tweede lid, van de wet). Daarom is voor open-end beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat de verplichting van artikel 49, vierde lid, juncto 82 van het Btb 2005 gehandhaafd en moet de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming op verzoek aan een ieder worden meegegeeld.

In het vierde lid worden beheerders van icbe's met zetel in een andere lidstaat uitgezonderd van dit artikel. Gelet op artikel 4:62, eerste lid, van de wet en artikel 47 van de richtlijn beleggingsinstellingen dienen beheerders van icbe's met zetel in een andere lidstaat in Nederland de gegevens en bescheiden beschikbaar te stellen overeenkomstig de regels van die lidstaat.

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 1 van het Besluit informatieverstrekking kredietinstellingen en 27, tweede en derde lid, en 42 van het Bte 1995. In dit artikel wordt uitvoering gegeven aan de artikelen 2, onderdeel b, en 10, vierde alinea, van richtlijn nr. 98/26/EG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 mei 1998 betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en afwikkelingssystemen (PbEG L 166). Dit artikel verplicht een beleggingsonderneming en een kredietinstelling op verzoek informatie te verstrekken aan een ieder die een gerechtvaardigd belang heeft. In de richtlijn wordt niet nader ingegaan op hetgeen onder «gerechtvaardigd belang» wordt verstaan. Aannemelijk is dat niet alleen iedere cliënt van een beleggingsonderneming of een kredietinstelling een «gerechtvaardigd belang» heeft om te weten via welke systemen de verwerking zal plaatsvinden van de opdrachten die hij aan de beleggingsonderneming of kredietinstelling geeft, maar dat dit ook geldt voor iedere potentiële cliënt. Voor een potentiële cliënt kan deze informatie van belang zijn bij het besluit al dan niet een rekening voor de uitvoering van opdrachten bij een bepaalde financiële onderneming te openen.

In het derde lid worden beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat van de verplichtingen van dit artikel uitgezonderd. Hiermee wordt de reikwijdte van het Bte 1995 gehandhaafd. In artikel 43 van het Bte 1995 werd artikel 42 van het Bte 1995 immers niet van overeenkomstige toepassing verklaard op beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat.

§ 8.1.3. Reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie

Onverplichte precontractuele informatie is informatie die een financiële onderneming verstrekt zonder dat de wet of dit besluit hem daartoe verplicht. Daarbij kan gedacht worden aan een reclame-uiting of een persoonlijke offerte.

Primair kenmerk van reclame-uitingen is de selectieve weergave van de eigenschappen van een product en het wervende karakter dat deze informatie daardoor krijgt. Voor een substantieel deel van de consumenten dan wel cliënten geldt dat de keuze voor de aankoop van een financieel product of aangaan van een overeenkomst inzake een financiële dienst in belangrijke mate reeds wordt bepaald door de indruk die een reclame-uiting nalaat. Het risico bestaat echter dat belangrijke eigenschappen die niet in de reclame-uiting aan bod komen vervolgens niet worden meegewogen door consumenten dan wel cliënten in hun besluitvorming.

Voor die financiële producten en diensten waarvan het begrip van de essentiële kenmerken moet worden gestimuleerd – namelijk complexe producten, kredieten en beleggingsdiensten – is het daarom van belang dat consumenten dan wel cliënten in een eerder stadium van het verkoopproces – namelijk in het stadium van reclame-uitingen – worden bereikt. In deze paragraaf is geregeld dat reclame-uitingen die dienen ter aanbeveling van complexe producten of kredieten uiteraard een wervend karakter mogen hebben, maar wel dermate evenwichtig moeten zijn dat de consument of cliënt ten minste de relevante eigenschappen van deze producten kan overzien. De mate van detail waarin consumenten dan wel cliënten geïnformeerd zullen moeten worden over de meest relevante eigenschappen van complexe producten of kredieten zal uiteraard in verhouding moeten staan met de wervende boodschap die de aanbieder wil overbrengen. Het is niet de bedoeling om – in het algemeen –

boodschappen ter aanprijzing van complexe producten of kredieten te ontmoedigen of te verbieden. Daarnaast blijven op grond van artikel 56 voor beleggingsondernemingen de regels voor reclame-uitingen van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 (voorzover nog niet geregeld in de artikelen 4:19 van de wet en 52 en 53 van dit besluit) gelden.

Naast de reclameregels voor complexe producten en kredieten is het – om een essentieel begrip van deze producten te stimuleren – nodig dat voor alle vormen van wettelijk onverplichte precontractuele informatieverstrekking over complexe producten en kredieten wordt voorgeschreven dat ten minste de elementaire kenmerken van deze producten worden gepresenteerd. Ook wanneer een consument niet in aanraking komt met een reclame-uiting, maar wel met andere wettelijk onverplichte precontractuele informatie zoals een (persoonlijke) offerte, is een dergelijk evenwichtig in de informatievoorziening aan de consument wenselijk. Bovendien moet worden voorkomen dat overige wettelijk onverplichte informatie over complexe producten en kredieten zou afdoen aan de wijze waarop informatie over deze producten worden gepresenteerd in de reclame-uitingen.

Artikel 52

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 27 van het Bfd en 30a van de Vrijstellingsregeling Wfd. Dit artikel en de nadere regels die de AFM op grond van artikel 54 kan stellen zijn ook van toepassing op aanbieders van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen (waaronder icbe's met zetel in een andere lidstaat en beleggingsinstellingen met zetel in een aangegeven staat). Hiermee is de reikwijdte van het artikel ten opzichte van artikel 27 van het Bfd uitgebreid. Op grond van artikel 2 van het Bfd was immers alleen het vierde lid van artikel 27 van het Bfd van toepassing op beheerders en beleggingsinstellingen. Deze uitbreiding zorgt ervoor dat voor alle complexe producten dezelfde eisen kunnen worden gesteld aan reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie.

Het artikel stelt eisen aan de informatie die een financiële onderneming «onverplicht», dat wil zeggen zonder dat dit besluit of de wet haar daartoe verplichten, verstrekt aan een consument of cliënt over een complex product in de zogenaamde precontractuele fase (voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex product). Het gaat dus om iedere vorm van informatie die betrekking heeft op een specifiek product dat de kenmerken heeft van een complex product, zoals gedefinieerd in artikel 1, onderdeel d, en niet om algemene reclame voor de financiële onderneming zelf («ik ben de beste en de goedkoopste») of algemene aanprijzende informatie over een groep van producten waarvoor verschillende financiële bijsluiters dienen te worden opgesteld («bent u geïnteresseerd in beleggingsobjecten, dan bieden onze beleggingsobjecten u het hoogste rendement»).

Het eerste, tweede, derde en zesde lid bevatten bijzondere regels voor verschillende soorten reclame-uitingen. Het vierde, vijfde en zevende lid hebben een bredere reikwijdte en bevatten regels voor alle soorten van «onverplichte» informatieverstrekking door de financiële onderneming in de precontractuele fase. Dit betreft niet alleen reclame-uitingen, maar ook materiaal dat geen (overwegend) wervend karakter heeft, zoals een offerte.

De keuze van een consument of cliënt voor een financieel product wordt in belangrijke mate bepaald door de indruk die het product nalaat door een reclame-uiting. Daarom is het van groot belang dat wanneer een complex product in een reclame-uiting wordt aangeprezen, de (potentiële) afnemers van het product op dat moment attent wordt gemaakt op eventuele financiële risico's die verband houden met dit product.

Het eerste lid heeft betrekking op reclame-uitingen anders dan via de televisie of de radio. Er kan bijvoorbeeld worden gedacht aan advertenties in dagbladen, productfolders of informatie op het Internet. Indien een financiële onderneming in dergelijke reclame-uitingen informatie verstrekt over een complex product, dan moet zij daarbij ook informatie verschaffen over de belangrijkste financiële risico's en, indien het een beleggingsobject betreft, de belangrijkste overige risico's, van dat product.

De financiële onderneming dient in de reclame-uiting onder meer een risico-indicator op te nemen. De risico-indicator beoogt de consument door middel van een eenduidige indicator snel inzicht te verschaffen in het risiconiveau dat bij het desbetreffende complexe product hoort. De wijze waarop de risico-indicator moet worden berekend wordt uitgeschreven in nadere regels van de AFM (zie de toelichting op de artikelen 54 en 66). Daarnaast is de financiële onderneming gehouden de «belangrijkste financiële risico's», namelijk die financiële risico's die relevant zijn voor een adequate beoordeling van het complexe product door de consument of cliënt, op een andere wijze toe te lichten. Het ligt voor de hand dat dit door de weergave van een tekst geschiedt.

Kent een product een beleggingselement, dan zal de aanbieder van dat product moeten wijzen op het feit dat de waarde daarvan afhankelijk is van de ontwikkelingen op de financiële markten of andere markten. Ter verdere illustratie kan nog worden genoemd dat de aanbieder gehouden kan zijn te melden dat de consument of cliënt aan het einde van de looptijd van het contract inzake een financieel product met een restschuld kan worden geconfronteerd.

Indien een reclameboodschap betrekking heeft op een beleggingsobject, dan dient de financiële onderneming ook informatie te verstrekken over de overige risico's die samenhangen met dat product. Als voorbeeld van een «overig risico» kan worden genoemd het risico verbonden aan de omstandigheid dat de onderliggende zaken waarin een consument «belegt» zich mogelijk in het buitenland bevinden (teakhoutplantages in Panama), waardoor mogelijk buitenlands recht van toepassing is op de desbetreffende overeenkomst. Een ander «overig risico» betreft bijvoorbeeld het risico op bomenziekten of natuurgeweld waardoor schade kan worden toegebracht aan de onderliggende zaken.

Het tweede lid bepaalt dat ook in televisiespots waarin reclame wordt gemaakt voor een complex product een risico-indicator moet worden opgenomen ter aanduiding van de belangrijkste financiële risico's. Het is echter niet nodig om de «belangrijkste financiële risico's» in televisiereclames daarnaast op een andere wijze, bijvoorbeeld in een geluidsfragment waarin een spreektekst wordt voorgedragen, toe te lichten. De capaciteit van een (reeks van) televisiebeelden is beperkter dan de capaciteit van de media, bedoeld in het eerste lid. Door middel van de risico-indicator wordt al gewezen op de (omvang van) de financiële risico's. Het effect van een geluidsfragment waarin een spreektekst wordt voorgedragen ter toelichting van deze risico's staat naar verwachting niet in een redelijke verhouding tot de hoge (meer)kosten van het gebruik van televisiebeelden.

Het medium radio is minder geschikt voor het weergeven van een risico-indicator. Het derde lid verplicht daarom tot het op een andere wijze toelichten van de belangrijkste financiële risico's. Gelet op de beperkingen van het medium radio zal dit waarschijnlijk in een geluidsfragment waarin een spreektekst wordt voorgedragen geschieden.

Ook voor reclameboodschappen die verband houden met beleggingsobjecten die via de televisie of radio worden verspreid geldt dat tevens de overige risico's die samenhangen met die producten dienen te worden benoemd.

De AFM kan in nadere regels uitwerken op welke wijze de informatie over de belangrijkste financiële en eventuele overige risico's geformuleerd of gepresenteerd moet worden (artikel 54). Zo zou de AFM financiële ondernemingen die reclameboodschappen via de radio laten verspreiden in verband met complexe producten kunnen verplichten tot het opnemen van een korte waarschuwingzin.

Mocht de financiële onderneming in een reclame-uiting of in een andere vorm van onverplichte precontractuele informatie een complex product aanprijzen of toelichten, dan is het ter wille van de inzichtelijkheid voor de (potentiële) afnemer van het product van belang dat deze weet dat hij zich verder kan verdiepen in belangrijke aspecten van een dergelijk product. Daarom moet de financiële onderneming op grond van het derde lid wijzen op de verkrijgbaarheid van een financiële bijsluiter. Indien het deelnemingsrechten in een icbe met zetel in een andere lidstaat betreft, moet worden verwezen naar het «vereenvoudigd prospectus» bedoeld in de richtlijn beleggingsinstellingen. De richtlijn beleggingsinstellingen kent de term «financiële bijsluiter» niet. Op grond van artikel 4:62, eerste lid, van de wet dienen in Nederland gegevens beschikbaar worden gesteld in overeenstemming met de regels van de lidstaat van herkomst. Gelet op de artikelen 27 en 47 van de richtlijn beleggingsinstellingen valt daaronder ook het «vereenvoudigd prospectus».

Rendementsweergaven zijn bij uitstek geschikt om een financieel product aan te prijzen. Rendementen beogen het financiële potentieel van een product inzichtelijk te maken aan de consument. Het staat de financiële onderneming vrij om van rendementsweergaven gebruik te maken in reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie. Echter als informatie over potentiële rendementen wordt verstrekt, moet deze informatie feitelijk juist, voor de doelgroep begrijpelijk en bovendien niet misleidend zijn. In het vijfde lid wordt, ter invulling van die laatste norm, bepaald dat een financiële onderneming zich niet mag beperken tot het geven van historische of toekomstige (ook wel «geprognosticeerde») rendementen. De financiële onderneming is tevens gehouden de bijbehorende financiële risico's en kosten die nodig zijn om de voorgespiegelde rendementen te kunnen behalen, zoals aan- of verkoopkosten van beleggingstransacties, te vermelden en, indien het een beleggingsobject betreft, de overige risico's van het product.

Het zesde lid staat toe dat, indien historische of toekomstige rendementen worden weergegeven in reclame-uitingen via de televisie en radio, de te verstrekken informatie over de kosten op een later moment wordt verstrekt, mits dit geschiedt voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst. Bijvoorbeeld door het verstrekken van de desbetreffende informatie in een productfolder, brochure, offerte of door het opsturen van het prospectus.

De financiële onderneming dient op grond van het zevende lid ter vermindering van misleiding van de consument of cliënt bij gebruik van gegarandeerde rendementen tevens de belangrijkste voorwaarden te vermelden om aanspraak te kunnen maken op de bedoelde garantie. Een rendement zal veelal gegarandeerd zijn, indien de financiële onderneming zich verplicht tot een uitkering of winstdeling van een bepaalde omvang, ongeacht bijvoorbeeld de ontwikkelingen op de financiële markten. Onder de «belangrijkste voorwaarden» dienen die voorwaarden te worden verstaan die essentieel zijn voor de reikwijdte van de garantie. Ook voor het vermelden van de belangrijkste voorwaarden van een garantie geldt dat deze informatie in geval van (alle vormen van) reclame-uitingen ook op een later moment kan worden verstrekt, mits voorafgaande aan de totstandkoming van de overeenkomst.

Het vereiste in artikel 49, eerste lid, eerste volzin, om informatie schriftelijk of via een andere duurzame drager te verstrekken, geldt niet voor informatie die moet worden verstrekt in reclame-uitingen als bedoeld in dit artikel. Deze informatie kan zodoende ook op televisie, radio of via een ander (niet duurzaam) medium worden verstrekt.

Omdat in het achtste lid uitdrukkelijk wordt verwezen naar informatie in reclame-uitingen, is artikel 49, eerste lid, eerste volzin, onverkort van toepassing op informatie die in een later stadium dan in de reclame-uiting zelf moet worden verstrekt («op enig ander moment voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst»). Informatie die ná een reclame-uiting, maar voor het aangaan van een contract inzake een complex product moet worden gegeven aan een consument of cliënt, dient dus wel schriftelijk of via een andere duurzame drager te worden verstrekt. Echter, wanneer een financiële onderneming gehouden is of er voor kiest om de voorgeschreven informatie in de desbetreffende reclame-uiting zelf op te nemen («daarbij»), dan hoeft dit niet schriftelijk of via een andere duurzame drager.

In het negende lid is artikel 30a van de Vrijstellingsregeling Wfd overgenomen. De formulering sluit aan bij de formulering van artikel 65, derde lid (artikel 38, derde lid, onderdeel b, van het Bfd). Deze bepaling beperkt de reikwijdte van artikel 52 wat betreft complexe producten (met uitzondering van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen) tot reclame-uitingen en andere onverplichte precontractuele informatie die zijn gericht op natuurlijke personen die niet handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf. Deze beperking is nodig omdat door de gehanteerde definities de reikwijdte van de financiële diensten betrekking tot verzekeringen en financiële instrumenten ruim is en ook personen die handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf omvat. Dienstverlening aan deze laatste groep wordt hier uitgezonderd van de bijzondere informatieverplichtingen met betrekking tot complexe producten. Wat betreft deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen is echter de reikwijdte van het Btb 2005 gehandhaafd. Het gaat bij deze uitzondering derhalve om complexe producten met een verzekeringscomponent of (conform de reikwijdte van de Wfd en het Bfd) financiële instrumenten, met uitzondering van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen. Deze uitzondering heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat in reclame-uitingen die zich richten tot zakelijke afnemers (bijvoorbeeld werkgevers die hun werknemers een collectieve pensioenverzekering willen aanbieden) de

risico's van het product niet behoeven te worden aangeduid door middel van een risico-indicator.

Artikel 53

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 28 van het Bfd en 30c, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling Wfd.

Het artikel bevat specifieke bepalingen met betrekking tot het verstrekken van informatie in een reclame-uiting over krediet. Het doel van deze regels is de consument ook in de fase van werving al een behoorlijk beeld te geven van het product. Dit geeft hem de mogelijkheid aanbiedingen van verschillende financiële ondernemingen met elkaar te vergelijken en de financiële onderneming uit te kiezen die voor hem de meest gunstige aanbieding heeft.

Het eerste lid verplicht de financiële onderneming die anders dan via de televisie of de radio reclame maakt voor een krediet, openheid van zaken te geven over de belangrijkste kenmerken van het krediet wanneer hij (al dan niet verplicht) een effectief kredietvergoedingspercentage of een maandlast noemt in die reclame. Bij de zinsnede «anders dan via de televisie of de radio» kan bijvoorbeeld worden gedacht aan advertenties in dagbladen, productfolders of informatie op het internet. Het noemen van het effectief kredietvergoedingspercentage of de maandlast verplicht tot het noemen van alle in de aanhef en in de onderdelen a tot en met e genoemde kenmerken. Vermelding van effectief kredietvergoedingspercentage verplicht dus ook tot vermelding van de maandlast en omgekeerd verplicht vermelding van de maandlast tot vermelding van het effectief kredietvergoedingspercentage.

Het in reclame-uitingen vermelden van het termijnbedrag met de vaste lengte van een maand komt de vergelijkbaarheid voor de consument ten goede.

Het weergeven van de totale prijs van het krediet dient ter verduidelijking aan de consument hoeveel hij uiteindelijk na volledige afwikkeling van de overeenkomst concreet wordt geacht te hebben betaald vooral in vergelijking met de kredietstom, dan wel kredietlimiet. De concrete totale prijs van het lenen van geld of het aankopen op krediet worden op deze manier inzichtelijk gemaakt.

In de toelichting op kredietvergoeding en totale prijs van het krediet in artikel 1, onderdelen v en ff, is al uiteengezet dat tot de totale prijs van een krediet (onderdeel c) alle betalingen worden gerekend die de consument concreet geacht wordt te hebben betaald, na afwikkeling van de overeenkomst.

Tot die betalingen worden bijvoorbeeld gerekend premies die verschuldigd zijn voor eventueel verplicht af te sluiten verzekeringen, zoals overlijdensrisicoverzekeringen of arbeidsongeschiktheidsverzekeringen.

De premie van een (verplichte)verzekering is doorgaans afhankelijk van kenmerken en omstandigheden van een consument. Deze zijn in de fase van reclame nog niet bekend. In de reclame-uiting dient daarom een «representatieve premie» onderdeel uit te maken van de kredietvergoeding, mocht een verzekering gekoppeld zijn aan de overeenkomst inzake krediet. Op grond van artikel 54 heeft de AFM de bevoegdheid regels te stellen aan de wijze van het verstrekken van informatie als bedoeld in dit artikel. Het ligt voor de hand dat de AFM van deze bevoegdheid gebruik zal maken om voor te schrijven dat bij het bepalen van een «representatieve premie» moet worden uitgegaan van een premie voor een (of meerdere) zogenaamd(e) «maatmens(en)». Een dergelijk voorschrift komt de vergelijkbaarheid van de informatie over de totale prijs van het krediet immers zeer ten goede.

Provisies die door een bemiddelaar in krediet worden gevraagd van een consument worden niet tot kosten in verband met de dienstverlening inzake een krediet gerekend, omdat dit type van beloning verboden wordt in artikel 4:74 van de wet en dus niet mag voorkomen in de markt.

Op grond van onderdeel e dient de financiële onderneming bij het noemen van het effectief kredietvergoedingspercentage of de maandlast, indien van toepassing, de af te sluiten verzekering en/of de te vestigen zekerheidsrechten aan te geven om in aanmerking te komen voor het krediet. Onder deze zekerheidsrechten wordt in ieder geval verstaan het vestigen van een recht van hypotheek en het verpanden van een effectenportefeuille. Onderdeel e is ook van toepassing, wanneer de kosten voor de af te sluiten verzekering al in de totale prijs van een krediet (zie onderdeel c) zijn opgenomen.

Het tweede lid verplicht de financiële onderneming, die via de televisie of de radio reclame maakt voor een krediet, allereerst openheid van zaken te geven over de belangrijkste kenmerken van het krediet wanneer hij (i) een effectief kredietvergoedingspercentage dan wel (ii) een maandlast in combinatie met een krediet som of kredietlimiet noemt in die reclame. De formulering van het tweede lid wijkt enigszins af van de formulering van het tweede lid van artikel 28 van het Bfd. Dit betreft een verduidelijking, geen inhoudelijke wijziging. In onderdeel b is verduidelijkt dat de verplichting tot verstrekking van nadere informatie voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst alleen een overeenkomst betreft waarop de reclame-uiting betrekking heeft.

Anders dan in het eerste lid van dit artikel geldt het tweede lid in situatie (ii) alleen indien zowel een maandlast wordt genoemd als een krediet som of kredietlimiet. Dit heeft tot gevolg dat als er in een reclame-uiting voor krediet op televisie of radio alleen een maandlast wordt genoemd (en dus niet in combinatie met een krediet som of kredietlimiet), de financiële onderneming die verantwoordelijk is voor de reclame, niet gehouden zal zijn de overige kenmerken van het krediet die zijn genoemd in het tweede lid toe te lichten, noch in die reclame-uiting, noch op enig ander moment voorafgaand aan het aangaan van de overeenkomst inzake krediet. Dit doet uiteraard niet af aan de verplichting genoemd in artikel 4:33, eerste lid, van de wet om een kredietprospectus beschikbaar te houden of (op verzoek van een consument) te verstrekken.

Een tweede verschil met het eerste lid van dit artikel is dat als een effectief kredietvergoedingspercentage dan wel een maandlast in combinatie met een krediet som of kredietlimiet wordt genoemd op radio of televisie, de andere kenmerken van het krediet in een later stadium voor de totstandkoming van de overeenkomst moeten worden verstrekt. Wanneer er reclame wordt gemaakt voor krediet op televisie en radio ontstaat een informatieverstrekkingplicht met betrekking tot de andere kenmerken voorafgaande aan de totstandkoming van de overeenkomst inzake krediet. Dit kan bijvoorbeeld via het verstrekken van het prospectus of het opnemen van de kenmerken in een offerte of productbrochure.

Door de informatie over deze overige kenmerken niet verplicht aan bod te laten komen in de reclame-uitingen op televisie of radio zullen deze reclame-uitingen overzichtelijk kunnen worden gehouden. Het voorschrift, dat naast het effectief kredietvergoedingspercentage dan wel de maandlast in combinatie met een krediet som of kredietlimiet informatie moet worden verstrekt over de totale prijs van het krediet en de bijbehorende krediet som of kredietlimiet, stelt zeker dat reclame-uitingen op televisie en radio desondanks voldoende informatief zullen zijn.

Het laatste verschil met het eerste lid is dat wanneer een effectief kredietvergoedingspercentage of een maandlast in combinatie met een krediet som of een kredietlimiet wordt genoemd, in de reclame-uiting op televisie of radio de totale prijs van het krediet en de bijbehorende krediet som of kredietlimiet moet worden genoemd. Deze verplichting was

mede op uitdrukkelijk verzoek van de Tweede Kamer in het Bfd opgenomen (en hier overgenomen) vanuit de gedachte dat het wenselijk is de consument, meer dan nu het geval is, al in de reclamefase te confronteren met de kosten van het lenen van geld. Verwacht wordt dat een concrete weergave van de totale prijs van de lening afgezet tegen het leenbedrag meer effect heeft op de bewustwording van de consument dan een algemene notie of waarschuwing in een reclame-uiting.

Ook hier geldt dat bijvoorbeeld premies die verband houden met verplicht af te sluiten verzekeringen (bijvoorbeeld overlijdensrisico- en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen) als onderdeel gelden van de totale prijs van het krediet en dat uitgegaan kan worden van een «representatieve premie».

De formulering van het derde lid wijkt enigszins af van de formulering van het derde lid van artikel 28 van het Bfd. Dit betreft een verduidelijking, geen inhoudelijke wijziging. Bij het vergelijken van verschillende kredieten is de hoogte van de maandlast voor veel consumenten belangrijk. Deze maandlast kan echter zeer laag uitvallen indien sprake is van een zeer lange looptijd van het product of indien bijvoorbeeld sprake is van aflossingsvrij krediet. In die gevallen is er wel sprake van een lage maandlast maar zijn de kosten voortvloeiend uit de overeenkomst inzake krediet die de consument uiteindelijk dient te dragen hoog. Ter voorkoming van lokadvertenties met zeer lage maandlasten bevat het derde lid daarom een minimum hoogte van de weer te geven maandlast van twee procent van de betrokken kredietlimiet, dan wel krediet som in een reclame-uiting over consumptief krediet.

Het derde lid is niet van toepassing op reclame-uitingen inzake hypothecair krediet omdat deze vormen van krediet doorgaans een langere looptijd kennen dan overeenkomsten inzake consumptief krediet. Door de lange looptijd staat een maandlast van twee procent van de betrokken krediet som wel erg ver van wat uiteindelijk de daadwerkelijke door de consument te betalen maandlast zal zijn.

Op grond van het vierde lid dient de financiële onderneming ten eerste de informatie uit het eerste lid, in de aanhef en in de onderdelen a tot en met c, en het tweede lid, in onderdeel b, aanhef en onder 1°, en, indien van toepassing, de informatie uit het zesde en zevende lid, samen in één tabel weer te geven. Ten tweede dient de financiële onderneming zich in die tabel te beperken tot het noemen van de informatie uit het eerste, dan wel tweede, en indien van toepassing, zesde en zevende lid. Ter voorkoming van een overvloed aan informatie waardoor de consument de belangrijke informatie niet meer uit het geheel kan onderscheiden, mag de tabel slechts deze informatie bevatten. In dit lid is ten opzichte van het Bfd verduidelijkt dat de voorgeschreven informatie in een tabel dient te worden verstrekt, tenzij deze informatie onderdeel uitmaakt van een reclame-uiting op televisie of radio.

Het vijfde lid verplicht tot het noemen van het effectief kredietvergoedingspercentage, indien reclame wordt gemaakt voor met krediet aan te schaffen goederen of diensten. Vaak wordt reclame gemaakt voor krediet waarbij met name het aan te schaffen product alle aandacht krijgt. In de reclame wordt dan gesteld dat dit goed heel eenvoudig kunnen worden verkregen door met de financiële onderneming contact op te nemen en een lening af te sluiten. Door te verplichten in dit soort reclames informatie te geven over het krediet waarmee de goederen moeten worden aangeschaft en de kosten die aan dit krediet verbonden zijn door het vermelden van het effectief kredietvergoedingspercentage wordt de eenvoud en het gemak van een lening genuanceerd en wordt het de consument mogelijk gemaakt in een vroege fase verschillende kredietaanbiedingen met elkaar te vergelijken.

Gelet op het eerste en tweede lid heeft het noemen van het effectief kredietvergoedingspercentage op jaarbasis tot gevolg dat ook de andere kenmerken genoemd in deze beide leden dienen te worden weergegeven in de reclame-uiting, dan wel, indien van toepassing, op enig ander moment voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst inzake krediet. Het bepaalde in de andere leden van dit artikel is ook bij het verplicht melden van het effectief kredietvergoedingspercentage onverkort van toepassing.

Het zesde lid dient ter voorkoming van het adverteren met actietarieven van beperkte duur waarbij het voor de consument onduidelijk is dat er sprake van een actietarief is. Op grond van de onderdelen a tot en met c van dit lid dient de financiële onderneming aan te geven hoe lang de actie duurt, wat de hoogte van het effectief kredietvergoedingspercentage of de kredietvergoeding na de actieperiode is en baseert zij de informatie uit het eerste of tweede lid op het tarief ná de actieperiode. In het geval dat na de actieperiode een variabele rente geldt, dient de informatie uit het eerste of tweede lid gebaseerd te zijn op de, op het moment van het doen van de reclame-uiting, geldende variabele rente voor overeenkomsten inzake krediet van gelijke soort, omvang en duur.

Het zesde lid is onder andere van toepassing indien een financiële onderneming in verband met een aanbieding van hypothecair krediet adverteert met een kredietvergoeding die voor een beperkte periode is vastgelegd (een zogenaamde «rentevast-periode») en niet voor de gehele looptijd van het krediet geldt en lager is dan het gebruikelijke tarief.

Het ten opzichte van het Bfd nieuwe zevende lid specificceert op welke wijze de maandlast moet worden weergegeven in een reclame-uiting. Voor de meeste gevallen betreft het dan de gewogen gemiddelde maandlast die gedurende de looptijd van het krediet wordt betaald. Bij een annuïtaire aflossing van het krediet zal deze maandlast dan ook overeenkomen met de maandlast die werkelijk maandelijks zal worden betaald. Bij een lineaire aflossing van het krediet, waarbij de maandlast gedurende de looptijd afneemt, geeft de gemiddelde maandlast de consument alleen een belangrijke indicatie. Voor een aflossingsvrij krediet, waarbij de consument de krediet som pas op het eind van de looptijd terugbetaalt, dient de consument om een goed beeld te krijgen zowel informatie te hebben over de reguliere maandlast als over de som die op eind moet worden betaald. Soms is er ook sprake van een aflossingsvrije periode. In dat geval dient de consument zowel te worden geïnformeerd over de maandlast die geldt voor deze aflossingsvrije periode als over de daarna geldende maandlast.

Het achtste lid dient ter uitwerking van artikel 3 van de richtlijn consumentenkrediet.¹ Het noemen van het effectief kredietvergoedingspercentage op jaarbasis heeft tot gevolg dat ook de andere kenmerken genoemd in het eerste en het tweede lid dienen te worden weergegeven in de reclame-uiting, dan wel, indien van toepassing, op enig ander moment voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst inzake krediet. De overige leden van dit artikel zijn ook bij het verplicht melden van het effectief kredietvergoedingspercentage onverkort van toepassing.

Het negende lid kan gezien worden als complement aan de regeling in het zesde lid met betrekking tot actietarieven. In reclame-uitingen waarbij geadverteerd wordt met een korting op de kredietvergoeding, dan wel het effectief kredietvergoedingspercentage, moet tevens de hoogte van de kredietvergoeding, dan wel het effectief kredietvergoedingspercentage worden genoemd waar de korting op wordt gegeven.

¹ Richtlijn nr. 87/102/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 22 december 1986 betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake het consumentenkrediet (PbEG L 42).

Het noemen van het effectief kredietvergoedingspercentage op jaarbasis heeft, op grond van het eerste of tweede lid, tot gevolg dat ook de andere kenmerken genoemd in deze beide leden dienen te worden weergegeven in de reclame-uiting, dan wel, indien van toepassing, op enig ander moment voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst inzake krediet. De andere leden van dit artikel zijn ook bij het verplicht melden van het effectief kredietvergoedingspercentage onverkort van toepassing.

Het tiende lid draagt bij aan de vergelijkbaarheid van de verschillende reclame-uitingen inzake krediet.

Het doel van het elfde lid, onderdeel a, is het voorkomen van advertenties die aanzetten tot het in een plotselinge opwelling afsluiten van een overeenkomst inzake krediet. Ter voorkoming van overkreditering is het van groot belang dat de consument een weloverwogen beslissing maakt al dan niet een overeenkomst inzake krediet aan te gaan.

Onderdeel c was in het Bfd opgenomen naar aanleiding van een consultatie van de AFM waaruit deze consultatie naar voren kwam dat er brede steun in de markt bestaat voor het verbeteren van de informatievoorziening aan de consument waar het fiscale voordelen betreft. Op dit moment wordt er veelvuldig geadverteerd met rentetarieven waarin fiscale voordelen zijn verwerkt. Doorgaans wordt daarbij uitgegaan van het hoogste belastingtarief dat slechts op een beperkte groep consumenten van toepassing is. Bovendien komt men niet bij iedere overeenkomst inzake krediet in aanmerking voor belastingvoordelen. Op dit moment is de rente van een lening slechts aftrekbaar indien men het krediet aanwendt voor de aankoop of het onderhoud of de verbetering van de eigen woning. In plaats van de consument te overladen met informatie over de verschillende rentetarieven bij verschillende belastingvoordelen en te verplichten de voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze belastingvoordelen te noemen, is er in dit besluit voor gekozen het adverteren met fiscale voordelen in reclame-uitingen inzake krediet te verbieden. Dit vergroot de vergelijkbaarheid van aanbiedingen van krediet in de verschillende reclame-uitingen en voorkomt dat de consument zoveel informatie krijgt dat hem de belangrijkste kenmerken van het krediet ontgaan.

Op grond van het twaalfde lid dient een financiële onderneming in een reclame-uiting over krediet informatie te verstrekken over de verkrijgbaarheid van het prospectus, bedoeld in artikel 4:33 van de wet. Deze verplichting geldt op grond van de tweede volzin niet indien het een krediet is dat onderdeel uitmaakt van een complex product. In dat geval moet op grond van artikel 65 een financiële bijsluiter beschikbaar zijn en hoeft op grond van artikel 111, aanhef en onderdeel b, geen kredietprospectus te worden opgesteld. In een reclame-uiting moet dan op grond van artikel 52, vierde lid, worden gewezen op de financiële bijsluiter. Deze uitzondering is overgenomen uit artikel 30c, eerste lid, van de Vrijstellingsregeling Wfd.

Het dertiende lid bepaalt dat indien een financiële onderneming informatie verstrekt over een krediet en zij melding maakt van de kenmerken van het krediet als bedoeld in het eerste en tweede lid, onderdeel b, aanhef en onder 1°, zij deze informatie op een gelijke wijze dient te verstrekken als voorgeschreven in het derde en vierde lid. Dit vergroot de vergelijkbaarheid van het product voor de consument en helpt de consument te beoordelen welk product het beste bij hem past.

Op grond van het dertiende lid geldt het vereiste in artikel 49, eerste lid, eerste volzin, om informatie schriftelijk of via een andere duurzame drager te verstrekken, niet voor informatie die moet worden verstrekt in reclame-uitingen als bedoeld in dit artikel. Deze informatie kan zodoende ook op televisie, radio of via een ander (niet duurzaam) medium worden verstrekt.

Omdat uitdrukkelijk wordt verwezen naar informatie in reclame-uitingen, is artikel 49, eerste lid, eerste volzin, onverkort van toepassing op informatie die op grond van onderdeel b van het tweede lid in een later stadium dan in de reclame-uiting zelf moet worden verstrekt («op enig ander moment voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst»). Informatie die ná een reclame-uiting via de televisie of radio, maar op grond van onderdeel b van het tweede lid voor het aangaan van een contract inzake een krediet moet worden gegeven aan een consument, dient dus wel schriftelijk of via een andere duurzame drager te worden verstrekt.

Artikel 54

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 29 van het Bfd en 36, vierde lid, van het Btb 2005.

Ter wille van de begrijpelijkheid voor consumenten en deelnemers van informatie die op grond van de artikelen 52 en 53 moet worden verstrekt in reclame-uitingen of andere precontractuele informatie kan de AFM regels stellen met betrekking tot de wijze waarop rendementen, kosten en risico's worden berekend en de manier waarop die informatie moet worden gepresenteerd of geformuleerd. Deze mogelijkheid is iets anders geformuleerd dan in artikel 29 van het Bfd, een inhoudelijke wijziging is echter niet beoogd. De AFM zou bijvoorbeeld in nadere regels eisen kunnen stellen ten aan de wijze waarop (voorbeeld)-rendementen, risico's en kosten van complexe producten worden berekend en tot uitdrukking worden gebracht in reclame-uitingen en andere precontractuele informatie. Het ligt voor de hand dat de voorschriften met betrekking tot de berekening van rendementen aansluiten bij de regels die op grond van artikel 66, vierde en vijfde lid, worden gesteld ten aanzien van de berekening van rendementen in de financiële bijsluiter. Ook kan worden gedacht aan het voorschrijven van concrete waarschuwingzinnen die moeten worden opgenomen in reclame-uitingen en voorschriften over de wijze waarop bijvoorbeeld een risico(indicator), al dan niet grafisch, moet worden gepresenteerd in een reclame-uiting. Ook zal de AFM kunnen aangeven hoe in reclames voor complexe producten en krediet gebruik moet worden gemaakt van een (of meerdere) zogenaamd(e) «maatmens(en)» (zie ook de toelichting bij artikel 53, eerste lid, en de inleidende toelichting bij artikel 65).

Artikel 55

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 36, tweede en derde lid, 60, vijfde lid, 63, derde lid, 65, derde lid, 80 en 82 van het Btb 2005. Het eerste lid, onderdeel d, vloeit voort uit artikel 35 van de richtlijn beleggingsinstellingen. Het derde lid vloeit voort uit de artikelen 23, derde lid, 24bis, tweede en derde lid, en 44, tweede lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

In het eerste lid, onderdeel d, is voor icbe's bepaald dat in reclame-uitingen moet worden vermeld waar het prospectus verkrijgbaar is omdat artikel 35 van de richtlijn beleggingsinstellingen dat vereist. Voor de overige beleggingsinstellingen wordt deze eis niet meer gesteld omdat op grond van artikel 52, vierde lid, bij informatieverstrekking voorafgaand

aan de totstandkoming van een overeenkomst altijd moet worden verwezen naar de financiële bijsluiter. In de financiële bijsluiter moet worden verwezen naar het prospectus van de beleggingsinstelling, zodat bekendheid met de verkrijgbaarheid van het prospectus op deze wijze voldoende gewaarborgd is.

Het artikel bevat specifieke bepalingen met betrekking tot het verstrekken van informatie in een reclame-uiting over een beheerder of beleggingsinstelling. Daarbij wordt opgemerkt dat dit artikel ook van toepassing is op icbe's met zetel in een andere lidstaat en beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat die in Nederland deelnemingsrechten aanbieden, en de beheerders van deze beleggingsinstellingen.

Op grond van artikel 4:19 van de wet dient de inhoud van de reclame-uiting inhoudelijk overeen te stemmen met de aard en kenmerken van de aangeboden beleggingsinstellingen. Daarnaast wordt in het eerste lid bepaald wat in ieder geval in de reclame-uiting moet worden opgenomen. In reclame-uitingen mag niet de indruk gewekt worden dat het een bancaire product, een verzekeringsproduct dan wel enig ander aan beleggen grenzende activiteit betreft. Dit betekent onder andere dat referenties aan spaar-, investerings- of verzekeringsactiviteiten niet zijn toegestaan, indien dit tot verwarring of misvattingen bij de belegger zou kunnen leiden. Het gebruik van het begrip sparen in reclame-uitingen kan worden gebruikt om de beleggingsinstelling te vergelijken met een spaarproduct of om aan te geven dat beleggingsinstellingen de bestemming van spaargelden kunnen zijn. Tevens zal het mogelijk zijn om met betrekking tot een beleggingsinstelling te melden dat het bepaalde karakteristieke gemeen heeft met een spaarproduct, mits ook wordt gewezen op afwijkende elementen, met name de risico's.

Artikel 56

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 24, aanhef en onderdeel c, 35, aanhef en onderdeel c, en 43 van het Bte 1995. In lijn met het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit het Bte 1995 en de Nadere regeling gedrags-toezicht effectenverkeer 2002 zowel wat de inhoud als het niveau van regelgeving betreft zoveel mogelijk ongewijzigd blijven¹, is in dit artikel de bevoegdheid voor de AFM opgenomen om nadere regels te stellen met betrekking tot reclame-uitingen van de beleggingsonderneming. De door de AFM te stellen regels zullen overeenkomen met het bepaalde in artikel 33, tweede lid, en onderdelen van bijlage 7 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 (voorzover niet al geregeld in de artikelen 4:19 van de wet en 52 en 53 van dit besluit).

§ 8.1.4. Verplichte precontractuele informatie

In deze paragraaf is geregeld welke informatie voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een financieel product of een financiële dienst aan de consument of, indien het een verzekering betreft, cliënt moet worden verstrekt. De verplichtingen in deze paragraaf zijn gebaseerd op artikel 4:20, eerste en tweede lid, van de wet en zijn derhalve niet van toepassing op beheerders en beleggingsinstellingen en evenmin ingeval van het adviseren over financiële instrumenten aan professionele beleggers en het verlenen van beleggingsdiensten aan professionele beleggers.

¹ Zie het algemeen deel van de nota van toelichting, onder 2.

Opgemerkt wordt dat een financiële onderneming bij informatieverstrekking aan de consument dan wel cliënt rekening mag houden met informatie die zij al op een eerder moment heeft verstrekt, bijvoorbeeld in de vorm van een financiële bijsluiter of een persoonlijke offerte. De financiële onderneming is niet gehouden dezelfde informatie nogmaals te verstrekken, omdat deze informatie redelijkerwijs niet meer relevant zal kunnen zijn voor een adequate beoordeling van dat product. De consument dan wel cliënt heeft het product namelijk al adequaat kunnen beoordelen aan de hand van de op een eerder moment aan hem verstrekte informatie. Een financiële onderneming kan bij het voldoen aan een informatieverplichting niet volstaan met een verwijzing naar informatie die niet alleen op de desbetreffende consument dan wel cliënt was gericht, zoals een advertentie in een dag- of nieuwsblad, maar op een algemeen publiek. Het zal de financiële onderneming namelijk meestal niet bekend zijn of een ongerichte reclame-uiting de desbetreffende consument of cliënt heeft bereikt. Hetzelfde geldt voor een financiële bijsluiter die beschikbaar wordt gehouden op een website doch (nog) niet aan de desbetreffende consument dan wel cliënt is verstrekt.

Artikel 57

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 4:20, eerste en tweede lid, en 4:73, derde lid, aanhef en onderdeel a, van de wet en komt in de plaats van artikel 30 van het Bfd. Dit artikel is op grond van het derde lid niet van toepassing het als nevenactiviteit in het kader van het verlenen van beleggingsdiensten adviseren over financiële instrumenten. Voor beleggingsondernemingen wordt de verplichte precontractuele informatie geregeld op basis van artikel 57. Degenen die alleen adviseren over financiële instrumenten en niet tevens beleggingsdiensten verlenen, vallen evenals voorheen onder het Bfd wel onder dit artikel.

In dit artikel vindt mede de implementatie plaats van artikel 3, eerste lid, onderdeel 1 (identiteit, hoofdbedrijf, adres, registratie bij de toezichthouder), van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten¹ en artikel 12, eerste lid, onderdelen a, b en e (identiteit en adres, registratie bij de toezichthouder en klachtenregeling) van de richtlijn verzekeringsbemiddeling. De in deze artikelen genoemde informatie met betrekking tot de desbetreffende financiële onderneming is echter zo fundamenteel dat deze in lijn met het Bfd voor alle overeenkomsten geldt, ongeacht op welk product de financiële dienstverlening betrekking heeft of voor welke distributiemethode wordt gekozen.

In plaats van het begrip «consument» in artikel 30 van het Bfd wordt in dit artikel voor verzekeringen het begrip «cliënt» gebruikt. In het Bfd volgde dit uit het gebruik van de term «consument» in samenhang met artikel 6 van de Wfd. In de wet en dit besluit wordt in plaats daarvan de term «cliënt» gebruikt.²

Teneinde de consument of cliënt die overweegt een financieel product te kopen, in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de financiële onderneming waarmee hij in contact staat, dient deze de informatie bedoeld in de onderdelen a tot en met d tijdig kenbaar te maken aan de consument of cliënt, dat wil zeggen op enig moment voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst. De financiële onderneming waarmee de consument of cliënt in contact staat zal de aanbieder zijn, als de consument of cliënt gebruik maakt van het directe verkoopkanaal, of de bemiddelaar of (onder)gevolmachtigde agent, indien het product wordt aangeschaft door tussenkomst van een intermediaire organisatie. De informatie moet worden verschaft in verband met een contact met de consument of cliënt vanwege een mogelijke aankoop van een financieel product. Dat wil zeggen dat dit artikel de desbetreffende financiële

¹ Richtlijn nr. 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en tot wijziging van de richtlijnen nr. 90/619/EEG, nr. 97/7/EG en nr. 98/27/EG (PbEG L 271).

² Zie ook de toelichting op onderdeel a van de definitie van aanbieder in artikel 1:1 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 356) en op artikel 4:20 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 509).

onderneming niet verplicht tot het melden van een uitbreiding van het pakket van financiële diensten waarvoor zij een vergunning heeft verkregen van de toezichthouder wanneer een consument of cliënt reeds een product bij hem of via haar heeft afgenomen. Welke informatie de desbetreffende financiële onderneming wel gedurende de looptijd van een overeenkomst dient te verstrekken aan een consument of cliënt, komt aan bod in paragraaf 8.1.6, waarin de informatieverplichtingen gedurende de looptijd van een overeenkomst zijn opgenomen.

De gegevens in onderdeel a stellen de consument of cliënt in staat na te gaan van welke financiële onderneming hij voornemens is een financieel product af te nemen. De handelsnaam zal veelal gelijk zijn aan de statutaire naam van de financiële onderneming. In dat geval kan de financiële onderneming uiteraard volstaan met een eenmalige vermelding van deze naam.

Onder «adres» wordt verstaan het geografische adres waar de financiële onderneming gevestigd is. Dit adres geeft tevens aan in welke lidstaat de financiële onderneming haar zetel heeft.

De desbetreffende financiële onderneming dient bovendien enig ander geografisch adres dat relevant is voor de betrekkingen tussen de consument of cliënt en de financiële onderneming te verstrekken zoals (i) het adres van de eventuele vertegenwoordiger van de financiële onderneming of een andere beroepsuitoefenaar dan de financiële onderneming in de lidstaat waar de consument of cliënt woont en het geografische adres dat relevant is voor de betrekkingen tussen de consument of cliënt en deze vertegenwoordiger of beroepsuitoefenaar of (ii) het adres van de hoofdvestiging van de financiële onderneming indien de consument of cliënt in contact staat met een bijkantoor. Deze verplichtingen vloeien voort uit de artikelen 1, eerste lid, onderdelen b en c, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en 43 van de derde richtlijn schadeverzekeraars¹, en bijlage III, onder a.2 en a.3, bij artikel 36, eerste lid, van de richtlijn levensverzekeraars.²

De gegevens in onderdeel b gaan over de aard van de dienstverlening van de financiële onderneming en meer specifiek over de combinatie van aard van haar dienstverlening (bijvoorbeeld bemiddelen of adviseren) en het product of de producten (bijvoorbeeld verzekeringen) waarop haar dienstverlening betrekking heeft. De combinatie van gegevens in de onderdelen a en b kan de consument of cliënt dan koppelen aan de registratie van de financiële ondernemingen in het register dat de AFM en DNB aanhouden (onderdeel d). De informatie over de registratie van de financiële onderneming in het register van de AFM dient de consument of cliënt in staat te stellen de financiële onderneming direct te herkennen in het register. In het register, bedoeld in artikel 1:107 van de wet, zullen de producten worden vermeld ten aanzien waarvan een financiële onderneming bepaalde financiële diensten mag verrichten. Er is dus zowel informatie over de aard van de dienstverlening waartoe een financiële onderneming gerechtigd is opgenomen, als over de producten waarop de toegestane dienstverlening betrekking mag hebben. Mochten de gegevens van de financiële onderneming niet overeenkomen met de gegevens over de financiële onderneming, dan kan dit voor de consument of cliënt aanleiding zijn nadere informatie in te winnen bij de financiële onderneming.

De gegevens, bedoeld in onderdeel c, dienen ertoe de consument of cliënt te informeren over de mogelijkheden om intern bij de financiële onderneming een klacht in behandeling te kunnen laten nemen en eventueel extern tegen de afhandeling van een klacht in het geweer te kunnen komen.

¹ Richtlijn nr. 92/49/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 juni 1992 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche, en houdende wijziging van de Richtlijnen 73/239/EEG en 88/357/EEG (PbEG L 228).

² Richtlijn nr. 2002/83/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 5 november 2002 betreffende levensverzekering (PbEG L345).

Deze informatie hoeft alleen te worden verstrekt indien artikel 4:17 van de wet op de financiële onderneming van toepassing is. Op grond van artikel 4:12, tweede lid, van de wet zijn de bepalingen over adequate klachtenafhandeling van artikel 4:17 van de wet niet van toepassing op de daar genoemde financiële dienstverleners met zetel in een andere lidstaat of aangewezen staat. Als gevolg daarvan hoeven zij ook geen informatie te verstrekken over die klachtenafhandeling. Dit vloeit voort uit artikel 24 van het Vrijstellingsbesluit Wfd.

Op het uitgangspunt dat de financiële ondernemingen alle in het eerste lid genoemde informatie schriftelijk en voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een financieel product moet verstrekken, mag op grond van het tweede lid een uitzondering worden gemaakt in het geval dat een financiële onderneming vanwege een dringend gewenste voorlopige verzekeringsdekking slechts mondeling (bijvoorbeeld per telefoon) informatie verstrekt aan een cliënt. Deze bepaling komt voort uit artikel 13, tweede lid, van de richtlijn verzekeringsbemiddeling.

Van een dringend gewenste voorlopige verzekeringsdekking zal sprake zijn wanneer een cliënt uitdrukkelijk vraagt of desgevraagd uitdrukkelijk instemt met een directe ingang van de verzekeringsdekking. Op de financiële onderneming die betrokken is bij het aangaan van de desbetreffende verzekering rust in het kader van dit artikel geen verantwoordelijkheid om de urgentie van het verlenen van de verzekeringsdekking na te gaan. Indien de in het eerste lid bedoelde informatie mondeling wordt verstrekt, is de desbetreffende onderneming gehouden de desbetreffende informatie direct na de totstandkoming van de verzekeringsovereenkomst alsnog schriftelijk te verstrekken. In het geval van verkoop per telefoon zijn de bepalingen met betrekking tot de overeenkomsten afstand in paragraaf 8.1.7 van dit besluit, en in het bijzonder artikel 79, onverkort van toepassing.

Ten opzichte van artikel 30, tweede lid, van het Bfd is in het tweede lid de verwijzing naar artikel 34 van de Wfd (artikel 4:72 van de wet) komen te vervallen. De adviseur, bedoeld in artikel 4:72, eerste lid, van de wet zal immers niet betrokken zijn bij de totstandkoming van de overeenkomst. Als dat wel het geval is, kwalificeert hij immers als bemiddelaar (artikel 4:73 van de wet) of aanbieder.

Artikel 58

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, eerste lid, van de wet en betreft de zogenaamde beloningstransparantie. Dit is een nieuwe verplichting. Zie ook het algemeen deel van de toelichting, onder 6, en artikel 174. Opgemerkt wordt dat onder «aanbieder» niet wordt verstaan de aanbieder van deelnemingsrechten. Dat volgt uit artikel 4:20, eerste lid, van de wet.

Voor het beslissingsproces van de consument is het noodzakelijk dat aan de consument duidelijk wordt gemaakt dat er sprake is van kosten met betrekking tot de distributie van complexe financiële producten onafhankelijk of het product via een bemiddelaar (intermediair) of rechtstreeks bij een aanbieder wordt afgenomen. De provisie voor de bemiddelaar maakt onderdeel uit van deze kosten. Als een product rechtstreeks bij de aanbieder wordt aangeschaft, is er geen sprake van provisie. Dit wil echter niet zeggen dat de aanbieder geen kosten heeft gemaakt ten behoeve van het aanbieden van het product en dat het dus goedkoper zou zijn om het rechtstreeks bij de aanbieder aan te schaffen. Met de informatieplicht die in het eerste lid is opgenomen wordt beoogd dit voor de consument inzichtelijk te maken. Tevens leidt deze informatieplicht ertoe dat als er door aanbieders wordt geadviseerd over complexe

financiële producten, deze aanbieders niet zullen kunnen beweren dat dit advies «gratis» wordt gegeven. Het feit dat de beloning van adviserende klantmedewerkers van aanbieders niet als provisie wordt gezien, betekent niet dat de kosten van de advisering, zoals salariskosten, niet aan de consument of cliënt worden doorberekend. Ter wille van de begrijpelijkheid voor de consument of cliënt van informatie die op grond van het eerste lid moet worden verstrekt kan de AFM regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de informatie wordt geformuleerd of gepresenteerd. De AFM zou bijvoorbeeld een standaardformulering voor deze informatie voor kunnen schrijven. Deze mogelijkheid wordt in het vierde lid geboden.

Teneinde risico's met betrekking tot mogelijke beloningsgedreven advisering tegen te gaan, zullen consumenten voor de totstandkoming van een overeenkomst inzake een complex financieel product inzage moeten krijgen in de beloning die de bemiddelaar van de aanbieder ontvangt voor verkoop van dat product. Dit wordt geregeld in het tweede en derde lid. Aan de consument moet voor totstandkoming van de overeenkomst op grond van het tweede lid, aanhef en onderdeel a, de gestandaardiseerde hoogte van de afsluitprovisie en het jaarlijkse bedrag aan doorlopende provisie kenbaar worden gemaakt. Voor de standaardisering wordt aangesloten bij dezelfde uitgangspunten die worden gehanteerd voor de berekening van de risico's, rendementen en kosten in de financiële bijsluiter. Met de hoogte van de gestandaardiseerde afsluitprovisie en het jaarlijkse bedrag aan doorlopende provisie wordt hier dus bedoeld het fictieve bedrag aan afsluitprovisie en het jaarlijkse bedrag aan doorlopende provisie dat de bemiddelaar van de desbetreffende aanbieder voor het desbetreffende product zou ontvangen, uitgaande van de product- en persoonskenmerken die door de AFM worden voorgeschreven voor de berekening van de risico's, rendementen en kosten in de financiële bijsluiter. Deze gestandaardiseerde hoogte van de provisie zal representatief moeten zijn voor de hoogte van de provisie bij concrete product- en persoonskenmerken. Bij het jaarlijkse bedrag aan doorlopende provisie wordt tevens aangegeven van hoeveel termijnen doorlopende provisie wordt uitgegaan. Zie in dit verband ook de toelichting bij artikel 150, tweede lid, met betrekking tot het aantal termijnen van doorlopende provisie.

Naast provisie gerelateerd aan de verkoop van specifieke producten, zijn er andere vormen van beloning die risico's in zich bergen ten aanzien van «*kleuring*» van het advies. Teneinde dit risico te beperken zal de consument op grond van het tweede lid, aanhef en onderdeel b, voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst informatie moeten ontvangen over deze beloningsvormen. Het is niet uitvoerbaar om bij de verschillende bestaande stelsels van beloningen, deze beloningen terug te rekenen tot een enkel bedrag per product(soort). Het kan bijvoorbeeld gaan om bonussen die gebaseerd zijn op de hoogte van de totale omzet die de bemiddelaar genereert voor de aanbieder, onafhankelijk van welke product(soort)en het betreft. Naast het bestaan van verschillende soorten regelingen moet bedacht worden dat deze beloningen gebaseerd kunnen zijn op de productie in een bepaalde periode. Het is dus op het moment van totstandkoming van het merendeel van de overeenkomsten gedurende deze periode, niet duidelijk of een afgesproken omzet zal worden bereikt. Daarom wordt in het onderdeel b van het tweede lid enkel verlangd dat de consument of cliënt voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst op de hoogte wordt gesteld van het bestaan van dergelijke afspraken waarbij de aard en de hoogte hiervan wordt aangegeven. Het betreft hier dus ten eerste een kwalitatieve omschrijving van niet-productgebonden beloningsafspraken waardoor de consument de systematiek van de regeling moet kunnen begrijpen. Ten tweede zal kwantitatief moeten worden weergegeven wat de maximale hoogte van

de «bonusbeloning» kan zijn. Juist vanwege het feit dat de hoogte van deze beloningsvorm voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst niet zeker is, zal de potentiële maximale hoogte veelal in een percentage moeten worden uitgedrukt. Als bijvoorbeeld een bonusregeling geldt tussen de aanbieder en de bemiddelaar waarbij de hoogte van de bonus afhankelijk van de jaarproductie van de bemiddelaar bij de aanbieder varieert tussen 0 procent en 0,75 procent van de hypotheeksom, wordt deze informatie door de bemiddelaar aan de consument verstrekt. Logischerwijs wordt het verstrekken van deze informatie enkel vereist als dergelijke afspraken daadwerkelijk van toepassing zijn op de desbetreffende bemiddelaar. De omschrijving zal eenvoudig, kort, bondig en begrijpelijk voor de consument moeten zijn.

Het derde lid bepaalt dat de bemiddelaar op verzoek van de consument informatie verstrekt over de werkelijke hoogte van de afsluitprovisie en doorlopende provisie, gebaseerd op de concrete product- en persoonskenmerken, die de bemiddelaar ontvangt van de aanbieder in het kader van de totstandkoming van de overeenkomst.

Artikel 59

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 24, aanhef en onderdeel c, 35, aanhef en onderdeel c, en 43 van het Bte 1995. In plaats van «effecten» in de bepalingen in het Bte 1995 wordt «financiële instrumenten» gebruikt. Dit hangt samen met het feit dat in de Wft in plaats van het ruime begrip «effect» uit de Wet toezicht effectenverkeer 1995 (Wte 1995) het begrip «financieel instrument» wordt gebruikt.

In lijn met het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit het Bte 1995 en de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 zowel wat de inhoud als het niveau van regelgeving zoveel mogelijk ongewijzigd blijven¹, is in dit artikel bepaald dat de AFM nadere regels stelt met betrekking tot de precontractuele informatieverstrekking. De door de AFM te stellen regels zullen overeenkomen met het bepaalde in artikel 33, eerste lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.

Artikel 60

Dit artikel is gebaseerd op 4:20, eerste en tweede lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 32, eerste tot en met derde en vijfde lid, van het Bfd. Met dit artikel wordt artikel 36, eerste lid, en bijlage III, onder A, van de richtlijn levensverzekeraars geïmplementeerd. In plaats van het begrip «consument» in artikel 32 van het Bfd wordt in dit artikel het begrip «cliënt» gebruikt. Dit hangt samen met het feit dat de bepalingen over verzekeringen zich uitstrekken tot alle personen en niet beperkt zijn tot de natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. In het Bfd volgde dit uit het gebruik van de term «consument» in samenhang met artikel 6 van de Wfd. In de wet en dit besluit wordt in plaats daarvan de term «cliënt» gebruikt.² Als cliënt annex verzekeringnemer dient in dit artikel ook te worden begrepen de werkgever die een collectieve regeling treft voor zijn werknemers in verband met een door hem toegezegd pensioen. De levensverzekeraar dient de in dit artikel voorgeschreven informatie eenmalig aan de werkgever te verstrekken. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat een verzekeraar op grond van de Pensioenwet de begunstigde werknemer rechtstreeks dient te informeren over deelname aan de pensioenregeling.

¹ Zie het algemeen deel van de nota van toelichting, onder 2.

² Zie ook de toelichting op onderdeel a van de definitie van aanbieder in artikel 1:1 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 356) en op artikel 4:20 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 509).

De cliënt annex verzekeringnemer is niet (altijd) gelijk te stellen aan de (herroepelijk of onherroepelijk) begunstigde of gerechtigde op een uitkering.

Onderdeel a schrijft voor dat de verzekeraar kenbaar moet maken of hij een naamloze vennootschap of een onderlinge waarborgmaatschappij is.

Op grond van onderdeel b dient het bedrag te worden genoemd of, indien dit niet mogelijk is, een nauwkeurige omschrijving van de uitkering(en) te worden gegeven, met vermelding van de factoren waarvan de hoogte van de uitkering afhankelijk is. Onder «uitkeringen» moet in dit verband mede worden begrepen uitkeringen uitgedrukt in bijvoorbeeld aandelen. Tevens wordt hieronder begrepen de uitkering van per individuele verzekeringnemer geadmistriceerde beleggingen.

In onderdeel c wordt met «keuzemogelijkheden» bedoeld op bijvoorbeeld een recht het verzekerde bedrag periodiek binnen bepaalde grenzen te verhogen of een recht op contante opname van winstbischrijvingen. Bij een keuzemogelijkheid voor de gerechtigde op een uitkering kan worden gedacht aan een verzekering op vaste termijn, waarbij de begunstigde, na het overlijden van de verzekerde, een recht heeft op de contante waarde van de uitkering die eerst op een latere datum verschuldigd is.

Onderdelen d en e hebben betrekking op bijvoorbeeld fractie-verzekeringen en vreemde-valuta-polissen. De cliënt (verzekeringnemer) moet uiteraard op de hoogte zijn van de hierbij gebruikte rekeneenheden. Tevens moet hij weten of de uitkering daadwerkelijk plaats zal vinden in bijvoorbeeld Amerikaanse dollars of aandelen of dat deze zal worden omgerekend in euro's. In dat geval moet de bij de omrekening toegepaste methode worden weergegeven, bijvoorbeeld hoe de koers voor de omrekening wordt gekozen. De omzettingmethode moet niet alleen worden toegepast bij vreemde-valutaverzekeringen, maar ook bij uitkeringen die zijn uitgedrukt in bijvoorbeeld eenheden in een fonds of in fracties.

Met «waarden», zoals deze term wordt gebruikt in onderdeel f, wordt bedoeld op beleggingen in de ruimste zin van het woord. Met «aard» wordt bedoeld op de vraag of het aandelen betreft, obligaties, leningen, onroerende zaken, enzovoorts. Indien het aandelen of andere deelnemingsvormen betreft is het voor de cliënt (verzekeringnemer) uiteraard van belang te weten wat de aard van de waarden is waarin wordt belegd.

Onderdeel g beoogt de cliënt duidelijkheid te verschaffen over een eventuele winstdelingscomponent die verbonden kan zijn aan een product en daarmee van invloed is op het te verwachten resultaat. Om een compleet beeld te krijgen van de mogelijke opbrengsten van een product is het van belang dat de cliënt inzicht kan hebben in de wijze van toekenning van de winstdeling en in de toe te passen berekeningsmethode van de winstdeling, zoals ook bepaald is onder punt a.8 van Bijlage III van de richtlijn levensverzekeraars.

Onderdeel h implementeert onderdeel a.5. van bijlage III van de richtlijn levensverzekeraars en verplicht de cliënt inzicht te verschaffen in zijn contractduur en daarmee de duur van zijn rechten en verplichtingen.

Onder «nevenuitkeringen» (onderdeel i) wordt bijvoorbeeld verstaan een aanvullende ongevallendeckking, een dekking van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid alsmede een uitkering uit hoofde van een contraverzekering bij een spaarkasovereenkomst.

De verzekeraar dient op grond van onderdeel j overeenkomstig onderdeel a.7. van bijlage III van de richtlijn levensverzekeraars, de cliënt te informeren over de periodiciteit of het ontbreken daarvan ten aanzien van de premiebetaling, de belangrijkste tegenprestatie van de cliënt.

In onderdeel k is onderdeel a.7. van bijlage III van de richtlijn levensverzekeraars vervat. Op grond van deze bepaling dient de levensverzekeraar de verzekeringnemer te informeren over de periode, dat wil zeggen het begin en het einde van de termijn, waarbinnen premiebetaling verplicht is.

Met de zinsnede «afkoop of premievrije waarde» in onderdeel l is bedoeld dat indien de overeenkomst voorziet in een afkoop- als premievrije waarde, een opgave van deze waarde of een opgave van de berekeningswijze of, indien de overeenkomst zowel voorziet in een afkoop- of premievrije waarde, een opgave van beide waarden wordt gegeven. Een verzekeraar dient ofwel het bedrag op te geven, ofwel een cijfermatige opgave van de berekeningswijze. Dit impliceert dat de verzekeraar, indien hij een opgave van de berekeningswijze geeft, vooraf dient aan te geven welke kostensoorten voor rekening van de polishouder komen, op een manier dat de cliënt de impact van de kosten op de waarde van het product goed kan inschatten.

Het recht van de verzekeringnemer, bedoeld in artikel 4:63 van de wet, waarnaar in onderdeel m wordt verwezen, betreft de zogenaamde afkoelingsperiode. Op grond daarvan moet de verzekeringnemer, voor zover het een individuele overeenkomst van levensverzekering met een looptijd van meer dan zes maanden betreft, een termijn van ten minste dertig kalenderdagen hebben, gerekend vanaf het tijdstip waarop hij ervan in kennis wordt gesteld dat de overeenkomst is gesloten, om de overeenkomst met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen. Met ingang van het tijdstip waarop de verzekeraar de opzegging heeft ontvangen (dat wil zeggen zonder terugwerkende kracht), zijn beide partijen ontheven van alle uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen. Indien het een collectieve verzekering betreft of een verzekering met een looptijd van niet meer dan zes van maanden, behoeft de verzekeraar de informatie, bedoeld in dit onderdeel, niet te verstrekken.

Onderdeel n verplicht de levensverzekeraar de cliënt voor te lichten over diens recht op tussentijdse opzegging van de levensverzekering, in het bijzonder de in acht te nemen formaliteiten en de opzeggingstermijn.

Een verzekeraar moet een globale indicatie geven van de fiscale behandeling van een bepaald type verzekering (onderdeel o). Ook de fiscale behandeling van uitkeringen en de fiscale consequenties van afkoop moeten aan de orde komen. De term «globale indicatie» geeft overigens aan dat niet in detail behoeft te worden ingegaan op fiscale aspecten. Evenmin behoeft te worden ingegaan op individuele omstandigheden van de verzekeringnemer. Deze verplichting geldt net als de andere informatieverplichtingen in dit artikel, alleen bij het aangaan van nieuwe polissen. Dit onderdeel verplicht de verzekeraar daarom niet tot het verstrekken van informatie over de consequenties van fiscale wijzigingen voor bestaande polissen. In paragraaf 8.1.6 zijn de informatie-

verplichtingen die gedurende de looptijd van bestaande contracten gelden opgenomen.

Onderdeel p vloeit voort uit onderdeel a.16. van bijlage III van de richtlijn levensverzekeraars en schrijft voor dat de levensverzekeraar de verzekeringnemer op de hoogte stelt van het recht dat van toepassing is op de overeenkomst van levensverzekering.

Onderdeel q verschaft de verzekeringnemer inzicht in hoe kosten het rendement en de uiteindelijke uitkering kunnen beïnvloeden. Het ligt voor de hand dat een verzekeraar bij het toelichten van de invloed van kosten op het rendement en de uiteindelijke uitkering van een «complexe» levensverzekering, de voor de «maatmens»-financiële bijsluiter voorgeschreven systematiek, berekeningswijze en presentatie volgt, of uitdrukkelijk aangeeft dat hiervan wordt afgeweken (zie ook de toelichting op de artikelen 65, en 66, vierde lid). Worden de voorschriften over deze systematiek, berekeningswijze en presentatie niet gevolgd, dan zal de informatie al snel misleidend zijn en/of afbreuk doen aan de informatie die hij op grond van de wet en onderliggende regelingen aan de cliënt moet verstrekken, in het bijzonder de verplichting om een actuele «maatmens»-financiële bijsluiter op te stellen en beschikbaar te houden. De informatie mag niet tot verwarring bij de cliënt leiden ten aanzien van aard en inhoud van de informatie en mag ook niet tot gevolg hebben dat de informatie voor de cliënt onvergelykbaar wordt met andere informatie over complexe producten, omdat de maker van de gepersonaliseerde informatie een andere systematiek, rekenmethode of wijze van presentatie gebruikt.

In sommige gevallen worden kosten van levensverzekeringen of spaarkasovereenkomsten met een beleggingscomponent naast de bruto-premie in rekening gebracht. In dat geval is het van belang dat de cliënt hiervan op de hoogte wordt gebracht. Het betreft hier niet slechts de kostensoorten, maar ook een kwantitatieve weergave van de kosten. Met onderdeel r wordt de verplichting hiertoe geregeld. Voor zover alle kosten al verwerkt zijn in de bruto-premie, legt onderdeel r geen extra verplichtingen op ten opzichte van onderdeel q.

Onderdeel s beoogt dat de verzekeringnemer duidelijk op de hoogte wordt gebracht van het financiële risico dat verbonden is aan levensverzekeringen of spaarkasovereenkomsten met een beleggingscomponent en in hoeverre dat risico voor zijn rekening komt. Bij veel van de nieuwe overeenkomsten met een beleggingscomponent komt dit risico al dan niet geheel voor rekening van de verzekeringnemer. In geval van rekenvoorbeelden moet duidelijk aangegeven worden wat de effecten zijn van lagere rendementen dan de rendementen die in voorgaande periodes zijn gerealiseerd door het relevante fonds of de passende indexreeks. Ook hier ligt het voor de hand dat het weergeven van de financiële risico's in beginsel geschiedt volgens een eventueel in nadere regels (op grond van artikel 54 en artikel 66, vierde lid) voorgeschreven systematiek, berekeningsmethodiek of wijze van presentatie. Zie ook de toelichting op onderdeel q.

Onderdeel t ziet op de overige polisvoorwaarden. Hieronder vallen zowel de algemene als de bijzondere polisvoorwaarden. Deze overige polisvoorwaarden dienen uiterlijk op hetzelfde moment te worden verstrekt aan de verzekeringnemer als de in de onderdelen a tot en met s bedoelde informatie. Welk moment dit is, is bepaald in de aanhef van het eerste lid in combinatie met het tweede lid van dit artikel.

Het tweede lid heeft betrekking op het tijdstip waarop de informatie moet zijn verstrekt. De richtlijn levensverzekeraars schrijft voor dat de informatie aan de cliënt annex verzekeringnemer moet zijn verstrekt «voor de sluiting» van de overeenkomst. De reden hiervoor is uiteraard dat de verzekeringnemer de informatie moet hebben ontvangen voordat hij gebonden is aan de overeenkomst. Om redenen die samenhangen met het Nederlandse verbintenissenrecht, zou dit voorschrijf, met name voor verzekeraars die overeenkomsten van levensverzekering aanbieden, naar de letter genomen, in de praktijk niet kunnen werken. Op grond van artikel 6:217 van BW komt een overeenkomst tot stand door aanbod en aanvaarding. Het indienen van het aanvraagformulier door de verzekeringnemer bij de verzekeraar wordt algemeen gezien als een aanbod van de verzekeringnemer aan de verzekeraar. Indien de verzekeraar het aanbod aanvaardt, bestaat de wilsovereenstemming en komt de overeenkomst tot stand. Dit betekent dat de verzekeraar, om de informatie letterlijk vóór het sluiten van de overeenkomst aan de verzekeringnemer mee te kunnen delen, de informatie eerst moet verstrekken; vervolgens zou hij, enige tijd later, moeten meedelen dat hij het aanbod aanvaardt. Echter, uit het toezenden van de informatie kan de aanvaarding door de verzekeraar al blijken (aanvaarding kan ook uit de gedragingen van een partij blijken), zodat de wilsovereenstemming op dat moment daar is en de overeenkomst tot stand komt. Op die manier zou de verzekeraar slechts kunnen voldoen aan de voorschriften door de verzekeringnemer na het toezenden van de informatie nog eens expliciet te vragen of hij de aangevraagde verzekering nog wel wil sluiten. Het is zeer de vraag of deze extra stap en de tijd die daarmee gemoeid is, in het belang van de verzekeringnemer zouden zijn. Tijdens de richtlijn-onderhandelingen bleek dat de bovenstaande verbintenisrechtelijke bijzonderheid kennelijk alleen voor Nederland en het Verenigd Koninkrijk geldt. Omdat het hier een richtlijn betreft die door de lidstaten nog moet worden «vertaald» in nationale wet- en regelgeving, en omdat een voor alle lidstaten aanvaardbare formulering niet te vinden was, is besloten de richtlijntekst op dit punt niet aan te passen. Voor de toepassing van bijlage II van de richtlijn levensverzekeraars zouden de lidstaten bij de praktische uitwerking daarvan, ook verschillende tijdstippen kunnen formuleren. Met andere woorden, het hier bedoelde voorschrift behoeft niet maar kan in het licht van zijn doel worden toegepast. In het tweede lid is daarom een drietal momenten geformuleerd waarop de informatie verstrekt kan worden. De verzekeraar kan ervoor kiezen de informatie niet vóór het sluiten van de levensverzekeringsovereenkomst te verstrekken, maar eerst tegelijk met de inkennisstelling dat de verzekering gesloten is of de afgifte van de polis. De verzekeraar kan slechts gebruik maken van beide laatste mogelijkheden, indien de verzekeringnemer het recht heeft de overeenkomst binnen 30 kalenderdagen na de inkennisstelling of de afgifte van de polis, met terugwerkende kracht *te ontbinden*.

Het tweede lid spreekt over een *ontbindingsrecht*, met terugwerkende kracht voor de cliënt, omdat ook artikel 4:28 van de wet een ontbindingsrecht introduceert in verband met het aangaan van overeenkomsten op afstand inzake financiële producten en het overigens gebruikelijk is zoveel als mogelijk aan te sluiten bij de regeling voor tussentijdse beëindiging van overeenkomsten die is vastgelegd in het BW (zie voor ontbinding artikel 6:267 e.v.). De ontbinding met terugwerkende kracht volgens dit besluit bevrijdt de beide partijen van de getroffen verbintenissen. Dat wil zeggen dat, voor de toekomst en het verleden, zowel de verplichting van de verzekeraar om een dekking te verlenen als de verplichting voor de verzekeringnemer om een verzekeringspremie te betalen komt te vervallen.

Voor zover deze verplichtingen al zijn nagekomen, blijft de rechtsgrond voor deze nakoming in stand, maar ontstaan voor partijen een verbintenis tot ongedaanmaking van de al door hen ontvangen prestaties (artikel 3:309 van het BW). De verzekeringnemer kan de betaalde premie van de verzekeraar terugverlangen op grond van een vordering tot ongedaanmaking (artikel 6:271 van het BW). Bovengenoemde regeling en de afkoelingsperiode (zie eerste lid, onderdeel I) kunnen daardoor door elkaar heen lopen. Ter oplossing van de bovengenoemde civielrechtelijke vragen is dat echter niet te vermijden en ook niet bezwaarlijk.

De zinsnede «zonder een boete verschuldigd te zijn en zonder opgave van redenen» is toegevoegd om te benadrukken dat het ontbindingsrecht niet mag worden uitgehold door financiële of inhoudelijke voorwaarden te stellen aan het recht van ontbinding. Wanneer een financiële onderneming vraagt om een vergoeding voor een levensverzekering die al geleverd is, namelijk in verband met een verleende (voorlopige) dekking, en deze vergoeding beduidend hoger is dan een bedrag evenredig aan de verhouding tussen de al geleverde levensverzekering en de volledige uitvoering van de overeenkomst, zal al snel sprake zijn van een maatregel die is bedoeld ter afschrikking van het gebruik van het ontbindingsrecht en moet deze maatregel worden opgevat als een boete.

Het derde lid bevat een bepaling voor verzekeringen waarbij het beleggingsrisico voor rekening van de verzekeringnemer is. Na het sluiten van de overeenkomst kan de waarde van de beleggingen uiteraard stijgen of dalen. De verzekeraar kan bedingen dat, indien de verzekeringnemer gebruik maakt van het in het tweede lid bedoelde recht de verzekering met terugwerkende kracht te ontbinden, de inmiddels gerealiseerde waardemutaties voor diens rekening blijven. Een dergelijke contractuele bepaling kan, uiteraard, niet tot strekking hebben dat bijvoorbeeld alleen waardedaling voor rekening van de verzekeringnemer blijft.

Het vierde lid bepaalt dat, indien de uitkering wordt uitgedrukt in rechten van deelneming in een beleggingsinstelling, de verzekeraar inzicht verschaft aan de verzekeringnemer in het beleggingsbeleid van de desbetreffende beleggingsinstelling. Gegeven het feit dat dit beleid het kader schept dat van invloed is op de mogelijke toekomstige uitkeringen en het beleggingsrisico, kan inzicht in het beleggingsbeleid een toegevoegde waarde hebben voor de cliënt. Met de informatie die op grond van dit lid wordt gegeven, wordt beoogd de verzekeringnemer een globaal inzicht te geven in het rendement-­risico profiel op langere termijn van de beleggingsinstelling waarin zijn premie wordt belegd. Belangrijke aspecten daarbij zijn de doelstelling van het beleggingsbeleid (onderdeel a), welke eventuele beperkingen hierbij in acht moeten worden genomen (onderdeel b) en welke beleggingsvormen en afgeleide instrumenten (kunnen) worden gebruikt om de beleggingsdoelstelling te realiseren (onderdeel c). Bij de doelstelling van het beleid wordt in het bijzonder gedacht aan de rendementsdoelstelling met eventuele verwijzing naar de referentieportefeuille, ook wel benchmark genoemd. Eventuele beperkingen kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld de reikwijdte van het beleggingsbeleid van de beleggingsinstelling. «Beleggingstitels» hebben betrekking op aandelen, obligaties, leningen, onroerende zaken, enzovoorts. Indien de beleggingsinstelling beheerd wordt door een beheerder die een vergunning heeft op basis van 2:65 van de wet, en de deelnemingsrechten in de beleggingsinstelling niet tevens als effecten kwalificeren, is de informatie genoemd in het vierde lid al vervat in het prospectus dat op grond van die wet beschikbaar moet zijn. In dit geval kan volstaan worden met het ter hand stellen van dit prospectus aan de cliënt.

Artikel 32, vierde lid, van het Bfd, is niet overgenomen. Uit de artikelen 4:20 en 4:21 van de wet volgt immers al dat de verplichting om de in het eerste lid bedoelde informatie te verstrekken bij de bemiddelaar, gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent komt te liggen, indien de levensverzekeraar gebruik maakt van zijn diensten. Dit is alleen anders als de levensverzekeraar en bemiddelaar of (onder)gevolmachtigde agent contractueel overeenkomen dat de levensverzekeraar de informatie verstrekt.

Artikel 61

Dit artikel is gebaseerd op 4:20, eerste en tweede lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 31, eerste en tweede lid, van het Bfd. Het artikel bevat specifieke bepalingen voor schadeverzekeraars. De term «schadeverzekeraar» wordt gebruikt waar het Bfd de term «aanbieder van schadeverzekeringen» gebruikte. In de wet worden de financiële ondernemingen immers ook met de specifieke term (zoals verzekeraar) aangeduid indien een bepaling zich tot die specifieke financiële onderneming richt. Inhoudelijk is er echter geen verschil met het Bfd beoogd. In plaats van het begrip «consument» in artikel 31 van het Bfd wordt in dit artikel het begrip «cliënt» gebruikt. Dit hangt samen met het feit dat de bepalingen over verzekeringen zich uitstrekken tot alle personen en niet beperkt zijn tot de natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. In het Bfd volgde dit uit het gebruik van de term «consument» in samenhang met artikel 6 van de Wfd. In de wet en dit besluit wordt in plaats daarvan de term «cliënt» gebruikt.¹

Het eerste lid, onderdeel a van dit artikel implementeert artikel 31 van de derde richtlijn schadeverzekeraars. Een schadeverzekeraar is verplicht de cliënt, in aanvulling op de informatie, bedoeld in artikel 57, te informeren over zijn rechtsvorm (onderdeel a) en het recht dat van toepassing is op de overeenkomst inzake een schadeverzekering of de door de schadeverzekeraar voorgestelde rechtskeuze (onderdeel b). Het op de overeenkomst inzake een schadeverzekering toepasselijke recht kan dus worden bepaald op grond van het (inter)nationale privaatrecht, ofwel op grond van een keuze voor het toepasselijke recht gemaakt door één van beide of beide partijen. Door de informatie over het toepasselijk recht te verstrekken aan de cliënt kan deze bij zijn keuze voor de aankoop van een schadeverzekering rekening houden met de wettelijke rechten en plichten die uit de overeenkomst zullen voortvloeien.

Op grond van onderdeel c is de schadeverzekeraar verplicht de cliënt te informeren over de contactgegevens van de afhandelaar tot wie de cliënt zich kan wenden, indien de schadeverzekeraar bij het afhandelen van schades die zijn veroorzaakt door motorrijtuigen gebruik maakt van de diensten van een schade-afhandelaar.

Het tweede lid heeft betrekking op het tijdstip waarop de informatie moet zijn verstrekt. Indien als gevolg van de wijze waarop de overeenkomst van schadeverzekering tot stand komt voor het sluiten van de overeenkomst geen stukken worden verstrekt, wordt de in het eerste lid voorgeschreven informatie onmiddellijk na het sluiten van de overeenkomst schriftelijk verstrekt. De reden hiervoor is dat overeenkomsten van schadeverzekering in de praktijk in sommige gevallen tot stand komen zonder dat vooraf stukken worden verstrekt. Om de informatie toch voor het sluiten van de schadeverzekering te verstrekken zou deze mondeling meegedeeld moeten worden. Dit heeft in de praktijk weinig waarde.

¹ Zie ook de toelichting op onderdeel a van de definitie van aanbieder in artikel 1:1 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 356) en op artikel 4:20 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 509).

Het tweede lid biedt ook uitkomst voor de situatie waarin een cliënt een aanvraagformulier voor een verzekering naar de verzekeraar stuurt zonder nog over alle informatie te beschikken. Een dergelijk aanvraagformulier wordt in het Nederlandse verzekeringsrecht in het algemeen gezien als een aanbod. Indien het aanbod wordt aanvaard bestaat wilsovereenstemming en komt de overeenkomst tot stand. Dit betekent dat de verzekeraar om de informatie letterlijk voor het sluiten van de overeenkomst aan de verzekeringnemer mee te kunnen delen, de informatie eerst zou moeten verstrekken; vervolgens zou hij, enige tijd later, moeten meedelen dat hij het aanbod aanvaardt. Omdat door het toezenden van informatie de aanvaarding door de verzekeraar al kan blijken, zodat de overeenkomst op dat moment al tot stand komt zou de verzekeraar slechts kunnen voldoen aan de voorschriften door de verzekeringnemer na het toezenden van de informatie nog eens expliciet te vragen of hij de aangevraagde verzekering nog wel wil sluiten. Deze extra stap en de tijd die daarmee gemoeid is zou niet in het belang van de verzekeringnemer zijn.

De regeling die geldt voor schadeverzekeringen komt niet volledig overeen met de regeling voor levensverzekeringen van artikel 60, tweede lid. Een regeling zoals die geldt voor levensverzekeringen (ontbinding met terugwerkende kracht) zou onbillijk kunnen uitpakken bij schadeverzekeringen. Indien een verzekeringnemer de schadeverzekering met terugwerkende kracht zou kunnen opzeggen wanneer de voorgeschreven informatie pas met het verstrekken van de polis zou worden overgelegd, zou de verzekeringnemer zijn dekking mogelijk al volledig hebben genoten (bijvoorbeeld bij een reisverzekering), terwijl hij daarvoor niet hoeft te betalen. De zinsnede dat «aan de ontbinding terugwerkende kracht wordt verleend» is daarom niet overgenomen in de regeling voor schadeverzekeringen.

Voor een toelichting op de zinsnede «zonder een boete verschuldigd te zijn en zonder opgave van redenen», de voorwaarde dat de cliënt moet zijn geïnformeerd over de wijze waarop hij gebruik kan maken van het in het tweede lid beschreven ontbindingsrecht en het moment van afgifte van de polis, wordt verwezen naar de toelichting op artikel 60, tweede lid.

Verder geldt als voorwaarde dat de cliënt moet zijn geïnformeerd over het bestaan en de duur van en de voorwaarden voor de uitoefening van het in dit lid bedoelde opzegrecht, alsmede over de gevolgen van niet-uitoefening van dit recht en de praktische instructies voor de uitoefening van dit recht.

Indien op de overeenkomst van schadeverzekering het recht van een andere staat van toepassing is, dan wel indien de vestiging van de verzekeraar waarmee de overeenkomst wordt gesloten buiten Nederland is gelegen, kan ook gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid van het tweede lid, mits de ontbindingsmogelijkheid ook reëel is. Het toepasselijke buitenlandse recht moet de ontbinding dus mogelijk maken en in ieder geval niet verhinderen.

Onder het moment van afgifte van de polis dient overigens te worden verstaan het moment waarop de polis door een financiële onderneming daadwerkelijk wordt overgedragen aan de cliënt en dus niet het moment waarop een schadeverzekeraar een polis ter beschikking stelt aan een bemiddelaar of (onder)gevolmachtigde agent, opdat deze de polis vervolgens door kan geleiden naar de cliënt. Voor het bepalen van het moment waarop de termijn waarbinnen het ontbindingsrecht kan worden uitgeoefend door de cliënt is het moment relevant waarop de cliënt daadwerkelijk over de informatie kan beschikken. Vertraging die in de

informatieverstrekking ontstaat, omdat deze wordt verstrekt via een intermediaire organisatie, mag niet ten koste gaan van het ontbindingsrecht van de cliënt.

Artikel 31, derde lid, van het Bfd, is niet overgenomen. Uit de artikelen 4:20 en 4:21 van de wet volgt immers al dat de verplichting om de in het eerste lid bedoelde informatie te verstrekken bij de bemiddelaar, gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent komt te liggen, indien de schadeverzekeraar gebruik maakt van zijn diensten. Dit is alleen anders als de schadeverzekeraar en bemiddelaar of (onder)gevolmachtigde agent contractueel overeenkomen dat de schadeverzekeraar de informatie verstrekt.

Artikel 62

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 33 van het Bfd, met dien verstande dat voor levensverzekeringen geen beperking meer is opgenomen voor de informatieverstrekking indien de cliënt in een andere lidstaat woonachtig of gevestigd is. Het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen en dit besluit zijn gelet op artikel 4:1 van de wet immers niet van toepassing op het aanbieden van verzekeringen vanuit Nederland. Een levensverzekeraar zal zich bij het aanbieden van verzekeringen in een andere lidstaat aan de informatiebepalingen in die lidstaat moeten houden.

De beperking van de reikwijdte van de informatieverstrekkingregels neergelegd in de artikelen 57 en 61 tot het verzekeren van risico's in Nederland is gehandhaafd. In die gevallen is Nederland de lidstaat van verbintenis, dat wil zeggen de lidstaat waar waar het risico gelegen is. De derde richtlijn schadeverzekeraars schrijft namelijk voor dat de toepassingsvoorschriften met betrekking tot de voorgeschreven informatie door de lidstaat van het risico wordt vastgesteld. Wel bepaalt artikel 62, wellicht ten overvloede, dat verzekeraars met zetel in Nederland, waar zij ook in de Europese Unie verzekeringen aanbieden, de door de richtlijn voorgeschreven informatie moeten verstrekken, conform de uitvoeringsregelingen die in de desbetreffende lidstaat daarvoor gelden.

Artikel 63

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, eerste en tweede lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 34, eerste, tweede, vierde tot en met zevende lid, van het Bfd, waarin werd aangesloten bij de voorschriften die gelden voor levensverzekeraars.

De term «natura-uitvaartverzekeraar» wordt gebruikt waar het Bfd de term «aanbieder van natura-uitvaartverzekeringen» gebruikte. In de wet worden de financiële ondernemingen immers ook met de specifieke term (zoals verzekeraar) aangeduid indien een bepaling zich tot die specifieke financiële onderneming richt. Inhoudelijk is er echter geen verschil met het Bfd beoogd. In plaats van het begrip «consument» in artikel 34 van het Bfd wordt in dit artikel het begrip «cliënt» gebruikt. Dit hangt samen met het feit dat de bepalingen over verzekeringen zich uitstrekken tot alle personen en niet beperkt zijn tot de natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. In het Bfd volgde dit uit het gebruik van de term «consument» in samenhang met artikel 6 van de Wfd. In de wet en dit besluit wordt in plaats daarvan de term «cliënt» gebruikt.¹

¹ Zie ook de toelichting op onderdeel a van de definitie van aanbieden in artikel 1:1 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 356) en op artikel 4:20 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 509).

Op grond van artikel 4:18, tweede lid, van de wet is artikel 4:20 van de wet van toepassing op overeenkomsten die strekken tot fondsvorming ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van een natuurlijke persoon. Aangezien de nadere regels die op basis van artikel 4:20 van de wet voor

deze overeenkomsten worden gesteld grotendeels overeenkomen met de nadere regels voor natura-uitvaartverzekeraars, worden deze regels gezamenlijk in dit artikel opgenomen. Deze verbreding van de reikwijdte is thans vastgelegd in het eerste lid, maar was in artikel 34 van het Bfd in het vijfde lid geregeld.

In het eerste lid zijn de onderwerpen uiteengezet waarover, in beginsel voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst van natura-uitvaartverzekering, informatie moet worden verstrekt aan de cliënt annex verzekeringnemer.

Onderdeel a schrijft voor dat de verzekeraar kenbaar moet maken of hij een naamloze vennootschap of een onderlinge waarborgmaatschappij is.

In onderdeel b moet onder «prestatie» verstaan de verzekerde uitkeringen in natura. De verzekeraar geeft daarbij het «pakket» aan waarop de verzekeringnemer kan rekenen.

In onderdeel c wordt met «keuzemogelijkheden» bedoeld op bijvoorbeeld de verschillende mogelijkheden waarop de uitvaart verzorgd kan worden.

Voor een toelichting op de onderdelen d en e wordt verwezen naar de toelichting op artikel 60, eerste lid, onderdelen j en k.

In de praktijk indexeren natura-uitvaartverzekeraars op verschillende wijzen op gezette tijden de verzekerde prestatie en/of de premies, bijvoorbeeld om deze in de pas te laten lopen met de geldontwaarding. Ingevolge onderdeel f doet de verzekeraar opgave van de wijze van indexering (waaraan deze wordt gerelateerd) en de frequentie of het tijdstip van indexering (bijvoorbeeld: jaarlijks per 1 januari).

Indien de verzekeraar, los van eventuele indexering, de mogelijkheid heeft de verzekerde prestatie en/of de premie te wijzigen, wordt dit op grond van onderdeel g meegedeeld.

Met «opgave» van de afkoop- en premievrije waarde (onderdeel h) wordt bedoeld op een eventuele gegarandeerde afkoop- of premievrije waarde, dit in tegenstelling tot een «indicatie» van die waarden, of een opgave van de berekeningswijze.

Onder «overige polisvoorwaarden» in onderdeel m vallen zowel de algemene als bijzondere polisvoorwaarden.

Het recht van de verzekeringnemer, bedoeld in artikel 4:63 van de wet, waarnaar in onderdeel i wordt verwezen, betreft de zogenaamde afkoelingsperiode. Op grond daarvan moet de verzekeringnemer een termijn van ten minste dertig kalenderdagen hebben, gerekend vanaf het tijdstip waarop hij ervan in kennis wordt gesteld dat de overeenkomst is gesloten, om de overeenkomst met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen. Met ingang van het tijdstip waarop de verzekeraar de opzegging heeft ontvangen (dat wil zeggen zonder terugwerkende kracht), zijn beide partijen ontheven van alle uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen.

Voor een toelichting op de onderdelen j en k wordt verwezen naar de toelichting op artikel 60, eerste lid, onderdelen n en p.

Op grond van onderdeel l dient de verzekeraar de cliënt te informeren over uitvaartonderneming die de uitvaart zal verzorgen, dan wel over de wijze van bepaling van die onderneming.

De overige algemene en bijzondere polisvoorwaarden (onderdeel m) dienen uiterlijk op hetzelfde moment te worden verstrekt aan de verzekeringnemer als de in de onderdelen a tot en met l bedoelde informatie. Welk moment dit is, is bepaald in de aanhef van het eerste lid in combinatie met het derde lid van dit artikel.

Wanneer, in verband met een fondsvormingcontract dat strekt ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van de mens, ingelegde gelden worden belegd, is het voor de cliënt van belang om te weten hoe deze gelden worden belegd. Daarom verplicht onderdeel n de cliënt informatie te verstrekken over het beleggingsbeleid. In het Bfd was deze verplichting opgenomen in artikel 34, zesde lid.

Dit tweede lid dwingt duidelijkheid af over de toepasselijke opzegtermijn bij natura-uitvaartverzekeringen. De verzekeraar is namelijk verplicht de verzekeringnemer expliciet te informeren over een opzegtermijn die langer is dan twaalf kalendermaanden.

Het derde lid heeft betrekking op het tijdstip waarop de informatie moet zijn verstrekt. Hoewel er voor natura-uitvaartverzekeraars, anders dan voor levensverzekeraars, geen dwingende EU-richtlijn-verplichting is om te voorzien in een informatieregeling met een bepaalde inhoud, is gekozen voor dezelfde benadering als verwoord in artikel 60, tweede lid. Dit is in overeenstemming met de uitgangspunten van deze regeling over informatieverplichtingen, namelijk dat de cliënt óf voorafgaand aan het aangaan van een overeenkomst moet beschikken over de voorgeschreven informatie, dan wel dat de cliënt een recht heeft alsnog af te zien van de overeenkomst mocht hem na het doorlezen van ná het sluiten van de overeenkomst verstrekte informatie blijken dan het aangeboden product toch niet voldoet aan zijn wensen.

Voor een toelichting op de zinsnede «zonder een boete verschuldigd te zijn en zonder opgave van redenen», de voorwaarde dat de cliënt moet zijn geïnformeerd over de wijze waarop hij gebruik kan maken van het in het derde lid beschreven ontbindingsrecht en het moment van afgifte van de polis, wordt verwezen naar de toelichting op artikel 60, tweede lid.

Uit de eis dat de natura-uitvaartverzekeraar bij fondsvormingsovereenkomsten geen beleggingsrisico mag lopen, vloeit voort dat ook bij ontbinding met terugwerkende kracht overeenkomstig het derde lid, de cliënt eventuele waardefluctuaties van het fonds in de periode vanaf de sluiting van de overeenkomst tot de ontbinding voor zijn rekening neemt. Dit wordt voorgeschreven in het vierde lid.

Artikel 34, vierde lid, van het Bfd, is niet overgenomen. Uit de artikelen 4:20 en 4:21 van de wet volgt immers al dat de verplichting om de in het eerste lid bedoelde informatie te verstrekken bij de bemiddelaar, gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent komt te liggen, indien de natura-uitvaartverzekeraar gebruik maakt van zijn diensten. Dit is alleen anders als de natura-uitvaartverzekeraar en bemiddelaar of (onder)gevolmachtigde agent contractueel overeenkomen dat de natura-uitvaartverzekeraar de informatie verstrekt.

De consument of, in geval van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen, cliënt die al dan niet naar aanleiding van een reclame-uiting overweegt een complex financieel product te kopen moet in staat zijn zich tijdig voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst te oriënteren op de belangrijkste financiële aspecten. Deze voorbereiding wordt onder meer bevorderd door de beschikbaarstelling van een financiële bijsluiter en door in reclame-uitingen te wijzen op het bestaan van de financiële bijsluiter. Op die manier krijgt de consument op verschillende tijdstippen in zijn proces tot aankoop onafhankelijke en duidelijke informatie over het complex product dat hij voornemens is te kopen.

Ter wille van de vergelijkbaarheid van complexe producten is het voor de consument belangrijk dat de informatie over de belangrijkste financiële aspecten van het complex product gestandaardiseerd wordt verschaft. Ter bevordering van de toegankelijkheid van bedoelde informatie is het van belang dat de informatie in de financiële bijsluiter zich beperkt tot de belangrijkste financiële aspecten, waar mogelijk in gevisualiseerde vorm. Hierdoor kan de consument zich makkelijker verdiepen in de overige productinformatie, zoals folders of een offerte. Daartoe is de aanbieder van het complex product verplicht een financiële bijsluiter op stellen.

Dat en op welke wijze een financiële bijsluiter moet worden verschaft en welke onderwerpen hij moet bevatten, volgt uit deze paragraaf. Hierin zijn de in het Bfd gemoderniseerde bepalingen over de financiële bijsluiter overgenomen.¹

Artikel 64

In het eerste lid is bepaald dat deze paragraaf niet van toepassing is op beheerders van icbe's met zetel in een andere lidstaat. Dit hangt samen met het feit dat op grond van artikel 4:62, eerste lid, van de wet conform artikel 47 van de richtlijn beleggingsinstellingen voor dergelijke icbe's met betrekking tot de beschikbaarstelling in Nederland van de financiële bijsluiter (in terminologie van de richtlijn beleggingsinstellingen: het vereenvoudigd prospectus) de regels van de lidstaat van herkomst gelden. Indien een beheerder van een icbe met zetel in een andere lidstaat deelnemingsrechten in Nederland aanbiedt hoeft hij niet te voldoen aan deze paragraaf. Dit is geregeld in artikel 64. In het Bfd volgde dit uit de definitie van complex product in artikel 1, onderdeel d, onder 2°, van het Bfd. Ten aanzien van icbe's met zetel in Nederland geldt wel een verplichting om een financiële bijsluiter conform deze paragraaf op te stellen. Zie ook de toelichting op artikel 66, tweede lid.

Het tweede lid komt in de plaats van artikel 30d van de Vrijstellingsregeling Wfd. Op grond van onderdeel a van de definitie van aanbieden in artikel 1:1 van de wet valt ook het uitsluitend beheren of uitvoeren van bestaande overeenkomsten inzake een financieel product onder het begrip aanbieden. Zonder de in dit lid opgenomen uitzondering zouden de verplichtingen inzake de financiële bijsluiter ook van toepassing zijn op financiële ondernemingen die uitsluitend bestaande overeenkomsten inzake complexe producten «uitdienen» zonder nieuwe overeenkomsten inzake dat complexe product aan te gaan. De uitzondering is opgenomen omdat de financiële bijsluiter met name beoogt duidelijkheid te bieden in de precontractuele fase.

¹ Zie ook de nota van toelichting op het Bfd, Stb. 2005, 676, blz. 74 en 152 tot en met 154.

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet en komt in plaats van artikel 38, eerste, tweede, derde lid, onderdeel b, en vijfde lid, van het Bfd en artikel 26e van de Vrijstellingsregeling Wfd. Deze bepaling vloeit wat betreft rechten van deelneming in icbe's met zetel in Nederland voort uit artikel 27 van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Onderdeel a van het derde lid van artikel 38 Bfd is komen te vervallen omdat het element «vanuit Nederland» niet meer terugkomt in de wet. Dit element komt niet meer voor omdat in Nederland gevestigde ondernemingen die uitsluitend financiële diensten verlenen aan buitenlandse consumenten of cliënten niet worden gereguleerd. Dit past namelijk niet in de doelstelling van de wet om slechts het verlenen van financiële diensten op de Nederlandse financiële markten te reguleren.¹ Het vierde lid van artikel 38 van het Bfd is opgenomen in de definitie van complex product in artikel 1, onderdeel d, onder 6°.

Omdat de financiële bijsluiter in de oriëntatiefase beschikbaar moet zijn kan de informatie van de financiële bijsluiter niet op de persoon worden toegesneden. Er zal bij het opstellen van een financiële bijsluiter gebruik moeten worden gemaakt van een (of meerdere) zogenaamd(e) «maatmens(en)». Dit is een noodzakelijke voorwaarde voor het bereiken van de tijdige beschikbaarheid en vergelijkbaarheid van de informatie. Het staat aanbieders van complexe producten overigens vrij om naast het opstellen en beschikbaar houden van deze «maatmens»-financiële bijsluiter consumenten tevens actief op de kenmerken van de consument of, indien het deelnemingsrechten in een beleggingsinstelling betreft, cliënt toegesneden informatie te verstrekken (een offerte). Het verstrekken van deze gepersonaliseerde informatie ontslaat een aanbieder van complexe producten echter niet van de verplichtingen die op grond van het eerste lid op hem rusten. Dat wil dus zeggen dat de gepersonaliseerde informatie niet in de plaats van een «maatmens»-financiële bijsluiter zal kunnen komen, maar extra informatie zal zijn voor de consument onderscheidenlijk cliënt. Overigens mag deze gepersonaliseerde informatie niet als financiële bijsluiter worden gepresenteerd, omdat de financiële bijsluiter omwille van de vergelijkbaarheid is toegesneden op de «maatmens».

Gepersonaliseerde informatie moet voldoen aan de basisnormen voor informatieverstrekking zoals deze zijn vastgelegd in artikel 4:19 van de wet; de informatie dient feitelijk juist, voor de consument onderscheidenlijk cliënt begrijpelijk en niet misleidend te zijn. Deze wettelijke normen hebben tot gevolg dat wanneer een aanbieder van complexe producten, bijvoorbeeld in gepersonaliseerde informatie, de indruk wekt informatie te verstrekken over rendementen, kosten en risico's volgens de systematiek van de «maatmens»-financiële bijsluiter, deze systematiek, rekenregels of presentatievoorschriften ook daadwerkelijk door hem moeten worden gevolgd. Wordt dit niet gedaan, dan zal de informatie al snel (misleidend zijn en/of) afbreuk doen aan de informatie die hij ingevolge de wet aan de consument onderscheidenlijk cliënt moet verstrekken, bijvoorbeeld de verplichting om een actuele «maatmens»-financiële bijsluiter op te stellen en beschikbaar te houden. De gepersonaliseerde informatie mag niet tot verwarring bij de consument onderscheidenlijk cliënt leiden ten aanzien van aard en inhoud van de informatie en mag ook niet tot gevolg hebben dat de informatie voor de consument onderscheidenlijk cliënt onvergelijkbaar wordt met andere informatie over complexe producten, omdat de maker van de gepersonaliseerde informatie een andere systematiek, rekenmethode of wijze van presentatie gebruikt.

¹ Zie toelichting op de artikelen 2:55, 2:60 en 2:65 (1a:52, 1a:57 en 1a:62) van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 435, 438 en 443) en 4:1 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 707, nr. 19, blz. 493).

Op grond van het eerste lid dient een aanbieder van een complex product een financiële bijsluiter beschikbaar te houden op zijn website, ongeacht de wijze waarop het complexe product aan de man wordt gebracht bij de consument of, indien het deelnemingsrechten in een beleggingsinstelling betreft, cliënt. Dat wil zeggen dat de verplichting tot het beschikbaar houden van een financiële bijsluiter op de website rust op de aanbieder van het complexe product, ongeacht of deze het complexe product rechtstreeks verkoopt aan de consument of cliënt dan wel via een beleggingsonderneming, bemiddelaar, gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent. Het beschikbaar houden van een financiële bijsluiter op zijn website houdt een passieve verstrekingsplicht in voor de aanbieder. Het eerste lid schrijft bovendien voor dat de aanbieder de consument of cliënt, wanneer deze hierom vraagt, onverwijld kosteloos een financiële bijsluiter verstrekt. Op grond van artikel 49 dient de aanbieder de financiële bijsluiter in dat geval schriftelijk of via een andere duurzame drager aan de consument of cliënt te verstrekken. In lijn met artikel 26e van de Vrijstellingsregeling Wfd geldt voor het aanbieden van deelnemingsrechten in icbe's anders dan op grond van artikel 38, eerste lid, van het Bfd geen actieve verstrekingsplicht voor de financiële bijsluiter. Bij nadere bestudering van artikelen 27 en 33 van de richtlijn beleggingsinstellingen in de Engelse taal blijkt de richtlijn beleggingsinstellingen toch ruimte te laten om af te zien van de verplichting om altijd (dus ook ongevraagd) een financiële bijsluiter te verstrekken. Door het beschikbaar houden van de financiële bijsluiter op de website en verstrekking op verzoek kan ook aan de richtlijn beleggingsinstellingen worden voldaan.

Indien meerdere complexe producten worden gecombineerd (zie artikel 1, onderdeel d, onder 7°), kan de financiële onderneming die daartoe gehouden is niet volstaan met het beschikbaar houden van financiële bijsluiters met betrekking tot ieder van de samenstellende componenten die ook afzonderlijk bijsluiterplichtig zijn, maar zal zij een nieuwe financiële bijsluiter moeten opstellen waarin de consequenties van de wisselwerking tussen alle elementen, indien de wet daartoe verplicht, aan bod komen.

In het eerste lid hebben enkele redactionele wijzigingen plaatsgevonden ten opzichte van artikel 38, eerste lid, van het Bfd. Zo is de zinsnede «Onverminderd artikel 30» niet overgenomen. Uit de formulering van dit artikel blijkt al dat de verplichting om de financiële bijsluiter beschikbaar te houden altijd geldt, ongeacht andere informatieverplichtingen die op de financiële onderneming rusten uit hoofde van de wet of dit besluit. Artikel 38, eerste lid, laatste volzin («Aan de verstrekking van een financiële bijsluiter zijn voor de consument geen kosten verbonden») is in het eerste lid van dit artikel vervangen door het woord «kosteloos». Hiermee is geen inhoudelijk verschil beoogd.

De verplichting om een financiële bijsluiter te verstrekken rust in beginsel op de aanbieder van het complexe product. De normen in het eerste lid richten zich tot aanbieders van complexe producten, dat wil zeggen financiële ondernemingen die consumenten rechtstreeks of door tussenkomst van een bemiddelaar of (onder)gevolmachtigde agent een voorstel doen om een overeenkomst inzake een financieel product met hem aan te gaan. Het vierde lid van dit artikel ziet juist op de situatie waarin een financiële onderneming een complex product tot stand brengt en dit in de markt verkrijgbaar stelt voor consumenten of cliënten, zonder dat de financiële onderneming beoogt contractuele wederpartij te worden van de consument of cliënt voor het (gehele) beschikbaar gestelde complexe product.

Als voorbeeld van een overig risico dat samenhangt met beleggingsobjecten als bedoeld in het eerste lid, onderdeel c, kan worden genoemd het risico verbonden aan de omstandigheid dat de onderliggende zaken waarin een consument «belegt» zich mogelijk in het buitenland bevinden (teakhoutplantages in Panama), waardoor mogelijk buitenlands recht van toepassing is op de desbetreffende overeenkomst. Een ander «overig risico» betreft bijvoorbeeld het risico op bomenziekten of natuurgeweld waardoor schade kan worden toegebracht aan de onderliggende zaken.

Het tweede lid maakt een uitzondering op het eerste lid. Indien de aanbieder gebruik maakt van de diensten van een bemiddelaar, gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent, rust de verplichting om de financiële bijsluiter aan de consument of cliënt te verstrekken op de bemiddelaar onderscheidenlijk (onder)gevolmachtigde agent, tenzij de aanbieder en de bemiddelaar onderscheidenlijk (onder)gevolmachtigde agent zijn overeengekomen dat de aanbieder zelf aan deze verplichting voldoet. Het is nodig dit in dit artikel te regelen omdat de verplichting op verzoek een financiële bijsluiter te verstrekken is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet waarvoor artikel 4:21 van de wet niet geldt. Artikel 38, tweede lid, laatste volzin, van het Bfd is niet overgenomen omdat door middel van de zinsnede «op verzoek van de consument onderscheidenlijk cliënt» al tot uitdrukking wordt gebracht dat de bemiddelaar onderscheidenlijk (onder)gevolmachtigde agent alleen op verzoek de financiële bijsluiter moet verstrekken.

Voor de goede orde wordt er op gewezen dat het tweede lid geen betrekking heeft op transacties in deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen. Het begrip «bemiddelen» (dat bepalend is voor het begrip «bemiddelaar») omvat immers geen transacties in financiële instrumenten. Transacties in deelnemingsrechten vallen onder het verlenen van beleggingsdiensten en worden uitgevoerd door beleggingsondernemingen.¹ De verplichting om op verzoek een financiële bijsluiter aan een cliënt te verstrekken rust daarom altijd op de aanbieder (beheerder).

Het vierde lid voorziet in de situatie waarin financiële onderneming die complexe producten tot stand brengen zonder dat zij beogen de contractuele wederpartij te worden voor het (gehele) product. Het betreft bijvoorbeeld bemiddelaars of beleggingsondernemingen die complexe producten tot stand brengen en deze onder eigen merk presenteren aan de consument of cliënt, zonder dat zij daarbij beogen contractuele wederpartij te worden voor het (gehele) complexe product. In dat geval zullen de diverse financiële ondernemingen contractuele wederpartij worden voor (slechts) de verschillende elementen.

Daarnaast kan worden gedacht aan een aanbieder van een financieel product die een complex product tot stand brengt door een eigen product te koppelen aan een product dat wordt aangeboden door een andere aanbieder binnen de groep van rechtspersonen en vennootschappen waarmee hij is verbonden, maar het complexe product volledig onder eigen merk presenteert aan de consument onderscheidenlijk cliënt. De eerstgenoemde financiële onderneming treedt daarmee zowel op als aanbieder van zijn eigen financiële product als bemiddelaar in het product van de andere aanbieder binnen de groepsmaatschappij waaraan hij is verbonden. Beide aanbieders kunnen op grond van het eerste lid slechts verantwoordelijk worden gehouden voor het element van het complexe product waarvoor zij contractuele wederpartij worden.

Er is in deze situaties geen financiële onderneming die contractuele wederpartij wordt voor het (gehele) complexe product en dus geldt de verplichting van het eerste lid om een financiële bijsluiter beschikbaar te houden op een website en desgevraagd te verstrekken voor een dergelijk product niet. Daarom worden in het vierde lid ook alle financiële ondernemingen die verantwoordelijk zijn voor het tot stand brengen van een

¹ Zie de toelichting op onderdeel a van de definitie van het begrip bemiddelen in artikel 1:1 van de wet, Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 363.

complex product en het complexe product als zodanig in de markt verkrijgbaar stellen voor consumenten of cliënten, hoewel zij niet (volledig-)contractuele wederpartij worden voor dit product, verplicht tot het opstellen, beschikbaar houden en desgevraagd verstrekken van een financiële bijsluiter. Op deze wijze wordt gewaarborgd dat de consument of cliënt voor alle complexe producten een financiële bijsluiter kan raadplegen, ongeacht de manier waarop deze producten worden aangeboden of verkrijgbaar gesteld. De consument of cliënt zodat hij inzicht kan verkrijgen in de meest wezenlijke aspecten van het product en hij deze kan vergelijken met eigenschappen van andere financiële producten. Verantwoordelijk is volgens het vierde lid de financiële onderneming wier gedragingen tot gevolg hebben dat er een complex product ontstaat dat als zodanig in de markt verkrijgbaar wordt gesteld. Ter verduidelijking is in het vierde lid toegevoegd dat het gaat om verkrijgbaar stellen voor consumenten of, in geval van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen, cliënten. Ook wanneer er bijvoorbeeld (onder)bemiddelaars betrokken zijn bij de distributie van deze complexe producten blijft de financiële onderneming die verschillende productsoorten combineert en daarmee een complex product tot stand brengt verantwoordelijk voor de financiële bijsluiter.

Artikel 66

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, van de wet en komt in plaats van artikel 39 van het Bfd en artikel 29, eerste lid, van de Nadere regeling financiële dienstverlening. Deze bepaling vloeit wat betreft rechten van deelneming in icbe's met zetel in Nederland voort uit artikel 28, eerste en derde lid, en bijlage I, schema C, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

De in het eerste lid, onderdeel h, en tweede lid, onderdeel m, opgenomen bevoegdheid om bij ministeriële regeling andere onderwerpen aan te wijzen wordt door de grondslag van dit artikel beperkt tot onderwerpen die van belang zijn voor een goede informatievoorziening.

Uit artikel 4:19, tweede lid, van de wet volgt dat de door de financiële onderneming verstrekte informatie in onder andere de financiële bijsluiter feitelijk juist, begrijpelijk en niet misleidend mag zijn. In de financiële bijsluiter zal volgens een voorgeschreven format en in voorgeschreven bewoordingen informatie moeten worden gegeven over een beperkt aantal onderwerpen. Dit betekent dat de volgorde en verdeling van de informatie vastligt evenals de grootte van onderdelen van de bedoelde informatie. Niet alleen qua vorm maar in beginsel ook qua inhoud is de aanbieder gebonden aan grotendeels gestandaardiseerde teksten. Alleen indien alle financiële bijsluiters zijn opgesteld in overeenstemming met een en dezelfde vorm en inhoud komen zij overeen, wat de toegankelijkheid en vergelijkbaarheid ten goede zal komen.

De onderwerpen die worden behandeld in de financiële bijsluiter staan vermeld in het eerste lid. Andere gegevens zullen op grond van het besluit (vormvrij) aan de consument of cliënt moeten worden verstrekt (artikel 57 en verder). Gedacht kan worden aan informatie over de fiscale aspecten van een product of de op het product van toepassing zijnde klachten- en garantieregelingen.

De financiële bijsluiter bevat een risico-indicator overeenkomstig een door de AFM voorgeschreven model. Dit model geeft een compacte, visuele weergave van het marktrisico van een product. Een risico-indicator draagt naar verwachting in grote mate bij aan het realiseren van de doelstelling om op een eenvoudige en toegankelijke wijze inzicht te bieden in complexe financiële producten en de mogelijkheid te geven deze met elkaar te vergelijken.

In aanvulling op de algemene verplichting tot het informeren van de consument over de financiële risico's dient voor beleggingsobjecten ook op de overige risico's die aan dat product verbonden te worden gewezen in de financiële bijsluiter (onderdeel c). Als voorbeeld van een «overig risico» kan zowel het risico worden genoemd dat de onderliggende zaken waarin wordt «belegd» zich in het buitenland bevinden (bijvoorbeeld teakhoutplantages in Panama), waardoor mogelijk buitenlands recht van toepassing is op de desbetreffende overeenkomst, of dat er bijvoorbeeld sprake kan zijn van bomenziekten of natuurgeweld waardoor schade kan worden toegebracht aan de onderliggende zaken.

Voor icbe's met zetel in Nederland vloeit de verplichting om een zogenaamd «vereenvoudigd prospectus» op te stellen vloeit voort uit artikel 27 van de richtlijn beleggingsinstellingen. De verplicht te adresseren onderwerpen in het «vereenvoudigd prospectus» komen als gevolg van artikel 28, eerste en derde lid, en bijlage I, schema C van de richtlijn beleggingsinstellingen niet (volledig) overeen met de informatie die op grond van het eerste lid in verband met andere complexe producten dient te worden verstrekt. De doelstelling van het vereenvoudigd prospectus is evenwel gelijk aan die van de financiële bijsluiter. Om die reden is er voor gekozen om in het tweede lid van dit artikel de verplichtingen met betrekking tot het vereenvoudigd prospectus te implementeren door middel van het opnemen van onderwerpen die gelden voor financiële bijsluiters over deelnemingsrechten in alle beleggingsinstellingen. Dus ongeacht de vraag of het een icbe of een «gewone» beleggingsinstelling betreft.

De informatie in de financiële bijsluiter over de in het eerste en tweede lid genoemde onderwerpen wordt grotendeels op gestandaardiseerde, beknopte en begrijpelijke wijze aangeboden. Indien de informatie uit het eerste en tweede lid zou worden vermengd met andere (minder wezenlijke) informatie, dan zou dit afbreuk doen aan de inzichtelijkheid en de vergelijkbaarheid van de informatie die in de financiële bijsluiter moet worden opgenomen. Daarom verbiedt het derde lid dat andere dan de in het eerste en tweede lid genoemde onderwerpen worden opgenomen in de financiële bijsluiter. Dit verbod heeft tot gevolg dat de aanbieder van een complex product zogenaamde financiële bijsluiterinformatie gescheiden dient aan te bieden van eventuele andere informatie over het complex product. Het verbod verplicht de aanbieder dus niet tot het opstellen van een apart document. Een aanbieder van een complex product zal een financiële bijsluiter ook kunnen opnemen in een ander (meer informatie omvattend) document, mits in dat document een duidelijk (grafisch) onderscheid wordt gemaakt tussen het financiële bijsluitergedeelte en de overige informatie.

Het vierde lid geeft de AFM de opdracht tot het opstellen van nadere regels met betrekking tot de wijze waarop informatie over de in het eerste en het tweede lid genoemde onderwerpen in de financiële bijsluiter moet worden opgenomen. Bovendien dient de AFM op basis van het vierde lid nader te bepalen hoe rendementen, kosten en risico's, als bedoeld in het eerste lid, onderdelen c en g, en het tweede lid, onderdelen d en f moeten worden berekend. Deze regelgevende bevoegdheid maakt mogelijk dat de AFM het resultaat van het onderzoek naar de meest ideale vormgeving van de risico-indicator kan vastleggen in nadere regels over de inhoud en de presentatie van deze risico-indicator. Ook zal de AFM aangeven hoe in de informatieverstrekking gebruik moet worden gemaakt van een (of meerdere) zogenaamd(e) «maatmens(en)» (zie ook de inleidende toelichting bij artikel 65).

De zinsneden «de wijze waarop de informatie ... in de financiële bijsluiter dient te worden verstrekt» en «de berekening van de rendementen...» uit artikel 39, vierde lid, van het Bfd zijn in dit vierde lid vervangen door «de wijze waarop de informatie over de onderwerpen ... in de financiële bijsluiter dient te worden opgenomen» en «de wijze van berekening van de rendementen...». Dit betreft een verduidelijking, geen inhoudelijke wijziging.

Bij het tweede lid is toegelicht dat er voor gekozen is om de verplichtingen met betrekking tot het vereenvoudigd prospectus uit de richtlijn beleggingsinstellingen te implementeren door middel van het opnemen van specifieke onderwerpen die in financiële bijsluiters over deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen moeten worden opgenomen. In Europees verband is ter uitvoering van de richtlijn beleggingsinstellingen afgesproken dat door de lidstaten met betrekking tot het vereenvoudigd prospectus een volledig geharmoniseerde benadering zal worden gevolgd. Dit om de herkenbaarheid en leesbaarheid van de financiële bijsluiter voor de belegger te optimaliseren. Het vijfde lid is opgenomen om te verzekeren dat de AFM bij het opstellen van nadere (technische) voorschriften de richtlijn beleggingsinstellingen en daarmee (eventuele toekomstige) aanwijzingen van de Europese Commissie met betrekking tot de inhoud van het vereenvoudigd prospectus volgt. Thans is dit Aanbeveling nr. 2004/384/EG van 27 april 2004 betreffende bepaalde gegevens die overeenkomstig schema C van bijlage I bij richtlijn 85/611/EEG van de Raad in het vereenvoudigd prospectus moeten worden vermeld (PbEU L 199).

§ 8.1.6. Informatie gedurende de looptijd van een overeenkomst

Uit artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel a, van de wet volgt dat beleggingsondernemingen en financiële dienstverleners consumenten of cliënten tijdig dienen de te informeren over alle algemene belangrijke wijzigingen in de financiële dienst of in het financiële product. Daarnaast worden in deze paragraaf enkele specifieke voorschriften gegeven over informatieverstrekking gedurende de looptijd van de overeenkomst. Het merendeel van deze bepalingen is overgenomen uit paragraaf 6 van hoofdstuk 7 van het Bfd. Het artikel over informatieverstrekking gedurende een overeenkomst op afstand (artikel 47 van het Bfd) is opgenomen in paragraaf 8.1.7. Daarnaast zijn artikelen van het Bte 1995 en de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 (Wtv 1993) in deze paragraaf overgenomen. De artikelen in deze paragraaf zijn in alfabetische volgorde van normadressaat opgenomen.

De verplichtingen in deze paragraaf zijn gebaseerd op artikel 4:20, derde tot en met vijfde lid, van de wet. Gelet op artikel 4:20, zevende lid, van de wet is deze paragraaf niet van toepassing op het adviseren over financiële instrumenten aan professionele beleggers en het verlenen van beleggingsdiensten aan professionele beleggers.

Artikel 67

Dit artikel komt in de plaats van artikel 48 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, en vierde lid, van de wet. In het derde lid is «de wijze van verstrekking van de informatie, bedoeld in het eerste lid,» en «tot de berekening van de kosten» vervangen door de formulering «de wijze waarop de informatie, bedoeld in het eerste lid, wordt gepresenteerd of geformuleerd» en «de wijze van berekening van de kosten». Dit betreft een verduidelijking, geen inhoudelijke wijziging. De in het eerste lid, onderdeel h, en tweede lid, onderdeel m, opgenomen bevoegdheid om bij ministeriële regeling andere onderwerpen aan te

wijzen wordt door de grondslag van dit artikel al beperkt tot onderwerpen die van belang zijn voor een goede informatievoorziening.

Dit artikel heeft als doel de consument in staat te stellen zich op basis van de aan hem te verstrekken informatie een oordeel te vormen over hoe de waarde van de totale ingelegde gelden door de consumenten per serie van beleggingsobjecten zich ontwikkelt. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan aanbieders van teakhoutinvesteringen, die consumenten, in ruil tegen betaling, rechten op verkoopopbrengsten verstrekken terzake van teakhout afkomstig van (per consument) geïndividualiseerde percelen van een plantage. Het is de bedoeling dat consumenten ook in een dergelijk geval op basis van de te verstrekken informatie in samenhang met het beleggingsobjectprospectus in staat worden gesteld zich een beeld te vormen van de waardeontwikkeling van de gehele plantage. Hoewel consumenten hierdoor geen zekerheid verkrijgen over de waardeontwikkeling van hun individuele participatie, verkrijgen zij hierdoor wel een beeld van de waardeontwikkeling van de gehele plantage en daardoor van de mogelijke opbrengst van hun individuele participatie.

Het eerste lid geeft een opsomming van de informatie die in ieder geval jaarlijks aan de consument dient te worden verstrekt. Deze informatie dient daarnaast op grond van het tweede lid gedurende ten minste drie jaar beschikbaar te worden gehouden op de eigen website van de aanbieder.

Uit het eerste lid, onderdeel a, volgt dat de jaarrekening moet zijn gecontroleerd door een accountant. Daarbij is voor aanbieders met zetel buiten Nederland ten opzichte van artikel 48 van het Bfd verduidelijkt dat die controle wordt uitgevoerd door een deskundige die ingevolge het recht van de staat waar de aanbieder zijn zetel heeft, bevoegd is de jaarrekening te onderzoeken. Daarnaast is in onderdeel a opgenomen dat de opstelling van de jaarrekening ook volgens de internationale jaarrekeningstandaarden kan geschieden. Zie in dit verband de toelichting op artikel 1, onderdeel r.

Uit de toelichting op de jaarrekening dient duidelijk een opsplitsing van de verkoop-, productie, beheer-, en administratieve kosten te volgen. Voor de berekening van deze kosten kan de AFM op grond van het derde lid nadere regels stellen.

Uit het eerste lid, onderdeel a, volgt tevens het vereiste dat in de toelichting op de jaarrekening inzicht moet worden verschaft in de totale door de consumenten ingelegde gelden per serie beleggingsobjecten. Dit heeft tot doel de consument in staat te stellen om de koppeling te maken tussen het beleggingsobjectprospectus en de jaarrekening. Op deze manier kan de consument een ruwe schattig maken van zijn rendement onder de aanname dat de opbrengsten naar rato van de ingelegde gelden verdeeld worden, alsmede de prognoses van de waardeontwikkeling vermeld in het beleggingsobjectprospectus toetsen. Het ingelegde vermogen dient op jaarbasis vermeld te worden. Met betrekking tot de wijze van verstrekking van deze informatie kan de AFM op grond van het derde lid nadere regels stellen.

Uit het eerste lid, onderdeel b, volgt dat een onafhankelijke deskundige ten minste eenmaal per jaar een waardering dient op te stellen. Deze waardering dient betrekking te hebben op de gehele serie van beleggingsobjecten. Het taxatierapport waarin de waardering is opgenomen, dient duidelijk de vestigingsgegevens van de onafhankelijke deskundige te vermelden, zodat vastgesteld kan worden of de waardering door een onafhankelijke deskundige is opgesteld. Ten opzichte van artikel 48, eerste

lid, onderdeel b, van het Bfd is verduidelijkt dat de opgestelde waardering in hetzelfde jaar aan de consument moet worden verstrekt.

Daar waar een aanbieder meerdere beleggingsobjecten aanbiedt, dienen de bovenstaande gegevens per serie van beleggingsobjecten verstrekt te worden. Als een aanbieder van bijvoorbeeld teakhout-investeringen beleggingsobjecten die betrekking hebben op twee verschillende plantages aanbiedt, zal deze gehouden zijn per plantage een afzonderlijk prospectus beschikbaar te houden en op verzoek te verstrekken, en zal hij tevens per plantage de bovenbedoelde doorlopende informatie dienen te verstrekken.

Bij het begrip verkoopkosten kan worden gedacht aan marketing- en distributiekosten. Voor wat betreft productiekosten kan worden gedacht aan de kosten die (eventueel in het buitenland) geïnvesteerd zijn in het beleggingsobject, welke primair de kosten vormen die ten grondslag liggen aan het waardegenererende proces. Voor beheerkosten geldt dat bijvoorbeeld gedacht kan worden aan vergoedingen die de aanbieder betaalt aan een derde die werkzaamheden in zijn opdracht uitvoert ten behoeve van de beleggingsobjecten. Dit is bijvoorbeeld het geval bij aanbieders van teakhoutinvesteringen die derden inschakelen voor het beheer van de in het buitenland gelegen plantages in ruil waarvoor de aanbieder een vergoeding betaalt.

Op grond van het eerste lid, onderdeel c, kunnen bij ministeriële regeling andere onderwerpen worden aangewezen, waarover de aanbieder van beleggingsobjecten informatie dient te verstrekken aan de consument. Ten opzichte van het toezicht op andere financiële producten is het toezicht op beleggingsobjecten relatief nieuw. Hoewel de «doorlopende» informatieverplichtingen zoals neergelegd in de onderdelen a en b op dit moment toereikend lijken te zijn, is het denkbaar dat de huidige opvattingen over de onderwerpen waarover de aanbieder van beleggingsobjecten de consument dient te informeren, gaan veranderen. Aangezien het voor de bescherming van de consument van groot belang kan zijn dat het aanwijzen van een nieuw onderwerp met een zekere snelheid wordt doorgevoerd, is het niet wenselijk om een dergelijke uitbreiding van onderwerpen door middel van een aanpassing van het besluit te bewerkstelligen.

Artikel 68

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, vierde en vijfde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 49 van het Bfd. De informatieverplichtingen uit artikel 49 van het Bfd zijn overgenomen uit artikel 39, tweede, derde en vierde lid, van de Wck waarbij de strekking van deze informatieverplichtingen zoals zij golden onder de Wck ongewijzigd is gebleven. Wel is in het derde lid gespecificeerd dat de aanbieder tot een jaar na afwikkeling van de overeenkomst verplicht is om op verzoek kosteloos een gespecificeerde afrekening te verstrekken, in de plaats «binnen korte tijd» uit artikel 49, derde lid, van het Bfd. Aangezien deze informatieverplichtingen tevens in artikel 39 van de Wck blijven staan, blijven de civielrechtelijke consequenties genoemd in artikel 33, onderdeel e, van de Wck, ongewijzigd.

De wijzigingen in de kredietvergoeding als bedoeld in het eerste lid kan bijvoorbeeld geschieden door het noemen van deze wijzigingen op het eerst volgende rekeningafschrift.

Artikel 69

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, en vierde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 28, 38 en 43 van het Bte 1995. In plaats van «effectentransacties» in het Bte 1995 wordt de formulering «transacties in financiële instrumenten» gebruikt. Dit hangt samen met het feit dat in de Wft in plaats van het ruime begrip «effect» uit de Wte 1995 het begrip «financieel instrument» wordt gebruikt. Zie in dit verband de toelichting op de definities van effect en financieel instrument in artikel 1:1 van de wet.¹ De door de AFM te stellen regels met betrekking tot deze nota zullen overeenkomen met het bepaalde in de artikelen 34 en 38 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.

Artikel 70

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, en vierde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 29, 39 en 43 van het Bte 1995. In plaats van de term «effecten» in het Bte 1995 wordt de term «financiële instrumenten» gebruikt. Dit hangt samen met het feit dat in de Wft in plaats van het ruime begrip «effect» uit de Wte 1995 het begrip «financieel instrument» wordt gebruikt. Zie de toelichting op de definities van effect en financieel instrument in artikel 1:1 van de wet.¹ Dit artikel ziet op de rekening en verantwoording die een vermogensbeheerder over het door hem gevoerde beheer jegens zijn cliënt dient af te leggen. De door de AFM op grond van het tweede lid te stellen regels met betrekking tot deze opgave zullen overeenkomen met het bepaalde in de artikelen 35 en 38 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.

Artikel 71

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, en vierde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 24, aanhef en onderdeel c, 35, aanhef en onderdeel c, en 43 van het Bte 1995. In lijn met het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit het Bte 1995 en de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 zowel wat de inhoud als het niveau van regelgeving betreft zoveel mogelijk ongewijzigd blijven², is in dit artikel bepaald dat de AFM nadere regels stelt over de informatie die gedurende de looptijd van een overeenkomst inzake het verlenen van beleggingsdiensten aan een cliënt moet worden verstrekt. De door de AFM te stellen regels zullen overeenkomen met het bepaalde in de artikelen 36 tot en met 38 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.

Artikel 72

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, en vierde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 181, eerste tot en met vierde lid, en zevende lid, van de Wtv 1993. Doel van het artikel is te voorkomen dat zowel ter beurze als daarbuiten verzekeringsbewijzen worden afgegeven zonder dat daaruit blijkt wie de risicodragers zijn. Hoewel dit begrijpelijk is in die gevallen waarin een groot aantal verzekeraars als co-assuradeuren op de verzekering zijn betrokken, moet zij toch in strijd worden geacht met het belang van de cliënt om uit het afgegeven verzekeringsbewijs te weten wie als verzekeraar optreedt. Bovendien schuilt het gevaar, dat nauwelijks controle mogelijk is op malafide personen, die verzekeringsbewijzen uitgeven waarbij, hetzij als risicodragers een niet toegelaten verzekeraar optreedt, hetzij in het geheel geen dekking wordt verleend door enige verzekeraar.

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 366 en 368.

² Zie het algemeen deel van de nota van toelichting, onder 2.

Het vijfde en zesde lid van artikel 181 van de Wtv 1993 zijn niet overgenomen. Deze leden regelden dat de gevolmachtigde agent ingeval van schadeverzekeringen onder bepaalde voorwaarden de vermelding van de naam, en ingeval van co-assurantie, de participaties van de door hem vertegenwoordigde verzekeraars in de totale verzekering op de polis of in een aanhangsel achterwege mocht laten. Van deze regeling werd in de praktijk al bijna geen gebruik meer gemaakt. Bovendien hanteerde DNB een zeer restrictief beleid, mede naar aanleiding van opmerkingen van de Ombudsman Schadeverzekeringen waarin het belang voor cliënten wordt benadrukt om te weten wie de risicodragers zijn. Tot slot was een belangrijke reden om het vijfde en zesde lid niet over te nemen dat ICT-toepassingen goede mogelijkheden bieden om de cliënten te informeren, zonder dat hier hoge administratieve lasten aan verbonden zijn.

Artikel 73

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, en vierde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 45, eerste lid, van het Bfd. Het tweede lid van artikel 45 van het Bfd is niet overgenomen. Zie hiervoor de toelichting op artikel 62. In plaats van het begrip «consument» in artikel 45 van het Bfd wordt in dit artikel het begrip «cliënt» gebruikt. Dit hangt samen met het feit dat de bepalingen over verzekeringen zich uitstrekken tot alle personen en niet beperkt zijn tot de natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. In het Bfd volgde dit wat verzekeringen betreft uit het gebruik van de term «consument» in samenhang met artikel 6 van de Wfd. In de wet en dit besluit wordt in plaats daarvan de term «cliënt» gebruikt.¹

De term «levensverzekeraar» wordt gebruikt waar het Bfd de term «aanbieder» gebruikte. In de wet worden de financiële ondernemingen immers ook met de specifieke term (zoals verzekeraar) aangeduid indien een bepaling zich tot die specifieke financiële onderneming richt. Inhoudelijk is er geen verschil met het Bfd beoogd.

In dit artikel dient onder cliënt annex verzekeringnemer ook te worden verstaan de werkgever die een collectieve regeling treft voor zijn werknemers in verband met een door hem toegezegd pensioen. De levensverzekeraar dient de in dit artikel voorgeschreven informatie eenmalig aan de werkgever te verstrekken. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat een verzekeraar op grond van de Pensioenwet de begunstigde werknemer rechtstreeks dient te informeren over deelname aan de pensioenregeling. De cliënt annex verzekeringnemer is bovendien niet (altijd) gelijk te stellen aan de (herroepelijk of onherroepelijk) begunstigde of gerechtigde op een uitkering.

Voor een toelichting op het eerste lid, onderdeel a, wordt worden verwezen naar de toelichting op de artikelen 57, eerste lid, onderdeel a, en 60, eerste lid, onderdeel a.

Onderdeel b heeft tot gevolg dat wijzigingen in de polisvoorwaarden aan de cliënt annex verzekeringnemer moeten worden overgelegd. De verzekeraar die een wijziging in de polisvoorwaarden wil doorvoeren, zal deze dus moeten toezenden aan de verzekeringnemer.

Onderdeel c heeft tot gevolg dat de voorgeschreven informatie in het geval van wijzigingen in die informatie of de daarop van toepassing zijnde regelgeving niet meer (afzonderlijk) hoeft te worden overgelegd, wanneer die wijzigingen zijn af te leiden uit de toegezonden gewijzigde polisvoorwaarden. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat met «wijzigingen» wordt bedoeld op wijzigingen in juridische zin. Niet als zodanig worden beschouwd bijvoorbeeld «natuurlijke» wijzigingen in de afkoopwaarde

¹ Zie ook de toelichting op onderdeel a van de definitie van aanbieder in artikel 1:1 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 356) en op artikel 4:20 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 509).

van een levensverzekering, die door onder andere premiebetaling en winstdeling normaliter voortdurend wijzigt.

Artikel 73, eerste lid, onderdelen d en e, vloeit voort uit onderdelen a.8. en a.9. van bijlage III bij de richtlijn levensverzekeraars.

Artikel 74

Dit artikel komt in de plaats van artikel 46 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, en vierde lid, van de wet. In plaats van het begrip «consument» in artikel 46 van het Bfd wordt in dit artikel het begrip «cliënt» gebruikt. Dit hangt samen met het feit dat de bepalingen over verzekeringen zich uitstrekken tot alle personen en niet beperkt zijn tot de natuurlijke persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf. In het Bfd volgde dit wat verzekeringen betreft uit het gebruik van de term «consument» in samenhang met artikel 6 van de Wfd. In de wet en dit besluit wordt in plaats daarvan de term «cliënt» gebruikt.¹ De term «natura-uitvaartverzekeraar» wordt gebruikt waar het Bfd de term «aanbieder» gebruikte. In de wet worden de financiële ondernemingen immers ook met de specifieke term (zoals verzekeraar) aangeduid indien een bepaling zich tot die specifieke financiële onderneming richt. Inhoudelijk is er geen verschil met het Bfd beoogd.

Het tweede lid van artikel 46 van het Bfd is overgenomen in het eerste lid van dit artikel. Het betreft een verduidelijking; uit artikel 4:18, tweede lid, van de wet volgt immers al dat onder natura-uitvaartverzekering mede wordt verstaan een overeenkomst die strekt tot fondsvorming ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van de natuurlijke persoon die door een natura-uitvaartverzekeraar wordt aangegaan.

Ook voor artikel 74 geldt dat de cliënt annex verzekeringnemer niet (altijd) gelijk te stellen is aan de (herroepelijk of onherroepelijk) begunstigde of gerechtigde op een uitkering.

Voor een toelichting op het eerste lid, onderdeel a, wordt verwezen naar de toelichting op artikelen 57, eerste lid, onderdeel a, en 63, eerste lid, onderdeel a. Zie voor een toelichting op de onderdelen b en c, de toelichting op artikel 73, eerste lid, onderdelen b en c.

Artikel 75

Dit artikel komt in de plaats van artikel 109, achtste lid, tweede volzin, van de Wtv 1993 en is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, en vierde lid, van de wet. Een schadeverzekeraar met zetel buiten Nederland die diensten verricht naar Nederland in de branche Aansprakelijkheid Motorrijtuigen dient elke wijziging in naam of adres van de schade-afhandelaar, bedoeld in artikel 4:71, eerste lid, onderdeel e, van de wet, aan de cliënt annex verzekeringnemer te melden.

§ 8.1.7. Informatieverstrekking in het kader van een overeenkomst op afstand

Deze paragraaf bevat bijzondere bepalingen over informatieverstrekking in het kader van overeenkomsten op afstand en neemt het merendeel van de bepalingen in paragraaf 5 van hoofdstuk 7 van het Bfd over (artikel 44 van het Bfd is opgenomen in afdeling 8.2). Deze informatiebepalingen vloeien voort uit de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten.¹

De richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten geldt ook voor overeenkomsten op afstand inzake deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen. De informatie die op grond van de

¹ Richtlijn nr. 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en tot wijziging van de richtlijnen nr. 90/619/EEG, nr. 97/7/EG en nr. 98/27/EG (PbEG L 271).

richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten moet worden verstrekt komt echter grotendeels overeen met het verplichte prospectus dat bij het aanbieden van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen beschikbaar moet worden gesteld op grond van de artikelen 4:49 en 4:50, eerste lid, van de wet. Zie hiervoor (de toelichting op) artikel 118 en bijlage E.

Artikel 40 van het Bfd is niet overgenomen omdat artikel 6 van de Wfd niet is overgenomen in de Wft.¹ De reikwijdte van bepalingen met betrekking tot verzekeringen wordt in de wet en dit besluit waar nodig uitgebreid door het ruimere begrip «cliënt» te gebruiken in plaats van het smallere begrip consument. De beperking van de reikwijdte van deze informatiebepalingen zoals opgenomen in artikel 40 van het Bfd is gelet daarop niet nodig.

Artikel 76

De richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten geldt ook voor overeenkomsten op afstand inzake het verlenen van beleggingsdiensten. De informatie die beleggingsondernemingen bij het verlenen van beleggingsdiensten op grond van de artikelen 25, 35 en 43 van het Bte 1995 en artikel 33 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 over moet leggen komt echter grotendeels overeen met de informatievereisten van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. In afwachting van de implementatie van de MiFID wordt volstaan met de handhaving van deze verplichtingen, ook wat overeenkomsten op afstand betreft. Deze paragraaf is daarom niet van toepassing op het als nevenactiviteit in het kader van het verlenen van beleggingsdiensten adviseren over financiële instrumenten. Degenen die alleen adviseren over financiële instrumenten en niet tevens beleggingsdiensten verlenen, vallen evenals onder het Bfd wel onder de verplichtingen die in deze paragraaf zijn opgenomen.

Artikel 77

Dit artikel komt in de plaats van de artikelen 41 van het Bfd en 24 van de Vrijstellingsregeling Wfd en is gebaseerd op artikel 4:20, eerste lid, van de wet. In het eerste lid is de zinsnede «Onverminderd de artikelen ...» uit de artikelen 35 tot en met 39 van het Bfd (artikelen 4:30a en 4:33 van de wet en 1, onderdeel dd, 65 en 66 van dit besluit) niet overgenomen. Uit de formulering van de artikelen 4:30a en 4:33 van de wet en 65 en 66 van dit besluit blijkt al dat de verplichting om een beleggingsobjectprospectus, kredietprospectus of financiële bijsluiter beschikbaar te houden altijd geldt, ongeacht andere informatieverplichtingen die voor de financiële dienstverlener uit hoofde van de wet of dit besluit voortvloeien. De verwijzing naar artikel 37 van het Bfd (artikel 1, onderdeel dd, van dit besluit, wijze van berekening van de theoretische looptijd) was niet relevant.

Het artikel vloeit voort uit artikel 3, eerste lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. In dit richtlijnartikel zijn alle informatieverplichtingen opgenomen die gelden bij de verkoop op afstand van financiële diensten, ongeacht de aard van het desbetreffende financiële product. Indien het bijvoorbeeld de verkoop op afstand van een levensverzekering betreft, dan komen de precontractuele informatieplichten van de financiële dienstverlener zowel voort uit de algemene bepalingen van de artikelen 57, 58 en 60 als de distributiespecifieke bepalingen van de deze paragraaf.

¹ Zie de toelichting op onderdeel a van de definitie van aanbieden in artikel 1:1 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 356) en de artikelen 4:28 tot en met 4:30 (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 518). Zie ook onderdeel 5.3.b. van het nader rapport met betrekking tot de vierde nota van wijziging, Kamerstukken II 2005/06, 29708, nr. 20, blz. 37 en 38.

Voor een toelichting op het eerste lid, onderdelen a tot en met d, wordt verwezen naar de toelichting op artikel 57, eerste lid, onderdelen a, b, c en d.

Onderdeel e implementeert artikel 3, eerste lid, onder 1, onderdeel d, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. De financiële dienstverlener is bij verkoop op afstand ook verplicht zijn inschrijvingsnummer van het handelsregister en de naam van de desbetreffende Kamer van Koophandel te vermelden, indien hij is ingeschreven. Overigens moet een financiële dienstverlener, indien hij gehouden is tot inschrijving in een handelsregister op grond van artikel 25, eerste lid, van de Handelsregisterwet 1996 daarnaast ook op alle uitgaande brieven, orders, facturen en offertes vermelden onder welk nummer hij in het handelsregister is ingeschreven.

Onderdeel f implementeert artikel 3, eerste lid, onder 2, onderdeel a, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. Het onderdeel verplicht de financiële dienstverlener tot het informeren van de consument over de meest relevante kenmerken van het aangeboden financiële product. Tot de meest relevante kenmerken behoren in ieder geval die eigenschappen die voor de consument dusdanig essentieel zijn, dat hij zonder informatie over deze eigenschappen zich geen afgewogen oordeel kan vormen over het aangeboden financiële product. Aangenomen mag worden dat deze norm in ieder geval verplicht tot een (algemene) uitleg over de aard van het product, bijvoorbeeld of het product een spaarelement, beleggingselement, of een combinatie van beide elementen heeft. Indien een product eigenschappen heeft die het geschikt maakt voor een specifieke groep van consumenten (bijvoorbeeld vanwege fiscale consequenties), dan dienen ook deze eigenschappen te worden genoemd. Ook informatie over de risico's en de (totale) kosten van het product alsmede over de (minimale) duur van het contract en de wijze van betaling zijn zeer relevant voor de consument. Deze belangrijke kenmerken dienen te worden toegelicht op grond van de onderdelen g (risico's), h, i, j (kosten), k (wijze van betaling) en m (de (minimale) duur van het contract) van het tweede lid.

Op grond van onderdeel g dient informatie te worden verstrekt over (financiële en overige) risico's die samenhangen met een financieel product. Indien een financieel product een beleggingselement kent, dient bijvoorbeeld te worden gewezen op het risico dat de beleggingen niet alleen in waarde kunnen stijgen, maar ook in waarde kunnen dalen. Indien er risico's zouden voortkomen uit specifieke kenmerken van een financieel product (bijvoorbeeld het risico dat de consument na beëindiging van het contract geconfronteerd kan worden met een restschuld) of vanwege door de financiële dienstverlener uit te voeren verrichtingen (bijvoorbeeld het risico dat financiële producten, waarvan de waarde (mede) afhankelijk is van de ontwikkelingen op de financiële markten of andere markten, tegen een andere koers worden aangekocht dan tegen de koers zoals deze is gepresenteerd in de offerte, omdat bij het aangaan van het contract de dagkoers wordt gebruikt), dienen deze tevens te worden toegelicht. Ook dient informatie te worden gegeven over de omvang van het risico. Het ligt voor de hand om hiertoe een risico-indicator op te nemen in de informatie aan de consument en de systematiek, berekeningsmethode en wijze van presentatie te volgen die hoort bij de «maatmens»-financiële bijsluiter (zie de toelichting op de artikelen 65 en 66, vierde lid). Ook hier geldt dat de financiële dienstverlener kan voldoen aan de verplichting in dit onderdeel door de consument een financiële bijsluiter te *verstrekken*. Zie hierover verder de toelichting op artikel 60, eerste lid, onderdeel q.

Artikel 3, eerste lid, onder 2, onderdeel b van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten is geïmplementeerd in onderdeel h. Het moet duidelijk zijn welke tegenprestatie van de consument wordt verwacht, wanneer deze besluit tot aankoop van het aangeboden financiële product. Zo moet volstrekt helder zijn hoe hoog het totale bedrag is dat de consument moet betalen aan de financiële dienstverlener in verband vergoedingen of overige uitgaven die voor rekening van de consument komen. In de totale kosten dient ook het bedrag te worden begrepen dat door de consument aan de financiële dienstverlener moet worden afgedragen in verband met verschuldigde belastingen die via de financiële dienstverlener worden geïnd.

Onderdeel i verplicht de financiële dienstverlener tot transparantie over vergoedingen en overige uitgaven die voor rekening van de consument komen en belastingen waartoe de consument verschuldigd zal zijn in verband met de aankoop van het aangeboden financiële product, die *niet* via de financiële dienstverlener worden betaald. Dit onderdeel dient ter implementatie van artikel 3, eerste lid, onder 2, onderdeel d, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten.

Onderdeel j heeft betrekking op eventuele extra kosten die de consument worden aangerekend in verband met het gebruik van een techniek voor de communicatie op afstand.

Onderdeel k verplicht de financiële dienstverlener tot het toelichten van de manier waarop de consument de door hem verschuldigde bedragen, in verband met kosten en belastingen die voor rekening van de consument komen, moet voldoen. De financiële dienstverlener dient bijvoorbeeld de omvang van het verschuldigde bedrag, de frequenties van de betalingen en de duur van de termijn waarin betalingen moeten worden verricht toe te lichten. Bovendien dient de financiële dienstverlener de consument te informeren over de wijze van uitvoering van de overeenkomst. Dit houdt in dat de financiële dienstverlener toelicht welke handelingen hij zal verrichten ter uitvoering van de overeenkomst en wanneer hij deze handelingen zal verrichten. Dit onderdeel dient ter implementatie van artikel 3, eerste lid, onder 2, onderdeel f, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten.

Wanneer informatie over een financieel product beperkt geldig is, bijvoorbeeld omdat een actietarief wordt weergegeven waartegen gedurende een bepaalde periode kan worden gecontracteerd, verplicht onderdeel l tot het bieden van transparantie over deze beperkte geldigheid van de verstrekte informatie. Dit onderdeel dient ter implementatie van artikel 3, eerste lid, onder 2, onderdeel e, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten.

Onderdeel m verplicht de financiële dienstverlener ertoe de duur van het aangeboden contract inzake een financieel product te verduidelijken. Wanneer in de voorwaarden van een contract is vastgelegd dat de overeenkomst een looptijd van een jaar heeft en daarna stilzwijgend telkens voor een jaar zal worden verlengd, zal de financiële dienstverlener zowel moeten wijzen op de minimale looptijd van een jaar als op de voorwaarde dat, tenzij de consument tijdig aangeeft het contract na dat jaar te willen beëindigen, de overeenkomst telkens met een jaar zal worden verlengd. Zou de financiële dienstverlener niet op deze voorwaarde wijzen, dan zou er bij de consument wellicht een verkeerd beeld kunnen ontstaan over de duur van het contract. Hij zou er namelijk van kunnen uitgaan dat het contract na een jaar beëindigd zal zijn, ook wanneer hij niet de moeite neemt om de financiële dienstverlener te melden dat hij niet langer dan dat jaar aan het contract wil worden

gehouden. Dit onderdeel dient ter implementatie van artikel 3, eerste lid, onder 3, onderdeel b, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten.

Onderdeel n verwijst naar een eventueel met de financiële dienstverlener overeengekomen opzeg- of ontbindingsrecht waarop de consument zich eenzijdig kan beroepen indien hij een overeenkomst op afstand inzake een financieel product vroegtijdig, dat wil zeggen voordat de overeengekomen looptijd van het contract verstreken is, wil beëindigen. Indien bovendien is overeengekomen dat de consument een boete zal betalen, wanneer deze gebruik maakt van het opzeg- of ontbindingsrecht, dan zal de financiële dienstverlener de consument ook moeten informeren over deze boete. Indien een opzeg- of ontbindingsrecht wordt overeengekomen, opdat het een financiële dienstverlener wordt toegestaan de wettelijk voorgeschreven precontractuele informatie op enig moment na het aangaan van de overeenkomst te verstrekken als bedoeld in de artikelen 60, tweede lid, 61, tweede lid, en 63, derde lid, zal overigens geen sprake kunnen zijn van een verplichting tot betaling van een boete wanneer gebruik wordt gemaakt van een opzeg- of ontbindingsrecht. Zie ook de toelichting op genoemde artikelen. Onderdeel n dient ter implementatie van artikel 3, eerste lid, onder 3, onderdeel c, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten.

Onderdeel o dient ter implementatie van artikel 3, eerste lid, onder 3, onderdelen a en d, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. De financiële dienstverlener dient de consument te informeren over een eventueel recht van ontbinding in verband met de overeenkomst op afstand, als bedoeld in artikel 4:28, eerste en tweede lid, van de wet. In het vierde lid van artikel 4:28 van de wet is vastgelegd wanneer er *geen* recht op ontbinding in verband met een overeenkomst bestaat. Het ontbindingsrecht geldt niet voor overeenkomsten op afstand inzake een financieel product dat gedurende de ontbindingstermijn een beleggingselement kent, overeenkomsten inzake korte-termijn-verzekeringen met een looptijd van minder dan één maand, overeenkomsten die op uitdrukkelijk verzoek van de consument volledig zijn uitgevoerd voordat de consument gebruik maakt van het ontbindingsrecht, overeenkomsten inzake krediet die zijn ontbinden als bedoeld in de artikelen 7:46e en 7:48e van het Burgerlijk Wetboek, overeenkomsten inzake krediet waarbij hypothecaire zekerheid wordt verleend en bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen andere overeenkomsten. Ook het niet bestaan van het herroepingsrecht moet de consument worden verteld. Bij de beslissing van de consument om al dan niet een overeenkomst met de financiële dienstverlener aan te gaan, kan doorslaggevend zijn of de consument nog «onder de overeenkomst uit kan» binnen een korte tijd na het sluiten van die overeenkomst.

De financiële dienstverlener dient te wijzen op de termijn waarbinnen de consument gebruik kan maken van het ontbindingsrecht en de (wettelijke) voorwaarden die zijn verbonden aan de uitoefening van dat recht, waaronder een verplichting voor de consument om een bedrag te betalen aan de financiële dienstverlener in verband met een reeds geleverd financieel product.

Overigens zal een financiële dienstverlener ook vanwege artikel 4:29, derde lid, van de wet de consument informatie verstrekken over deze vergoeding. Artikel 4:29, derde lid, van de wet regelt namelijk dat de financiële dienstverlener deze vergoeding slechts kan verlangen indien hij kan aantonen dat de consument is geïnformeerd over de in het tweede lid bedoelde vergoeding.

Onder informatie over de wijze waarop het recht kan worden uitgevoerd worden in ieder geval verstaan het adres waar de kennisgeving naar toe moet worden verzonden en de termijn waarbinnen de kennisgeving moet worden gedaan. Mogelijk vindt een financiële dienstverlener het nodig daarnaast andere instructies mee te geven aan de consument, bijvoorbeeld het gebruik van een bepaald format of een kenmerkaanduiding. De financiële dienstverlener mag echter, in aanvulling op de wettelijke voorwaarden, geen (inhoudelijke of financiële) voorwaarden aan het gebruik van het recht verbinden. Dergelijke voorwaarden zouden het recht van ontbinding immers kunnen inperken.

Onderdelen p en q strekken tot implementatie van artikel 3, eerste lid, onder 4, onderdeel b, en eerste lid, onder 3, onderdeel g, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. Onder «voorwaarden van de overeenkomst op afstand» worden zowel de algemene als de bijzondere voorwaarden begrepen.

Onderdeel r strekt tot implementatie van artikel 3, eerste lid, onder 3, onderdelen e en f, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. De op grond van onderdeel r te verstrekken informatie betreft het toepasselijke recht op de precontractuele verhouding tussen de financiële dienstverlener en de consument, het toepasselijke recht op een door deze partijen gesloten overeenkomst op afstand, alsmede de bevoegde rechter, een en ander zoals voorgesteld door de financiële dienstverlener. Ten aanzien van het op een overeenkomst toepasselijke recht staat voorop dat deze door rechtskeuze van de partijen wordt bepaald. Dit vloeit voort uit artikel 3 van het op 19 juni 1980 te Rome tot stand gekomen Verdrag inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Trb. 1980, 156, (EVO)). Bij gebreke van rechtskeuze is op grond van artikel 4, tweede lid, EVO in beginsel toepasselijk het recht van het land waar de partij is gevestigd die de karakteristieke prestatie levert (hier: de financiële dienstverlener) of, indien het een rechtspersoon betreft, haar hoofdbestuur heeft. Een en ander wordt aangescherpt door artikel 12 van richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten, welke bepaling is omgezet in artikel 7:46j, derde lid, van het BW. In artikel 7:46j, derde lid, van het BW wordt in hoofdzaak bepaald dat de toepasselijkheid op de overeenkomst van een recht dat de door genoemde richtlijn voorziene bescherming niet of slechts ten dele biedt, er niet toe kan leiden dat de consument de bescherming verliest die hem krachtens die richtlijn wordt geboden door de dwingende bepalingen van het recht van de lidstaat waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft. Voor het antwoord op de vraag welk recht toepasselijk is op de precontractuele verhouding tussen de financiële dienstverlener en de consument kan bij het voorgaande worden aangesloten. Ten aanzien van de bevoegde rechter moet worden gewezen op de artikelen 15 en 16 van Verordening nr. 44/2001 van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PbEG 2001, L 12). Uit deze bepalingen vloeit voort dat de consument de financiële dienstverlener kan dagvaarden voor de rechter van de lidstaat waar de financiële dienstverlener woonplaats heeft, dan wel voor de rechter van de lidstaat waar de consument woonplaats heeft, en dat de financiële dienstverlener de consument alleen kan dagvaarden voor de rechter van de lidstaat waar de consument woonplaats heeft. Van die bepalingen kan slechts binnen bepaalde grenzen bij overeenkomst worden afgeweken.

Onderdeel s strekt tot implementatie van artikel 5, eerste lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. Onder «voorwaarden van de overeenkomst op afstand» worden zowel de algemene als de bijzondere voorwaarden begrepen.

In het tweede lid is geregeld dat bij de verkoop op afstand van levensverzekeringen geldt dat de financiële dienstverlener die de informatie verstrekt bedoeld in artikel 60, eerste lid, onderdelen h, i, l, m, n, o, r, s, en t tevens voldoet aan de informatieverplichting van artikel 77, eerste lid, onderdelen f, g, h, m, n, en s. De informatie, bedoeld in artikel 60, eerste lid, onderdelen h, i, l, m, n, o, r, s, en t komt immers vrijwel overeen met de informatie waarnaar wordt verwezen in artikel 77, eerste lid, onderdelen f, g, h, m, n, en s.

Een soortgelijke constructie geldt op grond van het derde lid voor de verplichting tot het verstrekken van informatie over natura-uitvaartverzekeringen, zoals beschreven in artikel 63, eerste lid, onder h, i en j.

Artikel 78

Dit artikel komt in de plaats van artikel 42 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:20, tweede lid, van de wet. Het eerste lid van dit artikel over de beschikbaarstelling van informatie bij verkoop op afstand van financiële diensten implementeert artikel 5, tweede lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. Bij wijze van uitzondering op het beginsel van voorafgaande informatieverstrekking, zoals vastgelegd in artikel 77, eerste lid, mag de financiële dienstverlener informatie over de in dat artikel benoemde onderwerpen onmiddellijk ná het sluiten van de overeenkomst verstrekken, mits aan twee voorwaarden is voldaan:

- de overeenkomst op afstand moet zijn gesloten met gebruikmaking van een door de consument bepaalde techniek voor communicatie op afstand, bijvoorbeeld per telefoon of per email. De consument dient dus te hebben gekozen voor het medium waarmee de informatie wordt uitgewisseld en uiteindelijk de koop wordt gesloten en niet de financiële dienstverlener; en
- de door de consument gekozen techniek van gegevensuitwisseling moet beletten dat de financiële dienstverlener de voorgeschreven precontractuele informatie voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst in overeenstemming met artikel 49, eerste lid, schriftelijk of via een andere voor de consument beschikbare en toegankelijke duurzame drager kan verstrekken.

Hoewel technisch gezien vrijwel elk denkbaar medium geschikt zal zijn om de desbetreffende informatie over te brengen aan de consument, heeft de Europese wetgever gekozen voor een onderscheid tussen technieken voor communicatie op afstand waarmee de voorgeschreven informatie eenmalig ter beschikking komt aan de consument (bijvoorbeeld per telefoon) en informatie die duurzaam ter beschikking komt aan een consument, in die zin dat een consument in staat is om de persoonlijk aan hem gerichte informatie op te slaan op een wijze die deze informatie toegankelijk maakt voor toekomstig gebruik. In dit artikel wordt uitdrukkelijk verwezen naar de laatstgenoemde wijze van informatieverstrekking.

Gevolg van bovenstaande voorwaarden is dat de financiële dienstverlener een verplichting om de wettelijk voorgeschreven informatie voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst op afstand inzake een financieel product schriftelijk of via een andere duurzame drager te verstrekken dus niet uit de weg kan gaan door zelf voor een

communicatiemiddel te kiezen die een dergelijke verstrekking voorafgaande aan de koop onmogelijk maakt.

Een andere uitzondering op het beginsel van volledige informatieverstrekking voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een financieel product is in het tweede lid geregeld. Door te spreken over «informatieverstrekking geruime tijd voordat een consument is *gebonden* door een overeenkomst of afstand of een aanbod» in plaats van «informatieverstrekking voorafgaand aan het *sluiten* van de overeenkomst» laat de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten enige ruimte voor differentiatie in het moment waarop verplichte precontractuele informatie moet worden verstrekt aan de consument. Op het moment dat een consument een overeenkomst is aangegaan, wil dat niet altijd zeggen dat hij gebonden is aan de overeenkomst, in die zin dat er voor hem geen contractuele mogelijkheden meer zijn om onder de gehoudenheid aan het contract uit te komen. Een overeenkomst kan bijvoorbeeld zijn gesloten onder de voorwaarde dat de consument de overeenkomst voortijdig kan beëindigen, indien de aanbieder de volgens de wet te verstrekken wezenlijke informatie over die overeenkomst ná het aangaan van de overeenkomst verstrekt en de consument uit deze informatie concludeert dat het product toch niet voldoet aan zijn wensen (zie de artikelen 60, tweede lid, 61, tweede lid, en 63, derde lid). Indien een dergelijke clause is opgenomen in het contract kan worden verdedigd dat de gebondenheid aan de overeenkomst pas blijkt wanneer de aanbieder de bewuste informatie heeft verstrekt en de consument geen gebruik heeft gemaakt en geen gebruik meer kan maken van het recht op voortijdige beëindiging, omdat de termijn die hiervoor staat is verstreken. Ook wanneer een consument een ontbindingsrecht heeft als bedoeld in artikel 4:28, eerste en tweede lid, van de wet (in verband met verkoop op afstand van een financieel product) of een opzegrecht als bedoeld in artikel 4:63 van de wet, kan worden gezegd dat het moment van het blijken van de «gebondenheid» aan de overeenkomst, zowel het moment waarop de overeenkomst wordt aangegaan kan zijn, als het moment waarop de ontbindings- of opzegtermijn verstreken is en de consument geen gebruik heeft gemaakt van het recht op voortijdige beëindiging van de overeenkomst. Aangezien de regering veel waarde hecht aan het beginsel dat een consument over alle door de wetgever als relevant bepaalde informatie moet beschikken voordat hij tot het aangaan van een overeenkomst inzake een financieel product besluit, is in dit besluit, net als in het Bfd, slechts een uitzondering op dit beginsel gemaakt waar het verzekeringen betreft. Dit omdat bij verzekeringen zich de bijzondere omstandigheid voordoet dat de consument, wanneer deze in contact treedt met een verzekeraar vaak direct een (voorlopige) verzekeringsdekking wenst ter zake van een risico. Met het verlenen van een (voorlopige) verzekeringsdekking komt de verzekeringsovereenkomst reeds tot stand. Een voorschrift dat eerst bepaalde informatie moet worden verstrekt aan de consument voordat een overeenkomst kan worden aangegaan zou hier aan in de weg staan en niet in het voordeel zijn van de consument. Bovendien wordt door deze uitzondering op de hoofdregel niet afgedaan aan de bescherming van de consument. Mocht de consument uit de na de totstandkoming van de verzekeringsovereenkomst verstrekte informatie blijken dat het product toch niet voor hem geschikt is, dan kan hij gebruik maken van zijn recht op ontbinding conform artikel 4:28 van de wet of, indien het een natura-uitvaart- of levensverzekering met een beleggingselement betreft, van zijn ontbindingsrecht op grond van hetgeen gesteld is in onderdeel b.

In onderdeel a is geregeld dat voor schadeverzekeringen die op afstand worden verkocht, net als bij de reguliere verkoop van schadeverzekeringen, is toegestaan dat de voorgeschreven informatie uiterlijk tegelij-

kertijd met de polis wordt verstrekt. Indien de voorgeschreven informatie tegelijkertijd met de polis wordt verstrekt, gaat op dat moment de herroepingstermijn in als bedoeld in artikel 4:28, eerste lid, van de wet. De consument heeft vanaf dat moment een termijn van veertien kalenderdagen waarbinnen deze de overeenkomst zonder boete en zonder opgave van redenen kan ontbinden; een termijn die gelijk is aan de periode waarvoor de regeling van artikel 61, tweede lid, geldt.

Omdat artikel 4:28 van de wet de consument reeds voorziet in de mogelijkheid een aangegane overeenkomst inzake een schadeverzekering te ontbinden, is het voor de handhaving van de bestaande consumentenbescherming niet nodig om aan de mogelijkheid voor de financiële dienstverlener om de voorgeschreven informatie op genoemde momenten na het aangaan van de overeenkomst te verstrekken, de voorwaarde te verbinden dat de consument contractueel een ontbindingsrecht moet toekomen, als bedoeld in artikel 61, tweede lid. Dit voor het geval de consument uit de hem verstrekte informatie de conclusie trekt dat het product toch niet voldoet aan zijn wensen en deze alsnog wenst af te zien van de aankoop.

Op grond van onderdeel b geldt dat ook voor levensverzekeringen, natura-uitvaartverzekeringen en fondsvormingovereenkomsten die strekken ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van de natuurlijke persoon die op afstand worden verkocht, het net als bij de reguliere verkoop van deze producten is toegestaan de voorgeschreven informatie uiterlijk tegelijkertijd met de polis te verstrekken. Ook hier gaat op dat indien de voorgeschreven informatie tegelijkertijd met de polis wordt verstrekt, op dat moment de herroepingstermijn ingaat als bedoeld in artikel 4:28, tweede lid, van de wet. Omdat artikel 4:28 van de wet de consument reeds voorziet in de mogelijkheid een aangegane overeenkomst op afstand inzake een levensverzekering, natura-uitvaartverzekering of fondsvorming te ontbinden, is het ook hier voor de handhaving van de bestaande consumentenbescherming in beginsel niet nodig om aan de mogelijkheid voor de financiële dienstverlener om de voorgeschreven informatie op genoemde momenten na het aangaan van de overeenkomst te verstrekken, de voorwaarde te verbinden dat de consument contractueel een ontbindingsrecht moet toekomen, zoals bedoeld in de artikelen 60, tweede lid, en 63, derde lid. Dit voor het geval de consument uit de hem verstrekte informatie de conclusie trekt dat het product toch niet voldoet aan zijn wensen en deze alsnog wenst af te zien van de aankoop.

Beleggingsverzekeringen zijn echter van de reikwijdte van artikel 4:28 van de wet uitgesloten, omdat artikel 6, vierde lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten niet ziet op financiële producten waarvan de waarde (mede) afhankelijk is van de ontwikkelingen op de financiële markt en andere markten. Om de consumentenbescherming bij een aankoop op afstand van een beleggingsverzekering gelijk te doen zijn als bij een reguliere aankoop van een beleggingsverzekering, bijvoorbeeld door tussenkomst van een bemiddelaar, is het nodig voor deze verkoop op afstand van beleggingsverzekeringen een bijzondere voorziening te treffen, in de vorm van een ontbindingsrecht als bedoeld in artikel 60, tweede lid. Voor beleggingsverzekeringen geldt daarom wél dat aan de mogelijkheid voor de financiële dienstverlener om de voorgeschreven informatie op genoemde momenten na het aangaan van de overeenkomst te verstrekken, de voorwaarde is verbonden dat de consument contractueel een ontbindingsrecht moet toekomen voor een termijn van dertig kalenderdagen. Hetzelfde geldt voor fondsvormingsovereenkomsten ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van de natuurlijke persoon die een beleggingselement kennen (zie de toelichting

bij artikel 63, vijfde lid) en daarom van de reikwijdte van artikel 4:28 van de wet uitgesloten zijn.

Nu het tweede lid regelt dat ook voor overeenkomsten op afstand inzake beleggingsverzekeringen een ontbindingsrecht kan gelden, moet ook een voorziening worden getroffen voor wijzigingen in de waarde van de beleggingsverzekering die zich voordoet tussen het moment dat de overeenkomst tot stand komt en deze wordt opgezegd. Deze voorziening is neergelegd in het derde lid. Daarbij is aangesloten bij artikel 60, derde lid, zodat er op dit punt geen onderscheid bestaat in de consumentenbescherming tussen verkoop in persoon van beleggingsverzekeringen en de verkoop op afstand van levensverzekeringen.

Zoals toegelicht bij artikel 63, vijfde lid, mogen natura-uitvaartverzekeraars die fondsvormingovereenkomsten aanbieden die strekken ter voldoening van de verzorging van de uitvaart van de natuurlijke persoon, niet overeenkomen dat de eventueel na de totstandkoming van de overeenkomst opgetreden waardevermeerdering of -vermindering van de beleggingen voor hun rekening komt, indien de consument ingevolge het tweede lid, onderdeel b, de overeenkomst terugwerkend tot de datum van de totstandkoming van de overeenkomst schriftelijk opzegt. Indien de natura-uitvaartverzekeraar gebruik wenst te maken van de regeling van het tweede lid, onderdeel b, dient hij dus altijd overeen te komen met de consument dat het beleggingsrisico bij een eventuele opzegging van de consument voor rekening komt van die consument.

Artikel 79

Dit artikel komt in de plaats van artikel 43 van het Bfd en is gebaseerd op artikel 4:20, eerste en tweede lid, van de wet. Artikel 3, tweede en derde lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten wordt in dit artikel geïmplementeerd. De bepaling heeft betrekking op spraaktelefonie. Dat wil zeggen dat andere vormen van telefonie of diensten die via een telefonisch netwerk worden aangeboden, zoals SMS-, WAP- of I-mode- diensten niet onder de reikwijdte van dit artikel vallen.

Het eerste lid is gemodelleerd naar artikel 7:46h, eerste lid, van het BW, dat ook van toepassing is op de verkoop op afstand van financiële diensten. In geval van spraaktelefonie ter bevordering van de totstandkoming van een overeenkomst op afstand dient de betreffende financiële dienstverlener om te beginnen altijd zichzelf en het commerciële doel van het gesprek bekend te maken. De bepaling geldt alleen in de situatie dat de financiële dienstverlener het telefonische contact met de consument tot stand brengt of laat brengen. De bepaling geldt niet wanneer een consument het initiatief neemt om de financiële dienstverlener telefonisch te benaderen (inkomende gesprekken).

Met de voorgeschreven informatie kan de consument zichzelf een beeld verschaffen van wie hem om welke reden benadert voor een financiële dienst. Op het uitgangspunt dat de financiële dienstverlener alle in artikel 77, eerste lid, bedoelde informatie voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst inzake een financieel product ter beschikking van de consument dient te stellen kan een uitzondering worden gemaakt indien aan de volgende voorwaarde wordt voldaan. De consument dient expliciet goedkeuring te hebben gegeven aan de beperkte informatieverstrekking door de financiële dienstverlener conform dit artikel. Dat wil zeggen dat de vraag of de consument zou instemmen met een beperkte informatievoorziening uitdrukkelijk aan de consument moet worden voorgelegd en dat de consument positief op deze vraag moet reageren.

Het eerste lid ontslaat de financiëledienstverlener echter niet van de verplichting om de in artikel 77, eerste lid, bedoelde informatie ná het telefonisch aangaan van de overeenkomst te verstrekken. Zie hierover meer in de toelichting op het tweede lid.

De gegevens over de «identiteit» in onderdeel a beogen de consument in staat te stellen na te gaan door welke persoon hij telefonisch wordt benaderd en wat de relatie van deze persoon is met de financiëledienstverlener wiens producten tijdens de telefonische oproep worden aangeprezen. De consument dient in ieder geval te worden geïnformeerd over de naam en, indien degene die verantwoordelijk is voor de telefonische oproep een rechtspersoon is: de statutaire naam en de handelsnaam of handelsnamen van deze rechtspersoon. Naast het vermelden van het commerciële oogmerk van het gesprek (eerste lid, aanhef) dient de (rechts)persoon die de telefonische oproep heeft geïnitieerd bovendien diens relatie met de financiëledienstverlener wiens producten worden aangeprezen toe te lichten; bijvoorbeeld of hij in loondienst is bij de betreffende financiëledienstverlener of dat hij als tussenpersoon bemiddelt voor deze onderneming.

Voor een toelichting op de onderdelen b, c, d en e wordt verwezen naar de toelichting op artikel 77, eerste lid, onderdelen f, h, i, en o.

In onderdeel f wordt gesproken over andere informatie die op verzoek van de consument beschikbaar is voor de consument. Dit zal bijvoorbeeld, voorzover reeds beschikbaar, informatie kunnen zijn die de consument in een later stadium van het verkoopproces moet worden toegestuurd omdat wet- en regelgeving hiertoe verplichten (bijvoorbeeld de informatie bedoeld in de artikel 77, voorzover deze nog niet aan de orde is geweest tijdens het telefonische onderhoud met de consument), maar zou ook andere (wettelijk onverplichte) informatie kunnen inhouden. Indien andere informatie beschikbaar is dient de financiëledienstverlener niet alleen te melden dat deze op verzoek van de consument zal worden verstrekt, maar ook de aard van deze informatie kort toe te lichten aan de consument.

Zoals gezegd ontslaat het eerste lid de financiëledienstverlener niet van de verplichting om de in artikel 77 bedoelde informatie alsnog schriftelijk of via een andere duurzame drager als bedoeld in artikel 49, eerste lid, onmiddellijk ná het telefonisch aangaan van een overeenkomst inzake een financieel product te verstrekken aan de consument.

Het voorschrift in het tweede lid volgt uit artikel 5, eerste en tweede lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. In deze bepaling wordt – kort gezegd – voorgeschreven dat de in artikel 77, eerste lid, genoemde informatie in beginsel voorafgaande aan de totstandkoming van een overeenkomst op papier of via een andere duurzame drager moet worden verstrekt. Echter, wanneer dit – vanwege gebruikmaking van een bepaalde techniek voor communicatie op afstand – niet mogelijk is dient de financiële dienstverlener onmiddellijk na het sluiten van de overeenkomst aan zijn informatieverplichtingen te voldoen. Dat de financiële dienstverlener bij spraaktelefonie – indien de consument hiermee instemt – niet meteen alle voorgeschreven informatie hoeft te verstrekken (omdat spraaktelefonie bijvoorbeeld niet geschikt is voor het meedelen van alle algemene en bijzondere voorwaarden van de overeenkomst op afstand «op papier of via een andere duurzame drager»), doet niet af aan de verplichting om onmiddellijk na het aangaan van de overeenkomst de voorgeschreven informatie alsnog op papier of via een andere voor de consument beschikbare en toegankelijke duurzame drager te verstrekken.

Omwille van consistentie in de regelgeving geldt ook hier een afwijkend regime voor informatievoorziening in het kader van de verkoop van verzekeringen. Hiertoe wordt artikel 78, tweede en derde lid, van overeenkomstige toepassing verklaard op de telefonische verkoop van verzekeringen.

Artikel 80

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:20, derde lid, aanhef en onderdeel b, vierde en vijfde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 47 van het Bfd. Dit artikel implementeert artikel 5, derde lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. De consument heeft het recht om de contractsvoorwaarden te ontvangen, zodat de financiële dienstverlener verplicht is op eerste verzoek van de consument bedoelde informatie te verstrekken. Onder «voorwaarden van de overeenkomst» worden zowel de algemene als de bijzondere voorwaarden begrepen. Tevens is de financiële dienstverlener in beginsel verplicht op eerste verzoek van de consument in plaats van bijvoorbeeld e-mail, van de fax gebruik te maken als middel om informatie ter beschikking te stellen. Op dit beginsel bestaat één uitzondering, namelijk indien het desbetreffende alternatieve informatiekanaal bijvoorbeeld onnodig duur of onnodig bewerkelijk mocht zijn voor de financiële dienstverlener.

Afdeling 8.2. Overige bepalingen met betrekking tot zorgvuldige dienstverlening

Artikel 81

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:25, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 44 van het Bfd, 26, vierde en vijfde lid, van het Btb 2005 en 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 10 van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten.

In afwijking van de systematiek van het Bfd is dit artikel niet bij de bepalingen over informatieverstrekking in het kader van een overeenkomst op afstand (paragraaf 5 van hoofdstuk 7 in het Bfd) opgenomen omdat dit artikel veeleer betrekking heeft op de benadering van consumenten dan op informatieverstrekking. Daarom is ervoor gekozen om dit artikel in deze afdeling met de overige bepalingen met betrekking tot een zorgvuldige dienstverlening onder te brengen.

Inhoudelijk is dit artikel gelijk aan artikel 44 van het Bfd. De reikwijdte is echter breder: artikel 81 geldt ook voor overeenkomsten op afstand inzake rechten van deelneming in beleggingsinstellingen en het verlenen van beleggingsdiensten. De richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten is immers ook op deze financiële diensten van toepassing. De MiFID stelt geen regels over dit onderwerp.

Dit artikel komt in de plaats van de in de artikelen 26, vierde lid, van het Btb 2005 en 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 opgenomen beperking van het telefonisch benaderen van personen. Daarbij moeten de volgende verschillen in aanmerking worden genomen:

– artikel 26, vierde en vijfde lid, van het Btb 2005: de reikwijdte van artikel 81 is enerzijds op drie punten ruimer. Allereerst is het artikel anders dan artikel 26 van het Btb 2005 ook van toepassing op overeenkomsten op afstand inzake deelnemingsrechten in icbe's met zetel in een andere lidstaat of beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat. De richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten maakt immers geen onderscheid naar zetel van de financiële onderneming. Daarnaast omvat dit artikel niet alleen telefonische benadering

maar ook de gebruikmaking van andere technieken voor communicatie op afstand. Ten slotte is artikel 81 ruimer omdat het ook deelnemers betreft en niet alleen personen die nog geen deelnemer zijn. Anderzijds is de reikwijdte ten opzichte van artikel 26, vierde en vijfde lid, van het Btb 2005 enigszins beperkt doordat in artikel 81 verwezen wordt naar consumenten. De regels over het verstrekken van ongevraagde informatie gelden daarom alleen ten aanzien van natuurlijke personen die niet handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf;

– artikel 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002: de reikwijdte van artikel 81 is enerzijds op twee punten ruimer dan artikel 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002. Artikel 81 is ook van toepassing ten aanzien van bestaande klanten van de beleggingsonderneming. Daarnaast omvat dit artikel niet alleen telefonische benadering maar ook de gebruikmaking van andere technieken voor communicatie op afstand. Anderzijds is de reikwijdte van artikel 81 beperkter omdat het artikel anders dan artikel 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 alleen geldt ten aanzien van consumenten.

Aangezien artikel 81 inhoudelijk overeenkomt met artikel 44 van het Bfd is de aansluiting die in het Bfd was gezocht bij de redactie van de artikelen 7:46h van het BW en 11.7 van de Telecommunicatiewet gehandhaafd. In de artikelen 7:46h van het BW en 11.7 van de Telecommunicatiewet zijn gelijklopende bepalingen ter bescherming van de persoonsgegevens en persoonlijke levenssfeer van consumenten bij ongevraagde communicatie, mede ter implementatie van Europese richtlijnen, vastgelegd. Bovendien is conform artikel 44 van het Bfd rekening gehouden met de implicaties van de nieuwe privacyrichtlijn voor elektronische communicatie.¹ Deze richtlijn heeft een specifiek regime geïntroduceerd voor het gebruik van elektronische berichten voor directe marketingdoeleinden in alle sectoren, dus ook de financiële sector. In verband met de bescherming van persoonsgegevens is voor verzenders van niet-gevraagde mededelingen ook artikel 41 van de Wet bescherming persoonsgegevens relevant.

Inhoudelijk komen de normen overeen met de bepalingen die zijn opgenomen in artikel 7:46h van het BW en artikel 11.7 van de Telecommunicatiewet. Alleen artikel 7:46h, zesde lid, is niet overgenomen, omdat deze norm verder strekt dan hetgeen waartoe artikel 10 van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten verplicht. Wanneer de interpretatie van de voorschriften die worden gesteld aan ongevraagde communicatie door de AFM en de bestuursrechter enerzijds en die van de civiele rechter anderzijds uiteen gaan lopen zal dit verschil niet zijn terug te voeren op inhoudelijk afwijkende normen. Het enige verschil kan worden gevonden in artikel 7:46h, zesde lid, van het BW dat, zoals gezegd, niet is overgenomen. Dat wil dus zeggen dat de AFM niet bevoegd is toezicht te houden op een gelijkstreckende norm en dat ook de bestuursrechter hier geen (van de civiele rechter) afwijkende uitspraak over zal kunnen doen.

De redenen om artikel 10 van richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten in dit besluit over te nemen zijn (1) dat gebleken is dat – bijvoorbeeld ten aanzien van de verkoop van aandelen-leaseproducten – er in ieder geval onvoldoende dreiging uitgaat van de mogelijkheid van civielrechtelijke sanctionering bij overtreding van de normen in artikel 7:46h van het BW en dat het overgrote deel van de verzenders niet afziet van gedragingen die in strijd zijn met genoemde normen, wellicht omdat de kans dat zij ter verantwoording worden geroepen voor de burgerlijke rechter beperkt is en de potentiële verdiensten groot zijn en (2) dat de AFM bijzondere kennis heeft van de

¹ Richtlijn nr. 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (PbEG L 201).

financiële markten, zij haar capaciteit volledig kan inzetten voor het toezicht op de financiële markten en daarom gericht aandacht kan besteden aan niet-gevraagde mededelingen in deze sector.

Het eerste lid van artikel 10 van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten wordt geïmplementeerd in het eerste lid. In het eerste lid is de zinsnede «onverminderd het derde lid» uit artikel 44, eerste lid, van het Bfd niet overgenomen omdat uit dit overbodig was. Het tweede lid implementeert artikel 10, tweede lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten.

Onder automatische oproepsystemen zonder menselijke tussenkomst moeten belautomaten worden verstaan waarbij zonder menselijke tussenkomst reclameboodschappen worden verspreid.¹ Er wordt dus een onderscheid gemaakt tussen oproepsystemen *zonder*, en oproepsystemen *met* menselijke tussenkomst. Voor de eerste categorie (en voor faxen en elektronische berichten) geldt het regime van het eerste lid, namelijk dat het gebruik van dergelijke systemen niet is toegestaan, tenzij de consument daarvoor tevoren toestemming voor heeft verleend. Dit heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat het een adviseur in financiële instrumenten niet is toegestaan aan ongevraagde verkoop via automatische oproepautomaten zonder menselijke tussenkomst, fax of elektronische berichten te doen zonder dat de consument daar toestemming voor heeft verleend. Voor de tweede categorie geldt het omgekeerde (zie tweede lid), namelijk dat dergelijk oproepen in beginsel mogelijk zijn, maar de consument kan aangeven dergelijke oproepen niet te willen ontvangen. Dit heeft voor een adviseur in financiële instrumenten tot gevolg dat deze van een andere techniek voor de communicatie op afstand, bijvoorbeeld een automatisch oproepsysteem met menselijke tussenkomst, gebruik mag maken onder de voorwaarde dat de consument daar eerder geen bezwaar tegen heeft gemaakt.

Vanwege de implicaties van de nieuwe privacyrichtlijn voor elektronische communicatie is in het eerste, derde en vierde lid een specifiek regime opgenomen voor elektronische communicatie en wordt in deze leden gebruik gemaakt van de term «elektronische berichten» zoals gedefinieerd in artikel 11.1, onderdeel i, van de Telecommunicatiewet.

Onder toestemming van de consument dient, analoog aan artikel 1, onderdeel i, van de Wet bescherming persoonsgegevens en artikel 11.1, onderdeel g, te worden verstaan: elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de consument aanvaardt dat hem desbetreffende persoonsgegevens worden verwerkt met het doel hem door het gebruik van automatische oproepsystemen zonder menselijke tussenkomst, faxen en elektronische berichten ongevraagde communicatie over te brengen, ter bevordering van de totstandkoming van een overeenkomst op afstand. Het voorschrift dat de toestemming *voorafgaand aan* het gebruik van het automatische oproepsysteem zonder menselijke tussenkomst, de fax of het elektronische bericht moet zijn gegeven, heeft tot gevolg dat wanneer contact plaatsheeft met een consument niet zowel toestemming kan worden gevraagd als ongevraagde communicatie kan worden overgebracht. Er dient eerst contact te hebben plaatsgevonden over het al dan niet verlenen van toestemming voor een oproep met gebruikmaking van een automatisch oproepsysteem zonder menselijke tussenkomst, per fax of via een elektronisch bericht. Indien de consument zijn toestemming heeft verleend, dan kan in een volgend contact de ongevraagde communicatie worden overgebracht.

¹ Kamerstukken II 1996/97, 25 533, nr. 3, blz. 121, artikelsgewijze toelichting op artikel 11.7 van de Telecommunicatiewet en Kamerstukken II 2002/03, 28 851, nr. 3, blz. 160, bij de artikelsgewijze toelichting op artikel AV (vervangen door artikel 11.7) van de Telecommunicatiewet.

Zoals gezegd noopt de nieuwe privacyrichtlijn voor elektronische communicatie tot een specifiek regime voor het gebruik van elektronische berichten voor direct marketingdoeleinden. Dit specifieke regime heeft, behalve in het eerste lid, zijn weerslag gevonden in het tweede, derde en vierde lid. Het derde lid heeft betrekking op het gebruik van zogeheten elektronische contactgegevens voor elektronische berichten die men in het kader van een bestaande klantrelatie heeft verworven. Onder elektronische klantgegevens moet in dit verband niet alleen worden verstaan het adres voor elektronische post, maar ook het mobiele telefoonnummer, indien dat gebruikt wordt voor de verzending van SMS- of MMS-berichten ter bevordering van de totstandkoming van een overeenkomst op afstand. Als voorwaarde voor het gebruik van deze gegevens geldt allereerst dat de consument bij de verzameling van de contactgegevens duidelijk en uitdrukkelijk de gelegenheid is geboden om kosteloos en op gemakkelijke wijze verzet aan te tekenen tegen het gebruik van deze contactgegevens ter bevordering van de totstandkoming van een overeenkomst op afstand. Indien de consument bij deze gelegenheid geen verzet heeft aangetekend, moet hem echter bij elke overgebrachte communicatie de mogelijkheid worden geboden om onder dezelfde voorwaarden – te weten kosteloos en op gemakkelijke wijze – verzet aan te tekenen tegen het verdere gebruik van zijn contactgegevens voor dit doel. Dat artikel 41, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens van overeenkomstige toepassing is verklaard, heeft tot gevolg dat degene die de contactgegevens heeft aangewend, maatregelen dient te nemen om in het geval van verzet de verwerking van deze gegevens voor dat doel terstond te beëindigen. Aan het gebruik van elektronische berichten voor de toezending van ongevraagde communicatie wordt voorts in het vierde lid nog een aanvullende eis gesteld. Bij het gebruik van elektronische berichten dient telkens de werkelijke identiteit van degene namens wie de communicatie wordt overgebracht te worden vermeld. Verder dient in het elektronische bericht een geldig postadres of nummer te worden gemeld waar de ontvanger een verzoek tot beëindiging van dergelijke communicatie kan indienen.¹

Artikel 10, derde lid, van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten wordt geïmplementeerd in zowel het eerste, tweede als derde lid. Deze bepaling schrijft voor dat de eventuele kosten van de maatregelen, bedoeld in het eerste, tweede en derde lid, namelijk het geven van toestemming voor of het maken van bezwaar tegen ongevraagde communicatie of het aantekenen van verzet tegen het gebruik van contactgegevens, voor rekening van de financiële onderneming moeten blijven of komen. De kosten van het verlenen van de toestemming bedoeld in het eerste lid worden vanzelfsprekend gedragen door de verzender van de ongevraagde communicatie. Dit is ten opzichte van artikel 44 van het Bfd in het eerste en tweede lid, laatste volzin, verduidelijkt door opname van de zinsnede «voor de consument». In het derde lid is de zin «Er zijn geen kosten verbonden aan het aantekenen van verzet tegen het gebruik van elektronische contactgegevens» van artikel 44, derde lid, van het Bfd niet overgenomen. Dit volgt immers al uit het de zinsnede «aan de consument uitdrukkelijk de gelegenheid is geboden om kosteloos ... verzet aan te tekenen ... en hem bij elke tot stand gebrachte communicatie de mogelijkheid wordt geboden om onder dezelfde voorwaarden verzet aan te tekenen».

Artikel 82

¹ Zie ook de artikelsgewijze toelichting op de wijziging van artikel 11.7 van de Telecommunicatiewet die wordt aangeduid met «onderdeel Av» in Kamerstukken II 2002/03, 28 851, nr. 3, blz. 160.

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:25, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 26, vierde en vijfde lid, van het Btb 2005 en artikel 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002. In afwijking van het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting

van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 wat niveau van regelgeving betreft ongewijzigd blijft, worden de regels voor het in persoon (lijfelijk, «huis-aan-huis») benaderen van personen hier opgenomen. Dit in verband met het feit dat de gelijkkluidende bepaling uit het Btb 2005 ook in dit artikel wordt opgenomen en dat de regels voor het telefonisch benaderen van artikel 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 ook in het besluit zijn opgenomen (zie artikel 81). Inhoudelijk zijn de regels niet gewijzigd. Wel is ten opzichte van artikel 26 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 de reikwijdte ingeperkt: dit artikel geldt niet indien het om professionele beleggers gaat. Deze beleggers worden geacht de bescherming die dit artikel biedt niet nodig te hebben.

In het eerste lid is bepaald dat het in persoon (lijfelijk) benaderen van personen waarmee nog geen zakelijke relatie bestaat alleen toegestaan is indien die persoon daarvoor vooraf schriftelijk (waaronder ook «elektronisch») wordt verstaan) uitdrukkelijk toestemming heeft verleend. Uiteraard is er geen sprake meer van toestemming wanneer die toestemming is herroepen. Daarnaast is het in persoon benaderen van personen waarmee nog geen zakelijke relatie bestaat toegestaan indien in het contact alleen informatiemateriaal wordt overhandigd.

In het tweede lid is geregeld dat dit artikel – in lijn met het Btb 2005 – niet van toepassing is op icbe's met zetel in een andere lidstaat, de daaraan verbonden beheerders en bewaarders, beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat en de daaraan verbonden beheerders en bewaarders. In het Btb 2005 volgde dit uit artikel 19.

Artikel 83

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:25, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 26, eerste tot en met derde lid, van het Btb 2005. De regels met betrekking tot de zorgplicht vloeien voort uit de artikelen 5nonies, 10, tweede lid, en 13ter van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Het handelen in het belang van de deelnemers in een beleggingsinstelling brengt onder andere met zich mee dat «best execution» leidend moet zijn bij de keuze tussen verschillende (financiële instrumenten-) makelaars of commissionairs en de beslissing wie welke transactie uitvoert. Ook de voorwaarden voor de vergoeding van de beheerder, waaronder een eventuele prestatieafhankelijke vergoeding («performance fee») dienen zodanig te zijn dat de belangen van de deelnemers niet geschaad worden doordat zij bijvoorbeeld strijd met het beleggingsbeleid of overmatige transacties (zie ook het derde lid) in de hand werken. Onder een zorgvuldige behartiging van het belang van de deelnemers valt onder andere ook dat de beheerder geen onevenredig hoge kosten voor posten die in het prospectus als variabele kosten of niet nader gekwantificeerde kostensoorten zijn vermeld, voor rekening van de deelnemers laat komen. Onder onevenredig wordt mede verstaan het in rekening brengen van kosten waarvan redelijkerwijs niet kan worden aangenomen dat de geleverde prestatie tegen concurrerende voorwaarden is geleverd of waarvan het nut voor de deelnemers in de beleggingsinstelling niet kan worden aangetoond.

In het derde lid is het verbod op het zogenaamde «churning» opgenomen.

In het vierde lid is geregeld dat dit artikel – in lijn met het Btb 2005 – niet van toepassing is op icbe's met zetel in een andere lidstaat, de daaraan verbonden beheerders en bewaarders, beleggingsinstellingen met zetel in

een aangewezen staat en de daaraan verbonden beheerders en bewaarders. In het Btb 2005 volgde dit uit artikel 19.

Artikel 84

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:25, eerste lid, van de wet en komt in plaats van de artikelen 24, aanhef en onderdeel a, 35, aanhef en onderdeel a, en 43 van het Bte 1995. In lijn met het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit het Bte 1995 en de Nadere regeling gedrags-toezicht effectenverkeer 2002 zowel wat de inhoud als het niveau van regelgeving betreft zoveel mogelijk ongewijzigd blijven¹, is in dit artikel bepaald dat de AFM regels stelt met betrekking tot het handelen in het belang van de cliënt. De door de AFM te stellen regels zullen overeenkomen met het bepaalde in de artikelen 25, eerste lid, 29 en 30 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.

Het «handelen in het belang van de adequate functionering van de effectenmarkten» uit het Bte 1995 is hier niet overgenomen. De regels met betrekking tot het optreden van een beleggingsonderneming op de financiële markten zijn neergelegd in afdeling 5.4.3 van de wet en de daarop berustende bepalingen.

Artikel 85

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:25, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 28, tweede lid, van de Nadere regeling gedrags-toezicht effectenverkeer 2002. In afwijking van het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 wat niveau van regelgeving betreft ongewijzigd blijft, wordt de verplichting tot bewaking van de bestedingsruimte hier opgenomen. Dit in verband met de opname van artikel 28, derde en vierde lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 in het besluit (zie hierna, in artikel 86) en de afbakening tussen deze verplichtingen. Inhoudelijk is de bepaling niet gewijzigd. Op grond van deze bepaling is het een beleggingsonderneming verboden transacties uit te voeren indien de cliënt geen saldi heeft om financiële instrumenten aan te schaffen. Dit geldt ook voor de inschrijving op emissies, die als (voorwaardelijke) transacties kunnen worden beschouwd. Onder saldi worden alle op naam van de cliënt staande middelen begrepen, waaronder aan de cliënt verleend krediet.

Artikel 86

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:25, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 28, derde en vierde lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002. In afwijking van het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 ongewijzigd blijven, zijn de saldibewakingsplicht en de liquidatieplicht uit artikel 28, derde en vierde lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 in het besluit opgenomen en is de reikwijdte gepreciseerd. Dit in verband met de toezegging aan de Tweede Kamer in de kabinetsreactie op het eindrapport van de Commissie Geschillen Aandelenlease dat in het kader van de nadere invulling van het Deel gedragstoezicht (financiële ondernemingen) bij algemene maatregel van bestuur de reikwijdte van de saldibewakingsplicht wordt gepreciseerd.²

¹ Zie het algemeen deel van de nota van toelichting, onder 2.

² Kamerstukken II 2003/04, 28 965, nr. 12, blz. 5 en 12.

De saldibewakingsplicht houdt in dat een beleggingsonderneming er op moet toezien dat haar cliënten die posities hebben in financiële instrumenten waaruit verplichtingen kunnen voortkomen, voortdurend over voldoende saldi beschikken om aan de actuele verplichtingen te voldoen (saldibewakingsplicht). Als een cliënt bijvoorbeeld put-opties schrijft, moet hij bepaalde saldi aanhouden om de onderliggende waarde te kunnen afnemen op het moment dat zijn wederpartij besluit de optie uit te oefenen. Beschikt een cliënt op enig moment over onvoldoende saldi, dan vraagt de beleggingsonderneming hem om zekerheden te stellen waaruit de verplichtingen kunnen worden voldaan. In de praktijk komt het er meestal op neer dat de cliënt dan geld moet bijstorten. Als de cliënt dit niet wil of niet kan, moet de beleggingsonderneming de posities zo spoedig mogelijk sluiten (liquidatieplicht). De saldibewakingsplicht en de liquidatieplicht waren voorheen geregeld in artikel 28, derde en vierde lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.

De financiële instrumenten waaruit verplichtingen kunnen voortkomen en waarvoor de saldibewakingsplicht dus geldt, werden niet (uitputtend) beschreven of genoemd in de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.¹ In het kader van de aandelenlease-problematiek is de vraag gerezen of de saldibewakingsplicht en liquidatieplicht van artikel 28, derde en vierde lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 ook van toepassing zijn op aandelenleaseproducten (beleggen met geleend geld in aandelen). De Commissie Geschillen Aandelenlease heeft in haar eindrapport van 13 juli 2004 aangegeven dat omstreden is of artikel 28, derde en vierde lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 van toepassing is op aandelenlease-producten. Uitsluitel op dit punt kan, op basis van de huidige regelgeving, slechts worden verkregen bij de rechter.

Na overleg met de AFM is besloten om in de tekst van artikel 86 voor de toekomst duidelijk te maken dat de saldibewakingsplicht en liquidatieplicht alleen betrekking hebben op financiële verplichtingen die direct voortvloeien uit posities in financiële instrumenten. Dit sluit verplichtingen die alleen voortvloeien uit krediet uit. Hierbij hebben de volgende overwegingen een rol gespeeld.

De saldibewakingsplicht en liquidatieplicht zijn een zeer verstrekkende uitwerking van de zorgplicht. Een beleggingsonderneming wordt immers verplicht om zonnodig tegen de wil van de cliënt posities te sluiten. De regering acht dit gerechtvaardigd indien de hoogte van de verplichtingen die uit de posities voortvloeien niet op voorhand vaststaan, bijvoorbeeld bij de handel in opties waarbij de hoogte van de financiële verplichtingen immers onzeker zijn en afhankelijk van de beurskoers.

Bij kredietverstrekking is dit anders. De omvang van het verleende krediet wordt immers niet beïnvloed door de ontwikkeling van de waarde van de door de kredietnemer aangehouden effectenportefeuille, maar door de hoogte van de kredietlimiet dan wel de kredietstom. De maximale omvang van de verplichting staat daarom vast. Dit neemt niet weg dat de hoogte van de restschuld wel kan variëren.

Daarnaast gelden er voor het beleggen met geleend geld andere waarborgen.

In artikel 85 is de bewaking van de bestedingsruimte van 28, tweede lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 overgenomen. Op grond van deze bepaling is het een beleggingsonderneming verboden transacties uit te voeren indien de cliënt geen saldi heeft om financiële instrumenten aan te schaffen. Onder saldi vallen ook de uit hoofde van een kredietovereenkomst aan de cliënt ter beschikking staande middelen. De beleggingsonderneming dient zich te onthouden

¹ Zie Stcrt. 199, 12, blz. 8 en Stcrt. 2001, 168, blz. 24.

van het uitvoeren van transacties voor de cliënt indien er geen kredietruimte meer is.

Bovendien voorziet de wet afdoende in de bescherming van consumenten tegen financiële ondernemingen die bereid zijn een onverantwoord hoog krediet te verstrekken. Artikel 4:34 van de wet verplicht de aanbieder van krediet immers om voorafgaand aan het sluiten van een overeenkomst een kredietwaardigheidstoets uit te voeren en te beoordelen of het aangaan van de overeenkomst verantwoord is. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de in artikel 114, tweede en derde lid, opgenomen uitzonderingen voor het zogenaamde effectenkrediet zich niet uitstrekken tot die overeenkomsten waarbij de te verpanden effecten dezelfde zijn als de met het krediet te financieren financiële instrumenten.

Indien sprake zal zijn van overkreditering, mag de aanbieder op grond van artikel 4:34 van de wet de overeenkomst niet aangaan. Indien de consument met het verleende krediet zal gaan beleggen, zal de aanbieder bij de beoordeling of sprake zal zijn van overkreditering rekening moeten houden met een maximale restschuld.

Hoofdstuk 9. Meldingsplichten

In dit hoofdstuk zijn diverse meldingsplichten opgenomen. Afdeling 9.1 bevat de plicht tot melding van wijzigingen door financiële ondernemingen.

Afdeling 9.2 werkt de meldingsplicht uit van de accountant van – kort gezegd – beheerders, beleggingsinstellingen, beleggingsondernemingen, bewaarders, clearinginstellingen, kredietinstellingen en verzekeraars met zetel in Nederland.

Een melding aan de AFM op grond van dit hoofdstuk dient schriftelijk plaats te vinden. «Schriftelijk» moet ruim worden uitgelegd en omvat ook de melding langs elektronische weg. De AFM kan op grond van artikel 2:15, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) nadere eisen stellen aan het gebruik van de elektronische weg.

Afdeling 9.1. Melding wijzigingen door financiële ondernemingen

§ 9.1.1. Beheerders

Deze paragraaf bevat de meldingsplichten voor beheerders van beleggingsinstellingen. Deze verplichtingen zijn grotendeels ongewijzigd overgenomen uit de Wtb en het Btb 2005. De belangrijkste verandering betreft de wijze waarop wijzigingen van bepaalde gegevens in het registratiedocument worden gemeld (artikel 89) en het melden van wijzigingen in de statuten van een icbe die een beleggingsmaatschappij (icbe-maatschappij) is (artikel 91, tweede lid). Voor de goede orde wordt erop gewezen dat op grond van artikel 1:13, tweede lid, van de wet het bepaalde ten aanzien van een beheerder van overeenkomstige toepassing is op een beleggingsmaatschappij die geen aparte beheerder heeft.

Artikel 87

De meldingsplichten in deze paragraaf zijn alleen van toepassing op vergunningplichtige beheerders. Deze beperking volgt niet uit de grondslag voor deze artikelen (artikel 4:26, derde lid, van de wet) zodat het nodig is om beheerders van icbe's met zetel in een andere lidstaat en beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat in dit artikel uit te zonderen van deze paragraaf. Opgemerkt wordt dat deze uitsluiting ook geldt voor de icbe's met zetel in een andere lidstaat en beleggingsinstellingen met zetel in een andere lidstaat zonder aparte

beheerder die op grond van artikel 1:13, tweede lid, van de wet onder de artikelen 88 tot en met 92 zouden vallen.

Artikel 88

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 20, vierde lid, van het Btb 2005. Het betreft wijzigingen in de gegevens die aan een toezichthouder zijn verstrekt in het kader van de beoordeling van de betrouwbaarheid van de personen die het beleid van de beheerder, een beleggingsmaatschappij of een bewaarder (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder, een beleggingsmaatschappij of een bewaarder. Dit is een onderwerp waarover op grond van de artikelen 2:67, vierde lid, 2:68, derde lid, en 4:10, derde lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven.

Deze meldingsplicht is niet beperkt tot wijzigingen in de gegevens die de beheerder zelf eerder aan de AFM heeft verstrekt. Het is immers mogelijk dat de Nederlandsche Bank (DNB) de betrouwbaarheid van een persoon die het beleid van de beheerder, een beleggingsmaatschappij of een bewaarder (mede) bepaalt of onderdeel is van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder, een beleggingsmaatschappij of een bewaarder in het kader van een eerder vervulde functie bij een andere financiële onderneming (bijvoorbeeld een kredietinstelling) heeft beoordeeld en vastgesteld dat die buiten twijfel staat. Gelet op artikel 4:10, tweede lid, van de wet hoeft de betrouwbaarheid van die persoon in beginsel niet nogmaals te worden beoordeeld zodat de beheerder ook geen gegevens zal verstrekken voor de beoordeling. Indien zich in een later stadium echter een wijziging voordoet in de eerder aan DNB verstrekte gegevens, moet de beheerder dat op grond van dit artikel wel aan de AFM melden.

Ten aanzien van beleggingsmaatschappijen die een aparte beheerder hebben, geldt daarnaast nog het volgende. De betrouwbaarheid van personen die het beleid (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken wordt niet getoetst in het kader van verlening van een vergunning. In de systematiek van de wet wordt de vergunning immers aan de beheerder verleend, waarna de beheerder beleggingsinstellingen op de markt kan brengen. Bij verlening van de dubbele vergunning op grond van de richtlijn beleggingsinstellingen ten behoeve van een icbe-maatschappij vindt geen betrouwbaarheidstoetsing plaats (zie artikel 2:69 van de wet). De betrouwbaarheid van deze personen moet gelet op 4:10, eerste lid, van de wet uiteraard wel buiten twijfel staan. De AFM kan de betrouwbaarheid van die personen in het lopend toezicht beoordelen en, in het positieve geval, vaststellen dat de betrouwbaarheid buiten twijfel staat. Vervolgens dient de AFM op grond van dit artikel ook op de hoogte te worden gehouden van wijzigingen in gegevens over die personen.

Opgemerkt wordt dat er geen onderzoeksplicht op de beheerder rust. Om die reden zijn in het tweede lid de woorden in «het kader van zijn normale bedrijfsvoering» opgenomen. De AFM zal op basis van deze melding moeten beoordelen of de betrouwbaarheid van betrokkene (nog steeds) buiten twijfel staat.

Artikel 89

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in

de plaats van artikel 38, eerste tot en met vierde lid, van het Btb 2005. Met dit artikel wordt onder meer uitvoering gegeven aan de artikelen 4, vierde lid, 5bis en 13bis, eerste lid, tweede alinea van de richtlijn beleggingsinstellingen. Het betreft het melden van voorgenomen wijzigingen in het registratiedocument. Verstrekking van het registratiedocument is op grond van de artikelen 2:67, vierde lid, en 2:68, derde lid, van de wet bij de vergunningaanvraag voorgeschreven. Onder wijziging wordt mede verstaan een aanvulling van het registratiedocument. Daarom wordt de aanvulling van het registratiedocument – anders dan in artikel 38 van het Btb 2005 – niet meer afzonderlijk genoemd in artikel 89. De meldingsplicht is ten opzichte van artikel 38 van het Btb 2005 vereenvoudigd. Zie ook het algemeen deel van de toelichting onder 7.3.

Zoals bij de artikelen 2:64 tot en met 2:69 en 4:48 van de wet is toegelicht, heeft een beheerder bij de vergunningaanvraag de mogelijkheid om voor één, een beperkt of juist een uitgebreider aantal soorten beleggingsinstellingen een registratiedocument over te leggen. Indien een beheerder voornemens is rechten van deelneming aan te bieden in beleggingsinstellingen die onderling sterk op elkaar gelijken, dan kan hij volstaan met een «smaller» registratiedocument dan wanneer hij voornemens is verschillende soorten beleggingsinstellingen aan te bieden.¹

Indien de beheerder vervolgens na vergunningverlening andere soorten beleggingsinstellingen wil introduceren dan hij bij de vergunningaanvraag door middel van het registratiedocument heeft aangegeven, zal hij de vermelding van de soorten beleggingsinstellingen in het registratiedocument en, in voorkomend geval, de vermelding van zijn activiteiten dienen te wijzigen. Het voornemen tot die wijziging dient de beheerder op grond van het eerste lid, aanhef en onderdeel a, te melden. De beheerder kan de wijziging pas doorvoeren als de AFM daarmee heeft ingestemd. De AFM zal op grond van het tweede lid binnen vier weken een besluit moeten nemen.

Voorgenomen wijzigingen in gegevens in het registratiedocument over de personen die het (dagelijks) beleid van de beheerder of een bewaarder (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder of een bewaarder dienen op grond van het eerste lid, aanhef en onderdelen b tot en met d, gemeld te worden. Deze wijzigingen kunnen samenhangen met een voorgenomen benoeming of aftreden van zo'n persoon. Ook kan de benoeming voortvloeien uit de wijziging van de werkzaamheden van de beheerder indien die wijziging een specifieke deskundigheid vereist van de personen die het dagelijks beleid bepalen.

Voor deze wijzigingen geldt ook dat de beheerder alleen kan overgaan tot het uitvoeren van het voornemen als de AFM met de wijziging heeft ingestemd. Het derde lid bepaalt dat de AFM een besluit neemt binnen zes weken of, indien om nadere gegevens zijn verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens. De AFM heeft twee weken na de melding de tijd om nadere gegevens te vragen. Het is mogelijk dat AFM aan een ander dan de beheerder om nadere gegevens vraagt, bijvoorbeeld aan de Landelijk Officier van Justitie. Het is voorstelbaar dat deze derde eerst na lange tijd de nadere gegevens verstrekt. Aangezien de beheerder geen invloed heeft op het tijdstip waarop deze derde de nadere gegevens verstrekt en dus ook niet op het tijdstip waarop de beslistermijn voor de AFM aanvangt, zou zonder nadere bepaling de situatie kunnen ontstaan waarin de beheerder buiten zijn toedoen zeer lang op een besluit van de AFM moet wachten. Dat is ongewenst. Daarom is bepaald dat de AFM in

¹ Zie Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 439 tot en met 441, 531 en 532.

ieder geval binnen dertien weken na de melding een besluit neemt. De termijn van dertien weken sluit overigens aan bij de termijn die op grond van artikel 1:102, derde lid, van de wet bij vergunningverlening geldt.

Voorgenomen wijzigingen van de algemene gegevens over de beheerder en de bewaarders in het registratiedocument hoeven op grond van het eerste lid, aanhef en onderdeel e, alleen te worden gemeld bij de AFM. De beheerder kan deze wijzigingen vervolgens doorvoeren, de AFM hoeft geen instemming te verlenen.

De beheerder dient bij een melding die ziet op nieuw te benoemen personen op grond van het vijfde en zesde lid gegevens over te leggen met betrekking tot hun deskundigheid of betrouwbaarheid. Het zevende lid hangt samen met artikel 4:10, tweede lid, van de wet dat bepaalt dat de betrouwbaarheid van een persoon buiten twijfel staat indien dat door een toezichthouder voor de toepassing van de wet is vastgesteld. Gegevens met betrekking tot de betrouwbaarheid van een dergelijk persoon hoeven niet te worden overgelegd. Uiteraard heeft de AFM op grond van artikel 4:10, tweede lid, van de wet de mogelijkheid om een nieuwe beoordeling uit te voeren als daar een redelijke aanleiding toe bestaat.

Artikel 90

Dit artikel komt in de plaats van artikel 28, tweede lid, van het Btb 2005 en is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet. Het betreft wijzigingen met betrekking tot de overeenkomst die tussen de beheerder van een beleggingsinstelling en de bewaarder moet worden gesloten. Verstrekking van deze overeenkomst bij vergunningaanvraag is op grond van de artikelen 2:67, vierde lid, en 2:68, derde lid, van de wet voorgeschreven.

Op grond van dit artikel moeten nieuwe of gewijzigde overeenkomsten tussen de beheerder en een bewaarder binnen twee weken aan de AFM worden gezonden. Onder een wijziging van een overeenkomst wordt ook een aanvulling verstaan. Daarom wordt «aanvulling» – anders dan in artikel 28, tweede lid, van het Btb 2005 – niet meer afzonderlijk genoemd in artikel 90.

Dit artikel ziet bijvoorbeeld op de situatie dat pas na vergunningverlening aan de beheerder een overeenkomst tussen de beheerder en een bewaarder wordt gesloten omdat de beheerder het registratiedocument, dat bij vergunningverlening alleen voorzag in het beheer van beleggingsmaatschappijen, wijzigt en aanvult met het beheer van beleggingsfondsen. De beheerder moet dan niet alleen de wijziging van het registratiedocument op grond van artikel 89, eerste lid, melden aan de AFM, maar ook de overeenkomst die de hij met de bewaarder sluit binnen twee weken na ondertekening aan de AFM zenden.

Artikel 91

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 42, tweede lid, van het Btb 2005. Het eerste lid betreft wijzigingen in de gegevens die een beheerder op grond van artikel 4:50, eerste lid, van de wet, twee weken voorafgaand aan de introductie van een door hem beheerde beleggingsinstelling aan de AFM moet verstrekken. De beheerder dient vervolgens een wijziging in deze gegevens ter informatie en eventuele aanpassing van het register twee weken tevoren aan de AFM te melden. Een uitzondering betreft een wijziging in het beleggingsbeleid van de beleggingsinstelling (onderdeel g

van artikel 4:50, eerste lid, van de wet) – een dergelijke wijziging wordt op grond van artikel 4:47 van de wet aan de AFM gemeld.

Het tweede lid bevat een nieuwe verplichting en vloeit voort uit artikel 4, vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen. De statuten van een icbe-maatschappij moeten bij vergunningaanvraag op grond van de artikelen 2:68, derde lid, en 2:69, tweede lid, van de wet worden overgelegd. De wijziging van de statuten van een icbe-maatschappij moet door de beheerder aan de AFM worden gemeld. Melding van wijzigingen van het fondsreglement van een icbe die een beleggingsfonds (icbe-fonds) is, is al in het eerste lid geregeld. Het fondsreglement van een icbe-fonds wordt immers genoemd in artikel 4:50, eerste lid, onderdeel j, van de wet.

Artikel 92

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 13b, vijfde lid, van de Wtb. Het betreft wijzigingen in onderwerpen waarover bij notificatie op grond van artikel 2:122, tweede lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 6bis, zesde en zevende lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Anders dan voorheen op grond van artikel 13b, vijfde lid, van de Wtb dient de beheerder op grond van het eerste en tweede lid wijzigingen zelf door te geven aan de toezichthoudende autoriteit in de lidstaat waar het bijkantoor gelegen is. Dit vloeit voort uit artikel 6bis, zesde lid, van de richtlijn beleggingsdiensten.

Daarnaast is op grond van het tweede en derde lid alleen een voorgenomen wijziging in de financiële diensten van de beheerder (in artikel 13b, eerste lid, onderdeel a, en vijfde lid, van de Wtb aangeduid als «activiteiten en diensten van de beheerder») in het bijkantoor aan voorafgaande beoordeling door de AFM onderworpen. Het beoordelingskader voor wijzigingen is gelet op artikel 6bis, derde en zesde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen de toereikendheid van de bedrijfsvoering en financiële positie van de beheerder. Dit kader is niet relevant voor de wijzigingen in het adres in de lidstaat, de identiteit van de personen die het dagelijks beleid van het bijkantoor bepalen of het voornemen het aanbieden van deelnemingsrechten vanuit het bijkantoor te staken.

De beheerder kan gelet op het derde lid de wijziging in de financiële diensten doorvoeren als de AFM daarmee heeft ingestemd. De AFM kan instemming evenals bij de notificatie op grond van artikel 2:122, eerste lid, van de wet onthouden indien de bedrijfsvoering of de financiële positie van de beheerder ontoereikend zijn (zie artikel 2:124 van de wet). Voor de beoordeling van de financiële positie van de beheerder moet de AFM op grond van artikel 1:48, vierde lid, van de wet DNB om advies vragen. De AFM dient haar besluit binnen twee maanden na de melding te nemen. Deze termijn vloeit voort uit artikel 6bis, derde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Opgemerkt wordt dat de toezichthoudende instantie van de lidstaat waar het bijkantoor is gelegen op grond van artikel 6bis, vierde en zesde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen de mogelijkheid heeft om voorwaarden te stellen aan de gewijzigde financiële diensten.

§ 9.1.2. Beleggingsondernemingen

Deze paragraaf bevat de meldingsplichten voor beleggingsondernemingen. Deze verplichtingen zijn overgenomen uit de Wte 1995 en het Bte 1995. Ten opzichte van de die meldingsplichten is een aantal

procedures verduidelijkt en is de wijze waarop bepaalde wijzigingen moeten worden gemeld verlicht.

Artikel 93

De meldingsplichten in deze paragraaf zijn alleen van toepassing op vergunningplichtige beleggingsondernemingen. Deze beperking volgt niet uit de grondslag voor deze artikelen (artikel 4:26, derde lid, van de wet) zodat het nodig is om beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat in dit artikel uit te zonderen van deze paragraaf.

Artikel 94

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet, en komt in de plaats van artikel 22, vijfde lid, van het Bte 1995 en betreft wijzigingen in gegevens die aan een toezichthouder zijn verstrekt in het kader van de beoordeling van de betrouwbaarheid van de personen die het beleid van een beleggingsonderneming (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van een beleggingsonderneming. Dit is een onderwerp waarover op grond van artikel 2:99, derde lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven.

In verband met het expliciet noemen van de leden van toezichthoudende organen in artikel 4:10, eerste lid, van de wet worden in dit artikel de personen die onderdeel zijn van toezichthoudende organen ook uitdrukkelijk genoemd.¹ Het betreft geen inhoudelijke wijziging. Deze personen worden in het Bte 1995 begrepen onder degenen die het beleid mede bepalen. Artikel 9, eerste lid, van de MiFID, dat ziet op betrouwbaarheid van de personen die het beleid bepalen van een beleggingsonderneming, laat ruimte om het melden van wijzigingen op deze manier te regelen.

Deze meldingsplicht is niet beperkt tot wijzigingen in de gegevens die de beleggingsonderneming zelf eerder aan de AFM heeft verstrekt. Het is immers mogelijk dat DNB de betrouwbaarheid van een persoon die het beleid van de beleggingsonderneming (mede) bepaalt of onderdeel is van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beleggingsonderneming in het kader van een eerder vervulde functie bij een andere financiële onderneming (bijvoorbeeld een kredietinstelling) heeft beoordeeld en vastgesteld dat die buiten twijfel staat. Gelet op artikel 4:10, tweede lid, van de wet hoeft de betrouwbaarheid van die persoon in beginsel niet nogmaals te worden beoordeeld zodat de beleggingsonderneming ook geen gegevens zal verstrekken voor de beoordeling. Indien zich in een later stadium echter een wijziging voordoet in de eerder aan DNB verstrekte gegevens, moet de beleggingsonderneming dat op grond van dit artikel wel aan de AFM melden.

Opgemerkt wordt dat er geen onderzoeksplicht op de beleggingsonderneming rust. Om die reden zijn in het tweede lid de woorden in «het kader van zijn normale bedrijfsvoering» opgenomen. De AFM zal op basis van deze melding moeten beoordelen of de betrouwbaarheid van betrokkene (nog steeds) buiten twijfel staat.

Het derde lid, onderdeel a, bevat een uitzondering op de meldingsplicht voor bankbeleggingsondernemingen en de financiële instellingen met een verklaring van ondertoezichtstelling die tevens beleggingsdiensten verlenen. Deze financiële ondernemingen staan wat de betrouwbaarheid betreft onder toezicht van DNB en zullen wijzigingen die daarmee verband houden op grond van artikel 3:29 van de wet aan DNB moeten melden.

¹ Zie kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 500.

In onderdeel b zijn de beheerders van icbe's (icbe-beheerders) uitgezonderd. Icbe-beheerders mogen op grond van hun vergunning individuele vermogens beheren (artikelen 2:97, derde lid, en 4:59, tweede lid, van de wet). De beheerder is op grond van artikel 88 al verplicht om aan de AFM wijzigingen te melden in de gegevens die aan een toezichthouder zijn verstrekt in het kader van de beoordeling van de betrouwbaarheid van de personen die het beleid van de beheerder (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder.

Artikel 95

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 22, eerste lid, aanhef en onderdeel a, tweede en vierde lid, van het Bte 1995. Het betreft wijzigingen ten aanzien van de personen die het (dagelijks) beleid van een beleggingsonderneming (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beleggingsonderneming. Dit is een onderwerp waarover op grond van artikel 2:99, derde lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven. In verband met het expliciet noemen van de leden van toezichthoudende organen in artikel 4:10, eerste lid, van de wet worden ook in dit artikel de personen die onderdeel zijn van toezichthoudende organen uitdrukkelijk genoemd.¹ Het betreft geen inhoudelijke wijziging. Deze personen werden in het Bte 1995 begrepen onder degenen die het beleid mede bepalen.

De meldingsprocedure is ten opzichte van artikel 22 van het Bte 1995 verduidelijkt. Artikel 9 van de MiFID, dat ziet op de deskundigheid, de betrouwbaarheid en het aantal van de personen die het beleid bepalen van een beleggingsonderneming, laat ruimte om het melden van wijzigingen op deze manier te regelen. De beleggingsonderneming mag de wijziging pas doorvoeren als de AFM daarmee heeft ingestemd. Het tweede lid bepaalt dat de AFM een besluit binnen zes weken of, indien nadere gegevens zijn verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens. De AFM heeft twee weken na de melding de tijd om nadere gegevens te vragen. Het is mogelijk dat AFM aan een ander dan de beleggingsonderneming om nadere gegevens vraagt, bijvoorbeeld aan de Landelijk Officier van Justitie. Het is voorstelbaar dat deze derde eerst na lange tijd de nadere gegevens verstrekt. Aangezien de beleggingsonderneming geen invloed heeft op het tijdstip waarop deze derde de nadere gegevens verstrekt en dus ook niet op het tijdstip waarop de beslistermijn voor de AFM aanvangt, zou zonder nadere bepaling de situatie kunnen ontstaan waarin de beleggingsonderneming buiten haar toedoen zeer lang op een besluit van de AFM moet wachten. Dat is ongewenst. Daarom is bepaald dat de AFM in ieder geval binnen dertien weken na de melding een besluit neemt. De termijn van dertien weken sluit overigens aan bij de termijn die op grond van artikel 1:102, derde lid, van de wet bij vergunningverlening geldt.

De beleggingsonderneming dient bij een melding van nieuw te benoemen personen op grond van het vierde en vijfde lid gegevens over te leggen met betrekking tot hun deskundigheid of betrouwbaarheid. Het zesde lid hangt samen met artikel 4:10, tweede lid, van de wet dat bepaalt dat de betrouwbaarheid van een persoon buiten twijfel staat indien dat door een toezichthouder voor de toepassing van de wet is vastgesteld. Gegevens met betrekking tot de betrouwbaarheid van een dergelijk persoon hoeven niet te worden overgelegd. Uiteraard heeft de AFM op grond van artikel 4:10, tweede lid, van de wet de mogelijkheid om een

¹ Zie kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 500.

nieuwe beoordeling uit te voeren als daar een redelijke aanleiding toe bestaat.

Onderdeel a van het zevende lid bevat een uitzondering op de meldingsplicht voor bankbeleggingsondernemingen en de financiële instellingen met een verklaring van ondertoezichtstelling die tevens beleggingsdiensten verlenen. Deze financiële ondernemingen staan wat de personen die het (dagelijks) beleid van de beleggingsonderneming (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken betreft onder toezicht van DNB en zullen wijzigingen die daarmee verband houden op grond van artikel 3:29 de wet aan DNB moeten melden.

In onderdeel b zijn de icbe-beheerders die tevens vermogensbeheerder zijn uitgezonderd van de verplichting tot het melden van wijzigingen met betrekking tot de personen die het beleid (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken. Icbe-beheerders zijn op grond van artikel 89, eerste lid, aanhef en onderdelen b tot en met d, al verplicht om deze wijzigingen aan de AFM te melden.

Artikel 96

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 22, eerste lid, aanhef en onderdelen c tot en met h, en vijfde lid, en 34, tweede lid, van het Bte 1995 en 24, derde lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002. Het betreft wijzigingen van de maatregelen bij de ontheffing van het vier-ogenbeginsel, de vermogensscheiding, de inrichting van de bedrijfsvoering, de naam en adresgegevens, de samenstelling van de formele of feitelijke zeggenschapsstructuur waarin de beleggingsonderneming met andere personen is verbonden, de financiële diensten die de beleggingsonderneming verleent en de financiële producten waarop deze diensten betrekking hebben. Dit zijn onderwerpen waarover op grond van de artikelen 2:13, tweede lid, 2:22, tweede lid, en 2:99, derde lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven. Anders dan voorheen op grond van artikel 22, eerste en derde lid, van het Bte 1995 hoeft voor het doorvoeren van deze wijzigingen geen instemming van de AFM te worden verkregen. De melding moet ten minste twee weken voorafgaand aan het doorvoeren van de wijziging worden gedaan. Daarnaast is in lijn met artikel 24, derde lid, van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 in de onderdelen c en d van het eerste lid opgenomen dat alleen significante wijzigingen in de bedrijfsvoering gemeld moeten worden. Van een significante wijziging is onder andere sprake indien de beleggingsonderneming werkzaamheden uitbesteedt.

De melding van een wijziging in het programma van werkzaamheden, bedoeld in artikel 22, vijfde lid, van het Bte 1995, is in het eerste lid, aanhef en onderdeel g, opgenomen als melding van een wijziging in de financiële diensten van de beleggingsonderneming of de financiële producten waarop deze diensten betrekking hebben.

Op grond van het tweede lid, onderdeel a, moeten bankbeleggingsondernemingen en de financiële instellingen met een verklaring van ondertoezichtstelling die tevens beleggingsdiensten verlenen alleen wijzigingen die samenhangen met het gedragstoezicht op deze financiële ondernemingen aan de AFM melden. Icbe-beheerders die tevens vermogensbeheerder zijn, moeten op grond van het tweede lid, onderdeel b, alleen wijzigingen ten aanzien van de gedragsaspecten van de beheerste bedrijfsuitoefening en de vermogensscheiding melden.

Artikel 97

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 13, vijfde en zesde lid, van de Wte 1995. Het betreft wijzigingen in onderwerpen waarover bij notificatie op grond van artikel 2:127, tweede lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven. De verplichting tot melding van wijzigingen met betrekking tot een bijkantoor in een andere lidstaat vloeit voort uit artikel 17, zesde en zevende lid, van de richtlijn beleggingsdiensten.

Op grond van het tweede hoeven icbe-beheerders die individuele vermogens beheren vanuit een bijkantoor in een andere lidstaat wijzigingen in het adres en de identiteit van de personen die het dagelijks beleid bepalen van het bijkantoor niet te melden indien zij hebben voldaan aan de meldingsplicht van artikel 92.

Artikel 98

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 14, vierde lid, van de Wte 1995. Het betreft wijzigingen in onderwerpen waarover bij notificatie in artikel 2:129, eerste lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven. De verplichting tot melding van wijzigingen met betrekking tot het verrichten van diensten naar een andere lidstaat vloeit voort uit artikel 18, derde lid, van de richtlijn beleggingsdiensten en, wat betreft het beheren van individuele vermogens door icbe-beheerders, uit artikel 6ter, vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Artikel 99

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 15b van de Wte 1995. Dit artikel bevat de plicht tot melding van wijziging in gegevens over een bijkantoor in een staat die geen lidstaat is. Het betreft wijzigingen in onderwerpen waarover bij notificatie op grond van artikel 2:130, eerste lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven.

Op grond van het derde en vierde lid zijn alleen een voorgenomen wijziging in de financiële diensten die de beleggingsonderneming vanuit het bijkantoor verleent (in de artikelen 15a, eerste lid, onderdeel b, en 15b, eerste lid, van de Wte 1995 aangeduid als «het programma van werkzaamheden») en de maatregelen gericht op het bevorderen en handhaven van een integere bedrijfsvoering aan voorafgaande beoordeling door de AFM onderworpen. Op grond van artikel 2:130, tweede lid, is het beoordelingskader de toereikendheid van de bedrijfsvoering en financiële positie van de beleggingsonderneming. Dit beoordelingskader is alleen relevant voor wijzigingen in de financiële diensten en de maatregelen gericht op het bevorderen en handhaven van een integere bedrijfsvoering.

De beleggingsonderneming kan gelet op het vierde lid de wijziging in de financiële diensten en de maatregelen gericht op het bevorderen en handhaven van een integere bedrijfsvoering doorvoeren, mits de AFM instemt met de wijziging vanwege de ontoereikendheid van de bedrijfsvoering of de financiële positie van de beleggingsonderneming. Dit besluit dient de AFM binnen twee maanden na de melding te nemen. Voor de beoordeling van de financiële positie van de beheerder zal de AFM op grond van artikel 1:48, vierde lid, van de wet DNB om advies vragen.

Artikel 100

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 5, derde lid, van het Bfd. Dit artikel regelt melding door de houder van een collectieve vergunning van wijzigingen in gegevens van de bij hem aangesloten ondernemingen. Uit oogpunt van consistentie met de vergelijkbare meldingsplichten voor beleggingsondernemingen in artikel 96 wordt melding binnen twee weken voorgeschreven in plaats van «onverwijld», zoals voorheen in artikel 5, derde lid, van het Bfd. Het betreft de naam, het adres, de rechtsvorm, de statutaire zetel, de statutaire naam, de handelsnaam of handelsnamen en het nummer van de inschrijving bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken van de aangesloten ondernemingen. Dit zijn onderwerpen waarover op grond van de artikelen 2:105, vijfde lid, en 4:5, derde lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven.

Voor beleggingsondernemingen is de mogelijkheid om een collectieve vergunning te verkrijgen in de wet geïntroduceerd.¹ De Wte 1995 en het Bte 1995 kenden een dergelijke vergunning immers niet. Van een geheel nieuwe verplichting tot het melden van wijzigingen is echter geen sprake. Deze melding van wijzigingen is vergelijkbaar met de verplichting van artikel 22, eerste lid, van het Bte 1995.

§ 9.1.4. Financiëledienstverleners

Artikel 101

De meldingsplichten in deze paragraaf zijn alleen van toepassing op vergunningplichtige financiële dienstverleners. Deze beperking volgt niet uit artikel 4:26, derde lid, van de wet zodat het nodig is om deze financiële dienstverleners in dit artikel uit te zonderen van deze paragraaf. Bemiddelaars in verzekeringen met zetel in een andere lidstaat en herverzekeringbemiddelaars met zetel in een andere lidstaat staan onder het toezicht van de lidstaat van herkomst. Financiëledienstverleners die het bedrijf van financiële instelling, kredietinstelling of verzekeraar uitoefenen staan ofwel onder toezicht van de lidstaat van herkomst indien zij hun zetel in een andere lidstaat of een aangewezen staat hebben ofwel onder toezicht van DNB en dienen in het laatste geval te voldoen aan de verplichtingen die zijn opgenomen in de algemene maatregel van bestuur die is op grond van artikel 3:29, derde lid, van de wet is vastgesteld.

Artikel 102

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 9 van het Bfd. Het betreft wijzigingen in gegevens die aan een toezichthouder zijn verstrekt in het kader van de beoordeling van de betrouwbaarheid van de personen die het beleid van een financiële dienstverlener (mede) bepalen of onderdeel zijn van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de beheerder of een bewaarder. Dit is een onderwerp waarover op grond van de artikelen 2:58, tweede lid, 2:63, tweede lid, 2:78, tweede lid, 2:83, tweede lid, 2:89, tweede lid, en 2:94, tweede lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven. In verband met het expliciet noemen van de leden van toezichthoudende organen in artikel 4:10, eerste lid, van de wet worden in dit artikel de personen die onderdeel zijn van toezichthoudende organen ook uitdrukkelijk genoemd.² Het betreft geen inhoudelijke wijziging. Deze personen werden in het Bfd begrepen onder degenen die het beleid mede bepalen.

¹ Zie de toelichting op artikel 2:105 (1a:102), Kamerstukken II 2005/06, 29 708, blz. 469 tot en met 471.

² Zie kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 500.

Daarnaast is in het eerste lid geëxpliciteerd dat de meldingsplicht ziet op de gegevens die in het kader van de betrouwbaarheidstoetsing aan een toezichthouder moet worden verstrekt. Deze meldingsplicht is niet beperkt tot wijzigingen in de gegevens die de financiële dienstverlener zelf eerder aan de AFM heeft verstrekt. Het is immers mogelijk dat DNB de betrouwbaarheid van een persoon die het beleid van de financiële dienstverlener (mede) bepaalt of onderdeel is van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële dienstverlener in het kader van een eerder vervulde functie bij een andere financiële onderneming (bijvoorbeeld een kredietinstelling) heeft beoordeeld en vastgesteld dat die buiten twijfel staat. Gelet op artikel 4:10, tweede lid, van de wet hoeft de betrouwbaarheid van die persoon in beginsel niet nogmaals te worden beoordeeld zodat de financiële dienstverlener ook geen gegevens zal verstrekken voor de beoordeling. Indien zich in een later stadium echter een wijziging voordoet in de eerder aan DNB verstrekte gegevens, moet de financiële dienstverlener dat op grond van dit artikel wel aan de AFM melden.

Een wijziging in deze gegevens dient op grond van het tweede lid onverwijld schriftelijk aan de AFM worden gemeld zodra de financiële dienstverlener daarvan in het kader van zijn normale bedrijfsvoering kennis heeft genomen. De financiële dienstverlener heeft géén verplichting om onderzoek in te stellen naar eventuele wijzigingen van die gegevens. Om die reden zijn de woorden in «het kader van zijn normale bedrijfsvoering» opgenomen. De AFM zal op basis van deze melding moeten beoordelen of de betrouwbaarheid van betrokkene (nog steeds) buiten twijfel staat.

In het derde lid worden financiële dienstverleners die tevens beheerder of beleggingsonderneming zijn uitgezonderd van dit het eerste en tweede lid. Deze financiële ondernemingen zijn op grond van de artikelen 88 en 94 al verplicht om een wijziging in deze gegevens te melden aan de AFM.

Artikel 103

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 7 van het Bfd. Het betreft melding van een voorgenomen benoeming van een persoon die het beleid van de financiële dienstverlener (mede) zal bepalen of die onderdeel zal uitmaken van een orgaan dat is belast met het toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken van de financiële dienstverlener. Dit is een onderwerp waarover op grond van de artikelen 2:58, tweede lid, 2:63, tweede lid, 2:78, tweede lid, 2:83, tweede lid, 2:89, tweede lid, en 2:94, tweede lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven. In verband met de explicitering van de leden van toezichthoudende organen in artikel 4:10, eerste lid, van de wet worden in dit artikel de personen die onderdeel zijn van toezichthoudende organen uitdrukkelijk genoemd.¹ Het betreft geen inhoudelijke wijziging. Deze personen werden in het Bfd begrepen onder degenen die het beleid mede bepalen.

Dit artikel voorziet in de betrouwbaarheidstoetsing door de AFM van personen die de financiële dienstverleners voornemens is te benoemen in een functie waarin zij het beleid (mede) bepalen of onderdeel uitmaken van een toezichthoudend orgaan. In dit artikel is ten opzichte van artikel 7 van het Bfd verduidelijkt welke procedure daarbij gevolgd moet worden. Na het melden van de voorgenomen benoeming dient de AFM op grond van het tweede lid binnen zes weken of, indien nadere gegevens zijn verzocht, binnen vier weken na ontvangst van die gegevens een besluit te nemen over de betrouwbaarheid. De AFM heeft twee weken na de melding de tijd om nadere gegevens te vragen. Het is mogelijk dat AFM aan een ander dan de financiële dienstverlener om nadere gegevens

¹ Zie kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 500.

vraagt, bijvoorbeeld aan de Landelijk Officier van Justitie. Het is voorstelbaar dat deze derde eerst na lange tijd de nadere gegevens verstrekt. Aangezien de financiëledienstverlener geen invloed heeft op het tijdstip waarop deze derde de nadere gegevens verstrekt en dus ook niet op het tijdstip waarop de beslistermijn voor de AFM aanvangt, zou zonder nadere bepaling de situatie kunnen ontstaan waarin de financiëledienstverlener buiten zijn toedoen zeer lang op een besluit van de AFM moet wachten. Dat is ongewenst. Daarom is bepaald dat de AFM in ieder geval binnen dertien weken na de melding een besluit neemt. De termijn van dertien weken sluit overigens aan bij de termijn die op grond van artikel 1:102, derde lid, van de wet ook bij vergunningverlening geldt. In het vierde lid is verduidelijkt welke gegevens bij de melding ten behoeve van de betrouwbaarheidstoetsing moeten worden overgelegd.

Het vijfde lid hangt samen met artikel 4:10, tweede lid, van de wet dat bepaalt dat de betrouwbaarheid van een persoon buiten twijfel staat indien dat door een toezichthouder voor de toepassing van de wet is vastgesteld. De voorgenomen benoeming van een dergelijke persoon hoeft alleen aan de AFM te worden gemeld. De AFM hoeft de betrouwbaarheid niet opnieuw vast te stellen. Uiteraard heeft de AFM op grond van artikel 4:10, tweede lid, van de wet de mogelijkheid om een nieuwe beoordeling uit te voeren als daar een redelijke aanleiding toe bestaat.

Artikel 104

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 5, derde lid, van het Bfd. Het betreft melding van wijzigingen in de naam en het adres van de financiëledienstverlener, de rechtsvorm van de financiëledienstverlener, de statutaire zetel, de statutaire naam en de handelsnaam of handelsnamen, het nummer van de inschrijving bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken, de financiële diensten die de financiëledienstverlener verleent of de financiële producten waarop deze diensten betrekking hebben en in enkele specifieke gegevens over bemiddelaars in verzekeringen en (onder-) gevolmachtigde agenten.

Dit zijn onderwerpen waarover op grond van artikel 2:58, tweede lid, 2:63, tweede lid, 2:78, tweede lid, 2:83, tweede lid, 2:89, tweede lid, of 2:94, tweede lid, van de wet verstrekking van gegevens is voorgeschreven. Uit een oogpunt van consistentie met de vergelijkbare meldingsplichten voor beleggingsondernemingen in artikel 96 wordt melding binnen twee weken voorgeschreven in plaats van «onverwijld» zoals voorheen in artikel 5, derde lid, van het Bfd.

§ 9.1.5. Verzekeraars

Artikel 105

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 52, vierde lid, laatste volzin, van de Wtv 1993. Bij vergunningverlening door DNB dient schadeverzekeraar met zetel in Nederland die de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen uitoefent of een schadeverzekeraar met zetel in een staat die geen lidstaat is die de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen uitoefent vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor op grond van artikel 2:32, tweede lid, onderscheidenlijk 2:42, tweede lid, van de wet de naam en het adres van de door hem in iedere andere lidstaat aangewezen schaderegelaar op te geven. Deze informatie zal DNB vervolgens aan de AFM doorgeven. Aangezien het lopend toezicht op de naleving van artikel 4:70 van de wet wordt uitgeoefend door de AFM¹ moet een wijziging in naam of adres van een schaderegelaar aan de AFM te worden gemeld. Deze melding dient

¹ Zie ook de toelichting op de artikelen 4:70 en 4:71 van de wet (Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 542 en 543).

ertoe de administratie van de AFM actueel te houden.¹

Artikel 106

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:26, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 109, achtste lid, eerste volzin, van de Wtv 1993. Een schadeverzekeraar met zetel buiten Nederland die de branche Aansprakelijkheid motorrijtuigen uitoefent door middel van dienstverrichting naar Nederland moet op grond van artikel 4:71, derde lid, van de wet binnen twee weken de akte van aanstelling van de in Nederland aangestelde schade-afhandelaar aan de AFM sturen. Wijzigingen in de akte van aanstelling moeten vervolgens ook aan de AFM gemeld worden. De opvolging van de schade-afhandelaar wordt geregeld in afdeling 10.4.

Afdeling 9.2 Meldingsplicht accountant

Artikel 107

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:27, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 37, eerste en derde lid, onderdeel a, van het Btb 2005 en 22c, eerste lid, van het Bte 1995. Het derde lid, onderdeel b, van artikel 37 van het Btb 2005 is niet overgenomen – de directiebrieven of management letters dienen altijd de belangrijkste bevindingen van de accountant te bevatten.

Het eerste lid bepaalt welke gegevens een accountant die de jaarrekening van een financiële onderneming controleert aan de AFM moet verstrekken. De accountant verstrekt ten eerste het accountantsverslag dat hij ook aan de bestuurders en de Raad van Commissarissen van de financiële onderneming heeft overgelegd (onderdeel a). Het accountantsverslag is een schriftelijk verslag waarin de accountant de bevindingen van het accountantsonderzoek die hij relevant acht voor het bestuur of de Raad van Commissarissen uiteen zet. In de tweede plaats verstrekt de accountant de zogenaamde directiebrieven ofwel «management letters» (onderdeel b). Daarin worden de belangrijkste bevindingen van de accountantscontrole opgenomen. Daarnaast wordt op grond van het tweede lid in de directiebrieven met betrekking tot een beheerder en een beleggingsinstelling een verklaring van de accountant opgenomen of en zo ja, in hoeverre hij inrichting van de bedrijfsvoering van de beheerder en de beleggingsinstelling heeft beoordeeld. Tot slot verstrekt de accountant al zijn correspondentie met de financiële ondernemingen die rechtstreeks betrekking heeft op de verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening (onderdeel c).

Artikel 108

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:27, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 37, tweede lid, van het Btb 2005 en 22c, tweede lid, van het Bte 1995.

Het eerste en tweede lid van dit artikel zijn nieuw. Alvorens de gegevens te verstrekken, voert de accountant overleg met de betrokken financiële onderneming. Op deze wijze kan de financiële onderneming in staat worden gesteld om desgewenst de gegevens zelf aan de AFM te verstrekken. Zij kan het met het oog op haar verhouding met de AFM wenselijk vinden om de gegevens zelf te verstrekken. De accountant die de financiële onderneming zelf de gegevens heeft laten verstrekken dient bij de AFM na te gaan of deze dat ook daadwerkelijk gedaan heeft. Voorkomen moet worden dat de AFM als gevolg van een miscommunicatie tussen de accountant en de financiële onderneming verstoken blijft van belangrijke informatie. Ook dient de accountant na te gaan of de door

¹ Zie ook Kamerstukken II 2002/03, 28 363, nr. 3, blz. 25.

de financiële onderneming verstrekke informatie volledig is. Is dat het geval, dan heeft de accountant hiermee aan zijn meldingsplicht op grond van artikel 4:27, vierde lid, van de wet voldaan. Is dat niet het geval, dan moet de accountant de gegevens op grond van het tweede lid alsnog aan de AFM verstrekken.

Indien de financiële onderneming de gegevens niet zelf aan de AFM wenst te verstrekken, dan gaat de accountant hiertoe over. In dat geval moet hij op grond van het derde lid de financiële onderneming een afschrift van de gegevens en van de begeleidende brief sturen. Zo blijft de financiële onderneming op de hoogte van de correspondentie tussen de AFM en de accountant.

Hoofdstuk 10. Aanvullende regels betreffende aanbieden

Afdeling 10.1 Beleggingsobjecten

Artikel 109

Deze definitie van gelieerde partij komt in de plaats van artikel 1, onderdeel i, van het Bfd. Deze definitie wordt in deze afdeling opgenomen en niet in het hoofdstuk Inleidende bepalingen om verwarring te voorkomen met het begrip gelieerde partij dat met een uitgebreidere inhoud ook in de bepalingen met betrekking tot beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders wordt gebruikt.

De definitie is ten opzichte van artikel 1, onderdeel i, van het Bfd inhoudelijk niet gewijzigd. Wel hebben enkele terminologische aanpassingen plaatsgevonden. Zo is «rechtspersoon of natuurlijke persoon» vervangen door de term «persoon» die in artikel 1:1 van de wet is gedefinieerd als natuurlijke persoon of rechtspersoon. Daarnaast is in onderdeel a het begrip «groep» vervangen door de formulering «formele of feitelijke zeggenschapsstructuur». Zie in dit verband ook de toelichting op artikel 4:13 van de wet.¹

Onderdeel b ziet op (rechts)personen die door het uitoefenen van (stem)rechten invloed van betekenis kunnen uitoefenen op een aanbieder van beleggingsobjecten. «Invloed van betekenis» is een begrip dat uit het jaarrekeningenrecht afkomstig is en kan bijvoorbeeld worden verkregen door een statutaire regeling, door middel van een overeenkomst of door aandelenbezit. Op grond van artikel 2:389, eerste lid, van het BW bestaat het vermoeden van invloed van betekenis indien de (rechts)persoon naar eigen inzicht kan beschikken over ten minste twintig procent van de aan de aandelen verbonden stemrechten.

Onderdeel c ziet op natuurlijke personen die in een familierelatie of een andere persoonlijke relatie staan met de bestuurders van een aanbieder van beleggingsobjecten, dan wel met andere natuurlijke personen die tot de groep behoren of die invloed van betekenis kunnen uitoefenen op de aanbieder van beleggingsobjecten. Die persoon is een gelieerde partij als hij op grond van de relatie invloed kan uitoefenen op het handelen van de ander met betrekking tot de aanbieder van beleggingsobjecten. Hierbij kan worden gedacht aan het bestaan van een persoonlijke relatie van dien aard dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat door die relatie daadwerkelijk invloed kan worden uitgeoefend.

In onderdeel d zijn ook de rechtspersonen waarin bestuurders of de natuurlijke personen, bedoeld in onderdeel c, door het uitoefenen van (stem)rechten invloed van betekenis kunnen uitoefenen, als gelieerde partijen aangewezen.

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 503.

Voorbeelden van gelieerde partijen zijn:

- beleggers die door de door hen gehouden aandelen invloed van betekenis kunnen uitoefenen op het beleid of de gang van zaken binnen de aanbieder van beleggingsobjecten;
- de natuurlijke personen en rechtspersonen in eventueel aan de aanbieder van beleggingsobjecten verbonden toezichthoudende of adviserende organen, zoals een Raad van Commissarissen, een Raad van Advies of een Raad van Toezicht;
- adviserende en dienstverlenende partijen, indien er sprake is van verbondenheid of invloed. Hierbij valt te denken aan organisatorische eenheden binnen hetzelfde financiële conglomeraat of partijen die verbonden zijn aan natuurlijke personen of rechtspersonen in de bestuurslaag.

Ook adviserende en dienstverlenende partijen waarop de bestuurders van een aanbieder van beleggingsobjecten invloed van betekenis kunnen uitoefenen zijn gelet op onderdeel d gelieerde partijen.

Artikel 110

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:30a, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 26 en 35, derde en vijfde lid, van het Bfd. Daarbij hebben enkele terminologische aanpassingen plaatsgevonden. In het eerste lid, onderdeel b, is de zinsnede «een beschrijving van de groep waartoe de financiële dienstverlener behoort» uit artikel 35, derde lid, onderdeel b, van het Bfd vervangen door de formulering «formele of feitelijke zeggenschapsstructuur waarin de aanbieder met andere personen is verbonden». Zie in dit verband ook de toelichting op artikel 4:13 van de wet.¹ In het eerste lid, onderdeel c, is de zinsnede «algemene en bijzondere voorwaarden» vervangen door «voorwaarden». In het eerste lid, onderdeel h, onder 2°, is «of een andere geregelde, of een regelmatig functionerende open markt» vervangen door «markt in financiële instrumenten». Een markt in financiële instrumenten is een markt die aan regels is onderworpen en die bestemd is voor het bijeenbrengen van vraag en aanbod van financiële instrumenten. Zie ook de toelichting op de definitie van «markt in financiële instrumenten» in artikel 1:1 van de wet.²

In het derde lid is in plaats van «de wijze van verstrekking van de informatie» en «de berekening van de kosten...» de formulering «de wijze waarop de gegevens... in het beleggingsobjectprospectus worden opgenomen» en «de wijze van berekening van de kosten...» gebruikt. Dit betreft een verduidelijking, geen inhoudelijke wijziging.

In het eerste lid worden de gegevens benoemd die in een beleggingsobjectprospectus moeten worden opgenomen. Uit artikel 4:30a, derde lid, van de wet volgt dat het beleggingsobjectprospectus uitsluitend deze gegevens mag bevatten.

Het tweede lid volgt uit artikel 26 van het Bfd. Indien het beleggingsobjectprospectus aan de consument wordt verstrekt dient dit schriftelijk of op een andere duurzame drager te geschieden en in beginsel in de Nederlandse taal.

Met betrekking tot de in het eerste lid genoemde onderwerpen kan de AFM ter wille van de begrijpelijkheid voor de consument van de verplicht te verstrekken informatie op grond van het derde lid nadere regels stellen ten aanzien van de wijze waarop de informatie in het beleggingsobjectprospectus dient te worden opgenomen, alsmede met betrekking tot de wijze van berekening van de kosten, risico's en opbrengsten, bedoeld in het eerste lid. De AFM zou bijvoorbeeld nadere eisen kunnen stellen aan de wijze waarop risico's, kosten en opbrengsten worden berekend en tot uitdrukking worden gebracht.

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 503.

² Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 373.

Afdeling 10.2. Krediet

In deze afdeling worden nadere regels gesteld met betrekking tot het kredietprospectus en de verplichting van de aanbieder van krediet om te beoordelen of het aangaan van een overeenkomst inzake krediet voor de consument verantwoord is. Deze laatste verplichting is in dit besluit nader uitgewerkt door opname van een aantal regels die zich richten op het inwinnen van informatie door de aanbieder.

§ 10.2.1. Kredietprospectus

Artikel 111

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:33, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 36, eerste, tweede en negende lid, van het Bfd en de 26f, eerste en derde lid, en 30c van de Vrijstellingsregeling Wfd.

In dit artikel worden enkele aanbieders van krediet uitgezonderd van de verplichting om een kredietprospectus beschikbaar te hebben. In onderdeel a worden aanbieders van hypothecair krediet uitgezonderd. Zij hebben Europese afspraken gemaakt over de aan de consument te verstrekken informatie. In verband met de verstrekking van deze informatie aan de consument hoeft geen prospectus te worden opgesteld voor hypothecair krediet.

Door middel van de uitzondering in onderdeel b wordt voorkomen dat voor een product twee verschillende precontractuele documenten beschikbaar moeten worden gehouden. Indien een krediet onderdeel uitmaakt van een complex product moet op grond van artikel 65 een financiële bijsluiter beschikbaar zijn en hoeft er geen kredietprospectus beschikbaar te worden gehouden of te worden verstrekt.

Aanbieders wier werkzaamheden met betrekking tot het krediet zich beperken tot het beheren of uitvoeren van overeenkomsten inzake krediet zijn in onderdeel c uitgezonderd van de verplichting om een kredietprospectus te hebben en te verstrekken. Op grond van onderdeel a van de definitie van aanbieden in artikel 1:1 van de wet valt ook het uitsluitend beheren of uitvoeren van bestaande overeenkomsten inzake een financieel product onder het begrip aanbieden. Zonder de uitzondering in onderdeel c zouden de verplichtingen inzake het kredietprospectus ook van toepassing zijn op aanbieders die uitsluitend bestaande overeenkomsten inzake krediet «uitdienen» zonder nieuwe overeenkomsten inzake dat krediet aan te gaan. Omdat het kredietprospectus met name beoogt duidelijkheid te bieden in de precontractuele fase is besloten tot deze uitzondering.

In onderdeel d is de uitzondering op de kredietprospectusplicht voor effectenkrediet opgenomen. Aanbieders van deze vorm van krediet worden onder voorwaarden uitgezonderd van de verplichting opgenomen in artikel 4:33, eerste lid, van de wet om een kredietprospectus beschikbaar te hebben en te verstrekken. Gelet op de aard van de in het kredietprospectus op te nemen gegevens wordt een kredietprospectus voor deze vorm van krediet niet passend geacht. In de toelichting op artikel 113, tweede lid, wordt ingegaan op de wijziging van de inhoud van het begrip «effect» en de voorwaarden waaronder deze uitzondering van toepassing is.

Artikel 112

Dit artikel bevat nadere regels over de gegevens die in het kredietprospectus moeten worden opgenomen. Artikel 112 is gebaseerd op

artikel 4:33, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 26 en 36, derde tot en met zesde en achtste lid, van het Bfd.

In het eerste, derde en vierde lid van artikel 112 zijn de in het kredietprospectus te behandelen onderwerpen benoemd.

Het eerste lid geeft de informatie weer die voor elke vorm van krediet in een kredietprospectus moet worden behandeld. Onderdeel c bepaalt dat de aanbieder dient te vermelden aan welk stelsel van kredietregistratie hij deelneemt. Uit de toelichting op artikel 4:32 van de wet vloeit voort dat niet één bepaald stelsel wordt beoogd. De verwijzing naar effectenkrediet in artikel 36, derde lid, onderdeel c, van het Bfd is niet overgenomen in onderdeel c omdat voor aanbieders van deze vorm van krediet op grond van artikel 111, aanhef en onderdeel d, geen kredietprospectus verplicht is.

Zowel de verplichting genoemd in onderdeel f, onder 2°, als onderdeel g van het eerste lid kent een uitzondering. Deze onderdelen vloeien voort uit de artikelen 33, onderdeel b, onder 1°, en 34, onderdeel b, van de Wck, die, in verband met de uitbreiding van de reikwijdte van de wet ten opzichte van de Wck, beide niet op alle kredietvormen waar de wet op van toepassing is, van toepassing zijn. De norm genoemd in onderdeel h van het eerste lid, aangaande het tot uitdrukking brengen van alle kosten van het krediet in het effectief kredietvergoedingspercentage wordt geregeld in de Uitvoeringsregeling Wft.

In onderdeel a van het derde en vierde lid verwezen naar de kenmerken van het krediet genoemd in artikel 53, eerste en tweede lid. Ook in deze fase van informatieverstrekking zijn deze kenmerken belangrijk voor de consument om het krediet te begrijpen en te vergelijken met andere kredieten. Het vierde lid, onderdeel b, betreft het berekenen van het totaal bedrag aan kredietvergoeding dat door de consument zal moeten zijn betaald als de overeenkomst regelmatig is afgewikkeld.

Het opnemen in het kredietprospectus van representatieve krediet-sommen of kredietlimieten houdt in dat voorbeelden worden opgenomen van krediet-sommen of kredietlimieten, en de bijbehorende andere kenmerken van het krediet, die typerend zijn voor zowel de vorm van krediet waar het kredietprospectus op ziet als voor de aanbieder van het krediet, rekening houdend met de voorwaarden om in aanmerking te komen voor het krediet, bedoeld in het eerste lid, onderdeel.

Op grond van artikel 53, dertiende lid, dienen ook de representatieve voorbeelden, bedoeld in het derde en vierde lid van dit artikel, te worden weergegeven op de wijze, bedoeld in artikel 53, derde en vierde lid.

Het vijfde lid volgt uit artikel 26 van het Bfd. Indien een aanbieder van krediet of bemiddelaar een kredietprospectus verstrekt, dient dit schriftelijk of op een duurzame drager te geschieden.

De AFM kan op grond van het zesde lid nadere regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de informatie bedoeld in het eerste, derde en vierde lid, in het kredietprospectus dient te worden opgenomen. Het betreft een verduidelijking en geen inhoudelijke wijziging ten opzichte van het Bfd.

§ 10.2.2. Verplichting tot inwinnen van informatie

Artikel 113

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:34, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 59 van het Bfd en 26f, eerste en derde lid, van de Vrijstellingsregeling Wfd. Artikel 113 neemt niet weg dat ook bij het aangaan van een overeenkomst inzake krediet waarvan de krediet-som of kredietlimiet minder dan €1000 bedraagt, de aanbieder van krediet op

grond van artikel 4:34 van de wet verplicht is te onderzoeken of het aangaan van de overeenkomst verantwoord is voor de consument.

De verplichting om de verzamelde informatie te bewaren is neergelegd in artikel 31.

Het tweede lid bevat onder bepaalde voorwaarden een uitzondering op de verplichting tot inwinnen van informatie. Het eerste lid is niet van toepassing in geval van het aangaan van een overeenkomst inzake effectenkrediet. Dit is een vorm van zekerheidskrediet. De aanbieder gaat met een bezitter van effecten een overeenkomst inzake krediet aan waarbij zekerheid wordt verschaft door middel van de verpanding van een effectenportefeuille, ten behoeve van de rentelasten en het voldoen van de kredietstom of kredietlimiet. De maximale kredietlimiet of kredietstom is afhankelijk van de waarde van de portefeuille. Door de aanbieder van krediet worden bij deze vorm van krediet doorgaans veiligheidsmarges ingebouwd door middel van een toegestane verhouding tussen de waarde van de effecten en de hoogte van de kredietstom of kredietlimiet. Waar het aandelen (effecten als bedoeld in onderdeel a van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet) betreft, betreft dit veelal een verhouding van 100:70, waar het obligaties (effecten als bedoeld in onderdeel b van de definitie van effect in artikel 1:1 van de wet), een verhouding van 100:80. De hoogte van het krediet is in dat geval nooit hoger dan zeventig procent van de waarde van de betrokken effecten. Omdat deze effecten een zeer liquide vorm van vermogen zijn en over het algemeen dagelijks verhandelbaar, kunnen deze effecten snel omgezet worden in geld. Op die manier kan een goede bewaking plaatsvinden van de veiligheidsmarge en kan snel worden ingesprongen indien de waarde van de betrokken effecten onder de zeventig dan wel tachtig procent dreigt te raken. Juist gezien het belang van de liquiditeit van de betrokken effecten geldt deze uitzondering, in afwijking van het bepaalde in het Bfd enkel waar het de verpanding van aandelen en obligaties betreft en dus niet effecten in de ruime zin van de Wfd en Wte 1995.

In verband met het bepalen van deze veiligheidsmarge is het van belang dat de waarde van de effecten openbaar is. Ten behoeve daarvan is in het tweede lid de voorwaarde opgenomen dat de effecten dienen te zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt, dan wel dat de waarde van de effecten voor een ieder kenbaar is door middel van een openbare prijsaanduiding.

De in het tweede lid van artikel 59 Bfd genoemde voorwaarde inzake het «dienen ter financiering van effecten» om voor de betrokken uitzondering in aanmerking te komen bleek de praktijk waarbij effecten door de bezitter in onderpand worden gegeven om krediet te verkrijgen dusdanig te belemmeren dat is besloten deze voorwaarde te laten vervallen. Daarbij is van belang dat de voorgeschreven verhouding tussen de te verpanden effecten, de liquiditeit van de effecten en de hoogte van het krediet, die gedurende de looptijd van de overeenkomst moet worden gehandhaafd, voldoende bescherming biedt tegen overkreditering om onder die voorwaarde af te zien van de verplichting opgenomen in het eerste lid. Ter verduidelijking wordt opgemerkt dat de reikwijdte van de uitzondering in het tweede lid zich niet uitstrekt tot die overeenkomsten waarbij de in onderpand gegeven effecten dezelfde zijn als de met het krediet te financieren effecten. In dat geval geldt de verplichting van het eerste lid onverkort.

Artikel 114

Dit artikel is gebaseerd op de artikelen 4:32, tweede lid, en 4:34, derde

lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 60 van het Bfd en 26f, eerste en derde lid, van de Vrijstellingsregeling Wfd. De verplichting tot het bewaren van de gegevens is opgenomen in artikel 33.

Voor de uitzondering in het tweede lid wordt verwezen naar de toelichting op artikel 113, tweede lid. De reikwijdte van de uitzondering strekt zich niet uit tot die overeenkomsten waarbij de te verpanden effecten dezelfde zijn als de met het krediet te financieren effecten.

Complementair aan de uitzondering opgenomen in het tweede lid worden aanbieders van effectenkrediet op grond van het derde lid onder voorwaarden uitgezonderd van de verplichting opgenomen in artikel 4:32 van de wet om deel te nemen aan een stelsel van kredietregistratie.

Artikel 115

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:34, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 61 van het Bfd en 26f, eerste en derde lid, Vrijstellingsregeling Wfd. Artikel 115 vereist dat een aanbieder van krediet het acceptatiebeleid vastlegt en deze criteria toepast bij de beoordeling van een kredietaanvraag van een consument. Het acceptatiebeleid van de aanbieder van krediet moet erop gericht zijn overkreditering van de consument te voorkomen.

Deze verplichting sluit niet uit dat in het acceptatiebeleid criteria kunnen worden opgenomen, bijvoorbeeld met betrekking tot zekerheid- of garantstelling die, anders dan op grond van het inkomen van de consument, overkreditering voorkomen.

Voor de uitzondering in het tweede lid wordt verwezen naar de toelichting op artikel 113, tweede lid. Ook hier geldt dat de uitzondering niet geldt voor overeenkomsten waarbij de te verpanden effecten dezelfde zijn als de met het krediet te financieren effecten.

Afdeling 10.3. Rechten van deelneming in een beleggingsinstelling

Deze afdeling is onderverdeeld in twee paragrafen. Paragraaf 10.3.1 bevat regels die van toepassing zijn op beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders, inclusief icbe's en de daaraan verbonden beheerders en bewaarders. In aanvulling daarop bevat paragraaf 10.3.2 regels die alleen van toepassing zijn op icbe's en beheerders van icbe's.

De artikelen in deze afdeling zijn gebaseerd op de artikelen 4:43, tweede lid, 4:48, tweede lid, 4:49, tweede lid, aanhef en onderdeel e, 4:51, vierde lid, 4:52, derde lid, 4:61, eerste lid, van de wet. Gelet op artikel 4:38, eerste lid, van de wet betekent dit dat deze afdeling niet van toepassing is op icbe's met zetel in een andere lidstaat en de daaraan verbonden beheerders en bewaarders.

In diverse bepalingen in deze afdeling en de bijbehorende bijlage E is de formulering «een effectenbeurs of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt» uit het Btb 2005 vervangen door de term «(andere) markt in financiële instrumenten». Zie ook de toelichting op de definitie van «markt in financiële instrumenten» in artikel 1:1 van de wet.¹

§ 10.3.1. Regels voor alle beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders

Artikel 116 bevat regels met betrekking tot de inhoud van de tussen de beheerder en een bewaarder te sluiten overeenkomst. De artikelen 117 tot en met 125 bevatten regels met betrekking tot informatieverstrekking. Hieronder vallen ook regels met betrekking tot de jaarrekening en het

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 373.

jaarverslag. Gelet op artikel 4:38, tweede lid, van de wet zijn de artikelen 116 en 117 niet van toepassing op beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat, en de aan die beleggingsinstellingen verbonden beheerders en bewaarders.

Artikel 116

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:43, tweede lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 9, tweede lid, 18, 28, eerste lid, en 75 van het Btb 2005. Gelet op artikel 4:38, tweede lid, van de wet geldt de verplichting van artikel 4:43, eerste lid, van de wet om een overeenkomst te sluiten niet voor beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat zodat ook dit artikel niet op hen van toepassing is. Deze regels zijn deels afkomstig uit de artikelen 7, tweede en derde lid, 9, 10, tweede lid, en 14, derde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

De verplichting tot het sluiten van een overeenkomst tussen de beheerder en de bewaarder is in de wet zelf vastgelegd. Een beschrijving van de hoofdlijnen van de overeenkomst moet in het prospectus worden opgenomen (onderdeel 1.7 in bijlage E). Dit artikel schrijft een gedeelte van de inhoud van de overeenkomst voor. Onderdeel e ziet op het ondertekenen van bewijzen van rechten van deelneming door de bewaarder. In het geval een belegger door middel van periodieke betalingsopdrachten belegt in een beleggingsinstelling, hoeven de daarbij behorende rekeningafschriften niet telkens door de bewaarder te worden ondertekend.

Onderdeel g bevat de extra eisen waar de overeenkomst inzake beheer en bewaring van een icbe volgens de artikelen 7, derde lid, en 14, derde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen aan moet voldoen.

Artikel 117

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:48, tweede lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 11, tweede lid, van het Btb 2005. Zie in dit verband ook de toelichting op artikel 4:48 van de wet waarin de functie van het registratiedocument wordt beschreven.¹

Bijlage D komt inhoudelijk overeen met bijlage A bij het Btb 2005, met dien verstande dat enkele terminologische en redactionele aanpassingen zijn aangebracht. In onderdeel 2 van bijlage D is – anders dan in onderdeel II van bijlage A bij het Btb 2005 – geen gebruik gemaakt van een verwijzing maar zijn de desbetreffende personen omschreven. Het onderdeel is ten behoeve van de leesbaarheid gesplitst in twee subonderdelen.

In de onderdelen 3.3 en 3.6 van bijlage D is de zinsnede «groep waartoe [X] behoort» vervangen door «formele of feitelijke zeggenschapsstructuur waarin [X] met andere personen is verbonden». Deze wijziging hangt samen met het feit dat het afwijkende groepsbegrip van artikel 1, onderdeel I, van de Wtb in de wet is vervangen door de formulering «een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur met personen». Zie in dit verband ook de toelichting op artikel 4:13 van de wet.²

Daarnaast zijn de onderdelen 3.8 en 3.9 van bijlage A bij het Btb 2005 in bijlage D in een apart onderdeel 4 ondergebracht met als opschrift «Financiële gegevens betreffende de beheerder en de bewaarders». De onderdelen IV en V van bijlage A bij het Btb 2005 zijn in verband daarmee in bijlage D vernummerd tot 5 en 6. Deze wijziging is uit praktisch oogpunt aangebracht ten behoeve van de formulering van artikel 89.

In onderdeel 5.4 van bijlage D (onderdeel 4.4 van bijlage A bij het Btb 2005) is de verplichting om in het registratiedocument op te nemen waar de jaarstukken van de beheerder en bewaarders en de halfjaarcijfers van

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 531.

² Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 503.

de beheerder ter inzage liggen, komen te vervallen. Openbaarmaking van de jaarstukken en halfjaarcijfers geschiedt door plaatsing op de website. Zie hiervoor de toelichting op artikel 120.

Hoewel de verplichting van artikel 4:49 van de wet om een registratiedocument te hebben op grond van artikel 4:38, tweede lid, van de wet niet van toepassing is op beheerders van beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat, is bijlage D voor hen wel relevant. De prospectusplicht van artikel 4:49 van de wet geldt wel voor hen en gelet op artikel 4:49, tweede lid, onderdeel d, van de wet moeten deze gegevens opgenomen worden in het prospectus.

Artikel 118

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:49, tweede lid, onderdeel e, van de wet en komt in de plaats van artikel 41, derde lid, eerste volzin, vijfde en zesde lid, van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit deels voort uit artikel 28, tweede lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

In aanvulling op de gegevens, bedoeld in artikel 4:49, tweede lid, onderdelen a tot en met d, van de wet, moet het prospectus ingevolge het eerste lid specifieke gegevens bevatten over de beleggingsinstelling die staan vermeld in bijlage E bij het besluit. Bijlage E komt in de plaats van bijlage B bij het Btb 2005 en bevat een aantal inhoudelijke wijzigingen in de onderdelen 1.2, 1.11, 4.2, 5.11, 5.12 en 6.11. In bestaande (papieren) prospectussen kan deze informatie zonodig door middel van een inlegvel worden opgenomen of aangepast.

– De aanpassingen in de onderdelen 1.2 en 1.11 van bijlage E vloeien voort uit de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten. De richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten geldt ook voor overeenkomsten op afstand inzake deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen. De informatie die op grond van de richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten moet wordt verstrekt komt echter grotendeels overeen met het prospectus. Wel dient de inhoud van het prospectus in verband met de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten op de twee punten worden aangepast. In onderdeel 1.2 van bijlage E is het vereiste opgenomen dat (indien van toepassing) het nummer van de inschrijving van de beleggingsinstelling in het handelsregister en de plaats van de inschrijving in het prospectus worden opgenomen. Op grond van het nieuwe onderdeel 1.11 van bijlage E moet in het prospectus van een beleggingsinstelling de wijze worden vermeld waarop deelnemers klachten over de beleggingsinstelling kunnen indienen bij de beheerder.

– In onderdeel 4.2 van bijlage E (onderdeel 4.2 van bijlage B bij het Btb 2005) is de verplichting om in het prospectus op te nemen waar de jaarstukken en halfjaarcijfers van de beleggingsinstelling ter inzage liggen, komen te vervallen. Openbaarmaking van de jaarstukken en halfjaarcijfers geschiedt door plaatsing op de website van de beheerder. Zie hiervoor de toelichting op artikel 120.

– In dit besluit gelden de transparantieregels voor de zogenaamde «master feeder»-constructie indien een beleggingsinstelling 95 procent of meer van het beheerde vermogen direct belegt in een andere beleggingsinstelling. De drempel is ten opzichte van het Btb 2005 verlaagd van 99 procent naar 95 procent omdat in de praktijk bleek dat de 99 procentdrempel te hoog lag. Hierdoor kon dit artikel eenvoudig worden ontdoken (door bijvoorbeeld een deel van het vermogen in liquiditeiten aan te houden). De onderdelen 5.11, 5.12, en 6.11 zijn in verband hiermee

aangepast. Doordat de onderdelen 5.11, 5.12 en 6.11 zowel gelden voor directe als indirecte beleggingen, zijn de onderdelen 5.13 en 6.12 van bijlage B bij het Btb 2005 niet overgenomen.

Daarnaast zijn ten opzichte van het Btb 2005 enkele terminologische en redactionele aanpassingen aangebracht. Zo is in onderdeel 1.9 van bijlage E de zinsnede «groep waartoe de beleggingsmaatschappij behoort» vervangen door «formeel of feitelijk zeggenschapsstructuur waarin de beleggingsmaatschappij met andere personen is verbonden». Zie in dit verband ook de toelichting op artikel 4:13 van de wet.¹

In onderdeel 5.19 van bijlage E is de zinsnede «vermelding van het feit dat de activa als gevolg van het beleggingsbeleid vermoedelijk een hoge volatiliteit zullen hebben» vervangen door «vermelding van het feit dat de waarde van de activa als gevolg van het beleggingsbeleid sterk kan fluctueren». Dit betreft een verduidelijking, geen inhoudelijke wijziging.

Het prospectus bestaat gelet op artikel 4:49, tweede lid, onderdeel d, van de wet en de artikelen 117 en 118, eerste lid, ten minste uit de gegevens in bijlage D en bijlage E. De AFM verricht geen voorafgaande toetsing van de inhoud van een prospectus van een beleggingsinstelling. De AFM kan dan ook niet voor de inhoud van het prospectus verantwoordelijk worden gesteld. Het is de beheerder van de beleggingsinstelling die verantwoordelijk is voor de inhoud van het prospectus en die daar op kan worden aangesproken. Dit geldt evenzeer voor de naleving van hetgeen in een prospectus staat vermeld. De beheerder is daarop aanspreekbaar door de deelnemer.

Onderdeel a van het tweede lid vereist dat alle gegevens over kosten van de beleggingsinstelling in het prospectus in één afzonderlijke paragraaf worden opgenomen. Daaronder vallen ook de gegevens over op- en afslagen en de andere eenmalige kosten (zoals kosten van de beleggersgiro) die bij de deelnemers (waaronder de toe- en uittreeders worden gerekend) in rekening worden gebracht. Daarnaast vereist onderdeel b van het tweede lid dat ook de gegevens over de risico's in één afzonderlijke paragraaf worden opgenomen. Het in afzonderlijke paragrafen bij elkaar opnemen van alle gegevens over aard en omvang van de kosten en de gegevens over de risico's van de beleggingsinstelling vergroot het inzicht van de belegger in de beleggingsinstelling, maakt het vergelijken van verschillende beleggingsinstellingen makkelijker en draagt zo bij aan de afweging bij zijn keuze voor een beleggingsinstelling.

In het derde lid wordt aan de AFM de bevoegdheid gegeven om de wijze waarop in het prospectus inzicht in het niveau van kosten wordt verschaft uit te werken. Daarbij zal de zogenaamde «total expense ratio» of TER gehanteerd worden (zie ook de toelichting op artikel 123, eerste lid, onderdeel I). Op grond van onderdeel 6.10 van bijlage E moet de beleggingsinstelling de TER in het prospectus opnemen indien de bestaansduur van de beleggingsinstelling dat mogelijk maakt. Daarvan is in ieder geval sprake als de beleggingsinstelling één boekjaar heeft afgesloten. Daarnaast kan de AFM regels stellen over de wijze waarop alle gegevens van bijlage E in het prospectus worden opgenomen. Hierbij kan worden gedacht aan regels die op de vormgeving en redactie van het prospectus zien. De zinsnede «de vorm waarin» uit artikel 41, zesde lid, van het Btb 2005 is komen te vervallen omdat dit overbodig was.

Artikel 119

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:51, vierde lid, van de wet. De verstrekking van de jaarstukken, bedoeld in artikel 4:51, eerste lid, van de wet is vormvrij. De verstrekking kan dus ook langs elektronische weg

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 503.

geschieden. Onder elektronisch wordt in dit verband verstaan de verstrekking via e-mail of internet. De mogelijkheid om de jaarstukken via e-mail of internet te versturen, is voor de financiële ondernemingen het meest efficiënt. De jaarstukken worden immers al via elektronische weg opgemaakt. Deze elektronische bestanden kunnen vrijwel moeiteloos langs elektronische weg aan de AFM worden verzonden. Ook de AFM is hiermee gediend, mede met het oog op de verzending van de jaarstukken aan DNB. Elektronische verstrekking sluit ook aan bij de huidige praktijk, waarin financiële ondernemingen hun jaarstukken vaak langs elektronische weg aanleveren. Overigens is het denkbaar dat een financiële onderneming, ondanks de voordelen van elektronische verstrekking, om wat voor redenen dan ook de jaarstukken liever op papier of een andere duurzame drager (bijvoorbeeld diskette of CD-rom) verstrekt.

De jaarstukken moeten onverminderd de aanvullende regels van de artikelen 121 tot en met 124 en, wat icbe's betreft, 146 worden verstrekt in de vorm waarin deze ingevolge de verslaggevingsregels zijn opgemaakt. Dit zijn de regels van Titel 9 van Boek 2 van het BW of de internationale jaarrekeningstandaarden (IAS/IFRS). Zie in dit verband ook de toelichting op de definitie van internationale jaarrekeningstandaarden in artikel 1, onderdeel r.

Artikel 120

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:52, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 40, eerste lid, en 44, tweede, derde en vierde lid, van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit deels voort uit de artikelen 27 en 32 en 33, tweede en derde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

De openbaarmaking van de jaarstukken en de halfjaarcijfers is in dit artikel vereenvoudigd ten opzichte van het Btb 2005. Op grond van artikel 44 van het Btb 2005 diende openbaarmaking door alle beheerders, beleggingsinstellingen en bewaarders conform de artikelen 2:394 en 2:395 van het BW plaats te vinden. Op basis van artikel 120 kan voor de toepassing van de wet en dit besluit worden volstaan met publicatie op de website van de beheerder. Deze verplichting bestond al op grond van artikel 40, eerste lid, van het Btb 2005. In verband hiermee hoeft in het registratiedocument van de beheerder en het prospectus van de beleggingsinstelling ook niet meer te worden opgenomen waar de jaarstukken ter inzage liggen.

Echter, de beheerder, de beleggingsinstelling of de bewaarder die onder Titel 9 van Boek 2 van het BW valt moet in ieder geval de gegevens openbaar maken op grond van deze titel. Verlichting van het regime geschiedt wat de jaarstukken betreft de facto alleen voor die beleggingsfondsen met zetel in Nederland en beheerders, beleggingsinstellingen of bewaarders met zetel buiten Nederland die niet onder Titel 9 van Boek 2 van het BW vallen.

De jaarstukken van de beheerder en van de door hem beheerde beleggingsinstellingen en de eventueel daaraan verbonden bewaarders moeten op de website van de beheerder worden geplaatst. Hetzelfde geldt voor de halfjaarcijfers van de beheerder en de beleggingsinstelling. Op grond van het vierde lid moeten deze gegevens ten minste drie jaar op de website van de beheerder beschikbaar blijven. Daarnaast moet de beheerder in een of meer landelijk verspreide Nederlandse dagbladen dan wel aan het adres van iedere deelnemer, opgave doen van de plaats waar een afschrift van deze stukken voor de deelnemers in de beleggingsinstelling kosteloos verkrijgbaar is.

Artikel 121

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:51, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 47, eerste lid, onderdeel k, van het Btb 2005. Deze bepaling verlangt dat de beheerder in het jaarverslag verantwoording aflegt over het functioneren van de bedrijfsvoering van de beleggingsinstelling. De bedrijfsvoering moet zijn beschreven (zie ook artikel 28, derde lid) en in overeenstemming met het bepaalde ingevolge de artikelen 3:17, tweede lid, onderdeel c, en 4:14, eerste lid, van de wet functioneren. In artikel 47, eerste lid, onderdeel k, van het Btb 2005 werd dit uitgedrukt door de verwijzing naar artikel 8 van het Btb 2005.

De accountant hoeft niet inhoudelijk te controleren welke verantwoording de beheerder heeft afgelegd. Het enige wat de accountant bij controle hoeft te doen is vast te stellen dat de beheerder in het jaarverslag verantwoording heeft afgelegd over het functioneren van de bedrijfsvoering van de beleggingsinstelling. Om verwarring te voorkomen is besloten om de verklaring van de beheerder over de bedrijfsvoering in het jaarverslag te laten opnemen en niet, zoals in artikel 47 van het Btb 2005 het geval was, in de jaarrekening.

In het tweede lid wordt verduidelijkt dat in jaarverslagen van een beleggingsinstelling met zetel in een aangewezen staat geen verklaring van de beheerder over de conformiteit van de bedrijfsvoering met het ingevolge de wet bepaalde hoeft te worden opgenomen. Het bepaalde ingevolge de artikelen 3:17, tweede lid, onderdeel c, en 4:14, eerste lid, van de wet is immers niet van toepassing op beleggingsinstellingen met zetel in een aangewezen staat.

Artikel 122

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:51, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 45 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit deels voort uit artikel 28, vijfde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Artikel 45, eerste lid, onderdeel i, van het Btb 2005 is niet overgenomen omdat het een punt is dat al in het prospectus moet zijn opgenomen (bijlage E, onderdeel 7.12). Artikel 45, eerste lid, onderdeel h, van het Btb 2005 is in artikel 5:81 van de wet opgenomen.

Onderdeel a van het eerste lid vereist een sluitend overzicht van het verloop van de beleggingen, onderscheiden naar soort, gedurende het boekjaar. Een sluitend overzicht bevat, ingevolge Titel 9 van Boek 2 van het BW, minimaal de som van de verkrijgingen, de som van de vervreemdingen, de herwaarderingen en de koersverschillen. Met «soort» wordt bedoeld op de verschillende soorten financiële instrumenten en andersoortige beleggingen zoals beleggingen in onroerend goed. Onderdeel d van dit eerste lid schrijft voor dat inzicht wordt gegeven in de wijze waarop de activa die geen financiële instrumenten zijn die zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten («incourante beleggingen») gewaardeerd worden, daar de verschillende waarderingsmethoden die in de praktijk gehanteerd worden tot verschillende uitkomsten kunnen leiden. Gewezen wordt op artikel 4:52a van de wet dat de verplichting inhoudt om deze incurante beleggingen ten minste eenmaal per jaar te laten waarderen door een onafhankelijke deskundige.

Onderdeel e beoogt inzicht te geven in bepaalde «off-balance» verplichtingen.

Onderdeel f vereist een gespecificeerde opgave van die beleggingen van de beleggingsinstelling op grond waarvan zij invloed van betekenis uitoefent of kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid conform

de criteria van deelneming. Deze bepaling is erop gericht om deze vorm van belangenverstrengeling in de verslaglegging van de beleggingsinstelling tot uiting te brengen. Door de belegger wordt van een beleggingsinstelling immers niet verwacht dat zij optreedt als een soort ondernemer, maar dat de beleggingsinstelling haar beleggingen met een zekere afstandelijkheid beoordeelt. Indien een beleggingsinstelling dan ook invloed van betekenis uitoefent of kan uitoefenen op een belegging (dat wil zeggen de belegging voldoet in relatie tot de beleggingsinstelling aan de criteria van deelneming) dan is er sprake van informatie die bekend behoort te zijn bij (potentiële) beleggers. Dit geldt voor gevallen waarin de beleggingsinstelling invloed van betekenis, zoals bedoeld in artikel 2:389 van het BW, op haar deelnemingen uitoefent. Voor de betekenis van het begrip deelneming zelf wordt verwezen naar artikel 2:24c van het BW. De in onderdeel f bedoelde opgave kan worden gedaan door middel van aantekeningen bij vermeldingen die ingevolge het BW reeds in de balans of toelichting daarop moeten worden opgenomen.

Onderdeel g ziet op de situatie waarin de beleggingsinstelling 95 procent of meer van het beheerde vermogen direct of indirect in een andere beleggingsinstelling belegt. In die situatie wordt de eerste beleggingsinstelling ook wel aangeduid als «feeder» en de beleggingsinstelling waarin belegd wordt als «master». De master zal overigens alleen kwalificeren als beleggingsinstelling (collectieve belegging) indien er naast de feeder nog meer deelnemers in de master zijn. De master kan dus geen volle dochtermaatschappij (100 procent deelneming) van de feeder zijn. Het doel van deze bepaling is om ervoor te zorgen dat indien een beleggingsinstelling bijna het hele vermogen belegt in een andere beleggingsinstelling en er sprake is van stapeling van kosten ook informatie over die andere beleggingsinstelling wordt weergegeven. Ten opzichte van artikel 45, eerste lid, onderdeel g, van het Btb 2005 is de drempel verlaagd van 99 procent naar 95 procent. In de praktijk bleek dat de 99 procent-drempel te hoog was waardoor deze regel eenvoudig kon worden ontdoken (door bijvoorbeeld een deel van het vermogen in liquiditeiten aan te houden). Doordat onderdeel g zowel geldt voor directe als indirecte beleggingen is artikel 45, tweede lid, van het Btb 2005 ook in dit onderdeel vervat.

De feeder fungeert in feite als doorgeefluik voor de master. Om te bewerkstelligen dat de deelnemers ook bij een «master feeder»-constructie een compleet beeld krijgen van – kort gezegd – het verloop en de samenstelling van de activa, de intrinsieke waarde, de incurante beleggingen, de verplichtingen en deelnemingen dient de feeder deze gegevens van de master in de toelichting op de jaarrekening op te nemen. Het is mogelijk dat een master op zijn beurt nagenoeg het gehele door hem beheerde vermogen belegt in een andere beleggingsinstelling, die op haar beurt weer nagenoeg het gehele door haar beheerde vermogen belegt in een andere beleggingsinstelling, enzovoort. Indien sprake is van zo'n structuur met opeenstapeling van «master feeder»-constructies, zou het enkele opnemen van de gegevens over het verloop en de samenstelling van de activa, de intrinsieke waarde, de incurante beleggingen, de verplichtingen en deelnemingen van de master de belegger weinig concrete informatie bieden.

Het tweede lid van dit artikel is opgesteld met het oog op inzicht in gevallen waarin er potentieel sprake van belangenverstrengeling is doordat een bestuurder van de beheerder of de beleggingsmaatschappij niet slechts uit hoofde van die functie bij een belegging van de beleggingsinstelling betrokken is. Opgemerkt zij dat deze betrokkenheid uit zowel geldelijk belang als zeggenschapsbelang kan bestaan. De hier bedoelde situaties worden niet aan beperkingen onderworpen; er wordt slechts

openheid van zaken nagestreefd opdat een (potentiële) deelnemer op de hoogte is van de situatie.

Artikel 123

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:51, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 46 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit deels voort uit de artikelen 24, derde lid, tweede alinea, en 28, vijfde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Het prospectus van de beleggingsinstelling dient conform onderdeel 6 van bijlage E een volledig beeld te geven van de kosten die beleggingsinstelling zal maken, hoe deze kosten berekend zullen worden en de wijze waarop deze kosten ten laste zullen komen van het resultaat, in mindering worden gebracht op het beheerde vermogen of anderszins ten laste komen van de deelnemers in de beleggingsinstelling. Dit artikel voorziet in verantwoording van de kosten van de beleggingsinstelling in de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening.

Onderdeel a verplicht tot het verantwoorden van de oprichtingskosten. Deze verantwoording hoeft uiteraard alleen te worden opgenomen in het jaar waarin deze kosten genomen worden.

Ingevolge onderdeel b moeten de kosten gemoeid met het beheer (waaronder de beheervergoeding), de bewaring van de activa, de accountant, het toezicht (zoals heffingen en eventuele boetes) en de marketing verantwoord worden.

Kosten die samenhangen met de koop en verkoop van activa (transactiekosten) kunnen onder andere bestaan uit belastingen, kosten van de (financiële instrumenten)makelaar, spreads tussen bied- en laatprijzen en de verandering in de marktprijs als gevolg van de transactie. Transparantie over deze kosten is van belang omdat zij een directe invloed op het resultaat van een beleggingsinstelling hebben. Het echter niet altijd mogelijk vast te stellen wat de transactiekosten zijn, bijvoorbeeld omdat bij sommige financiële instrumenten de transactiekosten worden versleuteld in een brutoprijs en veranderingen in marktprijs als gevolg van een transactie moeilijk te berekenen zijn. Daarom wordt in onderdeel c aangegeven dat de transactiekosten die geïdentificeerd en gekwantificeerd kunnen worden, moeten worden verantwoord.

Onderdeel d ziet op het zogenaamde «securities lending», het in- en uitlenen van financiële instrumenten. De kosten die hiervoor zijn gemaakt of de vergoedingen die hiervoor zijn gevraagd moeten worden verantwoord. Aangegeven moet worden aan wie de vergoedingen voor het uitlenen van financiële instrumenten ten goede zijn gekomen; zo wordt duidelijk of de beleggingstelling zelf dan wel een ander (bijvoorbeeld de beheerder) hiervan profiteert.

Onderdeel e betreft de kosten gemoeid met het uitbesteden van werkzaamheden.

Het totaal betaalde bedrag aan vergoedingen voor het aanbrengen van deelnemers (aanbrengprovisies) hoeft op grond van onderdeel f slechts verantwoord te worden indien het bedrag hoger is dan 0,1 procent van het gemiddelde beheerde vermogen in het boekjaar. Indien de aanbrengprovisies ten goede zijn gekomen van met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerde partijen, moeten de namen van de desbetreffende gelieerde partijen worden opgenomen.

Andere kosten dan de kosten, bedoeld in de onderdelen a tot en met h, dienen op grond van onderdeel g slechts verantwoord te worden indien zij hoger zijn dan tien procent van de totale kosten. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan administratiekosten voor zover deze niet in de beheervergoeding zijn begrepen.

Op- en afslagen zijn de bedragen waarmee het door een in- of uittredende deelnemer te betalen of te ontvangen bedrag wordt verhoogd of verlaagd ten opzichte van de intrinsieke waarde van het deelnemingsrecht. Het is van belang dat de deelnemer niet alleen weet hoe de op- en afslagen worden berekend maar ook waarvoor de op- en afslagen worden gebruikt. Op- en afslagen kunnen bijvoorbeeld door beleggingstellingen gebruikt worden ter dekking van transactiekosten veroorzaakt door de toe- of afname van het aantal deelnemingsrechten of van kosten die de beheerder maakt voor toegang tot distributiekanaalen. De beleggingsinstelling moet daarom op grond van bijlage E, onderdeel 6.12 in het prospectus en op grond van onderdeel h aangeven hoe de op- en afslagen worden respectievelijk berekend en aan wie zij ten goede komen respectievelijk zijn gekomen. Daaronder vallen bijvoorbeeld ook gegevens over kortingen op de op- en afslagen die op basis van objectieve criteria (zoals grootte van de inleg) worden verleend en het maximale kortingspercentage op de op- en afslagen. Indien (een gedeelte van) de op- en afslagen ten goede (is) zijn gekomen van de beleggingsinstelling moet worden aangegeven hoe dit in de jaarrekening is verwerkt.

De overige eenmalige kosten bij in- en uittreding van onderdeel i kunnen onder andere de kosten van de beleggersgiro betreffen (voor zover deze kosten niet zijn begrepen in de op- en afslagen).

Onderdeel j verplicht ertoe om in de toelichting in de jaarrekening een vergelijkend overzicht op te nemen met de in het prospectus opgenomen kosten en de daadwerkelijk gemaakte kosten. Indien een beleggingsinstelling belegt in andere beleggingsinstellingen is sprake van een meervoudige kostenstructuur die van invloed is op het resultaat van de beleggingsinstelling.

Onderdeel k verplicht de beleggingsinstelling daarom in de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening de naar soort kosten onderscheiden kosten die met deze beleggingen gepaard gaan op te nemen. Dit betreft de kosten, bedoeld in de onderdelen a tot en met g, van de andere beleggingsinstelling, de open afslagen en overige kosten die de beleggingsinstelling bij in- of uittreden in de andere beleggingsinstelling in rekening worden gebracht.

Op grond van onderdeel l moet de beleggingsinstelling inzicht bieden in het niveau van de kosten. Dit geschiedt via de TER waarbij de kosten als percentage van de intrinsieke waarde worden weergegeven. De AFM zal op grond van het derde lid regels stellen over deze berekening en de kosten die moeten worden meegenomen. Indien de beleggingsinstelling in een boekjaar gemiddeld tien procent of meer belegt in een of meer andere beleggingsinstellingen, moeten de kosten van al die beleggingsinstellingen worden meegenomen in de berekening (de zogenaamde synthetische TER). Indien het niet mogelijk is om de kosten van een beleggingsinstelling mee te nemen bij de berekening van het niveau van kosten van de beleggingsinstelling, bijvoorbeeld omdat de TER van die beleggingsinstelling niet beschikbaar is, moet dat expliciet worden vermeld.

Bij «master feeder»-constructies moet de beleggingsinstelling op grond van onderdeel m naast de synthetische TER ook afzonderlijk de TER van de master opnemen. In onderdeel m is de uit het Btb 2005 afkomstige drempel van 99 procent verlaagd naar 95 procent. Zie ook de toelichting op artikel 122, eerste lid, onderdeel g. Doordat onderdeel m zowel geldt voor directe als indirecte beleggingen, is artikel 46, tweede lid, van het Btb 2005, ook in dit onderdeel vervat.

Het komt voor dat bij het uitvoeren van transacties voor beleggingsinstellingen door degenen die de transactie uitvoeren retourprovisies en soft-commissions (ook wel «softdollar-arrangementen» genoemd) worden

verleend aan een andere partij dan de beleggingsinstelling. Bij retourprovisies wordt een deel van de provisie of van de transactiekosten terugbetaald. Soft-commissions zijn goederen (diensten en zaken) die als tegenprestatie voor het uitvoeren van de transactie ter beschikking worden gesteld. Retourprovisies en soft-commissions kunnen een nadelige invloed op de keuze voor de uitvoerder van een transactie hebben omdat risico bestaat dat niet degene die objectief gezien de transactie het best kan uitvoeren wordt gekozen, maar degene die bijvoorbeeld de beheerder de aantrekkelijkste retourprovisie of ander goed kan leveren. Het is van belang dat beleggers inzicht hebben in de aanwezigheid van deze prikkels en weten aan wie de economische voordelen ten goede zijn gekomen.

De onderdelen n en o verplichten dan ook tot het afleggen van verantwoording over de retourprovisies en soft-commissions die niet ten goede zijn gekomen aan de beleggingsinstelling zelf.

Onderdeel p verplicht de beleggingsinstelling om inzicht te geven in de omloopsnelheid van de beleggingen en een vergelijking te maken met de omloopsnelheid in het voorgaande boekjaar (de zogenaamde Portfolio Turnover Ratio). De omloopsnelheid maakt duidelijk hoe actief het beheer van de portefeuille is. De AFM kan op grond van het derde lid regels stellen over de wijze van berekening van de omloopsnelheid. Bij beleggingsinstellingen die (vrijwel) uitsluitend beleggen in onroerende zaken zal de omloopsnelheid van de portefeuille zeer laag zijn, zodat zij in het tweede lid zijn uitgezonderd van de verplichting inzicht te geven in de omloopsnelheid van de activa.

Het vierde lid verplicht de beheerder om in de toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening aan te geven welke financiële voordelen hij en zijn bestuurders hebben behaald met het beheer van de beleggingsinstellingen.

Op grond van het zesde lid dienen de gegevens over kosten, evenals in het prospectus (artikel 118, tweede lid, onderdeel a) in één paragraaf te worden opgenomen om het inzicht in de kosten te vergroten.

Artikel 124

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:51, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 47 van het Btb 2005, met uitzondering van het eerste lid, onderdeel k, dat in artikel 121 is opgenomen. Deze bepaling vloeit deels voort uit artikel 28, vijfde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

In het eerste lid is in de onderdelen a tot en met f de verplichting opgenomen om verantwoording af te leggen over overeenkomsten en transacties met partijen die met de beheerder, beleggingsmaatschappij of bewaarder gelieerd zijn. Het handelen met gelieerde partijen kan vanwege de verbondenheid tussen partijen worden ingegeven door andere dan puur zakelijke en commerciële overwegingen. Het is daarom van belang dat er openheid van zaken is.

Onderdeel a verplicht tot opnemen van de hoofdlijnen van overeenkomsten met gelieerde partijen. Het kan gaan om overeenkomsten die zien op de koop- of verkoop van activa (transacties) of andere diensten die gelieerde partijen aan de beleggingsinstelling leveren.

Op grond van onderdeel b moet het relatieve aandeel van transacties met gelieerde partijen worden opgenomen.

Daarnaast moet op grond van onderdeel c inzicht worden geboden in de transactiesoorten die via gelieerde partijen worden uitgevoerd en de voorwaarden waaronder die transacties plaatsvinden, worden beschreven. Indien een transactie met een gelieerde partij niet tegen marktconforme voorwaarden heeft plaatsgevonden, moet meer infor-

matie worden verschaft. Marktconforme voorwaarden zijn voorwaarden die concurrerend zijn in de markt of gelijkwaardig zijn aan voorwaarden die voor dezelfde dienst of hetzelfde goed gelden. Het is in eerste instantie aan de beleggingsinstelling om te beoordelen of sprake is van marktconforme voorwaarden. Vervolgens dienen gemaakte afspraken periodiek op marktconformiteit getoetst te worden.

De onderdelen e en f zien op het beleggen in gelieerde partijen. Alle beleggingen in gelieerde beleggingsmaatschappijen of in beleggingsinstellingen die worden beheerd door gelieerde partijen moeten op grond van onderdeel e worden gemeld, ongeacht de omvang van de belegging. Ook moeten de voorwaarden waaronder kan worden in- en uitgetreden in die andere beleggingsinstelling worden vermeld. Beleggingen in gelieerde partijen die geen beleggingsinstelling zijn behoeven op grond van onderdeel f slechts te worden gemeld indien sprake is van een belang van tien procent in de gelieerde partij of indien het belang in de gelieerde partij tien procent van het beheerde vermogen bedraagt. De grens van tien procent geldt per ultimo boekjaar.

De onderdelen i en j hebben betrekking op beleggingen in andere beleggingstellingen. Indien de beleggingsinstelling gedurende het boekjaar gemiddeld twintig procent of meer van het beheerde vermogen belegt in een andere beleggingsinstelling, dient de informatie genoemd in onderdeel i over die andere beleggingsinstelling te worden opgenomen in de toelichting op de balans en de winst- of verliesrekening. In onderdeel i is onder 5° de verplichting opgenomen om de samenstelling van de beleggingsportefeuille van de andere beleggingsinstelling aan het begin en het einde van het meest recente boekjaar van die andere beleggingsinstelling op te nemen in de toelichting op de balans en de winst- of verliesrekening. Opname van deze informatie werd voor de inwerkingtreding van het Btb 2005 vereist op grond van de Wtb-circulaire «8025 Transparantie van indirecte beleggingen».¹ In artikel 47, eerste lid, onderdeel i, van het Btb 2005 was deze verplichting abusievelijk niet opgenomen. Dit is nu hersteld.

De ontheffingsbevoegdheid van artikel 47, derde lid, van het Btb 2005 voor het geval de informatie over een andere beleggingsinstelling, bedoeld in onderdeel i, niet tijdig beschikbaar is, is als zodanig komen te vervallen. In plaats daarvan is onderdeel i, onder 1°, 4° en 6°, ten opzichte van het Btb 2005 aangepast. In onderdeel 1° is opgenomen dat moet worden aangegeven waar de *meest recente jaarstukken* van de andere beleggingsinstelling verkrijgbaar zijn. Onder 4° is aangegeven dat het gaat om de intrinsieke waarde van de rechten van deelneming in de andere beleggingsinstelling *aan het einde van het meest recente boekjaar* van die andere beleggingsinstelling. Onder 6° is opgenomen dat de beschrijving van het beleggingsresultaat moet plaatsvinden aan de hand van de *meest recente jaarrekening* van die beleggingsinstelling. Op deze manier wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat de boekjaren van de verschillende beleggingsinstellingen waarin wordt belegd niet overeenkomen met het boekjaar van de beleggingsinstelling zelf.

In onderdeel i, onder 7°, wordt met «het voordeel» bedoeld op het voordeel dat uit de verdeling van de kosten voortvloeit.

Indien sprake is van een «master feeder»-constructie dient de beleggingsinstelling daarnaast op grond van onderdeel j een beschrijving van het beleggingsbeleid van de master op te nemen. In onderdeel j is de drempel van 99 procent verlaagd naar 95 procent. Zie in dit verband de toelichting op artikel 122, eerste lid, onderdeel g. Doordat onderdeel j

¹ Circulaire van 5 juli 2002. Zie ook Beleidsregel Wet toezicht beleggingsinstellingen (Strct. 2002, 165).

zowel geldt voor directe als indirecte beleggingen, is artikel 47, tweede lid, van het Btb 2005 ook in dit onderdeel vervat .

In het tweede lid, is de zinsnede «de vorm waarin» uit artikel 47, vijfde lid, van het Btb 2005 niet opgenomen omdat dit overbodig was.

Artikel 125

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:51, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 48 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit deels voort uit artikel 28, zesde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Artikel 48, eerste lid, onderdeel e, van het Btb 2005 is niet opgenomen omdat dit punt al in het prospectus moet zijn opgenomen (bijlage E, onderdeel 7.12).

In dit artikel wordt voorgeschreven wat de inhoud van de halfjaarcijfers dient te zijn. Voor zover de aard van de balans en de winst- en verliesrekening dat toelaat, is het jaarrekeningenrecht van Titel 9 van Boek 2 van het BW hierop van toepassing en dienen daarom de grondslagen voor de waardering en resultatenbepaling in overeenstemming met de desbetreffende grondslagen bij de jaarrekening te zijn. In de gevallen waar wordt gesproken over het boekjaar wordt bij halfjaarcijfers uiteraard gedoeld op de voorafgegane verslagperiode. Gelet op het tussentijdse karakter van deze berichten is deze inhoud beperkt tot hetgeen minimaal noodzakelijk is om inzicht in de ontwikkeling van de beheerder en de beleggingsinstelling te verschaffen.

§ 10.3.2. Aanvullende regels voor instellingen voor collectieve belegging in effecten

In aanvulling op paragraaf 10.3.1 bevat deze paragraaf regels die uitsluitend van toepassing zijn op icbe's en de daaraan verbonden beheerders. De artikelen 126 tot en met 129 bevatten regels met betrekking tot de bedrijfsvoering. De artikelen 130 tot en met 143 bevatten regels met betrekking tot het beleggen door icbe's. De artikelen 144 tot en met 147 bevatten regels over informatieverstrekking.

Artikel 126

Het artikel is gebaseerd op artikel 4:56, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 17, tweede en derde lid, van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 14, vierde en vijfde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Dit artikel bevat de voorwaarden waaronder het icbe's die een beleggingsmaatschappij zijn (icbe-maatschappijen) in afwijking van artikel 4:56, eerste lid, van de wet is toegestaan om de activa zelf te bewaren en zij niet gehouden zijn de activa bij een onafhankelijke bewaarder in bewaring te geven. Het gaat hierbij om tot de notering aan een gereguleerde markt of een andere markt in financiële instrumenten toegelaten icbe-maatschappijen, die hun deelnemingsrechten uitsluitend via deze markten (eerste lid), dan wel voor ten minste tachtig procent via deze markten (tweede lid) verhandelen.

Achtergrond voor dit regime is dat verhandeling op basis van een beurskoers wordt gezien als een bescherming voor deelnemers die gelijkwaardig kan zijn aan die welke wordt genoten door deelnemers in icbe's die wel een bewaarder hebben. Dit wordt verder gewaarborgd door de bepalingen in de artikelen 127 en 147, derde lid, op grond waarvan deze icbe's verplicht zijn de intrinsieke waarde ten minste tweemaal per week te berekenen en aan de AFM bekend te maken en tweemaal per

maand op de website van de beheerder bekend te maken, de intrinsieke waarde van de participaties te bewaken en daarop ten minste eenmaal per kwartaal een accountantscontrole te laten verrichten. De accountantscontrole strekt zich ook uit naar de vraag of het vermogen overeenkomstig de statuten en de regels in dit besluit (zie de artikelen 130 tot en met 143) worden belegd. De bewaarder is in deze gevallen volgens het stelsel van de richtlijn beleggingsinstellingen overbodig.

Artikel 127

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 78 van het Btb 2005. Het eerste lid vloeit voort uit artikel 14, vijfde lid, vierde alinea, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Dat artikel verplicht een icbe-maatschappij zonder bewaarder (artikel 126, eerste of tweede lid) om een accountant te laten onderzoeken of de intrinsieke waardebeoordeling conform de statuten plaatsvindt en de beleggingen in overeenstemming met de statuten en dit besluit plaatsvinden.

Het tweede lid vloeit voort uit artikel 14, vijfde lid, derde alinea, onderdeel b, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Zie ook de toelichting op artikel 126.

Artikel 128

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 77 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit de artikelen 38 en 43 van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Artikel 129

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 79 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 24, derde lid, eerste alinea van de richtlijn beleggingsinstellingen. Het begrip «groep» is vervangen door «formele of feitelijke zeggenschapsstructuur». Zie in dit verband ook de toelichting op artikel 4:13 van de wet.¹ Ter bestrijding van dubbele kosten mogen beheerders geen inschrijf- of aflossingskosten in rekening brengen met betrekking tot deelnemingsrechten in andere beleggingsinstellingen die door dezelfde beheerder worden beheerd of door een andere beheerder waarmee de beheerder in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur is verbonden.

Artikelen 130 tot en met 143

In de artikelen 130 tot en met 143 (de artikelen 57 tot en met 70 van het Btb 2005) worden regels gegeven met betrekking tot het beleggen door icbe's. De artikelen 130 tot en met 141 (de artikelen 57 tot en met 68 van het Btb 2005) waarborgen dat icbe's uitsluitend in een omschreven categorie financiële instrumenten beleggen en het beginsel van risicospreiding voldoende in acht nemen.

De artikelen 130 tot en met 132 (de artikelen 57 tot en met 59 van het Btb 2005) geven aan in welke financiële instrumenten de icbe mag beleggen. De artikelen 131, onderdeel a, 133 tot en met 141 (de artikelen 60 tot en met 68 van het Btb 2005) stellen kwantitatieve begrenzings aan de beleggingen van de icbe. Artikel 142 (artikel 69 van het Btb 2005) bevat een overgangperiode voor het beleggingsbeleid van nieuwe icbe's. Artikel 143 (artikel 70 van het Btb 2005) geeft aan hoe met overschrijdingen van de begrenzings moet worden omgegaan.

¹ Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 19, blz. 503.

Deze artikelen zijn inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichte van het Btb 2005. Wel hebben enkele terminologische aanpassingen plaatsgevonden. De in het Btb 2005 gebruikte formulering «effectenbeurs of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt» is vervangen door «markt in financiële instrumenten». Zie in dit verband ook de inleidende toelichting op afdeling 10.3.

Daarnaast zijn de in het Btb 2005 gebruikte verwijzingen naar de financiële instrumenten, bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van het Btb 2005 als volgt aangepast:

- «financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, onder 1°» is vervangen door: aandelen;
- «financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, onder 2°» is vervangen door: obligaties;
- «financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, onder 1° tot en met 3°» is vervangen door: effecten;
- «financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, onder 1° tot en met 4°» is vervangen door: effecten en geldmarktinstrumenten;
- «financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, onder 5» is vervangen door: rechten van deelneming in een beleggingsinstelling waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de deelnemers ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald; en
- «financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, onder 6° tot en met 9°» is vervangen door: financiële derivaten.

Artikel 130

Artikel 130 is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 57 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 19, eerste lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Dit artikel bepaalt aan in welke financiële instrumenten een icbe mag beleggen. Om een onderscheid aan te brengen binnen de overkoepelende wettelijke term «financieel instrument», wordt in deze afdeling dan ook de begrippen «financieel derivaat» en «geldmarktinstrumenten» gehanteerd. Deze begrippen zijn gedefinieerd in artikel 1, onderdelen j en l. Zie ook de toelichting op die onderdelen.

Onderdeel c van dit artikel is opgenomen omdat het in het buitenland voorkomt dat pas na geruime tijd tot notering wordt overgegaan, hoewel duidelijk is dat er geen verdere obstakels zijn voor notering van die financiële instrumenten. De aannemelijkheid van de toekomstige notering kan, bijvoorbeeld, uit een verklaring van de beursautoriteiten blijken.

In de onderdelen d en e worden de mogelijkheden voor een icbe om te beleggen in andere beleggingsinstellingen van het open-end-type vastgelegd. De bescherming van de belegger mag door deze beleggingsactiviteiten niet in het gedrang komen en moet worden gegarandeerd. Dit vertaalt zich in de opgenomen kwantitatieve begrenzing om opeenstapeling van beleggingen te voorkomen. Daarnaast gelden in onderdeel e voor het beleggen in deelnemingsrechten van niet-icbe's extra eisen met betrekking tot scheiding van het vermogen, opnemen en verstrekken van leningen en verkopen van financiële instrumenten vanuit een ongedekte positie.

Onderdeel f bepaalt dat beleggingsinstellingen in deposito's mogen beleggen, hetgeen met het oog op de ontwikkelingen op de markten en de voltooiing van de economische en monetaire unie wenselijk is. Het begrip deposito wordt gedefinieerd in artikel 1, onderdeel f. Voor de goede orde wordt er op gewezen dat dit begrip afwijkt van het begrip deposito in

artikel 1:1 van de wet. Zie hiervoor ook de toelichting op artikel 1, onderdeel f.

Onderdelen g en h bevatten de mogelijkheid te beleggen in financiële derivaten. Als onderdeel van het algemene beleggingsbeleid of voor risicodekkingsdoeleinden om een vooropgesteld financieel doel of het in het prospectus vermelde risicoprofiel te bereiken, kan een icbe beleggen in financiële derivaten mits de onderliggende activa bestaan uit financiële indices, rentetarieven, wisselkoersen, valuta of onder dit lid vallende instrumenten. Wat betreft OTC-derivaten (dit zijn financiële derivaten die niet op een gereglementeerde markt of een markt in financiële instrumenten worden verhandeld) gelden aanvullende eisen wat betreft de kwaliteit van de tegenpartijen, alsook met betrekking tot de liquiditeit en de doorlopende evaluatie van de positie. Hierdoor wordt beoogd de bescherming van de deelnemers op een adequaat niveau te brengen, dat vrijwel evenwaardig is aan het beschermingsniveau dat wordt genoten bij beleggen in derivaten waarin op gereglementeerde markten of markten in financiële instrumenten wordt gehandeld.

Op grond van onderdeel i kan worden belegd in geldmarkt-instrumenten, verhandelbare instrumenten die gewoonlijk niet op gereglementeerde markten of andere markten in financiële instrumenten worden verhandeld, maar waarin op de geldmarkt wordt gehandeld, zoals schatkistcertificaten, kortlopend papier van lokale overheden, deposito-certificaten, commercial paper, verhandelbaar papier over middellange termijn en bankaccepten.

Artikel 131

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 58 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 19, tweede lid, onderdelen a en b, en vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Onderdeel a bepaalt dat tien procent van het beheerde vermogen van de icbe mag worden belegd in effecten (aandelen, obligaties, andere door uitgevende instellingen uitgegeven waardebewijzen) en geldmarkt-instrumenten die niet op een gereglementeerde markt, of markten in financiële instrumenten verhandeld worden. Met het oog op de controle op waardering van de icbe, wordt een bovengrens van tien procent van het vermogen vastgesteld.

Op grond van onderdeel b is het een icbe-maatschappij toegestaan voor eigen gebruik roerende en onroerende zaken (bedrijfsmiddelen) aan te kopen.

Onderdeel c heeft betrekking op het aanhouden van liquide middelen in afwachting van een (her)belegging of met het oog op de liquiditeit die het open-end karakter vereist. De term «accessoir» brengt tot uitdrukking dat het aanhouden van liquide middelen voor de icbe niet een op zichzelf staand doel mag zijn.

Artikel 132

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 59 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 19, tweede lid, onderdeel d, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Het in dit artikel opgenomen verbod is strikt genomen overbodig omdat artikel 4:60, eerste lid, van de wet alsmede artikel 130 reeds uitsluiten dat in edele metalen of certificaten daarvan mag worden belegd.

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 60, eerste lid, tweede volzin, tweede tot en met vierde en zesde lid, van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 21 van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Teneinde steeds zicht te hebben op de uit de derivatentransacties voortvloeiende risico's en verplichtingen en de naleving van de beleggingsbegrenzingsbegrenzings te toetsen, worden deze risico's en verplichtingen doorlopend geëvalueerd en bewaakt. De verplichting van artikel 60, eerste lid, eerste volzin, van het Btb 2005 om te voorzien in een risico-beheersingsprocedure ten behoeve van de waardevaststelling van OTC-derivaten is opgenomen in artikel 32, derde lid.

Ook worden grenzen gesteld aan het maximale totale risico dat een icbe mag lopen. Het door een icbe gelopen totale risico dient te worden beoordeeld op basis van zowel het door de icbe gelopen wanbetalingsrisico als het hefboomeffect als gevolg van het gebruik van financiële derivaten. In geval van een hefboomeffect is het totale gelopen financiële risico groter dan de belegging in een financieel instrument. Er dient daarom op te worden toegezien dat het door een icbe gelopen marktrisico op adequate wijze wordt gemeten. Voor de berekening van het door een icbe gelopen risico dient niet alleen de dagwaarde van de onderliggende activa in aanmerking worden genomen, maar ook het tegenpartijrisico, toekomstige marktbevingingen en de voor de liquidatie van de posities beschikbare tijd.

Het eerste lid dient ervoor om te zorgen dat de AFM op de hoogte is van uit de derivatentransacties voortvloeiende risico's en verplichtingen.

Het tweede lid bepaalt dat het totale door een icbe gelopen risico niet meer bedraagt dan 200 procent van haar intrinsieke waarde. Deze de limiet van 200 procent niet meer dan tien procent worden verhoogd door het aangaan van tijdelijke leningen, opdat dit totale risico nooit meer bedraagt dan 210 procent van haar intrinsieke waarde. Deze bepaling is in overeenstemming met aanbeveling 2.1 van Aanbeveling nr. 2004/383/EG.¹

In het derde lid is ter wille van de bescherming van de deelnemers bepaald dat het maximale potentiële risico met betrekking tot financiële derivaten zodanig beperkt moet worden dat dit risico de totale netto-waarde van de portefeuille van de icbe niet overschrijdt. Het door een icbe gelopen totale financiële derivatenrisico bedraagt niet meer dan 100 procent van haar intrinsieke waarde. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat – gelet op artikel 21, derde lid, vierde alinea, van de richtlijn beleggingsinstellingen – financiële derivaten die vervat zijn in effecten (aandelen, obligaties, andere door uitgevende instellingen uitgegeven waardebewijzen) of geldmarktinstrumenten ook in aanmerking moeten worden genomen bij het bepalen van het risico.

De AFM heeft op grond van het vijfde lid de mogelijkheid technische voorschriften te stellen voor onder meer de wijze van berekening van de risico's en de daarbij te hanteren methoden. Tot de gelopen risico's worden gerekend de zogenoemde tegenpartijrisico's (risico als gevolg van een tekortschieten van een tegenpartij). Richtsnoer voor de AFM is de binnen de Europese Unie vastgestelde geharmoniseerde benadering. Een eerste aanzet daartoe bevat Aanbeveling nr. 2004/383/EG. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de methoden en criteria die zijn vastgelegd in de richtlijn banken.² De Europese Commissie stelt dat daarbij een onderscheid kan worden gemaakt tussen icbe's met een geavanceerd en een minder geavanceerd beleggingsbeleid (die over het algemeen niet zoveel

¹ Aanbeveling nr. 2004/383/EG van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 27 april 2004 betreffende het gebruik van financiële derivaten door instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) (PbEU L 199).

² Richtlijn nr. 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 20 maart 2000 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen (PbEG L 126).

en minder complexe financiële derivatenposities inneemt door gebruik te maken van bijvoorbeeld een aantal gewone opties). Met betrekking tot niet-geavanceerde icbe's is het uitgangspunt en toetssteen de vraag of het marktrisico op een adequate wijze is ingeschat door gebruik te maken van de benadering op basis van de aangegane verplichtingen, waarbij de financiële derivatenposities van een icbe worden omgezet in de gelijkwaardige positie in de onderliggende activa van deze financiële derivaten. Voor de toepassing van de benadering op basis van de aangegane verplichtingen kan rekening worden gehouden met criteria zoals het door icbe's gelopen totale financiële derivatenrisico, de aard, het doel en het aantal van de door de icbe's aangegane contracten, de frequentie waarmee de icbe's dergelijke contracten sluiten, en de gehanteerde beheertechnieken.

In het geval van «geavanceerde icbe's» kan de AFM – volgens Aanbeveling nr. 2004/383/EG – verlangen dat de VaR-benadering (Value-at-Risk – risicowaarde) wordt toegepast. In het kader van deze benadering wordt het maximale potentiële verlies geraamd dat binnen een bepaalde tijdshorizon en met een bepaalde zekerheidsgraad op een icbe-portefeuille kan worden geleden. Van icbe's kan ook worden verlangd dat zij stress-tests uitvoeren om met eventuele abnormale marktbevingen verband houdende risico's te beheren. Stresstests meten hoe extreme financiële of economische gebeurtenissen de waarde van de portefeuille op een specifiek tijdstip beïnvloeden.

Artikel 21, tweede lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen is niet expliciet opgenomen in het besluit. Uit de artikelen over het beleggen door icbe's volgt namelijk al dat dit geldt voor alle beleggingen in financiële derivaten, of dat gebeurt op grond van het algemene beleggingsbeleid of uit oogpunt van risicodekking. In beide gevallen dienen de begrenzingen die de richtlijn beleggingsinstellingen stelt aan het beleggen in financiële derivaten in acht te worden genomen. Dit volgt niet alleen uit artikel 21, tweede lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen maar is door de Europese Commissie ook benadrukt in aanbeveling 7.5 van Aanbeveling nr. 2004/383/EG.

Artikel 134

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 61 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 22, eerste lid, eerste alinea, en tweede lid, eerste volzin en tweede alinea, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Het eerste lid beoogt risicospreiding en stelt als norm dat tot ten hoogste tien procent van het vermogen van de icbe in de effecten en geldmarktinstrumenten van één uitgevende instelling kan worden belegd. Tevens wordt hier toegevoegd dat ten hoogste twintig procent van het vermogen van de icbe in deposito's van één uitgevende instelling wordt belegd.

Het tweede lid ziet op transacties met de zogenoemde OTC-derivaten en stelt ter implementatie van artikel 22, eerste lid, tweede alinea, van de richtlijn als norm dat het tegenpartijrisico niet meer dan tien procent van het vermogen van de icbe mag bedragen wanneer de tegenpartij een kredietinstelling is en niet meer dan vijf procent van haar vermogen mag zijn in alle andere gevallen. Een kredietinstelling kent een hoge mate van soliditeit waardoor de belegging minder risicovol wordt geacht.

Het derde lid schrijft voor dat alle gevallen waarin tussen vijf en tien procent van het beheerde vermogen in effecten en geldmarktinstrumenten van één uitgevende instelling belegd wordt, tezamen niet

meer dan veertig procent van het beheerde vermogen van de beleggingsinstelling mogen bedragen. In dit lid is de in het Btb 2005 gebruikte term «financiële instelling» vervangen door «instelling» omdat «financiële instelling» gelet op de definitie in artikel 1:1 van de wet tot een beperking van deze bepaling zou leiden. Een inhoudelijke wijziging is niet beoogd.

Het vierde lid ziet er op dat indien in een combinatie van effecten, geldmarktinstrumenten, deposito's en OTC-derivaten van een en dezelfde instelling wordt belegd, dit maximaal twintig procent van het vermogen van een beleggingsinstelling mag bedragen.

Het vijfde lid bepaalt dat het daadwerkelijk gelopen risico bij wanprestatie door een tegenpartij bij een transactie moet worden meegewogen. De AFM kan de systematiek en methoden voor het tegenpartijrisico verder verfijnen. Ook hier geldt dat de binnen de Europese Unie vastgestelde geharmoniseerde benadering richtsnoer is voor de AFM. Volgens op Aanbeveling nr. 2004/383/EG kan de AFM toestaan dat zekerheden in aanmerking worden genomen als beperkende factor van het door een icbe gelopen tegenpartijrisico, mits de zekerheden in overeenstemming met de prudentiële voorschriften van de richtlijn banken en rekening houdend met verdere ontwikkelingen:

- a. dagelijks tegen marktwaarde worden gewaardeerd en de waarde van het risicobedrag overtreffen;
- b. alleen aan verwaarloosbare risico's zijn blootgesteld (bijvoorbeeld overheidsobligaties met de hoogste kredietrating of contanten) en liquide zijn;
- c. in handen zijn van een derde-bewaarnemer die geen banden heeft met de verstrekker of juridisch afgeschermd is van de gevolgen van het in gebreke blijven van een verbonden partij;
- d. op ieder tijdstip volledig te gelde kunnen worden gemaakt door de icbe.

De AFM kan regels stellen over verrekening door icbe's van hun OTC-financiële derivatenposities jegens eenzelfde tegenpartij, mits de verrekeningsprocedures voldoen aan de voorwaarden van de richtlijn banken en gebaseerd zijn op juridisch bindende overeenkomsten. Bij het vaststellen van de regels omtrent het aan OTC-derivaten verbonden tegenpartijrisico wordt zo mogelijk aangesloten bij de bij richtlijn banken vastgestelde waarderingsmethode op basis van de marktwaarde, in weerwil van het feit dat adequate prijsbepalingsmodellen nodig kunnen zijn wanneer de marktprijs niet beschikbaar is. De in de richtlijn banken vastgelegde benadering op basis van kredietequivalenten wordt toegepast, met inbegrip van een methode voor de berekening van opslagen om het potentiële toekomstige risico in aanmerking te nemen.

Artikel 135

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 62 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 22, vierde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Dit artikel biedt de mogelijkheid voor meer dan tien procent in obligaties van één uitgevende kredietinstelling te beleggen. Hier betreft het een uitgevende instelling die wordt gekenmerkt door een hoge mate van soliditeit, waardoor de belegging minder risicovol wordt geacht dan obligaties van een «gewone» onderneming. Dit soort obligaties komt in enkele andere lidstaten voor, met name in Denemarken.

Artikel 136

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61 van de wet en komt in de plaats van artikel 63, eerste en tweede lid, van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 22, derde lid, en 23, eerste en tweede lid van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Dit artikel laat een ruimere begrenzing toe als het gaat om de effecten en geldmarktinstrumenten van publiekrechtelijke instellingen omdat verondersteld wordt dat de belegger minder risico loopt.

Op grond van de ontheffing in het tweede lid mag de icbe meer dan vijfendertig procent van het beheerde vermogen in deze financiële instrumenten beleggen. Zij dient zich dan wel te houden aan artikel 55, derde lid, onderdeel d, waarin staat voorgeschreven dat zij hier in reclame-uitingen op opvallende wijze de aandacht op dient te vestigen.

Artikel 137

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 64 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit de artikelen 22, vijfde lid, derde alinea, en 24, tweede lid, tweede alinea, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Op grond van het eerste lid worden de beleggingen in obligaties van een kredietinstelling (artikel 135) en in effecten en geldmarktinstrumenten van publiekrechtelijke instellingen (artikel 136, eerste lid) niet meegeteld bij de toepassing van de in artikel 134, derde lid, bedoelde begrenzing van veertig procent.

Het tweede lid strekt ertoe dat de begrenzingen in de artikelen 134, 135, en 136, eerste lid, niet worden opgeteld; de icbe kan tot ten hoogste 35 procent van het beheerde vermogen beleggen in verschillende soorten financiële instrumenten uitgegeven door een en dezelfde uitgevende instelling.

Het derde lid bepaalt dat instellingen die voor de toepassing van de opstelling van geconsolideerde jaarrekeningen, overeenkomstig de richtlijn geconsolideerde jaarrekening¹ of andere erkende internationale financiële verslagleggingsregels, als één instelling worden beschouwd, ook voor het berekenen van de begrenzingen als één instelling worden gezien. De richtlijn beleggingsinstellingen staat echter toe dat op «groepsniveau» voor maximaal twintig procent van het beheerde vermogen wordt belegd in effecten en geldmarktinstrumenten. Deze afwijkingsmogelijkheid heeft geleid op de maximale hoogte alleen betekenis voor de begrenzing tot tien procent die in artikel 134, eerste lid, eerste alinea, is neergelegd. Dit betekent dat het beheerde vermogen tot maximaal twintig procent in effecten en geldmarktinstrumenten van de gehele formele of feitelijke zeggenschapsstructuur mag worden belegd met inachtneming van de begrenzing van tien procent voor het beleggen in die financiële instrumenten van de afzonderlijke instellingen.

De beleggingen van andere beleggingsinstellingen waarin de icbe belegt hoeven op grond van het vierde lid in het kader van de kwantitatieve begrenzingen niet te worden meegeteld met de beleggingen van de icbe.

Artikel 138

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61 van de wet en komt in de plaats van artikel 65, eerste en tweede lid, van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 22bis, eerste en tweede lid, van de richtlijn beleggingsin-

¹ Zevende richtlijn nr. 83/349/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 54, derde lid, sub g), van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening (PbEG L 193).

stellingen. Het derde lid van artikel 65 van het Btb 2005 is opgenomen in artikel 55, derde lid, onderdeel b.

Aangezien het – zo stelt overweging 14 van de productrichtlijn¹ – wenselijk is icbe's toe te staan welbekende en erkende aandelen- of obligatie-indexen te volgen worden in dit artikel soepeler risicospreiding-regels opgenomen voor icbe's die met dat doel in aandelen of obligaties beleggen. Icbe's die welbekende en erkende aandelen- of obligatie-indexen volgen mogen tot maximaal twintig procent beleggen in aandelen en obligaties van één uitgevende instelling. Mits, zo vereist artikel 22bis, eerste lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen, de samenstelling van de index voldoende divers en representatief is voor de markt waarop deze betrekking heeft en dat deze op passende wijze bekend wordt gemaakt.

Ontheffing als bedoeld in het tweede lid van dit artikel ligt met name in de rede ten aanzien van gereglementeerde markten waar bepaalde aandelen of obligaties een sterk overheersende positie innemen.

Artikel 55, derde lid, onderdeel b, verplicht de icbe die aandelen- of obligatie-indexen volgt om daar in haar reclame-uitingen duidelijk de aandacht op te vestigen.

Artikel 139

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 66 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 24, eerste lid en tweede lid, eerste alinea van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Het eerste lid heeft betrekking op het beleggen door de icbe in een andere beleggingsinstelling. Er geldt een begrenzing van twintig procent het voor beleggen van het beheerde vermogen van de icbe in één en dezelfde beleggingsinstelling ongeacht de vraag of de andere beleggingsinstelling zelf een icbe is. Het tweede lid bepaalt dat in totaal niet meer dan dertig procent van het beheerde vermogen in niet-icbe's mag worden belegd.

Artikelen 140 en 141

Deze artikelen zijn gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komen in de plaats van artikel 67 en 68 van het Btb 2005. Deze bepalingen vloeien voort uit artikel 25 van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Uit de richtlijn beleggingsinstellingen volgt dat een beheerder van icbe's geen invloed van betekenis mag uitoefenen op het beleid van de ondernemingen waarin de door hem beheerde icbe's beleggen. Op grond van artikel 2:389, eerste lid, van het BW bestaat een vermoeden van invloed van betekenis indien wordt beschikt over twintig procent of meer van de aan de aandelen verbonden stemrechten van een onderneming. In het eerste lid van artikel 140 is daarom bepaald dat het een beheerder niet is toegestaan om voor de door hem beheerde icbe's gezamenlijk over meer dan twintig procent van de aandelen met stemrecht in één uitgevende instelling te beschikken. Over het algemeen worden beleggingsinstellingen door een min of meer afstandelijke houding ten opzichte van hun beleggingsobjecten gekenmerkt. Dit houdt verband met de noodzaak om in het kader van risicospreiding flexibel op te kunnen treden. Een te grote betrokkenheid bij een onderneming zou als gevolg kunnen hebben dat de icbe niet tijdig beleggingen kan afstoten.

Het derde lid van artikel 140 staat toe dat de grenzen, genoemd in het tweede lid, niet in acht behoeven te worden genomen bij het verwerven van verhandelbare obligaties of andere verhandelbare schuld-

¹ Richtlijn nr. 2001/108/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 januari tot wijziging van richtlijn nr. 85/611/EEG van de Raad tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's), betreffende beleggingen van icbe's (PbEG L 41).

instrumenten, geldmarktinstrumenten of rechten van deelneming in een beleggingsinstelling waarvan de waarde op het tijdstip van verkrijging niet berekend kan worden.

Artikel 141 bevat enkele uitzonderingen op artikel 140. Artikel 141, onderdeel a, is opgenomen omdat het niet aannemelijk is dat een icbe invloed van betekenis kan uitoefenen op publiekrechtelijke instellingen in wier financiële instrumenten belegd wordt. Onderdeel c laat de mogelijkheid open voor een icbe-maatschappij om een dochtermaatschappij te hebben die geen beleggingsdochter is, maar bijvoorbeeld bepaalde administratieve activiteiten verricht.

Artikel 142

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 69 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 26, eerste lid, tweede alinea, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Met dit artikel wordt aan nieuwe icbe's de gelegenheid gegeven om gedurende een overgangperiode van zes maanden hun beleggingsactiviteiten in overeenstemming te brengen met de artikelen 134 tot en met 139. Op grond van artikel 69 van het Btb 2005 diende een icbe hiertoe een ontheffing aan te vragen. Dit ontheffingsvereiste is komen te vervallen, de mogelijkheid tot afwijking van de begrenzingsen volgt uit het artikel zelf.

Artikel 143

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 70 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 26, eerste lid, eerste alinea, en tweede lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Een icbe dient haar beleggingen in overeenstemming te houden met de in deze paragraaf gestelde begrenzingsen. Bij de uitoefening van voorkeursrechten hoeft de icbe de begrenzingsen echter niet in acht te nemen. Dit is geregeld in het eerste lid.

Het tweede lid bevat het voorschrift dat overschrijding van de begrenzingsen ongedaan moet worden gemaakt. Dit geldt zowel bij onbedoelde overschrijdingen als bij overschrijdingen die het gevolg zijn van het uitoefenen van voorkeursrechten. Het is overigens niet de bedoeling van deze bepaling dat financiële instrumenten die boven de grenzen worden aangehouden, onmiddellijk tegen iedere prijs afgestoten moeten worden. Een geforceerde verkoop kan immers in bepaalde gevallen tot verliezen leiden of tot grotere verliezen dan een geleidelijke verkoop, wat uiteraard niet in het belang van de deelnemers zou zijn.

De grenzen die een icbe in acht moet nemen, kunnen bijvoorbeeld worden overschreden indien de icbe gebruik maakt van haar rechten uit een claim-emissie. In zo'n geval is overschrijding van de grenzen toegestaan, doch de icbe zal voor aanpassing aan de grenzen moeten zorgen.

Artikel 144

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 71 van het Btb 2005.

Op grond van deze bepaling kan toezicht worden gehouden op de inachtneming door icbe's van de regels met betrekking tot het beleggen. Er wordt op gewezen dat het hierbij om een steekproef gaat die door de accountant wordt uitgevoerd.

Artikel 145

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 72 van het Btb 2005.

De in dit artikel verplichte toezending van het prospectus en de financiële bijsluiter (in de richtlijn beleggingsinstellingen aangeduid met: vereenvoudigd prospectus) vloeit voort uit artikel 32 van de richtlijn beleggingsinstellingen. Voor de goede orde wordt er op gewezen dat de AFM het prospectus niet toetst. Het is aan de beheerder zich er van te vergewissen en te verklaren dat de informatie over het aanbod van de rechten van deelneming in een beleggingsinstelling in het prospectus voldoet aan alle bij of krachtens de wet gestelde regels (zie ook artikel 118, eerste lid). Hetzelfde geldt voor de financiële bijsluiter.

Artikel 146

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 73 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit deels voort uit artikel 28, vijfde en zesde lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen.

In bijlage I, schema B, van de richtlijn beleggingsinstellingen worden voor icbe's aanvullende regels geformuleerd ten aanzien van de balans en de winst- en verliesrekening en de toelichtingen hierop. In aanvulling op de artikelen 122 tot en met 125 bevat artikel 146 daarom aanvullende regels betreffende de halfjaarcijfers en de jaarrekening. Het in het eerste lid, onderdeel b, van dit artikel vereiste overzicht van de beleggingsportefeuille dient door een icbe uitgesplitst te worden volgens maatstaven die het best passen bij haar beleggingsactiviteiten (bijvoorbeeld volgens economische of geografische criteria of naar valuta) met het procentuele aandeel in het totaal van de beleggingen en het balanstotaal. Onderdeel c ziet op wijzigingen in het eigen vermogen van de icbe-maatschappij en in het fondsvermogen van icbe-fondsen. Over het algemeen zullen deze gegevens in de balans en de winst- en verliesrekening en de toelichtingen daarop te vinden zijn. Icbe's moeten echter op grond van de richtlijn een aantal specifieke uitsplitsingen maken die van de overige beleggingsinstellingen niet worden geëist, zoals ten aanzien van de belastingen. De kosten van beheer, bewaring en overige kosten zijn hier niet opgenomen, doch moeten op grond van artikel 123, eerste lid, onderdelen b en g, van het besluit door alle beleggingsinstellingen in de jaarrekening worden opgenomen.

Onder gesaldeerde mutaties wordt in dit onderdeel begrepen de saldering van het verschil tussen de standen per ultimo van het verslagjaar en van het daaraan voorafgaande verslagjaar. Dit geldt ook voor de in het tweede lid nader geregelde halfjaarcijfers.

Artikel 147

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:61, eerste lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 74 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit de artikelen 14, vierde lid, tweede alinea, 14, vijfde lid, derde alinea, onderdeel c, 24bis, vierde lid, en 34 van de richtlijn beleggingsinstellingen.

Dit artikel strekt ertoe de deelnemers in een icbe op de hoogte te houden van de waarde van hun deelnemingsrechten. De icbe-maatschappij zonder bewaarder dient de AFM tweemaal per week de intrinsieke waarde mee te delen en deze waarde ten minste tweemaal per maand op de website van de beheerder te plaatsen.

Artikel 148

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:71, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 109, vijfde en zesde lid, van de Wtv 1993. De formulering van artikel 148 verschilt van artikel 109, vijfde en zesde lid, van de Wtv 1993. De bepalingen hebben echter dezelfde strekking. Tegelijkertijd met de beëindiging van de aanstelling van de schade-afhandelaar dient een opvolger aangesteld te worden. Deze verplichting geldt zowel in het geval de aanstelling van de schade-afhandelaar door de verzekeraar wordt beëindigd, als in het geval de schade-afhandelaar daartoe zelf het initiatief neemt.

Artikel 149

Dit artikel is ook gebaseerd op 4:71, vierde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 109, zevende lid, van de Wtv 1993. Het betreft omstandigheden waaronder de schade-afhandelaar van rechtswege ophoudt schade-afhandelaar te zijn. Artikel 149, eerste lid, volgt uit artikel 109, zevende lid, van de Wtv 1993. Artikel 109, zevende lid, van de Wtv 1993 ging er immers impliciet vanuit dat de daar genoemde omstandigheden leiden tot beëindiging van de aanstelling van de schade-afhandelaar door te eisen dat binnen twee weken de akte van aanstelling van de opvolger aan de AFM wordt overlegd. Dit wordt nu in artikel 149, eerste lid, expliciet geregeld, behalve voor het geval dat de schade-afhandelaar komt te overlijden, omdat dit al zonder meer leidt tot beëindiging van de aanstelling. De meldingsplicht aan de AFM wordt vastgelegd in het tweede lid.

Hoofdstuk 11. Aanvullende regels betreffende bemiddelen

Afdeling 11.1. Algemeen

De artikelen 150 en 151 zijn gebaseerd op artikel 4:73, derde lid, aanhef en onderdeel c, van de wet en houden nieuwe verplichtingen in. Zie ook het algemeen deel van de toelichting, onder 6. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat uit de definities van afsluitprovisie en doorlopende provisie volgt dat de artikelen 150 en 151 alleen van toepassing zijn op overeenkomsten inzake complexe producten die worden gesloten met consumenten.

Artikel 150

Voornamelijk bij complexe financiële producten vindt een grote hoeveelheid van de inspanningen van de bemiddelaar plaats voor en bij het sluiten van de overeenkomst. Daarom is het redelijk om maximaal vijftig procent van de som van afsluit en totale doorlopende provisie uit afsluitprovisie te laten bestaan. Dit is in het eerste lid geregeld. Zoals in het algemeen deel van de toelichting, onder 6.1, al is aangegeven, zal de verhouding tussen afsluitprovisie en doorlopende provisie stapsgewijs moeten worden veranderd. Deze geleidelijke overgang volgt uit artikel 174, tweede en derde lid. Voor overeenkomsten die tussen 1 januari 2007 en 31 december 2007 zijn aangegaan, geldt een verhouding van 80 procent afsluitprovisie en 20 procent doorlopende provisie. Voor overeenkomsten die vanaf 1 januari 2008 tot 1 januari 2009 zijn aangegaan geldt een verhouding van 70/30 en voor overeenkomsten die vanaf 1 januari 2009 tot 31 december 2009 zijn aangegaan bedraagt de verhouding 60/40. Vanaf 31 december 2009 geldt daarom de in het eerste

lid neergelegde verhouding van maximaal vijftig procent afsluitprovisie en vijftig procent doorlopende provisie.

Opgemerkt wordt dat verhogingen of andere wijzigingen van bestaande overeenkomsten inzake complexe producten niet gelden als nieuw aangegane overeenkomsten. Zo vallen verhogingen op bestaande verzekeringspolissen wat de provisiebetalingsregels betreft onder het regime van de oorspronkelijke polis.

Het tweede lid van dit artikel heeft betrekking op de gefaseerde uitbetaling van dit totaalbedrag. Overigens kan naast de afsluitprovisie ook het eerste deel van de doorlopende provisie worden uitbetaald in het eerste jaar. Op grond van het tweede lid wordt doorlopende provisie in gelijke termijnen uitbetaald gedurende ten minste tien jaar na de totstandkoming van de overeenkomst. Als de overeenkomst inzake het complexe product echter een kortere looptijd heeft dan deze tien jaar, mag de doorlopende provisie in gelijke delen worden uitbetaald gedurende de looptijd. Deze bepaling is op grond van artikel 174, eerste en derde lid, van toepassing op overeenkomsten die totstandkomen na inwerking-treding van dit besluit en voor 31 december 2009. Het ligt voor de hand dat marktpartijen daarna overgaan tot uitbetalen van doorlopende provisie gedurende de looptijd van de overeenkomsten.

Artikel 151

In de huidige afsluitprovisie zit een voorschot voor toekomstige activiteiten. Daarom bestaat er momenteel in de praktijk terugboekingsverplichtingen om teveel ontvangen afsluitprovisie terug te boeken naar de aanbieder bij voortijdige beëindiging van de polis als gevolg van onnatuurlijk verloop. In aansluiting op deze praktijk wordt in dit artikel bepaald dat bij voortijdige beëindiging van de polis als gevolg van onnatuurlijk verloop binnen ten minste minimaal vijf jaar de afsluitprovisie evenredig wordt verminderd. Met het criterium evenredige vermindering wordt bedoeld dat de afsluitprovisie gedurende een periode van vijf jaar, in vijf gelijke delen definitief wordt. Bij beëindiging van de overeenkomst binnen deze vijf jaar zal de afsluitprovisie worden verminderd met de nog niet definitief verdiende delen. Als bijvoorbeeld de overeenkomst na drie jaar wordt beëindigd, zal de afsluitprovisie met twee vijfde deel worden verminderd.

Terugbetaling van het teveel betaalde is een privaatrechtelijke kwestie die tussen de aanbieder en de bemiddelaar moet worden geregeld. Wel kan worden opgemerkt dat het teveel betaalde is (achteraf gezien) onverschuldigd betaald zodat de aanbieder een titel voor terugvordering heeft.

Na de overgangperiode, lopend tot 31 december 2009, zal worden bezien of deze periode verkort kan worden naar minimaal drie jaar of zelfs kan komen te vervallen. Betoogd kan namelijk worden dat de grond voor deze regel wegvalt op het moment dat beloning en inspanningen van de bemiddelaar of adviseur samenvallen. Anderzijds kan de regel bijdragen aan het verminderen van provisiegedreven misselling in de overgangperiode omdat «hit en run» advisering (waarbij gedurende enkele jaren hoge afsluitprovisie worden geïncasseerd en het kantoor vervolgens gesloten wordt) erdoor wordt tegengegaan.

Afdeling 11.2. Krediet

Uitgangspunt van de bepalingen in deze afdeling is het bevorderen van zorgvuldige kredietbemiddeling ter voorkoming van overkreditering van de consument bij consumptief krediet. Voorkomen dient te worden dat

kredietbemiddelaars door onevenredig hoge provisies worden aangezet tot productiejaht.

Artikel 152

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:74, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 53, derde lid, van de Wfd en 26f, tweede en derde lid, van de Vrijstellingsregeling Wfd.

In onderdeel a wordt krediet waarvoor hypothecaire zekerheid bestaat en dat wordt verleend tegen een voor hypothecaire kredieten van de betrokken aanbieder gebruikelijk effectief kredietvergoedingspercentage uitgesloten van de provisiebepalingen.

Onderdeel b zondert bemiddelaars en onderbemiddelaars van effectenkrediet onder voorwaarden uit van het verbod van artikel 4:74, eerste lid, van de wet. Voor een toelichting op deze uitzondering wordt verwezen naar de toelichting op artikel 113, tweede lid. De reikwijdte van de uitzondering strekt zich niet uit tot die overeenkomsten waarbij de te verpanden effecten dezelfde zijn als de met het krediet te financieren effecten.

Artikel 153

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:74, tweede lid, van de wet.

Het eerste lid komt in de plaats van artikel 62 van het Bfd. Het tweede lid hangt samen met het feit dat artikel 4:74 van de wet ook van toepassing is op de relatie tussen bemiddelaars en onderbemiddelaars.

Artikel 154

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:74, tweede lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 63 van het Bfd. Er bestaat slechts aanspraak op provisie ter zake van tot stand gekomen overeenkomsten. Bij artikel 63 van het Bfd was deze bepaling met een citaat uit het Besluit provisie kredietbemiddeling toegelicht: «Het ontbreken van een dergelijke bepaling zou ertoe kunnen leiden dat de bemiddelaar te allen tijde op provisie kan rekenen, ongeacht of de krediettransacties waarvoor bemiddeld wordt, tot stand komen. Bij een dergelijke vaste bron van inkomsten bestaat het gevaar dat het belang dat de bemiddelaar heeft bij een goed verloop van de door zijn bemiddeling wel tot stand gekomen krediettransacties te gering wordt, hetgeen een zorgvuldige kredietbemiddeling in de weg kan staan».¹

Artikel 155

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:74, tweede lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 64 van het Bfd. Onderdeel b van het tweede lid van artikel 64 van het Bfd is in de aanhef van het tweede lid opgenomen. Een inhoudelijke wijziging wordt hiermee niet beoogd. In dit artikel is vastgelegd dat een bemiddelaar alleen van maand tot maand gedurende de looptijd van de desbetreffende overeenkomst aanspraak heeft op provisie.

De zinsnede «van maand tot maand» is opgenomen zodat daadwerkelijk en direct met de uitkering van provisie kan worden gestopt indien zich een geval voordoet als omschreven in artikel 156, wanneer een consument twee maanden achterstallig is in de betaling van een vervallen termijnbedrag. Uitbetaling in grotere perioden is niet mogelijk, aangezien dan de mogelijkheid ontbreekt direct het bepaalde in artikel 156 uit te voeren. In dat laatste geval zou dat artikel zijn doelmatigheid verliezen.

¹ Nota van toelichting op het Bfd, Stb. 2005, 676, blz. 183.

Het provisiepercentage kan telkens na een maand worden gewijzigd, maar geldt dan alleen voor nieuw af te sluiten overeenkomsten van krediet, tenzij het een overeenkomst van doorlopend krediet betreft, dan kan met tussenpozen van 24 maanden het percentage worden veranderd in het op dat moment voor nieuw af te sluiten overeenkomsten geldende percentage.

Artikel 156

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:74, tweede lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 65 van het Bfd. Door middel van deze bepaling krijgt de kredietbemiddelaar een geldelijk belang bij de kredietwaardigheid van de consumenten voor wie hij bemiddelt. Al dan niet tijdelijke niet-nakoming van de betaling van de vervallen termijnbedragen door de consument heeft een weerslag op de provisie van de kredietbemiddelaar. De bemiddelaar krijgt zodoende een direct belang bij zorgvuldige bemiddeling van zijn kant.

De tweemaandentermijn sluit aan bij de minimumtermijn, vastgelegd in artikel 33, aanhef en onderdeel c, onder 1°, van de Wck voor vervroegde opeisbaarheid van het door de consument verschuldigde. Zodra de achterstalligheid van de consument weer minder is dan twee maanden heeft de bemiddelaar of onderbemiddelaar weer aanspraak op provisie. De in de tussentijd niet uitgekeerde provisie mag niet alsnog worden uitbetaald.

Artikel 157

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:74, tweede lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 66 van het Bfd. Dit artikel regelt het, in beginsel definitieve, verval van provisie in een aantal gevallen met wederom als doelstelling het scheppen van een belang voor de kredietbemiddelaar bij zorgvuldige bemiddeling.

Artikel 158

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:74, tweede lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 67 van het Bfd. Het eerste lid van dit artikel sluit uit dat de bemiddelaar provisie kan ontvangen terwijl hij daar op grond van dit besluit geen aanspraak op heeft: provisie waar hij geen aanspraak op heeft krijgt hij niet uitbetaald. Doel van deze bepaling is de omzeiling van provisieregels tegen te gaan.

Afdeling 11.3. Verzekeringen

De artikelen 159 en 160 komen wat bemiddelaars in verzekeringen betreft in plaats van de artikelen 23 en 24 van het Bfd en zijn gebaseerd op artikel 4:75, tweede lid, van de wet. Deze bepalingen vloeien voort uit artikel 4, derde lid, van de richtlijn verzekeringsbemiddeling.¹

De tekst van de bepalingen is aangepast aan de systematiek en de terminologie van de wet.

Daarnaast wordt de hoogte van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de vergelijkbare voorziening apart geregeld in een ministeriële regeling. De grondslag voor die regeling is opgenomen in artikel 4:75, derde lid, van de wet. De minimale hoogte van de dekking van de verzekering en de vergelijkbare voorziening (onvoorwaardelijke garantstelling) volgt uit de richtlijn verzekeringsbemiddeling, te weten ten minste € 1.000.000 per schadegeval en in totaal ten minste € 1.500.000 per jaar voor alle schadegevallen gezamenlijk. Gelet op artikel 4, zevende lid, van de richtlijn verzekeringsbemiddeling zullen de hiervoor genoemde

¹ Richtlijn nr. 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 9 december 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling (PbEG L 9).

minimumbedragen om de vijf jaar bij ministeriële regeling worden aangepast aan de veranderingen in het door Eurostat bekend gemaakte Europees indexcijfer van de consumentenprijzen, voor de eerste maal op 1 januari 2008. Deze aanpassing zal geschieden in overeenstemming met artikel 4, zevende lid, van de richtlijn verzekeringsbemiddeling. De grondslag voor deze aanpassing is al opgenomen in artikel 4:75, derde lid, van de wet zodat het niet nodig is om artikel 25 van het Bfd over te nemen.

Artikel 159

Op grond van artikel 4:75, eerste lid, van de wet dient iedere bemiddelaar in verzekeringen te beschikken over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of een daarmee vergelijkbare voorziening. Deze verplichting volgt uit de richtlijn verzekeringsbemiddeling. Artikel 159 schrijft voor aan welke eisen de wettelijk verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering dient te voldoen. Deze nadere uitwerking opgenomen in het eerste lid volgt eveneens uit de richtlijn verzekeringsbemiddeling. In het tweede lid is daar een aanvullende voorwaarde aan toegevoegd: de beroepsaansprakelijkheidsverzekering dient te zijn gesloten bij een verzekeraar die bevoegd is in Nederland het verzekeringsbedrijf uit te oefenen en in dat kader ook over een vergunning beschikt of de vereiste notificatieprocedure heeft doorlopen. De formulering van het tweede lid is aangepast aan de systematiek en terminologie van de wet en wijkt daardoor af van de formulering in artikel 23, tweede lid, van het Bfd. Inhoudelijk is er echter geen verschil.

De aanvullende voorwaarde in het tweede lid is opgenomen ter bescherming van degene ten gunste van wie in een voorkomend geval uitkering wordt gedaan uit hoofde van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Aangezien de beroepsaansprakelijkheidsverzekering dient te worden afgesloten bij een schadeverzekeraar die onder prudentieel toezicht staat, is de kans zeer groot dat de geboden dekking in een voorkomend geval ook daadwerkelijk door de betrokken schadeverzekeraar kan worden verleend in de vorm van een uitkering. Deze kans zou aanzienlijk kleiner worden indien de beroepsaansprakelijkheidsverzekering ook door derden die niet onder prudentieel toezicht staan, zou kunnen worden verkocht. In dat geval zou de door artikel 4:75, eerste lid, van de wet beoogde bescherming in grote mate worden uitgehouden.

Artikel 160

In navolging van de richtlijn verzekeringsbemiddeling bepaalt artikel 4:75, eerste lid, van de wet dat een bemiddelaar in verzekeringen in plaats van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering kan kiezen voor een voorziening die vergelijkbaar is met een beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Artikel 160 concretiseert wat onder «een daarmee vergelijkbare voorziening» wordt verstaan. In artikel 24 van het Bfd was gekozen voor de onvoorwaardelijke garantiestelling af te geven door een bank die een op grond van de wet verleende vergunning heeft en in dat kader ook onder toezicht staat ingevolge de Wet toezicht kredietwezen 1992, althans de vereiste notificatieprocedure heeft doorlopen. Deze keuze is gehandhaafd, waarbij wordt opgemerkt dat de formulering in het tweede lid is aangepast aan de terminologie en systematiek van de wet.

Met deze keuze wordt een beperktere invulling gegeven aan «een daarmee vergelijkbare voorziening» dan in de toelichting op artikel 4:75 van de wet onder verwijzing naar artikel 29 van de Wfd werd geïllustreerd aan de hand van het voorbeeld dat ook een concerngarantie zou kunnen worden aangemerkt als een vergelijkbare voorziening. Een nadere bestudering van het onderwerp heeft geleid tot de conclusie dat een concerngarantie te weinig zekerheid biedt om te kunnen worden

aangemerkt als vergelijkbare voorziening als bedoeld in de artikelen 29 van de Wfd en 4:75 van de wet.

Hoofdstuk 12. Aanvullende regels betreffende herverzekeringsbemiddelen

Artikel 161

Artikel 161 is gebaseerd op artikel 4:76, tweede lid, van de wet en komt wat herverzekeringsbemiddelaars betreft in de plaats van de artikelen 24 en 25 van het Bfd. Aan de beroepsaansprakelijkheidsverzekering of de daarmee vergelijkbare voorziening van een herverzekeringsbemiddelaar worden dezelfde eisen gesteld als aan de beroepsaansprakelijkheidsverzekering en de vergelijkbare voorziening van een bemiddelaar in verzekeringen. Zie ook de toelichting op afdeling 11.3.

Hoofdstuk 13. Aanvullende regels betreffende optreden als clearinginstelling

Artikel 162

Zoals in het algemeen deel van de toelichting, onder 7, is aangegeven worden alleen met betrekking tot informatieverstrekking nadere regels voor clearinginstellingen gesteld. Het betreft informatie die op grond van artikel 4:78, eerste lid, van de wet gedurende de looptijd van een overeenkomst moet worden verstrekt. Dit is vooral voor clearinginstellingen van belang, omdat de positie van de cliënt ten opzichte van de clearinginstelling continu verandert door aankoop en verkoop van financiële instrumenten.

Artikel 162, eerste lid, legt clearinginstellingen de verplichting op om na afloop van iedere handelsdag schriftelijk of langs elektronische weg cliënten te informeren over hun posities. De cliënt moet met die informatie in staat zijn te bepalen welke en hoeveel financiële instrumenten er in zijn portefeuille zitten en welke bedragen hij verschuldigd is in verband met de aan- of verkoop daarvan. Er wordt niet uitgesloten dat het in bepaalde gevallen noodzakelijk is dat de clearinginstelling een cliënt ook op andere momenten informatie verstrekt.

Artikel 162, tweede lid, betreft het geval dat een cliënt in verband met de aangekochte of verkochte financiële instrumenten zodanige bedragen verschuldigd is dat deze onvoldoende worden gedekt door de financiële instrumenten en andere middelen in de portefeuille van de cliënt. De clearinginstelling en de cliënt hebben vooraf afgesproken wanneer hiervan sprake is. Het is van belang dat de cliënt onverwijld wordt geïnformeerd als deze situatie zich voordoet.

Hoofdstuk 14. Aanvullende regels betreffende verlenen van beleggingsdiensten

Dit hoofdstuk bevat aanvullende regels voor het verlenen van beleggingsdiensten. Dit betreft artikelen over de verstrekking van de jaarstukken, aan de AFM te rapporteren gegevens, vermogensscheiding, (beleid met betrekking tot) het voorkomen van belangenconflicten en de cliëntenovereenkomst.

Artikel 163

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:85, derde lid, van de wet. De verstrekking van de jaarstukken door een beleggingsonderneming met zetel in Nederland of met zetel in een staat die geen lidstaat is, is conform de Awb vormvrij. Verstrekking kan dus ook langs elektronische weg

geschieden. Onder elektronisch wordt in dit verband verstaan de verstrekking via e-mail of internet. De mogelijkheid om de jaarstukken via e-mail of internet te versturen, is voor de financiële ondernemingen het meest efficiënt. De jaarstukken worden immers al via elektronische weg opgemaakt. Deze elektronische bestanden kunnen vrijwel moeiteloos langs elektronische weg aan de AFM worden verzonden. Ook de AFM is hiermee gediend, mede met het oog op de verzending van de jaarstukken aan DNB. Elektronische verstrekking sluiten ook aan bij de huidige praktijk, waarin financiële ondernemingen hun jaarstukken vaak langs elektronische weg aanleveren. Overigens is het denkbaar dat een financiële onderneming, ondanks de voordelen van elektronische verstrekking, om wat voor redenen dan ook de jaarstukken liever op papier of een andere duurzame drager (bijvoorbeeld diskette of CD-rom) verstrekt.

De jaarstukken moeten worden verstrekt in de vorm waarin deze ingevolge de verslaggevingsregels zijn opgemaakt. Voor beleggingsondernemingen zetel in Nederland zijn dit de regels van Titel 9 van Boek 2 van het BW of de internationale jaarrekeningstandaarden (IAS/IFRS), voor beleggingsondernemingen met zetel in een staat die geen lidstaat is zijn dit jaarrekeningregels van de desbetreffende staat of de internationale jaarrekeningstandaarden.

Artikel 164

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:86 van de wet en komt in de plaats van de artikelen 30, eerste lid, en 40, eerste lid, van het Bte 1995. Het artikel is aangepast aan de terminologie van de wet, in plaats van «effecten» en «effectenbeurs» worden de termen «financiële instrumenten» en «markt in financiële instrumenten» gebruikt. In het tweede lid worden beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat van dit artikel uitgezonderd. Hiermee is de reikwijdte van het Bte 1995 gehandhaafd. In artikel 43 van het Bte 1995 wordt artikel 40 van het Bte 1995 immers niet van overeenkomstige toepassing verklaard op beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat.

Dit artikel biedt de grondslag voor de bepaling die voorheen waren opgenomen in artikel 44 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.

Met dit artikel wordt onder andere uitvoering gegeven aan artikel 20 van de richtlijn beleggingsdiensten dat informatievoorschriften bevat ten behoeve van het uitoefenen van het toezicht. Op grond van artikel 20 van de richtlijn beleggingsdiensten moeten bepaalde in het richtlijnartikel gespecificeerde transactiegegevens worden gerapporteerd aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst, hetzij door de beleggingsonderneming zelf of via het systeem dat wordt gehanteerd voor de afwikkeling van transacties, hetzij via de autoriteiten van de betrokken markt in financiële instrumenten. Dit laatste biedt de mogelijkheid de gegevens te laten samenkomen bij de marktautoriteiten van de betrokken markt in financiële instrumenten (de desbetreffende houder van de markt in financiële instrumenten), die die gegevens ter inzage leggen van de bevoegde autoriteiten.

Artikel 165

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:87, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 16, tweede lid, en 34, eerste lid, van het Bte 1995. Uit artikel 4:82, tweede lid, van de wet volgt dat dit artikel niet van toepassing is op beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat.

In lijn met het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit het Bte 1995 en de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 zowel wat de inhoud als het niveau van regelgeving betreft zoveel mogelijk ongewijzigd blijven¹, is in dit artikel de bevoegdheid voor de AFM opgenomen om nadere regels te stellen met betrekking tot de vermogensscheiding. Dit artikel biedt de grondslag voor de bepalingen die voorheen waren opgenomen in de artikelen 12, derde lid, 13 tot en met 18 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.

Artikel 166

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:88, derde lid, van de wet en komt in de plaats van artikel 56 van het Btb 2005. Deze bepaling vloeit voort uit artikel 5septies, tweede lid, van de richtlijn beleggingsinstellingen. Op grond van dit artikel dient een vermogensbeheerder die tevens beheerder van een icbe met zetel in Nederland is voorafgaande schriftelijke toestemming van de cliënt te verkrijgen indien hij de gelden van de cliënt wil beleggen in een door hem beheerde beleggingsinstelling. De reikwijdte van artikel 56 van het Btb 2005 is gehandhaafd. In het kader van de implementatie van de MiFID kan worden bekeken of deze verplichting kan worden uitgebreid tot vermogensbeheerders die ook andere beleggingsinstellingen beheren.

Artikel 167

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:88, derde lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 24a, tweede lid, 35a en 43 van het Bte 1995. In lijn met het uitgangspunt dat voor beleggingsondernemingen in afwachting van de implementatie van de MiFID de bepalingen uit het Bte 1995 en de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 zowel wat de inhoud als het niveau van regelgeving betreft zoveel mogelijk ongewijzigd blijven², is in dit artikel de bevoegdheid voor de AFM opgenomen om nadere regels te stellen met betrekking tot het voorkomen van belangenconflicten. Dit artikel biedt de grondslag voor de bepalingen die voorheen waren opgenomen in de artikelen 19 tot en met 21 en 40 van de Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002 voorzover die artikelen zien op het voorkomen van belangenconflicten met cliënten of tussen cliënten onderling.

Artikel 168

Dit artikel is gebaseerd op artikel 4:89, tweede lid, van de wet en komt in de plaats van de artikelen 25, tweede lid, onderdelen b tot en met k, en derde lid, 36, tweede lid, onderdelen b tot en met k, en derde lid, en 43 van het Bte 1995. Het eerste lid en het tweede lid, onderdeel a, van de artikelen 25 en 36 zijn opgenomen in artikel 4:89, eerste lid, van de wet.

Het artikel is aangepast aan de terminologie en systematiek van de wet. In plaats van de term «effecten» wordt in dit artikel de term «financiële instrumenten» gebruikt. In het eerste lid, onderdeel c, is de formulering «een aanbieding van effecten bij uitgifte» vervangen door «een aanbieding van effecten bij als bedoeld in hoofdstuk 5.1 van de wet». In het tweede lid is «vermogensbeheer» vervangen door «individueel vermogensbeheer».

In de overeenkomst moet onder meer worden opgenomen welke diensten in het kader van de overeenkomst door de beleggingsonderneming worden verricht (eerste lid, onderdeel a). Achtergrond van deze bepaling is dat een beleggingsonderneming in de uitoefening van haar bedrijf veelal bijkomende diensten aan beleggers verleend. Gedacht

¹ Zie het algemeen deel van de nota van toelichting, onder 2.

² Zie het algemeen deel van de nota van toelichting, onder 2.

kan onder meer worden aan het adviseren van cliënten inzake beleggingen, het verrichten van administratieve diensten of het zelfstandig uitoefenen van bepaalde, al dan niet voorwaardelijke rechten van cliënten (bijvoorbeeld het uitoefenen van een optiecontract als de expiratedatum nadert, het innen van dividenden, enzovoorts). In sommige gevallen kunnen deze bijkomende diensten van groot belang zijn voor de cliënt.

Van belang zijn tevens de naar soort onderscheiden kosten die aan de cliënt in rekening zullen worden gebracht alsmede de grondslag voor de berekening van die kosten (tweede lid, onderdeel c). Beleggingsondernemingen die voor eigen rekening handelen en die de vergoeding voor hun diensten halen uit de marge tussen de door hen gehanteerde bied- en laatprijzen dienen inzicht te geven in de wijze waarop de grootte van die marge wordt bepaald. Vergoedingen die beleggingsondernemingen anderszins verkrijgen, dienen eveneens in de overeenkomst te zijn vermeld. In het bijzonder moet in dit kader worden gedacht aan orderremisiers die voor de door hen – voor rekening van hun cliënten – doorgegeven orders niet zelf bij hun cliënten kosten in rekening brengen, maar van de uitvoerende beleggingsonderneming een gedeelte van de provisie ontvangen die door hem aan de desbetreffende cliënten in rekening is gebracht. Voorts moet ingevolge het bepaalde in onderdeel f in de overeenkomst de wijze zijn opgenomen waarop instructies van de cliënt en berichten van de effecteninstelling worden verstrekt en geadmistreerd. Belangrijk hierbij is dat de beleggingsonderneming instructies van haar cliënten in ieder geval op toegankelijke wijze bewaart. In geval van een mondelinge instructie moet daarvan aantekening worden gemaakt, onder vermelding van degene die de instructie heeft aangekend alsmede het exacte tijdstip waarop dit is geschied. Dit is niet alleen van belang met het oog op eventuele aansprakelijkheidsvragen ter zake van handelingen van de beleggingsonderneming jegens haar cliënt of juist het nalaten daarvan, maar tevens uit toezichtsoogpunt; de AFM moet uit de administratie van de beleggingsonderneming de gegevens kunnen verkrijgen die nodig zijn om te beoordelen of de betrokken beleggingsonderneming op een ordentelijke wijze haar bedrijf uitoefent. In dat kader is onder meer van belang dat kan worden nagegaan of de beleggingsonderneming op een juiste wijze uitvoering geeft aan instructies van beleggers. In het tweede lid zijn enkele specifieke aanvullende informatievoorschriften opgenomen voor beleggingsondernemingen (vermogensbeheerders) die voor individuele cliënten vermogensbeheer verrichten.

Hoofdstuk 15. Slotbepalingen

Artikel 169

Dit artikel komt in de plaats van artikel 5 van het Ontheffingsbesluit Wtk 1992. Op grond van artikel 61, derde lid, van de Invoerings- en aanpassingswet Wet op het financieel toezicht berust een ontheffing van het zogenaamde «bemiddelingsverbod» van artikel 82 van de Wtk 1992 vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wft op artikel 4:3, vierde lid, van de wet. Indien de ontheffing is verleend voor het tijdstip van inwerkingtreding van het Ontheffingsbesluit Wtk 1992 (15 september 2004, Stb. 2004, 449), is artikel 3, eerste lid, aanhef en onderdeel a, dat uit het Ontheffingsbesluit Wtk 1992 is overgenomen, niet van toepassing op de ontheffinghouder.

Artikel 170

Dit artikel komt in de plaats van artikel 32 van de Vrijstellingsregeling Wfd. Financiële dienstverleners die op 1 januari 2006 (het moment van inwerkingtreding van artikel 27, tweede lid, van de Wfd, de voorloper van artikel 4:9, tweede lid, van de wet) al actief waren op de markt maar wier

klantmedewerkers op dat moment niet beschikken over de vereiste diploma's of wier bedrijfsvoering de vakbekwaamheid nog niet waarborgde – zoals vereist in artikel 17 van het Bfd en artikel 6 – hebben tot 1 oktober 2007 de gelegenheid om de bedrijfsvoering aan te passen of om de klantmedewerkers de benodigde diploma's te laten halen. Bemiddelaars in verzekeringen en (onder)gevolmachtigde agenten dienden op grond van de Wet assurantiebemiddelingsbedrijf al over de juiste papieren te beschikken en vallen daarom niet onder de in dit artikel opgenomen uitzondering.

Voorwaarde voor de uitzondering is dat de desbetreffende financiële dienstverlener op verzoek van de AFM een concreet en realistisch plan van aanpak moet kunnen laten zien waaruit blijkt dat hij tijdig, dat wil zeggen vanaf 1 oktober 2007, aan artikel 6 zal voldoen. Benadrukt wordt dat artikel 4:9, tweede lid, van de wet en artikel 5 onverkort gelden. Dit betekent dat de klantmedewerkers van de financiële dienstverleners die onder dit artikel vallen in de periode tot 1 oktober 2007 wel vakbekwaam dienen te zijn in die zin dat zij moeten voldoen aan de eindtermen opgenomen in bijlage B. Dit artikel regelt alleen dat de desbetreffende financiële dienstverleners in die periode de vakbekwaamheid niet door middel van diploma's of de bedrijfsvoering hoeven aan te tonen.

Artikel 171

In dit artikel, waarin het door de AFM en het Platform Financiële Dienstverlening geadviseerde overgangsregime voor de verplichtingen inzake vakbekwaamheid is uitgewerkt, is artikel 72 van het Bfd overgenomen. Dit artikel heeft redactioneel enige veranderingen ondergaan, maar inhoudelijk is er geen verschil met het Bfd. Dit regime houdt in dat de in bijlage F genoemde bestaande diploma's gelijk worden gesteld met diploma's afgegeven door een door de minister erkend exameninstituut. Indien het een diploma betreft voor levensverzekeringen dient de houder van dat diploma vanaf 1 oktober 2007, op basis van het derde lid, tevens te voldoen aan de eindtermen van de onderdelen 5.6 tot en met 5.8 van de bijlage B (onder het Bfd de module «Beleggen A»). De minister zal vaststellen op welke wijze aan deze eindtermen moet worden voldaan. Naast het afleggen van een examen zou dat bijvoorbeeld ook kunnen door het volgen van bepaalde andere vakbekwaamheidsbevorderende activiteiten, zoals het bijwonen van een bepaald seminar.

Voorwaarde is dat deze bestaande diploma's moeten zijn behaald in de periode van 1 januari 2000 tot 1 oktober 2007. Indien een dergelijk diploma vóór 1 januari 2000 is behaald, geldt de aanvullende voorwaarde dat de houder van het diploma in de periode van 1 januari 2000 tot de datum van inwerkingtreding van de Wfd (1 januari 2006) ten minste drie jaar relevante werkervaring moet hebben opgedaan. Het ligt in de rede dat de AFM door middel van het formuleren van beleid een nadere uitwerking gaat geven aan het begrip «relevante werkervaring». Daartoe kan de AFM advies inwinnen bij het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening.

Indien de houder van een bestaand diploma voldoet aan de voorwaarden van artikel 171 en zijn diploma daarom wordt beschouwd als een geldig diploma in de zin van artikel 6, eerste lid, onderdeel a, of tweede lid, onderdeel a, is daarmee ook artikel 7 van overeenkomstige toepassing. Dit betekent dat het «omgezette» diploma geldig blijft zolang de houder ervan tijdig aan de verplichtingen in het kader van permanente educatie voldoet.

Met het vijfde lid wordt bewerkstelligd dat de instellingen die de bestaande diploma's afgeven, moeten voldoen aan de kwaliteitseisen die artikel 10 stelt aan erkende exameninstellingen.

Artikel 172

Dit artikel komt in de plaats van artikel 81 van het Bfd. Op grond van dit artikel geldt artikel 28, tweede lid, niet voor personen die zich al op 1 januari 2006 (het moment van inwerkingtreding van de Wfd) onder de verantwoordelijkheid van de financieledienstverlener, bedoeld in artikel 28, eerste lid, rechtstreeks bezighielden met het verlenen van financiële diensten. Indien deze personen zich na 1 januari 2006 in dienst van een andere financieledienstverlener rechtstreeks zijn gaan bezighouden met het verlenen van financiële diensten, geldt de uitzondering van dit artikel niet langer, en dienen zij alsnog een verklaring omtrent het gedrag over te kunnen leggen en geldt het in artikel 28, tweede lid, bepaalde met betrekking tot faillissement.

Artikel 173

Dit artikel komt in de plaats van artikel 33, tweede lid, van de Vrijstellingsregeling Wfd en bevat overgangsmaatregel met betrekking tot onverplichte precontractuele informatievoorziening, met name offertes. Tot 1 april 2007 hoeft deze informatie onder bepaalde voorwaarden niet aan de eisen te voldoen die voortvloeien uit artikel 52, vijfde lid. De belangrijkste voorwaarde volgt uit de wet. De financiële onderneming dient immers de basisnormen die op grond van de wet gelden voor informatieverstrekking in acht te nemen. Dit betekent dat de informatie gelet op artikel 4:19 van de wet inhoudelijk juist, begrijpelijk en niet misleidend moet zijn en dat geen afbreuk mag worden gedaan aan de overige verplicht te verstrekken informatie. Met concreet betekent dit dat onverplichte precontractuele informatie (zoals een offerte) geen afbreuk mag doen aan de informatie uit de financiële bijsluiter.

In de onderdelen a, b en c zijn de specifieke voorwaarden opgenomen die voortvloeien uit de bovengenoemde norm. De financiële onderneming hoeft tot 1 april 2007 niet te voldoen aan artikel 52, vijfde lid, indien zij:

- de financiële bijsluiter die op grond van artikel 65, eerste lid, op internet beschikbaar dient te worden gehouden en op verzoek aan de consument of, als het deelnemingsrechten betreft, cliënt wordt verstrekt, in alle gevallen – dus ook zonder verzoek – aan de consument verstrekt (voor de hand liggend is dat dit gebeurt bij het verstrekken van de offerte);
- de financiële bijsluiter die is opgesteld conform de normen van het ingetrokken Besluit financiële bijsluiter niet verstrekt aan de consument; en
- de consument of cliënt uitdrukkelijk schriftelijk informeert over de afwijkingen tussen de systematiek en de berekeningswijze van de offerte en de financiële bijsluiter.

Artikel 174

Dit artikel regelt de gefaseerde inwerkingtreding van de bepalingen over de betaling van provisie door de aanbieder aan bemiddelaars. Zie ook de algemene toelichting, onder 6, en de artikelsgewijze toelichting op afdeling 11.1.

Opgemerkt wordt dat verhogingen of andere wijzigingen van bestaande overeenkomsten inzake complexe producten niet gelden als nieuw aangegane overeenkomsten. Zo vallen verhogingen op bestaande verzekeringspolissen wat de provisiebetalingsregels betreft onder het regime van de oorspronkelijke polis. In het vierde lid wordt bepaald dat artikel 150, tweede lid, uitsluitend van toepassing is op overeenkomsten, totstandgekomen voor 31 december 2009.

Het vierde lid bewerkstelligt daarmee hetgeen in het algemeen deel van de toelichting, onder 6.1, is aangegeven; gedurende de overgangperiode bedraagt de uitbetalingsperiode van de doorlopende provisie ten minste tien jaar (of korter indien de looptijd van de overeenkomst korter is), waardoor de doorlopende provisie tijdelijk hoger wordt.

Artikel 175

Bij overeenkomsten inzake niet-doorlopend krediet, die zijn afgesloten voor het tijdstip van inwerkingtreding van het Besluit provisie kredietbemiddeling, hoeft niet te worden voldaan aan de artikelen 153 tot en met 157, die uit het Bfd zijn overgenomen en zijn gebaseerd op het Besluit provisie kredietbemiddeling. Deze beperking was voorheen opgenomen in artikel 71 van het Bfd, dat op zijn beurt gebaseerd was op artikel 9, eerste lid, van het Besluit provisie kredietbemiddeling.

Artikel 176

Dit artikel bevat een overgangsbepaling voor de artikelen 122, eerste lid, onderdeel g, 123, eerste lid, onderdeel m, en 124, eerste lid, onderdeel j. In deze artikelen is de drempel voor de zogenaamde «master feeder»-constructie ten opzichte van het Btb 2005 verlaagd van 99 procent naar 95 procent (zie ook het algemeen deel van de toelichting, onder 7.3). Voor de transparantie-eisen aan de jaarrekening van beleggingsinstellingen is een uitgestelde werking geregeld tot het eerste volledige boekjaar van de beleggingsinstelling na inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 177

Het is de bedoeling dat voor inwerkingtreding van de Wft en de daarop gebaseerde besluiten één inwerkingtredingsbesluit wordt vastgesteld waarbij het mogelijk is dat bepaalde artikelen later in werking treden. Daarbij zal in ieder geval worden bepaald dat artikel 58 op 1 oktober 2009 in werking treedt.

De Minister van Financiën,
G. Zalm

Artikel richtlijn beleggingsinstellingen	Artikel BGfo
1bis, veertiende lid	Opgenomen in (AMvB) op grond van de artikelen 3:53 en 3:57 van de wet.
1bis, vijftiende lid	Opgenomen in (AMvB) op grond van de artikelen 3:53 en 3:57 van de wet.
4, vierde lid	89, onderdeel 6.1 in bijlage D en onderdeel 3 in bijlage E
5bis, eerste lid, onderdeel a	Opgenomen in (AMvB) op grond van de artikelen 3:53 en 3:57 van de wet.
5bis, eerste lid, onderdeel b	4:9, 4:10 en 4:39 van de wet en 89
5bis, eerste lid, onderdeel c	In Besluit Markttoegang financiële ondernemingen en onderdelen 1 en 3.1 in bijlage D
5bis, eerste lid, onderdeel d	In artikel 4:40 van de wet opgenomen
5septies, eerste lid, onderdeel a	30, eerste lid, en 34, eerste lid
5septies, tweede lid	166
5octies	37 en 38
5nonies	17 tot en met 20 en 83
6bis, zesde lid	92
6bis, zevende lid	92
6ter, vierde lid	98
7, tweede lid	116, aanhef en onderdeel d en onderdeel 1.8 in bijlage E
7, derde lid	116, onderdeel g
9	116, aanhef en onderdeel d en onderdeel 1.8 in bijlage E
10, tweede lid	83 en 116, onderdeel a
11	onderdeel 6.1 in bijlage D
13bis, eerste lid, tweede alinea	4:9, 4:10, 4:39, 4:13, van de wet, en 89 en onderdelen 1 en 3.1 in bijlage D
13ter	17 tot en met 20, 37, 38 en 83
13quater	30, eerste lid, en 34, eerste lid
14, tweede lid	onderdeel 1.8 in bijlage E
14, derde lid	116, onderdeel g
14, vierde lid	126, 147
14, vijfde lid	126, 128, 147
19, eerste lid, onderdeel a	130, onderdeel a
19, eerste lid, onderdeel b	130, onderdeel a
19, eerste lid, onderdeel c	130, onderdeel b
19, eerste lid, onderdeel d	130, onderdeel c
19, eerste lid, onderdeel e	130, onderdelen d en e
19, eerste lid, onderdeel f	1, onderdeel f, en 130, onderdeel f
19, eerste lid, onderdeel g	130 onderdelen g en h
19, eerste lid, onderdeel h	130, onderdeel i
19, tweede lid	131, onderdelen a en b, en 132
19, vierde lid	131, onderdeel c
21, eerste lid	34, eerste lid, onderdeel g, en derde lid, en 133, eerste lid
21, tweede lid	Zie toelichting op artikel 133
21, derde lid, eerste alinea	133, derde lid
21, derde lid, tweede alinea	133, zesde lid
21, derde lid, derde alinea	133, vierde lid
21, vierde lid	Behoeft geen implementatie
22, eerste lid, eerste alinea	134, eerste lid
22, eerste lid, tweede alinea	134, tweede lid
22, tweede lid, eerste alinea, eerste volzin	134, eerste lid
22, tweede lid, eerste alinea, tweede en derde volzin	134, derde lid
22, tweede lid, tweede alinea	134, vierde lid
22, derde lid	55, derde lid, onderdeel d, 136, eerste lid
22, vierde lid, eerste alinea	135, eerste lid
22, vierde lid, tweede alinea	135, tweede lid
22, vierde lid, derde alinea	Behoeft geen implementatie
22, vijfde lid (achtereenvolgende alinea's)	137, eerste tot en met derde lid
22bis, eerste en tweede lid	138, eerste en tweede lid
23, eerste lid	136, tweede lid, onderdelen a, b en d
23, tweede lid	55, derde lid, onderdeel d, en 136, tweede lid, onderdeel c

Artikel richtlijn beleggingsinstellingen	Artikel BGfo
23, derde lid	55, derde lid, onderdeel d, en onderdeel 5.17 in Bijlage E
24, eerste lid	139, eerste lid
24, tweede lid, eerste alinea	139, tweede lid
24, tweede lid, tweede alinea	137
24, derde lid, eerste alinea	129
24, derde lid, tweede alinea	123, eerste lid, onderdeel b en 5.9 en 6.9 in onderdeel bijlage E
24bis, eerste lid	onderdeel 5.18 in bijlage E
24bis, tweede lid	55, derde lid, onderdelen a en b, 133, vijfde lid en onderdeel 5.19 in bijlage E
24bis, derde lid	55, derde lid, onderdeel c, en onderdeel 5.20 in bijlage E
24bis, vierde lid	147
25, eerste lid	140, eerste lid
25, tweede lid	140, tweede en derde lid
25, derde lid	141
26, eerste lid, eerste alinea	143, eerste lid
26, eerste lid, tweede alinea	142
26, tweede lid	143, tweede lid
27, eerste lid	Opgenomen in artikel 4:49, eerste lid, 4:50, tweede lid, en 4:52 van de wet en 65 en 120, tweede en derde lid
27, tweede lid	Opgenomen in artikel 4:51, tweede lid, 4:52, eerste en tweede lid, van de wet
28, eerste lid	Opgenomen in artikel 4:49, tweede lid, onderdeel a, van de wet en 66 en bijlage E
28, tweede lid	Deels opgenomen in artikel 4:49, tweede lid, onderdelen b en d, van de wet en 118, eerste lid en bijlagen D en E
28, derde lid	66
28, vijfde lid	Opgenomen in artikel 4:51, derde lid, van de wet en 122, 123, 124 en 146
28, zesde lid	125 en 146, tweede lid
29, eerste en tweede lid	onderdeel 4.3 in bijlage E
32	120, eerste en tweede lid en 145
33, eerste lid	Opgenomen in artikel 4:50, tweede lid, van de wet
33, tweede lid	120, eerste lid
33, derde lid	50 en 120, tweede en derde lid (ook opgenomen in de artikelen 4:46, eerste lid, 4:48, eerste lid, 4:49, eerste lid, 4:50, tweede lid, van de wet) en onderdeel 4.2 in bijlage E
34	147, eerste lid
35	55, eerste lid, onderdeel d
38	127 en onderdeel 12 in bijlage E
39	onderdeel 5.2 in bijlage E
40	onderdeel 7.8 in bijlage E
43	127, aanhef en onderdeel b
44, tweede lid	Volgt uit 52, 54 en 55

¹ Richtlijn nr. 85/611/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Gemeenschappen van 20 december 1985 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (PbEG L 375).

² In dit overzicht worden alleen die bepalingen toegelicht met betrekking waartoe in de transponeringstabel bij de Wet op het financieel toezicht is opgemerkt dat de implementatie daarvan zou plaatsvinden in een algemene maatregel van bestuur. Zie Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 21, blz. 4 tot en met 7.

Transponeringstabel richtlijn verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten¹ – Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft²

Artikel richtlijn verkoop op afstand	Artikel BGfo
3, eerste lid, aanhef	77, eerste lid, aanhef
3, eerste lid, sub 1, onderdeel a	77, eerste lid, onderdeel a
3, eerste lid, sub 1, onderdeel b	77, eerste lid, onderdeel a
3, eerste lid, sub 1, onderdeel c	77, eerste lid, onderdeel a
3, eerste lid, sub 1, onderdeel d	77, eerste lid, onderdeel e
3, eerste lid, sub 1, onderdeel e	77, eerste lid, onderdelen b en d
3, eerste lid, sub 2, onderdeel a	77, eerste lid, onderdeel f
3, eerste lid, sub 2, onderdeel b	77, eerste lid, onderdeel h
3, eerste lid, sub 2, onderdeel c	77, eerste lid, onderdeel g
3, eerste lid, sub 2, onderdeel d	77, eerste lid, onderdeel i
3, eerste lid, sub 2, onderdeel e	77, eerste lid, onderdeel l
3, eerste lid, sub 2, onderdeel f	77, eerste lid, onderdeel k
3, eerste lid, sub 2, onderdeel g	77, eerste lid, onderdeel j
3, eerste lid, sub 3, onderdeel a	77, eerste lid, onderdeel o
3, eerste lid, sub 3, onderdeel b	77, eerste lid, onderdeel m
3, eerste lid, sub 3, onderdeel c	77, eerste lid, onderdeel n
3, eerste lid, sub 3, onderdeel d	77, eerste lid, onderdeel o
3, eerste lid, sub 3, onderdeel e	77, eerste lid, onderdeel r
3, eerste lid, sub 3, onderdeel f	77, eerste lid, onderdeel r
3, eerste lid, sub 3, onderdeel g	77, eerste lid, onderdeel q
3, eerste lid, sub 4, onderdeel a	77, eerste lid, onderdeel c
3, eerste lid, sub 4, onderdeel b	77, eerste lid, onderdeel p
3, tweede lid	4:19, tweede lid, van de wet
3, derde lid, onderdeel a	79, eerste lid, aanhef
3, derde lid, onderdeel b (eerste tot en met vijfde streepje + afsluitende alinea)	79, eerste lid, tweede zin, onderdelen a, b, c, d, e en f
3, vierde lid	4:19, tweede lid, van de wet
5, eerste lid	77, eerste lid, onderdeel s
5, tweede lid	78, eerste lid
5, derde lid	80
10, eerste lid	80, eerste lid
10, tweede lid	80, tweede lid
10, derde lid	80, eerste, tweede en derde lid

¹ Richtlijn nr. 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en tot wijziging van de Richtlijnen 90/619/EEG, 97/7/EG en 98/27/EG van de Raad (PbEG L271).

² In dit overzicht worden alleen die bepalingen toegelicht met betrekking waartoe in de transponeringstabel bij de Wet op het financieel toezicht is opgemerkt dat de implementatie daarvan zou plaatsvinden in een algemene maatregel van bestuur. Zie Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 21, blz. 20 en 21.

Artikel richtlijn verzekeringsbemiddeling	Artikel BGfo
3, eerste lid, laatste alinea	Regeling op basis van artikel 1:108, tweede lid, van de wet
3, tweede lid, eerste alinea, en tweede alinea, eerste en tweede volzin	Behoeft geen implementatie
3, tweede lid, tweede alinea, laatste volzin	Regeling op basis van artikel 1:108, tweede lid, van de wet
4, eerste lid	5, 6, 7, 8, 9 en 10 en de bijlage op basis van 5
4, tweede lid	4:10, tweede lid, van de wet, 28, 29, 102 en 103
4, derde lid	159, 160 en 161
4, vierde lid	(Titel 7.17 BW en Boeken 3 en 6 BW, zie ook artikelsgewijze toelichting bij artikelen 4:75, eerste lid en 4:76, eerste lid, van de wet)
4, zevende lid	4:75, derde lid, en 4:76, derde lid, van de wet
10	39 tot en met 41
12, eerste lid, onderdeel a	57, eerste lid, onderdeel a
12, eerste lid, onderdeel b	57, eerste lid, onderdeel d
12, eerste lid, onderdeel c	4:73, eerste lid, onderdeel c, van de wet
12, eerste lid, onderdeel d	4:73, eerste lid, onderdeel d, van de wet
12, eerste lid, onderdeel e	4:73, eerste lid, onderdeel a van de wet en 57, eerste lid, onderdeel c
13, eerste lid, onderdeel a	49, eerste lid
13, eerste lid, onderdeel b	4:19, tweede lid, van de wet
13, eerste lid, onderdeel c	49, tweede lid
13, tweede lid	57, tweede lid
13, derde lid	79

¹ Richtlijn nr. 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 9 december 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling (PbEG L9).

² In dit overzicht worden alleen die bepalingen toegelicht met betrekking waartoe in de transponeringstabel bij de Wet op het financieel toezicht is opgemerkt dat de implementatie daarvan zou plaatsvinden in een algemene maatregel van bestuur. Zie Kamerstukken II 2005/06, 29 708, nr. 21, blz. 27 en 28.

BGfo	Bfd	Btb 2005	Bte 1995	Overig
1, onderdeel a				Nieuw
1, onderdeel b		1, onderdeel b		
1, onderdeel c	1, onderdeel c			
1, onderdeel d	1, onderdeel d, en 38, vierde lid			26c Vrijstellingsregeling Wfd
1, onderdeel e	1, onderdeel e			
1, onderdeel f				1, onderdeel h, Wtb
1, onderdeel g				Nieuw
1, onderdeel h	1, onderdeel f			
1, onderdeel i	1, onderdeel g			
1, onderdeel j		1, onderdeel c, onder 6° tot en met 9°		
1, onderdeel k	1, onderdeel h			
1, onderdeel l		1, onderdeel c, onder 4°		
1, onderdeel m		1, onderdeel e		
1, onderdeel n	1, onderdeel j			
1, onderdeel o				Nieuw
1, onderdeel p				Nieuw
1, onderdeel q				Nieuw
1, onderdeel r				Nieuw
1, onderdeel s	1, onderdeel k			
1, onderdeel t	1, onderdeel l			
1, onderdeel u	1, onderdeel m			
1, onderdeel v	1, onderdeel n			
1, onderdeel w	1, onderdeel o			
1, onderdeel x		1, onderdeel h		
1, onderdeel y	1, onderdeel r			
1, onderdeel z		1, onderdeel i		
1, onderdeel aa	1, onderdeel s			
1, onderdeel bb	1, onderdeel u			
1, onderdeel cc	1, onderdeel v			
1, onderdeel dd	1, onderdeel w en 37			
1, onderdeel ee	1, onderdeel x			
1, onderdeel ff	1, onderdeel y			
1, onderdeel gg	1, onderdeel z			
1, onderdeel hh	1, onderdeel aa	1, onderdeel k	1, onderdeel a	
2				Artikel 3 Ontheffingsbesluit Wtk 1992 ¹ en 2 en 3 Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing ² Artikel 4 Ontheffingsbesluit Wtk 1992
3				
4	(5, eerste lid, onderdelen a tot en met d)			
5	16			
6	17			
7	18			
8	19			
9	20			
10	21			
11	22			
12				2, eerste lid, Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing
13				2, tweede lid, Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing
14				2, derde lid, Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing
15				3, derde lid, Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing
16				3, tweede lid, Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing
17		30, eerste lid, eerste volzin, en 31, tweede lid		Nieuw
18		30, eerste lid, tweede volzin		3 NRgb 2005 ³

BGfo	Bfd	Btb 2005	Bte 1995	Overig
19		31, tweede lid, onderdeel a, en 33		5 NRgb 2005
20		31, tweede lid, onderdeel b		6 NRgb 2005
21		31, derde lid		4 NRgb 2005
22		32		
23			24a, eerste lid, tweede volzin, en 24b, tweede lid	
24			24c, aanhef en onderdeel a, en 24e	39 NRge 2002 ⁴
25			24c, aanhef en onderdeel b	42a NRge 2002
26			24b, derde lid	26a NRge 2002
27			24d	
28	6			
29	10 tot en met 12			
30		8, eerste en tweede lid, derde lid, aanhef en onderdelen c, k, m, en n, en 29, eerste lid		
31			17, tweede lid	
32	14			
33	15			
34		8, tweede lid en derde lid, aanhef en onderdelen a, b, d tot en met g, i en l, 29, eerste lid, en 60, eerste lid, eerste volzin		2, onderdeel b, NRgb 2005
35, eerste lid			17, tweede lid, en 34, eerste lid	
35, tweede lid			30, tweede lid, en 40, tweede lid	
36		19 en 51		
37		27, eerste lid, aanhef en onderdeel b		39, tweede volzin, Wfd
38		27, eerste lid, aanhef en onderdelen c tot en met e, tweede en derde lid, en 76		
39	50		17, tweede lid, en 34, eerste lid	24 NRge 2002 en onderdeel 4.14 van bijlage 4 bij NRge 2002
40	51		17, tweede lid, en 34, eerste lid	24 NRg 2002 en onderdeel 4.14 van bijlage 4 bij NRge 2002
41	52		30, tweede lid, en 40, tweede lid	
42		8, derde lid, onderdeel h		
43	53			
44	54			
45	55			
46	56			
47	57			
48	58			
49	26			
50		40, eerste lid, en 49		
51			27, tweede en derde lid, en 42	1 Besluit informatieverstrekking kredietinstellingen
52	27			30a Vrijstellingsregeling Wfd
53	28			30c, eerste lid, Vrijstellingsregeling Wfd
54	29	36, vierde lid		
55		36, tweede en derde lid, 60, vijfde lid, 63, derde lid, 65, derde lid, 80 en 82		
56			24, aanhef en onderdeel c, 35, aanhef en onderdeel c, en 43	
57	30			24 Vrijstellingsregeling Wfd

BGfo	Bfd	Btb 2005	Bte 1995	Overig
58				Nieuw
59			24, aanhef en onderdeel c, 35, aanhef en onderdeel c, en 43	
60	32, eerste tot en met derde en vijfde lid			
61	31, eerste en tweede lid			
62	33			
63	34, eerste, tweede, en vierde tot en met zevende lid			
64	1, onderdeel d, onder 2°			30d Vrijstellingsregeling Wfd
65	38, eerste, tweede lid, derde lid, onderdeel b, en vijfde lid			26e Vrijstellingsregeling Wfd
66	39			Artikel 29, eerste lid, Nadere regeling financiële dienstver- lening
67	48			
68	49			
69			28, 38 en 43	
70			29, 39 en 43	
71			24, aanhef en onderdeel c, 35, aanhef en onderdeel c, en 43	
72				181, eerste tot en met vierde lid, en zevende lid Wtv 1993
73	45, eerste lid			
74	46			
75				109, achtste lid, Wtv 1993
76				
77	41			24 Vrijstellingsregeling Wfd
78	42			
79	43			
80	47			
81	44	26, vierde en vijfde lid		26 NRge 2002
82		26, vierde en vijfde lid		26 NRge 2002
83		26, eerste tot en met derde lid		
84			24, aanhef en onderdeel a, 35, aanhef en onderdeel a, en 43	
85				28, tweede lid, NRge 2002
86				28, derde en vierde lid, NRge 2002
87		Reikwijdte		
88		20, vierde lid		
89		38, eerste tot en met vierde lid		
90		28, tweede lid		
91		42, tweede lid		Nieuw
92				13b, vijfde lid, Wtb
93			Reikwijdte	
94			22, vijfde lid	
95			22, eerste lid, aanhef en onderdeel a, tweede en vierde lid	
96			22, eerste lid, aanhef en onderdelen c tot en met h, en vijfde lid, en 34, derde lid	24, derde lid, NRge 2002
97				13, vijfde en zesde lid, Wte 1995
98				14, vierde lid, Wte 1995
99				15b Wte 1995
100	5, derde lid			
101	Reikwijdte			
102	9			
103	7			
104	5, derde lid			
105				52, vierde lid, laatste volzin, Wtv 1993

BGfo	Bfd	Btb 2005	Bte 1995	Overig
106				109, achtste lid, eerste volzin, Wtv 1993
107		37, eerste en derde lid, onderdeel a	22c, eerste lid	
108		37, tweede lid	22c, tweede lid	
109	1, onderdeel i			
110	26 en 35, derde en vijfde lid			
111	36, eerste, tweede en negende lid			26f, eerste en derde lid, en 30c Vrijstellingsregeling Wfd
112	26 en 36, derde tot en met zesde en achtste lid			
113	59			26f, eerste en derde lid, Vrijstellingsregeling Wfd
114	60			26f, eerste en derde lid, Vrijstellingsregeling Wfd
115	61			26f, eerste en derde lid, Vrijstellingsregeling Wfd
116		9, tweede lid, 18, 28, eerste lid en 75		
117		11, tweede lid		
118		41, derde lid, eerste volzin, vijfde en zesde lid		
119				Nieuw
120		40, eerste lid, en 44, tweede lid, en gedeelte van derde en vierde lid		
121		47, eerste lid, onderdeel k		
122		45		
123		46		
124		47		
125		48		
126		17, tweede en derde lid		
127		78		
128		77		
129		79		
130		57		
131		58		
132		59		
133		60, eerste lid, tweede volzin, tweede tot en met vierde en zesde lid		
134		61		
135		62		
136		63, eerste en tweede lid		
137		64		
138		65, eerste en tweede lid		
139		66		
140		67		
141		68		
142		69		
143		70		
144		71		
145		72		
146		73		
147		74		
148				109, vijfde en zesde lid, Wtv 1993
149				109, zevende lid, Wtv 1993
150				Nieuw
151				Nieuw
152				53, derde lid, Wfd en 26f, tweede en derde lid, Vrijstellingsregeling Wfd
153	62			26 Vrijstellingsregeling Wfd
154	63			
155	64			
156	65			
157	66			
158	67			

BGfo	Bfd	Btb 2005	Bte 1995	Overig
159	23			
160	24			
161	23 en 24			
162				Nieuw
163				Nieuw
164			30, eerste lid, en 40, eerste lid	
165			16, tweede lid, en 34, eerste lid	
166		56		
167			24a, tweede lid, 35a en 43	
168			25, tweede en derde lid, 36, tweede en derde lid, en 43	
169				5 Ontheffingsbesluit Wtk 1992
170				32 Vrijstellingsregeling Wfd
171	72			
172	81			
173				33, tweede lid, Vrijstellingsregeling Wfd
174				Nieuw
175	71			
176				Nieuw
177	(83)	(88)	(46)	
178	(84)	(89)	(47)	
Bijlage A Bijlage B Bijlage C	Bijlage 9 Bijlagen 1 tot en met 8			Bijlagen A tot en met E van de Beleidsregel betrouwbaarheidstoetsing
Bijlage D Bijlage E Bijlage F	Bijlage 11	Bijlage A Bijlage B		

¹ Besluit van 13 augustus 2004, houdende vaststelling van het begrip liquide middelen, bedoeld in artikel 23, zesde lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992 en houdende regels betreffende de verlening van een ontheffing als bedoeld in artikel 82, vierde lid, van de Wet toezicht kredietwezen 1992, alsmede tot wijziging van artikel 5 van het Besluit solvabiliteitsmarge verzekeringbedrijf 1994 (Stb. 2004, 442).

² Beleidsregel inzake de betrouwbaarheidstoetsing van (kandidaat)(mede)beleidsbepalers van en houders van gekwalificeerde deelnemingen in onder toezicht staande instellingen (Stcrt. 2005, 20).

³ Nadere regeling gedragstoezicht beleggingsinstellingen 2005.

⁴ Nadere regeling gedragstoezicht effectenverkeer 2002.

Artikel Bfd	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
1, onderdeel a	Definitie accountant	–	In artikel 1:1 van de wet opgenomen.
1, onderdeel b	Definitie beleggingsobjectprospectus	–	In artikel 4:30a, eerste lid, van de wet opgenomen.
1, onderdeel c	Definitie betalingstermijn	1, onderdeel c	
1, onderdeel d	Definitie complex product	1, onderdeel d	
1, onderdeel e	Definitie consumptief krediet	1, onderdeel e	
1, onderdeel f	Definitie doorlopend krediet	1, onderdeel h	
1, onderdeel g	Definitie eindtermen	1, onderdeel i	
1, onderdeel h	Definitie financiële bijsluiter	1, onderdeel k	
1, onderdeel i	Definitie gelieerde partij	109	
1, onderdeel j	Definitie hypothecair krediet	1, onderdeel n	
1, onderdeel k	Definitie kosten	1, onderdeel s	
1, onderdeel l	Definitie kredietlimiet	1, onderdeel t	
1, onderdeel m	Definitie kredietstroom	1, onderdeel u	
1, onderdeel n	Definitie kredietvergoeding	1, onderdeel v	
1, onderdeel o	Definitie maandlast	1, onderdeel w	
1, onderdeel p	Definitie natura-uitvaartverzekering	–	In artikel 1:1 van de wet opgenomen.
1, onderdeel q	Definitie kredietprospectus	–	In artikel 4:33, eerste lid, van de wet opgenomen.
1, onderdeel r	Definitie provisie	1, onderdeel y	
1, onderdeel s	Definitie risico-indicator	1, onderdeel aa	
1, onderdeel t	Definitie schadeverzekering	–	In artikel 1:1 van de wet opgenomen.
1, onderdeel u	Definitie serie van beleggingsobjecten	1, onderdeel bb	
1, onderdeel v	Definitie termijnbedrag	1, onderdeel cc	
1, onderdeel w	Definitie theoretische looptijd	1, onderdeel dd	
1, onderdeel x	Definitie toetstermen	1, onderdeel ee	
1, onderdeel y	Definitie totale prijs krediet	1, onderdeel ff	
1, onderdeel z	Definitie uitstaand saldo	1, onderdeel gg	
1, onderdeel aa	Definitie wet	1, onderdeel hh	
2	Reikwijdte t.a.v. beheerders en beleggingsinstellingen	–	Overbodig.
3	Uitbreiding definitie beleggingsobject	–	In artikel 1:1 van de wet opgenomen.
4	Aanwijzing dienst i.v.m. goederenkrediet	–	In onderdeel b van de definitie van krediet in artikel 1:1 van de wet opgenomen.
5, eerste lid	Register	–	Ministeriële regeling onder het Algemeen deel
5, tweede lid	Register	–	Ministeriële regeling onder het Algemeen deel
5, derde lid	Melding wijziging gegevens	100 en 104	
6	Betrouwbaarheid medewerkers	28	
7	Betrouwbaarheid kandidaat beleidsbepaler	103	
8	Vaststaan betrouwbaarheid	–	In artikel 4:10, tweede lid, van de wet opgenomen.
9	Melding wijziging gegevens betrouwbaarheid	102	
10	Beleid en maatregelen integriteit	29	Beleid (zie toelichting op artikel 10 van het Bfd) opgenomen in 4:11, tweede lid, van de wet.
11	Maatregelen integriteit	29	
12	Informeren AFM over incidenten	29	
13	Waarborgen toezicht	–	In artikel 4:13 van de wet opgenomen.
14	Bedrijfsvoering bewaarplicht bij advies	32	
15	Bedrijfsvoering bewaarplicht bij aanbieden krediet	33	
16	Deskundigheid van medewerkers	5	
17	Bewijs deskundigheid	6	
18	Geldigheid diploma	7	
19	Vaststellen toetstermen	8	
20	Erkenning exameninstututen	9	
21	Erkenning exameninstututen	10	
22	Informatieverstrekking exameninstututen aan Minister	11	
23	Beroepsaansprakelijkheidsverzekering	159 en 161	Hoogte van dekking wordt opgenomen in MR op grond van 4:75, derde lid, en 4:76, derde lid, van de wet.

Artikel Bfd	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
24	Vergelijkbare voorziening	160 en 161	Hoogte van dekking wordt opgenomen in MR op grond van 4:75, derde lid, en 4:76, derde lid, van de wet.
25	Grondslag MR wijziging bedragen	–	In de artikelen 4:75, derde lid, en 4:76, derde lid, van de wet opgenomen.
26	Algemene bepaling informatieverstrekking	49, 110, tweede lid, en 112, vijfde lid	
27	Reclame-uitingen complexe producten	52	
28	Reclame-uitingen krediet	53	
29	Grondslag AFM regels 27 en 28	54	
30	Algemene bepaling precontractuele informatie	57	
31	Precontractuele informatie schadeverzekeraar	61	Derde lid volgt al uit artikel 4:21 van de wet.
32	Precontractuele informatie levensverzekeraar	60	Vierde lid volgt al uit artikel 4:21 van de wet.
33	Afwijking bij risico of «consument» in andere lidstaat	62	Afwijking bij «consument» (cliënt) in andere lidstaat vervallen.
34	Precontractuele informatie natuura-uitvaartverzekeraar	63	Vierde lid volgt al uit artikel 4:21 van de wet.
35, eerste lid	Beleggingsobjectprospectus op website en verstrekking	–	Opgenomen in artikel 4:30a, eerste lid, van de wet.
35, tweede lid	Verstrekking door bemiddelaar	–	Opgenomen in artikel 4:30a, tweede lid, van de wet.
35, derde lid	Inhoud beleggingsobjectprospectus	110, eerste lid	
35, vierde lid	Inhoud beleggingsobjectprospectus	–	Opgenomen in artikel 4:30a, derde lid, van de wet.
35, vijfde lid	Delegatiegrondslag	110, derde lid	
36, eerste lid	Kredietobjectprospectus op website en verstrekking	–	Opgenomen in artikel 4:33, eerste lid, van de wet.
36, eerste lid	uitzondering hypothecair krediet	111	
36, tweede lid	Verstrekking kredietprospectus door bemiddelaar	–	Opgenomen in artikel 4:33, tweede lid, van de wet.
36, tweede lid	uitzondering hypothecair krediet	111	
36, derde lid	Inhoud kredietprospectus	112, eerste lid	
36, vierde lid	Inhoud kredietprospectus	112, tweede lid	
36, vijfde lid	Inhoud kredietprospectus	112, derde lid	
36, zesde lid	Inhoud kredietprospectus	112, vierde lid	
36, zevende lid	Inhoud kredietprospectus	–	Opgenomen in artikel 4:33, derde lid, van de wet.
36, achtste lid	Delegatiegrondslag	112, zesde lid	
36, negende lid	Afwijking kredietprospectus	111	
37	Berekening theoretische looptijd	1, onderdeel dd	Opgenomen in definitie van «theoretische looptijd».
38, eerste lid	Financiële bijsluiter op website en verstrekking op verzoek	65, eerste lid	
38, tweede lid	Verstrekking FB in distributieketen	65, tweede lid	
38, derde lid, onderdeel a	Uitzonderingen FB	–	Overbodig. Onderdeel a volgt al uit de artikelen 2:55, 2:60, 2:65 en 4:1 van de wet.
38, derde lid, onderdeel b	Uitzonderingen FB	65, derde lid	
38, vierde lid	Grondslag MR	1, onderdeel d, onder 6°	
38, vijfde lid	Overeenkomstige toepassing op complexe producten	65, vierde lid	
39, eerste lid	Inhoud financiële bijsluiter	66, eerste lid	
39, tweede lid	Inhoud financiële bijsluiter deelnemingsrechten	66, tweede lid	
39, derde lid	Inhoud financiële bijsluiter	66, derde lid	
39, vierde lid	Delegatiegrondslag	66, vierde lid	
39, vijfde lid	Delegatiegrondslag m.b.t. deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen	66, vijfde lid	
40	Reikwijdte paragraaf overeenkomst op afstand	–	Volgt uit definitie begrip «consument» in artikel 1:1 van de wet en het feit dat artikel 6 van de Wfd niet is overgenomen in Wft (maar uitgeschreven in relevante bepalingen).
41	Informatieverstrekking bij overeenkomst op afstand	77	
42	Informatieverstrekking bij overeenkomst op afstand	78	
43	Informatieverstrekking bij overeenkomst op afstand	79	

Artikel Bfd	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
44	«cold calling»	81	
45, eerste lid	Informatieverstreking looptijd door levensverzekeraar	73	
45, tweede lid	Artikel 33 van overeenkomstige toepassing	–	Afwijking bij «consument» (cliënt) in andere lidstaat vervallen.
46	Informatieverstreking looptijd door natura-uitvaartverzekeraar	74	
47	Informatieverstreking looptijd overeenkomst op afstand	80	
48	Informatieverstreking looptijd overeenkomst inzake beleggingsobject	67	
49	Informatieverstreking looptijd overeenkomst inzake krediet	68	
50	Procedure klachtenafhandeling	39	
51	Procedure klachtenafhandeling	40	
52	Bewaren gegevens klachtenafhandeling	41	
53	Erkenning geschilleninstantie	43	
54	Erkende geschilleninstantie	44	
55	Erkende geschilleninstantie	45	
56	Kosten geschilbeslechting	46	
57	Termijn geschilbeslechting	47	
58	Regels voor bij geschilleninstantie aangesloten dienstverleners	48	
59	Toets overkreditering	113	
60	Raadpleging kredietregistratie	114	
61	Vastleggen criteria beoordeling kredietaanvraag	115	
62	Reikwijdte paragraaf provisie consumptief krediet	153, eerste lid	
63	Aanspraak provisie	154	
64	Aanspraak provisie	155	
65	Aanspraak provisie	156	
66	Aanspraak provisie	157	
67	Aanspraak provisie	158	
68	Modelvolmacht basis MR	–	Opgenomen in artikel 4:79 van de wet.
69	Controle inschrijving register	–	Opgenomen in de artikelen 4:92 en 4:96 van de wet.
70	Boetebijlage	–	Besluit boetes Wft.
71	Overgangsbepaling krediet	175	
72	Overgangsbepaling deskundigheid van medewerkers	171	
73	Intrekking besluit Bankwet	–	
74	Aanpassing besluit terrorismefinanciering		Aanpassingsbesluit Wft.
75	Aanpassing Besluit politieregisters		Aanpassingsbesluit Wft.
76	Aanpassing Besluit bestuursorganen WNo en Wob		Aanpassingsbesluit Wft.
77	Wijziging Besluit kredietvergoeding		Aanpassingsbesluit Wft.
78	Wijziging bijlage bij Besluit reikwijdte Wet op de erkende onderwijsinstellingen		Aanpassingsbesluit Wft.
79	Wijziging Btb 2005	–	
80	Aanpassing boetebijlage Wft	–	
81	Overgangsbepaling artikel 6, tweede lid, Bfd	172	
82	Intrekking Bfb	–	
83	Inwerkingtreding	177	
84	Citeertitel	178	
Bijlage 1	Eindtermen: basismodule deskundigheid	Onderdeel 1 van bijlage B	
Bijlage 2	Eindtermen: hypothecair krediet	Onderdeel 2 van bijlage B	
Bijlage 3	Eindtermen: consumptief krediet	Onderdeel 3 van bijlage B	
Bijlage 4	Eindtermen: schadeverzekeringen	Onderdeel 4 van bijlage B	
Bijlage 5	Eindtermen: levensverzekeringen	Onderdelen 5.1 tot en met 5.5 van bijlage B	
Bijlage 6	Eindtermen: beleggen A	Onderdelen 2.5 tot en met 2.7 en 5.6 tot en met 5.8 van bijlage B	
Bijlage 7	Eindtermen: beleggen B	–	Niet overgenomen i.v.m. richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten.
Bijlage 8	Eindtermen: volmacht	Onderdeel 6 van bijlage B	
Bijlage 9	Berekening theoretische looptijd	Bijlage A	
Bijlage 10	Boetebijlage	–	Besluit boetes Wft.
Bijlage 11	Geldigheid diploma's	Bijlage F	

Artikel Btb 2005	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
1, onderdeel a	Definitie accountant	–	In artikel 1:1 van de wet opgenomen.
1, onderdeel b	Definitie bestuurder	1, onderdeel b	
1, onderdeel c	Definitie financiële instrumenten:	–	Vervangen door aparte definities
1, onderdeel c, 1°	aandelen	–	Als onderdeel a van de definitie van effect opgenomen in artikel 1:1 van de wet.
1, onderdeel c, 2°	obligaties	–	Als onderdeel b van de definitie van effect opgenomen in artikel 1:1 van de wet.
1, onderdeel c, 3°	andere waardebewijzen	–	Als onderdeel c van de definitie van effect opgenomen in artikel 1:1 van de wet.
1, onderdeel c, 4°	geldmarktinstrumenten	1, onderdeel l	
1, onderdeel c, 5°	open-end beleggingsinstellingen	–	In artikel 140, tweede lid, onderdeel c, en derde lid, is materiële omschrijving opgenomen.
1, onderdeel c, 6° tot en met 9°	financiële derivaten	1, onderdeel j	
1, onderdeel d	Definitie gekwalificeerde deelneming	–	In artikel 1:1 van de wet gedefinieerd.
1, onderdeel e	Definitie gelieerde partij	1, onderdeel m	
1, onderdeel f	Definitie gereguleerde markt	–	In artikel 1:1 van de wet gedefinieerd.
1, onderdeel g	Definitie incurante beleggingen	–	In artikel 122, eerste lid, onderdeel d, materieel omschreven.
1, onderdeel h	Definitie op- en afslagen	1, onderdeel x	
1, onderdeel i	Definitie retourprovisie	1, onderdeel z	
1, onderdeel j	Definitie toezichthouder	–	In artikel 1:1 van de wet gedefinieerd.
1, onderdeel k	Definitie wet	1, onderdeel hh	
2		–	In artikel 1:13, eerste lid, van de wet opgenomen.
3, eerste lid	Deskundigheid	–	Opgenomen in artikel 4:9, eerste lid, van de wet.
3, tweede lid	Betrouwbaarheid	–	Opgenomen in artikel 4:10, eerste lid, van de wet. Uitwerking in hoofdstuk 3.
4	Eigen vermogen	–	Opgenomen in (AMvB op grond van) de artikelen 3:53 en 3:54 van de wet.
5	Vier-ogen-beginsel	–	In artikel 4:39 van de wet opgenomen.
6	Plaats hoofdkantoor	–	In artikel 4:40 van de wet opgenomen.
7	Eén bewaarder per fonds	–	In artikel 4:44, tweede lid, van de wet opgenomen.
8, eerste lid	Beschrijving AO/IC	30, derde lid	
8, tweede lid	(Beschrijving) afzonderlijke AO/IC per beleggingsinstelling	30, tweede en derde lid, en 34, vierde lid,	
8, derde lid, aanhef en onderdelen a, b, d tot en met g, i, en l	Inhoud AO/IC	34, eerste lid	
8, derde lid, aanhef en onderdelen c, k, m en n	Inhoud AO/IC	30, eerste lid	
8, derde lid, aanhef en onderdeel h	Klachtenafhandeling	42	
8, derde lid, aanhef en onderdeel j	Bewaking financiële waarborgen	–	Opgenomen in AMvB op grond van artikel 3:17 van de wet.
8, vierde lid	Delegatiegrondslag nadere regels	–	Betreffende bepalingen opgenomen in de artikelen 30, eerste lid, aanhef en onderdeel c, en 32, tweede en derde lid, of gewaarborgd door onderdeel 12.3 van bijlage E en artikel 4:47 van de wet.
9, eerste lid	Overeenkomst beheerder en bewaarder	–	Opgenomen in artikel 4:43, eerste lid, van de wet.
9, tweede lid	Inhoud overeenkomst beheerder en bewaarder	116, aanhef en onderdelen a tot en met f	
10	Integriteit: beleid en AO/IC	17 tot en met 22	
11	Registratiedocument	–	Opgenomen in artikel 4:48, eerste lid, van de wet.
11, tweede lid	Inhoud registratiedocument	117	
12	Waarborgen toezicht	–	In artikel 4:13 van de wet opgenomen.
13	Vergunningaanvraag	–	In AMvB Markttoegang financiële ondernemingen.
14	Beperking reikwijdte paragraaf icbe's	–	Overbodig gelet op systematiek van de wet en dit besluit.

Artikel Btb 2005	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
15	Gekwalificeerde deelneming	–	In de artikelen 3:95 en 3:99 tot en met 3:101 van de wet opgenomen.
16	Afwijkende vermogenseisen en solvabiliteit beheerder	–	Opgenomen in (AMvB) op grond van de artikelen 3:53 en 3:57 van de wet.
17, eerste lid	Zetel beheerder	–	Opgenomen in artikel 4:59, eerste lid, van de wet.
17, tweede lid	Geen bewaarder voor icbe-mij	126, eerste lid	
17, derde lid	Geen bewaarder voor icbe-mij	126, tweede lid	
18	Overeenkomst beheerder en bewaarder icbe	116, aanhef en onderdeel g	
19	Reikwijdte paragraaf lopend toezicht	–	Overbodig gelet op systematiek van de wet en dit besluit.
20, eerste lid	Deskundigheid en betrouwbaarheid (beheerder en bewaarder)	–	Opgenomen in de artikelen 4:9, eerste lid, en 4:10, eerste lid, van de wet.
20, tweede lid	Deskundigheid (beleggingsmaatschappij)	–	Opgenomen in artikel 4:9, eerste lid, van de wet.
20, derde lid	Betrouwbaarheid (beleggingsmaatschappij)	–	Opgenomen in artikel 4:10, eerste lid, van de wet. Uitwerking in hoofdstuk 3.
20, vierde lid	Melding wijzigingen m.b.t. beleidsbepalers en leden RvC etc.	88	
21	Eigen vermogen	–	Opgenomen in (AMvB op grond van) artikel 3:53 en 3:54 van de wet.
22	Liquiditeit	–	Opgenomen in (AMvB op grond van) 3:63 van de wet.
23	Vier-ogen-beginsel	–	In artikel 4:39 van de wet opgenomen.
24	Plaats hoofdkantoor	–	In artikel 4:40 van de wet opgenomen.
25	Een bewaarder per beleggingsfonds	–	In artikel 4:44, tweede lid, van de wet opgenomen.
26, eerste lid	Handelen in belang van de deelnemers	83, eerste lid	
26, tweede lid	Gelijke behandeling deelnemers	83, tweede lid	
26, derde lid	Verbod op «churning»	83, derde lid	
26, vierde en vijfde lid	Verbod op «cold calling»	81 en 82	
27, eerste lid, aanhef en onderdeel a	Voorwaarden uitbesteding	–	Opgenomen in artikel 4:16, eerste lid, van de wet.
27, eerste lid, aanhef en onderdeel b	Voorwaarden uitbesteding	37	
27, eerste lid, aanhef en onderdelen c tot en met e	Voorwaarden uitbesteding	38, eerste lid, aanhef en onderdelen a tot en met c	
27, tweede lid	Verbod uitbesteden beleggingsbeleid	38, tweede lid	
27, derde lid	Schriftelijke overeenkomst uitbesteding	38, derde lid	
28, eerste lid	Overeenkomst beheerder en bewaarder	116, aanhef en onderdelen a tot en met f	Verplichting om overeenkomst te sluiten opgenomen in artikel 4:43, eerste lid, van de wet.
28, tweede lid	Toezending overeenkomst aan toezichhouder	90	
29, eerste lid	AO/IC	30, eerste lid, 34, eerste lid, en 42	
29, tweede lid	Evaluatie en actualisatie	–	Voortdurende verplichting volgt al uit de artikelen 30, eerste lid, 34, eerste lid, en 42. Volgt al uit artikel 1:74 van de wet.
29, derde lid	Overleggen beschrijving op verzoek	–	
30	Integriteitbeleid, procedures en maatregelen	17 tot en met 20	
31	Integriteitbeleid, procedures en maatregelen	17 tot en met 20	
32	Onderzoek	22	
33	Overleggen gegevens m.b.t. integriteit	19, derde lid	
34	Waardering incurante beleggingen	–	Opgenomen in artikel 4:52a van de wet.
35	Bepaling en bekendmaking intrinsieke waarde	–	Opgenomen in artikel 4:46a van de wet.
36, eerste lid	Reclame-uitingen	–	Opgenomen in artikel 4:19, tweede lid, van de wet.
36, tweede lid	Gegevens in reclame-uitingen	55, eerste lid	Beperkt tot icbe's. Voor overige beleggingsinstellingen is dit onderdeel vervallen i.v.m. verplichte verwijzing naar FB op grond van artikel 52, vierde lid.
36, derde lid	Radio en televisie	55, tweede lid	
36, vierde lid	Delegatiegrondslag nadere regels	54	
37, eerste lid	Melding accountant	107, eerste lid	
37, tweede lid	Afschrift aan beheerder	108, derde lid	
37, derde lid	Inhoud management letter	107, tweede lid	Artikel 37, derde lid, onderdeel b, van het Btb 2005 is niet overgenomen, volgt al uit artikel 107, eerste lid, onderdeel b.
38, eerste lid	Melding wijzigingen	89, eerste, tweede en derde lid	

Artikel Btb 2005	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
38, tweede lid	Verstrekking gegevens m.b.t. personen bedoeld in artikel 3	89, vierde, vijfde en zesde lid	
38, derde lid	Instemming	89, tweede lid	
38, vierde lid	Instemming m.b.t. personen bedoeld in artikel 3	89, derde lid	
38, vijfde lid	Intrekken toestemming	–	Vervallen. Handhaving van de artikelen 4:9, eerste lid, en 4:10, eerste lid, van de wet door AFM kan altijd, ook als na doorvoeren wijziging (blijkt dat) gehandeld wordt in strijd met het ingevolge de wet bepaalde.
39	Wijziging voorwaarden	–	Opgenomen in artikel 4:47 van de wet.
40, eerste lid	Website en publicatie prospectus, fondsreglement, statuten, jaarstukken en halfjaarcijfers bij aanbod, jaarstukken en halfjaarcijfers, en overige gegevens	50 en 120, tweede lid	Ook opgenomen in de artikelen 4:46, eerste lid, 4:48, eerste lid, 4:49, eerste lid, 4:50, tweede lid, van de wet.
40, tweede lid	Rangschikking informatie	–	Opgenomen in artikel 4:46, tweede lid, van de wet.
40, derde lid	Vermelding adres website in prospectus, halfjaarcijfers en jaarverslag	–	Opgenomen in artikel 4:46, derde lid, van de wet.
40, vierde lid	Vermelding mogelijkheid afschrift en kosten	–	Opgenomen in artikel 4:46, vierde lid, van de wet.
41, eerste lid	Prospectusplicht	–	Opgenomen in artikel 4:49, eerste lid, van de wet.
41, tweede lid	Gegevens in prospectus	–	Opgenomen in artikel 4:49, tweede lid, onderdeel a, van de wet.
41, derde lid	Registratiedocument, bijlage B gegevens en mededeling beheerder in prospectus	118, eerste lid	Deels opgenomen in artikel 4:49, tweede lid, onderdelen b en d, van de wet.
41, vierde lid	Mededeling accountant in prospectus	–	Opgenomen in artikel 4:49, tweede lid, onderdeel c, van de wet.
41, vijfde lid	Kosten en risico's in afzonderlijke paragrafen	118, tweede lid	
41, zesde lid	Delegatiegrondslag regels m.b.t. inzicht kosten en omloopsnelheid	118, derde lid	
41, zevende lid	Actualisering gegevens	–	Opgenomen in artikel 4:49, derde lid, van de wet.
41, achtste lid	Taal prospectus	–	Opgenomen in artikel 4:49, vierde lid, van de wet.
41, negende lid	Artikel n.v.t. op closed-end b.i. met verhandelbare deelnemingsrechten	–	Opgenomen in artikel 4:59, zesde lid, van de wet.
42, eerste lid	Gegevensverstrekking bij aanbieden van rechten van deelneming t.b.v. register	–	Opgenomen in artikel 4:50, eerste lid, van de wet.
42, tweede lid	Melding wijziging gegevens eerste lid	91, eerste lid	
42, derde lid	Gegevens bij aanbod	–	Opgenomen in artikel 4:50, tweede lid, van de wet.
43, vierde lid	Artikel n.v.t. op closed-end b.i. met verhandelbare deelnemingsrechten	–	Opgenomen in artikel 4:50, zesde lid, van de wet.
43, eerste lid	Opstellen jaarstukken en halfjaarcijfers	–	Opgenomen in artikel 4:51, eerste en tweede lid, van de wet.
43, tweede lid	Titel 9 van boek 2 BW van toepassing	–	Opgenomen in artikel 4:51, derde lid, van de wet.
44, eerste lid	Openbaarmaking jaarstukken	–	Opgenomen in artikel 4:52, eerste en tweede lid, van de wet opgenomen.
44, tweede lid	Wijze openbaarmaking jaarstukken en kosteloze verkrijgbaarstelling	120, eerste lid	Openbaarmaking overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het BW vervallen.
44, derde lid	Openbaarmaking en verstrekking jaarstukken aan toezichthouder	120, tweede lid	Laatste volzin opgenomen in artikel 4:51, eerste lid, van de wet.
44, vierde lid	Openbaarmaking en verstrekking halfjaarcijfers aan toezichthouder	120, derde lid	Eerste volzin gedeeltelijk opgenomen in artikel 4:52, tweede lid, van de wet. Laatste volzin opgenomen in artikel 4:51, tweede lid, van de wet.
45, eerste lid	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	122, eerste lid	Artikel 45, eerste lid, onderdeel i, niet overgenomen. Onderdeel h opgenomen in artikel 5:81 van de wet.
45, tweede lid	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	122, eerste lid, onderdeel g	
45, derde lid	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	122, tweede lid	
46, eerste lid	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	123, eerste lid	
46, tweede lid	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	123, eerste lid, onderdeel m	
46, derde lid	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	123, tweede lid	
46, vierde lid	Delegatiegrondslag regels niveau van kosten en omloopsnelheid	123, derde lid	
46, vijfde lid	Inhoud jaarrekening beheerder	123, vierde lid	

Artikel Btb 2005	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
46, zesde lid	Inhoud jaarrekening beheerder en beleggingsinstelling	123, vijfde lid	
47, eerste lid	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	124, eerste lid	
47, eerste lid, onderdeel k	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	121	
47, tweede lid	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	124, eerste lid, onderdeel j	
47, derde lid	Inhoud jaarrekening beleggingsinstelling	124, eerste lid, onderdeel i	Ontheffingsmogelijkheid vervangen door vereiste dat meest recente gegevens over de andere beleggingsinstelling worden opgenomen.
47, vierde lid	Delegatiegrondslag regels wijze opname gegevens in jaarrekening beheerder en beleggingsinstelling	124, tweede lid	
48	Inhoud halfjaarcijfers beleggingsinstelling en beheerder	125	
49, eerste lid	Overige informatie over beheerder, beleggingsinstelling en bewaarder	50, eerste lid	
49, tweede lid	Inzage in vergunning en ontheffingen	50, eerste lid, onderdelen c en d	
49, derde lid	Opgave waarde, samenstelling beleggingen etc t.b.v. deelnemers	50, tweede lid	
49, vierde lid	Mededeling intrinsieke waarde	50, derde lid	
50	Waarborgen toezicht	–	In artikel 4:13 van de wet opgenomen.
51	Reikwijdte paragraaf icbe's	–	Overbodig gelet op systematiek van de wet en dit besluit.
52	Afwijkende vermogenseisen en solvabiliteit beheerder	–	In (AMvB) op grond van de artikelen 3:53 en 3:57 van de wet.
53	Kredietverstrekking, garantstelling en borgtocht	–	In AMvB op grond van artikel 3:57, zevende lid, van de wet.
54	Transacties met financiële instrumenten	–	In AMvB op grond van artikel 3:57, zevende lid, van de wet.
55	Geldleningen	–	In AMvB op grond van artikel 3:57, zevende lid, van de wet.
56	Bepaling m.b.t. individueel vermogensbeheer door beheerder	166	
57	Beleggingsbeleid kwalitatief	130	
58	Beleggingsbeleid kwalitatief en kwantitatief	131	
59	Beleggingsbeleid kwalitatief	132	
60, eerste lid, eerste volzin	Risicobeheersingsprocedures	34, derde lid	
60, eerste lid, tweede volzin	Mededeling AFM m.b.t. financiële derivaten	133, eerste lid	
60, tweede lid	Totale risico	133, tweede lid	
60, derde lid	Totale risico financiële derivaten	133, derde lid	
60, vierde lid	Financiële derivaten en grenzen onderliggende activa	133, vierde lid	
60, vijfde lid	Beleggen in derivaten en reclame-uitingen	55, derde lid, onderdeel a	
60, zesde lid	Nadere regels berekening risico etc.	133, vijfde lid	
61	Beleggingsbeleid kwantitatief	134	
62	Beleggingsbeleid kwantitatief	135	
63, eerste lid	Beleggingsbeleid kwantitatief	136, eerste lid	
63, tweede lid	Beleggingsbeleid kwantitatief ontheffing	136, tweede lid	
63, derde lid	Reclame-uitingen en ontheffing	55, derde lid, onderdeel d	
64	Beleggingsbeleid kwantitatief	137	
65, eerste lid	Beleggingsbeleid kwantitatief (index)	138, eerste lid	
65, tweede lid	Beleggingsbeleid kwantitatief ontheffing	138, tweede lid	
65, derde lid	Reclame-uitingen	55, derde lid, onderdeel b	
66	Beleggingsbeleid kwantitatief	139	
67	Beleggingsbeleid kwantitatief	140	
68	Beleggingsbeleid kwantitatief	141	
69	Beleggingsbeleid kwantitatief	142	
70	Afwijking grenzen	143	
71	Overleggen accountantsverklaring	144	
72	Toezening prospectus en FB aan AFM	145	
73	Aanvullende regels jaarrekening en halfjaarcijfers	146	
74	Informatie aan beleggers	147	
75	Zetel beheerder; bewaarder voor icbe-mij; overeenkomst beheerder en bewaarder icbe	116, eerste lid, aanhef en onderdeel g, en 126	Zetel beheerder in artikel 4:59, eerste lid, van de wet geregeld.
76	Uitbesteding	38, eerste lid, aanhef en onderdeel d	
77	Statuten en fondsreglement	128	
78	Controle intrinsieke waardeberekening en in- en verkoop ter voorkoming van 5% afwijking	127	

Artikel Btb 2005	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
79	Doorberekening kosten	129	
80	Reclameregels van toepassing op icbe's met zetel in andere lidstaat	52 en 55	
81	Aanwijzing staat met adequaat toezicht	–	Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft.
82	Reclame- en informatieregels van toepassing op beleggingsinstellingen met zetel in aangewezen staat	50, 52, 55, 65, 66, 118 tot en met 125	
83	Boete	–	Besluit boetes Wft.
84	Wijziging bijlage bij 33d van de wet	–	
85	Wijziging Besluit financiële bijsluiter	–	
86	Wijziging Besluit nadere voorschriften jaarverslag		Aanpassingsbesluit Wft.
87	Intrekking Btb	–	
88	Inwerkingtreding	177	
89	Citeertitel	178	
Bijlage A	Inhoud registratiedocument	Bijlage D	
Bijlage B	Inhoud prospectus	Bijlage E	
Bijlage C	Boetetabel	–	Besluit boetes Wft.

Artikel Bte 1995	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
1, onderdeel a	Definitie wet	1, onderdeel hh	
1, onderdeel b	Definitie uitgevende instelling	–	Niet relevant voor dit besluit.
1, onderdeel c	Definitie accountant	–	In artikel 1:1 van de wet opgenomen.
1, onderdeel d	Definitie jaarrekening	–	Overbodig gelet op artikel 4:85, eerste en vierde lid, van de wet.
1, onderdeel e	Definitie toezichthoudende autoriteit	–	Gedefinieerd in artikel 1:1 van de wet.
1, onderdeel f	Definitie vast bod	–	Niet relevant voor dit besluit.
1, onderdeel g	Definitie partieel bod	–	Niet relevant voor dit besluit.
1, onderdeel h	Definitie tenderbod	–	Niet relevant voor dit besluit.
1, onderdeel i	Definitie doelvennootschap	–	Niet relevant voor dit besluit.
1, onderdeel j	Definitie openbare mededeling	–	Niet relevant voor dit besluit.
1, onderdeel k	Definitie aanmeldingstermijn	–	Niet relevant voor dit besluit.
1, onderdeel l	Definitie gereguleerde markt	–	Gedefinieerd in artikel 1:1 van de wet.
1, onderdeel m	Definitie prospectusrichtlijn	–	Gedefinieerd in artikel 1:1 van de wet.
1a tot en met 9v		–	Niet relevant voor dit besluit.
10, eerste lid	Deskundigheid	–	Opgenomen in artikel 4:9, eerste lid, van de wet.
10, tweede lid	Betrouwbaarheid	–	Opgenomen in 4:10, eerste lid, van de wet. Uitwerking in hoofdstuk 3.
11	Gekwalificeerde deelneming	–	Opgenomen in de artikelen 3:95 en 3:99 tot en met 3:101 van de wet.
12	Eigen vermogen	–	Opgenomen in (AMvB op grond van) de artikelen 3:53 en 3:54 van de wet.
13	Solvabiliteit	–	Opgenomen in (AMvB) op grond van artikel 3:57 en 3:58 van de wet
14	Vier-ogen-beginsel	–	Opgenomen in artikel 4:83 van de wet.
15	Vervallen	–	
16, eerste lid	Waarborgen rechten cliënten	–	Opgenomen in artikel 4:87, eerste en tweede lid, van de wet.
16, tweede lid	Delegatiegrondslag waarborgen rechten cliënten	165	
17, eerste lid	AO/IC	–	Opgenomen in artikel 4:14, eerste lid, van de wet.
17, tweede lid	Delegatiegrondslag AO/IC	31, 35, 39 en 40	
17a	Integriteit: beleid en AO/IC	23 tot en met 27	
18	Plaats hoofdkantoor	–	Opgenomen in artikel 4:84 van de wet.
18a	Waarborgen toezicht	–	Opgenomen in artikel 4:13 van de wet.
19	Onderscheid NRge per categorie	–	Overbodig.
20	Gegevens vergunningaanvraag	–	In AMvB Markttoegang financiële ondernemingen
21	Reikwijdte paragraaf lopend toezicht	–	Overbodig gelet op systematiek van de wet en het besluit.
22, eerste lid, aanhef en onderdeel a	Melding wijziging personen die het (dagelijks) bepalen etc	95, eerste lid	
22, eerste lid, aanhef en onderdeel b	Melding wijziging systeem bewaking eigen vermogen	–	Prudentieel onderwerp
22, eerste lid, aanhef en onderdelen d tot en met h	Melding wijziging overig	96, eerste lid	
22, tweede lid	Overlegging gegevens	95, vierde en vijfde lid	
22, derde lid	Toepassing artikelen 14 tot en met 18a	–	Volgt al uit de systematiek van de wet en dit besluit.
22, vierde lid	Moment doorvoeren wijziging	95, tweede lid	
22, vijfde lid	Melding wijziging antecedenten en programma van werkzaamheden	94 en 96, eerste lid, aanhef en onderdeel g	
22a	Waarborgen toezicht	–	Opgenomen in artikel 4:13 van de wet.
22b, eerste lid	Deskundigheid	–	Opgenomen in artikel 4:9, eerste lid, van de wet.
22b, tweede lid	Betrouwbaarheid	–	Opgenomen in 4:10, eerste lid, van de wet. Uitwerking in hoofdstuk 3.
22c, eerste lid	Melding accountant	107, eerste lid	
22c, tweede lid	Afschrift aan beleggingsonderneming	108, derde lid	
23	Eigen vermogen en solvabiliteit	–	Opgenomen in (AMvB op grond van) de artikelen 3:53, 3:54, 3:57 en 3:58 van de wet.
24, aanhef en onderdeel a	Delegatiegrondslag handelen in belang cliënt en effectenmarkten	84	
24, aanhef en onderdeel b	Delegatiegrondslag «ken uw klant»	–	Opgenomen in de artikelen 4:23 en 4:24 van de wet.

Artikel Bte 1995	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
24, aanhef en onderdeel c	Delegatiegrondslag informatieverstrekking	56, 59 en 71	
24, aanhef en onderdeel d	Delegatiegrondslag behandeling bij belangenconflicten	–	Opgenomen in artikel 4:88 van de wet.
24, aanhef en onderdeel e	Delegatiegrondslag gebruik bevoegdheden	–	Niet overgenomen. Geen uitwerking aan gegeven in NRge 2002.
24, aanhef en onderdeel f	Delegatiegrondslag AO/IC	–	Niet overgenomen. Volgt al uit artikel 4:14, eerste lid, van de wet en artikel 35.
24a, eerste lid	Belangenverstrengeling: beleid, procedures en maatregelen	23	Beleid opgenomen in de artikelen 4:11, eerste lid, van de wet en 4:88, eerste lid, van de wet.
24a, tweede lid	Delegatiegrondslag beleid, procedures en maatregelen	167	
24b, eerste lid	Integriteit: beleid	–	Opgenomen in artikel 4:11, eerste lid, onderdelen b tot en met d, van de wet.
24b, tweede lid	Integriteit: procedures en maatregelen	23	
24b, derde lid	Delegatiegrondslag beleid, procedures en maatregelen	–	Zie artikel 24.
24c, aanhef en onderdeel a	Procedures en maatregelen bedoeld in 24b	24	
24c, aanhef en onderdeel b	Procedures en maatregelen bedoeld in 24b	25	
24d	Onderzoek	27	
24e	Delegatiegrondslag overleggen gegevens m.b.t. integriteit	–	Zie artikel 22, derde lid.
25, eerste lid	Cliëntenovereenkomst	–	Opgenomen in artikel 4:89, eerste lid, van de wet.
25, tweede lid	Inhoud cliëntenovereenkomst	168, eerste lid	Onderdeel a opgenomen in artikel 4:89, eerste lid, van de wet.
25, derde lid	Inhoud cliëntenovereenkomst vermogensbeheer	168, tweede lid	
25, vierde lid	Delegatiegrondslag inhoud en model overeenkomst	–	Overbodig, de nadere regels kwamen overeen met artikel 4:89, eerste lid, van de wet en dit artikel.
26	Beperking reikwijdte artikelen 24, aanhef en onderdelen b en c, en 25	–	Volgt al uit de artikelen 4:20, 4:23/4:24 en 4:89.
27	Informatie over toepasselijkheid garantie-regeling	–	Opgenomen in artikel 3:263 van de wet.
27, tweede en derde lid	Informatie over deelname aan systemen en geldende regels	51	
28	Effectennota	69	
29	Effectennota vermogensbeheerder	70	
30, eerste lid	Delegatiegrondslag informatieverstrekking AFM en verplichting bewaring gegevens	164, eerste lid	
30, tweede lid	Verplichting bewaring gegevens	35, tweede lid, en 41	
31	Onderscheid NRge per categorie	–	Overbodig.
32	Jaarrekening vergunningplichtige beleggingsonderneming met zetel buiten Nederland	–	Opgenomen in artikel 4:85, vierde lid, van de wet.
32a	Verbod medewerking openbaar bod i.s.m. hoofdstuk IIa Wte 1995	–	In AMvB op grond van artikel 5:71, achtste lid, van de wet.
33	Reikwijdte paragraaf lopend toezicht	–	Overbodig
34, eerste lid	Waarborgen rechten cliënten (artikel 16) door bankbeleggingsondernemingen en financiële instellingen die tevens beleggingsdiensten verlenen	165	
34, eerste lid	Toepassing AO/IC (artikel 17) op bankbeleggingsondernemingen en financiële instellingen die tevens beleggingsdiensten verlenen	35, 39 en 40	
34, eerste lid	Toepassing regels integriteit (beleid en AO/IC; artikel 17a) op bankbeleggingsondernemingen en financiële instellingen die tevens beleggingsdiensten verlenen	–	Opgenomen in (AMvB) op grond van de artikelen 3:10 en 3:17 van de wet
34, tweede lid	Overleg AFM en DNB over regels waarborgen rechten cliënten, AO/IC en integriteit	–	
34, derde lid	Melding wijzigingen	96	
34, vierde lid	Artikelen 16, 17 en 17a van toepassing	–	Volgt al uit de systematiek van de wet en dit besluit.
34, vijfde lid	Moment doorvoeren wijziging	–	
35, aanhef en onderdeel a	Delegatiegrondslag handelen in belang cliënt	84	
35, aanhef en onderdeel b	Delegatiegrondslag «ken uw klant»	–	Opgenomen in de artikelen 4:23 en 4:24 van de wet.

Artikel Bte 1995	Onderwerp	Artikel BGfo	Opmerking
35, aanhef en onderdeel c	Delegatiegrondslag informatieverstrekking	56, 59 en 71	
35, aanhef en onderdeel d	Delegatiegrondslag behandeling bij belangenconflicten	–	Opgenomen in artikel 4:88 van de wet.
35, aanhef en onderdeel e	Delegatiegrondslag gebruik bevoegdheden	–	Niet overgenomen. Geen uitwerking aan gegeven in NRge 2002.
35, aanhef en onderdeel f	Delegatiegrondslag AO/IC	–	Niet overgenomen. Volgt al uit artikel 4:14, derde lid, van de wet en artikel 35.
35a	Overeenkomstige toepassingverklaring artikelen 24a tot en met 24e	167	
36, eerste lid	Cliëntenovereenkomst	–	Opgenomen in artikel 4:89, eerste lid, van de wet.
36, tweede lid	Inhoud cliëntenovereenkomst	168, eerste lid	Onderdeel a opgenomen in artikel 4:89, eerste lid, van de wet.
36, derde lid	Inhoud cliëntenovereenkomst vermogensbeheer	168, tweede lid	
36, vierde lid	Delegatiegrondslag inhoud en model overeenkomst	–	Overbodig, de nadere regels kwamen overeen met artikel 4:89, eerste lid, van de wet en dit artikel.
37	Beperking reikwijdte artikelen 24, aanhef en onderdelen b en c, en 25	–	Volgt al uit de artikelen 4:23/4:24, 4:20 en 4:89 van de wet.
38	Effectennota	69	
39	Effectennota vermogensbeheerder	70	
40, eerste lid	Delegatiegrondslag informatieverstrekking AFM	164, eerste lid	
40, tweede lid	Verplichting bewaring gegevens	35, tweede lid, en 41	
41	Onderscheid NRge per categorie	–	Overbodig.
42	Toepassing artikelen 27, 32 en 32a	51	Artikel 27, eerste lid, opgenomen in artikel 3:263 van de wet.
42	Overeenkomstige toepassingverklaring artikel 32 op bankbeleggingsondernemingen en financiële instellingen die tevens beleggingsdiensten verlenen	–	Voor financiële instellingen die beleggingsdiensten verlenen opgenomen in artikel 4:85, eerste lid, van de wet. Bankbeleggingsondernemingen verstrekken jaarstukken aan DNB.
42	Toepassing artikel 32a op bankbeleggingsondernemingen en financiële instellingen die tevens beleggingsdiensten verlenen	–	Artikel 32a: In AMvB op grond van artikel 5:71, achtste lid, van de wet.
43	Toepassing artikelen 35 tot en met 39 op beleggingsondernemingen met zetel in een andere lidstaat	56, 59, 69, 70, 71, 84, 167 en 168	
44	Onderscheid NRge per categorie	–	Overbodig.
45 tot en met 45b			Niet relevant voor dit besluit.
46	Inwerkingtreding	177	
47	Citeertitel	178	
Bijlage A	Inhoud prospectus	–	Niet relevant voor BGfo.
Bijlage B	Boetetabel	–	Besluit boetes Wft